

ԽՈԳԻԿԱՆՔ

ՍԱՄԿԵԼ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱՏՈՒԹՅԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՂ ՀԻՄՆԱԳՐԱՄԻ (RAA) ԳԻՏԱԿԱՆ ԽՈՋԻՎԱՆԻ
Գր., պրոֆ. Ա. Մուրադյան (Փարիզ), դր., պրոֆ. Հ. Հոֆրիսթեր (Քայզերսլաութերն), դր., պրոֆ. Մ. Բունեման-Հախնազարյան
(Աախեն), դր., պրոֆ. Հ. Մուրուզյան (Կահիրե), դր., պրոֆ. Լ. Ջեքիյան (Վենետիկ), դր., պրոֆ. Մ. Հասրաթյան (Երևան), դր., պրոֆ.
Ա. Ղազարյան (Մոսկվա), պրոֆ. Ն. Սարգսյան (Երևան), պրոֆ. Ռ. Գալստյան (Լոնդոն), դր. Մ. Բալայան (Ստեփանակերտ),
Ժ. Մանուչարյան (Լոս Անջելես), Հ. Սիմոնյան (Լոզան), Մ. Լալայան (Երևան)

ՀՈՋԻՎԱՆԻ ԳԻՏԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Գիրք ժողով

ԽՈՋԻՎԱՆԻ

ՍԱՄՎԵԼ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ

ХОДЖИВАНК

SAMBEL KARAPETYAN

KHOJIVANK

SAMVEL KARAPETYAN

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱՏՈՒԹՅԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԵՐԵՎԱՆ 2024

ՀՏԴ 94(479.25):726
ԳՄԴ 63.3(53)+85.11
Կ 294

Կ 294 **Կարապետյան Սամվել**

Խոջիվանք / Ս. Կարապետյան.-Եր.:

Հայկական ճարտարապետությունն ուսումնասիրող հիմնադրամ, 2024. գիրք ԺԹ.–208 էջ:

Աշխատությունը ներկայացնում է Վրաստանի Հանրապետության մայրաքաղաք Թբիլիսիի Հավլաբար թաղամասում գտնված և այժմ ամբողջությամբ ոչնչացված հանրահռչակ Խոջիվանքի գերեզմանոցի պատմությունը: Հասցեագրվում է ընթերցող լայն հասարակությանը:

ՀՏԴ 94(479.25):726
ԳՄԴ 63.3(53)+85.11

ISBN 978-9939-843-66-7

© Հայկական ճարտարապետությունն ուսումնասիրող հիմնադրամ (ՀՃՈԻ), 2024

www.armenianarchitecture.org, www.artsakhmonuments.org, www.raa-am.org ✉ raayer@sci.am, raatransfer@yahoo.com

Նախահրատարակչական աշխատանքները կատարվել են «Գալուստ Կիլպէնկեան»
հիմնարկության և ՀՃՈՒ-ԱՄՆ-ի աջակցությամբ

Տպագրական աշխատանքները կատարվել են
ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարության աջակցությամբ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Երկու խոսք	5
Խոջիվանք. Ծիրանավոր Սբ. Աստվածածին վանքը և գերեզմանոցը	6
Ընդհանուր տեղեկություններ Տփղիսի հայոց գերեզմանոցների վերաբերյալ	6
Տեղադրությունն ու սկզբնավորումը	7
Ծիրանավոր Սբ. Աստվածածին կամ պարզապես Խոջիվանք	7
Ծիրանավոր Սբ. Աստվածածին վանքի ճարտարապետությունը	13
Խոջիվանքի որմնանկարները	13
Խոջիվանքի գերեզմանոցը	17
Գերեզմանոցի ոչնչացումը	31
Գերեզմանոցի ավերումից հետո այլևայլ կառույցների որմերում որպես շինանյութ գործածված տապանաքարերը	35
Կացությունը մինչև 1961 թ.	36
Կացությունը մինչև 1994 թ.	37
Գերեզմանոցատեղին վերջնականապես յուրացնելու քայլերի հաջորդականությունը 1994-1999 թթ.	38
Ոսնձգություն Խոջիվանքի պանթեոնի նկատմամբ	40
Սամեթա (Սբ. Երրորդություն) եկեղեցու կառուցման ավարտն ու հոգևոր սեմինարիա հիմնելու փորձը	41
Սամեթա եկեղեցին և մեղքերի գիտակցման նախանշաններ	42
Գերեզմանոցում ամփոփված հանգուցյալների թվաքանակի մասին	42
Գերեզմանոցում ամփոփված հանգուցյալների՝ մեզ հայտնի ցանկը	45
Անհայտ տարեթվեր	177
Խոջիվանքի պանթեոնի նորագույն թաղումները	177
Խոջիվանքն անվանի հայրդղիների հուշերում	179
Օգտագործված գրականության ցանկ	180
Անձնանունների ցանկ	187
Տեղանունների ցանկ	206

ԵՐԿՈՒ ԽՈՍՔ

Հայկական սկզբնաղբյուրներում Վրաստանի Հանրապետության՝ Տփղիս անվանը հայտնի մայրաքաղաք Թբիլիսիի պատմության ուսումնասիրության, ընդհանրապես և դարեդար (մինչև 1920-ական թթ.) նրա բնակչության մեծամասնությունը կազմած հայ համայնքի թողած պատմական հետազոծի քննության առումով չափազանց մեծ նշանակություն ունի քաղաքի հին գերեզմանոցների հետազոտությունը:

Մեր օրերում, սակայն, այդ աշխատանքները, ըստ էության, պատշաճ ձևով հնարավոր չէ կատարել, քանի որ հայկական բոլոր հին գերեզմանոցները քաղաքային իշխանությունների նախաձեռնությամբ համատարած ոչնչացվել են՝ սկսած դեռևս Վրաստանում ռուսական տիրապետության հաստատման սկզբնական տարիներից և առավել վայրագ դրսևորումներով ավարտվել 1930-ական թթ. վերջերին:

Այս վերջին իրողությունը, անշուշտ, լրջագույնս բարդացնում, է՛լ առավել՝ գրեթե անհնարին է դարձնում հին Տփղիսի հայկական գերեզմանոցներից որևէ մեկը բավարար չափով ուսումնասիրելու հնարավորությունը, սակայն հաշվի առնելով խնդրի կարևորությունը նույնիսկ առկա իրավիճակում՝ վաղուց անհրաժեշտություն էր զգացվում փորձելու ի մի բերել հնավայրերի պատմությանն առնչվող գիտական շրջանակներին ցարդ հայտնի և անհայտ, կցկտուր և ամբողջական տվյալները և դրանց հիման վրա ներկայացնել երբեմնի հռչակավոր հնավայրերի պատմությունը:

Այս շարքից առաջինը ստանձնելով Խոջիվանքի գերեզմանոցի պատմության ուսումնասիրության գործը՝ կարևոր է պատասխանել առնվազն մի քանի կարևոր հարցերի.

ա. Ե՞րբ է սկզբնավորվել Խոջիվանքի գերեզմանոցը:

բ. Գեղարվեստի և ճարտարապետության տեսանկյունից նյութական մշակույթի ի՞նչ հուշարձաններ կային գերեզմանոցում:

գ. Հիմնադրումից ի վեր և մինչև 1937 թ. ներառյալ, երբ իշխանությունների որոշմամբ գերեզմանոցն ամբողջությամբ և վերջնականապես ավերվում է, թեկուզ մոտավոր հաշվարկներով որքա՞ն հանգուցյալ էր ամփոփված գերեզմանոցում:

Սույն աշխատությամբ փորձել ենք առկա տվյալների հիման վրա ժամանակագրական դասակարգմամբ ստեղծել գերեզմանոցում ամփոփված հանգուցյալների՝ զոնե մեզ հայտնիների հնարավորինս ընդգրկուն ցանկը:

ԽՈՋԻՎԱՆՔ. ԾԻՐԱՆԱՎՈՐ ՍԲ. ԱՍՏՎԱԾԱԾԻՆ ՎԱՆՔԸ ԵՎ ԳԵՐԵԶՍԱՆՈՑԸ

Ընդհանուր տեղեկություններ Տփղիսի հայոց գերեզմանոցների վերաբերյալ. որքան էլ բազմադարյան Տփղիս քաղաքը հարուստ է պատմական հուշարձաններով, այնուամենայնիվ, ինչ վերաբերում է հին գերեզմանոցներին և այն էլ հատկապես հայկական, ապա դրանք ժամանակի ընթացքում գրեթե առանց բացառության ոչնչացվել են:

Գերեզմանոցների ոչնչացման գործընթացը, ըստ էության, Տփղիսում սկիզբ էր առել ռուսական տիրապետության հաստատումից ի վեր:

Գրանցից մեկի մասին, օրինակ, 1817 թ. գերմանացի դիվանագետ Մորից ֆոն Կոցեբուն վկայում է, որ գեներալ Երմոլովի կարգադրությամբ հիմնավորապես քանդել էին (ամենայն հավանականությամբ՝ հայոց) Տփղիսի հին գերեզմանոցը. «Քաղաքի կենտրոնում կար մի հին գերեզմանատուն, շատ հարգված հին գերեզմանաքարերի պատճառով. դա բավական տարածություն էր գրավում և շրջապատված էր տեղի ամենակեղտոտ անցքերով: Գեներալը հրամայեց, որ պատերը քանդվեն, և գերեզմանաքարերը վերադարձվեն այն ընտանիքներին, որոնց պատկանում էր, որպեսզի կարելի լինի գետինը հարթել»¹:

Շուտով անհետանում է նաև Տափի քաղում գտնվող հայկական վանքապատկան գերեզմանոցը, որի հարևանությամբ նահանգապետ Երմոլովի թույլտվությամբ դպրոց է կառուցվում²:

Անհետանում են նաև 1876 թ. վկայված եկեղեցապատկան կալվածք «Մանիշակի տախտ անուանեալ գերեզմանատեղին»³ և Աբասաբադյան հրապարակի տարածքում եղած հայոց հին գերեզմանոցը⁴, որի մնացորդները շինարարական տարբեր աշխատանքների բերումով ի հայտ էին գալիս դեռևս 1880-ական թվականներին. «Աբաս-Աբաթեան հրապարակի վերայ, ...նոր ջրանցք (արխ) բա-

նալիս երևացել է գերեզմանատուն: Գերեզմանաքարերը և հանգուցեպաների ոսկորները դուրս են ձգել: Սոյն քաղի բնակիչները շատ անբաւական են սորա համար: Ի՞նչ կլինէր, որ մեր հանգուցեալ պապերի նշխարները հանգիստ թողնէին»⁵:

Սակայն, եթե ցարական տիրապետության ժամանակահատվածում հին գերեզմանոցներն ավերվում էին նոր կառուցապատումներով տարեցտարի ընդարձակվող քաղաքի՝ օրավոր սրվող քաղաքաշինական խնդիրներին լուծում տալու նպատակով, ապա 1930-ական թթ. կեսերին հայկական գերեզմանոցների (նաև եկեղեցիների) զանգվածային ավերումներն արդեն պայմանավորված էին նախկին հայաքաղաքը վրացական նկարագրով հանրապետության մայրաքաղաքի վերածելու մտահոգությամբ:

Հենց այս ծրագրի շրջանակներում էլ 1930-ական թթ. ընթացքում Տփղիսի համայնապատկերից մեկընդմիջտ անհետացվում են առաջնորդանիստ Վանքի (Հարանց կամ Փաշավանք) եկեղեցական համալիրը՝ բակում գտնվող ընդարձակ գերեզմանոցով⁶, թաղական մի շարք (Հավլաբարի Սբ. Գրիգոր Լուսավորիչ, Խարփուխի Սբ. Սարգիս, Նավթլուղի Սբ. Գևորգ, Մեյրանի Քառասնից մանկանց կամ Սբ. Հրեշտակապետաց, Կուկիայի Սբ. Աստվածածին, Տափիթաղի Սբ. Գևորգ, Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց, Ջրկինյանց Սբ. Կարապետ և այլն) եկեղեցիներ՝ իրենց կից գերեզմանոցներով հանդերձ, և, ի վերջո, Խոջիվանքի գերեզմանոցը:

հանգուցյալներին ամփոփում էին հետագայի Աբասաբադյան հրապարակի տարածքում գտնվող հայոց գերեզմանոցում (Тифлисский листок. № 36. 12 февраля 1912 г. С. 2; բնագրում՝ «Впоследствии Ходживанк обращен в кладбищенскую церковь, в ограде которой хоронят теперь всех членов из рода кн. Бебутовых, а также игумений монастыря с разрешения тех-же кн. Бебутовых; вне церкви-же вся местность отведена под общественное кладбище. До этого-же времени местом вечного упокоения армян служила нынешняя Абасабадская площадь, где теперь разведен прелестный сквер»).

5 «Մեղու Հայաստանի», 1884, № 87, 8 նոյեմբերի, էջ 3:

6 Վրաստանի Հանրապետությունում մոլեզմող ազգային խորական քաղաքականության պայմաններում քաղաքային իշխանությունների կամայականություններն այնպիսի սանձարձակ չափեր էին ընդունել, որ հայկական դարավոր սրբավայրերը քանդելուց առաջ նույնիսկ հանդգնում էին հրապարա-

1 **Հակոբյան Հ.**, Ուղեգրություններ, 2, Երևան, 1934, էջ 504 (բնագիրը տե՛ս Narrative of a journey into Persia in the suite of Imperial Russian embassy in the year 1817, by **Moritz Von Kotzebue**, London, 1819, p. 55):

2 **Գեորգեան Խ.**, Պատմության էջերից, «Վարագ», 2008, № 55, էջ 11:

3 «Մշակ», 1876, № 41, 28 հոկտեմբերի, էջ 4:

4 Հայտնի է, որ նախքան Խոջիվանքի գերեզմանոցի՝ տոհմականից հասարակականի վերածվելը թիֆլիսցիներն իրենց

Տեղադրությունն ու սկզբնավորումը. գտնվում էր Թիֆլիսի Հավլաբար թաղամասի հյուսիսարևելյան կողմում՝ Մախաթ սարի հարավարևմտյան լանջին:

Առաջին վկայություններից մեկը, որը վերաբերում էր այն տարածքին, որտեղ հետագայում սկզբնավորվել էր Բեհրուդյանների տոհմական գերեզմանոցը, իսկ ավելի ուշ՝ նաև Ծիրանավոր Սբ. Աստվածածին վանքը, 1392 թ.-ից է, որի համաձայն՝ վայրը մաս էր կազմում Մցխեթի կաթողիկոսական տիրույթների⁷:

Հայտնի է, որ վրաց Ռոստոմ թագավորը (1632-1658 թթ.) 1654 թ. բավարարում է դրամահատման արքունի տան պատասխանատու և միաժամանակ Տփղիսի մելիք թաղաքագուխ (եթե վերջինիս կարելի է նույնացնել մելիք Բայանդուրի հետ, ուրեմն Տփղիսի մելիք՝ 1650 թ.-ից) խոջա Բեհրուտի խրնդրանքը վերոնշյալ վայրում, այն է՝ Մախաթ լեռան ստորոտում՝ Հավլաբար թաղամասի հարևանությամբ գտնվող Բեհրուդյանների տոհմական գերեզմանոցում եկեղեցի կառուցելու վերաբերյալ: Խոջա Բեհրուտը նշյալ վայրում տնկում է այգի և ջրանցք անցկացնում՝ սեփական կալվածքները ոռոգելու համար⁸:

Ծիրանավոր Սբ. Աստվածածին կամ պարզապես Խոջիվանք. ինչպես երևում է, 1654 թ.՝ վերոնշյալ թույլտվությունը ստանալուն պես, խոջա Բեհրուտն անմիջապես ձեռնարկում է շինարարական աշխատանքները և հաջորդ իսկ տարում հաջողությամբ ամբողջացնում կառույցը: Համենայն դեպս, այդ մասին է վկայում կառույցի շինարարական քառատող արձանագրությունը:

Արձանագրություն. եկեղեցու պատին ազուցված սրբատաշ քարերից մեկն էր, որը, բարեբախտաբար, փրկվել է վանքի քանդման ժամանակ:

Ի թվիս Հայոց ՌՃԴ (1655), կանոնքն Ա](ստու)-[ծ]ոյ ես՝ խոջայ Բեհրուտէ, [եւ] | եղբա(յ)ր իմ Խատին (եւ) կողակից իմ Լալին | շինեցի ս(ուր)բ եկեղե(ց)իս աղօթի(ւք) Ալանին:

Հրատ. **Мурадян П.** Армянская эпиграфика Грузии: Тбилиси. Ереван, 1988. С. 96:

Ճանոթ. բովանդակությունը հուշում է, որ վիմագիրը կարող էր շարունակված լինել նաև կից քարին: Ի դեպ, հրատարակչը բաց է թողել Ալան անձնանունը և ունի մանր այլ տարրերբերցումներ:

Ծիրանավոր Սբ. Աստվածածին (Խոջիվանք) վանքի եկեղեցու շինարարական արձանագրությունը (լուս.՝ Ս. Դարչինյանի, գրչ.՝ Ս. Կարապետյանի)

կել նյութեր, թե իբր հայերն իրենք էին խնդրում, որ հայկական հիշատակներն անհետացվեին: Այս առումով ուշագրավ և չափազանց խոսում է 1938 թ. հրապարակված հետևյալ հաղորդագրությունը. «Թիֆլիսի խորհրդի նախագահությունը բավարարեց Թիֆլիսի աշխատավոր հայերի միջնորդությունը, որոնք խնդրում էին քանդել Վանքի եկեղեցու շենքը: Հողամասը կհատկացվի 1939 թ. հայկական լրիվ միջնակարգ դպրոց կառուցելու համար» («Խորհրդային Վրաստան», 1938, № 85, 23 սեպտեմբերի): Ի դեպ, արձագանքելով այդ լուրին՝ 1938 թ. գրող, թարգմանիչ և մշակութային գործիչ Սուրեն Ավչյանն իր օրագրում նշում է. «Ստում եք սրիկայաբար, շա՛ն որդիք, ձեզ ոչ ոք չի խնդրել, այլ բողբոխն ահ ու սարսափի տակ ստորագրել տվեցիք, իսկ եթե հայերից մեկը ինքնական ստորագրել է, նա էլ է ստոր և սրիկա...»:

7 Грузинские документы IX-XV вв. в собрании Ленинградского отделения института востоковедения АН СССР. Перевод и комментарии **С. Какабадзе.** Москва, 1982. С. 101 (բնագրում՝ «Авлабарский монастырь все-святой с его долей владений и с авлабарским прибрежным полем...»).

8 **Ջեթոճե տ.**, լճ տձոցոնո զձմոնճ, տձոցոնո, (**Բերին Թ.**, Եվ հայտնվեց Թիֆլիսին) 1977, ՅՅԳՐ: 116: Տե՛ս նաև **Мурадян П.** Армянская эпиграфика Грузии: Тбилиси. Ереван, 1988. С. 96.

Թերևս Բեհրուդյան ընտանիքի անդամներից մեկի՝ ոմն Սանդուխտի հիշատակն էր հավերժացնում 1715 թ. կերտված և եկեղեցու ներսում՝ հյուսիսային որմին կից կանգնեցված գեղաքանդակ խաչքարը: Վերջինիս քիվին և հիմնախաչի հորիզոնական թևերից ցած՝ ավելի փոքր խ ա չ ա ք ա ն դ ա կ ն ե թ ի ստորին թևերի երկու կողմերում փորագրված արձանագրությունն ազդարարում է.

Ծիրանավոր Սր. Աստվածածին (Խոջիվանք) վանքի գավթուն 1715 թ. կամ գնեցված խաչքարը (լուս.՝ 1930-ական թթ. սկիզբ, հեղինակը՝ անհայտ և Ս. Դարչինյանի, 1976 թ.)

Ով քառաթեւ, բարեխոս լեր Սանդուխտին, / քվ(ին) ՌՃԿ/Դ (1715):

Հրատ. **Мурадян П.** Тбилиси. С. 97.

Ծանոթ. հրատարակիչը չունի քվականը, իսկ «քառաթեւ»-ի փոխարեն ունի «քառեա (°) այթ (°) եւ» տառակապակցությունը:

Կառուցումից 125 տարի անց՝ 1780 թ., ըստ ամենայնի, շինությունն արդեն հասցրել էր բավականաչափ քայքայվել, ուստի նույն տոհմի ներկայացուցիչ, Տփղիսի քաղաքագլուխ մելիք Ավետիք Աղայան Բեհբուդյանցը (1768-1795) ստանձնում է եկեղեցու վերաշինության գործը. «[Հ]ավլաբարից դուրս, հարթավայր տեղում, [Հ]ավլաբար թաղից մի փոքր հեռավորությամբ կա եկեղեցի փառաշեն գրմբեթավոր, քարուկրով [կառուցված], պարսպով պատած, հանուն ամենասրբուհի ծիրանազարդ Աստվածածնի, որ Խոջա Բե[հ]բուդովի ժամ է կոչվում և որը կառուցված է հենց նույն իշխան Բե[հ]բուդովների ծախքով 1780 թվին և հետագայում նրանցից բազմիցս նորոգված: Այս եկեղեցին կառուցված է իշխան Բե[հ]բուդովներից իբրև իրենց դամբան»⁹:

Ինչպես ցույց են տալիս հետագա վավերագրերը, եկեղեցու՝ 1780 թ. սկսված վերաշինության աշխատանքները շարունակվում են նաև հետագա տարիներին: Ընդ որում, գործին լծված քաղաքագլուխը՝ մելիք Ավետիք Բեհբուդյանցը, դիմում է Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Ղուկաս Ա Կարնեցուն (կաթողիկոս՝ 1780-1799 թթ.)՝ կամավոր նվերներ և հանգանակություն ժողովելու թույլտվություն ստանալու խնդրանքով: 1782 թ. օգոստոսի 2-ի պատասխան գրության մեջ մասնավորապես նշվում է. «Թուղթ ի Թիֆլիզ առ մելիք Աւետիքն, ի պատասխանի նորին թղթոյն, որով զկոնդակ էր խնդրեալ ի վերայ բոլոր երկրին յաղագս Հալուաբարու անապատին իւրեանց, զի երկրացիքն այնու զկամատոր ողորմութիւնս տացեն ի շինութիւն նոյն սրբոյ անապատին: ...թուղթն քո էհաս առ մեզ, հանդերձ ի հոգեւոյս տէր Ղազար սրբազան կաթողիկոսէն շնորհեցեալ կոնդական վասն Հալուաբարու անապատին սրբոյ, ձեռամբ Բաղտասարին...»¹⁰:

Նույն ամսաթվով մեկ այլ գրություն էլ արդեն ակնարկում է վերաշինության հաջող ավարտը. «...սրբոյ անապատին Ծիրանատոր կոչեցելոյ, որ ի

9 **Մելիքսեթ-Բեկ Լ.**, Վրաց աղբյուրները Հայաստանի և հայերի մասին, հ. Գ, Երևան, 1955, էջ 268-269: Ի դեպ, Բեհբուդյանցները Տփղիսում կառուցել են նաև Կուսանաց վանքը. «...տիրապետող վրաց ազգութեան համեմատութեամբ՝ Թիֆլիսի հայք հարուստ էին: Իհարկէ անցեալ դարու քաղաքիս կրած մեծամեծ աւերմունքները ջնջեցին այստեղի հայոց բարեգործութեանց յիշատակների մեծ մասը, բայց և այնպէս մեզ հասած են Թիֆլիզի հայերի մեջ միշտ առաջին դիրք ունեցող՝ իշխան Բեհբուդեանցների կառուցած Կուսանաց անապատը և Խօջի վանքը...» (**Երիցեան Ա.**, Բարեգործութիւնը հայոց մէջ, «Արձագանք», 1882, № 11, 2 մայիսի, էջ 169): Հայտնի է, որ Բեհբուդյանցների միջոցներով էր կառուցվել նաև տփղիսամերձ Նախշիրգորա գյուղի Ննջման Սր. Աստվածածին եկեղեցին:

10 Դիվան հայոց պատմության (այսուհետ՝ ԴՃՊ, հմպտ. գրքով և հատորով), գիրք առաջին, հ. Ա, Երևան, 1984, էջ 335: Ի դեպ, հատկանշական է, որ «Հավլաբարու անապատը» հոգաձուրյան ներքո է եղել նաև Ղազար Ձահկեցի կաթողիկոսի գահակալության տարիներին (1737-1751 թթ.):

լուսահոգին նախնեացն ձերոց ի դաշտին Հալուաբարու կառուցեալ է յանուն սրբուհոյ Աստուածածնին և ի բազում ամաց հետէ անմարդարնակ եղեալ, այժմոյս շինացեալ է նորապէս...»¹¹:

Կամավոր նվիրատվություններից գոյացող միջոցներով եկեղեցու պահպանության խնդիրը կաթողիկոսի ուշադրության ներքո է եղել նաև հետագա տարիներին: Այդ է վկայում 1788 թ. դեկտեմբերին գրված կաթողիկոսական կոնդակը. «Կոնդակ մի ժողովարարութեան ի վերայ Թիֆլիզու, ի Գօրոյ եւ Կախեթու վասն Ծիրանաւոր կոչեցեալ սրբոյ Աստուածածնի անապատին, որ է ի Հալուաբարու դաշտին, որք յամենայնում ամի մի անգամ զկամաւոր ողորմութիւնս տացեն այնմ սրբոյ անապատին՝ ի շինութիւն նորին»¹²:

1817 թ., ի թիվս Տփղիսի հայոց 25 եկեղեցիների, հիշվում է նաև Խոջիվանքի Ծիրանավոր Սբ. Աստվածածինը¹³:

Ուշագրավ է, որ չնայած գերեզմանատան մեջ գտնվելու հանգամանքին և նույնիսկ ներսում¹⁴ Բեհբուդյան տոհմից նոր հանգուցյալների ամփոփման իրողությանը՝ 1858 թ. այն գործում էր որպես ծխական եկեղեցի, «յորում շարունակի անխափան ժամերգութիւն և սբ. պատարագ»¹⁵:

1861 թ.՝ ծխատեր Ավետիս քահանայի պաշտոնավարության ժամանակ, դարձյալ հիշվում է «Սբ. Ա(ստուա)ծածնի եկեղեցի գերեզմանատան կնեագացն Բեհբուտեանց...»¹⁶:

Որպես տոհմական եկեղեցի՝ ինքնին հասկանալի է, որ բարեգարդությանն ու մասնակի նորոգություններին առնչվող բոլոր ծախսերը մշտապես հոգում էր Բեհբուդյան իշխանատոհմն իր նյութական միջոցների հաշվին: Սա է արձանագրվել 1872 թ. «Ձծախսն տոյն եկեղեցոյ հոգան ազգատոհմն Բեհբուդեանց»¹⁷:

Կախված եկեղեցու ծխատեր քահանայի՝ կառույցի հանդեպ տածած հոգածության չափից՝ երբեմն տեղի էին ունենում նաև ցավալի իրադարձություններ: Կացությունը մասնավորապես անմխիթար էր 1880 թ. վերջին. «...մի ամիս է, ինչ որ Խոջիվանքի եկեղեցին կոտրել և միջի մի քանի անօրներ

գողացել են, այն ինչ այս մասին ոչ եկեղեցու քահանան, ոչ ժամկոչը և ոչ հոգևոր իշխանութիւնը տեղեկութիւն ունէին: Երևելի հոգացողութիւն»¹⁸:

Դրությունն ավելի բարվոք էր եկեղեցուն սպասվորած Բարդուղիմեոս քահանա Հովհաննիսյան Մարկոսյանցի պաշտոնավարության տարիներին, որը 1887 թ. հուլիսի 27-ից մինչև կյանքի վերջը՝ 1924 թ., բարեխղճորեն կատարել է բոլոր պարտականությունները¹⁹:

Խորհրդային կարգերի հաստատումից հետո՝ 1926 թ., Խոջիվանքի Սբ. Աստվածածին եկեղեցին իշխանությունների հովանավորությամբ փոխանցվում է «ազատականներին»²⁰:

1931 թ. փետրվարի 7-ին թեմի առաջնորդ Արտակ եպիսկոպոսը Էջմիածնի գերագույն հոգևոր խորհրդին հղած զեկուցագրում մտահոգություն է հայտնում, որ «ազատ եկեղեցականներն» անարգել բռնագրավում են Թիֆլիսի եկեղեցիները. «Նոյնիսկ Կառավարութեան ներկայացուցիչ Լինիցկու քանաւոր խոստումները թեմիս տ. առաջնորդին, ինչպէս նաև հայրապետական լիագոր տ. Գէորգ արքեպիսկոպոսին, ս. Սարգիս, Խոջիվանքի և Ծիրանաւոր եկեղեցիները մեզ վերադարձնելու մասին չիրականացան»²¹: Նույն թվականի մայիսի 3-ին Արտակ եպիսկոպոսը Վրաստանի Հանրապետության կենտրոնական գործադիր կոմիտեին ներկայացրած բողոքագրում նշում է. «Թեմական խորհուրդը մի քանի անգամ դիմել է ուր հարկն է՝ Խոջիվանքի եկեղեցին վերադարձնելու և սուրբ Նշան եկեղեցին բանալու միջնորդութեամբ, բայց բազմակի միջնորդութիւնների վերաբերեալ մինչև օրս ոչ մի կարգադրութիւն չի եղել»²²:

Մինչ թեմական խորհուրդը և անձամբ թեմակալը բողոքագրերով փորձում էին հետ ստանալ հանիրավի օտարված Խոջիվանքի եկեղեցին, վրացական իշխանությունները որոշում են կայացնում Երկրի երեսից ընդհանրապես ջնջել արդեն 280-ամյակը բոլորած վանական համալիրը, ներառյալ ոչ միայն եկեղեցու անմիջական հարևանությամբ գտնվող Բեհբուդյանների տոհմական, այլև Խոջիվանքի հայոց լայնարձակ և նվիրական գերեզմանոցը:

Ընդարձակ հնավայրի զանգվածային ոչնչացումը սկսվում է 1935 թ. և ավարտվում 1936 թ.: Շուտով հրապարակվում է քաղաքային իշխանությունների որոշումն այլևս երբեմնի վանքի և լայնածավալ գերեզմանոցի տարածքը կանաչապատելու մասին. «Կանաչապատման տրեստը ձեռնամուխ եղավ

11 Նշվ. աշխ., էջ 336:

12 ԴՀՊ, գիրք առաջին, հ. Բ, Երևան, 2003, էջ 425:

13 Հայաստանի ազգային դիվան (ՀԱԴ), ֆ. 53, ց. 1, գ. 3792, ք. 1-14: Ի դեպ, վավերագրում նշված է 27 եկեղեցի, բայց դրանցից երկուսը (Թելեթի Սբ. Գևորգ և Դաշտիխաչ) չենք նշել բուն քաղաքի սահմանագծից դուրս գտնվելու պատճառով:

14 Համոզված ենք, որ բոլոր այն վկայությունները, որոնք բաղումներ են մատնանշում «եկեղեցու ներսում», իրականում նկատի են ունեցել եկեղեցուն արևմուտքից կից գավիթը կամ վերջինիս էլ արևմուտքից կից կամարակապ սյունասրահը, քանի որ հայ առաքելական եկեղեցու ծիսակարգով խստիվ արգելված էր բուն աղոթասրահում թաղում կատարելը:

15 ՀԱԴ, ֆ. 56, ց. 1, գ. 3675, ք. 1:

16 ՀԱԴ, ֆ. 53, ց. 1, գ. 3835, ք. 140:

17 ՀԱԴ, ֆ. 53, ց. 1, գ. 3859, ք. 15-16:

18 «Մեղու Հայաստանի», 1881, № 5, 27 յունուարի, էջ 4:

19 ՀԱԴ, ֆ. 56, ց. 18, գ. 1020, ք. 225: Տես նաև «Արձագանք», 1887, № 28, 2 օգոստոսի, էջ 415:

20 Վավերագրեր հայ եկեղեցու պատմության, գիրք Գ, Արտակ եպիսկոպոս Սմբատեանց (Տաուշեցի), Երևան, 1997, էջ 526:

21 Նշվ. աշխ., էջ 511:

22 Նշվ. աշխ., էջ 516:

Խոջիվանք. Ծիրանավոր Սբ. Աստվածածին վանքը հարավ-արևմուտքից (լուս.՝ 1900-ական թթ.)

նախկին Խոջիվանքի գերեզմանատան տեղում այգի հիմնելուն»²³:

23 Вечерний Тбилиси. № 73. 26 марта 1936 г. С. 2 (բնագրում՝ «Трест зеленого строительства приступил к разбивке парка на месте бывшего Ходживанкского кладбища (район им. 26)»).

Ինչ վերաբերում է գրոսայգի հիմնելու աշխատանքներին, ապա քաղաքային իշխանությունները նախատեսել էին դրանք ավարտին հասցնել 1937 թ.²⁴:

24 Вечерний Тбилиси. 1936, № 8.

Խոջիվանք. Ծիրանավոր Սբ. Աստվածածին վանքը հարավ-արևելքից (առաջին լուսանկարը՝ Ա. Բարտիշևսկու, 1935/36 թթ., իսկ երկրորդը՝ անհայտ հեղինակի)

Աչքի առաջ ունենալով գոնե խորհրդային տա-
րածաշրջանի խոշոր այլ քաղաքների զարգացման
ընթացքով պայմանավորված լայնածավալ կառու-
ցապատումների հետևանքով վնասված կամ իսպառ
ավերված պատմական հուշարձանների օրինակ-
ները՝ կարելի է հաստատապես նշել հետևյալը. սո-

վորաբար համանման ավերումներից հետո հո-
ղատարածությունները կառուցապատվել են գլխա-
վորապես բնակելի կամ հասարակական այլևայլ
շինություններով, մինչդեռ Խոջիվանքի պարա-
զայուն եկեղեցական համալիրն ու գերեզմանոցն իշ-
խանությունները փաստորեն քանդեցին կարծես

Խոջիվանք. Ծիրանավոր Սբ. Աստվածածին վանքի սյունասրահն արևմուտքից (լուս.՝ անհայտ հեղինակի)

ընդամենն անհետացրած լինելու համար, քանի որ նրա լայնարձակ տարածքը որևէ նորակառույցի չտրամադրվեց, այլ հարթեցվեց: Հափշտակվեցին տասնյակ հազարավոր շիրմաքարեր և որպես շինանյութ գործածվեցին զանազան կառույցների որմերում, իսկ պատմությունից «մաքրագործված» նախ-

կին հնավայրի ընդարձակ տարածքը որոշվեց վերածել ոչ ավել, ոչ պակաս աշխատավոր դասակարգի հանգստյան գոտու: Այդ նպատակով էլ սկսեցին կանաչապատել (այս վերջինն այն դեպքում, երբ գերեզմանոցի տարածքի կանաչապատումը տասնամյակներ շարունակ մշտական հոգա-

ծության առարկա է եղել, և արդեն իսկ նրա տարածքում բավականաչափ ծառեր էին տնկված):

Ծիրանավոր Սբ. Աստվածածին վանքի ճարտարապետությունը. Խոջիվանքի հնագույն կառույցը՝ Սբ. Աստվածածին եկեղեցին, եղել է ուղղանկյուն հատակագծով գմբեթավոր սրահ: Կենտրոնում իշխող դիրքում էր սրածայր վեղարի ներքո առնված նեղ ու ձգված լուսամուտներով ութանիստ թմբուկը: Արևմտյան ճակատին կից էր գավիթը (դժվար է որոշել՝ վերջինս միանա՞լ էր, թե՞ եռանավ), որին էլ նույնպես արևմտյան կողմից՝ սյունասրահ-նախամուտքը: Վերջինիս էլ դեպի արևմուտք նայող չորս կամարակապ բացվածքներից երեքը համահավասար էին, իսկ մեկը՝ գավթի մուտքի առջևինը՝ ավելի բարձր ու ընդարձակ: Ի դեպ, ԺԷ դարին այնքան հատկանշական այսօրինակ նախասրահները լայն տարածում ունեին հատկապես Նոր Ջուղայում, որտեղից հրավիրված շինարարները, ամենայն հավանականությամբ, գործել էին նաև Խոջիվանքում (արդեն իսկ հայտնի է 1650 թ. Տփղիսի Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցու գմբեթը կառուցած ջուղայեցի ուստա Պետրոսը)²⁵:

Միմյանց կից կենտրոնական կառույցներից փոքր-ինչ դեպի արևմուտք եռահարկ զանգակատունն էր: Վերջինիս առաջին հարկը ծառայել է իբրև դարպաս, երկրորդում եղել է քառանկյուն հատակագծով սրահ, իսկ երրորդ հարկը սրածայր, թույլ շեշտված հովհարածև վեղարով ավարտվող ութանիստ թմբուկ էր:

Բոլոր կառույցների որմերը աղյուսաշեն էին՝ պատված սվաղի շերտով:

Նախասրահի մեջ բացված գավթի մուտքի բարավորին ագուցված է եղել վերնամասում սրավուն ավարտվող միակտոր քարին քանդակված խաչային հորինվածք: Վերջինս, որը կիսով չափ տեսանելի է նաև, ըստ էության, սուկ որմնանկարները ներկայացնող 1930-ական թթ. սկզբներին կատարված լուսանկարում, հողի տակից բախտի բերմամբ հայտնաբերվել է 1995 թ., երբ էքսկավատորները սկսել էին փորել կառուցվելիք Սամեթա եկեղեցու հիմքերը:

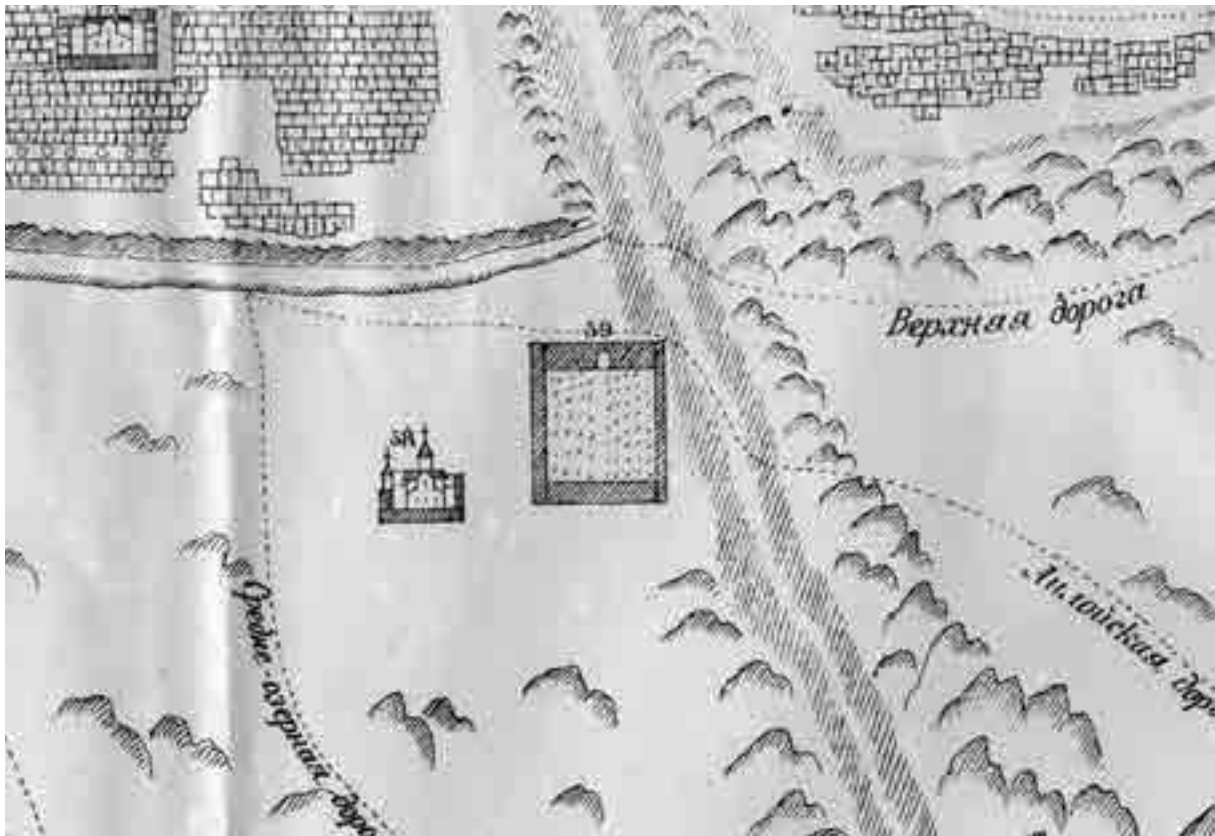
Վանքը շրջափակված էր արևելք-արևմուտք ուղղությամբ ձգված ուղղանկյուն հատակագիծ ունեցող պարսպով, որի արևելյան զույգ անկյունները հզորացված էին ներսում սենյակավոր բոլորածև կիսաշտարակներով:

Խոջիվանքի որմնանկարները. 1936 թ. սկզբին՝ հուշարձանախմբի ոչնչացման ժամանակ, տեղում որոշ ուսումնասիրություններ են հասցնում կատարել նյութական մշակույթի պահպանման գծով տեսուչ Չեյշվիլին և վաստակավոր նկարիչ Գր. Շարբաբչյանը: Այդ հետազոտություններից հետո նշվել է. «Մուտքի կամարին՝ սվաղի շերտի տակից հայտ-

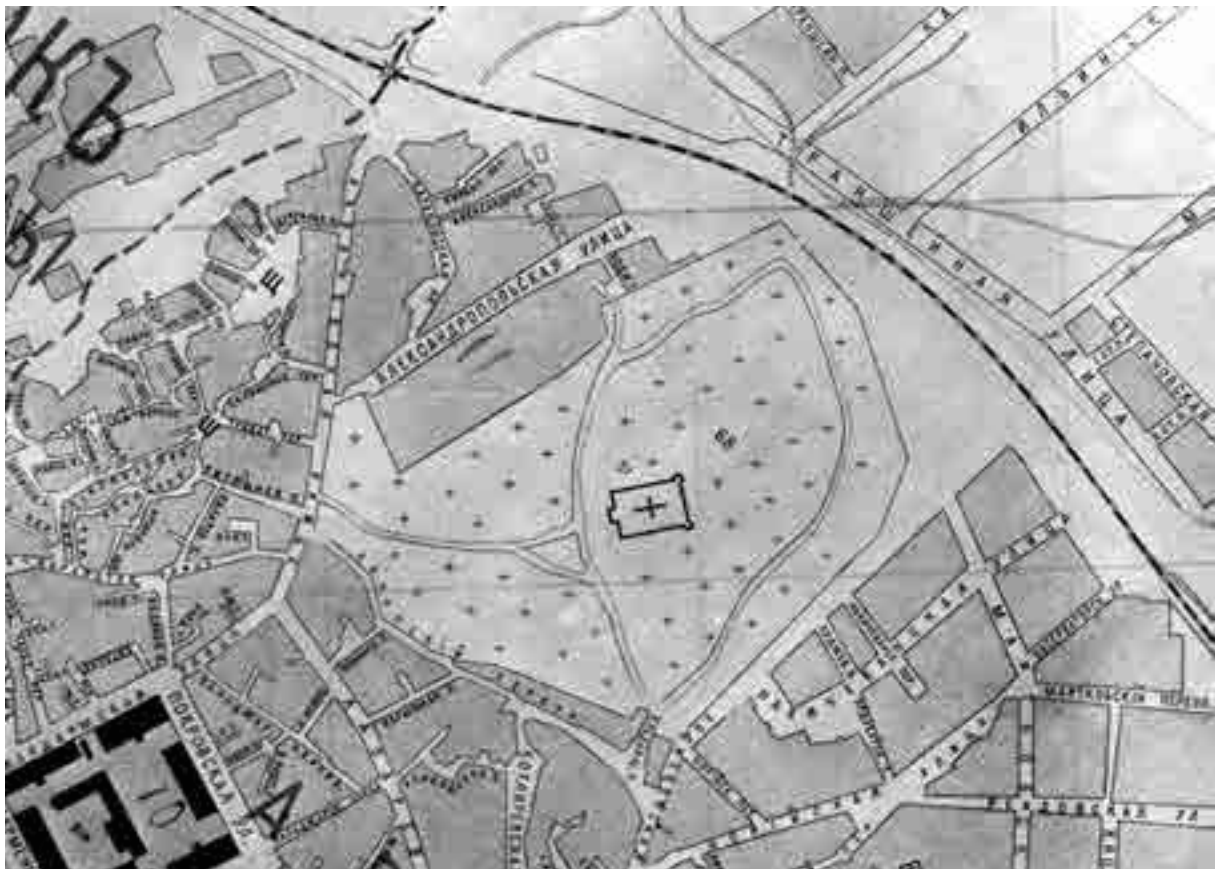
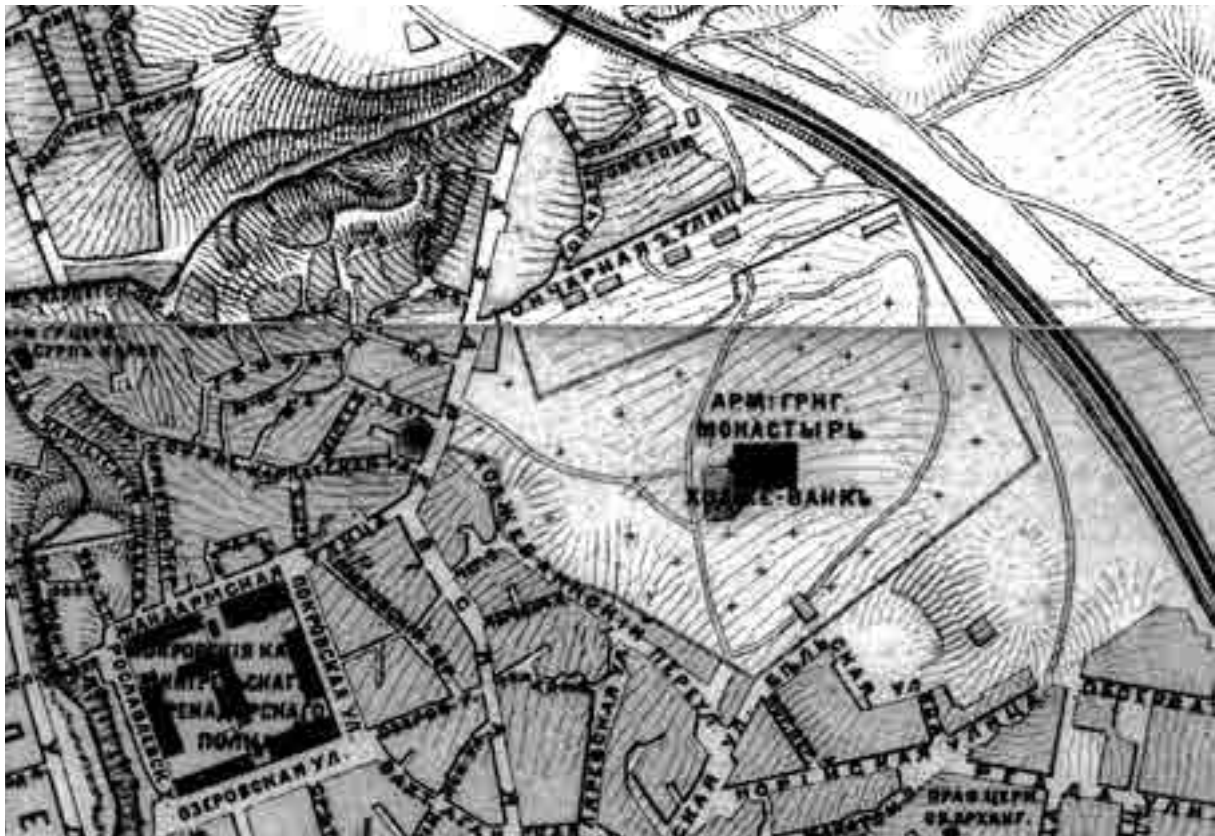

Խոջիվանք. Ծիրանավոր Սբ. Աստվածածին վանքը հարավ-արևմուտքից (լուս.՝ 1910-ական թթ.) և զանգակատունն արևմուտքից (լուս.՝ 1936 թ., քանդելուց ընդամենը շաբաթներ կամ զույգ օրեր առաջ)

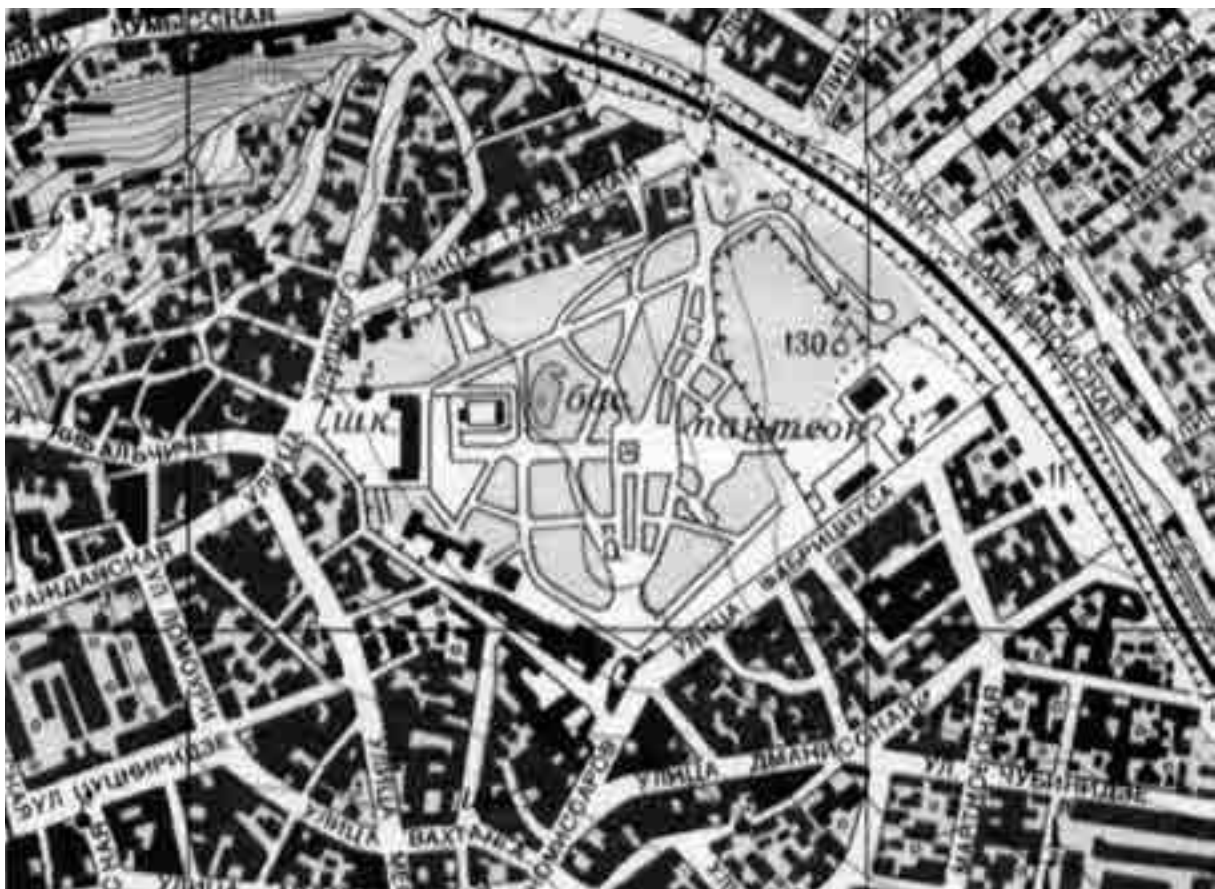
25 Brosset M., Rapports sur un voyage archéologique dans la Géorgie et dans l'Arménie, II I., cinquième rapport, St-Petersbourg, 1850. Мурадян П. Тбилиси. С. 76.

Խոջիվանքի գերեզմանոցը և նրան հարող տարածքն ըստ Վախուշտի Բագրատիոնի կազմած հատակագծի) և 1850 (բնագիրը տե՛ս “Кавказский календарь на 1851 г.” գրքի ներդիրում) քվականների հատակագծերի

Խոջիվանքի գերեզմանոցը և նրան հարող տարածքը 1887 թ. (Սուրբ Պետրբուրգ) և 1902 թ. (թարսեզի հատակագծերի ցանկում 51 համարի ներքո նշված է Хаджи-ванкский монастырь), իսկ գերեզմանոցների ցանկում 68 համարի ներքո՝ Хаджи-ванкское (армяно-григорянское)

Խոցիվանքի գերեզմանոցը և նրան հարող տարածքն ըստ 1920-ական թթ. և 1975 թ. հատակագծերի

նաբերվեցին հետաքրքիր կոմպոզիցիայով հին որմնանկարներ: Նկարիչ Շարբաբչյանի ենթադրությամբ այդ որմնանկարները պատկանում են Նաղաշ Հովնաթանյանի վրձնին, որը Վախթանգ Չ-ի (ԺԷ դար) արքունի նկարիչն էր»²⁶:

Խոջիվանքի գերեզմանոցը. ինչպես արդեն արդեն նշել ենք, նախքան 1654-1655 թթ. Սր. Աստվածածին եկեղեցու (Խոջիվանք) կառուցումն այս վայրում Բեհբուդյան իշխանական գերդաստանն արդեն իսկ տոհմական գերեզմանոց ուներ, որտեղ և եկեղեցու կառուցումից հետո էլ շարունակում են ամփոփել միայն Բեհբուդյան տոհմի հանգուցյալներին:

Դեռևս ԺԷ դարում, բայց առավելապես սկսած 1810-ական թվականներից, երբ ռուսական իշխանությունների նախաձեռնությամբ քաղաքի վերակառուցումների ծրագրերի համեմատ մեկը մյուսի հետևից ավերվում են կենտրոնական մասերում գտնվող հայկական մի քանի գերեզմանոցներ, քաղաքաբնակ հայերի համար Խոջիվանքի գերեզմանոցը կամաց-կամաց վերածվում է հայ հասարակությանը պատկանող քաղաքի գլխավոր գերեզմանոցի: Ընդ որում, տարածքն այն աստիճան էր հագեցել թաղումներով, և տեղի անձկությունն էլ՝ դարձել ակնառու, որ Բեհբուդյան իշխանները, թերևս այս վայրի նկատմամբ ունեցած իրենց ավանդական պարտավորությունների համեմատ, հարակից սեփական ու նաև ոչ սեփական կալվածքներից որոշ հողամասեր են նվիրում գերեզմանոցին: Այդ առթիվ էլ 1837 թ. հունիսի 18-ին նրանց իր գոհունակությունն է հայտնում Հովհաննես կաթողիկոսը. «Տանք զողջույն տէրունական հայագգի պայծառափայլ իշխանաց ղեներալ մայեօր Վասիլի, պոդպօլկովնիկաց Ասլանայ և Դաթի, նաղվօրնի սօվետնիկ Գրիգորի, որդոց Ասլանայ՝ Աղէքսանդրի և Դիմիտրի և որդոյ Գրիգորի՝ Յովսէփայ և դստեր Վասիլ՝ Սօփիայի Բեհբուդեանց...: Չկնի ողջունի և օրհնութեան մերոյ առ Ձեզ ծանուցանենք աստուածատէր և հայրենատէր սիրելեացդ մերոց, ...բարեշնորհ երախտեաց Ձերոց առ հայրենի ազգս Ձեր, այն է՝ զնուիրումն Ձեր ի սեպիական կալուածոց Ձերոց զմասն տեղոյն յիշատակելոյ յանուն Գաբաշեանց ի սեպիականութիւն հասարակութեան ազգի

Գրվագ գավթի մուտքին հարող կամարին պահպանված որմնանկարներից (լուս.՝ 1936 թ.) և ի սկզբանե Ծիրանավոր Սր. Աստվածածին վանքի գավթի արևմտյան ճակատից բացված մուտքի բարավորին ագուցված խաչքարը, որը 1936 թ. վանքի ավերումից հետո՝ մինչև 1995 թ. ղեկտեմբեր ամիսը, մնացել էր հողի տակ (ներկայումս ագուցված է Կաթողիկե Սր. Գևորգ եկեղեցուն հարակից եկեղեցապատկան շենքի որմի մեջ)

26 Вечерний Тбилиси. № 68, 20 марта 1936 г. С. 3 (բնագրում՝ «Обследование обнаружило под слоем штукатурки над входной аркой старинные фрески интересной композиции. По предположению художника Шарбабчяна, эти фрески принадлежат кисти Накаша Овнатанова, который был придворным художником при Вахтанге VI (XVII век)»). Ի դեպ, չնայած տևական որմնումներին՝ մեզ այդպես էլ չհաջողվեց գտնել նկարիչ Գր. Շարբաբչյանի ուսումնասիրությունների՝ թեկուզ ձեռագիր օրինակները (անշուշտ, եթե դրանք ընդհանրապես գոյություն են ունեցել), ուստի որևէ տեղեկություն չունենք, թե, բացի գավթի մուտքին հարող արտաքին մակերեսներից, արդյոք եկեղեցու կամ գավթի ներքին ծավալներն էլ որմնանկարազարդված են եղել, թե՞ ոչ:

Խոջիվանքի գերեզմանոցը հարավ-արևմուտքից (լուս.՝ 1890-ական թթ.)

հայոց բնակչաց քաղաքիդ Տփխիսոյ վասն ընդարձակութեան տեղոյ հանգստարանի ննջեցելոց. լսելով և մեր գառաջինն՝ արդարև մխիթարեցաք 7 հոգի և օրհնեցաք զարժանատրոս...: Ընդ այսպիսի շնորհ Ձեր, և այնոցիկ, որք ընդ Ձեզ շնորհեցին զսեպիական բաժին կալուածոց իւրեանց յընդարձակութիւն տեղոյ գերեզմանոցին, որոշեսցին յատուկ-յատուկ առանձին տեղիք յայդմիկ վայրի յանուն Ձեր իւրաքանչիւրոց վասն հանգստարանի ասդէն փոխելոցըն ի Ձէնջ և սերնոց Ձերոց յետ Ձեր»²⁷:

Սակայն, ինչպես երևում է, դեռևս 1833 թ. նույն Բեհրուդյանները գերեզմանոցին հարող իրենց սեփական հողամասերից որոշ հատվածներ էլ վաճառել էին պետությանը, մինչդեռ գերեզմանոցը, տարեցտարի անվերջ ընդարձակվելով, շարունակաբար կլանում էր հարակից հողամասերը²⁸ և ակնհայտորեն դուրս էր եկել Ներսես Ե կաթողիկոսի (1843-1857 թթ.) նախաձեռնությամբ կառուցված շրջապարսպի սահմաններից²⁹:

Ստեղծված իրավիճակում արդեն 1865 թ. պետական մարմինները դժգոհություն են հայտնում քաղաքին պատկանող հողամասերի յուրացման փաստի կապակցությամբ և առաջարկում գերեզմանոցապատկան և հարակից հողամասերի միջև հստակ սահմանագատում ապահովելու նպատակով գերեզմանոցի զբաղեցրած տարածքն առնել կանոնավոր շրջապարսպի ներքո, այսինքն՝ քաղաքի այլ գերեզմանոցների նման այն ևս շրջապարսպել³⁰:

նական անհաատարիմ վերակացուաց և թէ առ անտերութեան այդ հանգստարան մերոց նախնեաց և ազգայնոց օր քան գոր խոնարհեցաւ ի յետին անշքութիւն, զի հետզհետէ ներքին վայելչագարդութիւնք նորին խանգարեցան, պարիսպքն քայքայեցան ի տեղիս տեղիս, տախտակամածք անցից մեծի դրանն փտեալ և հնացեալ մերձ են ի քակտումն, որովք այդ գերեզմանատուն եղեալ է այժմ աներակ, պատակ հօտից և անտուրբ անասնոց և ապաստանարան անառակ և աւագակարարոյ անձանց...» (ՀԱԳ, ֆ. 57, գ. 12, գ. 410, թ. 1): Նաև՝ «Գերեզմանատների բարեգարդութեան հարցը առաջ բերելով, կարողացանք նաև պարզել, թէ որպիսի բարոյական շահեր պիտի շարժեն մեզ դէպի մեր ցանկացած բարեգարդութիւնը: Բայց այս բարեգարդութիւնից բոլորովին զուրկ է Հալաբարու հինատուրց և ընդարձակ գերեզմանատունը, որ Տփխիսու Հայ ժողովրդեան նախորդների ոսկորները իւր մէջ ընդունել է և ընդունում է քանի մի հարիւրատր տարիների ընթացքումը: ...այդ գերեզմանատունը Ներսէս երջանկայիշատակ Կաթողիկոսի օրերից սկսեալ և նոյն իսկ նորա հոգատարութեամբ շրջապատած է պարսպով, որով այս խորհրդատր վայրը ազատվեցաւ իւր նախկին քստմնելի դրութիւնից» (**Քոչարեանց Ա.**, Հալաբարի հայոց գերեզմանատան այժմեան վիճակը, «Մեղու Հայաստանի», 1875, № 13, 5 ապրիլի, էջ 3):

27 Մաշտոցի անվան Մատենադարան (ՄՄ), ֆ. 49, թղթ. 148, վավ. 182:

28 Վրաստանի ազգային դիվան (ՎԱԳ), ֆ. 8, գ. 1, գ. 4928, թ. 3, 5: Տե՛ս նաև. Кавказ. № 41. 27 мая 1856 г. С. 163 (բնագրում՝ «...обширное кладбище...»):

29 Այս մասին վավերագիրը վկայում է. «Հայրապետն Ամենայն Հայոց Ներսես Ե, ի միջի այլոց ազգասօգուտ մեծագործութեանց իւրոց ետ կառուցանել շուրջ գիանգստարանան հայոց Հավարարի զվայելուչ պարիսպ և առ դրամք նորին գտնեալս ի բնակութիւն պահապանաց...: Գեղեցիկ օրինակի յիշեալ մեծամուն հովուապետին հետևեալ իշխանագն Բէրուդեանք և այլ բարեպաշտք ոմանք բարեգարդեցին զայն գերեզմանատուն հոյակապ մատրամքք, սեղանատամքք և գեղեցկաշէն պարտիզօք, իսկ սպա թէ անհոգութեամբ երբեմն-

30 ՎԱԳ, նույն տեղում (բնագրում)՝ «Князья Бебутовы продали казне под постройку казенных зданий кладбищенское место за Авлабаром у подошвы холма Махаты, отведенное обществу еще в 1833 г. по распоряже-

Խոջիվանքի գերեզմանոցն արևմուտքից (լուս.՝ 1910-ական թթ.)

Գերեզմանոցի հին շրջապարիսպը, որն արդեն, իրոք, բավականաչափ քայքայված էր, վկայում է նաև 1864 թ. այցելուն (նա ընդհանրապես բարձրիքով վիճակում էր տեսել հասարակության նվիրական այդ վայրը). «...խօսքս Հալաբարի հանգստարանի խեղճ դրուքեան վրայ է: Չխօսելով այն ամմաքրութեան վրայ, որ առհասարակ տիրապետում է այնտեղ, մեր ուշադրութիւնը դարձավ հանգստարանը շրջապատող պարսպի վրայ, որ քանի գնում քայքայվում է, տեղ-տեղ էլ բոլորովին քանդվել է»³¹:

Այդպես երկար շարունակվել չէր կարող, և ահա մույն՝ 1864 թ., գործի գլուխ կանգնած թիֆլիսցի Հովհաննես Մատինյանցը մի քանի տարվա ընթացքում (մինչև 1870 թ.) «...հոգևոր իշխանութեան և ժողովրդի ցանկութեան համաձայն ամենայն ջերմեռանդութեամբ յանձն առաւ ժողովրդից նուէրներ ժողովել յանուն Հալաբարու գերեզմանատան և եօթը տարուայ միջոցում գերեզմանատան պարիսպը նորոգեց, որ արդէն շատ տեղերումը քայքայուել էր, շինեց սենեակներ պահապանի համար և կարգեց պահապան, ռոճիկ վճարելով նրան ժողովրդից իւր հետևողութեամբ ժողոված գումարից, և ի վերջոյ հրաժարելով այս պաշտօնից 1870 ամի վերջերումը իւր յաջորդին, որ է պարոն Անտոն Տէրտէրեանցը,

յանձնեց առձեռն գումար այն գերեզմանատան պատկանեալ 814 ռ. 40 կ.»³²:

Այնուհանդերձ, ինչպես երևում է, գերեզմանոցը բարեկարգ վիճակում պահելու նպատակով նյութական միջոցների հավաքագրման եղանակները երբեմն հատում էին տրամաբանության սահմանները: Այդպիսին էր 1880 թ. կայացված որոշումը, որի համաձայն՝ հարկման ենթակա էին հանգուցյալների հիշատակին տեղադրվող տապանաքարերը. «Խոջանց վանքի գերեզմանատան մէջ գերեզմանների վրա քար դնելու համար նշանակված է մի առանձին տուրք, որի հաւաքելը կապալով տուած է մի պարոնի: Այդ կարգադրութիւնը մինչև այսօր թէ հայոց կօնսիստօրիայի և թէ հոգևոր կառավարութեան կողմից պաշտօնապէս յայտարարված չը լինելով, ժողովրդին դեռ յայտնի չէ. այս պատճառով մեծ անկարգութիւններ են պատահում: Քանի օր առաջ մի քանի օտարաքաղաքացի հայեր, պատրաստել էին քար իրանց հայրենակցի գերեզմանի վրա դնելու համար: Այդ խորհրդին պատճաշաւոր հանդէտով նրանք բազմութեամբ տանում են քարը, բայց գերեզմանատան դռները նրանց առջև չեն բաց անում, ասելով թէ կապալառուից հրաման չը կայ: Մինչև կապալառուին գտնում են, ժամեր են անցնում, յետոյ մի ահագին դալմադալ է լինում հրաման ստանալու համար: Ինչպէս երևում է, շուտով մեր եկեղեցական բոլոր արարողութիւնները կապալով կը տրվեն»³³:

нию начальства вследствие этого заведывающий работой не позволяет погребать на том месте мертвые тела. Так как означенное место составляет городское общественное достояние, то просители, в предупреждение на будущее время всякого спора ходатайствуют о дозволении им обнести таковое, по примеру других кладбищ, каменною оградюю...»):

31 «Մեղու Հայաստանի», 1864, № 20, 23 մայիսի, էջ 167:

32 Միայն պարսպի նորոգության վրա ծախսվել էր 1449 ռ. 18 կոպ. (**Քոչարեանց Կ.**, նշվ. հոդվ., «Մեղու Հայաստանի», 1875, № 13, 5 ապրիլի, էջ 3):

33 «Մշակ», 1880, № 210, 26 նոյեմբերի, էջ 2-3:

Խոջիվանքի գերեզմանոցը հարավ-արևմուտքից (լուս.՝ 1890-ական թթ.)

Պատվածներ Խոջիվանքի գերեզմանոցից (լուս.՝ 1920-30-ական թթ.)

Ի դեպ, արդեն 1880 թ. գերեզմանոցի տնօրինության առջև ծառայել էր նաև տարածքը գոնե ինչ-որ չափով ընդարձակելու խնդիրը, քանի որ նոր հանգուցյալներին ամփոփելու համար դժվարությամբ էր տեղ գտնվում. «...ի հիսիսոյ կամ յարևելից կուսէ առ բլրովն Մախաթի նշանակել զչափատր տարածութիւն գետնոյ, ուր յարմար դատեսցի, վասն թաղելոյ անդ զնոր ննջեցեալս առյապայն ի պատճառս

նուագելոյ կամ ոչ ևս գոլոյ պարապորդ տեղոյ ի հին հանգստարանին...»³⁴:

Պարիսպների վերջին նորոգությունից հազիվ մեկուկես տասնամյակ անց՝ 1881 թ., գերեզմանոցը դարձյալ անխնամ վիճակում էր («...անհոգ դրութեան մէջ է: Նրա քանդված պարիսպների միջից

³⁴ ՀԱԴ, ֆ. 57, ց. 12, գ. 410, ք. 1:

Պատվածներ Խոջիվանքի գերեզմանոցից (լուս.՝ 1920-30-ական թթ.)

մտնում են ամեն տեսակ կենդանիներ, նոյնպես և ամեն տեսակ գողեր ու առազակներ, որոնք քանդում, կոտորում են մահարձանների քարերը և վանդակները: Ժողովուրդը մի առանձին հաճութեամբ յիշում է այդ գերեզմանատան բարեկարգ վիճակը հանգուցեալ Ներսէսի ժամանակ: Այժմ այդ գերեզմանատանից ոչ հեռու փորվում է ապագայ Բագու-Թիֆլիսեան երկաթուղու համար գիծը, և եթէ փորված հողը ածվի պարիսպի շուրջը, դրանից կը գոյա-

նայ դարձեալ թումբի նման մի բաւական ամուր հողէ պարիսպ, որ առ ժամանակ կարող է փոխարինել քարէ պարիսպը: Մեռելոցների ժամանակ անդադար ժողովում են փողերը գերեզմանատան դրան մուտքի առջև, իբր թէ պարիսպ շինելու համար, բայց այդ պարիսպը երբէք չի շինվում»³⁵, և հայ հասարակութեան առջև վերստին դրվել էր հատկապես

35 «Մշակ», 1881, № 37, 28 փետրվարի, էջ 3:

Պատվածներ Խոջիվանքի գերեզմանոցից (լուս.՝ 1920-30-ական թթ.)

պարիսպները նորոգելու խնդիրը. «Հալաբարի գերեզմանատան պատերը բոլորովին քանդուել են, և որի նորոգութեան մասին գուցէ մտածող անգամ չը կայ: Գերեզմանատան հարաւ արեւելեան կողմը բնակվում են ռուսներ և մի քանի տուն էլ հրէայք. դրանց երեխաները սկսած 10-12 տարեկան հասակի, կիւրակէ օրերը մտնում են գերեզմանատուն և սկսում են կոտրատել զանազան գեղեցիկ արձաններ և արձանագրութիւններ: Քանի տարի է, ինչ որ

ասում են դորա համար մի առանձին մասնաժողով կայ, որ փողեր է ժողովում գերեզմանատան պատերը նորոգելու համար: Յիրաւի, իւրաքանչիւր նոր գերեզմանաքար բերել տոտղից առնում են 3-4-5 ռուբլի, բայց թէ ուր է զնում այդ փողերը, հասարակութեան համար դա մի գաղտնիք է»³⁶:

³⁶ «Մեղու Հայաստանի», 1881, № 228, 4 նոյեմբերի, էջ 3:

Պատվածներ Խոջիվանքի գերեզմանոցից (լուս.՝ 1920-30-ական թթ.)

Վիճակը շտկելու նպատակով 1881 թ. դեկտեմբերին Թիֆլիսի հայ հասարակության ընտրությամբ և հոգևոր բարձր իշխանության հաստատմամբ կազմվում է 3 անձից (պետական խորհրդական Արտեմ Իվ. Շամխարյանց, Միքայել Սալամբեկյանց, Հակոբ Իվ. Մելիքյանց)³⁷ բաղկացած առանձին հոգա-

բարձություն «Հալաբարի Խոջիվանքի հայոց գերեզմանատանը բարեվայելուչ ձև տալու համար: Հանգստարանին վայելուչ ձև տալու համար՝ հոգաբարձութիւնն աչքի առաջ ունի հետևեալ բարենորոգումները: Գերեզմանատան շուրջը քաշել ամուր պարիսպ աղիսից 3,1/2 արշին բարձրութեամբ (բացի հիմքը) և 600 սաժէն երկարութեամբ: Մշտական հսկողներ նշանակել գերեզմանատան վերայ նրան կարգին պահպանելու համար: Պարսպի ներսը շի-

³⁷ «Մեղու Հայաստանի», 1881, № 273, 29 դեկտեմբերի, էջ 4; № 274, 30 դեկտեմբերի, էջ 4:

Պատվածներ Խոջիվանքի գերեզմանոցից (լուս.՝ 1920-30-ական թթ.)

նել ածու կանոնաւոր գծագրուած բաժիններով, շաւիղներով և այլն»։ Գործի համար կատարված նվիրատվությունների գումարը հասնում է 6742 ռուբլու³⁸։

Գեո բարեկարգման աշխատանքները չձեռնարկած՝ կացութիւնն առավել բարդանում է հոգևորականների անփութութեան հետևանքով. «Հալաբարի Խոջիվանքի գերեզմանոցը այս թուլեիս մի անա-

խորժ տեսարան է ներկայացնում։ Յուլիսի 5-ին, երկուշաբթի, Մեռելոցի օրը, տիրացուները գնացած լինելով քահանաների հետ գերեզմաններն օրհնելու, անգգուշութեամբ բուրվառներից վայր են ածում կրակը և խոտը սկսում է այրվել։ Վնասված են նոյնպէս մի քանի փայտեայ վանդակներ»³⁹։

Առկա անհանդուրժելի կացութեան մասին հերթական հեղինակն էլ հազիվ մեկ ամիս անց նշում է. «Մեր հասարակութեան մէջ շատ անգամ խօսուել է

38 «Մեղու Հայաստանի», 1882, № 81, 1 օգոստոսի, էջ 3: Նվիրատուների անուն-ազգանունները տես № 82, 4 օգոստոսի, էջ 4:

39 «Մշակ», 1882, № 122, 9 յուլիսի, էջ 3:

Պատվածներ Խոջիվանքի գերեզմանոցից (լուս.՝ 1920-30-ական թթ.)

հայոց գերեզմանատան տխուր դրութեան մասին: Թիֆլիսում բարձի թողի, անխնամ է թողնուած: Ի՞նչ տխուր, ի՞նչ վայրենի և անճոռնի տպաւորութիւն է անում Թիֆլիսի հայոց Խոջիվանքի գերեզմանատունը, այդ կարող է նա իմանալ, ով որ տեսել է, ով որ գէթ մի քանի վայրկեան գտնուել է այնտեղ:

Բաւական չէ, որ գերեզմանատունը անճոռնի, վայրենի դրութեան մէջն է, բաւական չէ, որ նրա մէջ դուրեկան, բարեկարգ ոչինչ չը կայ, բաւական չէ, որ գերեզմանատան վերայ հսկող չը կայ, այլ և այնքան

մեռած է, հանգած է մեր քաղաքացիների մէջ յարգանքը դէպի հանգուցեալների յիշատակը, որ ամեն անգամ կարելի է գերեզմանատունով անցնելիս տեսնել կոտրած և վայր ձգած խաչեր, քարերը տեղիցը հանած, նոյն իսկ տեղն էլ ապականած»⁴⁰:

Ի դեպ, անկախ հայ հասարակության՝ գերեզմանոցը բարեկարգելու ծրագրերից, քաղաքային իշխանութիւններն էլ իրենց հերթին սկսել էին որոշ

⁴⁰ Մպանդարեան Ս., Թիֆլիսի հայոց գերեզմանատան խընդիրը, «Մեղու Հայաստանի», 1882, № 81, 1 օգոստոսի, էջ 1:

աշխատանքներ կատարել հարակից մասերում. «Հալաբարի հրապարակից մինչև Խոջիվանքի գերեզմանատունը տանող ճանապարհը, ինչպես երևում է, շուտով խճուղի պետք է դառնայ: Արդեն այդ ճանապարհի վերայ քարերի կոյտեր են երևում: Յանկալի էր, որ մի քանի մօտակայ փողոցներ ևս այդ բաղդին արժանացնէին և ամիսներով կանգնած ցեխերից ազատէին»⁴¹:

Վերջապես 1882 թ. հուլիսի 26-ին «...գեր. Մամբրե վարդապետը հայ հոգեւորականութեան հետ միասին պարսպի հիմքը օծելուց յետոյ, ինքը իր ձեռքով դրեց առաջին քարը, օրհնելով հոգաբարձութեանը և մաղթելով սկսած գործը յաջողութեամբ վերջանալուն»⁴²:

Հայտնի է, որ «...գերեզմանատան պարսպի շինութիւնը յանձնուած է տէխնիկ Տեր-Միքէլովին պայմանագրով»⁴³, որը թերևս հատկապես Տիգրանի փառավոր շէնքեր նախագծած և կառուցած մեծամուն ճարտարապետ Գաբրիէլ Տեր-Միքէլովին էր:

Շինարարության ծավալումից հազիվ 20 օր անց տեղական մամուլն արդեն սկսում է գործընթացին դրական արձագանքել. «...Խօջիվանքի գերեզմանատան շինութեան համար ...ընտրուած մասնաժողովի շնորհիւ նպատակը իրագործուած է, և բարձր ու երկայն պարիսպը սկսել է ձգուիլ գերեզմանների շուրջը...»⁴⁴: Դրվատանքի են արժանանում նաև ընթացիկ աշխատանքները. «Հալաբարի հայոց գերեզմանատան պարիսպը շատ գեղեցիկ ճաշակով է շինվում, շնորհիւ ճարտարապետ պ. Սալամբեգեանի, որ միևնոյն ժամանակ այդ գործի վրա հոգաբարձուներից մինն է ընտրված: Պարսպի համարեա երկու երրորդական մասը արդեն աւարտված է: Ասում են, որ գերեզմանոցի մէջ դիտաւորութիւն կայ ծառեր տնկել և առհասարակ բարեփոխել գերեզմանոցը: Մինչև այժմ, ինչպես բոլորն էլ վկայում են, ժողովուրդը մեծ հաճութեամբ է յիշում հանգուցեալ Ներսէս V-որդի օրով այդ գերեզմանատան բարեկարգ վիճակը»⁴⁵:

Ի դեպ, 1886 թ. մի վավերագրից պարզվում է, որ շրջապարսպի նախագծման աշխատանքներին

մասնակից է եղել նաև հոգաբարձության անդամ Արտեմ Շամխարյանը (Շամխարով, Ժամհարյան)⁴⁶:

Թվում է, թե ձեռնարկված աշխատանքները հաջողությամբ էին եզրափակվել: Սակայն գալիք 17 տարիները բավական էին շրջապարիսպը կրկին այնքան քայքայելու, որ 1899 թ. Խոջիվանքի վերատեսուչներ քահանաներ Գևորգ Արուստանց ու Գրիգորիս Մարինյանցը նշում են. «Գերեզմանատան հիւսիսային կողմի պարսպի շատ մասերը այն աստիճանի քանդուած են, որ նրանց միջով առանց արգելի ոչ միայն դատարկաշրջիկ մարդիկ գիշեր և ցերեկ հանգստարանի մէջ ապաստան են գտնում, որոնցից ոմանք գերեզմանատան ընտիր արձաններից և երկաթեայ վանդակներից խաչեր և այլ մետաղեայ զարդեր են կտորատում և յափշտակում, այլև ընտանի կենդանիների համար արօտատեղ է դարձել: Հարկ էր, որ պարսպի քանդուած մասերը վերանորոգել և կամ ժամանակաւոր տախտակամած պատնէշ ունենալ, մինչև որ կգնուի Միրզոյեանների սեփական դատարկ տեղը գերեզմանատան հետ միացնելու համար, որից յետոյ և նոր պարիսպ կունենայ...»⁴⁷: Ի դեպ, Միրզոյեաններին պատկանող հողակտորը գնելու և գերեզմանոցին միացնելու ծրագիրն արձաժվում է նաև ժամանակի մամուլի էջերում. «Խոջիվանքի գերեզմանատանը շատ ներդուածք լինելով նորանոր մեռելներ թաղելու համար, ինչպես լսում ենք, մտադրութիւն կայ գնելու գերեզմանատան կից, հիւսիսային կողմը, սեղանատան ետևը գտնուած Միրզոյեանների պարսպ գետիմը»⁴⁸:

Հայտնի է, որ նույն թվականին հաջողությամբ կատարվում են շրջապարսպի մասնակի նորոգումներ. «Մայիս և յունիս ամիսներում տեղ-տեղ վերանորոգուեց հանգստարանի պարսպի հարաւային և հիւսիսային կողմերի քարաշէն որմերը...»⁴⁹: Հավելենք, որ 1902 թ. վախճանված վաճառական Եգոր Հակոբյանի կտակով մասնաբաժին էր հատկացվում նաև Խոջիվանքի գերեզմանոցի շրջապարսպի և քաղաքային ջրմուղից գերեզմանոց ջուր անցկացնելու համար⁵⁰:

1907 թ. կրկին տարվում են շրջապարսպի վերաշինման աշխատանքներ. «Ղ. ք. Մամիկոնեանը նորոգել է Խօջիվանքի քանդուած պատերը, որի վրայ կատարուած ծախքերի համար չը կայ և ոչ մի օրինաւոր փաստաթուղթ»⁵¹: Ի դեպ, նույն թվականին «Խո-

41 «Մեղու Հայաստանի», 1882, № 22, 7 մարտի, էջ 3:

42 «Մեղու Հայաստանի», 1882, № 81, էջ 3:

43 Նույն տեղում:

44 «Արձագանք», 1882, № 26, 15 օգոստոսի, էջ 406:

45 «Մշակ», 1882, № 182, 2 հոկտեմբերի, էջ 3: Նաև՝ «Ներսէս Կաթողիկոսի օրով հայոց այդ գերեզմանատունը բարեկարգ վիճակի մէջ էր և ուներ իր մեջ գեղեցիկ այգի և ճեմելիքներ: Այժմ, վերջապես, անցեալ տարվայ ընտրված երեք հոգաբարձուները, մեծ եռանդով հաաքած լինելով մինչև 13 հազար թուրք. գումար, սկսել են այդ գերեզմանոցի պարսպի շինութեան գործը: Հիմքը դրված է արդեն և պատերը մինչև երկու արշին բարձրացել են: Վերոյիշեալ երեք գործունեայ հոգաբարձուներն են. Մելիքեան, Սալամբեկեան և Շամխարեան: Այդ վերջինը, մասնաւոր, շատ եռանդով է կպել գործին, անդադար անձամբ Հալաբար երթևեկելով և վերահասու լինելով աշխատանքներին» («Մշակ», 1882, № 153, 22 օգոստոսի, էջ 2):

46 ՎԱԳ, ֆ. 192, ց. 8, գ. 21, ք. 70:

47 ՀԱԳ, ֆ. 53, ց. 1, գ. 3384, ք. 1: Նույն ցավալի վիճակն է արձանագրվում նաև 1902 թ. (Խոտայեան Կ., Նամակ խմբագրութեան, «Մշակ», 1902, № 131, 20 յունիսի, էջ 2), 1905 թ. («Նոր-Դար», 1905, № 41, 5 նոյեմբերի, էջ 2) և այլն:

48 «Նոր-Դար», 1899, № 47, 16 մարտի, էջ 1:

49 ՀԱԳ, ֆ. 53, ց. 1, գ. 3384, ք. 35:

50 «Մշակ», 1902, № 198, 8 սեպտեմբերի, էջ 2:

51 Գամազեանց Ն., Նամակ խմբագրութեան, «Հովիտ», 1907, № 49-50, 30 դեկտեմբերի, էջ 790:

Հատվածներ Խոջիվանքի գերեզմանոցից (լուս.՝ 1920-30-ական թթ.)

ջիվանքի գերեզմանատան պահապան Խաչատուր Մինասեանցը յայտնել է ոստիկանութեան, որ նոյ. 25-ին երեկոյեան ժամը 6-ին գերեզմանատան ծառաների բնակարանն են մտնում մի քանի զինաձանյալտ անձնատրութիւններ և մահուան սպառնա-

լիքների տակ խլում են ծառաներից 244 թուր. փող, առևտրական բանկի մի տոմս 1500 թուր. արժողութեամբ և անհետանում»⁵²:

⁵² «Վտակ», 1907, № 6, 27 նոյեմբերի, էջ 2:

Քաղաքի քարտեզի վրա գերեզմանոցի (լուս.՝ 1920-30-ական թթ.)

1908 թ. մի հաղորդագրությունից պարզվում է, որ դեռևս 1899 թ.-ից արժարժվող խնդիրը, քե գերեզմանոցը կարելի է ընդարձակել ի հաշիվ Միրզոյաններից գնելիք հողակտորի, լուծում է ստացել.

«Խոջիվանքի հայ գերեզմանատան վարչութունը գնել է հին հանգստարանին կից Միրզոյաններին պատկանող մօտ 1300 ք. սաժ. տեղ և պարսպելով ու միացնելով ընդհանուր գերեզմանատան հետ, բա-

ժամել է մանր մասերի գերեզմանատեղների համար...»⁵³:

Համեմատելով 1850-ական թթ. հետ՝ տարեցուարի շարունակաբար ընդարձակվող Խոջիվանքի գերեզմանոցին 1910-ական թթ. իր հուշերում անդրադարձած Սիքայել Սուլյանը նշում է. «1850-ական թականներում այս հանգստարանը քաղաքի տներինց դուրս էր գտնվում, բայց այժմ շատ շինութուններով շրջապատած է այնպես, որ համարեա քաղաքին կպած է: Գերեզմանները այնքան շատացել են, որ մեռածներին թաղելու տեղ դժվարութեամբ է գտնվում, մանավանդ այն պատճառով, որ գերեզմանների մեծ մասը երկաթեայ շրջապատ ունի: Շինած են մասն այնպիսի մատուռներ, որոնց կառուցանելը մեծ գումարներ է մատել»⁵⁴:

1920 թ. հոկտեմբերին, երբ Վրաստանը դեռևս խորհրդայնացված չէր, Ազգային խորհրդի ներկայացուցիչները փորձում են Խոջիվանքի գերեզմանոցի վարչությունը դուրս բերել հողևոր իրավասությունից և իրենց ենթակայության տակ վերցնել: Բռնագրավման սույն փորձի մասին անմիջապես իրագեկվում է կաթողիկոսին, ներկայացվում են բողոքագրեր⁵⁵:

Գերեզմանոցի ոչնչացումը. ճիշտ է, արդեն 1934 թ. վերջին քաղաքային իշխանություններն արգելել էին Խոջիվանքի գերեզմանոցում թաղումներ կատարել, սակայն, ըստ էության, հասարակությունը դեռևս չգիտեր, որ իրականում իշխանությունների կայացրած այդ որոշմանը հաջորդ իսկ տարում հետևելու էր լայնածավալ և բազմադարյան գերեզմանոցի (ներառյալ կենտրոնական մասում գտնվող Ծիրանավոր Սբ. Աստվածածնի վանական համալիրը)՝ ամբողջությամբ և հիմնահատակ ոչնչացումը:

Ըծվելով հայերի համար նվիրական հնավայրի ողջ տարածքում առկա պաշտամունքային և գերեզմանական տարաբնույթ և բազմահազար հուշարձանների՝ համատարած և անխնա ոչնչացման գործին (ի դեպ, վերջին հանգուցյալների հուղարկավորման նույնիսկ մեկ տարին էլ դեռ չէր լրացել)՝ քաղաքային իշխանությունները 1936 թ. սկզբին արդեն «նախկին» գերեզմանոցի մասին հայտնում են, որ մայիս ամսին վերջապես պետք է սկսվեն հանգստի և մշակույթի զբոսայգու ստեղծման աշխատանքները, որոնք և ավարտվելու են 1937 թ.⁵⁶: Դրանք իրականում սկսվում են մարտ

Առաջին լուսանկարում Թամաձյանների տոհմական մատուռն է, իսկ երկրորդ լուսանկարը պարզում է, որ որոշ հուշարձաններ մինչ քանդելը նույնիսկ չափազրվել են (ցավոք, այդ նյութերը, եթե, անշուշտ, պահպանվել են, մեզ համար մնացին անհասանելի)

53 «Հովի», 1908, № 15, 4 մայիսի, էջ 240:

54 ՀԱԳ, ֆ. 428, ց. 2, գ. 104:

55 ՀԱԳ, ֆ. 57, ց. 3, գ. 174, թ. 5-6:

56 Вечерний Тбилиси. 1936, № 8 (բնագրում՝ «Наконец в мае начнется строительство на территории бывшего Ходживанского кладбища большого парка культуры и отдыха, которое должно быть закончено в 1937 году»): Ինչևէ, անբացատրելի է մնում, թե ինչպես կարելի է համուն մշակույթի զարգացման հենց մշակույթ և պատմություն ոչնչացնել և հանգիստը վայելել տասնյակ հազարավոր պղծված գերեզմանների վրա հիմնված զբոսայգում...

Կուրի աջափնյակում գտնվող «Դեղա ենա» (Մայրենի լեզու) հուշահամալիր տանող աստիճաններն ու եզրաքարերը նույնպես կառուցվել են Խոջիվանքից հափշտակված տապանաքարերով (լուս.՝ Ս. Դարչինյանի)

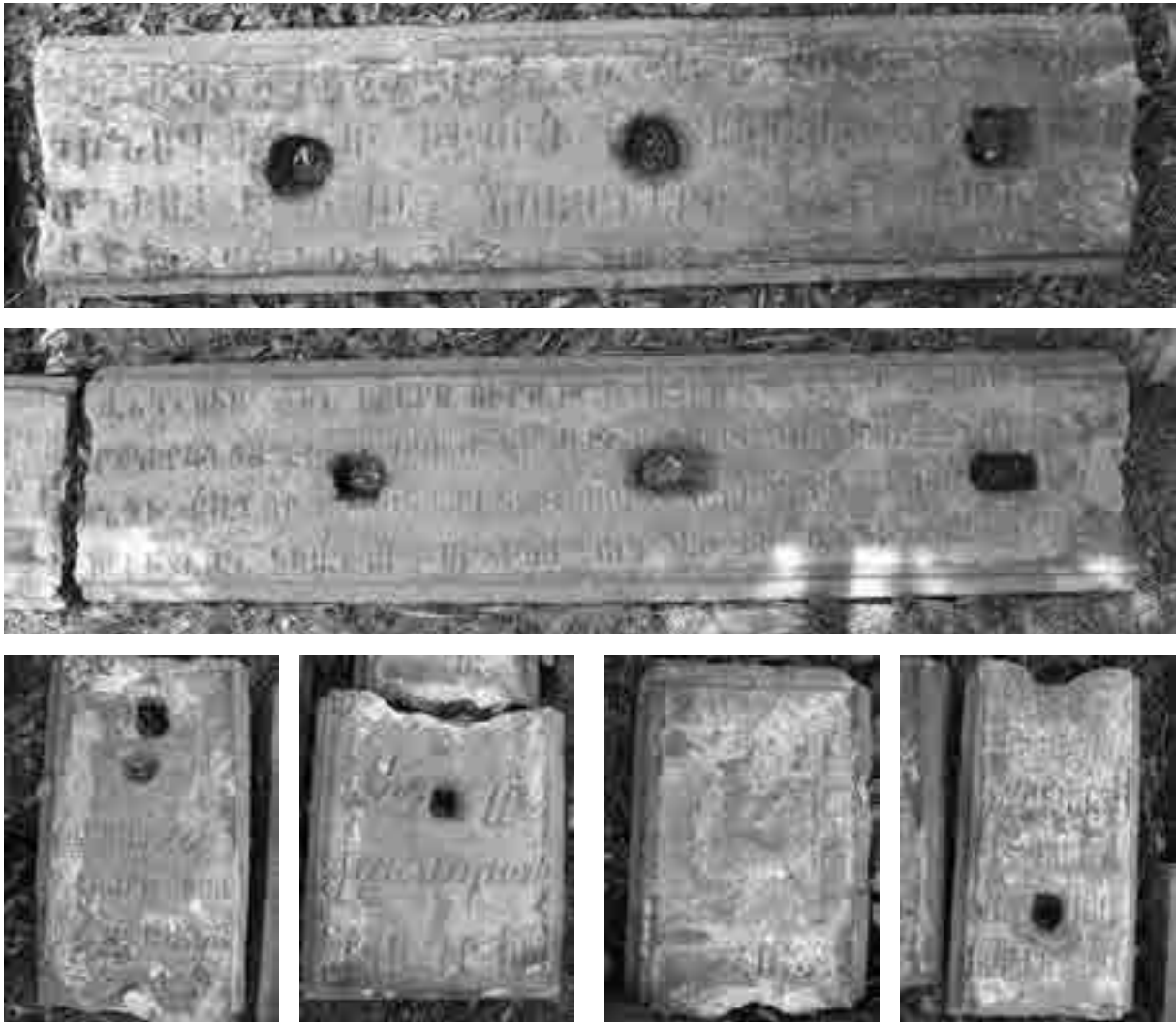
Թիվ 98 դպրոցի բակի շրջապարսպի մեջ ագուցված տապանաքար և տապանաքարի բեկոր (լուս.՝ Ս. Դարչինյանի)

Խոջիվանքից հափշտակված տապանաքարերը որպես շինանյութ գործածվել են նաև դեպի պետկրկես տանող ճանապարհի հենապատը կառուցելիս (լուս.՝ Ս. Դարչինյանի)

Կուրի աջափնյակի Ալիկի անվան փողոցի մայթեզրի հին քարերը 2005 թ. նորերով փոխարինելիս բացահայտվում է, որ Խոջիվանքից հափշտակված հայերեն և վրացերեն արձանագրություններով տապանաքարերը որպես շինանյութ գործածվել են նաև այստեղ (լուս.՝ Ս. Դարչինյանի, 2005 թ.)

Խոջիվանքից հափշտակված տապանաքարերի մնացորդներ՝ հայտնաբերված 2012 թ. Բարաթաշվիլու փողոցից (լուս.՝ Ս. Կարապետյանի)

ամսին, այսինքն՝ նույնիսկ կանխավ հայտարարված ժամկետից էլ ավելի վաղ⁵⁷:

Ամիսներ անց՝ նույն թվականի դեկտեմբերի սկզբին, նշվում է, որ արդեն ավարտվել են նախկին Խոջիվանքի գերեզմանոցի տարածքում այգի հիմնելու նախապատրաստական աշխատանքները, ի մասնավորի՝ հեռացվել են շինադրոն ու քարերը (այսինքն՝ հազարավոր գերեզմանական հուշակոթողները)⁵⁸:

Այսպիսով, 1937 թ.-ից ի վեր այլևս իսպառ անհետացված գերեզմանոցի գրեթե ողջ տարածքի վրա

հիմնվում է զբոսայգի, որին էլ պաշտոնապես տրրվում է «Բարեկամություն» անվանումը: 1938 թ. օգոստոսի վերջերին տեղն այցելած ականատեսը ցավով և զայրությամբ գրում է. «Խոջավանքի հայկական գերեզմանոցը քարուքանդ է արուած. բոլոր գերեզմանաքարերը տարել են, օգտագործել շինարարության համար, իսկ գերեզմանոցը յարդարել են եւ ուզում են ...մի շքեղ այգի դարձնել: ...Գերեզմանոցի դուռը խորտակուած էր եւ տարուած անյայտ ուղղութեամբ: Պարիսպները տեղ-տեղ փլփլուած էին: ...Մուտքի աջ եզերքին, փլփլուած պարսպի երկայնքով հսկայական մի քարակոյտ էր փռուած, գոյնը գոյն, յղկուած ու անտաշ շիրմաքարերից բաղկացած:... Փառաշուք շիրմաքարաքը մնան էր խորշակածեմ արտի...: Ամեն ինչ հողին էր հաւասարեցուած: Ոչ մի շիրմաքար եւ ոչ մի հողակոյտ չէր երևում ընդարձակ տարածութեան վրայ»⁵⁹:

57 Вечерний Тбилиси. № 73. 26 марта 1936 г. С. 2.

58 Вечерний Тбилиси. № 183. 1 декабря 1936 г. (բնագրում՝ «На бывшем Ходживанкском кладбище заканчиваются подготовительные работы для закладки парка культуры и отдыха района им. 26 коммунаров. Площадь будущего парка очищена от строительного мусора и камней. В первой половине декабря будут выполнены земляные и дорожные работы. Посадка насаждений начнется с февраля 1937 года. Парк закладывается на площади около 10 гектаров»).

59 Գեորգևան Հ., Թիֆլիզի հայկ. յիշատակարանների ոչնչացումը արդի վանդալների կողմից, «Հայրենիք», 1948, № 12, էջ 23, 24-25:

Գերեզմանոցի ավերումից հետո այլևայլ կառույցների որմերում որպես շինանյութ գործածված տապանաքարերը. «Բարեկամություն» զբոսայգին ստեղծելու «շնորհիվ» Քաղաքային խորհուրդը փաստորեն մեկնեց ձեռք է բերում գերեզմանոցից հափշտակված տասնյակ հազարավոր մշակված քարեր և սկսած հենց 1936-1937 թթ.-ից՝ դրանք որպես շինանյութ սկսում է զանգվածաբար գործածել ամենատարբեր կառույցների որմերում:

Չինվորական բժիշկ Ա. Բեգիջանյանը վկայում է, որ Լ. Բերիան իր տներից մեկը կառուցելիս (Մաչաբելի փող., № 11) հենց իրենց՝ Բեգիջանյանց տոհմի հանգուցյալների հիշատակը հավերժացնող սև մարմարից կերտված տապանաքարերով երեսապատել է տալիս տան զուգարանը⁶⁰:

Տապանաքարերով են կառուցապատվել Կուրի աջափնյակում գտնվող «Դեղա էմա» (Մայրենի լեզու) պուրակ տանող աստիճաններն ու եզրաքարերը⁶¹:

Մեծաթիվ տապանաքարեր էլ որպես շինանյութ գործածվել են Վրաստանի խորհրդարանի (նախկինում՝ Սարքսիզմ-լենինիզմի ինստիտուտի՝ ИМЭЛ-ի) որմերում, որը բացահայտվում է 2009 թ., երբ շենքը հյուրանոցի վերափոխելու ծրագրով տեղում սկսում է շինարարական աշխատանքներ կատարել «Աբու Դաբի» ընկերությունը⁶²:

Տապանաքարերով են կառուցապատվել բազմաթիվ փողոցների մայթերի եզրաքարերը, որոնց մի մասն ի հայտ է գալիս 2005 թ. քաղաքային իշխանությունների նախաձեռնությամբ կատարվող բարեկարգման աշխատանքների ժամանակ. «Թբիլիսիի կենտրոնական փողոցների ինտենսիվ բարեկարգման ու ասֆալտապատման գործընթացն ուղեկցվեց տհաճ և զայրացուցիչ երևույթով: Ինչպես պարզվեց, որպես մայթերի եզրաքարեր օգտագործվել են... գերեզմաններից հանված շիրմաքարերը: Այդ մասին են վկայում դրանց վրա նշմարվող գրանցումները: Բնականաբար, դա հարուցեց հասարա-

Խոջիվանքի տապանաքարերի մնացորդներ՝ հայտնաբերված «Չոր» կամրջի վերանորոգման աշխատանքների ժամանակ (ուս.՝ 2019 թ.)

60 **Գարիբյան Ա.**, Ոչնչացված գերեզմանատան հետքերով, «Հայրենիքի ձայն», 1993, 16-22 դեկտեմբերի, էջ 5:

61 Նույն տեղում: **Գանիբյան Հովհ.**, Վրաստանը ոչնչացնում է իրեղեն վավերագրերը, «Լուսանցք», № 47, 26 դեկտեմբեր 2008 - 1 հունվար 2009, էջ 5: Ի դեպ, ռեժիսոր Ե. Գևորգյանի՝ այս և նման այլ փաստեր պարունակող «Նախնիների քարերը» ֆիլմի ցուցադրումից անմիջապես հետո քաղաքային իշխանությունները շուտափույթ լծվում են այդ այգու վերակառուցման գործին և անհետացնում ակնառու բոլոր հետքերը (**Գանիբյան Հովհ.**, նույն տեղում):

62 **Наатакян Р.** Марксизм и армянские надгробия //Голос Армении. 29 ноября 2009 г. (ընթացում՝ “Инвестиционная компания „Абу-Даби“, купившая здание в августе 2009 года, взявшись за его демонтаж, оказалась в шоке при появлении множества надгробий. Как искренне заметил один из депутатов грузинского парламента: „Никогда бы не подумал, что я каждый день шагаю по могилам,.”) Տե՛ս նաև **Тавадзе Л.** Проспект Руставели без ИМЭЛ? //Головинский проспект. 2009, № 40.

կության արդար վրդովմունքը, քանզի ոչ ոք երբեք չէր կարծում, որ ինչ-որ մեկը կհանդգներ շիրմաքարերն օգտագործել փողոցի մայթերը բարեկարգելու համար: Ճիշտ է, Վրաստանի մշակույթի նախարարության ներկայացուցչի հայտարարությամբ այդ քարերը պատմական արժեք չեն ներկայացնում, որ դրանք թվագրված են 20-րդ դարի սկզբներով, բայց և այնպես դա արդարացուցիչ հանգամանք չի կարող համարվել»⁶³:

Շատ տապանաքարեր տեսանելի էին նաև պետական կրկեսին կից հենապատի և թիվ 98 դպրոցի բակի շրջապարսպի մեջ և այլն:

Քաղաքի բարեկարգման աշխատանքների ժամանակ Խոջիվանքի գերեզմանոցից հափշտակված

63 «Վրաստան», 2005, № 73-74, 17 սեպտեմբերի:

Թբիլիսիի նախկին թիվ 44 դպրոցի շինարարական աշխատանքները (լուս.՝ 2023 թ.)

և որպես շինանյութ օգտագործված արձանագիր տապանաքարերի մի նոր խումբ էլ Բարաթաշվիլու վերելքից հայտնաբերվում է 2012 թ.: Շիրմաքարեր են հայտնաբերվում նաև «Չոր» կամրջի վերանորոգման (2019 թ.), Թբիլիսիի նախկին թիվ 44 դպրոցի (2023 թ.) շինարարական աշխատանքների ընթացքում և այլն:

Կացությունը մինչև 1961 թ. ինչևէ, վրացի բուշկիկների՝ ժողովուրդների բարեկամության ըմբռնումների համեմատ և դրա հետևանքով արդեն 1938 թ. Խոջիվանքի պատմական գերեզմանոցն ու Ծիրանավոր Սբ. Աստվածածնի վանական համալիրը փոխարինվել էին անվերապահորեն «եղբայրական» զգացումների արգասիք «Բարեկամություն» զբոսայգով, որով իշխանությունները, ըստ էության,

քարոյահոգեբանական մահացու հարված էին հասցրել տփղիսահայությանը, ընդ որում, սարսափի և ցասման մթնոլորտում ապրող տասնյակ հազարավոր հայեր պարզապես ի գորու չէին հասկանալու և է՛լ առավել՝ գնահատելու կատարվածը: Շոկային կացությունն ընդհանրական էր և ծայրահեղորեն հուսահատեցնող:

Այդ մթնոլորտում տնկված և պուրակի՝ աճյուններից սնված ծառերն անցնող տարիների հետ կամաց-կամաց սկսում էին հասակ առնել:

Շուրջ երկու տասնամյակ անց միայն, մի փոքր ավելի հանդուրժող դարձած «ժողովուրդների բարեկամությանը», Վրաստանի խորհրդայնացման 40-ամյակին մվիրված միջոցառումներին և խորհրդային մեծ երկրի առաջին քարտուղար Ն. Խրուշչովի՝ ժողովուրդների եղբայրական փոխադարձ զգացումներն ամրապնդելու կոչին ընդառաջ, տփղիսահայությանն արտոնվում է զբոսայգու վերածված երբեմնի գերեզմանոցի արևելյան մասում հիմնել մշակույթի գործիչների ազգային պանթեոն⁶⁴, որի պաշտոնական բացումը (նախագծի հեղ.՝ ճարտ. Ռուբեն Աղաբաբյան) տեղի է ունենում 1961 թ.⁶⁵:

Նորաստեղծ պանթեոնում հրաշքով փրկված Բաֆֆու հուշակոթողի մոտ տեղադրվում են հայ մշակույթի առավել հայտնի 32 գործիչների հիշատակը հավերժացնող միանման սալիկներ (անշուշտ, առանց նորակերտ տապանաքարի ներքո տվյալ հանգուցյալի աճյունի, քանի որ այդ մասունքներն արդեն առհավետ կորսված էին):

⁶⁴ **Чигогидзе Г.**, Памятник вечной дружбы // Вечерний Тбилиси. 3 июня 1961 г. С. 3.

⁶⁵ «Էջմիածին», 1961, է, էջ 58-59:

Կացութունը մինչև 1994 թ. ինչպես ցույց են տալիս անցնող տասնամյակները, «Բարեկամություն» զբոսայգին երբևէ նպատակին չի ծառայել և Թբիլիսիի քաղաքային բազմաթիվ այլ զբոսայգիների և պուրակների շարքում մշտապես աչքի է ընկել ծայրահեղ անհրապույր և բարձրորդի վիճակով: Երբևէ չեն գործել այգու մեջ կառուցված ամառային համերգասրահը, ջրավազանը, խաղահրապարակները: Չկար համանման զբոսայգիներին հատուկ դեկորատիվ հարդարանքի որևէ տարր: 1986 թ. այգու տնօրեն Ջ. Շուխոշվիլին վկայում է, որ 27 աշխատակիցներով իրենք երբևէ ի գործու չեն եղել զբոսայգին հասարակության համար գրավիչ դարձնելու⁶⁶:

Տարօրինակ է, սակայն, զբոսայգին նպատակին երբևէ ծառայած չլինելու խնդրին բազմաթիվ հրապարակումներով⁶⁷ անդրադարձած հեղինակներից և ոչ մեկն այդպես էլ չի համարձակվել արձանագրել, թե իրականում ինչու այնքան մարդաշատ (և գլխավորապես հայաբնակ) թաղամասի միակ զբոսայգին տասնամյակների ընթացքում այդպես էլ երբևէ ժողովրդականություն ձեռք չբերեց, և գերեզմանոցի տարածքում հիմնված այգու «Բարեկամություն» անվանումն էլ նույնիսկ կես դար անց հա-

Կառուցվելիք եկեղեցու տեղում գետեղված խաչը (լուս.՝ Ս. Դարչինյանի)

Կառուցվելիք եկեղեցու հիմքերը փորելու առաջին օրերը (լուս.՝ Ս. Դարչինյանի)

սարակության համար ընկալելի և ըմբռնելի չդարձավ (մարդիկ շարունակում էին տարածքը կոչել Խոջիվանք)⁶⁸:

Մինչդեռ պատասխանը հստակ էր ու պարզ. թաղամասի բնակչության մեծամասնություն կազմող (գոնե մինչև 1980-ական թթ. վերջերը) ազգությամբ հայ քաղաքացիները պղծված սրբատեղիի վայրում հիմնված այգում հոգեբանորեն ի վիճակի չէին հան-

զրստի ժամեր անցկացնելու, քանի որ անհրավի պատմությունը միայն ալեկոծում և խոցում էր հայ մարդու հոգին, տակնուվրա անում ու թարմացնելով բորբոքում սոսկալի հիշողությունները, որի պատճառով նա նույնիսկ սարսափում էր հրեշածին այդ այգուց, էլ ինչպե՞ս կարող էր այդտեղ հանգստանալ և էլ առավել՝ ուրախանալ:

Իսկ ահա 1961 թ. հիմնված Հայ մշակույթի գործիչների պանթեոնն անցնող տարիների հետ ավելի ու ավելի խորհրդանշական և ակնածալից մի վայր է դառնում քաղաքի հայ հասարակության համար: Սկսած 1982 թ.-ից՝ յուրաքանչյուր տարվա ապրիլի 9-10-ը պանթեոնում կազմակերպվում է «Հիշատակի օր» միջոցառում՝ նվիրված հայ մեծերին, որին

66 Вечерний Тбилиси. № 147. 27 июня 1986 г. С. 3.

67 Вечерний Тбилиси. № 81. 7 апреля 1987 г.; № 109, 12 мая; № 137, 13 июня; № 145, 24 июня; № 157, 8 июля; № 161, 13 июля; № 162, 14 июля; № 163, 16 июля; № 164, 17 июля; № 165, 18 июля.

68 Вечерний Тбилиси. № 166, 20 июля 1987 г. С. 2.

Չիմքերը փորելիս ի հայտ եկած տապանաքարերը և շինարարի հետ հեռացված հողախառն հագարավոր աճյուններից գոյացած բլուրները (լուս.՝ Ս. Դարչինյանի)

անխտիր մասնակցում են հասարակության բոլոր շերտերի ներկայացուցիչներ⁶⁹:

Գերեզմանոցատեղին վերջնականապես յուրացնելու քայլերի հաջորդականությունը 1994-1999 թթ. շուրջ 10-11 հեկտար տարածություն զբաղեցնող երբեմնի ընդարձակ գերեզմանոցի մի անկյունում ծվարած հայ մշակույթի գործիչների պանթեոնը, սկսած 1992 թ.-ից, դարձյալ պարբերաբար ենթարկվում է զանազան ոտնձգությունների: Այս կացությունը ձգվում է մի քանի տարի⁷⁰:

69 **Խաչատրյան Է.**, Հարգանքի տուրք, «Սովետական Վրաստան», 1986, 29 ապրիլի, էջ 4: Տե՛ս նաև **Մեղանյան Բ.**, Հավե՛րժ հիշատակ նրանց, «Սովետական Վրաստան», 1988, 5 ապրիլի, էջ 3:

70 **Գեներ,** Չայն նախնայաց շիրիմների, «Լրագիր», 1995, № 218, 13 դեկտեմբերի, էջ 5: Տե՛ս նաև **նույնի՝** Հայկական գերեզման

1994 թ. ապրիլի 24-ի նախօրեին պարզվում է, որ անհայտ չարագործները կոտրատել էին բազմաթիվ տապանաապիկներ⁷¹: Նույն թվականին քաղաքային իշխանությունները քանդում են տապանաքարերից կառուցված զբոսայգու շրջապարիսպը և փոխարինում նոր՝ բետոնե պատով: Քանդված հին պարսպից դուրս են թափվում որպես շինանյութ օգտագործված գերեզմանաքարեր, որոնք անհետացվում են հաշված օրերի ընթացքում⁷²:

Վերջապես 1995 թ. հոկտեմբերի 28-ին Իլիա Բ-ն նախագահ Էդ. Շևարդնաձեի ներկայությամբ կատարում է նոր՝ «ուժեղ և դեմոկրատական Վրաստանը»⁷³ խորհրդանշող առաջնորդանիստ եկեղեցու հիմնօրհները: Կառուցվելիք եկեղեցու տեղում կանգնեցվում է մի խաչ, իսկ մեկ շաբաթ անց տեղ հասած բուլդոզերները սկսում են հողային աշխատանքները: Հենց առաջին րոպեներից գետնի մակերևույթը պատվում է հանգուցյալների ոսկորներով և 1930-ական թվականներից ի վեր հողով կոծկված տապանաքարերով:

Շուտով մերձարևակ հայերի և լրատվության բարձրացրած բողոքի ալիքը պատճառ է դառնում աշխատանքների դադարեցման⁷⁴, սակայն շուրջ 1 տարի և 3 ամիս անց՝ Գարեգին Ա կաթողիկոսի հետ հանդիպելուց հետո՝ հունիսի 15-ին, Իլիա Բ-ն երկրորդ անգամ օծում է կառուցվելիք եկեղեցու տեղը, իսկ որոշ ժամանակ անց վերսկսվում են հողային աշխատանքները⁷⁵:

1998 թ. սկզբին շինարարներն ավարտում են կառուցվելիք հսկայածավալ եկեղեցու հիմքերի փորման հողային աշխատանքները, որոնց ընթացքում «Գերեզմանատանն ամփոփվածների ոսկորներն այս անգամ էլ զոհ գնացին էքսկավատորների ատամներին»⁷⁶:

նատան տեղում եկեղեցի է կառուցվում, «Լրագիր օր», 1996, 14 հունիսի: **Գրիգորյան Օ.**, Խոջիվանքի և պանթեոնի անցյալն ու ներկան, «Առավոտ», 1997, № 13, 24 հունվարի, էջ 5: **Մուրադյան Հ.**, Ջնջեցին մեր ներկայության հետքերը, «Երկիր», 1998, № 45, 18 հունիսի:

71 Խոջիվանքը դարձյալ վիրավոր, «Ազգ», 1994, 11 մայիսի, էջ 2:

72 **Կարապետյան Ս.**, Հայոց մասունքների տեղում վրաց եկեղեցի, «Բանբեր», 1995, № 64, էջ 3:

73 “მადლო”, 1995, № 10, 9 დეკემბერი.

74 **Կարապետյան Ս.**, Խոջիվանքի նոր ողբերգությունը, «Ալիք», 1996, № 122, 16 յունիսի, էջ 4-5:

75 **Կարապետյան Ս.**, Հայկական գերեզմանոցի տեղում վերսկսվեց վրացական եկեղեցու կառուցումը, «Հայոց աշխարհ», 1997, № 12, 2 հուլիսի: Տե՛ս նաև **Геворкян Х.** Крест Ходживанка //Голос Армении. № 73. 8 июля 1997 г. **Сафаров М.** По какому праву католикосы оскверняют могилы? //Голос Армении. № 115. 14 октября 1997 г. С. 1-2. **Сараджев М.** На радость сатане //Голос Армении. № 141. 16 декабря 1997 г. (“Богоугодное дело” приветствовал католикос Гарегин I: Выстоят ли храмы, возводимые на крови, костях и лжи? Нас вынуждают отмечать праздники святой Армянской Апостольской Церкви по грузинскому календарю”).

76 «Երկուշաբթի», 1998, № 11, 11-17 մայիսի, էջ 28: Տե՛ս նաև **Գեներ,** Խոջիվանքի գերեզմանատունն էլ քանդեցին, «Հայոց աշխարհ», 1998, № 9, 20 հունվարի, էջ 6:

Կառուցվելիք եկեղեցու հիմքը (լուս.՝ Ս. Գարջինյանի)

Ապագա եկեղեցու հիմքի համար փորված ընդարձակ փոսից հարյուրավոր բեռնատարներով բարձրված աճյունախառը հողը հեռացվում է ոչ այնքան հեռու. «Պանթեոնի մոտով սկսեցինք ավելի ու ավելի վեր բարձրանալ Պետրոպավլովսկյան գերեզմանատան միջով դեպի Մախաթի լեռը: Այդ ողջ ճանապարհը վերածվել է հիշյալ գոգափոսից հանված ընդարձակ աղբակույտի: Անցնելով ինքնաթափից շարտված հնարամիտ նախշերով և ծավալուն հուշագիր ունեցող բազալտե տապանաքարի մոտով՝ որոշեցինք զննել այդ աղբակույտերից մեկը ձորակի կողմից, որը ճեղքել էր Մախաթի և Շաքրիս սարերի միջև ընկած տեղանքը: Եվ ի՞նչ տեսանք մենք: Դեռ թարմ լցված բլրի ստորին շերտից դուրս էին ցցված կոնքոսկրեր, մարդկային գանգի, կողոսկրերի, ողերի, ծնոտների ջարդոտված մասեր: Մարդկային մասերի նույնանման պատկեր էր ներկայացնում նաև ձորակի լանջի վերին հատվածը: Դրանց վրա լցված էր թիթեղյա անոթներից, փալասներից և այլնից բաղկացած կենցաղային աղբ: Մի՞թե Հավլաբարի, Իսանիի, Ճուղուրեթիի

վաղ անցյալի բնակիչների աճյունները պետք է նման ճակատագրի արժանանային: Հավանաբար մեր անհանգիստ ու մռայլ ժամանակներում հողում էլ չի կարելի հանգիստ գտնել»⁷⁷:

Ի դեպ, հատկանշական է, որ ամենայն սառնասրտությամբ առաջ մղվող կառուցվելիք եկեղեցու հիմքերի փորման աշխատանքների առնչությամբ գործի գլուխ կանգնած Իլիա Բ-ն նույնքան սառնասրտորեն 1997 թ. տալիս է հետևյալ պատասխանը. «Ճիշտ է, այնտեղ կար նաև հայկական գերեզմանատուն, որ մինչև այսօր էլ կա, իսկ այն նոր վրացական եկեղեցին, որ կառուցվում է, շատ մոտ է գտնվում գերեզմանատանը»⁷⁸:

77 **Շաբանով Ա.** Апофеоз кощунства //Заря востока. № 7. 28-30 января 1998 г. С. 3. Տե՛ս նաև հայերեն տարբերակը՝ **Շաբանով Ա.** Սրբապղծության տոնահանդես, «Հայոց աշխարհ», 1998, № 30, 21 փետրվարի: **Տաֆարով Մ.** По какому праву католикомы оскверняют могилы? //Голос Армении. № 115, 14 ноября 1997 г. С. 1-2.

78 «Էջմիածին», 1997, Գ-Ե, էջ 57:

Բաֆֆու հուշակոթողը՝ տապալված անհայտ չարագործների ձեռքով 2000 թ. նոյեմբերին (լուս.՝ Ս. Գարչինյանի)

Վրաց հոգևոր առաջնորդի խոսքից թերևս կարելի է հանգել այն հետևության, որ նա, հայկական գերեզմանոց ասելով, ընկալում էր միայն պանթեոնը, այլ ոչ 1938 թ.-ից ի վեր «Բարեկամություն» անունը կրող զբոսայգու ներքո քողարկված գերեզմանոցի հիմնական տարածքը, որտեղ և աշխատում էին էքսկավատորները և յուրաքանչյուր օրվա ընթացքում հազարավոր աճյունների հետ մեկտեղ դուրս թափում տապանաքարերի այն մասը, որը մնացել էր հողածածկի ներքո⁷⁹:

79 Ի դեպ, վանդալական գործողություններով հագեցած հենց այս օրերին, ի պատասխան տարբեր տեղերից հնչող ահազանգերի, Թբիլիսիում լույս տեսնող «Վրաստան» թերթի գլխավոր խմբագիր, Վրաստանի հայկական մշակութային բարեգործական ընկերության փոխնախագահ Վան Բայբուրթյանը հասարակությանը շտապում է հանգստացնել՝ նշելով. «Անհապաղ գնացինք Խոջիվանք: Պանթեոնն ու շիրիմներն իրենց տեղում էին: Նույն պատկերը՝ ինչ սրանից 5-10 տարի առաջ», իսկ «հարյուրավոր հանգուցյալների ոսկորների դուրս շարտելուն և թափելուն» վերաբերող ահազանգը Վ. Բայբուրթյանը որակում է սոսկ ապատեղեկատվություն, քանի որ վրացական տաճարի կառույցի ղեկավար Արչիլ Ջավախիձեն

Մինչ ծրագրված եկեղեցին կառուցելը վրաց հոգևորականությունը որոշում է կայացնում տարածքում կառուցել փայտաշեն փոքրիկ ժամանակավոր մի եկեղեցի, որը, սակայն, ոչնչանում է հրդեհից 1999 թ. մարտի 2-ին⁸⁰:

Ոսնձգություն Խոջիվանքի պանթեոնի նկատմամբ. 2000 թ. նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակի սկզբին անհայտ չարագործների ձեռքով մետաղալարի գործադրմամբ տապալվում է պանթեոնի կենտրոնում գտնվող անվանի վիպասան Բաֆֆու հուշակոթողը, իսկ կոթողի վերնամասում զետեղված բրոնզաձույլ քնարն էլ՝ հափշտակվում: Սա զայրույթի և բողոքի

իրեն ասել էր, որ «հիմքը զցելու ժամանակ բանվորների հետ միասին հանգուցյալների մնացորդները հավաքվում էին հատուկ դագաղների մեջ, որոնք և այժմ թաղված են այդ նույն տարածքում», ուստի հարկ չկար անհանգստանալու, մանավանդ որ, ի դեմս իրեն, Տփղիսի հայ մշակութային արժեքների պահպանները «սարի պես կանգնած» էին («Առավոտ», 1999, № 32, 24 փետրվարի, էջ 8): Ինչպես տեսնում ենք, պ. Բայբուրթյանի փարատումների կերպը, օրինակ, Իլիա Բ-ի տված պատասխանի հետ միանգամայն նույնական է...

80 “Րջեօհեհեհե”, 1999, № 57, 3 մարտի.

Հոգևոր սեմինարիա կառուցելու համար փորված հիմքը՝ փորվածքի ուղղահայաց մակերևույթին երևացող աճյուններով և հողածածկ տապանաքարերով հանդերձ (լուս.՝ Ս. Դարչինյանի, 2009 թ.)

մի նոր ու մեծ ալիք է բարձրացնում ոչ միայն տփղիսահայության շրջանակներում⁸¹: Վանդալական գործողության դրդապատճառ էր ակնարկվում առանց Վրաստանի թույլտվության հայկական պատվիրակության այցն Աբխազիա⁸²:

Փաստորեն այս դրվագով վրացական քաղաքական որոշ շրջանակներ ակներև դարձրին այն իրողությունը, որ հայերին «կարգի հրավիրելու» միջոց կարող է ծառայել, օրինակ, նրանց խոցելը՝ ազգային նվիրական սրբավայրերը պղծելով:

Մամերա (Մք. Երրորդություն) եկեղեցու կառուցման ավարտն ու հոգևոր սեմինարիա հիմնելու փորձը. ինչևէ, 2500 քմ մակերես և 75 մ բարձրություն ունեցող ապագա կառույցի շինարարությունը 2001 թ. դեռ ընթացքի մեջ էր, երբ արդեն տեղ են հասնում

81 **Гевинян С.** Акт вандализма // Эфир. № 49. 7 декабря 2000 г. С. 2. Նաև՝ Голос Армении. № 15, 20 февраля 2001 г.

82 “Մարտալու Նախագիտ”, 2000, 20 օգոստոսյան հոդված.

ყენდამნიხაიონ დოიქად თარებერ ჯაჟებერ 9 კანცტ-
რე, ირინგეხე მებრე კვზონ ბრ აქტეჲ ჟან ნოჲ თონნა,
ქსკ ჟორბრე ჯორე 100 კგ⁸³:

2002 პ. ნკვიონ ბ, ირ ბონნ რნჰაგეჲ მებრე კონქო
ბებებეო ჯინარაროქონი მარქათნაქონ ბ აქარ-
თინ ხაგენბ 2004 პ., ირეხ ხნთო აქოთეჲ აქთე ბ
ქებრაქოქტინ ქრეგ ჰაქაქორებერ ქაქჰანეკ მ-
ბ ბებნორეკ მ-ბ მასონებებრ⁸⁴:

ბ ქებრე, 2004 პ. ნოქებებერინ ამბოეჯანონ ბნ
ქრეგ ნორ აზაეზნორქანქოთო შამებრა მარე ბებებ-
გო ჯინარარქან აქქათანებებრ:

2007 პ. არბენ კათოეკად ბებებეო ხარლანო-
ქანბ (არბებქან კოქონ) ჰარბქალ ხნამნბი გებრე-
მანგეხ თარაბებონ⁸⁵ კეხ ჯაე მქალთოქი გორბქებერ
ქანებნბი ჯრეაქარაქინ, მას ხოგნორ სემინარქა
კათოეგებო მქათალქოქ ქორქონ ბ აქნბაქოთონ ბ
მბ მებამბაქალ ჯინოქან ხბმბ, საქაქინ აქს ანგამ
ანქონებერ⁸⁶ ბებრ ჯინოქ ხნეგმან გორბნებაგინ
სქანამ ნებქა ბ ქინონ კანბაქაქაქ ქებქარქან
რ-აქქი შიგრანქან ბ თნსაბი მასბინ ბრ ბოქოქ
ბაქინ ბარბრანგონ «ბ-აქინ ბნქო» თებებქალ-
ქან გორბაქალთოქან მბეგნოქ⁸⁵: ბბქო ბ, სოქ
სახკანგან ანმბქაქნ ირსქალთონ ბ ირქან «ჯ-
ქალქან მბ იორ სარქანბ»⁸⁶, რაქე ბ ბნქაქნ გოქე ბნ
თაქინ ანგნოქ თარებებრ, ქრეგ ხოგნორქანო-
ქონნ აზაეჲ ანგამ კარბენ კაროქანონ ბ სახ-
მანაქალქე ბრ ანხარკაქე ქებრებებნებრ:
ჯამნბაქან იბაქა, აზ 2014 პ. ქორქად ხბმებერ ქრ
ჯინარარქან აქქათანებერ ჯებნ ბაქალქე:

**შამებრა ბებებებინ ბ მებებებერ გბათაქგმან მ-
ქანქანებ.** ხაქონბ ბ, ირ ქრეგ აზაეზნორქანქოთ
ბებებეო კათოეგმან იოქ რნჰაგებონ ჯინარარო-
ქანნ აზნქად რაქამბქიქ მაროქიქ ბნ გოქიქ
ჯაქარქად ხანგამანებებონ: ბაქინ, ბრარეხ ან-
ქაქინ, იბქაქოთ აქათაქარქი გოხ ბნ იბონონ მბ
ქანბ რანქორებ: ბნბნ 1996 პ. კბსაქათოქეხ
ქარე ბ რნქონონ მბ რანქორ ბ თებონ მახანონ, ქიქ
ანგ კოქონ ბ ქებრამბარბ კოთონქი ბოქანბ, ბ
კოთონქრ ჯონ ბ გაქინ ბებებეო ნოქოქანბ: 2001 პ.
ნოქებებერ 27-ბნ ქებრამბარბ კოთონქრ იბარბქალ თ-
აქალქონ ბ გებნბინ: აქს ანგამ ჯინარარებერეხ მ-
ბრ გოქიქონ ბ, ბსკ მბორე ბანბ ქბრქორქონ⁸⁷:
აქტეჲ ნოქ გებებერ ხსქაქანქან ბაქრე აქათრასთად
ქარაქებრ ბებქაქარქონ ბ ბ საქანონ რნთანბებ

ანბანებებინ: შაქანქონ ბ მას ბაქე აქათქრ-
თონ-მბებნასრ⁸⁸ აქბო მბინბარაბენ: ბ ქებრე, ბებ-
ბებო ბოთთოქანსაქარე 80-ამქა მარქტენ გოქონ
ბ ბორნ რნქად ქებებქალთონ⁸⁸:

ბქაქოთ იბაქებერ ქარგაგონებინ აქნ სათბ-
მან აზბებქადაქინ ბბინ ბ ხასარაქალქან ხნებ-
ბოქონ ბბინ სთაგებ, ირ ქრეგარქინ ბოქებერეხ მბქი
ხებინსაქნ აქოქინსაქ ხარგაქოთონ ბ არბ. «ბ⁸⁹ ბ
აქს ამნბრ, აქათაქანოქონ⁹⁰ ბ, ჰბ⁹⁰ მარქინ გ-
ბებმანგეხ ხანგოქარქებერ ხოქებებერ ანებბ:
ბებრსა ქებებებ...»⁸⁹:

შრეაქებოქან გბათაქგმანბრ აზაე ბებ მ-
ბაქოქონქან ბ ნოქინბს გეზმან გგაგონებებრ ქ-
ბათებო მქათალქოქ ჯოთოქ ბ ხათქაქენ ქრ-
გოქონ მბეგნოქ ბქქათონოქინებრ ნორ ჰაქი ბნ
ხაროქონ ბარგებოქანბ: შებრ მბოქ ბთბიგ
ბოქს ბნ თნსონ «აქნქაქ ქრასთანბ ხგოქონ-
ბრ ბოქბიქანბ» ბებებეო კარბოქონბინ ნო
ბგაქბოქონბრ მათონბზოქ ბ ქათარქანბოქ რაქამ-
ბიქ ხოქადებ: გორბი ბ ირქონ მას გბათქან
ხანსაქარგ. ბოქს ბ რნბაქონ «ბებქიქ» ხანბ-
გბათარანბ ბოქებქანბ გებებმანგეხ ქებრებებოქ
ბბბო ჯარარანბოქ, ირ ხანბბაქინ აქნ ბბრ ი-
ბებ ჯარონსაქ ბებ ბ ბარქაქინ-ხასარაქალქან
გებებმანგ, აზანგ აგკაქინ მასნაქორ აქათ-
ქანბებოქან, ირბინ ბ ხაქებრ ბბებ ბნ მბაქნ ბბ-
ბარონ, აქნ ბ გებებმანგონ გონქოქ ხაქალქან
ბებებეო ჯნობიქ, ბსკ ხოგნორქანებებინ ბბრ ბბ-
ბარეხ ბ ქებ ხანსაქარბ სქსბ ბნ არგებებ გებებმ-
ანგონ აქლგებებრ ამბოქებ⁹⁰:

ბ იბაქ, ბბინბა შამებრა ბებებეო კათოეგონ
ბოქებქანბ მარქინ გებებმანგეხ თებონ «ბანბ
ბქალ ბ ნოქინბს მებრ» ბ ხანბარქებ მას ბარქაქ-
ბინსაქან ბებრქანსაქონქან ბაქარბან თნსან-
ბონბიგ⁹¹:

**გებებმანგონ ამბოქად ხანგოქარქებერ
ბქარქანსაქ მასბინ.** ბნებბინ ხასქანაქი ბ, ირ 1935
პ.-ბე ბ ქებ გოქონქონ ჯონებოქ, საქაქინ მბინ აქო
ჯორე ბებ იბრ ბრ ნქანსაქონქანბრ ბათაქად გ-
ბებმანგონ ამბოქად ხანგოქარქებერ⁹¹ ნოქ-
ბსკ მბოთაქორ ბქარქანსაქ აქარებებ იქობინ გორბ
ბ: შაქან აზქა იოქ თქალებერ ბნბოქანბ, აქ-
ნონბნბაქინბ, კბბობებნბ სთორს გონბ მბოთაქორ-
აქს აქარებ ბნბებ:

83 “დებოს ვაბეო”, 2001, № 103, 9 მბობო. შნ მას “თბებ-
ბო”, 2001, № 52, 12 მბობო. Колокола - для самой боль-
шой церкви страны //Вечерний Тбилиси. № 54, 15-16
мая 2001 г.
84 “ხვებობებებო ბებ”. 2002, 16 ბებობო.
85 **გარბინან ა.** ბოქებქანბ. მარქანბი რბნსაქბებებერ ბბრ-
ბებ. «ბონანგებ», 2007, № 35, 23-29 ნოქებებერ, ბე 5: შნ მას
შბრქებქან გ. ქრეგოქ კებოთონ, «ბონანგებ», 2008, № 32,
12-18 სბქონებებერ, ბე 3:
86 “სბებო თობა”, 2007, № 258, 19 ბებქებებებო. შნ მას “ს-
ბბებებებო რებბებებებო”, 2007, № 183, 22 ბებქებებებო.
87 “არბობებებებო ვაბეო”, 2001, 13-19 ბებებებო.

88 “აბობ”, 2007, № 43, 17-18 აბობებო. შნ მას “სბებებ-
ბსბებებო”, 2005, № 48, 28 ბებებებებო-4 ბებებებებო.
89 “არბობებებებებო ვაბეო”, ნოქნ თებონ:
90 ჯნთარებებერ ბ, ბე ბ⁹⁰ ბრამბარქანბებებერ ბნ აზაეზნორქიქ
ხანბარგბთარანბ ხებინსაქებებ, ბებ ნებ ბნ, ირ 1655 პ.-ბე
გოქონქონ ნონებოქ ბბრანაქორ შრ. ბათქადბბინ (ბოქ-
ბანბ) ქანბი ხაქ ხოგნორქანბოქონბრ მბაქნ ბბ-
ბარებ ბებ გებებმანგონ აქლგებებ ამბოქებებონ ბ აქ-
აქს ამბოქებებ ბბებებ⁹¹ ხაქარებ გებებმანგებ: ბ⁹¹ ბ
ბანბარებ ბრანგ ნოქინ ანბებ⁹¹ სქსად ხნგ 1655 პ.-ბე: შნ
ბახათაქქან ბ. ბრბეხ ბებებ... ბოქებქანბ, «ჯ-
ბებებებ”, 2004, № 6, მარბ, ბე 22:
91 “ბებებებ”, 2011, № 69, ბე 44:

Հայտնի է, որ 1883 թ. ապրիլի 11-ից մինչև 1887 թ. մարտի 22-ն ընկած ժամանակահատվածում, այսինքն՝ շուրջ 4 տարում (ավելի ստույգ՝ 3 տարի, 11 ամիս և 10 օր, որը կազմում է 1435 օր) գերեզմանոցում ամփոփվել է 3431 հանգուցյալ (1894-ը՝ ար., 1537-ը՝ իգ., ընդ որում, մինչև 10 տարեկան վախճանված երեխաները՝ 1876, իսկ 10-120 տարեկանները՝ 1555)⁹²:

Միջին թվաքանակն տվյալների դուրսբերմամբ պարզ է դառնում, որ նշյալ 4 տարիների ընթացքում յուրաքանչյուր տարի գերեզմանոցում միջինն ամփոփվել է 870 հանգուցյալ: Այս տվյալը համադրելով, օրինակ, 1885 թ. վիճակագրության հետ, երբ քաղաքի հայ բնակիչների թվաքանակն էր 39040 (21680-ը՝ ար., 17360-ը՝ իգ.)⁹³, ստացվում է, որ տվյալ՝ 1885 թ. քաղաքի հայ բնակչության հանգուցյալների 2,2 %-ն ամփոփվել է Խոջիվանքի գերեզմանոցում⁹⁴:

Մյուս կողմից համանման տվյալ ունենք 1916 թ. համար, երբ մարդահամարով արձանագրված 142019 հայ քաղաքաբնակները⁹⁵ տվյալ տարվա ընթացքում իրենց հանգուցյալներից 2159-ին, որը կազմում է 1,5 %, ամփոփել են Խոջիվանքի գերեզմանոցում. «1916 թվին Խոջիվանքի գերեզմանոցում թաղվեցին 2159 հանգուցեալներ»⁹⁶:

Ընդամենը 1885 և 1916 թթ. գերեզմանոցում ամփոփվածների տոկոսային ցուցանիշի նվազումը (2,2 %-ից՝ 1,5 %) ոչ թե ավելի մեծ թվով հանգուցյալների՝ ուրիշ գերեզմանոցներում ամփոփելու, այլ մանկահասակների մահացության՝ բժշկության զարգացմանը գուճահեռ տարեցտարի կրճատվող թվաքանակի արդյունք է:

Այժմ հիմք ընդունելով ստացված տվյալները՝ փորձենք հասկանալ, թե տվյալիսահայությունը քանի հանգուցյալ կարող էր ամփոփված լինել Խոջիվանքի գերեզմանոցում մինչև 1934 թ. ներառյալ: Այստեղ, կարծում ենք, կարելի է հենվել 1885 թ. վերաբերող 2,2 % գործակցի վրա (թերևս հնարավոր է, որ այդ տոկոսը նախկինում ավելի բարձր եղած լիներ, բայց դա փաստելու բավարար հիմքեր չկան), որից պարզ կդառնա, որ 1812 թ. 9000 քաղաքաբնակ հայերը (ըստ Ռ. Լայլի՝ 18000 քաղաքաբնակների կեսը)⁹⁷ Խոջիվանքի գերեզմանոցում ամփոփել են 198 հանգուցյալի:

Առաջնորդվելով նույն տրամաբանությամբ՝ 1841 թ. գերեզմանոցում ամփոփված կարող էր լինել 410 հանգուցյալ, քանի որ նշյալ թվականին քաղաքն ուներ 18646 հայ բնակիչ (9671-ը՝ ար., 8975-ը՝ իգ.)⁹⁸, իսկ 1842 թ.՝ 418 հանգուցյալ (19040 հայ բնակիչ, որից 9896-ը՝ ար., 9144-ը՝ իգ.)⁹⁹:

Տարեթիվ	Հայ բնակչություն	Հանգուցյալներ
1812	9000	198
1813	9333	205
1814	9665	213
1815	9998	220
1816	10330	227
1817	10663	235
1818	10996	242
1819	11328	249
1820	11661	256
1821	11994	264
1822	12326	271
1823	12659	278
1824	12991	286
1825	13324	293
1826	13657	300
1827	13989	308
1828	14322	315
1829	14655	322
1830	14987	330
1831	15320	337
1832	15652	344
1833	15985	352
1834	16318	359
1835	16650	366
1836	16983	373
1837	17316	381
1838	17648	388
1839	17981	395
1840	18313	403
1841	18646	410
1842	19040	419
1843	19454	427
1844	19868	435
1845	20282	444
1846	20696	452
1847	21110	460
1848	21524	468
1849	21954	478
1850	22384	488
1851	22814	497
1852	23244	507
1853	23674	517
1854	24104	527
1855	24534	537
1856	24964	547
1857	25394	556
1858	25824	566
1859	26254	576
1860	26684	586
1861	27114	596
1862	27544	605
1863	27974	615
1864	28404	625
1865	31180	686
1866	31759	699

92 «Արարատ», 1887, 2, էջ 284-285:

93 ՀԱԳ, ֆ. 53, ց. 1, գ. 3879, ք. 109-110:

94 Այստեղ հարկ է շեշտել, որ 1885 թ. արձանագրված 870 հանգուցյալը կամ հայ բնակչության 2,2 %-ը բնավ չի ներկայացնում մեկ տարվա ընթացքում քաղաքաբնակ հայության բոլոր մահերը, քանի որ հայ հանգուցյալներն ամփոփվում էին նաև Վերայի, Կուկիայի և այլ տարիներին գործող (այդ թվում՝ տոհմական) այլ գերեզմանոցներում, սակայն հայտնի է, որ հանգուցյալներ ընդունելու առումով Խոջիվանքի գերեզմանոցն առաջին տեղում էր:

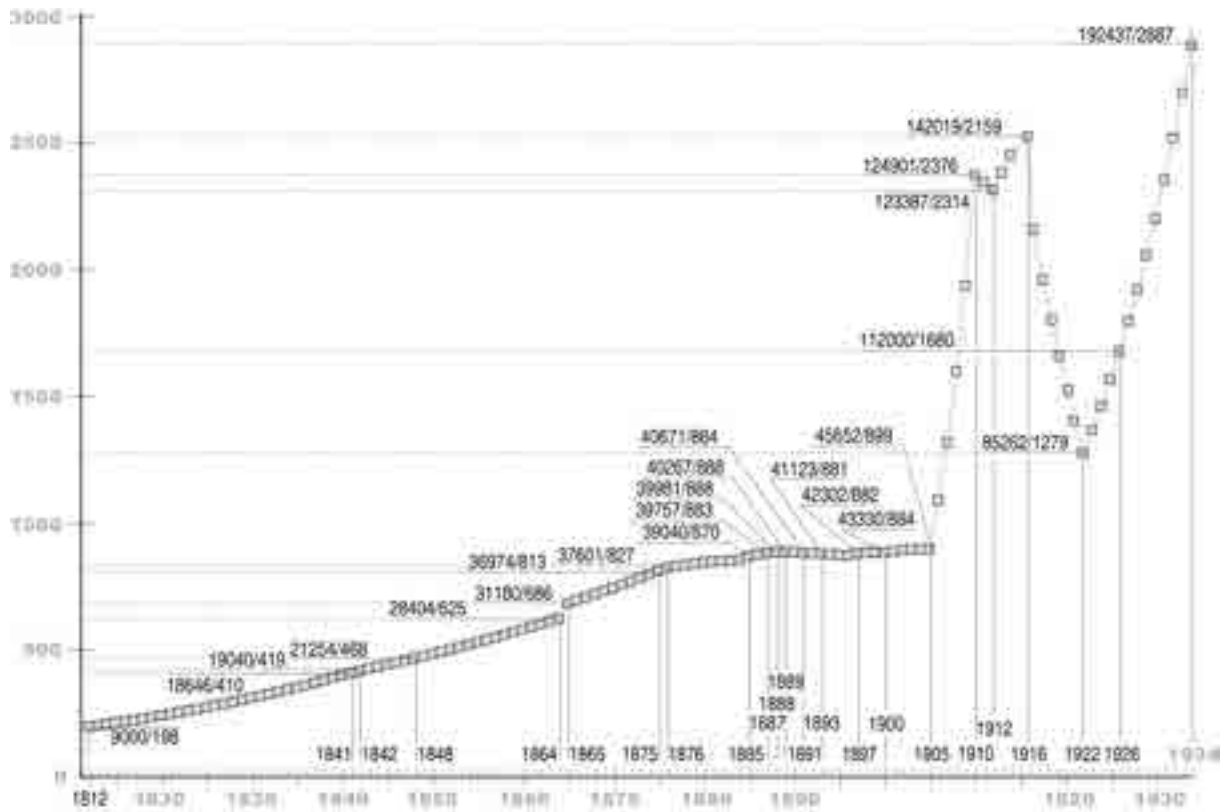
95 Кавказский календарь на 1917 г. Тифлис, 1916. С. 190-193.

96 ՀԱԳ, ֆ. 53, ց. 1, գ. 442, ք. 11:

97 Travels in Russia, the Crimea, the Caucasus, and Georgia by Robert Lyall, Vol. I, London, 1825, p. 512.

98 ՀԱԳ, ֆ. 53, ց. 1, գ. 3802, ք. 100-101:

99 ՀԱԳ, ֆ. 53, ց. 1, գ. 3805, ք. 102-103:

1812 թվական, ըստ բնակչության կամ գերեզմանոցում անկողիվածների թվաքանակը վերաբերում է աղբյուրներում անհղիանկում նշված թվաքանակներ և բնակչության թվաքանակներ
 1910 թվական
 1904/419 բնակչության թվաքանակ / գերեզմանոցում թաղվածների թվաքանակ

1867	32339	711	1899	42987	883
1868	32918	724	1900	43330	884
1869	33498	737	1901	43794	887
1870	34077	750	1902	44259	890
1871	34656	762	1903	44723	893
1872	35236	775	1904	45188	896
1873	35815	788	1905	45652	899
1874	36395	800	1906	61502	1194
1875	36974	813	1907	77352	1490
1876	37601	827	1908	93201	1785
1877	37761	832	1909	109051	2081
1878	37921	837	1910	124901	2376
1879	38081	841	1911	124144	2345
1880	38241	846	1912	123387	2314
1881	38400	851	1913	128045	2275
1882	38560	856	1914	132703	2237
1883	38720	860	1915	137361	2198
1884	38880	865	1916	142019	2159
1885	39040	870	1917	132560	2012
1886	39399	877	1918	123100	1866
1887	39757	883	1919	113641	1719
1888	39981	888	1920	104181	1572
1889	40267	888	1921	94722	1426
1890	40469	886	1922	85262	1279
1891	40671	884	1923	91947	1379
1892	40897	882	1924	98631	1480
1893	41123	881	1925	105316	1580
1894	41418	881	1926	112000	1680
1895	41713	882	1927	122055	1831
1896	42007	882	1928	132109	1982
1897	42302	882	1929	142164	2133
1898	42645	883	1930	152219	2284

1931	162273	2434
1932	172328	2585
1933	182382	2736
1934	192437	2887
Ընդամենը		112804

Այսպիսով, հենվելով առկա միջինացված տվյալների վրա, փաստորեն 118 տարվա ընթացքում (1812-1934 թթ.) Խոջիվանքի գերեզմանոցում ամփոփվել է շուրջ 112800 հանգուցյալ:

Հաշվի առնելով, որ առնվազն 1655 թ.-ից ի վեր գոյություն ունեցող գերեզմանոցում մինչև 1812 թ., այսինքն՝ շուրջ 157 տարվա ընթացքում կարող էր ամփոփված լինել ևս առնվազն նշյալ թվաքանակի գոնե կեսի չափով հանգուցյալ, կարելի է որոշակի պայմանականությամբ նշել, որ նախընթաց շուրջ 280 տարվա ընթացքում (1655-1935 թթ.) տվյալահայտց այս նվիրական հնավայրի ոչնչացման նախօրեին արդեն ամփոփված է եղել շուրջ 170000-180000 հանգուցյալ:

Գերեզմանոցում ամփոփված հանգուցյալների՝ մեզ հայտնի ցանկը. որևէ գերեզմանոցում ամփոփված հանգուցյալների ցանկ դուրս բերելու առաջին և հիմնական աղբյուր են ծառայում (անշուշտ, եթե համապատասխան գրանցումներով մատյաններ գոյություն չունեն) հենց գերեզմանատանը պահպանված տապանագրերը: Խոջիվանքի պարագայում, սակայն, այդ կերպ վարվելու հնարավորությունից հասկանալի պատճառներով զրկված ենք մեկընդմիջ¹⁰⁰: Ուստի առկա իրավիճակում հանգուցյալների մասին տեղեկություններ հայթայթելու միջոցներ են մնում ժամանակի մամուլում հրատարակված մահախոսականների ու մահեր գուժող հայտարարությունների ուսումնասիրությունը և դրանցից հարկավոր տվյալների դուրսբերումը: Այս կարգի տեղեկատվությունն էլ, ինչպես պարզվում է, ունեցել է որոշակի սահմանափակումներ: Նախ այդօրինակ նյութերն ավելի հաճախ ի հայտ են գալիս և պարբերականների էջերում իրենց կայուն տեղն են բռնում միայն ԺԹ դարի վերջերից, որով և բաց է մնում գերեզմանոցում ավելի վաղ ամփոփված հանգուցյալների մասին տեղեկատվություն ձեռք բերելու հարցը, ինչպես նաև կրում են մասնավոր բնույթ և չեն պարունակում տեղեկատվություն բոլոր մահերի մասին:

Ստորև ներկայացնում ենք մեզ հասու զանազան տեղեկագրերից, բայց առավելապես մամուլի հաղորդագրություններից քաղված և ժամանակագրորեն դասակարգված այն բոլոր տվյալները, որոնք վերա-

բերում են տարբեր ժամանակներում Խոջիվանքի գերեզմանոցում ամփոփված հանգուցյալներին:

ԺԷ-ԺԸ դդ.

Խաչքարի բեկոր. քիվին՝ կիսանդ 2 տող.

[Խ]աչա բարեխա[ւ/ս է] ...րանի որդի Ալեք[սահին]:

Հրատ. **Мурадян П.** Армянская эпитафика Грузии: Тбилиси. Ереван, 1988. С. 97.

Ծանոթ. ժամանակը՝ ԺԷ-ԺԸ դդ.:

1768

1768 թ. գերեզմանոցում է ամփոփվում Սայաթ-Նովայի կինը՝ Մարմարը: Տապանաքարն ունեցել է 8 տող վրացերեն արձանագրություն.

յ(րօեցց)ե շեց | յ եացլացե | ձմեա թօնե
ցօր եօօտեօցօե թեցլեց | թարթար թեցլեց
թօթթեց

Թարգմ. Քրիստոսի 1768 թ., այս գերեզմանի մեջ են Սայաթ-Նովայի կողակից Մարմարս, ողորմություն խնդրեցեք:

Հրատ. **ԶրօժՅցցլօ օ.**, եօօտեօցօ և ձեցլօ, տօցլօ, 1918, թցցրօ: 83.

1785

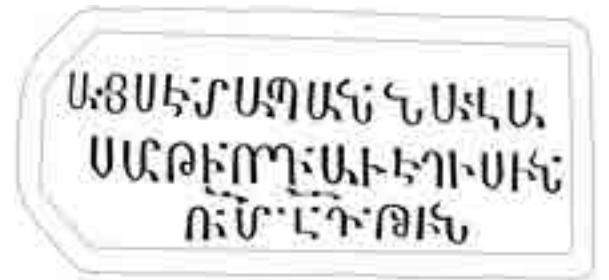
1785 թ. գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավետիս Նավասարդյանը.

Տապանաքարին երեք տողով արձանագրված է եղել.

Այս է տապան Նավասարթի որդի Աւեդիսին, |
ՌՄԼԳ (1785) քվին:

Հրատ. **Мурадян П.** Армянская эпитафика Грузии: Тбилиси... С. 98.

Ծանոթ. հրատարակիչը թվականի մեջ տասնավորը՝ Լ (30)-ը, սխալմամբ ընթերցել է Գ (90), որի հետևանքով 1785 թ. տապանագիրը հայտնվել է 1845 թ. ներքո:

¹⁰⁰ Ազգային պատմության համար մեծագույն ողբերգություն է նաև այն փաստը, որ նույնիսկ գերեզմանոցի ավերման նախօրեին համայնքն ի գործ չգտնվեց իր ծոցից դուրս բերելու այն գիտակից ուժերին, ովքեր ընդամենը մի քանի օրում, եթե ոչ քար առ քար լուսանկարելով, ապա գոնե բոլոր տապանագրերը գրի առնելով՝ կարող էին և պարտավոր էին թերևս թրքի վրա փրկել նախնյաց հիշատակները:

1805

1805 թ. գերեզմանոցում է ամփոփվում Նախիջևանից սերող վաճառական Մկրտիչ Սահակյանը: Տապանաքարին 5 տողով արձանագրված է եղել.

Այս է տապան նախիջեանցի Մկրտչին, / որ է որդի մշակար Սահակին, որ եկն աստ / վ(ա)ս(ն) վաճառականութե(ան) (Խ)Ե (45) ամեայ հասակաւ: Եւ բարի մահուամբ փոխեցաւ առ տ(է)ր, / ՌՄԾԴ (1805) թվ(ին):

Հրատ. առաջին անգամ:

Ծանոթ. տապանաքարը գերեզմանոցի ավերումից հետո՝ շուրջ 60 տարի, մինչև 1995 թ., եղել է հողածածկ և, ըստ այդմ, մնացել աննկատ: Հայտնաբերվել է հայոց երբեմնի գերեզմանատան տեղում կառուցվելիք վրաց առաջնորդանիստ նոր եկեղեցու հիմքերը փորելու ժամանակ և ընդամենը օրեր անց անհետացվել (հավանաբար հեռացվել է շինադրի հետ):

Ի դեպ, հանգուցյալի տարիքը ցույց տվող տառերից տասնավորի ընթերցումը մասամբ եղծված լինելու պատճառով կասկածելի է:

Վիճագիրը ներկայացվում է ըստ Ս. Դարչինյանի լուսանկարի:

1832

1832 թ. 68 տարեկանում վախճանվում և Բեհբուդյանների տոհմական գերեզմանոցում է ամփոփվում Դարչի Ավետիքյան Բեհբուդյանը (ծնվ. 1764 թ.): 1937-38 թթ.՝ գերեզմանոցի ոչնչացման ժամանակ, երկլեզվյան արձանագրությամբ շիրմաքարը թեև երկատվում, այնուամենայնիվ, գոնե այդ վիճակում փոխադրվում է Վրաստանի ազգագրության թանգարան և պահպանվում:

1820

Տապանաքար, գերեզմանատան ավերումից հետո ծածկվել է հողով և, ըստ այդմ, մնացել աննկատ: Հայտնաբերվել է 1995 թ.՝ երբեմնի գերեզմանատան տեղում կառուցվելիք վրաց առաջնորդանիստ նոր եկեղեցու հիմքերը փորելու ժամանակ, իսկ հաշված օրեր անց՝ անհետացվել: Արձանագրությունը՝ 3 տող.

Փորնչի Գասպարի եղբայր | Միլիտոսին, 1820:

Հրատ. առաջին անգամ:

Ծանոթ. վերձանությունն ըստ Ս. Դարչինյանի լուսանկարի:

საყანაპარჩინ 7 თოე ჟოხერენოდ კ 10 თოე ქრახერენოდ არდანაგრიად ჲ.

Праху | покоящегося здесь коллежского советника Тифли|ского мелика князя Дарчия | Бибутова, скончавшагося [29]-го | февраля, 18[32] года на 68 году | от рождения.

ძარცამ. ასო ხანაგჯი ჰერიმ ლიხაქისკან ჰორირისკან, ძიქიქის მნიქი, იქისან რარქი მხერილიქი, ი 1832 ამი, 68 ამან ხასსიქი:

აქა ქუშუე ლოდის ამის დაიდუა სხეული ცვილისის მელიქისა კოლეჯესკი სოვენიციისა თავადისა მელიქ | ავეტიქის ძისა დარჩი ბებუდოვისა გარდაცუალებულისა თებერვლის ...სა ხელბ-სა შობითგან თვისთ 68 სა წელიც და მით მეგლითარედ დამტევებელისა ერთის ძისა რომელმანცა უამათ რაოდენმე დაუვიყარად სხვისათვის | და სდგნილოდი ესე ვითარცა ნიში უთღმწიწებოვს () | თვლისსა მოვლელობეს უსრულიბწ (*) ღორ ბნილისელი (*) დთ | ნესლსა (*) ამისა და ... მოვლელებიბსწო წართქმას ... (*) გვიდრეთ*

ძარცამ. ასო თაყანის მხერი, ხანაგჯიმ ჲ სქიქის მნიქი, ლიხაქისკან ჰორირისკან, იქისან მნიქი ამსიქის რორი რარქი მხერილიქი მარამხი, ქაქანდამად 1832-ი ქხერიქის ...ინ, დნიქი 68 თარესკან, რიქნიქი ასო... (თაყანაგარქი ქრახერენ ხასოქადი ქხერდანიქონიქი რი-აროქი. მასქი ჰორანსკანი):

ჰრასო. **ყარაყხეთან უ.** ძიქიქის ქოქარაგოქისკერი, მხერი, 2003, ჲ 44:

1834

1834 რ. ხიქონმხერი 24-ინ ქაქანდამიქონ კ გხერდამნიგონ ჲ ამქიქიქონ ასქაგ ხრეგ ჰიქისან არარათქანცე (დნიქ. 1761/1762 რ.):

*სა ჲ ჰიქისან შართირისან
სააგ ხრეგ არარათსან,
არქ ჰათაქნიქის კ რაროქორ,
ქაგ ნსქეცერი, დიქისკარ:
ი ქსანს იქი მანსკანც კრქი,
ორეგ, აქრესაგ ხარქ კ თადიქ:
სიარქისი კ რარესაქათ,
შარმნიქ კრქი ნოქი ანხაქათ,
სანს ასათიქი ანოქი მქასქ,
ხერი ი ნმა მნდ ქიქათასქ,
ქამს ხრესონ ქარესაგ გცერი,
სრქი გახინ თხთუქ სა ქორი:
ანცოქარაქი კ ანაგახ
ქანსქეთ ანონ ქაქრესაგ გმასქ:
ქასან აქორქიქი ქიქესქ, იქ ანგათორქ, ქიქესქ,
ქოქი ჰიქისანს ქიქესქ, ქაქორი დერი ქიქესქ:
დნიქისი ი 1761 ი-ს-ს (1762), ქიქის ან ასათიქ
ი 1834 ი-ს-ს, ი 24 ხიქონმ., 72 ამანგ:
ჰრასო. **მურაქი ი.** არქანსკაი ეპიგრაქიკა გრუქი:
ტბილსი... ს. 99-100.*

1841

საყანაგარ. გონქონ ჲ მხერიქანმხერი თონსკან გხერდამნიგონ: ხრესინ მხერიქანმხერი თონსკან გხანდამნი მხერი, ნაქი ქრახერენ (9 თოე), აქა ხარქრენ (13 თოე) არდანაგრიად ჲ (მხერქაქავქონ ჲ მქანს ხარქრენი).

*ყარესიქი ანცორქიქი რნი მნც გარასკესალ რარდიქი
ქაქს თაყანს, | თხსქ ი ანა დადქესალ სხათ ხორქი
მარქ გარამხი ჲ თანს | გშარქისან თიქისი, რორსორ
ჰიქისქიქი სქიქისქარესან, | რნიქიქი ამოქინ მნდ
გნიქარესიქი ი თანს ჰაქისან, | მნიქიქესარქარქი
იქისან ჰიქისქიქი ქაგცქ მხერიქესან, | იქი რაგ ი*

գլուխ կայ զաջոյ կողամբ տխուր մահարձան, / սա քաջուղէշ տունկ, սա մայր որդեսէր, տիկին բազմաջան, / զորոյ բարի գործս թուել մի առ մի տկարանայ բան, / այլ աւաղ զինչ այլ որդիք եւ թոռունք տխուր գերդաստան, / կարեն տրիտուր նորին երախտեաց վճարել փոխան, / բայց թէ զայս արձան թացեալ արտասուօք կանգնել ի շիրմի / եւ յընթերցողաց խնդրել սուրբ սրտիւ ասել ողորմի, / վախճանեալ ի 24-ն ապրիլի 1841 ամի, 75 ամաց:

Հրատ. **Муральян П.**, Армянская эпиграфика Грузии: Тбилиси, Ереван, 1988, С. 102.

Ծանոթ. 1979 թ. տապանաքարը Ի. Գրիշաշվիլու անվ. թանգարանի հնագիտական բաժնում է տեսել Ս. Գարշինյանը, առաջին անգամ լուսանկարել և ընդօրինակել է արձանագրությունը, ապա նյութերը տրամադրել մեզ:

1844

1844 թ. Խոջիվանքի Սբ. Աստվածածին եկեղեցու մեջ է ամփոփվում բանաստեղծ, իշխան Աշխարիբեկ Բեհբուդյանցը (ծնվ. 1786 թ.)¹:

¹ **Յարոյ Ն.**, Թռուցիկ յիշողութիւններ մեր թաղի անցեալ կեանքից, «Հովիտ», 1915, № 8, 16 յունուարի, էջ 4:

1845

1845 թ. գերեզմանոցում է ամփոփվում նկարիչ Սկրտում Հովնաթանյան Հովնաթանյանցը (ծնվ. 1779 թ.): Հեղինակ է կրոնական թեմաներով կտավների, հայ թագավորների և ռազմական գործիչների դիմանկարների: Հորն օգնելով՝ մասնակցել է Էջմիածնի Մայր տաճարի որմնանկարազարդման աշխատանքներին¹:

¹ **Խաչատրյան Հ.**, Խոջիվանք, «Հայոց լեզուն և գրականությունը դարրոցում», 1988, № 1, էջ 62:

Տապանաքար. արձանագրությունը՝ 3 տող.

Այս է տապան Նավասարթի որդի Աւեդիսին/:
ՌՄՂԴ (1845) թվին:

1853

1853 թ. գերեզմանոցում է ամփոփվում իշխանուհի Աննա Մակայանը: Շիրմաքարին արձանագրված է.

Ասում են ուռենի կայ, որ ողբում է անդադար,
դուստր իմ՝ Աննա, ես կուզեի այդ ուռենին լինել յար.

Ճիղերովս քեզ ողբալ,
Տերևովս շիրմիդ շուք տալ՝
Եւ, Քալի մօրդ միակ փափագ,
Արմատովս քեզ միանալ:
Իշխանուհի Աննա Մակայեան,
1822-1853¹:

¹ **Շգեկեան Ա.**, Գերեզմաններից, «Մշակ», 1903, № 4, 10 յունվարի, էջ 1:

1858

1858 թ. մարտի 10-ին վախճանվում և 16-ին Խոջիվանքի գերեզմանատան կենտրոնում գտնվող եկեղեցու ներսում է ամփոփվում իշխան Բարսեղ Հովսեփյան Բեհբուդյանցը (ծնվ. 1791 թ.)¹: Հանգուցյալի վերջին հրաժեշտին ներկա էին Կովկասյան բանակի հրամանատարական ողջ կազմը, Կովկասի փոխարքան, քաղաքացիական և զինվորական բարձրաստիճան պաշտոնյաներ և բազմահազար քաղաքացիներ: Հոգեհանգիստը կատարվում է Վրաստանի թեմի առաջնորդ Սարգիս արքեպիսկոպոսի գլխավորությամբ Հարանց վանքի եկեղեցում, որտեղից թափորը շարժվում է Խոջիվանքի եկեղեցու Բեհբուդյանների տոհմական գերեզմանոց. «Ի կոնսիստորիայիս լուեալ զգեկուցումն սբ. Աստուածածին եկեղեցին գերեզմանատան Հալաբարու՝ Խոջիվանք անուանեալ գոլով կառուցեալ ի նախնեաց պայծառափայլ տոհմին Բեհբուտեանց, ննջեցեալք նոցա թաղեալ են ի միջի նորին և շուրջ գնովաւ, արտաքոյ պարսայի, որոյ է հասարակաց հանգստարանն, ուստի ի 16-ն մարտի նորին պայծառափայլութիւն հանգուցեալ գեներալ օտինֆանտիրի Վասիլ Օսեփիչ Բեհբուտովն ըստ օրինակի նախ-

նեաց իւրոց թաղեցաւ ի մէջ յիշատակեալ եկեղեցոյ առանց գիտութեան հոգևոր իշխանութեան...»²: Ի դեպ, տակավին 1897 թ. եկեղեցու հյուսիսային կողմում գետեղված մեծահռչակ զորավարի գերեզմանին որևէ, նույնիսկ ամենահամեստ հուշաքար տեղադրված չի եղել, որը, ինչպես երևում է, երբևէ այդպես էլ չի իրականացվել³:

1 Кавказ. № 23, 20 марта 1858 г. С. 119, 124-125.
2 ՀԱԳ, ֆ. 56, ց. 1, գ. 3675, ք. 1:
3 Тифлисский листок. 1897. № 164, С. 2.

1861

1861 թ. նոյեմբերի 17-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում անվանի բժիշկ, բանասեր, պետական և հասարակական գործիչ, Սայաթ-Նովայի երգերի առաջին հրատարակիչ Գևորգ Ախվերդյան (05.06. 1818, Թիֆլիս): Նրա գերեզմանն անմահացնում է նկարիչ Գեվորգ Բաշինջաղյանի նախագծով կառուցված մահարձանը¹:

Տապանաքարին արձանագրված է եղել.

Բժիշկ / Գևորգ Ախվերդեան / Ախվերդեանց, / 1818-1861²:

1 **Լևոնյան Գ.**, Երկեր, Երևան, 1963, էջ 322: Տե՛ս նաև **Լևոնյան Գ.**, Գևորգ Ախվերդեան, «Անահիտ», 1929, № 2, յուլիս-օգոստոս, էջ 21-28:
2 **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, Վիեննա, 1940, էջ 45: Հանգուցյալի մասին մանրամասն տե՛ս **Ավետիսյան Ա.**, Գևորգ Ախվերդյան, Երևան, 1963:

1864

1864 թ. մայիսին 104 տարեկանում վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Ստեփանոս Նազարյանցի մայրը¹:

1 «Մեղու Հայաստանի», 1864, № 20, 23 մայիսի, էջ 167:

1869

1869 թ. վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում հայ բեմի ուրույն դերակատարներից Ստեփանոս Մատինյանը (ծնվ. 1843 թ.)¹:

1 **Երեմեան Ա.**, նշվ. աշխ., էջ 57-58:

1871

1871 թ. փետրվարի 10-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բժշկապետ Մարկիանոս Ռոտինյանցի կինը՝ Եկատերինա Սիրոնյանը¹:

1 «Մեղու Հայաստանի», 1871, № 6, 13 փետրվարի, էջ 43:

1872

1872 թ. դեկտեմբերի 27-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Կարապետ Տեր-Աբրահամյանը: Պահպանված տապանաքարին 13 տողով ընթերցվում է.

Թ...ՈՊՀ բա... / ... / դեկտեմբերի ԻԷ (27). / այս է տապան տոնիմական պատուառո / ք(ա)ղ(ա)ք(ա)-ցի Կարապետէ, որ / էր որդի տ(է)ր Աբրահամ / ք(ա)-հ(ա)ն(ա)յի, եկեղեցոյ դր/պիր կօշերով, հանդիպօղբ այսմ շիրմի մի / բերան տուք ողորմի, / ա(ստուա)ծ զձեզ ողորմեսցի, ազգական՝ ՌՅԻԱ (1872)-ին:

Հրատ. առաջին անգամ:

Ծանոթ. տապանագրի 2-րդ տողն ամբողջ երկարությամբ հետագայում փորվել-անհետացվել է:

1875

1875 թ. փետրվարի 8-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տփղիսի Կուսանաց վանքի մայրապետ Գայանե Բեհրույանցը: Նա «...ամենայն բարեկարգութեամբ կառավարեց Հայոց այդ միակ կուսանոցը»¹:

¹ «Մեղու Հայաստանի», 1875, № 6, 15 փետրվարի, էջ 3:

1875 թ. գերեզմանոցում է ամփոփվում պետական իսկական խորհրդական, Պուշկինի ստեղծագործությունների վրացերենի առաջին թարգմանիչ, բանաստեղծ իշխան Միքայել Բիրթվեյան Թումանյանը (նաև՝ Թումանով, ծնվ. 1818 թ., Գորիի շրջան, գ. Խելթուբան)¹: Հայրը՝ Բիրթվել Թումանյանցը

(Թումանիշվիլի, 1764-1836), պետական գործիչ էր, Հերակլ Բ-ի, ապա նրա որդու՝ Գիորգի ԺԲ-ի պալատական քարտուղարն ու խորհրդատուն:

Գերեզմանոցում է ամփոփվում նաև Մ. Թումանյանցի կինը՝ իշխանուհի Ելիզավետա Էնիկոյուպյանցը²:

- 1 **Туманова И.** Это похоже на переделку истории. // Голос Армении № 87, 9 августа 1997 г. С. 4. «Տարագ», 1918, № 3-6, էջ 23: Заря востока. № 20. 18-24 мая 2002 г. **Խաչատրյան Հ.**, Խոջիվանք, «Հայոց լեզուն և գրականությունը դպրոցում», 1988, № 1, էջ 62:
- 2 **Туманова И.** Там же.

1875 թ. դեկտեմբերի 11-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Դարչո Տեր-Աբրահամյանի կողակից Էփեմիան: Պահպանված տապանաքարն ունի 9 տող հայերեն և 7 տող վրացերեն արձանագրություն (ներկայացվում է միայն հայերենը).

Ի ներքոյ յայսմիկ տա/պանի հանգչի մարմին / Տփխիսայ քաղաքացի / Դարչօ Տ(է)ր Աբրահամ/ե(ա)նցի կողակից Էփեմի/այի, վախճանելոյ ի / 11-ն դեկտեմբերի, 1875 / ամի, ընթերցողացո / խնորհ/ ասել ողորմի:

Հրատ. առաջին անգամ:

1875 թ. հունվարի 22-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում կրթական և թատերական գործիչ, դերասան Գևորգ Միրադյանը: Տապանաքարին արձանագրված է եղել.

Թատրոն ու դպրոց / դու միշտ սիրեցիր, / կեանքդ նոցա մեջ / դու ծրարեցիր, / թեև շիրմի տակ, / սա-

կայն յախտեան / անմահ է անունդ, / ազնիւ ուսուցիչ,
/ կոմիկ դերասան / Գեորգ Միրադեան, / ծն. 1840 թ., /
վախճ. 1875:

Հրատ. **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում,
Վիեննա, 1940, էջ 55-56:

1876

1876 թ. փետրվարի 20-ին վախճանվում և 22-ին
գերեզմանոցում է ամփոփվում Հարություն Տեր-Մել-
քիսեթյան Մուրադյանցը¹:

1 ՎԱԴ, ֆ. 192, ց. 6, գ. 50, ք. 8:

1876 թ. մայիսի 12-ին վախճանվում և գերեզմա-
նոցում է ամփոփվում Կարապետ Տեր-Աբրահամյա-
նի կողակից Մարգարիտը: Պահպանված տապա-
նաքարն ունի 8 տող հայերեն և 6 տող վրացերեն
արձանագրություն (ներկայացվում է միայն հայե-
րենը).

*Այս է տապան Տիֆլիսու քաղաք(ա)ցոյ Կարա-
պետ Տ(է)ր Աբրահամ(եան) / ք(ա)հ(ա)ն(ա)յի կո-
ղ(ա)կից Մարգարիտի, վախճանելոյ / 12-ն մայիսի
1876 ամի, / ընթերցողացոյ յայսմ / տապանի խնդրեն
ասել ողորմի:*

Հրատ. առաջին անգամ:

1878

1878 թ. օգոստոսի 26-ին գերեզմանոցում է ամ-
փոփվում Եղիսաբեթ Միրայեյյան Բեիրույանցը¹:

1 Тифлиссский листок. 1878, № 192.

1879

1879 թ. փետրվարի 5/17-
ին ինքնասպանությամբ «ա-
զատում է իրեն»¹ թատերա-
կան գործիչ, դերասան Միհրը-
դատ Ամերիկյանը (ծնվ. 1
/13.05. 1843, գ. Ծինուբան)²:

1 Իր արարքն այս խոսքերով է բնո-
րոշել ինքնասպանությունից առաջ
թողած երկտողում (տես **Երեմեան
Ա.**, նշվ. աշխ., էջ 57): «Մշակ»,
1879, № 17, 7 փետրվարի, էջ 2:

2 **Երեմեան Ա.**, նշվ. աշխ., էջ 56-57:
Հանգուցյալի մասին տես **Հա-
րությունյան Ս.**, Միհրդատ Ամերիկյան, Երևան, 1959: **Հովհան-
նիսյան Հ.**, Հայ թատրոնի պատմություն. 19-րդ դար, Երևան,
2010, էջ 245-247:

1879 թ. մարտի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփ-
վում Ալեքսանդր Մարտիրոսյան Ծովյանյանցը¹:
Նրա եղբայրները՝ Գեորգը և Իսահակը, ի հիշատակ
հանգուցյալի, 1000 ռուբլի նվիրում են Գայանյան
ուսումնարանին, իսկ 500 ռուբ.՝ «Արարատյան» ըն-
կերությանը²:

1 «Մշակ», 1879, № 31, 2 մարտի, էջ 4; № 32, 3 մարտի, էջ 4:

2 «Մշակ», 1879, № 32, 3 մարտի, էջ 3:

1879 թ. մարտի 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփ-
վում Հովհաննես Ալեքսանդրյան (Ալեսյան) Ազիզ-
յանցը¹:

1 «Մշակ», 1879, № 33, 6 մարտի, էջ 4:

1879 թ. օգոստոսի 25-ին գերեզմանոցում է ամ-
փոփվում իսկական քաղաքական խորհրդատու
Դավիթ Մովսեսյան Մելիքյանցը¹:

1 «Մշակ», 1879, № 141, 23 օգոստոսի, էջ 2; № 142, 24 օգոստ.,
էջ 4; № 143, 25 օգոստ., էջ 4:

1879 թ. սեպտեմբերի 23-ին գերեզմանոցում է
ամփոփվում իսկական քաղաքական խորհրդատու
Եգոր Եգորյան Ղարաջյանցը¹:

1 «Մշակ», 1879, № 161, 22 սեպտեմբերի, էջ 4:

1879 թ. սեպտեմբերի 30-ին գերեզմանոցում է
ամփոփվում Պետրոս Գրիգորյան Պետրոսյանցը
(Գրիգորյանցը)¹:

1 «Մշակ», 1879, № 166, 29 սեպտեմբերի, էջ 4:

1879 թ. հոկտեմբերի 4-ին գերեզմանոցում է ամ-
փոփվում Մովսիս Սվեչնիկյանցը¹:

1 «Մշակ», 1879, № 168, 3 հոկտ., էջ 4; № 169, 4 հոկտ., էջ 4:

1879 թ. հոկտեմբերի 1-ին վախճանվում և 6-ին
գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովակիմ Ավետիս-
յան Տեր-Ղազարյանցը¹:

1 «Մշակ», 1879, № 170, 5 հոկտ., էջ 4; № 171, 6 հոկտ., էջ 4:

1880

1880 թ. հունվարի 17-ին գերեզմանոցում է ամ-
փոփվում քահանա Մուշեղ Տեր-Ղևոնդյանի կինը¹:

1 «Մշակ», 1880, № 2, 16 յունվարի, էջ 4; № 3, 17 յունվ., էջ 4;
«Մեղու Հայաստանի», 1880, № 3, 16 յունուարի, էջ 4:

1880 թ. փետրվարի 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հեղինե Հասան-Ջալալյանը¹:

¹ «Մշակ», 1880, № 22, 13 փետրվարի, էջ 4; № 23, 14 փետր., էջ 4: «Մեղու Հայաստանի», 1880, № 11, 13 փետր., էջ 4:

1880 թ. փետրվարի 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Քալի Սալամբեգյանը¹:

¹ «Մեղու Հայաստանի», 1880, № 11, 13 փետրվարի, էջ 4:

1880 թ. մարտի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արամ Խոջամիրյանը¹:

¹ «Մշակ», 1880, № 44, 18 մարտի, էջ 4:

1880 թ. օգոստոսի 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում իշխան Պետրոս Աբխաղոմոնյան Բեհբուքյանցի կինը՝ իշխանուհի Էփեմիա Դավթյան Բեհբուքյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1880, № 140, 13 օգոստոսի, էջ 4:

1881

1881 թ. մարտի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Հարությունյան Ղանդուրալյանցի կինը՝ տիկին Սալոմե (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Մեղու Հայաստանի», 1881, № 32, 6 մարտի, էջ 4; № 33, 7 մարտի, էջ 4:

1881 թ. հունիսի 20-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում սազանդար Իվան Պողոսյան Ալեքսանդրյանը: Տապանաքարին հանգուցյալը պատկերված է եղել ամբողջ հասակով՝ ազգային տարազը հագին, իսկ կողին արձանագրված էր.

Այս գերեզմանի մէջ թաղուած է սազանդար Իվան Պաւլիչ Աղէքսանդրեանը, վախճան. 20 յունիսի 1881 թ. 57 ամսաց, խնորէ ասել ողորմի¹:

¹ Երեմեան Ա., նշվ. աշխ., էջ 16:

1881 թ. մեկ տարեկանում վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Դոլուխանյանը: Տապանաքարին, որը հայտնաբերվում է 2010 թ.՝ հայոց դրամատիկական թատրոնին կից գտնվող այգում Մեեր Սկրտչյանի արձանը կանգնեցնելու և այգին վերակառուցելու ժամանակ, ռուսերենով արձանագրված է.

Григорий | Долуханов | 1880-1881 г.

Հրատ. առաջին անգամ:

1882

1882 թ. ապրիլի վերջին կամ մայիսի սկզբին գերեզմանոցում են ամփոփվում 7 հայ մշակներ. «Սպանված եօթ մշակները կենում էին Դաբախանայի կողմը գտնված մի խարխուլ շինութեան մէջ, որ պատկանում է Շիռեվին: Շինութիւնը այնքան խարխուլ էր, որ գիշերը փուլ եկաւ և իր փլատակների

տակ թաղեց քնած մշակներին: Ժողովուրդը հանեց աւերակների տակից դիակները: Տարան Ս. Գեորգ եկեղեցին, որ Մայրանի վրա է գտնվում: Բայց եկեղեցու հայ հոգևորականութիւնը հրաժարվեց թաղել զոհերին, որովհետև յոյս չունէր փող ստանալ թաղման կարգը կատարելու համար: Ննջեցեալներին եկեղեցի էլ չը մտցրին, մի սենեակի մէջ էլ, մի որևէ ամբարի մէջ էլ չը դրին դիակները, այլ թողեցին եկեղեցու բակում, բաց օդում: Ամբողջ գիշեր անձրև եկաւ, դիակները ջրով լցվեցան և ուռան: Միւս օրը ամբողջ տարաւ ննջեցեալներին թաղելու Խոջիվանքի գերեզմանոցը, առանց քահանայի: Ճանապարհին հանդիպեցին երկու քահանաներ, որոնց ժողովուրդը համոզեց իր հետ գնալ: Անցքի մասին տեղեկանալով, եկաւ, հասաւ գերեզմանատուն և Ղազարոս քահանան»¹:

¹ Մաղապետեան Յ., Մի տխրալի անցք, «Մշակ», 1882, № 79, 8 մայիսի, էջ 1:

1882 թ. մայիսի սկզբին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կաթողիկե Սբ. Գևորգ եկեղեցու ավագ քահանա Գևորգ Թեմուրազյանը. «Մայիսի 4-ին ս. Գեորգի եկեղեցու գաւիթը հաւաքվեց ամբողջ աւագ քահանայ Թեմուրազեանցի թաղման հանդեսին ներկայ գտնվելու համար: Հանգուցեալի համար գերեզման էր փորված եկեղեցու գաւթում: Ժողովրդի միջից ձայներ լավեցան, թէ ինչի Ս. Գեորգի եկեղեցու հանգուցեալ քահանային այդքան փառքով և եկեղեցու գաւթում պէտք է թաղեն, երբ նոյն եկեղեցու քահանաները այդքան անսիրտ գտնվեցան մի քանի օր առաջ դէպի եօթ հոգի մշակները, որոնք սպանվեցան Դաբախանայում փուլ եկած շինութեան տակ և թողնելով դիակները ամբողջ գիշերը անձրևի տակ, չուզեցին էլ ննջեցեալների վրա քրիստոնեական թաղման կարգը կատարելու: Եթէ մշակները թաղվեցան Խոջիվանքում, ասում էր ժողովուրդը, և ս. Գեորգի եկեղեցու ոչ մի քահանայ չը համաձայնվեց թաղել նրանց, թող ուրեմն էլ քահանան էլ չը թաղվի եկեղեցու գաւթում, այլ Հալաբարի Խոջիվանքի գերեզմանոցում: Հեռագրեցին Էջմիածին և այնտեղից պատասխան եկաւ, որով արգելվում էր թաղել հանգուցեալ քահանային ս. Գեորգ եկեղեցու գաւթում: Հանգուցեալին տարան Խոջիվանքի գերեզմանոցի մէջ թաղելու»¹:

¹ «Մշակ», 1882, № 78, 6 մայիսի, էջ 1:

1882 թ. հունիսի 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում երևանցի Մմբատ Մովսեսյան Սարգիսյանը¹:

¹ «Մշակ», 1882, № 100, 8 յունիսի, էջ 4:

1884

Տապանաքար. գործածված է որպես շինաքար բնակելի տան պատի մէջ.

Յիշատակ Ալէքսանդր Գրիգորեան Խալաթեանցի, 1884 ամի:

Ճանոթ. վերձանությունն ըստ Ս. Դարչինյանի լուսանկարի:

1884 թ. մարտի 23-ին/ապրիլի 4-ին հետին չքավորության մեջ Թիֆլիսի Միքայելյանի անվան հիվանդանոցում վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում նկարիչ, կրթական գործիչ, Շուշու Մարիամյան դպրոցի հիմնադրման մասնակից Ստեփանոս Հակոբյան Ներսիսյանցը (ծնվ. 1815 թ., Երևան)¹: Ի դեպ, հիմնվելով մեզ անհայտ աղբյուրի վրա, հուշաքարին ծննդյան քվականը նշվել է 1807:

Ստեփանոս Ներսիսյանցը մարտի 25-ին «քաղվեց Խոջիվանք գերեզմանատանը...: Հանգուցեալը Ներսես V-ի որդեգիրն էր: Ներսիսեան ուսումնարանում աւարտելուց յետոյ, նրան ուղարկեցին Պետերբուրգի նկարչական ակադեմիա, որտեղ աւարտելուց նա մինչև այժմ պարապում (3) էր նկարչութեամբ (մի քանի տարի էլ պարապել է ուսուցչութեամբ): ...Հանգուցեալը մեռաւ չքաւորութեան մեջ, նրան քաղեցին իր ծանոթ-բարեկամները»²:

1 «Մշակ», 1884, № 41, 31 մարտի, էջ 2-3: **Երեմեան Ա.**, նշվ. աշխ., էջ 23-27: Անվանի նկարչի մասին տես **Ղազարյան Մ.**, Ստեփանոս Ներսիսյան, «Տեղեկագիր Հայկական ՄՍՌ- գիտությունների ակադեմիայի. հասարակական գիտություններ», 1962, № 1, էջ 35-50:

2 «Մշակ», 1884, № 41, 31 մարտի, էջ 2-3:

1885

1885 թ. գերեզմանոցում է ամփոփվում գրող, հրապարակախոս, պատմավիպագիր Ծերենցի (Հովսեփի Շիշմանյան) միակ դուստրը՝ Թագուհի Մելիք-Ազարյանը (մականունը՝ օրիորդ Մենիկ: Ծնվ. 1859 թ.)¹:

1 **Եզեկեան Ա.**, Գերեզմաններից, էջ 1-2:

1886

1886 թ. ապրիլի 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Միմոն Մարգարյան Նազարյանցը¹:

1 «Մշակ», 1886, № 41, 10 ապրիլի, էջ 4:

1886 թ. հոկտեմբերի 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Շուշանիկ Թևանյան Արասխանյանցը¹:

1 «Մշակ», 1886, № 116, 16 հոկտեմբերի, էջ 4:

1887

1887 թ. փետրվարի 3-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում բանասեր, մանկավարժ Առաքել Աստվածատրյան Արարատյանցը (ծնվ. 13.09.1808): Հայտնի է Ստեփանոս Նազարյանի դեմ մղած խիստ ու անմիտ պայքարով¹:

1 **Երեմեան Ա.**, նշվ. աշխ., էջ 45-46: Ով ով է. հայեր, կենսագրական հանրագիտարան, հ. 1, Երևան, 2005, էջ 153-154:

1887 թ. դեկտեմբերի 15-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում իսկական պետական խորհրդական, բժշկապետ Հարություն Հովհաննիսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1887, № 143, 17 դեկտեմբերի, էջ 1:

1887 թ. հուլիսի 5-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արսեն Ասլանյան Բագյանցը¹:

1 «Մշակ», 1887, № 76, 9 յուլիսի, էջ 4:

1888

1888 թ. փետրվարի 17-ին 66 տարեկանում (ծնվ. 16.09.1822, Կ.Պոլիս) վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում՝ Բաֆֆու գերեզմանի սահմանագծում, միակ դուստր՝ Թագուհի Մելիք-Ազարյանի կողքին է ամփոփվում գրող Ծերենցը (Հովսեփի Շիշմանյան)¹: Ի դեպ, 1913 թ. մայիսի 26-ին գերեզմանոցում կատարվում է հոգեհանգիստ հանգուցյալի մահվան 25-ամյակի առիթով²: Տապանաքարին արձանագրված է եղել.

Դօկտոր / Յովսէփ Շիշմանեան, / Ծերենց, / վախ.
17 փետրվարի 1888 ամի, / ի հասակի 56 ամաց³:

1899 թ. տակավին նրա շիրմին մահարձան կանգնեցված չէր⁴:

1 «Մշակ», 1888, № 21, 20 փետրվարի, էջ 1; № 22, 23 փետրվարի, էջ 3: «Արձագանք», 1888, № 6, 21 փետրվարի, էջ 65-66; № 7, 21 փետր., էջ 81: Հանգուցյալի մասին տես **Նանույան Ռ.**, Ծերենց. կյանքը և գործը, Երևան, 1986:

2 «Մշակ», 1913, № 113, 26 մայիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1913, № 113, 25 մայիսի, էջ 3; № 114, 26 մայիսի, էջ 1, 4; № 115, 28 մայիսի, էջ 4:

3 **Երեմեան Ա.**, նշվ. աշխ., էջ 29-30:

4 **Եզեկեան Ա.**, Գերեզմաններից, էջ 1:

1888 թ. ապրիլի 25-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում մեծանուն վիպասան, ազգային, կրթական և հասարակական գործիչ 53-ամյա Բաֆֆին (Հակոբ Մելիք-Հակոբյան. ծնվ. 1835 թ., Սալմաստ, գ. Փայաջուկ)¹: Նույն քվականի հունիսի 2-ին գերեզմանոցի եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ հանգուցյալի մահվան քառասունօրյակի առիթով²:

1888 թ. հուլիսին գերեզմանի վրա արձան կանգնեցնելու համար հավաքվել էր 155 ռ³:

1889 թ. ապրիլի 30-ին Քանոյանց Սր. Գևորգ եկեղեցում (Դվորցովայա փողոց) կատարվում է հոգեհանգստյան արարողություն մահվան առաջին⁴, 1890 թ. մայիսի 10-ին՝ երկրորդ⁵, 1892 թ. ապրիլի 26-ին՝ չորրորդ տարեկիցի առիթով⁶:

1893 թ. գերեզմանին հուշարձան կանգնեցնելու խնդրով քննարկման են հրավիրվում ճարտարապետներ Շտերնը, Շիմկևիչը, Մելիք-Բեգլարյանցը և նկարիչ Գ. Բաշինջաղյանցը⁷:

1894 թ. ապրիլի 24-ին գերեզմանոցում նշվում է մեծ գրողի մահվան 6-րդ տարին⁸:

1895 թ. 23 ապրիլին մեծանուն վիպասանի մահվան 7-րդ տարեկիցի կապակցությամբ Խոջիվանքի գերեզմանատանը հոգեհանգիստ էր կատարվելու⁹:

Բաֆֆու մահվան 10-ամյակի կապակցությամբ 1898 թ. ապրիլին նշվել է, որ մեծ վիպասանի գերեզմանի վրա կանգնեցվելու է արձան, և կատարվելու է հոգեհանգիստ¹⁰. «Սեպտեմբերի 27-ին, կիրակի օրը, Խոջիվանքի գերեզմանատան եկեղեցում, ժամը 11-ին կը կատարվի պատարագ, որից յետոյ, ժամը 12 1/2-ին կը կայանայ հանգուցեալ Ռաֆֆիի

գերեզմանի վրա հոգեհանգիստ և նրա մահարձանի բացումը»¹¹:

Հոգեհանգստյան և մահարձանի բացման արարողությունը կատարվում է 1898 թ. սեպտեմբերի 20-ին¹²: Հուշարձանը նախագծել է նկարիչ Գ. Բաշինջաղյանը, կերտել՝ քանդակագործ Անդրեոլոտովին¹³:

Վերոհիշյալ իրադարձությունների մասին նշվել է հետևյալը. «1888 թի ապրիլի 24-ին վախճանվեց Բաֆֆին: Յանձնաժողովը, որ ընտրվեց անմիջապես հանգուցեալ վիպասանի մահից յետոյ նրա յարգողների շրջանում, սկսեց իր գործունեությունը՝ ընդհանուր ստորագրություն բանալով, սակայն ստորագրությունը, որ սկզբում բաական աջող գնաց, 1888 թի դեկտեմբերի 21-ին ընդհատվեց ու այնուհետև Յանձնաժողովը ոչ մի կօպէկ չէ ստացել: Ստորագրութեան ամբողջ արդիւնքն էր 1019 ռ. 31 կ., որից մի քանի մանր ծախսեր դուրս եկած (48 ռ. 5 կ.) մնաց առ 1-ն փետրվարի 1889 թի 971 ռ. 26 կօպէկ:

Յանձնաժողովը իրան նպատակ էր դրել Բաֆֆիի գերեզմանի վրա կառուցանել՝ անմահ վիպասանի անուան վայել փառատոր մահարձան. Յանձնաժողովին չէր վիատեցնում հաւաքած աննշան՝ 971 ռ. գումարը, բայց որքան էլ աշխատեցինք, բոլորն ի գուր. շատ տեղեր և շատ անձանց ենք դիմել, բայց ապարդիւն... Այդ անաջողութիւնը մեզ մնում էր բացատրել վերջին տասը տարվայ ընթացքում հայերի մէջ տեղի ունեցած աղէտներով. մի հասարակութեան մէջ, որտեղ անընդհատ տիրում էր իրար ետևից սով, խօլերա, գաղթականութիւնից առաջացած բարդ պահանջներ, ի հարկէ, դժուար էր նոյն

իսկ Բաֆֆիի մահարձանի համար նուերներ սպասել...

Յանձնաժողովը իր ժամանակին նոյնպես յայտարարեց մրցանակաբաշխութիւն՝ մահարձանի նախագծի համար: Նշանակած ժամանակին ստացվեցին պրոեկտներ, որոնցից միմիայն մէկը ճանաչվեց համեմատաբար ամենաաջող, որի հեղինակին՝ Արշակ Սալամբեգեանին ուղարկվեց երկրորդ մրցանակ – 100 ռ. ...սակայն նախ՝ վերջին պրոեկտն ևս չէր համապատասխանում լիովին Յանձնաժողովի ծրագրած պահանջներին և երկրորդ՝ այդ պրոեկտը իրագործելու համար հարկատու էր մի գումար, որ չունէր Յանձնաժողովը: Վերջինիս մնում էր – տարիներով սպասել, որպէս զի իր ձեռքին եղած գումարին՝ 870 ռ. 50 կ. ... աւելանային տոկոսներ և գոյանար գոնէ այնչափ, որ հնարատու լինէր մի համեստ մահարձան կանգնեցնել հայ հասարակութեան պաշտած վիպասանին: Եւ իրաւ՝ այս տարվայ փետրվարի 1-ին այդ 870 ռ. գումարին աւելացնելով ինն տարվայ տոկոսները, ստացած սկզբում Թիֆլիսի Առևտրական բանկից, ապա Թիֆլիսի Կրեդիտային բանկի հազար թուրքիանոց օրիգաւցիայից, այն է՝ 465 ռ. 37 կ., մայր գումարի հետ ի միասին կազմվեց 1335 թուրքի 87 կօպէկ:

Յանձնաժողովը կը շարունակէր սպասել, եթէ ժամանակը ներէր, մահվան տասնեամեակին արդէն ժամանակ էր կառուցանել այն, ինչ հնարատու էր՝ եղած միջոցներով: Մեր ընկերակից անդամ՝ նկարիչ Բաշինջաղեան օգնութեան հասաւ և իր շնորհալի նախագիծն առաջարկելով, Յանձնաժողովին հանեց նեղ դրութիւնից: Յանձնաժողովը միանգամայն հաւանութիւն տվեց յիշեալ նախագծին, շնորհակալութեամբ ընդունելով այդ նուէրը, յանձնարարեց իր անդամներին՝ Գ. Միրզոյեանին և Գ. Բաշինջաղեանին ի կատար ածել այդ նախագիծը:

Այսօր մահարձանն արդէն պատրաստ է. մօտ եօթն արշին բարձրութիւն ունեցող մարմարեայ սիւնը, զարդարված հայկական օրնամենտներով զրատում է իւրաքանչիւրի ուշադրութիւնը: Մահարձանը պատրաստել է յայտնի վարպետ Անդրիօլէտտի, որին վճարված է 1200 ռ. և վանդակապատի տակի քարերի համար վճարված է քարտաշ Գասպար Յարութիւնեանին 135 թուրքի: Հայ հասարակութեանը մնում է աւարտել գործը, շինել տալով գոնէ թեթև վանդակապատ, որի վրա կը ծախսվի մօտաւորապէս 400 թուրքի:

Թէև ժամանակին մենք տպել ենք լրագրներում մեզ հասած բոլոր գումարների հաշիւը, այնուամենայնիւ, աւելորդ չենք համարում այսօր կրկնել նոյնը: 1888 թ. եղբայրք Աբէլեաններից 10 ռ., «Արձագանքի» միջոցով 1) Յարիցիին հայերից՝ 43 ռ. (№ 21), 2) Կուկիայի Թանդոյեան ծխական դպրոցի ուսուցիչներից՝ 12 ռ. (№ 21), 3) Գօրուց՝ 13 ռ. 60 կ. (№ 24), 4) Պետերբուրգից պ. Քր. Բաշինջաղեանի միջոցով՝ 50 ռ. (№ 27), 5) Աստրախանից՝ 30 ռ. (№

50), Նոր-Նախիջևանից պ. Ստ. Տէր-Կարապետեանից՝ 10 ռ., Նոր-Բայազետից պ. Յ. Մամիկոնեանի միջոցով 26 ռ. 33 կ., Մերվից պ. Շիրվանզադէի միջոցով՝ 33 ռ. (նոյն № 27), Մարտէլից պ. Էջուբեանի միջոցով 18 ռ. 88 կ., Աստրախանից սրբազան Գեորգ եպիսկոպոս Սուրենեանի միջոցով՝ 107 թուրքի, «Նոր-Գարի» միջոցով՝ 1) Գօրուց՝ 6 ռ., 2) Նոր-Նախիջևանից՝ 19 ռ. (նաև 19 ռ., գրքերի հրատարակութեան համար), Մոսկվայից պ. Ժամհարեանի միջոցով՝ 563 ռ. 50 կ., Աղդաշից պ. Աղասարեանի միջոցով՝ 12 ռ., Վերին-Ագուլիսից պ. Ս. Հախնազարեանի միջոցով՝ 57 ռ., Պետերբուրգից Արիստակէսեանից՝ 3 ռ., և այրի Բաֆֆիի միջոցով՝ Աղ. Բաղդասարեանից՝ 5 ռ., ընդամենը 1019 ռ. 31 կ.: Ծախս ժամանակատու վանդակապատ 30 ռ., նամակներ տպելու, հեռագիրների, 71 հատ փոստի մարկայի և այլն 18 ռ. 5 կ., Արշակ Սալամբեգեանին մրցանակ փոստային ծախսով 100 ռ., 76 կ., ընդամենը 148 ռ. 81 կ.: Մուտքից ծախսը հանած՝ 1019 ռ. 31 կ. – 148 ռ. 81 կ., = 870 ռ. 50 կ.: Վերջին գումարին աւելացրած % % – 465 ռ. 37 կ., գոյացաւ 1335 ռ. 87 կ., որ լիովին ծախսված է:

Գժուար է հաւատալ, բայց փաստ է, որ Թիֆլիս, Բագու (բացի եղբ. Աբէլեաններից), Երևան, Ալեք-

սանդրապոլ, Ախալցխա, Գանձակ ոչ մի կօպէկ չեն նուիրել Բաֆֆիի մահարձանի համար»¹⁴:

1913 թ. «Հայոց Գրական ընկերությունը Բաֆֆու մահան քսանհինգամեակի օրը հոգեհանգիստ է կատարել տալու Խօջիվանքի գերեզմանատանը հանգ. վիպասանի գերեզմանի վրայ»¹⁵: Այն տեղի է ունենում 1913 թ. մայիսի 5-ին և հոկտեմբերի 20-ին¹⁶:

1915 թ. նոյեմբերին Բաֆֆու համակիրների մի խումբ որոշում է հանգանակություն անցկացնել՝ հանգուցյալի գերեզմանը երկաթյա ցանկապատով շրջափակելու նպատակով¹⁷:

1937-1938 թթ. վանդալիզմի ենթարկված Խոջիվանքի գերեզմանոցից փրկված և իր տեղում առ այսօր խոյացող մահարձանի մասին ուշագրավ տեղեկություն է հաղորդում 1938 թ. օգոստոսի վերջերին տեղն այցելած ականատեսը. «Հեռում, մի խումբ ստուար սօսիների ոլորտում երեսուն էր ճերմակ ու մենատր մի դամբանաքար: «Այդ ո՞ր հսկայի շիրիմն է, որին չեն համարձակուել ձեռք տալ բարբարոսները», մտածեցի՝ քայլերս արագացնելով: Մեւ մարմարեայ պատուանդանի վրայ բարձրանում էր մի ճերմակ շիրմարձան՝ գլխին քնար: Շիրմաքարի ճակատին քանդակուած էր.

*Քար էր քո սիրտը եւ խիղճդ մեռած,
Որքա՛ն արիւններ, որքա՛ն կոտորած
Տեսար, լռեցիր եւ դարձեալ պայծառ –
Հայ երկրի վրայ կապում ես կամար:
Յակոր Մելիք-Յակորեան:*

...Անմահ Բաֆֆիի շիրմարձանն էր այդ...: Բայց թէ ի՞նչ դիպուածով էր նա ազատուել այդ ընդհանուր վանդալականությունից, չգիտեմ»¹⁸:

1 «Մշակ», 1888, № 48, 28 ապրիլի, էջ 1-2; № 49, 30 ապր., էջ 1: «Արձագանք», 1888, № 16, 29 ապրիլի, էջ 213-220; № 17, 8 մայիսի, էջ 226-231; № 18, 15 մայիսի, էջ 241-242: Հուղարկավորությունը տես «Նոր-Գար», 1888, № 64, 28 ապրիլի, էջ 1; № 65, 30 ապրիլի, էջ 1; № 66, 3 մայիսի, էջ 1: **Բելախյանց**, բորակցություն, «Նոր-Գար», 1888, № 67, 4 մայիսի, էջ 1: **Երեմեան Ա.**, նշվ. աշխ., էջ 17-20: **Շիրվանզադե Ա.**, Երկեր, հ. 5, Երևան, 1988, էջ 122:

2 «Մշակ», 1888, № 63, 2 յունիսի, էջ 1: «Արձագանք», 1889, № 20, 29 մայիսի, էջ 274:

3 «Մշակ», 1888, № 81, 19 յունիսի, էջ 2:

4 «Մշակ», 1889, № 48, 29 ապրիլի, էջ 1: «Արձագանք», 1889, № 5, 12 փետրուարի, էջ 75-76; № 16, 30 ապրիլի, էջ 237; № 17, 7 մայիսի, էջ 253:

5 «Մշակ», 1890, № 52, 10 մայիսի, էջ 1:

6 «Մշակ», 1892, № 46, 25 ապրիլի, էջ 1: «Արձագանք», 1892, № 49, 26 ապրիլի, էջ 1:

7 Новое обозрение. № 3202, 20 апреля 1893 г.

8 «Արձագանք», 1894, № 46, 24 ապրիլի, էջ 1: «Նոր-Գար», 1894, № 66, 23 ապրիլի, էջ 1:

9 «Նոր-Գար», 1895, № 69, 22 ապրիլի, էջ 1:

10 «Նոր-Գար», 1898, № 69, 25 ապրիլի, էջ 2:

11 «Մշակ», 1898, № 173, 24 սեպտեմբերի, էջ 1: «Նոր-Գար», 1898, № 173, 25 սեպտ., էջ 1; № 174, 26 սեպտ., էջ 1:

12 «Նոր-Գար», 1898, № 172, 24 սեպտեմբերի, էջ 1: Кавказ. № 254, 27 сентября 1898 г. С. 1; Новое обозрение. № 5046. 13 сентября 1898 г.

13 Новое обозрение. № 4918, 29 апреля 1898 г.

14 **Միրզայան Գ.**, Բաֆֆիի գերեզմանի վրա արձան կանգնեցնելու համար ընտրված յանձնաժողովից, «Մշակ», 1898, № 173, 24 սեպտեմբերի, էջ 1-2:

15 «Հորիզոն», 1913, № 79, 10 ապրիլի, էջ 3:

16 «Մշակ», 1913, № 94, 3 մայիսի, էջ 1; № 96, 5 մայիսի, էջ 1; № 232, 19 հոկտեմբերի, էջ 1; № 233, 20 հոկտ., էջ 1: «Հորիզոն», 1913, № 95, 3 մայիսի, էջ 1:

17 «Հորիզոն», 1914, № 260, 14 նոյեմբերի, էջ 3:

18 **Գերունեան Հ.**, նշվ. հոդվ., «Հայրենիք», 1948, № 12, էջ 25:

1888 թ. մայիսի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում մանկավարժ, թարգմանիչ թելավեցի Միքայել Ախապատեյանցը¹:

1 Тифлисский листок. № 110. 15 мая 1890 г. С. 1.

1888 թ. նոյեմբերի 8-ին Թիֆլիսի «Կովկաս» հյուրանոցում անձնասպան է լինում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ռուսինահայ կոմիսիոներ Էմանուել Մանին¹:

1 «Մշակ», 1888, № 130, 15 նոյեմբերի, էջ 2-3:

1888 թ. նոյեմբերի 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գայանե Կարապետյան Մուրաֆյանցը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1888, № 133, 22 նոյեմբերի, էջ 1: «Նոր-Գար», 1888, № 196, 23 նոյեմբերի, էջ 1:

1889

1889 թ. օգոստոսի 8-ին Միքայելյան հիվանդանոցի մատուռից գերեզմանոց է փոխադրվում Ալեքսանդր Գաբրիելյան Տեր-Ասատրյանցի դին¹:

1 Кавказ. № 208, 8 августа 1889 г. С. 4.

1889 թ. գերեզմանոցում է ամփոփվում տիկին Թամարա Աղամյան-Ներսիսյանը. «Խօջիվանքի գերեզմանոցում տեղի ունեցաւ մի ... բացառիկ անձնատուրութեան–տիկին Ներսիսեանի–թաղումն: Հանգուցեալ տիկինը (ծն.՝ օրիորդ Թամարա Աղամեան) Թիֆլիզում գիմնազիական ուսումն արարտելոց յետոյ, ծնողների կամքը յաղթելով, գնում է Պետերբուրգ, այնտեղից Մոսկուա՝ բարձրագոյն ուսում ստանալու: Իւր համակրելի բնատուրութեամբ, ընդարձակ զարգացմամբ հայ օրիորդը իսկոյն գրաւում է իւր բոլոր օտար և համագգի ծանօթների համակրութիւնը: Դեռ ուսանողութեան ժամանակ նա պսակվում է Մուկուայի Պետրովսկի Ակադեմիայի աղքատ ուսանող Դաւիթ Ներսիսեանի հետ, մերժելով շատ հարուստ փեսացուների ձեռքը: ...նորա ամուսինը մեռնում է թոքախտից, և խեղճ կինը զաւիս է Թիֆլիզ վարակուած նոյն ցաւով...»¹:

1 «Արձագանք», 1889, № 1, 15 յունուարի, էջ 4: «Մշակ», 1889, № 3, 10 յունվարի, էջ 2-3:

1890

1890 թ. հուլիսի 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհան Գևորգյան Գուլազյանցը¹:

1 «Մշակ», 1890, № 78, 14 հուլիսի, էջ 4:

1890 թ. օգոստոսի 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում վաճառական Նիկողայոս Գևորգյան Յա-

րալյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: Ի դեպ, ժառանգ չուներ, և նրա ողջ հարստությունն անցնում է կնոջը՝ Եկատերինա Ստեփանյան Յարալյանցին: Սբ. Գևորգ եկեղեցում առաջնորդի քարոզից հետո տիկին Եկատերինան 2000 ռուբլի է նվիրում Թիֆլիսի ծխական կարիքավոր դպրոցներին, 1000 ռուբլի՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցու միաբանությանը, ինչպես նաև պարտավորվում է ուստաբաշիների ընտրությամբ ամուսնացնել չքավոր դասակարգից երկու աղջիկներին²:

1 «Մշակ», 1890, № 96, 25 օգոստոսի, էջ 4:
2 «Մշակ», 1890, № 97, 28 օգոստոսի, էջ 2: Тифлисский листок. № 195. 26 августа 1890 г.; № 207. 11 сентября 1890 г.

1890 թ. փետրվարի 23-ին/մարտի 7-ին գերեզմանոցում «Մշակ»-ի պանթեոնի հարևանությամբ է ամփոփվում երգահան, դաշնակահար, մանկավարժ 32-ամյա (ծնվ. 1858 թ., գ. Ղվարելի) Գեմարիոս Հովսեփյան Ղորղանյանցը (Կորգանյանց):

Տապանաքարին արձանագրված է եղել.
Գեմարիոս Յովսեփեան Ղորղանեանց, 1858-1890 թ.:

Հրատ. **Երեմեան Ա.**, նշվ. աշխ., էջ 13-14:
Այլ տվյալների համաձայն՝ գերեզմանոցում է ամփոփվում մարտի 18-ին¹:

1 «Տարագ», 1890, № 2, փետրար, էջ 48: «Մշակ», 1890, № 32, 20 մարտի, էջ 2:

1891

1891 թ. մայիսի 24-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում թիֆլիսեցի Հակոբ Տիգրանյանը: Մուղնու եկեղեցում կատարված հոգեհանգստի պատարագից հետո հայր Մուշեղը մի դամբանական է կարդում, որից հետո «ղագաղը եկեղեցուց դուրս բերելով տարուեց Խօջի Վանքի գե-

րեզմանատուն...»¹: Թաղման հանդեսին ներկա էին նաև նահանգապետ իշխ. Շերվաշիձեն, քաղաքագլուխ Ն. Արղությանը և այլք:

Հակոբ Տիգրանյանը եղել է Թիֆլիսի քաղաքային խորհրդի քարտուղար: Երկար տարիներ Հրատարակչական ընկերության խմբագրական մասնաժողովի անդամ էր, ապա՝ նախագահ²:

1 «Արձագանք», 1891, № 12, 2 յունիսի, էջ 178:
2 «Նոր-Դար», 1891, № 87, 25 մայիսի, էջ 2; № 88, 28 մայ., էջ 1:

1891 թ. հուլիսի 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Խաչատուր Խաչատրյանը¹:

1 «Մշակ», 1891, № 78, 13 յուլիսի, էջ 4:

1891 թ. նոյեմբերի 19-ին 72 տարեկանում վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում տոհմիկ պատվավոր քաղաքացի Ալեքսանդր Զաքարյան Բաբանասյանցը¹:

1 Тифлисский листок. № 260. 20 ноября 1891 г.

1892

1892 թ. փետրվարի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սերովբե Գևորգյան Տեր-Ջանյանցը¹:

1 «Մշակ», 1892, № 13, 1 փետրվարի, էջ 1:

1892 թ. մարտի 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ստեփան Կարապետյան Ջանիբեգյանցը¹:

1 «Մշակ», 1892, № 29, 12 մարտի, էջ 1:

1892 թ. 17 հունիսի 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բժիշկ Մխիթար Իսաանդարյանի եղբայրը՝ Նիկողայոսը (հոգեհանգիստը՝ Խոջիվանքի եկեղեցում)¹:

1 «Նոր-Դար», 1892, № 102, 16 յունիսի, էջ 1:

1892 թ. օգոստոսի 27-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Քրիստինե Զաալյան Տեր-Առաքելյանցը: Նրա տապանաքարն այն եզակիներից է, որ «փրկվել էին վանդալիզմից»:

Տապանաքարին 9 տողով արձանագրված է եղել.
Աստ հանգչի ոսկերք / նորահարս տիկնոջ / Քրիստինեի Զաալեան / S(t)ր-Առաքելեանց: / Էի միակ դուստր եւ թողի լալագին / աչոք զծերունի ծնողս, ընթերցողացո / խնդրեն ասել զմի բերան ողորմի, / վախճանեցայ ի 27 օգոստոսի 1892 ա(մի), / ի 20 ամաց հասակի:
Հրատ. առաջին անգամ:

1892 թ հոկտեմբերի 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Թառայանը¹:

1 «Մշակ», 1892, № 122, 24 հոկտեմբերի, էջ 1:

1892 թ. դեկտեմբերի 19-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում նախկին քաղաքագլուխ Երեմիա Արծրունու ավագ որդին՝ դարի տաղանդավոր հրապարակախոս, «Մշակ» թերթի հիմնադիր-խմբագիր Գրիգոր Արծրունին (ծնվ. 1845 թ.):

Մահվան տասնամյակին՝ 1902 թ. դեկտեմբերի 22-ին, գերեզմանի վրա կանգնեցվում է նկարիչ Գեվորգ Բաշինջաղյանի գծագրությամբ և քանդակագործ Անդրեոլոտտիի արհեստանոցում կերտված

մահարձանը, որը հանգուցյալի ցանկության մարմնացումն էր. «Ես կուզեի, որ գերեզմանիս վրայ դրած լինէր պարզ ժայռի կտոր եւ նրա վրայ կարդացուէր տակ ազգանունս»¹: Այս առթիվ Գ. Բաշինջաղյանը նշել է, որ հուշարձանը «...ներկայացնում է մի ժայռ, որի վրա յղկված է մի տեղ և այնտեղ փորագրված Արծրունու անուն-ազգանունը իր սեփական ձեռագրի նմանողութեամբ: Մահարձանի պատուանդանը նույն ժայռից է. նա յղկված է և փայլում է իբրև մոյգ մարմարիօն»²:

Ի դեպ, հանգուցյալի մահվան տասնամյակին նվիրված հոգեհանգիստ է կատարվում նաև Կարսի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում³:

Տապանաքարին արձանագրված է եղել.

Գրիգոր Արծրունի, | 1845-1892:

1912 թ. մայիսի 27-ին գերեզմանոցում նշվում է հանգուցյալի մահվան 20-ամյակը⁴:

1 «Մշակ», 1892, № 147, 24 դեկտեմբերի; № 148, 29 դեկտ. (գրեթե ողջ համարը նվիրված է հանգուցյալի հիշատակին): **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, «Հանդես ամսօրեայ», 1937, էջ 361-362: **Նույնի՝** Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, Վիեննա, 1940, էջ 4-6: **Լեօ**, Գրիգոր Արծրունի, հ. 3, Թիֆլիս, 1905, էջ 480: **Շիրվանզադե**, Կյանքի բովից, Երևան, 1930, էջ 233-234: **Ավյան Ս.**, Արհեստ և արվեստ, Թբիլիսի, 1930, էջ 18-20: **Պողոսյան Պ.**, Երկերի ժողովածու, հ. 7, Երևան, 1964, էջ 326:

2 «Մշակ», 1902, № 280, 19 դեկտ., էջ 1; № 281, 20 դեկտ., էջ 1; № 282, 21 դեկտ., էջ 1; № 283, 22 դեկտ., էջ 1: Հանգուցյալի հիշատակին նվիրված նյութեր տես՝ № 280, 19 դեկտ., էջ 1-3; № 283, 22 դեկտ., էջ 1-4; № 284, 24 դեկտ., էջ 1-2:

3 «Մշակ», 1902, № 285, 25 դեկտեմբերի, էջ 2:

4 «Մշակ», 1912, № 113, 27 մայիսի, էջ 1:

1893

1893 թ. մարտի 28-ին վախճանվում և 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում 1828-1829 թթ. ռուս-թուրքական պատերազմի մասնակից, Տիֆլիսի նահանգային դատախազ Ստեփան Պողոսյան Դամբարյանը (ծնվ. 1806 թ.)¹:

1 Кавказ. № 85, 2 апреля 1893 г. С. 1; № 88, 5 апреля, С. 1.

1893 թ. մայիսի 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հարանց վանքի քահանա Եղիշե Տեր-Գրիգորյանը (հոգեհանգիստը՝ նույն վանքի եկեղեցում)¹:

1 Кавказ. № 139, 29 мая 1893 г. С. 6; № 140, 30 мая, С. 2-3, 6.

1893 թ. օգոստոսի 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում պետական խորհրդական, բժիշկ, «Ադբյուր» և «Տարագ» հանդեսների ժամանակավոր խմբագիր Դանիել Քրիստափորյան Լիսիցյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 Кавказ. № 227, 27 августа 1893 г. С. 1. Тифлиссский листок. № 197, 27 августа 1893 г. Новое обозрение. № 3325, 27 августа 1893 г.

1893 թ. հոկտեմբերի 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Զգրաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին եկեղեցու միաբան Սարգիս քահանա Փիրոյանը (հոգեհանգիստը՝ նույն եկեղեցում)¹:

1 «Արձագանք», 1893, № 124, 24 հոկտեմբերի, էջ 4:

1893 թ. դեկտեմբերի 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Մարտիրոսյան Հախնազարյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1893, № 27, 30 դեկտեմբերի, էջ 4:

1894

1894 թ. հունվարի 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում իշխան Նիկողայոս Միքայելյան Բեհրուդյանցը¹:

¹ Тифлиссский листок. 1894. № 22.

1894 թ. փետրվարի 8-ին Կարսում տիֆից վախճանվում է քաղաքային բժիշկ Շահրիար Սարգրսյան Մելիք-Փարսադանյանցը (ծնվ. 1855 թ.): Մասնագիտական ծառայությունը Բելի-Կլուչ և Սալիան ավանների բնակիչներին մատուցելուց հետո 1886 թ. դեկտեմբերի 30-ից նշանակվում է Կարսի քաղաքային բժիշկ: Դին փոխադրվում է Տիֆլիս և ամփոփվում Խոջիվանքի գերեզմանոցում¹. «Ծղալօր Իվանիչ Ղօրղանեան և Սօլսօն Սերգեվիչ Մելիք-Փարսադանեան յայտնում են, որ Կարս քաղաքում վախճանված բժիշկ Շահրիար Մելիք-Փարսադանեանի մարմինը կը հասնի Թիֆլիս հինգշաբթի, փետրվարի 17-ին... յուղարկաորութեանը կայարանից դեպի Խօջիվանքի գերեզմանոցը»²:

¹ Тифлиссский листок. 1894. № 36; № 39.

² «Մշակ», 1894, № 19, 17 փետրվարի, էջ 1:

1894 թ. փետրվարի 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արիստակես Հարությունյան Մխչյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1894, № 22, 24 փետրվարի, էջ 1:

1894 թ. մարտի 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիսաբեթ Ավետյան Կարալյանցը¹:

¹ «Արձագանք», 1894, № 29, 11 մարտի, էջ 1; № 30, 13 մարտի, էջ 1:

1894 թ. ապրիլի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եգոր Ալեքսեյան Եղիազարյանցը¹:

¹ Тифлиссский листок. № 72, 3 апреля 1894 г. «Արձագանք», 1894, № 39, 3 ապրիլի, էջ 1:

1894 թ. ապրիլի 22-ին վախճանվում և 27-ին տոհմական դամբարանում է ամփոփվում տիտղոսավոր խորհրդական իշխան Ալեքսանդր Ասլանյան Բեհրուդյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ Кавказ. № 108, 25 апреля 1894 г. С. 2. Новое обозрение. № 3549, 26 апреля 1894 г. «Նոր-Դար», 1894, № 67, 26 ապրիլի, էջ 1:

1894 թ. մայիսի 14-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի շրջանային դատարանի անդամ, իշխան Գրիգոր Հովհաննիսյան Բեհրուդյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ Тифлиссский листок. № 110, 18 мая 1894 г.

1894 թ. մայիսի 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ճարտարագետ-մեխանիկ Հովսեփ Ալեքսանդրյան Թամամյանցը¹:

¹ Тифлиссский листок. 22 мая 1894 г.

1894 թ. մայիսի 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արտեմ Ալեքսեյան Թամամյանցը (հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ Тифлиссский листок. 22 мая 1894 г.

1894 թ. մայիսի 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Եսայի Գևորգյան Փիթոյան և ընկերություն» առևտրական տան գլխավոր գրասենյակի աշխատակից Նիկողայոս Ստեփանյան Տեր-Սլրտչյան-Տերյանցը¹:

¹ «Արձագանք», 1894, № 60, 29 մայիսի, էջ 1:

1894 թ. հունիսի 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տիֆլիսի պատվավոր քաղաքացի Արտեմ Յուզբաշյանցի եղբայր՝ Գրիգոր Գաբրիելյան Յուզբաշյանցը¹:

¹ Тифлиссский листок. 1894. № 128.

1894 թ. հուլիսի 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վաղարշակ Պալազատյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1894, № 78, 9 յուլիսի, էջ 4:

1894 թ. օգոստոսի 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսանդր Դավթյան Իսավերոյանը¹:

¹ «Մշակ», 1894, № 95, 20 օգոստոսի, էջ 4:

1894 թ. սեպտեմբերի 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Ավետիքյան Միրվելյանցը¹:

¹ «Արձագանք», 1894, № 106, 14 սեպտեմբերի, էջ 1:

1894 թ. սեպտեմբերի 12-ին հանկարծամահ է լինում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հայ դերասանական խմբի անդամ 32-ամյա Գրիգոր Աբրահամյանցը (ծնվ. 1862 թ.)¹: Նա «հանգչում է ...մոռացում, անշուք, անգիր մի շիրմի տակ»²:

¹ «Արձագանք», 1894, № 107, 16 սեպտեմբերի, էջ 1: «Նոր-Դար», 1894, № 152, 15 սեպտ., էջ 2; № 154, 18 սեպտ., էջ 2:

² Երեմեան Ա., նշվ. աշխ., էջ 53-54:

1894 թ. սեպտեմբերի 18-ին գերեզմանոցում՝ Բաֆթու գերեզմանի մոտ է ամփոփվում Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցու քահանա, 25-ամյա ուսուցչական կենսագրություն ունեցող Սարգիս Բեկնազարյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1894, № 107, 17 սեպտեմբերի, էջ 1; № 108, 20 սեպտ., էջ 2-3:

1894 թ. հոկտեմբերի 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վառվառե Բայանդուրյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Արձագանք», 1894, № 118, 12 հոկտեմբերի, էջ 1: «Մշակ», 1894, № 118, 13 հոկտ., էջ 1: «Նոր-Դար», 1894, № 168, 11 հոկտ., էջ 1: Հանգուցյալի աղջիկը՝ տ. Բարայանը, մոր հիշատակին Թիֆլիսի կանանց բարեգործականի նվիրել է 100 ռ. (№ 173, 18 հոկտ., էջ 2):

1894 թ. նոյեմբերի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կատարինե Դիվանյանը¹:

¹ «Մշակ», 1894, № 127, 3 նոյեմբերի, էջ 4:

1894 թ. դեկտեմբերի 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հայրապետ Մելքունյան Հովհաննիսյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյանց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Նոր-Գար», 1894, № 217, 20 դեկտեմբերի, էջ 1:

1894 թ. դեկտեմբերի 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Հակոբյան Թադևոսյանը¹:

¹ «Մշակ», 1894, № 148, 22 դեկտեմբերի, էջ 1:

1894 թ. վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում նկարիչ, մանկավարժ, կրթական գործիչ Հովհաննես Բաբայան Բաբանյանը: Շիրմաքարին արձանագրված է եղել.

Յովհաննես | Բաբայան | Բաբանյան, | 1824-1894:

Հրատ. **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, Վիեննա, 1940, էջ 24-25:

1895

1895 թ. փետրվարի 24-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում 30-ամյա Լևոն վարդապետ Խոջայանը: 1888 թ. ավարտել է Մոսկվայի համալսարանի ֆիզմաթ բաժինը և դասավանդել Էջմիածնի իրավասության ներքո գտնվող հոգևոր ուսումնարաններում²:

1900-ականներին մտահոգությամբ նշվել է. «...նոռացուել է Թիֆլիսի հանգստարանում թաղուած Լևոն արեղայ Խօջայեանցը, որի գերեզմանի վերայ արձան դնելու համար դրամական նուէրներ եղան և մինչև ցայսօր անիրագործելի մնաց: Երևի այլևս արձան չի դրուի հանգուցեալ Լևոն արեղայի գերեզմանի վերայ, որովհետև Թիֆլիսի հայ հոգևորականաց ապահովութեան զանձարանի հաշուվ մի հասարակ տապանաքար է դրել հանգուցեալի գերեզմանի վերայ: Ցանկալի էր իմանալ, թէ ո՞ր մնաց ժողոված զումարը»³:

¹ Кавказ. № 52. 25 февраля 1895 г. С. 1.

² Тифлисский листок. № 47. 26 февраля 1895 г.; № 51, 3 марта. Թաղման մասին տես «Մշակ», 1895, № 24, 28 փետրվարի, էջ 1-2:

³ ՀԱԴ, ֆ. 227, ց. 1, գ. 13, ք. 17 և շրջ.:

1895 թ. փետրվարի 28-ին Թիֆլիսի «Լոնդոն» հյուրանոցում անձնասպան է լինում և մարտի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մեղրակ Նազարեթյան Ալբերտյանը¹:

¹ «Արձագանք», 1895, № 25, 3 մարտի, էջ 1: «Նոր-Գար», 1895, № 36, 1 մարտի, էջ 2; № 39, 4 մարտի, էջ 1: Кавказ. № 59. 14 марта 1895 г. С. 1.

1895 թ. մարտի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բարսեղ Դավթյան Շաղինյանը¹:

¹ Кавказ. № 127. 16 мая 1895 г. С. 1.

1895 թ. մայիսի 12-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Քաղաքային խորհրդի անդամ, պետական խորհրդական 60-ամյա Լվարսար Շամիլյան Մելիք-Բեգարյանը: Կրթությունը ստանալով Լազարյան ճեմարանում՝ 1852 թ.-ից վարում էր կրտսեր կամ ավագ ոստիկանապետի պաշտոն¹:

¹ Кавказ. № 125. 14 мая 1895 г. С. 1. Тифлисский листок. № 109. 14 мая 1895 г.

1895 թ. մայիսի 12-ին 65 տարեկանում վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կովկասի Հայոց բարեգործական ընկերության խորհրդի և Կովկասյան գյուղատնտեսական ընկերության անդամ, Ներսիսյան դպրոցի հոգաբարձու, Թիֆլիսի դումայի ձայնավոր, Քամոյանց եկեղեցու երեցփոխ շուշեցի Պողոս Գասպարյան Մելիք-Ղաբազյանը¹:

¹ «Մշակ», 1895, № 54, 13 մայիսի, էջ 1-2; № 55, 16 մայիսի, էջ 1; № 56, 18 մայիսի, էջ 3:

1895 թ. հուլիսի 1-ին թեմի առաջնորդ Գևորգ Սուրենյանցի գլխավորությամբ գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարթա Գրիգորյան Թեյմուրազյանը (օրիորդ. ազգանունը՝ Թումայանց)¹: Հանգուցյալի հիշատակին ամուսինը՝ Արշակ Տեր-Գևորգյան Թեյմուրազյանը, բարեգործական նպատակներով (այդ թվում՝ Գորու գավառի Ախալքալաք գյուղի ծխական դպրոցին) նվիրաբերում է 2000 ռուբլի, իսկ եղբայրները՝ 1000 ռուբլի Շուշի օրիորդաց դպրոցին և 200 ռուբ. Լիս գյուղում եկեղեցու շինությունն ամբողջացնելու համար²:

¹ «Մշակ», 1895, № 75, 1 յուլիսի, էջ 1: «Նոր-Գար», 1895, № 114, 29 յուլիսի, էջ 1; № 115, 30 յուլիս., էջ 3; № 116, 1 յուլիսի, էջ 2:

² Тифлисский листок. № 149. 2 июля 1895 г.

1895 թ. հուլիսի 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում պաշտոնաթող գեներալ-մայոր իշխան Ալեքսանդր Հովհաննիսյան Երկայնաբազուկ-Արդուրյանը (հոգեհանգիստը՝ Մոլոնո Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Արձագանք», 1895, № 78, 12 հուլիսի, էջ 1: «Մշակ», 1895, № 79, 13 յուլիսի, էջ 1: Кавказ. № 182. 12 июля 1895 г. С. 1; № 183. 13 июля 1895 г. С. 1.

1895 թ. հուլիսի 16-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում՝ հանգուցյալ ամուսնու՝ մանկավարժ, «Մշակ»-ի հրատարակիչ, հիմնադիր-խմբագիր Գրիգոր Արծրունու կողքին է ամփոփվում 45-ամյա Մարիամ Ղահրամանյան Մելիք-Աղանալյանը¹: Նա Երևանի նահանգային դատարանի նախագահ Ղահրաման Մելիք-Աղանալյանցի դուստրն էր: Հայտնի էր հասարակական բուռն գործունեությամբ: «Մշակ»-ի նկատմամբ սեփականության

իրավունքը կտակում է ամուսնու եղբորը՝ Ասխենի պոլիտեխնիկումի պրոֆեսոր Անդրեաս Արծրունու²: 1896 թ. հուլիսի 17-ին նշվում է մահվան տարեկիցը³:

- 1 «Մշակ», 1895, № 81, 18 յուլիսի, էջ 1: Новое обозрение. № 3969. 19 июля 1895 г. С. 1. Кавказ. № 189. 19 июля 1895 г. С. 1.
- 2 Кавказ. № 188. 18 июля 1895 г. С. 1. «Մուրճ», 1895, № 7, յուլիս, էջ 1044:
- 3 «Մշակ», 1896, № 81, 16 յուլիսի, էջ 1:

1895 թ. հուլիսի 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նունե Փրիդոնյանը¹:

- 1 «Արձագանք», 1895, № 80, 16 հուլիսի, էջ 1:

1895 թ. հուլիսի 27-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում քաղաքային ճարտարագետ Կարլ Մելիք-Աղանյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1896 թ. հուլիսի 28-ին նրա մահվան տարեկիցի առթիվ գերեզմանոցում կատարվում է հոգեհանգիստ²:

- 1 «Արձագանք», 1895, № 85, 28 հուլիսի, էջ 1; № 86, 30 հուլիսի, էջ 1: «Մշակ», 1895, № 85, 29 յուլիսի, էջ 1: Кавказ. № 200. 30 июля 1895 г. С. 1.
- 2 «Մշակ», 1896, № 86, 27 յուլիսի, էջ 1:

1895 թ. օգոստոսի 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արտեմ Նադիրյանցի քույրը՝ Կատարինե Տեր-Հակոբյանը¹:

- 1 «Մշակ», 1895, № 94, 19 օգոստոսի, էջ 1:

1895 թ. սեպտեմբերի 2-ին վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում քաղաքագլուխ Գևորգ Եվանգուլյանցի կինը՝ Եկատերինա (Կատարինե) Արտեմյան Եվանգուլյանցի¹: 20 տարի շարունակ մասնակցել է Կովկասի հայոց բարեգործական ընկերության և այլ հիմնադրամների աշխատանքներին: Անչափ հետաքրքրված էր թատերական կյանքով և մինչև անգամ կատարել է որոշ դերեր: Հոկտեմբերի 8-ին Սբ. Նշան եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգստյան արարողություն²:

1896 թ. սեպտեմբերի 2-ին մահվան տարեկիցի կապակցությամբ Հավլաբարի Խոջիվանքի գերեզմանատան եկեղեցում հոգեհանգիստ է կատարվում³:

- 1 «Արձագանք», 1895, № 102, 6 սեպտեմբերի, էջ 1; № 103, 8 սեպտեմբերի, էջ 1: «Մշակ», 1895, № 102, 7 սեպտ., էջ 1: Кавказ. № 234. 4 сентября 1895 г. С. 1. Եղել է Հայոսիյաց բարեգործական ընկերության փոխնախագահը («Նոր-Գար», 1895, № 160, 5 սեպտեմբերի, էջ 1; № 162, 7 սեպտ., էջ 1; № 163, 8 սեպտ., էջ 1-2):
- 2 «Արձագանք», 1895, № 115, 6 հոկտեմբերի, էջ 1; № 116, 8 հոկտ., էջ 1:
- 3 «Նոր-Գար», 1896, № 154, 31 օգոստոսի, էջ 1:

1895 թ. նոյեմբերի 10-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Աղեքսանդրյան Բաբյանը¹:

- 1 «Արձագանք», 1895, № 131, 12 նոյեմբերի, էջ 1: «Նոր-Գար», 1895, № 200, 11 նոյեմբերի, էջ 1:

1895 թ. նոյեմբերի 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մոսկվայում վախճանված Գաբրիել Հովհաննիսյան (Իվանովիչ) Ալիբեկյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

- 1 «Արձագանք», 1895, № 134, 19 նոյեմբերի, էջ 1: «Մշակ», 1895, № 133, 18 նոյ., էջ 1: «Նոր-Գար», 1895, № 204, 18 նոյ., էջ 1:

1895 թ. նոյեմբերի 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նիկոլայ Բոգդանյան Վերմիշյանը¹:

- 1 «Մշակ», 1895, № 135, 23 նոյեմբերի, էջ 1:

1895 թ. նոյեմբերի 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թեկոն Նազարյան Ավագյանը¹:

- 1 «Մշակ», 1895, № 135, 23 նոյեմբերի, էջ 1:

1895 թ. 81 տարեկանում վախճանվում և նոյեմբերի 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գաբրիել Պատկանյանի եղբայրը՝ դրամատուրգ, թարգմանիչ, ուսուցիչ, հասարակական գործիչ Միքայել Մերովբեի Պատկանյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի ավագ եկեղեցում)¹:

- 1 «Արձագանք», 1895, № 139, 1 դեկտեմբերի, էջ 3-4: «Մշակ», 1895, № 139, 2 դեկտեմբերի, էջ 3 («...նոյեմբերի 30-ին... թաղեցին մեր հին գործողներից մեկին՝ Միքայել Պատկանյանցին: Հանգուցեալը պատկանում էր այն տաղանդաւոր տոհմին, որը տուեց Մերովբե վարժապետ, տէր Գաբրիել, Գամառ-Քաթիպայ, պրոֆեսոր Քերովբե Պատկանյան»): 1840-ական թթ. Թիֆլիսում հայերենով լույս տեսնող առաջին լրագրի՝ «Կովկաս»-ի խմբագիրն էր: Այնուհետ աշխատակցել է «Արարատ», «Մեղու Հայաստանի» և ռուսաց «Կուկլազ» թերթերին, դասավանդել Ներսիսյան դպրոցում: Գամբանական խոսք է ասել Պ. Պոռոյանը («Նոր-Գար», 1895, № 213, 2 դեկտ., էջ 2: **Պոռոյան Պ.**, Միքայել Պատկանյանց, «Նոր-Գար», 1895, № 214, 5 դեկտ., էջ 3):

1895 թ. դեկտեմբերի 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հարություն Գևորգյան Էմինյանը¹:

- 1 «Արձագանք», 1895, № 143, 10 դեկտեմբերի, էջ 1: «Մշակ», 1895, № 142, 9 դեկտ., էջ 1:

1895 թ. դեկտեմբերի 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կարապետ Արտեմյան Ներսիսյանը¹:

- 1 «Մշակ», 1895, № 146, 19 դեկտեմբերի, էջ 1:

1896

1896 թ. հունվարի 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Սարգսյան Ղարազյոզյանը¹:

- 1 «Մշակ», 1896, № 8, 20 յունվարի, էջ 1:

1896 թ. հունվարի 27-ին սպանվում և փետրվարի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում առաջին կարգի վաճառական վերինագուլիսցի Ստեփան Բաղդասարյան Գևորգյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում): Հանգուցյալի հիշատակին ժա-

ռանգները բարեգործական նպատակների համար նվիրում են 10.000 ռուբլի¹:

1 «Արձագանք», 1896, № 12, 29 հունվարի, էջ 1: «Մշակ», 1896, № 12, 30 յունվարի, էջ 1:

1896 թ. մարտի 16-ին Լագոդաղից Սղնախ մեկնելու ճանապարհին օտարության մեջ վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ազգային գործիչ, հրատարակիչ («Կռունկ», «Մեղու Հայաստանի»), Տփղիսի քաղաքային վարչության անդամ (1865 թ.) տպարանատեր կարնեցի (ծնվ. 1824 թ.) Համբարձում Էնֆիաճյանցը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի ավազ եկեղեցում)¹:

1 «Տարագ», 1896, № 14, 14 ապրիլի, էջ 1: «Նոր-Գար», 1896, № 50, 19 մարտի, էջ 1-2:

1896 թ. մարտի 20-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կովկասյան հայոց բարեգործական ընկերության մատենադարանի գրապահ Գաբրիել Ուրեկլյանը¹:

1 «Մշակ», 1896, № 34, 21 մարտի, էջ 1; № 35, 23 մարտի, էջ 1:

1896 թ. ապրիլին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Իսահակ Մարտիրոսյան Ծովյանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: Ի դեպ, մայիսի 12-ին նույն եկեղեցում կատարվում է հանգուցյալի մահվան քառասունօրյակին նվիրված արարողություն²:

1 «Մշակ», 1896, № 39, 6 ապրիլի, էջ 1: Тифлиссский листок, 1896, № 82, 6 апреля.

2 «Մշակ», 1896, № 54, 11 մայիսի, էջ 1:

1896 թ. ապրիլի 9-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Էփեմիա Դավթյան Պարոնջանիբեկյանցը¹:

1 «Մշակ», 1896, № 42, 13 ապրիլի, էջ 1: «Նոր-Գար», 1896, № 64, 12 ապրիլի, էջ 1:

1896 թ. ապրիլի 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում տիտղոսակիր խորհրդական, Հայ դերասանական ընկերության խմբի հուշարար Կարապետ Մատինյանցը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի ավազ եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1896, № 42, 13 ապրիլի, էջ 1: Кавказ. № 99. 15 апреля 1896 г. С. 1. Երկար տարիներ եղել է Թիֆլիսի կոնսիստորիայի ղեկավարակազմի (Նոր-Գար), 1896, № 64, 12 ապրիլի, էջ 1; № 65, 13 ապրիլի, էջ 2):

1896 թ. ապրիլի 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կոնստանտին Գրիգորյան Գուլասայանցը¹:

1 «Մշակ», 1896, № 45, 20 ապրիլի, էջ 1:

1896 թ. մայիսի 1-ին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարդան Բաբանյան Կյուրեղյանցը¹:

1 «Մշակ», 1896, № 50, 2 մայիսի, էջ 1: Тифлиссский листок. № 101. 2 мая 1896 г.

1896 թ. մայիսի 11-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում պետական խորհրդական

Գասպար Նահապետյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Արձագանք», 1896, № 52, 12 մայիսի, էջ 1:

1896 թ. մայիսին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կարսի վաճառական Գրիգոր Սբորչիկյանցի վաղամեռիկ որդին՝ Արամը¹:

1 «Մշակ», 1896, № 56, 16 մայիսի, էջ 1:

1896 թ. հուլիսի 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սկրտիչ Կոլմանյանը¹:

1 «Մշակ», 1896, № 81, 16 յուլիսի, էջ 1:

1896 թ. հուլիսի 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մեղրակ Ռոմանյան Շահղինարյանցը¹:

1 Тифлиссский листок. № 170. 23 июля 1896 г.

1896 թ. օգոստոսի 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոֆյա Տեր-Ղևոնդյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Արձագանք», 1896, № 98, 25 օգոստոսի, էջ 1:

1896 թ. օգոստոսի 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավազ Հարությունյան Ասրիյանցը¹:

1 «Մշակ», 1896, № 99, 27 օգոստոսի, էջ 1:

1896 թ. սեպտեմբերի 14-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցու միաբան քահանա Մուշեղ Տեր-Ղևոնդյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում): Ի դեպ, մահվանից մեկ տարի առաջ նշվում է քահանայության 25-ամյակը: Եղել է Ներսիսյան դպրոցի հոգաբարձության, Էջմիածնի կոնսիստորիայի անդամ, Տփղիսի եկեղեցիների բարեկարգիչ: Հնուտ էր հոգևոր երգեցողության մեջ¹:

1 «Արձագանք», 1896, № 120, 16 հոկտեմբերի, էջ 1:

1896 թ. սեպտեմբերի 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում անասնաբույժ Մխիթար Հովհաննիսյան Սպանդարյանցը (հոգեհանգիստը՝ Միքայելյան հիվանդանոցի մատուռում)¹:

1 «Արձագանք», 1896, № 113, 29 սեպտեմբերի, էջ 1:

1896 թ. սեպտեմբերի 27-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ռմբաձիգ (հրետանի) զորքերի գեներալ-մայոր 68-ամյա Նիկողայոս Թեոդորյան Հախվերդյանցը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)՝ հայտնի գրական գործիչ Գևորգ Հախվերդյանցի եղբայրը: 1849 թ. մասնակցել է հունգարական, 1852 թ.-ից՝ կովկասյան լեռնականների դեմ մղված պատերազմներին: 1877-1878 թթ.՝ ռուս-թուրքական պատերազմի ժամանակ, Կարսը պաշարած ռմբաձիգ ուժերի հրամանատարն էր: Վերջին հրաժեշտին ներկա էր Մինգրեթյան զորագնդի մեկ բաժնի ղեկավար թնդանոթով¹:

1 «Արձագանք», 1896, № 113, 29 սեպտեմբերի, էջ 1: Кавказ. № 258. 29 сентября 1896 г. С. 1; Тифлиссский листок. № 227. 29 сентября 1896 г.

1896 թ. հոկտեմբերի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գյուտ քահանա Աղանյանցի որդին՝ Պետերբուրգի Նիկողայոսյան արհեստագիտական դպրոցի ուսանող Երվանդ Աղանյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի ավագ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1896, № 114, 1 հոկտեմբերի, էջ 4: «Նոր-Դար», 1896, № 173, 1 հոկտեմբերի, էջ 1:

1896 թ. հոկտեմբերի 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ճարտարագետ Գրիգոր Հովհաննիսյան Վահրամյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գեվորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Արձագանք», 1896, № 120, 16 հոկտեմբերի, էջ 1: Кавказ. № 274. 16 октября 1896 г. С. 4.

1896 թ. նոյեմբերի 9-ին 47 տարեկանում հանկարծամահ է լինում Հարանց վանքի ծխատեր քահանաներից ավագ քահանա Գևորգ Գալստյանը, որը, կանխազգալով մահը, երեք շաբաթ առաջ Խոջիվանքի գերեզմանոցում իր համար տեղ է պատրաստում¹: Հանգուցյալը նույն վանքին է կտակում 10.000 ռուբլի գնահատվող երկհարկանի սեփական մի առանձնատուն: Այն ի կատար պետք է անվեր իր և կնոջ մահից հետո²:

¹ «Արձագանք», 1896, № 133, 15 նոյեմբերի, էջ 1: Кавказ. № 300. 11 ноября 1896 г. С. 1. ცნობის ფურცელი, 1896, № 24.
² Кавказ. № 300. 11 ноября 1896 г. С. 1. ცნობის ფურცელი, 1896, № 24.

1896 թ. դեկտեմբերի 27-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում վաղամեռիկ օրիորդ Վառվառե Սիրզյանը¹:

¹ «Մշակ», 1896, № 152, 28 դեկտեմբերի, էջ 1:

1897

1897 թ. հունվարի 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տիրուհի Ոսկանյան Ավագյանը¹:

¹ «Մշակ», 1897, № 6, 16 յունվարի, էջ 1:

1897 թ. հունվարի 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարգար Նազարեթյանը¹:

¹ «Մշակ», 1897, № 8, 21 յունվարի, էջ 1:

1897 թ. փետրվարի 10-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կեկել Կարապետյան Սաֆարյանը¹:

¹ «Մշակ», 1897, № 17, 11 փետրվարի, էջ 1:

1897 թ. փետրվարի 13-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սարգիս Դավթյան Թումանյանը¹:

¹ «Մշակ», 1897, № 19, 15 փետրվարի, էջ 1:

1897 թ. փետրվարի 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եկատերինա Լուարսաբեյան Ահարոնյանը¹:

¹ «Մշակ», 1897, № 23, 25 փետրվարի, էջ 1:

1897 թ. մարտի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարվարե Մարդանյանը¹:

¹ «Մշակ», 1897, № 25, 1 մարտի, էջ 1:

1897 թ. մարտի 7-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կարապետ Հարութունյան Մութաֆյանը¹:

¹ «Մշակ», 1897, № 29, 11 մարտի, էջ 1:

1897 թ. ապրիլի 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ Սկրտունյան Գուլագյանը (հոգեհանգիստը՝ Կաթողիկե Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ Тифлисский листок, 1897, № 96, 24 апреля.

1897 թ. մայիսի 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եկատերինե Շահբագյանը¹:

¹ «Մշակ», 1897, № 56, 15 մայիսի, էջ 1:

1897 թ. մայիսի 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արտեմ Պետրոսյան Մելիքյանը¹:

¹ «Մշակ», 1897, № 62, 29 մայիսի, էջ 1:

1897 թ. հունիսի 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կաբարդիյան գնդի պողպորուչիկ Վլադիմիր Տեր-Ասատրյանը¹:

¹ Тифлисский листок. 1897. № 145.

1897 թ. հունիսի 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աբրահամ Աբրահամյան Աստվածատրյանը¹:

¹ «Մշակ», 1897, № 67, 10 յունիսի, էջ 1:

1897 թ. հունիսի 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիաբեթ Թալիբյանը¹:

¹ «Մշակ», 1897, № 75, 28 յունիսի, էջ 1:

1897 թ. օգոստոսի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Պետրոսյան Սարյանը¹:

¹ «Մշակ», 1897, № 89, 2 օգոստոսի, էջ 1:

1897 թ. սեպտեմբերի 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թադեոս Բարխուդարյանը¹:

¹ «Մշակ», 1897, № 113, 27 սեպտեմբերի, էջ 1:

1897 թ. սեպտեմբերի 29-ին վախճանվում և հոկտեմբերի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի ծխախոտի գործարանատեր Սիքայել Բալասյան Սաֆարյանը¹:

¹ «Մշակ», 1897, № 115, 3 հոկտեմբերի, էջ 1; № 116, 4 հոկտ., էջ 1:

1897 թ. նոյեմբերի 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հերիքնազ Հայրապետյան Գևորգյանը¹:

¹ «Մշակ», 1897, № 131, 8 նոյեմբերի, էջ 1:

1897 թ. նոյեմբերի 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մողմուն Մովսիսյան Բարխուդարյանը¹:

¹ «Մշակ», 1897, № 131, 8 նոյեմբերի, էջ 1:

1897 թ. նոյեմբերի 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Կարապետյան Հովհաննիսյանը¹:

¹ «Մշակ», 1897, № 137, 22 նոյեմբերի, էջ 1:

1897 թ. նոյեմբերի 28-ին Ջաքաթալայում վախճանվում և դեկտեմբերի 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ջաքաթալա գավառի Ծարո-Մուխախյան տեղամասի պետ, ռուսմիսոր Հովսեփ Հովհաննիսյան Միրինանյանը¹:

¹ Кавказ. № 325. 8 декабря 1897 г. С. 1.

1897 թ. նոյեմբերի 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սարգիս Գրիգորյան Առաքելյանը¹:

¹ «Մշակ», 1897, № 140, 29 նոյեմբերի, էջ 1:

1897 թ. օգոստոսին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Նինա Սարաջյանը: Նրա հիշատակին կանգնեցված հուշարձանի բացումը տեղի է ունենում 1898 թ. օգոստոսի 25-ին¹:

¹ Кавказ. № 222. 24 августа 1898 г. С. 1.

1898

1898 թ. փետրվարի 4-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Գրիգորյանը¹:

¹ «Մշակ», 1898, № 16, 7 փետրվարի, էջ 4:

1898 թ. մարտի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Սիմեոնյան Ստեփանյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի ավագ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1898, № 35, 6 մարտի, էջ 1: «Նոր-Դար», 1898, № 40, 6 մարտի, էջ 1:

1898 թ. մարտի 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բաղդասար Մալումյանը¹:

¹ «Մշակ», 1898, № 37, 10 մարտի, էջ 1:

1898 թ. մայիսի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սառա Հարությունյան Բաբյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի ավագ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1898, № 73, 2 մայիսի, էջ 1: Այլ աղբյուրում անձնանունը նշված է Մոֆյա («Նոր-Դար», 1898, № 73, 1 մայ., էջ 1):

1898 թ. մայիսի 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Համազասպ Տեր-Բարսեղյան Աբովյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյենց եկեղեցում)¹:

¹ «Նոր-Դար», 1898, № 83, 16 մայիսի, էջ 1:

1898 թ. մայիսի 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում պետական խորհրդական, բժիշկ Եգոր Սարգրայան Ամբարդանյանը¹:

¹ Кавказ. № 130. 18 мая 1898 г. С. 1.

1898 թ. մայիսի 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նատալյա Իսահակյան Վարդանբաբյանը¹:

¹ «Մշակ», 1898, № 92, 30 մայիսի, էջ 1:

1898 թ. հունիսի 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գաբրիել Գասպարյան Ավանյանը (հոգեհանգիստը՝ Կուկիայի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Նոր-Դար», 1898, № 100, 10 յունիսի, էջ 1:

1898 թ. օգոստոսի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսանդր Միքայելյան Մունթոյանը¹:

¹ Кавказ. № 201. 1 августа 1898 г. С. 1.

1898 թ. օգոստոսի 9-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիսաբեթ Գևորգյան Ալավերդյանը¹:

¹ «Մշակ», 1898, № 142, 11 օգոստոսի, էջ 1:

1898 թ. օգոստոսի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Դավիթ Կարապետյան Սարաջյանը (Սարաջև)¹, որի մահվան 7-օրյակի կապակցությամբ Սբ. Նշան եկեղեցում մատուցվում է պատարագ²:

¹ Кавказ. № 215. 17 августа 1898 г. С. 1.

² Кавказ. № 222. 24 августа 1898 г. С. 1.

1898 թ. օգոստոսի 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում 58-ամյա կոմիկ դերասան պոլսահայ Դավիթ Կարապետյան Թուրյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի Մայր եկեղեցում)¹:

¹ «Նոր-Դար», 1898, № 150, 21 օգոստոսի, էջ 1-2: **Հայկազն Վ.**, Դավիթ Թուրեան, «Նոր-Դար», 1898, № 153, 26 օգոստոսի, էջ 3: **Թուրեան Փ.**, Նամակ խմբագրության, «Նոր-Դար», 1898, № 158, 2 սեպտեմբերի, էջ 3 (հանգուցյալի կնոջ՝ Փեփրոնյա Թուրյանի շնորհակալական խոսքն է՝ ուղղված բժիշկներ Կարապետյանին և Տեր-Ջանյանին):

1898 թ. սեպտեմբերի 17-ին գերեզմանոցում՝ Բեթրուղյան մայրապետների կողքին է ամփոփվում Կուսանաց Սբ. Ստեփանոս եկեղեցու մայրապետ Եկատերինա (Կատարինե) Փարսադանյան Երկայնաբազուկ-Արղությանը (հոգեհանգիստը՝ Կուսանաց Սբ. Ստեփանոս եկեղեցում)¹:

¹ «Նոր-Դար», 1898, № 166, 16 սեպտեմբերի, էջ 1: «Մշակ», 1898, № 167, 16 սեպտ., էջ 1: Кавказ. № 243. 16 сентября 1898 г. С. 1.

1898 թ. հոկտեմբերի 1-ին գերեզմանոցում՝ եղբոր՝ «Մշակ» լրագրի հիմնադիր-խմբագիր Գրիգոր Արծրունու գերեզմանին կից է ամփոփվում երկրաբան-հանքագետ պրոֆեսոր Անդրեաս Երեմյան Արծրունին (Թիֆլիսի քաղաքագլուխ Երեմիա Արծրունու որդին էր)¹: Հանգուցյալը երկար տարիներ հանքաբանություն է դասավանդել Գերմանիայի Բրեսլավ

և Աախեն քաղաքների համալսարաններում: Թիֆլիսի թանգարանում առաջին անգամ հիմնադրում է հանքաերկրաբանական բաժանմունք, կազմում Ուրալի երկրաբանական առաջին քարտեզը, հայտնագործում հանքանյութերի ֆիզիկական և քիմիական բաղադրության փոխկապակցվածությունը: Հուշարձանը «...սե փայլուն մարմարից կերտուած ...: Քառակուսի ստիլով եւ ֆորմաներով քանդակուած մի գեղեցիկ կոթող է դա, որ վերջանում է սե փայլուն եւ քառակուսի մարմարի բարձր մի սիւնով: Պատուանդանի հարաւային ճակատին փորագրուած է»².

Պրոֆեսոր | Անդրէաս | Արծրունի, | Professeur / Andreas | Artzrouni, | 1847-1898:

- 1 Кавказ. № 258. 10 октября 1898 г. С. 1. «Նոր-Դար», 1898, № 178, 3 հոկտեմբերի, էջ 1:
- 2 **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, «Հանդես ամսօրեայ», 1937, էջ 363: **Նույնի՝** Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, Վիեննա, 1940, էջ 6-7:

1898 թ. հոկտեմբերի 8-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Միքայել Մովսեսյան Նալբանդյանը¹:

- 1 «Մշակ», 1898, № 183, 9 հոկտեմբերի, էջ 1:

1898 թ. հոկտեմբերի 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Սինասյան Մելիքյանը¹:

- 1 «Մշակ», 1898, № 184, 10 հոկտեմբերի, էջ 1:

1898 թ. նոյեմբերի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մինաս Հակոբյանը¹:

- 1 «Մշակ», 1898, № 200, 4 նոյեմբերի, էջ 1:

1898 թ. նոյեմբերի 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բուլանըխ գավառի Մեջիթլու գյուղից «...Եղան անունով պանդուխտ հայ մը, գոր մէկ օր առաջ խեղդեր եւ դաշոյնի տասն հարուած տուեր էին աջ կողին...: Ինքն հարուստ «օճախ»ի գաւակ եւ լաւ դիրք ունէր ամբողջ Պուլանըխի մէջ...: Տփղիս եկած էր գործի համար, գաղթող Պուլանըխցիներէ իր առնելիքները գանձելու»¹:

- 1 «Բիւզանդիոն», 1898, № 636, 20 նոյ./2 դեկտ., էջ 3: «Նոր-Դար», 1898, № 201, 5 նոյեմբերի, էջ 1-2:

1898 թ. դեկտեմբերի 8-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում մահտեսի Հակոբ Հովակիմյան Չիլիկլիդյանը¹:

- 1 «Մշակ», 1898, № 227, 11 դեկտեմբերի, էջ 1:

1898 թ. դեկտեմբերի 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գալուստ Գրիգորյան Ղարիբյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

- 1 «Նոր-Դար», 1898, № 227, 11 դեկտեմբերի, էջ 1: Кавказ. № 326. 11 декабря 1898 г. С. 1.

1899

1898 թ. դեկտեմբերի 31-ին վախճանվում և 1899 թ. հունվարի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բժշկապետ, պետական խորհրդական 69-ամյա Մարկիանոս Դավթյան Բոտինյանը¹. «Հանգուցեալը երկար ժամանակ վարում էր զինուորական բժշկի պաշտօն և մասնակցում էր Թիֆլիսի հայ հասարակութեան գործերին. եղել է Ներսիսեան դպրոցի հոգաբարձու: Երկար տարիներից ի վեր հանգուցեալը պահում էր Թիֆլիսի առաջին հայ տպարանը, որ մի ժամանակ Ներսիսեան դպրոցին էր պատկանում, ապա անցել էր Համբարձում Էնֆիանեանցին»²: Որդին՝ Տիգրան Բոտինյանը, հոր հիշատակին ստանձնում է տպագրել Թիֆլիսի հայոց հրատարակչական ընկերության հրատարակության պատրաստ գրքերից մեկը³: 1899 թ. փետրվարի 7-ին Վանքի Մայր եկեղեցում կատարվում է հանգուցյալի մահվան քառասնօրյակին նվիրված հոգեհանգրստյան արարողություն⁴:

- 1 «Մշակ», 1899, № 1, 1 յունվարի, էջ 1:
- 2 «Մշակ», 1899, № 2, 5 յունվարի, էջ 3:
- 3 «Մշակ», 1899, № 13, 23 յունվարի, էջ 3:
- 4 «Մշակ», 1899, № 23, 6 փետրվարի, էջ 1:

1899 թ. հունվարի 21-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ուսուցիչ, հրապարակախոս, թարգմանիչ Երվանդ Ղազարյանը (հոգեհանգիստը՝ Միքայելյան հիվանդանոցի մատուռում)¹:

- 1 «Մշակ», 1899, № 12, 22 յունվարի, էջ 4; № 13, 23 յուն., էջ 1, 3:

1899 թ. փետրվարի 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Ավետիսյան Ջոհրաբյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

- 1 «Նոր-Դար», 1899, № 36, 27 փետրուարի, էջ 1:

1899 թ. մարտի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տիգրան Գևորգյան Չմշկյանը¹: 1900 թ. ապրիլի 10-ին գերեզմանոցում կատարվում է հանգուցյալի մահվան առաջին տարելիցին նվիրված հոգեհանգստի արարողություն²:

- 1 «Մշակ», 1899, № 38, 2 մարտի, էջ 1: «Նոր-Դար», 1899, № 37, 2 մարտի, էջ 1:
- 2 «Նոր-Դար», 1900, № 66, 8 ապրիլի, էջ 1:

1899 թ. մայիսի 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կարապետ Հարությունյան Խաչատրյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

- 1 «Մշակ», 1899, № 80, 5 մայիսի, էջ 1:

1899 թ. մայիսի 14-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում վաճառական Մովսես Քրիստափորյան Հարությունյանը, որն իր ողջ ունեցվածքը կտակել էր մորը՝ Թագուհուն: Վերջինս, ի հիշատակ որդու, կատարել էր մի շարք նվիրատվություններ (թիֆլիսեցի չքավոր կանանց առանց հավատքի տարբերության՝ 1500 ռ., Բոլնիսի վանք տաճող ճանապարհաշինության համար՝ 500 ռ., Թիֆ-

լիսի Կուսանաց վանքին՝ 300 ռ., «Եղբայրական օգնություն» խմբագրությանը, Էջմիածնեցոց եկեղեցու նորոգությանը, Սոլուլակի Էժանագին ճաշարանին և Հավլաբարում կառուցվող Կույրերի դպրոցին՝ 100-ական ռուբլի¹:

¹ Тифлиссский листок. № 115. 20 мая 1899 г. С. 2.

1899 թ. հունիսի 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սարգիս քահանա Երիցյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում): Տեր Սարգիս ջանքերով եկեղեցիներ են կառուցվում Ծղնեթ և Նախշիրգորա գյուղերում, ուսումնարան է բացվում Ծղնեթ գյուղում (փակվել էր 1885 թ.): Դուշեթի գործակալ նշանակվելուց հետո վերաբացում է տեղի ծխական դպրոցը: Հակառակ տեղի հոգևորականության դիմադրության՝ ուսումնարաններ է բացում նաև Մուխրան, Ախալգոր և Անանուր գյուղերում: Ի նպաստ Դուշեթի եկեղեցու՝ կարողանում է հարթել տարիներ ի վեր ձգձգված եկեղեցապատկան անտառին վերաբերող կալվածական վեճը, և վերջապես քահանայի հորդորներով է Ալեքսանդր Զալինյանը կազմում այն կտակը, որով նյութապես աջակցում են Դուշեթի գավառի հայոց դպրոցներին¹:

¹ «Մշակ», 1899, № 111, 19 հունիսի, էջ 1, 3:

1899 թ. հուլիսի 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նիկողայոս Զուրաբյան Միրզոյանցը¹:

¹ Кавказ. № 184. 16 июля 1899 г. С. 1.

1899 թ. օգոստոսի 10-ին Բորժոմում վախճանվում է տեղի հայոց գերեզմանոցում է ամփոփվում առաջին կարգի վաճառական Խոսրով Բաղալյան Արզումանյանցի դուստրը՝ 10-ամյա Աշխենը, սակայն նույն թվականի հոկտեմբերի 18-ին շարադրված խնդրագրում Խ. Արզումանյանցը ցանկություն է հայտնում դասեր աճյունը փոխադրելու Խոջիվանքի գերեզմանոց¹:

¹ ՎԱԴ, ֆ. 12, ց. 8, գ. 2301, ք. 120:

1899 թ. օգոստոսի 22-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում իշխանուհի Սոփիա Մոլունոյան Խոջամինասյանցը¹: Ի դեպ, հանգուց-

յալի տապանաքարը, որը որպես շինանյութ էր օգտագործվել, հայտնաբերվում է Մարքսիզմ-լենինիզմի ինստիտուտի շենքի քանդման ժամանակ՝ 2009 թ., և պահպանության նպատակով փոխադրվում պանթեոնի տարածք:

¹ «Մշակ», 1899, № 154, 24 օգոստոսի, էջ 1: Кавказ. № 221. 24 августа 1899 г. С. 1.

1899 թ. օգոստոսի 22-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոփիա Բալայան Ստեփանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի Մայր եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1899, № 154, 24 օգոստոսի, էջ 1: «Նոր-Դար», 1899, № 142, 24 օգոստ., էջ 1:

1899 թ. օգոստոսի 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Դորպատի համալսարանի շրջանավարտ, Ներսիսյան դպրոցի ուսուցիչ, բանաստեղծությունների ժողովածուի հեղինակ, ազգային աշխարհիկ երգերի առաջին ուսուցանող Միքայել Փրիդոնյանցը: Հանգուցյալը 10.000 ռուբլի է կտակում եկեղեցիներում երգեցիկ խմբեր պահելու նպատակով¹:

¹ «Մշակ», 1899, № 159, 31 օգոստոսի, էջ 2:

1899 թ. սեպտեմբերի 7-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում՝ տոհմական դամբարանում է ամփոփվում իշխան Պետրոս Արխողունոյան Բեհբուդյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1899, № 168, 11 սեպտեմբերի, էջ 1:

1899 թ. հոկտեմբերի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արտաշես Մելիքյան Արտեմյանցը¹:

¹ Кавказ. № 261. 6 октября 1899 г. С. 1.

1899 թ. հոկտեմբերի 8-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աղասի Կարապետյան Տեր-Աստվածատրյանցը¹:

¹ «Նոր-Դար», 1899, № 174, 9 հոկտեմբերի, էջ 1:

1899 թ. հոկտեմբերի 19-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Գրիգորյան Մարգարյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ Кавказ. № 278. 23 октября 1899 г. С. 1.

1899 թ. նոյեմբերի 13-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում իշխան Ղուկաս Նիկողոսյան Բեհբուդյանցը¹:

¹ Кавказ. № 302. 16 ноября 1899 г. С. 1.

1899 թ. դեկտեմբերի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բեռլինում վախճանված Սալովմե Ստեփանյան Էլիմիրյանցը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Նոր-Դար», 1899, № 211, 1 դեկտ., էջ 1, № 212, 2 դեկտ., էջ 1:

1899 թ. դեկտեմբերի 4-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ քահանայի որդին՝ ավագ սարկավագ Աստվածատուր Աբուլյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

1 «Նոր-Դար», 1899, № 215, 7 դեկտեմբերի, էջ 1:

1899 թ. դեկտեմբերի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մինաս Ջաքարյան Աբաղյանցը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Նոր-Դար», 1899, № 223, 17 դեկտեմբերի, էջ 1:

1899 թ. դեկտեմբերի 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նիկողայոս Ալեքսեյան Շաղինյանցը (հոգեհանգիստը՝ Խոջիվանքի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 Кавказ. № 339. 25 декабря 1899 г. С. 1.

1900

1900 թ. հունվարի 11-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Էփենիա Ռոստոմյան Տեր-Խաչատրյանցը¹:

1 «Մշակ», 1900, № 6, 13 յունվարի, էջ 1:

1900 թ. հունվարի 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Արտեմյան Հովհաննիսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Հավլաբարի Սբ. Կարապետ եկեղեցում)¹:

1 «Նոր-Դար», 1900, № 17, 28 յունուարի, էջ 4; № 18, 29 յունուարի, էջ 4:

1900 թ. փետրվարի 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կալիպետ Մինենևա Մուլխանյանցը¹:

1 «Մշակ», 1900, № 23, 5 փետրվարի, էջ 1:

1900 թ. փետրվարի 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Յազոր Չայգեշտյանցը: Այս կապակցությամբ փետրվարի 23-ին Հովհաննես Մելիքյանցը գրում է. «Մօտատրապետ 5 տարի կը լինի, ինչ ես դիմում եմ Խոջիվանքի գերեզմանատան կառավարութեանը, խնդրելով, որ ինձ թոյլ տան մօրս գերեզմանի վրա քար դնել, բայց ինձ պատասխանում են, որ մօրս գերեզմանը ծախված է Եազոր Չայգեշտեանցի վրա 10 թուրլով. ինձ մինչեւ անգամ թոյլ չէին տալիս մօտենալ մօրս գերեզմանին: Ես դիմել եմ գանազան քահանաներին եւ այս վերջին անգամը նոր նշանակած գլխաւոր վերակացու Գրիգոր քահանայ Մատինեանցին, որ թոյլ տայ վարպետին աղիւսով բարձրացնելու ննջեցեալի գերեզմանը, բայց նա ինձ մերժեց, ասելով, որ ես պետք է Եազոր Չայգեշտեանցին դիմեմ, որ նա թոյլ տայ: Իսկ երբ ես պահանջեցի, որ 10 թուրլին վերադարձնեն, նա ինձ պատասխանեց, որ ես ինքս պիտի 10 թուրլի տամ Չայգեշտեանցին, եւ նրանից թոյլտուութիւն ստանամ: Փետրվարի 15-ին Եազոր Չայգեշտեանցին թաղեցին Խոջիվանքի գերեզմանատանը՝ այն տեղում, որ նա գնել էր 10 թուրլով, այսինքն՝ այն տե-

ղում, ուր մայրս է թաղված, առանց ինձ իմաց տալու»¹:

1 Մելիքեանց Հ., Նամակ խմբագրութեան, «Մշակ», 1900, № 36, 25 փետրվարի, էջ 3:

1900 թ. մարտի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գարեգին Մելիքսեղեկյան Տեր-Ավետիսյանցը¹:

1 «Նոր-Դար», 1900, № 52, 18 մարտի, էջ 1:

1900 թ. մարտի 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նինա Բեգլարյան Գարեցեկյանցը¹:

1 Тифлисский листок. № 69. 23 марта 1900 г.

1900 թ. մարտի 30-ին վախճանվում և ապրիլի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հարություն Փաշայանցը¹:

1 «Մշակ», 1900, № 62, 1 ապրիլի, էջ 1:

1900 թ. ապրիլին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Լևոն Լուսինյանը, որի մահվան տարեիցին՝ 1901 թ. ապրիլի 27-ին, կատարվում է հոգեհանգիստ Խոջիվանքի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում¹:

1902 թ. ապրիլի 27-ին Ջգրաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում նշվում է հանգուցյալի մահվան երկրորդ², իսկ 1904 թ. ապրիլի 25-ին՝ չորրորդ տարեիցը³:

1 «Մշակ», 1901, № 88, 26 ապրիլի, էջ 1:

2 «Մշակ», 1902, № 88, 27 ապրիլի, էջ 1:

3 «Մշակ», 1904, № 85, 27 ապրիլի, էջ 1:

1900 թ. ապրիլի 27-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ Նիկողոսյան Աղամյանցը¹:

1 «Մշակ», 1900, № 78, 29 ապրիլի, էջ 1:

1900 թ. մայիսի 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովսեփ Փրիդոնյան Մելիք-Շահնազարյանցը¹:

1 «Նոր-Դար», 1900, № 94, 24 մայիսի, էջ 1:

1900 թ. հունիսի 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում արքունի խորհրդական Ռոսթևան Փարեմուզյան Մանդեկյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 Тифлисский листок. № 138. 13 июня 1900 г.; Кавказ. № 154. 14 июня 1900 г. С. 1.

1900 թ. հունիսի 16-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում երդվյալ հավատարմատար, փաստաբան գործիցի Գաբրիել Մուլխանյան Տեր-Ստեփանյանցը¹:

Գ. Տեր-Ստեփանյանցի մասին նշվել է. «Հանգուցեալը մեր երկրի տաղանդաւոր եւ առաջնակարգ փաստաբաններից մէկն էր: Օժտված լինելով ճաշախօսութեան ընդունակութեամբ, առողջ դատողութեամբ եւ գործերի էութեան արագ ըմբռնողութեամբ, Տեր-Ստեփանեան շատ շուտ գրաւեց պատուաւոր դիրք մեր Կովկասի իրաւաբանների շրջանում: Մա-

հը նրան խլեց համեմատաբար երիտասարդ հասակում, երբ նա գտնվում էր իր ոյժերի զարգացման ամենաաջող շրջանում: Նա մեռաւ 49 տարեկան հասակում, այլեվրիտ հիւանդութիւնից: Հանգուցեալ Տէր-Ստեփանեան ծնվել է 1851 թիւն: Աւարտելով իր ուսման ընթացքը Թիֆլիսի 1-ին կլասիքական գիմնազիալում 1871 թիւն, նա մտաւ Պետերբուրգի համալսարանի իրաւաբանական ֆակուլտետը, ուր եւ աւարտեց իր ուսման ընթացքը 1875 թիւն: Բարձրագոյն ուսումն աւարտելուց յետոյ, հանգուցեալը մտաւ պետական ծառայութիւն, այն է Կովկասեան զինուորական նահանգական դատարանը որպէս դատաստանական պաշտօնների կանդիդատ: Շուտով նա ստացաւ զինուորական պրօկուրօրի օգնական պաշտօն: Նա պետական ծառայութիւնը թողեց 1889 թիւն եւ այդ թիւց արդէն մտաւ մեր քաղաքի երդուեալ հաւատարմատարների շարքը»²:

1 «Մշակ», 1900, № 111, 17 յունիսի, էջ 1; № 112, 20 յունիսի, էջ 1: Тифлисский листок. № 145. 19 июня 1900 г.; № 150, 27 июня 1900 г.; Кавказ. № 157. 17 июня 1900 г. С. 1-2; № 158. 18 июня 1900 г. С. 1; № 159. 19 июня 1900 г. С. 1; № 160. 20 июня 1900 г. С. 1.

2 «Մշակ», 1900, № 111, 17 յունիսի, էջ 2: Кавказ. № 161. 21 июня 1900 г. С. 2-3.

1900 թ. հուլիսի 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ստատսկի սովետնիկ Եփրեմ Ներսիսյան Դեյկարխանյանը¹:

1 «Մշակ», 1900, № 123, 5 յուլիսի, էջ 1:

1900 թ. հուլիսի 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հեղինե Շահնագարյանը¹:

1 «Մշակ», 1900, № 125, 7 յուլիսի, էջ 1:

1900 թ. օգոստոսի սկզբին Սուրամուն վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Օզսենտ Պողոսյան Վահանյանը¹:

1 «Մշակ», 1900, № 148, 10 օգոստոսի, էջ 1:

1900 թ. հոկտեմբերի 5-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ներսիսյան դպրոցի ուսուցիչ Հարություն Գևորգյան Ալխագյանը¹. «...հոկտեմբերի 4-ին, սրտի պայթումից յանկարծամահ եղաւ Թիֆլիսի Ներսիսեան դպրոցի ուսուցիչ Յարութիւն Ալխագեան: Հանգուցեալը երկար տարիներ ուսուցչութիւն է արել ոչ միայն Ներսիսեան դպրոցում, այլև զանազան զուտական քաղաքների հայոց եկեղեցական-ծխական ուսումնարաններում: Ալխագեան 48 տարեկան էր. նա թողել է մի փոքրահասակ որդի: Լսում ենք, որ Ներսիսեան դպրոցը որոշել է որդեգրել հանգուցեալի որդուն»²: Նոյեմբերի 21-ին մահվան քառասունորակի առիթով Խոջիվանքի գերեզմանատան եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգստի արարողություն³:

1 «Մշակ», 1900, № 189, 7 հոկտեմբերի, էջ 1: «Նոր-Գար», 1900, № 180, 7 հոկտեմբերի, էջ 1:

2 «Մշակ», 1900, № 188, 6 հոկտեմբերի, էջ 3:

3 «Մշակ», 1900, № 220, 21 նոյեմբերի, էջ 1: «Նոր-Գար», 1900, № 211, 21 նոյեմբերի, էջ 1:

1900 թ. նոյեմբերի 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բժիշկ Միքայել Արտեմյան Միրաքյանը¹:

1 Тифлисский листок. № 265. 11 ноября 1900 г.

1900 թ. նոյեմբերի 21-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Օհանյանը¹:

1 «Մշակ», 1900, № 221, 22 նոյեմբերի, էջ 1:

1900 թ. դեկտեմբերի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում պալատական խորհրդական Սերգեյ Ռոլխանյան Ալիխանյանը¹:

1 «Մշակ», 1900, № 230, 5 դեկտեմբերի, էջ 1:

1901

1901 թ. հունվարի 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հուսիսյան Մելիք-Գրիգորյանը¹:

1 «Մշակ», 1901, № 14, 21 յունվարի, էջ 1:

1901 թ. հունվարի 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թագուհի Գաբրիելյան Փանոսյանը¹:

1 «Մշակ», 1901, № 16, 24 յունվարի, էջ 1; № 19, 27 յունվ., էջ 1; № 20, 28 յունվ., էջ 1:

1901 թ. փետրվարի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես քահանայի կողակից Օլգա Գազարյան Ամիրխանյանը¹: Ի դեպ, մարտի 17-ին Մեյդանի Սբ. Գևորգ եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգստյան արարողություն մահվան քառասունորակի², իսկ 1902 թ. փետրվարի 3-ին նույն եկեղեցում՝ առաջին տարելիցի առիթով³:

1 «Մշակ», 1901, № 25, 3 փետրվարի, էջ 1:

2 «Մշակ», 1901, № 59, 16 մարտի, էջ 1:

3 «Մշակ», 1902, № 25, 3 փետրվարի, էջ 1:

1901 թ. փետրվարի 13-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիաբեթ Պապաջանյանը¹:

1 «Մշակ», 1901, № 35, 16 փետրվարի, էջ 1; № 36, 17 փետր., էջ 1:

1901 թ. փետրվարի 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գայանե Խաչատրյան Հովսեփյանը¹:

1 «Մշակ», 1901, № 41, 23 փետրվարի, էջ 1; № 42, 24 փետր., էջ 1:

1901 թ. ապրիլի 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսանդր Մեղվինյանը¹:

1 «Մշակ», 1901, № 90, 28 ապրիլի, էջ 1; № 91, 29 ապրիլի, էջ 1:

1901 թ. հունիսի 9-ին 10-ամյա հիվանդությունից հետո հոգեբուժարանում վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի հայոց ծխական դպրոցների նախկին ուսուցիչ Արտաշես Դավթյան Մատինյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Մինաս եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1901, № 126, 13 յունիսի, էջ 1: «Նոր-Գար», 1901, № 97, 13 յունիսի, էջ 1: Тифлисский листок. № 136. 12 июня 1901 г.

1901 թ. հունիսի 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նատալյա Գրիգորյան Դովլաթյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1901, № 125, 12 յունիսի, էջ 1; № 126, 13 յուն., էջ 1: «Նոր-Դար», 1901, № 97, 13 յունիսի, էջ 1:

1901 թ. հունիսի 29-ին վախճանվում և հուլիսի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մելքոն Թադեոսյանը¹:

1 «Մշակ», 1901, № 140, 29 յունիսի, էջ 1; № 142, 1 յուլիսի, էջ 1:

1901 թ. հուլիսի 27-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արթուր Եսայան Տեր-Ղուկասյանցը¹:

1 «Մշակ», 1901, № 164, 28 յուլիսի, էջ 1:

1901 թ. սեպտեմբերի 12-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նախշուն Սարգսյան Խունուցը¹:

1 «Մշակ», 1901, № 203, 14 սեպտեմբերի, էջ 1; № 204, 15 սեպտ., էջ 1:

1901 թ. սեպտեմբերի 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Եգորյան Մելիք-Բեգլարյանցը¹: Հոկտեմբերի 20-ին Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում հոգեհանգիստ է կատարվում հանգուցյալի մահվան քառասուրյակի², իսկ 1902 թ. սեպտեմբերի 10-ին Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում՝ առաջին տարեկիցի առիթով³:

1 «Մշակ», 1901, № 200, 11 սեպտեմբերի, էջ 1:

2 «Մշակ», 1901, № 233, 20 հոկտեմբերի, էջ 1:

3 «Մշակ», 1902, № 199, 10 սեպտեմբերի, էջ 1:

1901 թ. սեպտեմբերի 16-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում 1897 թ.-ից Տփղիսի քաղաքագլուխ 57-ամյա Գևորգ Գրիգորյան Եվանգուլյանցը (1843/44-1901)¹: 1902 թ. սեպտեմբերի 16-ին Վանքի Մայր եկեղեցում հոգեհանգիստ է կատարվում է՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան առաջին տարեկիցի²:

1 «Մշակ», 1901, № 206, 19 սեպտեմբերի, էջ 1; № 207, 20 սեպտ., էջ 1: Кавказ. № 245. 18 сентября 1901 г. С. 1; № 246. 19 сентября 1901 г. С. 1; № 248. 21 сентября 1901 г. С. 2. Հանգուցյալի կենսագրականը տես՝ № 206, 19 սեպտ., էջ 1-2: «Նոր-Դար», 1901, № 144, 19 սեպտ., էջ 1; № 146, 22 սեպտ., էջ 2: **Կարապետյան Ս.**, Թիֆլիսի քաղաքագլուխները, Բեյրութ, 2003, էջ 88-91:

2 «Մշակ», 1902, № 204, 15 սեպտեմբերի, էջ 1:

1901 թ. սեպտեմբերի 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ներսես Գրիգորյան Գանջունցյանցը¹:

1 «Մշակ», 1901, № 215, 29 սեպտեմբերի, էջ 1; № 216, 30 սեպտ., էջ 1:

1901 թ. հոկտեմբերի 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բագրատ Գևորգյան Գարեթեյանցը¹:

1 «Մշակ», 1901, № 227, 13 հոկտեմբերի, էջ 1; № 228, 14 հոկտ., էջ 1:

1901 թ. նոյեմբերի 17-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում 1897 թ.-ից Ներսիսյան դպրոցի վերակացու 30-ամյա Դավիթ Պողոսյան Տեր-Դավթյանցը¹:

1 «Մշակ», 1901, № 258, 20 նոյեմբերի, էջ 1; № 259, 21 նոյ., էջ 1:

1901 թ. նոյեմբերի 22-ին հանկարծամահ է լինում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ (Գիորգի) Սիբայեյան Թամանջյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1901, № 261, 24 նոյեմբերի, էջ 1: «Նոր-Դար», 1901, № 175, 23 նոյ., էջ 1: Кавказ. № 309. 24 ноября 1901 г. С. 1.

1901 թ. նոյեմբերի 29-ին վախճանվում և դեկտեմբերի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարդուհի Կարապետյանը¹:

1 Кавказ. № 317. 1 декабря 1901 г. С. 1.

1901 թ. դեկտեմբերի 3-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հերիքնազ Սարիբեգյան Մատինյանցը¹:

1 «Մշակ», 1901, № 270, 5 դեկտեմբերի, էջ 1:

1901 թ. դեկտեմբերի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում պալատական խորհրդական Քրիստափոր Ալեքսանդրյան Թալիբյանցը (հոգեհանգիստը՝ Շամքորեցոց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1901, № 269, 4 դեկտեմբերի, էջ 1: «Նոր-Դար», 1901, № 183, 4 դեկտեմբերի, էջ 1: Кавказ. № 320. 4 декабря 1901 г. С. 1.

1901 թ. դեկտեմբերի 1-ին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Քաղաքային կրեդիտային ընկերության վարչության տնօրեն Բարսեղ (Վասիլի) Հովհաննիսյան (Իվանյան) Դորդանյանցը (Կորգանյանց): Հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում¹:

1 «Մշակ», 1901, № 269, 4 դեկտեմբերի, էջ 1: «Նոր-Դար», 1901, № 183, 4 դեկտ., էջ 1: Кавказ. № 319. 3 декабря 1901 г. С. 1; № 320. 4 декабря 1901 г. С. 1.

1901 թ. դեկտեմբերի 6-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տփղիսի վերահսկիչ պալատի աշխատակից Բարսեղ Հովհաննիսյան Նազարբեկյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջրկինյանց Սբ. Կարապետ եկեղեցում)¹:

1 Кавказ. № 323. 8 декабря 1901 г. С. 1.

1901 թ. դեկտեմբերի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Իսահակ Սկրտչյան Բզումունի¹:

1 «Մշակ», 1901, № 280, 18 դեկտեմբերի, էջ 1:

1901 թ. դեկտեմբերի 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Զմրուխտ Զարգարյանը¹: 1902 թ. հուն-

վարի 27-ին Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում հոգեհանգիստ է կատարվում հանգուցյալի մահվան քառասնօրյակի², իսկ դեկտեմբերի 22-ին՝ առաջին տարեկիցի առիթով³:

- 1 «Մշակ», 1901, № 281, 19 դեկտեմբերի, էջ 1; № 282, 20 դեկտեմբերի, էջ 1:
- 2 «Մշակ», 1902, № 18, 26 յունվարի, էջ 1:
- 3 «Մշակ», 1902, № 282, 21 դեկտեմբերի, էջ 1:

1902

1902 թ. հունվարի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հարություն Գրիգորյանը¹:

- 1 «Մշակ», 1902, № 1, 1 յունվարի, էջ 1:

1902 թ. հունվարի 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավետիս Խոջամիրյանը¹: Փետրվարի 17-ին Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում տեղի է ունենում մահվան քառասնօրյակին նվիրված հոգեհանգստի արարողություն²: Նրա հիշատակին դուստրը՝ Եվգենյա Քալանթարը, կատարում է մի շարք նվիրատվություններ (Էրզրումի երկրաշարժից տուժածներին և 2 աղքատ ընտանիքի՝ 200-ական, Բաթումի եկեղեցու, Բաթումի և Վերին Ագուլիսի չքավորներին, Թիֆլիսի հայոց բարեգործական ընկերությանը, գիշերային ապաստարանին, Հավլաբարի էժանագին գրադարանին՝ 100-ական, Գրիգոր Արծրունու և Մ. Նալբանդյանի մահարձանների պատրաստման համար՝ 75-ական ռուբլի և այլն)³:

- 1 «Մշակ», 1902, № 2, 5 յունվարի, էջ 1:
- 2 «Մշակ», 1902, № 35, 16 փետրվարի, էջ 1; № 36, 17 փետր., էջ 1:
- 3 «Մշակ», 1902, № 3, 9 յունվարի, էջ 2: Новое обозрение. № 5930. 10 января. 1902 г. Շոտոս օրհրճյլո, 1902, № 2021.

1902 թ. հունվարի 18-ին Խոջիվանքի գերեզմանոցում ինքնասպան է լինում և 22-ին տեղում ամփոփվում Սաղի հրապարակում կտորեղենի խանութի տեր Գրիգոր Գևորգյան Սառաջյանը¹:

- 1 «Նոր-Դար», 1902, № 12, 22 յունուարի, էջ 2: «Մշակ», 1902, № 13, 20 յունվարի, էջ 1:

1902 թ. հունվարի 24-ին վախճանվում և փետրվարի 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Պետրոս Մարտիրոսյան Բերինյանը¹:

- 1 «Մշակ», 1902, № 29, 8 փետրվարի, էջ 1; № 30, 9 փետրվ., էջ 1:

1902 թ. փետրվարի 8-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում շուշեցի Միքայել Սարգսյան Գուկասյանը¹: Ի դեպ, նա «...ջրաղացներ և կարուածներ ունի և Սամարղանդում, իր կարողութիւնը 120 բաժին անելով, կտակով նուիրել է Շուշու Հայոց թեմական դպրանոցին՝ 15 բաժին, ճեմարանին՝ 5 բաժին, Ներսիսեան հոգևոր դպրանոցին՝ 5 բաժին, Յովնանեան աղջկանց դպրոցին՝ 3 բաժին, Շուշու Ագուլեաց և Ղազանչեցոց եկեղեցիներին՝ մէկ-մէկ բաժին»²:

- 1 «Մշակ», 1902, № 30, 9 փետրվարի, էջ 1; № 31, 10 փետր., էջ 1:
- 2 «Նոր-Դար», 1902, № 26, 12 փետրուարի, էջ 2:

1902 թ. փետրվարի 21-ին 61 տարեկանում վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում՝ Բաֆֆու, Ծերենցի շիրիմների հարևանությամբ է ամփոփվում անվանի պատմաբան, հնագետ, ազգագրագետ, հայագիտական բազմաթիվ աշխատությունների հեղինակ Ալեքսանդր Դավթյան Երիցյանը¹:

Տապանաքարին արձանագրված է եղել.

Աղէքսանդր Դավթեան / Երիցեանց, / 1841-1902:

1903 թ. հոկտեմբերի 26-ին «Խօջիվանքի գերեզմանատան եկեղեցում կը մատուցանվի պատարագ և ապա հոգեհանգիստ կը կատարվի հանգուցեալ Ալէքսանդր Երիցեանի գերեզմանի վրա, որից յետոյ տեղի կունենայ արձանի բացումը»³:

- 1 «Մշակ», 1902, № 40, 23 փետրվարի, էջ 1; № 41, 24 փետր., էջ 1; № 42, 26 փետր., էջ 2: «Նոր-Դար», 1902, № 33, 23 փետրուարի, էջ 1: Հանգուցյալի մասին նյութեր տես «Մշակ», 1902, № 40, 23 փետր., էջ 1; № 41, 24 փետր., էջ 1-2; № 43, 27 փետր., էջ 1; № 44, 28 փետր., էջ 1-2: Кавказ. № 50. 22 февраля 1902 г. С. 1-2; № 53. 26 февраля 1902 г. С. 3.

2 **Երենեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, էջ 32-33 (Երենյանի մոտ մահվան տարեթիվը, ի դեպ, վրիպակով նշված է 1908):

- 3 «Մշակ», 1903, № 234, 25 հոկտեմբերի, էջ 1:

1902 թ. մարտի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոֆյա Գաբրիելյան Շաղինյանցը¹։

¹ Кавказ. № 57. 2 марта 1902 г. С. 1.

1902 թ. մարտի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սալոմե Եգորյան Հովնաթանյանցը¹։

¹ Кавказ. № 57. 2 марта 1902 г. С. 1.

1902 թ. մարտի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բարեգործ, հասարակական գործիչ, իշխանուհի Մագթադինե Պողոսյան (Պողոս-Բեյեան) Բեհբուդյանցը՝ Բարսեղ Հովսեփյան Բեհբուդյանցի որդու՝ իշխան Նիկողայոս Բարսեղյան Բեհբուդյանցի կինը, որը սերում էր Կ. Պոլսի հայոց Տատյան ընտանիքից (հոգեհանգիստը՝ Վանքի մայր եկեղեցում)¹։

¹ «Մշակ», 1902, № 46, 2 մարտի, էջ 1; № 47, 3 մարտի, էջ 1: «Նոր-Դար», 1902, № 38, 2 մարտի, էջ 1: Кавказ. № 57. 2 марта 1902 г. С. 1; № 59. 4 марта 1902 г. С. 1. «Արատ», 1902, Գ-Գ, էջ 209:

1902 թ. մարտի 9-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Օվսաննա Հարությունյան Չիգիանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի Մայր եկեղեցում)¹։

¹ «Մշակ», 1902, № 56, 14 մարտի, էջ 1: “Тифлисский листок”, 1902, № 62, 14 марта, С. 1.

1902 թ. մարտի 12-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Անդրեևնա Քալանթարյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹։

¹ Тифлисский листок. № 62. 14 марта 1902 г. С. 1.

1902 թ. մարտի 12-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիա Բեժանյան Տեր-Խաչատրյանցը (հոգեհանգիստը՝ Խոջիվանքի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹։

¹ Тифлисский листок. № 62. 14 марта 1902 г. С. 1.

1902 թ. մարտի 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում պալատական խորհրդական Հարություն Բեկ Յուզբաշյանցը¹։

¹ «Մշակ», 1902, № 57, 15 մարտի, էջ 1; № 58, 16 մարտի, էջ 1:

1902 թ. ապրիլի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Զալիբեգյան Խարազյանցը¹։

¹ «Մշակ», 1902, № 75, 6 ապրիլի, էջ 1:

1902 թ. ապրիլի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում կոլեգիական խորհրդական Իվան Նիկիտյան Սարգսյանցը¹։

¹ «Մշակ», 1902, № 83, 21 ապրիլի, էջ 1:

1902 թ. ապրիլի 14-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Տիգրան Ալեքսեյան Ծատուրյանցը¹։

¹ Кавказ. № 99. 14 апреля 1902 г. С. 1.

1902 թ. մայիսի 21-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տիգրիսի քաղաքային վարչության նախկին անդամ Եվգրաֆ Եգորյան Խոսրովյանցը (Խոսրոն): Հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում¹։ Մոսկվայի համալսարանի իրավաբանության ճյուղն ավարտելուց հետո՝ սկսած 1868 թ.-ից, դատական պաշտոններ է վարել Երևանում, Նոր Բայազետում, Ծաղկաձորում (Դարաչիչակ) և Դարալագյազում: 1879-1901 թթ. Թիֆլիսի քաղաքային վարչության անդամներից էր²։

¹ «Մշակ», 1902, № 108, 22 մայիսի, էջ 1; № 109, 23 մայիսի, էջ 1; № 110, 25 մայիսի, էջ 1: «Նոր-Դար», 1902, № 79, 22 մայիսի, էջ 1: Кавказ. № 134. 22 мая 1902 г. С. 1.
² «Նոր-Դար», 1902, № 80, 23 մայիսի, էջ 2:

1902 թ. հունիսի 1-ին վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տիգրիսի Սբ. Հրեշտակապետաց եկեղեցու միաբան քահանա Անտոն Տեր-Խաչատրյանցը (հոգեհանգիստը՝ Հավլաբարի Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹։

¹ «Մշակ», 1902, № 117, 4 յունիսի, էջ 1: «Նոր-Դար», 1902, № 87, 5 յունիսի, էջ 1:

1902 թ. հուլիսի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սիմեոն Աբուլյանցը¹։

¹ «Մշակ», 1902, № 140, 30 յունիսի, էջ 1:

1902 թ. սեպտեմբերի 1-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում առաջին կարգի վաճառական Եգոր (Գևորգ) Մարտինյան Հակոբյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹։ Հոկտեմբերի 13-ին նույն եկեղեցում հոգեհանգիստ է կատարվում հանգուցյալի մահվան քառասուրջյակի առիթով²։ Երկար տարիներ եղել է Հավլաբարի Էջմիածնեցոց Մարիամյան օրհորդաց դպրոցի խնամակալ, Արքունական բանկի Թիֆլիսի բաժանմունքի մուրհակներ գեղյող կոմիտեի անդամ, 1893 թ.-ից մինչև կյանքի վերջը վարել է Քաղաքային խորհրդի իրավասուի պաշտոնը: Արժանացել է 2 ոսկե մեծ մեդալների և այլ շքանշանների³։

¹ «Մշակ», 1902, № 195, 5 սեպտեմբերի, էջ 1; № 196, 6 սեպտ., էջ 1; № 197, 7 սեպտ., էջ 1: «Նոր-Դար», 1902, № 120, 5 սեպտ., էջ 1: Кавказ. № 237. 7 сентября 1902 г. С. 1.
² «Մշակ», 1902, № 226, 12 հոկտեմբերի, էջ 1; № 227, 13 հոկտ., էջ 1:
³ «Նոր-Դար», 1902, № 121, 6 սեպտեմբերի, էջ 1; № 122, 7 սեպտ., էջ 2; № 157, 29 հոկտեմբերի, էջ 2:

1902 թ. սեպտեմբերի 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Զարվարդ Պետրոսյան Շուկովիկյանցը¹։

¹ «Մշակ», 1902, № 214, 23 սեպտեմբերի, էջ 1:

1902 թ. հոկտեմբերի 3-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ծնունդով Գողթան գավառի Հանդամեջ գյուղից Գևորգ Սարգսյան Թումանյանցը¹։

¹ «Մշակ», 1902, № 220, 5 հոկտեմբերի, էջ 4; № 221, 6 հոկտ., էջ 4:

1902 թ. հոկտեմբերի 20-ին Բաքվում վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թովմաս Սահակյան Թովմասյանցը¹:

1 «Մշակ», 1902, № 235, 24 հոկտեմբերի, էջ 1:

1902 թ. հոկտեմբերի 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ Հովսեփյան Տեր-Աբրահամյանցը¹: Խոջիվանքի Սր. Աստվածածին եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ հանգուցյալի մահվան քառասնորյակի առիթով²:

1 «Մշակ», 1902, № 238, 27 հոկտեմբերի, էջ 1; № 239, 29 հոկտ., էջ 1:

2 «Մշակ», 1902, № 282, 21 դեկտեմբերի, էջ 1:

1902 թ. հոկտեմբերի 28-ին վախճանվում և նոյեմբերի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սարգիս Գրիգորյան Ղափալյանցը¹:

1 «Մշակ», 1902, № 241, 31 հոկտեմբերի, էջ 1; № 243, 2 նոյեմբերի, էջ 1:

1902 թ. նոյեմբերի 20-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում իշխանուհի Մարիամ Հովհաննիսյան Բեկթաբեկյանցը (ծն.՝ Չիթախյանց): Հոգեհանգիստը՝ Վանքի Մայր եկեղեցում¹: Հանգուցյալը հոր՝ Ի. Ա. Չիթախյանցի նման ուժերն առանձնապես ներդրել է կրթական ոլորտի զարգացման գործի մեջ:

1 «Մշակ», 1902, № 258, 21 նոյեմբերի, էջ 1; № 259, 22 նոյ., էջ 1; № 260, 24 նոյ., էջ 1: «Նոր-Ղար», 1902, № 174, 21 նոյ., էջ 1: Кавказ. № 311. 24 ноября 1902 г. С. 1. ცნობის ფურცელი, 1902, № 1994:

1902 թ. նոյեմբերի 30-ին 22 տարեկանում վախճանվում և դեկտեմբերի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ստեփանոս Պետրոսյան Մարգարյանցը¹:

1 «Մշակ», 1902, № 268, 4 դեկտեմբերի, էջ 1:

1903

1903 թ. հունվարի 6-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կարապետ Բարսեղյան Բարսամյանցը¹:

1 «Մշակ», 1903, № 3, 9 յունվարի, էջ 1:

1903 թ. հունվարի 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Մինասյան Մալախյանցը¹:

1 Тифлисский листок. № 8. 11 января 1903 г.

1903 թ. հունվարի 14-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարտիրոս Մարգրսյան Նունուփարյանցը¹:

1 «Մշակ», 1903, № 9, 16 յունվարի, էջ 1:

1903 թ. հունվարի 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կոստանդ Մարգարյան Խուրթարյանցը¹:

1 «Մշակ», 1903, № 14, 22 յունվարի, էջ 1:

1903 թ. հունվարի 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Թաղևոսյան Մուսինյանցը¹:

1 «Մշակ», 1903, № 19, 28 յունվարի, էջ 1:

1903 թ. փետրվարի 3-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր բեկ Եսայան Գանիթրեկյանցը¹:

1 «Մշակ», 1903, № 26, 5 փետրվարի, էջ 1: Тифлисский листок. № 29. 5 февраля 1903 г.

1903 թ. փետրվարի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Ջորյանցը¹:

1 «Մշակ», 1903, № 25, 4 փետրվարի, էջ 1:

1903 թ. փետրվարի 10-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Տիգրիսի դատարանի քարտուղար Ալեքսանդր Գրիգորյան Արեշյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 Тифлисский листок. № 50. 1 марта 1903 г.

1903 թ. մարտի 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եզր Գրիգորյան Խոջափարուխյանցը (հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 Тифлисский листок. № 62. 15 марта 1903 г.

1903 թ. մարտի 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ազնվական Պետրոս Գևորգյան Մանդենյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 Тифлисский листок. № 62. 15 марта 1903 г.

1903 թ. ապրիլի 1-ին վախճանվում և 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նատալյա Եսայան Մադաթյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹: Ի դեպ, 1904 թ. ապրիլի 3-ին նշվում է մահվան առաջին տարեկիցը²:

1 «Մշակ», 1903, № 71, 2 ապրիլի, էջ 1: Тифлисский листок. № 76. 2 апреля 1903 г.; Новое обозрение. № 6355. 2 апреля 1903 г.

2 «Մշակ», 1904, № 65, 3 ապրիլի, էջ 1:

1903 թ. ապրիլի 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թագուհի Առուշանյան Հարությունյանցը¹:

1 «Մշակ», 1903, № 79, 16 ապրիլի, էջ 1:

1903 թ. մայիսի 19-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նիկողայոս Գերասիմյան Փուղինյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 Тифлисский листок. № 118. 23 мая 1903 г. С. 1.

1903 թ. գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Մարգարյան Հարությունյանցը¹:

1 Тифлисский листок. № 125. 31 мая 1903 г.

1903 թ. հունիսի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հայկական սեմինարիայի աշակերտ Լևոն Իսրայելյան Սիրգոյանցը¹:

1 Тифлисский листок. № 129. 5 июня 1903 г. С. 1. «Մշակ», 1903, № 118, 4 յունիսի, էջ 1:

1903 թ. հունիսի 26-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արշակ Հովսեփյան Մամուլյանը¹:

1 «Նոր-Դար», 1903, № 112, 27 յունիսի, էջ 1; № 113, 28 յուն., էջ 1: «Մշակ», 1903, № 138, 28 յունիսի, էջ 1:

1903 թ. հուլիսի 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Օվսաննա Հովհաննիսյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Նոր-Դար», 1903, № 121, 10 յուլիսի, էջ 1; № 122, 11 յուլիսի, էջ 1; № 123, 12 յուլիսի, էջ 1:

1903 թ. հուլիսի 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մողոմոն Եգորյան Սահաթսագյանը¹:

1 Тифлиссский листок. № 149. 27 июля 1903 г.

1903 թ. հուլիսի 29-ին Բաթումում եղերական մահով վախճանվում և օգոստոսի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Թատրոն» գրական-գեղարվեստական ժողովածուի հրատարակիչ, Բաթումում «Եղբայր Խաչատրյաններ» առևտրական տան հաշվապահ (նախկինում նույն պաշտոնը վարել է Տփղիսի «Եղբայր Ծովյանյաններ» դրամատան գրասենյակում) Ալեքսանդր Թարխանյանը¹: Սեպտեմբերի 15-ին մահվան քառասունօրյակի կապակցությամբ հոգեհանգիստը կատարվում է Վանքի Մայր եկեղեցում²:

1904 թ. օգոստոսի 1-ին նշվում է մահվան առաջին տարելիցը³:

1 «Նոր-Դար», 1903, № 134, 1 օգոստոսի, էջ 1; № 135, 2 օգոստ., էջ 1: Սպանության մասին տես Кавказ. № 204. 2 августа 1903 г. С. 3.

2 «Նոր-Դար», 1903, № 162, 12 սեպտեմբերի, էջ 1; № 163, 13 սեպտ., էջ 1:

3 «Մշակ», 1904, № 162, 31 յուլիսի, էջ 1; № 163, 1 օգոստոսի, էջ 1:

1903 թ. օգոստոսի 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարթա Մուրադյանը¹:

1 «Մշակ», 1903, № 139, 29 յունիսի, էջ 1:

1903 թ. օգոստոսի 16-ին Բեռլինում վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եփրեմ Աղաֆոնյան Բեգիջանյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 Тифлиссский листок. № 191. 23 августа 1903 г.

1903 թ. սեպտեմբերի 9-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում փոխգնդապետ Բարսեղ Նիկողոսյան Կորգանյանը (Կորգանով): Հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում¹:

1 Тифлиссский листок. № 206. 10 сентября 1903 г.

1903 թ. սեպտեմբերի 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վասիլ Առաքելյան Մելիք-Այվազյանը¹:

1 «Մշակ», 1903, № 201, 14 սեպտեմբերի, էջ 1:

1903 թ. սեպտեմբերի 27-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սրբուհի Կարապետյանը¹:

1 Кавказ. № 257. 2 сентября 1903 г. С. 1.

1903 թ. հոկտեմբերի 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Ստեփանյան Ավետիսյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Սարգիս եկեղեցում)¹:

1 “Тифлиссский листок”, 1903, № 228, 3 октября. Кавказ № 266. 8 октября 1903 г. С. 1. «Մշակ», 1903, № 220, 8 հոկտ., էջ 1:

1903 թ. հոկտեմբերի 11-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ավագ քահանա Եգնիկ Երզնկյանցի որդին՝ Օղեսայի բժշկական համալսարանի ուսանող Հովսեփ Երզնկյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

1 «Նոր-Դար», 1903, № 183, 14 հոկտեմբերի, էջ 1: «Մշակ», 1903, № 225, 14 հոկտ., էջ 1: Тифлиссский листок. № 233. 13 октября 1903 г.

1903 թ. հոկտեմբերի 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հարություն Հովհաննիսյան Ծամխարյանը¹:

1 «Մշակ», 1903, № 225, 14 հոկտ., էջ 1:

1903 թ. նոյեմբերի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բաքվում «Մշակ»-ի թղթակից Ներսես Դավթյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի մայր եկեղեցում)¹:

1 Լեռ, Էլի մի գերեզման, «Մշակ», 1903, № 242, 4 նոյեմբերի, էջ 1-2: «Մշակ», 1903, № 239, 31 հոկտեմբերի, էջ 1:

1903 թ. նոյեմբերի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նատալյա Դավթյան Չարչարյանը¹:

1 «Մշակ», 1903, № 240, 1 նոյեմբերի, էջ 1:

1903 թ. նոյեմբերի 10-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի Նորաշենի եկեղեցու միաբան Սահակ ավագ քահանայի այրին՝ Մարիամ Տեր-Հարությունյանը¹:

1 «Նոր-Դար», 1903, № 202, 11 նոյեմբերի, էջ 1; № 203, 12 նոյ., էջ 1:

1903 թ. նոյեմբերի 15-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Ստեփանյան Ծովյանյանը¹:

1 «Նոր-Դար», 1903, № 207, 18 նոյեմբերի, էջ 1:

1903 թ. նոյեմբերի 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարթա Խոսրովյան Փարեմուզյանը¹:

1 «Նոր-Դար», 1903, № 212, 25 նոյ., էջ 1; № 213, 26 նոյ., էջ 1:

1903 թ. նոյեմբերի 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Խարկովի համալսարանի իրավաբանական բաժնի ուսանող Արշակ Գրիգորյան Աբուլյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹: 1904 թ. նոյեմբերի 28-ին նշվում է հանգուցյալի մահվան առաջին տարելիցը²:

1 «Նոր-Դար», 1903, № 216, 29 նոյեմբերի, էջ 1:

2 «Մշակ», 1904, № 261, 27 նոյեմբերի, էջ 1:

1903 թ. վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիսաբեթ Սունդուկյանը, որի հիշատակին 1904 թ. հոկտեմբերի 3-ին կանգնեցվում է մահարձան¹:

1 «Մշակ», 1904, № 214, 2 հոկտեմբերի, էջ 1:

1903 թ. գերեզմանոցում է ամփոփվում Ներսիսյան դպրոցի վերջին դասարանի ուսանող ջալալօղլեցի (այժմ՝ Ստեփանավան) Արմեն Հարությունյանը, որը զոհվում է Հարանց վանքի բակում մի հարբած ռուս զինվորի սրի հարվածից¹:

¹ Մալխաս, Ջարթօնք, հ. Ա, Պոստոն, 1933, էջ 202-203; հ. Բ, Պոստոն, 1933, էջ 17, 31, 34-35:

1904

1904 թ. հունվարի 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կուսանաց վանքի մայրապետ, ավագ սարկավագուհի Փեփրոնյա Խուրյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 5, 20 յունվարի, էջ 1:

1904 թ. հունվարի 27-ին վախճանվում և 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բաքվի գիմնազիայի 6-րդ դասարանի աշակերտ Հովհաննես Մասյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 14, 30 յունվարի, էջ 1:

1904 թ. հունվարի 31-ին հանկարծամահ է լինում և փետրվարի 1-ին գերեզմանոցում ամփոփվում Ներսիսյան դպրոցի նախկին ուսուցիչ Գրիգոր Վարձեյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 15, 31 յունվարի, էջ 2:

1904 թ. փետրվարի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում գեներալ-մայոր Հովսեփ Ռորդանյանցի (Կորգանյանցի) այրին Աննա Արեսալոնյանը¹:

¹ Кавказ. № 28. 30 января 1904 г. С. 1.

1904 թ. փետրվարի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աստվածատուր (Բոզդան) Ավետիքյան Սվեչնիկյանը (Սվեչնիկով, Սվեչնիկով): Հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Մր. Ավետյաց եկեղեցում¹: Հանգուցյալը հավանաբար որդին էր Տփղիսի 1853-1856 թթ. քաղաքագլուխ Ավետիք Աստվածատրյան Սվեչնիկովի²:

¹ Тифлисский листок. № 26. 30 января 1904 г.

² Կարապետյան Ս., Թիֆլիսի քաղաքագլուխները, էջ 48-49:

1904 թ. փետրվարի 3-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի արական 3-րդ դասական գիմնազիայի 6-րդ դասարանի աշակերտ Սաշա Մելիք-Փարսադանյանը¹: Մարտի 14-ին Վանքի Մայր եկեղեցում նշվում է մահվան քառասնօրյակը²:

¹ «Մշակ», 1904, № 19, 5 փետրվարի, էջ 1; № 20, 6 փետր., էջ 1; № 21, 7 փետր., էջ 1:

² «Մշակ», 1904, № 51, 13 մարտի, էջ 1:

1904 թ. փետրվարի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Լևոն Հարությունյան Մանուկյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 20, 6 փետրվարի, էջ 1:

1904 թ. փետրվարի 8-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարգարիտ Դուրդարյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 24, 11 փետրվարի, էջ 1:

1904 թ. փետրվարի 8-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Միքայել Հովհաննիսյան Մելքունյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 26, 13 փետրվարի, էջ 1:

1904 թ. փետրվարի 9-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում գեներալ-մայոր, իշխան 65-ամյա Նիկողայոս Բարսեղյան Բեհրուդյանցը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹: Վերջին հրաժեշտին ներկա էին Թիֆլիսի նահանգապետ Ի. Ն. Սվեչինը, գեներալ-ադյուտանտ Ջ. Գ. Ծավճավաճեն, գեներալ-լեյտենանտ Ի. Ն. Ռեյտերը, բարձրաստիճան զինվորականներ և պաշտոնատար այլ անձինք². «Թաղումը կատարուեր է հանգուցելոյն զինուորական աստիճանին համապատասխան շքով մը...»³:

¹ Кавказ. № 38. 11 февраля 1904 г. С. 1; № 40. 13 февраля 1904 г. С. 1.

² Кавказ. № 41. 14 февраля 1904 г. С. 2. ՎԱԳ, ֆ. 12, ց. 8, գ. 1828, ք. 3:

³ «Կոչնակ», 1904, № 173, 2 ապրիլի, էջ 1379:

1904 թ. փետրվարի 9-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սանամ Գասպարյան Գյուլմսեթյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 25, 12 փետրվարի, էջ 1:

1904 թ. փետրվարի 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Երվանդ Ստեփանյան Ջալալյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 25, 12 փետրվարի, էջ 1; № 26, 13 փետրվ., էջ 1:

1904 թ. փետրվարի 12-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիսաբեթ Ալեքսանդրյան Դուլուխանյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 27, 14 փետրվարի, էջ 1; № 28, 15 փետրվ., էջ 1: Кавказ. № 42. 15 февраля 1904 г. С. 1.

1904 թ. փետրվարի 17-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսանդր Վարդանյան Չորյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 31, 19 փետրվարի, էջ 1:

1904 թ. մարտի 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ստեփան Հակոբյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 57, 20 մարտի, էջ 1:

1904 թ. մարտի 21-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եգոր Պետրոսյան Մելիքյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 59, 23 մարտի, էջ 1; № 60, 24 մարտի, էջ 1:

1904 թ. մարտի 23-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մելիք Սաղաթեյան Սարյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 60, 24 մարտի, էջ 1:

1904 թ. ապրիլի 1-ին վախճանվում և ապրիլի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Պավել Ավագյան Դավիդովը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 65, 3 ապրիլի, էջ 1; № 66, 4 ապրիլի, էջ 1:

1904 թ. ապրիլի 1-ին վաղաժամ վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աստղիկ Շահնազարյան Հովհաննիսյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 65, 3 ապրիլի, էջ 1:

1904 թ. ապրիլի 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մեղրակ (Արշակ) Սարգսյան Իգիթյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 66, 4 ապրիլի, էջ 1:

1904 թ. ապրիլի 2-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Առաքել բեկ Գրիգորյան Արքեպիսկոպոսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 66, 4 ապրիլի, էջ 1; № 67, 6 ապրիլի, էջ 1: Тифлисский листок. № 80. 6 апреля 1904 г.

1904 թ. ապրիլի 5-ին կաթողիկոսը հեռագրով տալիս է իր համաձայնությունը իշխան Բարսեղ Բեհրուդյանցի դատերը՝ Սոֆյա Գուրիել Բեհրուդյանցին Խոջիվանքի տոհմական գերեզմանոցում ամփոփելու մասին¹:

¹ ՎԱԳ, ֆ. 12, g. 8, q. 1828, p. 14, 19:

1904 թ. վաղաժամ վախճանվում և ապրիլի 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սիմոն Հարությունյան Օտարյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 71, 10 ապրիլի, էջ 1:

1904 թ. ապրիլի 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արգար Հարությունյան Հովհաննիսյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 78, 18 ապրիլի, էջ 1:

1904 թ. ապրիլի 22-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Իսայ Եզրովիչ Փիթոն և ընկ.» առևտրական տան նախագահ, Հայոց դրամատիկական ընկերության հիմնադիր և վարչության անդամ, «Արտիստիկ» ընկերության և երաժշտական ուսումնարանի (այժմ՝ Վ. Սարաջիշվիլու ան-

Եսայի Փիթոյանի կառուցած «Արտիստիկ» ընկերության շենքը, այժմ՝ Ռուսթավելու անվան քաղաքի

վան կոնսերվատորիա) փառահեղ շենքերի մեկենաս Եսայի (Իսայ) Եզրովիչ Փիթոյանը¹: Նույն թվականի մայիսի 31-ին նշվում է հանգուցյալի մահվան քառասուրյակը²:

¹ «Մշակ», 1904, № 82, 23 ապրիլի, էջ 1; № 83, 24 ապր., էջ 1; № 84, 25 ապր., էջ 1: Кавказ. № 106. 23 апреля 1904 г. С. 1; № 107. 24 апреля 1904 г. С. 1; № 108. 25 апреля 1904 г. С. 1.

² «Մշակ», 1904, № 111, 31 մայիսի, էջ 1:

1904 թ. ապրիլի 23-ին վաղաժամ վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Համասփյուռ Խաչատուրյան Բասենցյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 83, 24 ապրիլի, էջ 1; № 84, 25 ապրիլի, էջ 1:

1904 թ. ապրիլի 30-ին վաղաժամ վախճանվում և մայիսի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Կարապետյան Բարսամյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 89, 1 մայիսի, էջ 1; № 90, 2 մայիսի, էջ 1:

1904 թ. մայիսի 16-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Դարչո Թանդիլյան Մանուչարյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 102, 19 մայիսի, էջ 1; № 105, 22 մայ., էջ 1:

1904 թ. մայիսի 19-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում շուրվերցի Գրիգոր Մելիք-Սարգսյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 105, 22 մայիսի, էջ 1:

1904 թ. մայիսի 24-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Քերովբե Պատկանյանցի եղբայրը՝ երդվյալ հավատարմատար Սերովբե Պետրոսյան Պատկանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 110, 29 մայիսի, էջ 1-2: Тифлисский листок. № 122. 25 мая 1904 г.

1904 թ. հունիսի 1-ին վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Գրիգորյան Բալասանյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 115, 4 յունիսի, էջ 1; № 116, 5 յունիսի, էջ 1:

1904 թ. հունիսի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կովկասյան հրաձգային օդային հրետանային շարժապահեստի հրամանատար, փոխգնդապետ Արել Ստեփանյան Արեսալոյանցը¹:

¹ Тифлисский листок. № 133. 6 июня 1904 г. Кавказ. № 148. 6 июня 1904 г. С. 1.

1904 թ. հունիսի 10-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եվա Գևորգյան Տեր-Հարությունյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 122, 12 յունիսի, էջ 1:

1904 թ. հունիսի 10-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նիկողայոս Աբրահամյան Աստվածատրյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 122, 12 յունիսի, էջ 1:

1904 թ. հունիսի 14-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ Հովհաննիսյան Խանգանեղյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 125, 16 յուլիսի, էջ 1:

1904 թ. հունիսի 17-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Ավետյան Դեմուրյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ Тифлиссский листок. № 144. 19 июня 1904 г.

1904 թ. հուլիսի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աղբուլաղ-Թիֆլիս ճանապարհին վախճանված Երվանդ Աղամիրյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 139, 3 յուլիսի, էջ 4:

1904 թ. հուլիսի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Տեր-Մատթեոսյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 140, 4 յուլիսի, էջ 1:

1904 թ. հուլիսի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում մոզրկցի ուսուցիչ 69-ամյա Անդրեաս Մակարյան Ջաշիայանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 149, 16 յուլիսի, էջ 1; № 150, 17 յուլ., էջ 1; № 151, 18 յուլ., էջ 1: Հայտնի է, որ հանգուցյալը նախնական կրթությունը ստացել է Մոզրկում, հետո ավարտել Ստավրոպոլի գիմնազիան: 1855 թ. դասավանդում էր Տփղիսի Ներսիսյան դպրոցում, ապա հաջորդաբար Ֆավրի և Դեմիսենկոյի պանսիոններում, զինվորական պրոգիմնազիայում: 1877-1883 թթ. եղել է ուսուցիչ և տեսուչ Մարիամյան օրիորդաց դպրոցում: Նրա հիշատակին ժառանգները բարեգործական նպատակներով նվիրում են 5150 ռուբլի («Մշակ», № 151, 18 յուլ., էջ 2):

1904 թ. հուլիսի 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Անտոն Չոհրաբյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 155, 23 յուլիսի, էջ 1; № 156, 24 յուլիսի, էջ 1:

1904 թ. օգոստոսի 23-ին Աբասթումանում վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հարություն (Արտեմ) Ալեքսանդրյան Խախտոյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 182, 25 օգոստոսի, էջ 1; № 184, 27 օգոստ., էջ 1: Новое обозрение. № 6782. 26 августа 1904 г.

1904 թ. օգոստոսի 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նինա Գարրիելյան Մեղվինյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 184, 27 օգոստ., էջ 1; № 185, 28 օգոստ., էջ 1:

1904 թ. հոկտեմբերի 18-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում երդվյալ հավատարմատար Հակոբ Գրիգորյան Տեր-Հովհաննիսյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 230, 21 հոկտ., էջ 1; № 231, 23 հոկտ., էջ 1:

1904 թ. հոկտեմբերի 27-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Շուշանիկ Մարգարյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 236, 29 հոկտեմբերի, էջ 1:

1904 թ. նոյեմբերի 6-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Օգուրգեթի քաղաքային ուսումնարանի տեսուչ, արքունի խորհրդական Հովսեփ Ստեփանյան Ստեփանյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ Кавказ. № 300. 10 ноября 1904 г. С. 1.

1904 թ. նոյեմբերի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիա Սավելևնա Խանջալածեն (օրիորդական ազգանունը՝ Մանվելյան)¹: Նույն թվականի դեկտեմբերի 12-ին նշվում է հանգուցյալի մահվան քառասունօրյակը²:

¹ «Մշակ», 1904, № 243, 6 նոյեմբերի, էջ 1; № 244, 7 նոյ., էջ 1:

² «Մշակ», 1904, № 273, 11 դեկտ., էջ 1; № 274, 12 դեկտ., էջ 1:

1904 թ. նոյեմբերի 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վահան Գարրիելյան Հարությունյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 249, 13 նոյեմբերի, էջ 1:

1904 թ. նոյեմբերի 19-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հարություն վարժապետի կինը՝ Եղիսաբեթ Լազարյան Շահնազարյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 255, 20 նոյեմբերի, էջ 1:

1904 թ. դեկտեմբերի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ստեփան Նիկիտյան Տեր-Սլրոշյանը (Տերյան)¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 267, 4 դեկտ., էջ 1; № 268, 5 դեկտ., էջ 1:

1904 թ. դեկտեմբերի 17-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ Գասպարյան Մնացականյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 279, 18 դեկտեմբերի, էջ 1; № 280, 19 դեկտ., էջ 1:

1904 թ. դեկտեմբերի 20-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում 76-ամյա Եղիսաբեթ Հովհաննիսյան Թեմուրազյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 282, 22 դեկտեմբերի, էջ 1:

1904 թ. դեկտեմբերի 23-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում պաշտոնաթող գնդապետ Գերասիմ Ավետյան Արարատյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 285, 25 դեկտեմբերի, էջ 1:

1904 թ. դեկտեմբերի 28-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Իսկուհի Քրիստափորյանը¹:

¹ «Մշակ», 1904, № 288, 29 դեկտեմբերի, էջ 1:

1904 թ. Հովսեփ Խունունցը թույլտվություն է ստանում գերեզմանոցում կառուցելու 14,5 արշին բարձրությամբ և 7,5-ական լայնությամբ և երկարությամբ մի դամբարան¹:

¹ ՀԱԳ, ֆ. 53, ց. 1, գ. 3429, ք. 2, 5:

1905

1905 թ. հունվարի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արիստակես Տեր-Մովսիսյան Տեր-Խաչատրյանը¹:

¹ «Մշակ», 1905, № 1, 1 յունվարի, էջ 1:

1905 թ. հունվարի 26-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ճարտարագետ Հովսեփ Սողոմոնյան Սիրիմանյանը¹:

¹ Кавказ. № 27. 29 января 1905 г. С. 1.

1905 թ. հունվարի 26-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Պետրոս Հովհաննիսյան Ալիբեկյանցը¹:

¹ Кавказ. № 27. 29 января 1905 г. С. 1.

1905 թ. հունվարի 29-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Նազար Ալեքսեյյան Չիքախյանցը¹:

¹ Кавказ. № 30. 1 февраля 1905 г. С. 1.

1905 թ. հունվարի 31-ին վախճանվում և փետրվարի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի III զիննագիսայի 6-րդ դասարանի աշակերտ Մատթեոս Ստեփանյան Ոսկանյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1905, № 12, 2 փետրվարի, էջ 1: Кавказ. № 30. 1 февраля 1905 г. С. 1.

1905 թ. փետրվարի 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սարգիս Պետրոսյան Սարյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Արշարյս», 1905, № 31, 6 հոկտեմբերի, էջ 1:

1905 թ. փետրվարի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Միքայել Թովմայան Փրիդոնյանցը¹:

¹ Тифлисский листок. № 28. 17 февраля 1905 г.

1905 թ. փետրվարի 3-ին վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում շուշեցի Ավետիս Կարապետյան Խաչատրյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1905, № 14, 4 փետրվարի, էջ 1:

1905 թ. փետրվարի 11-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավետիք Սկրտումյան Իշխանյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1905, № 22, 13 փետրվարի, էջ 1:

1905 թ. փետրվարի 11-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սբ. Ստեփանոս Կուսանաց վանքի սարկավագուհի, կույս Նունե Գևորգյան Ծովյանյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1905, № 22, 13 փետրվարի, էջ 1:

1905 թ. փետրվարի 12-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բանաստեղծ Արտաշես Գարիբյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1905, № 23, 15 փետրվարի, էջ 1:

1905 թ. փետրվարի 14-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում կոստանդնուպոլսեցի Թագվոր Արսենյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1905, № 24, 16 փետրվարի, էջ 1:

1905 թ. փետրվարի 19-ին Մոսկվայում վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում վաղամեռիկ Մարիամ Հարությունյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1905, № 31, 24 փետրվարի, էջ 1:

1905 թ. փետրվարի 21-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նունե Աստվածատրյան Կոխտյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1905, № 32, 26 փետրվարի, էջ 1:

1905 թ. փետրվարի 27-ին վախճանվում և մարտի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մինաս Մինասյան Արիյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1905, № 34, 1 մարտի, էջ 1:

Հավանաբար 1905 թ. մարտի սկզբին վախճանվում է անվանի արձակագիր, թատերագետ, ազգագրագետ Պերճ Պռոշյանցի կինը՝ Աննա Պռոշյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1905, № 43, 12 մարտի, էջ 1:

Տապանաքարին արձանագրված է եղել.

Աննա Պռոշեանց, / ամուսին / վիպասան Պերճ Պռոշեանցի, / ծն. 1853, մահ. 1905¹:

¹ **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, էջ 49:

1905 թ. մարտի 6-ին 52 տարեկանում վախճանվում (ծնվ. 02.02.1857, Վաղարշապատ. սերում է Բագրևանդի Եկմալ գյուղից) և մարտի 13-ին Գ. Արծրունու գերեզմանի մոտ է ամփոփվում անվանի երգահան Մակար Գրիգորյան Եկմալյանցը¹:

Մահարձանին արձանագրված է եղել.

Ու չերգեցիմք ողբոց երգեր. / Երաժշտագետ / Մ. Եկմալեան, 1905: / Композитор / М. Экмальян².

1911 թ. նշվում է մահվան 6-րդ տարեկիցը³:

1912 թ. նշվել է. «Մակարյան Եկմալեանի գերեզմանը անխնամ և անուշադիր դրուքեան մէջ գտնուելու պատճառով վերջերս նրա գերեզմանի մէջ թաղել են մի այլ դիակ: Իրօք որ զարմանալի ազգ ենք մենք: Նրա տաղանդի յարգողները ամեն անգամ թմբուկ են հարկանում և նրա յիշատակին դատարկ խօսքեր շռայլում, սակայն հենց այդ մարդիկ ցարդ չը կարողացան Մ. Եկմալեանի գերեզմանի վրա ոչ միայն մի համեստ արձան կանգնեցնել, այլ և գէթ մի ցանկապատով շրջապատել նրա գերեզմանը, որպէսզի գոնէ հետքը պահպանվէր»⁴:

1915 թ. մարտի 8-ին գերեզմանատանը կատարվում է մահվան 10-րդ տարելիցի հոգեհանգստյան արարողություն⁵:

1 «Մշակ», 1905, № 43, 12 մարտի, էջ 1:

2 **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, Վիեննա, 1940, էջ 11-13: Հանգուցյալի մասին տես **Թահմիզյան Ն.**, Մակար Եկմայան, Երևան, 1981:

3 «Հորիզոն», 1911, № 48, 6 մարտի, էջ 1:

4 «Մշակ», 1912, № 56, 15 մարտի, էջ 3:

5 «Հորիզոն», 1915, № 53, 8 մարտի, էջ 1, 3: Հոգեհանգստյան արարողությունը կազմակերպել է Հայոց երաժշտական ընկերությունը (№ 54, 10 մարտի, էջ 3):

1905 թ. մարտի 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մեշանսկի Ուպրավայի նախկին ստարշինա Իսահակ Սողոմոնյան Բուրդանյանը¹:

1 «Մշակ», 1905, № 42, 10 մարտի, էջ 1; № 43, 12 մարտի, էջ 1:

1905 թ. մարտի 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Հարությունյան Հովհանջանյանը¹:

1 «Մշակ», 1905, № 53, 24 մարտի, էջ 1:

1905 թ. մարտի 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հայկ Սարգսյան Կովալյանցը¹:

1 «Մշակ», 1905, № 54, 25 մարտի, էջ 1:

1905 թ. մարտի 22-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հռիփսիմն Խարազյանը¹:

1 «Մշակ», 1905, № 55, 26 մարտի, էջ 1:

1905 թ. մարտի 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում մասնավոր հավատարմատար Գրիգոր Առաքելյան Գողոշյանցը¹:

1 «Մշակ», 1905, № 55, 26 մարտի, էջ 1:

1905 թ. մարտի 29-ին վախճանվում և ապրիլի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տիդիսի 2-րդ կարգի վաճառական Պետրոս Ստեփանյան Ստեփանբեգյանցը (հոգեհանգիստը՝ Բեթղեհեմի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1905, № 60, 1 ապրիլի, էջ 1: Тифлисский листок. № 65. 2 апреля 1905 г.

1905 թ. մարտի 28-ին վախճանվում և ապրիլի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Շաքարյան Սկրտումյանցը¹:

1 «Մշակ», 1905, № 60, 1 ապրիլի, էջ 1:

1905 թ. ապրիլի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում երդվյալ հավատարմատար Հովհաննես Մըկրտչյան Ավագյանցը¹:

1 «Մշակ», 1905, № 59, 31 մարտի, էջ 1; № 61, 2 ապրիլի, էջ 1:

1905 թ. ապրիլի 2-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ռուբեն Ղազարյան Հակոբյանցը¹:

1 «Մշակ», 1905, № 63, 6 ապրիլի, էջ 1:

1905 թ. ապրիլի 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սկրտիչ քահանա Գուլամիրյանցը¹:

1 «Մշակ», 1905, № 70, 14 ապրիլի, էջ 1:

1905 թ. ապրիլի 11-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Յազոր Խաչատրյան Նավթիկյանցը¹:

1 «Մշակ», 1905, № 70, 14 ապրիլի, էջ 1:

1905 թ. ապրիլի 24-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի արական 3-րդ գիմնազիայի աշակերտ Ամատունի Մեսրոպյան Արզումանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1905, № 76, 26 ապրիլի, էջ 1: Кавказ. № 104. 26 апреля 1905 г. С. 1.

1905 թ. ապրիլի 28-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Նիկողայոս Գաբրիելյան Մեդվիյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 Тифлисский листок. № 87. 30 апреля 1905 г.

1905 թ. մայիսի 2-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բժիշկ Ավետիք Մովսեսյան Ահարոնյանցը¹:

1 «Մշակ», 1905, № 83, 4 մայիսի, էջ 1:

1905 թ. մայիսի 6-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում գնդապետի այրի Կատարինե Տեր-Բարսեղյանը¹:

1 «Մշակ», 1905, № 87, 8 մայիսի, էջ 1:

1905 թ. մայիսի 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ղազար Միմոնյան Հարությունյանը¹:

1 «Մշակ», 1905, № 91, 13 մայիսի, էջ 1:

1905 թ. հունիսի 27-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի Քաղաքային վարչության դիվանապահ Նիկիտա Իսայան Զեփինովը¹:

1 «Մշակ», 1905, № 123, 29 յունիսի, էջ 1:

1905 թ. հունիսի 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում օրիորդ Իշխանյանը: Քաղաքը պատերազմական դրության մեջ հայտարարված լինելու պատճառով հանգուցյալի դագաղը տնից եկեղեցի, ապա գերեզմանատուն փոխադրվել է զորքով շրջապատված, և բացի հարազատներից՝ ոչ մեկին չի թույլատրվել մասնակցել հուղարկավորմանը¹:

1 «Նոր-Դար», 1905, № 1, 3 յուլիսի, էջ 2:

1905 թ. հուլիսի 3-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հաղորդակցության ճանապարհների ինժեներ Սեդրակ Հովհաննիսյան Արարտյանցը¹:

1 «Մշակ», 1905, № 129, 6 յուլիսի, էջ 1:

1905 թ. հուլիսի 8-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում երդվյալ հավատարմատար Ստեփան Գրիգորյան Մելիք-Նուբարյանցը¹:

1 Кавказ. № 170. 9 июля 1905 г. С. 1.

1905 թ. հուլիսի 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Խոջամիրյանը¹:

¹ «Մշակ», 1905, № 148, 29 յուլիսի, էջ 1:

1905 թ. հուլիսի 28-ին վախճանվում և 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովսեփ Տեր-Մովսիսյան Տեր-Աբրահամյանը¹:

¹ «Մշակ», 1905, № 149, 30 յուլիսի, էջ 1:

1905 թ. օգոստոսի 6-ին գերեզմանոցի Կուսանաց դամբարանում է ամփոփվում Թիֆլիսի Սբ. Ստեփանոս Կուսանաց վանքի դպրոցի Նեկտարինե Շահվերդյանը¹:

¹ «Մշակ», 1905, № 154, 5 օգոստոսի, էջ 1:

1905 թ. օգոստոսի 6-ին Պյատիգորսկում վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարդան Խուդավերդյան Խուդավերդյանը¹:

¹ «Մշակ», 1905, № 160, 12 օգոստոսի, էջ 1:

1905 թ. օգոստոսի 19-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում պաշտոնաթող գեներալ-լեյտենանտ Նիկիտա Գրիգորյան Շահնազարյանը¹:

¹ «Մշակ», 1905, № 166, 20 օգոս., էջ 1; № 168, 23 օգոս., էջ 1:

1905 թ. օգոստոսի 28-ին վախճանվում և սեպտեմբերի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տըփղիսի Կուսանաց վանքի միաբան և ավագ սարկավագուհի, կրթական և բարեգործական աշխատանքների նվիրյալ 80-ամյա Գայանե Հախնազարյանը¹: Հանգուցյալի ջանքերով Տփղիսում բացվում է օրիորդաց դպրոց: Հանգանակություններով աստարում է Էջմիածնի Մայր Աթոռին, իրականացնում դեպի Սբ. Կարապետ եկեղեցի բարձրացող աստիճանների շինարարությունը: Նրա հորդորներով մի տիկին ստանձնում է Բեթղեհեմի Սբ. Աստվածածին եկեղեցու բակում բխող աղբյուրի շինարարությունը և այլն²:

¹ «Մշակ», 1905, № 174, 30 օգոստոսի, էջ 1:

² Тифлиский листок. № 178. 1 сентября 1905 г.

1905 թ. սեպտեմբերի 1-ին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում վաճառական Հովհաննես Նիկողոսյանցի հայրը՝ Ստեփան Խաչատրյան Նիկողոսյանը¹:

¹ «Մշակ», 1905, № 176, 3 սեպտեմբերի, էջ 1:

1905 թ. սեպտեմբերի 28-ին վախճանվում և հոկտեմբերի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ջավահիր Բաղչեցյանը¹:

¹ «Մշակ», 1905, № 198, 30 սեպտեմբերի, էջ 1:

1905 թ. հոկտեմբերի 4-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Իվան Գավիդյան Ռոստևանովը¹:

¹ «Մշակ», 1905, № 204, 7 հոկտեմբերի, էջ 1:

1905 թ. հոկտեմբերի 7-ին Լաստիսցիխե վրացաբնակ գյուղում՝ իր ազարակում, 5 զինված չարագործների ձեռքով սպանվում է և 9-ին գերեզմանոցում ամփոփվում Թիֆլիսի նախկին վաճառական Նուգարյանը (չարագործները նրա գրպանից հանել են 7 ռ. և դանակ, իսկ կնոջը պարտադրել Թիֆլիսում պատրաստել 2000 ռ., հակառակ դեպքում իրեն էլ կսպանեն: Տիկինը թեթև վիրավորվել էր ձեռքից: Սպանությունը կատարել է ազարակից արձակված ծառան)¹:

¹ «Նոր-Դար», 1905, № 29, 11 հոկտեմբերի, էջ 3:

1905 թ. հոկտեմբերի 7-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում վաղամեռիկ Հայկ Ավետիքյան Թառայանը¹:

¹ «Մշակ», 1905, № 206, 9 հոկտեմբերի, էջ 1:

1905 թ. հոկտեմբերի 22-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի փոխադարձ վարկի ընկերության թղթակից Հովհաննես Կարապետյան Շահմուրադյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1905, № 211, 26 հոկտեմբերի, էջ 1: «Արշալոյս», 1905, № 40, 26 հոկտեմբերի, էջ 1: Новое обозрение. № 221. 26 октября 1905 г.

1905 թ. հոկտեմբերի 28-ին վախճանվում և 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում նույն ամսի 22-ին տեղի ունեցած աղետից ծանր վիրավորված Բաքվի գիմնազիայի 8-րդ դասարանի աշակերտ, թավրիզեցի Հովակիմ Արշակյան Նազարբեգյանը¹:

¹ «Մշակ», 1905, № 214, 30 հոկտեմբերի, էջ 1:

1905 թ. նոյեմբերի 2-ին վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիսաբեթ Բաբախանյանը¹:

¹ «Մշակ», 1905, № 219, 5 նոյեմբերի, էջ 1:

1905 թ. նոյեմբերի 15-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բագրատ Ավետիսյան Խանդուրյանը¹:

¹ «Մշակ», 1905, № 230, 18 նոյեմբերի, էջ 1:

1905 թ. դեկտեմբերի 1-ին վախճանվում և 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հռիփսիմե Հայրապետյան Տեր-Գասպարյանը¹:

¹ «Մշակ», 1905, № 239, 3 դեկտեմբերի, էջ 1:

1905 թ. դեկտեմբերի 9-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Մակարյանը¹:

¹ «Մշակ», 1905, № 246, 11 դեկտեմբերի, էջ 1:

1906

1906 թ. հունվարի 1-ին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մովսես Բաղդանյան Բարսեղյանը¹:

¹ «Մշակ», 1906, № 2, 4 յունվարի, էջ 1:

1906 թ. հունվարի 16-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ուսուցիչ Հարություն Ղարազյոզյանը¹: Հանգուցյալն իր անվամբ գործող ուսումնարան-պանսիոնի հիմնադիրն էր¹:

¹ «Արշալոյս», 1906, № 15, 22 հունվարի, էջ 1:

1906 թ. հունվարի 17-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կարապետ Հարությունյան Չոխրաբյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1906, № 13, 20 յունվարի, էջ 1:

1906 թ. հունվարի 28-ին վախճանվում և 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Զիրաբյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1906, № 22, 31 յունվարի, էջ 1:

1906 թ. փետրվարի սկզբին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Լևոն Գրիգորյան Տեր-Ղևոնդյանցը: Սարտի 12-ին կատարվում է հոգեհանգիստ մահվան քառասորյակի առիթով¹:

¹ «Մշակ», 1906, № 54, 11 մարտի, էջ 1:

1906 թ. փետրվարի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սարգիս Մամաջանյանը¹:

¹ «Մշակ», 1906, № 23, 1 փետրվարի, էջ 1:

1906 թ. փետրվարի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նուխու բնակչուհի Բալախանում Հովսեփյան Աբրահամյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1906, № 28, 7 փետրվարի, էջ 1:

1906 թ. փետրվարի 8-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Դավիթ Սկրաչյան Տեր-Մարկոսյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1906, № 30, 9 փետրվարի, էջ 1:

1906 թ. փետրվարի 21-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Միհրան Սահակյան Բաղդասարյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1906, № 42, 25 փետրվարի, էջ 1:

1906 թ. փետրվարի 25-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Միքայել Հարությունյան Քոչարյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1906, № 44, 28 փետրվարի, էջ 1:

1906 թ. փետրվարի 25-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարթա Գևորգյան Տեր-Բարսեղյանցը՝ Գրիգոր ավագ քահանայի կողակիցը¹:

¹ «Արշալոյս», 1906, № 46, 2 մարտի, էջ 1; № 47, 3 մարտի, էջ 1:

1906 թ. փետրվարի 26-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մինաս Մահտեսի-Գրիգորյան Խունունցը¹:

¹ «Մշակ», 1906, № 44, 28 փետրվարի, էջ 1:

1906 թ. փետրվարի 27-ին վախճանվում և մարտի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիսաբեթ Հովհաննիսյան Խոջամիրյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1906, № 45, 1 մարտի, էջ 1:

1906 թ. մարտի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում դեռևս 1905 թ. հայ-թուրքական ընդհարումների ժամանակ Թիֆլիսի Հրեշտակապետաց եկեղեցու բակում վիրավորված նույն եկեղեցու տիրացու ավճավագի Սողոմոն Տեր-Սկրաչյանը¹:

¹ Յ. Մ., Նամակ խմբագրութեան, «Մշակ», 1906, № 44, 28 փետրվարի, էջ 3:

1906 թ. փետրվարի 27-ին վախճանվում և մարտի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Շուշի քաղաքի Ազուլյաց եկեղեցու քահանա Հովհաննես Թառումյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1906, № 47, 3 մարտի, էջ 1:

1906 թ. մարտի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Ասլանյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1906, № 47, 3 մարտի, էջ 1:

1906 թ. մարտի 3-ին վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սուլթան Հայրապետյան Գասպարյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1906, № 48, 4 մարտի, էջ 1:

1906 թ. մարտի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսանդր Սարգսյան Պետրոսյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1906, № 48, 4 մարտի, էջ 1:

1906 թ. մարտի 7-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սարգիս Թաղևոսյան Գասպարյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1906, № 53, 10 մարտի, էջ 1:

1906 թ. մարտի 8-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում ծնունդով Սալմաստի Հաֆթվան գյուղից Կարապետ Հարությունյան Մարտիրոսյանցը, որի տապանաքարին արձանագրված է եղել.

Սալմաստ գա/վառի Հա(ֆթվան) / զիղացի / Կարապետ / Յարութիւնեան / Մարտիրոսեանց / 1 ա. վախճ. 8 / մարտի 1906 ամի:

Հրատ. **Муральян П.** Тбилиси... С. 98.

1906 թ. մարտի 11-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Բ.ս. Եգ. Փիթոյել և ընկ.» առևտրական տան ղեկավար Ալեքսանդր Եգորյան Փիթոնը¹:

¹ «Մշակ», 1906, № 55, 12 մարտի, էջ 1:

1906 թ. մարտի 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նունե Տեր-Գևորգյան Տեր-Ստեփանյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1906, № 56, 14 մարտի, էջ 1:

Գրիգոր Տեր-Ղևոնդյանցը որդու՝ Լևոնի գերեզմանաքարի մոտ

1906 թ. մարտի 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հռիփսիմեն Հովհաննիսյան Ծատուրյանցը¹։
 1 «Մշակ», 1906, № 59, 17 մարտի, էջ 1: 1907, № 58, 17 մարտի, էջ 1:

1906 թ. մարտի 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Լևոն Առաքելյան Գևորգյանցը¹։
 1 «Մշակ», 1906, № 63, 23 մարտի, էջ 1:

1906 թ. մարտի 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բաքվի Ալեքսանդր III արական գիմնազիայի 6-րդ դասարանի աշակերտ Գասպար Ավետիսյան Գասպարյանցը¹։
 1 «Մշակ», 1906, № 66, 26 մարտի, էջ 1:

1906 թ. մարտի 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նիկողայոս Հովսեփյան Ստեփանյանցը¹։
 1 «Մշակ», 1906, № 66, 26 մարտի, էջ 1:

1906 թ. ապրիլի 8-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ Սարգսյան Մուրադյանցը¹։
 1 «Մշակ», 1906, № 75, 11 ապրիլի, էջ 1:

1906 թ. ապրիլի 15-ին Մոսկվայում վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում երդվյալ հավատարմատար Սոկրատ Ստեփանյան Մելիք-Աղանյանցը¹։

1907 թ. ապրիլի 15-ին՝ մահվան առաջին տարելիցի օրը, տեղի է ունենում մահարձանի օծումը²։
 1 «Մշակ», 1906, № 81, 18 ապրիլի, էջ 1; № 86, 23 ապրիլի, էջ 1:
 2 «Մշակ», 1907, № 79, 14 ապրիլի, էջ 1; № 80, 15 ապրիլի, էջ 1:

1906 թ. ապրիլի 20-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ջավահիր Մելիք-Բախտանյանցը¹։
 1 «Մշակ», 1906, № 85, 22 ապրիլի, էջ 1:

1906 թ. ապրիլի 20-ին եղերական մահով վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եզր Ավագյան Դավթյանցը¹։
 1 «Մշակ», 1906, № 86, 23 ապրիլի, էջ 1:

1906 թ. մայիսի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կոնստանդին Մկրտչյան Իսրայելյանցը¹։
 1 «Ալիք» (Թիֆլիս), 1906, № 9, 7 մայիսի, էջ 1:

1906 թ. մայիսի 12-ին եղերական մահով վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Եղբ. Ս. Խ. և Ա. Գեորգեանց» առևտրական տան գլխավոր անդամ Խաչատուր Բաղդասարյան Գեվորգյանցը¹։
 1 «Մշակ», 1906, № 106, 19 մայիսի, էջ 1:

1906 թ. մայիսի 20-ին եղերական մահով վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Օհաննեսյան Ապրիանյանցը¹։
 1 «Մշակ», 1906, № 111, 25 մայիսի, էջ 1:

1906 թ. մայիսի 22-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նատալյա Ռևազյանը¹։
 1 «Մշակ», 1906, № 112, 26 մայիսի, էջ 1:

1906 թ. մայիսի 24-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թալալ Պետրոսյան Դավիթխանյանցը¹։
 1 «Ալիք», 1906, № 24, 26 մայիսի, էջ 1; № 25, 27 մայիսի, էջ 1:

1906 թ. մայիսի 27-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի II գիմնազիայի 1-ին դասարանի աշակերտ Թագուշ Հակոբյան Առվանյանցը¹։
 1 «Մշակ», 1906, № 114, 28 մայիսի, էջ 1:

1906 թ. հունիսի 10-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Իսահակ Արտեմյան Մելիք-Բաբախանյանցը¹։
 1 «Մշակ», 1906, № 127, 13 յունիսի, էջ 1:

1906 թ. հունիսի 12-ին Պետերբուրգում վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Եվանգոլյանցի կինը՝ Սիրանուշ Մինասյան Եվանգոլյանցը¹։
 1 «Մշակ», 1906, № 131, 17 յունիսի, էջ 1: «Ալիք», 1906, № 43, 17 յունիսի, էջ 1:

1906 թ. հունիսի 20-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Երվանդ Տիգրանյան Աշճյանցը¹։
 1 «Մշակ», 1906, № 134, 22 յունիսի, էջ 1: «Ալիք», 1906, № 46, 22 յունիսի, էջ 1:

1906 թ. հունիսի 24-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հարություն Հակոբյան Բեզգաղյանցը¹։
 1 «Մշակ», 1906, № 137, 27 յունիսի, էջ 1: «Ալիք», 1906, № 49, 27 յունիսի, էջ 1:

1906 թ. հուլիսի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Բոսսիյսկօե փոխադրական եւ ապահովագրական» ընկերության Թիֆլիսի գործակալության պաշտոնակից Գրիգոր Իսայան Վարդանյանցը¹։
 1 «Մշակ», 1906, № 142, 2 յուլիսի, էջ 1:

1906 թ. հուլիսի 19-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նիկողայոս Մարգարյան Գրիգորյանցը¹։
 1 «Ալիք», 1906, № 68, 21 յուլիսի, էջ 1:

1906 թ. հուլիսի 20-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում III գիմնազիայի 5-րդ դասարանի աշակերտուհի Անահիտ Խաչատրյան Բասենցյանը¹։
 1 «Մշակ», 1906, № 156, 22 յուլիսի, էջ 1:

1906 թ. հուլիսի 27-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նատալյա Մինեոնյան Տեր-Հովհաննիսյանցը¹։
 1 «Ալիք», 1906, № 75, 29 յուլիսի, էջ 1:

1906 թ. օգոստոսի 2-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարվառե Բեգիջանյանը¹:

1 «Մշակ», 1906, № 168, 5 օգոստոսի, էջ 1:

1906 թ. օգոստոսի 12-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում փոխգնդապետ Պետրոս Արեշյանի կինը՝ Եղիսարեթ Յագորյան Արեշյանը¹: 1907 թ. օգոստոսի 12-ին հանգուցյալի մահվան տարելիցի առնչությամբ Խոջիվանքի եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ²:

1 «Մշակ», 1906, № 177, 17 օգոստոսի, էջ 1:

2 «Խարիսխ», 1907, № 33, 11 օգոստոսի, էջ 1:

1906 թ. օգոստոսի 19-ին Հավաբարում՝ իր բնակարանի առջև, սպանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հաջի Սկրտիչ Կարապետյան Այդինյանը¹:

1 «Զանգ», 1906, № 9, 22 օգոստոսի, էջ 1: «Մշակ», 1906, № 181, 22 օգոստոսի, էջ 1:

1906 թ. օգոստոսի 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բժիշկ Ավետիք Ահարոնյանցի հայրը՝ Մովսես Ահարոնյան Ահարոնյանը¹:

1 «Զանգ», 1906, № 14, 27 օգոստոսի, էջ 1: «Մշակ», 1906, № 185, 26 օգոստոսի, էջ 1:

1906 թ. օգոստոսի 23-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում շտաբս-կապիտան Ալեքսանդր Հարությունյան Ասրիյանը¹:

1 «Մշակ», 1906, № 185, 26 օգոստոսի, էջ 1:

1906 թ. սեպտեմբերի 15-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Խաչատուր Սարգսյան Շախյանը¹:

1 «Մշակ», 1906, № 202, 17 սեպտեմբերի, էջ 1:

1906 թ. սեպտեմբերի 15-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սաթենիկ Ստեփանյան Հակոբջանյանը¹:

1 «Մշակ», 1906, № 202, 17 սեպտեմբերի, էջ 1:

1906 թ. սեպտեմբերի 27-ին վախճանվում և հոկտեմբերի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սիքայել-Խան Հովսեփյանը¹:

1 «Մշակ», 1906, № 212, 30 սեպտեմբերի, էջ 1:

1906 թ. հոկտեմբերի 3-ին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մոֆյա Գրիգորյան Բարսամյանը¹:

1 «Մշակ», 1906, № 214, 3 հոկտեմբերի, էջ 1:

1906 թ. հոկտեմբերի 5-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Շխալի-Ստեփան Սելիք-Սկրտչյանը¹. «Ներկայ էր երկսեռ խուռն բազմութիւն, որի միջով անհնար էր անցնելը»²:

1908 թ. նոյեմբերի 9-ին նրա գերեզմանին տապանաքար է տեղադրվում³:

1 «Մշակ», 1906, № 218, 7 հոկտեմբերի, էջ 1:

2 «Երկիր» (Թիֆլիս), 1906, № 8, 10 հոկտեմբերի, էջ 3:

3 «Մշակ», 1908, № 246, 6 նոյեմբերի, էջ 1: «Գործ» (Թիֆլիս), 1908, № 52, 11 նոյեմբերի, էջ 3:

1906 թ. հոկտեմբերի 9-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում 82-ամյա Մարիամ Խաչատրյան Զարդադյանը¹:

1 «Մշակ», 1906, № 221, 11 հոկտեմբերի, էջ 1:

1906 թ. հոկտեմբերի 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիսարեթ Սինասյան Մուրեմյանը¹:

1 «Երկիր», 1906, № 13, 15 հոկտեմբերի, էջ 1:

1906 թ. հոկտեմբերի 14-ին Գյոկչա ավանում վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Քրիստափոր Նազարյանը¹:

1 «Երկիր», 1906, № 19, 22 հոկտեմբերի, էջ 1:

1906 թ. հոկտեմբերի 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Դավթյան Պոպովյանը¹:

1 «Մշակ», 1906, № 229, 20 հոկտեմբերի, էջ 1:

1906 թ. հոկտեմբերի 23-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սիմոն Հովհաննիսյան Պարսամյանը¹:

1 «Մշակ», 1906, № 232, 24 հոկտեմբերի, էջ 1:

1906 թ. հոկտեմբերի 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ինժեներ-տեխնոլոգ Եզոր Եզորյան Արտազյանը¹:

1 Кавказ. № 241. 29 октября 1906 г. С. 1.

1906 թ. հոկտեմբերի 28-ին Նախիջևանում վախճանվում և նոյեմբերի 2-ին կտակի համաձայն՝ գերեզմանոցում է ամփոփվում դերասան օրդուբադցի Գևորգ (Եզոր) Հովսեփյան (Օսիպովիչ) Պետրոսյանը¹: 1913 թ. նոյեմբերի 2-ին մահվան 7-րդ տարելիցի առիթով կատարվում է հոգեհանգիստ, ինչպես նաև՝ նրա հիշատակին կերտված մահարձանի բացման արարողություն²:

1 «Երկիր», 1906, № 26, 31 հոկտեմբերի, էջ 1: «Մշակ», 1906, № 238, 31 հոկտ., էջ 1: «Յուշարար», 1907, № 2, 22 փետրարի: **Մրննան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, էջ 54-55:

2 «Հորիզոն», 1913, № 246, 1 նոյեմբերի, էջ 1: «Մշակ», 1913, № 238, 26 հոկտ., էջ 2; № 243, 1 նոյ., էջ 1; № 248, 7 նոյ., էջ 3: «Հովիտ», 1913, № 43, 3 նոյեմբերի, էջ 687: Тифлисский листок. № 242. 25 октября 1913 г.

1906 թ. նոյեմբերի 3-ին վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում հեքիմ Նիկողայոս Գևորգյան Փիրումյանը¹:

1 «Երկիր», 1906, № 30, 4 նոյեմբերի, էջ 1:

1906 թ. նոյեմբերի 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Գևորգյան Տեր-Նիկողայոսյանը¹:

1 «Մշակ», 1906, № 251, 15 նոյեմբերի, էջ 1:

1906 թ. նոյեմբերի 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մխիթար Ավետյան Հասան-Ջալալյանը¹:

1 «Մշակ», 1906, № 251, 15 նոյեմբերի, էջ 1:

1906 թ. նոյեմբերի 15-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում դերձակ Գրիգոր Սարգսյան ճեպեյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1906, № 254, 18 նոյեմբերի, էջ 1:

1906 թ. նոյեմբերի 18-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոֆյա Ջալալյանցը¹:

¹ «Երկիր», 1906, № 44, 21 նոյեմբերի, էջ 1:

1906 թ. նոյեմբերի 19-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավետիս Խանդուլյանցը¹:

¹ «Երկիր», 1906, № 44, 21 նոյեմբերի, էջ 1: «Մշակ», 1906, № 256, 21 նոյեմբերի, էջ 1:

1906 թ. նոյեմբերի 17-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կատարինե Հովսեփյան Մեհրաբյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1906, № 257, 23 նոյեմբերի, էջ 1:

1906 թ. նոյեմբերի 22-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կատարինե Հակոբյան Առաքելյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1906, № 260, 26 նոյեմբերի, էջ 1:

1906 թ. դեկտեմբերի 1-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում պետական խորհրդրականի այրի Մարիամ Լիսիցյանցը¹:

¹ «Երկիր», 1906, № 54, 5 դեկտեմբերի, էջ 1: «Մշակ», 1906, № 266, 5 դեկտեմբերի, էջ 1:

1906 թ. դեկտեմբերի 10-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մոնա Մելիք-Գուլամբարյան Խոջամիրյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1906, № 271, 12 դեկտեմբերի, էջ 1:

1906 թ. դեկտեմբերի 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Դվորցովի նոմերների պահող Գևորգ Սահակյան Սաղաթելյանցը¹:

¹ «Երկիր», 1906, № 63, 16 դեկտեմբերի, էջ 1:

1906 թ. դեկտեմբերի 20-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հակոբ Արտեմյան Ջառայանցը¹:

¹ «Մշակ», 1906, № 280, 22 դեկտեմբերի, էջ 1:

1906 թ. դեկտեմբերի 20-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Դշխունի Մովսիսյան Սիլահտարյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1906, № 281, 23 դեկտեմբերի, էջ 1:

1906 թ. դեկտեմբերի 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Էփեմիա Խատյան Ղափալյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1906, № 286, 30 դեկտեմբերի, էջ 1:

1907

1907 թ. հունվարի 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում պետական խորհրդական Նիկողայոս Հով-

հաննիսյան Արեշյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջորաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ Тифлисский листок. № 4. 6 января 1907 г.

1907 թ. հունվարի 6-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում քահանա Գրիգոր Տեր-Հակոբյանցը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1907, № 4, 9 յունվարի, էջ 1: Тифлисский листок. № 6. 10 января 1907 г.

1907 թ. հունվարի 17-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսանդր Դավթյան Մաղաթյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1907, № 12, 19 յունվարի, էջ 1:

1907 թ. հունվարի 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում այրի Սալոմե Աղալոյան Լազարյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1907, № 11, 18 յունվարի, էջ 1:

1907 թ. հունվարի 21-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարտիրոս Եղիազարյան Քերեստեճյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1907, № 16, 24 յունվարի, էջ 1:

1907 թ. հունվարի 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ստեփան Կարապետյան Անիյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1907, № 18, 26 յունվարի, էջ 1:

1907 թ. հունվարի 27-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Անիչկա Իվանյան Աղաջանյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1907, № 21, 30 յունվարի, էջ 1:

1907 թ. հունվարի 27-ին վախճանվում և 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Եզորյան Գոգալյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջորաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ Тифлисский листок. № 23. 28 января 1907 г.

1907 թ. հունվարի 29-ին վախճանվում և փետրվարի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ղազարոս Սարգսյան Ափյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1907, № 24, 2 փետրվարի, էջ 1:

1907 թ. փետրվարի 1-ին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Շուշանիկ Հախնազարյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1907, № 24, 2 փետրվարի, էջ 1:

1907 թ. փետրվարի 1-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գիորգի Անտոնյան Բասինյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1907, № 26, 4 փետրվարի, էջ 1:

1907 թ. փետրվարի 25-ին սպանվում և մարտի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում չարդախլուեցի, ՀՅԳ-անդամ Սարգիս Պետրոսյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1907, № 44, 27 փետրվարի, էջ 1, 3:

1907 թ. փետրվարի 27-ին վախճանվում և մարտի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գարյա Միքայելյան Թամամշյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1907, № 47, 3 մարտի, էջ 1:

1907 թ. ծննդաբերության ժամանակ վախճանվում և մարտի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հայոց թեմական կոնսիստորիայի աշխատակից Պետոյի մայրը՝ Մարիամ Միրզայանցը¹:

¹ «Մշակ», 1907, № 47, 3 մարտի, էջ 1:

1907 թ. մարտի 6-ին վախճանվում (ծնվ. 1875 թ.)¹ և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հայոց դրամատիկական խմբի անդամ, դերասան Պողոս Ալեքսանդրյան Մելիք-Փաշայանցը (Ռշտունի): Հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սր. Աստվածածին եկեղեցում²:

¹ Ռշտունու մասին տե՛ս «Յուշարար», 1907, № 3, 18 մարտի, էջ 36-37:

² Тифлиссский листок. № 52. 7 марта 1907 г.

1907 թ. մարտի 8-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Դարեջան Մարտիրոսյան Դուլյանը¹:

¹ Тифлиссский листок. № 54. 9 марта 1907 г.

1907 թ. մարտի 13-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կարինե Խոջամիրյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1907, № 56, 15 մարտի, էջ 1:

1907 թ. մարտի 13-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարինկան՝ Արշակ Մամուլյանի կինը¹:

¹ «Ապագայ» (Թիֆլիս), 1907, № 11, 16 մարտի, էջ 1; № 12, 17 մարտի, էջ 1; № 13, 18 մարտի, էջ 1: «Մշակ», 1907, № 58, 17 մարտի, էջ 1:

1907 թ. մարտի 19-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Քալյա Ալեքսենևա Ադամյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1907, № 61, 21 մարտի, էջ 1; № 62, 22 մարտի, էջ 1:

1907 թ. մարտի 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարգի Շաթիրյանը¹:

¹ «Մշակ», 1907, № 63, 23 մարտի, էջ 1:

1907 թ. մարտի 31-ին վախճանվում և ապրիլի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում իշխան Մովսես Պողոսյան Արղության-Երկայնաբազուկը (Դուլգորուկի): Հոգեհանգիստը՝ Կաթողիկե Սր. Գևորգ եկեղեցում¹:

¹ Тифлиссский листок. № 75. 3 апреля 1907 г.

1907 թ. ապրիլի 10-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վառվառե Սկանդարյանը¹:

¹ Тифлиссский листок. № 112. 10 апреля 1907 г.

1907 թ. ապրիլի 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոֆյա Տեր-Ներսիսյանը¹:

¹ «Ապագայ», 1907, № 34, 14 ապրիլի, էջ 1; № 35, 15 ապր., էջ 1:

1907 թ. ապրիլի 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թագուհի Աղամալյան Դուլիյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1907, № 82, 18 ապրիլի, էջ 1:

1907 թ. ապրիլի 18-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում վաղամեռիկ Վարսենիկ Անտոնյան Քազարյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1907, № 83, 19 ապրիլի, էջ 1:

1907 թ. ապրիլի 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մովսես Հովհաննիսյան Տեր-Առաքելյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1907, № 83, 19 ապրիլի, էջ 1:

1907 թ. ապրիլի 23-ին սպանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում խնուցի Տիգրան Տեր-Բարթուղիմեոսյանը¹:

¹ «Ապագայ», 1907, № 41, 27 ապրիլի, էջ 1; № 42, 28 ապր., էջ 1:

1907 թ. ապրիլի 25-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կատարինե Ավետիքյան Արելյանցը¹:

¹ «Փայլակ» (Թիֆլիս), 1907, № 13, 27 ապրիլի, էջ 1:

1907 թ. ապրիլի 26-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արտաշես Աղեքսանդրյան Լալայանցը¹:

¹ «Մշակ», 1907, № 88, 29 ապրիլի, էջ 1:

1907 թ. մայիսի 4-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Հերմես» տպարանի գրաշար Սիխայի Սգեբրյանը¹:

¹ «Ապագայ», 1907, № 48, 6 մայիսի, էջ 1: «Մշակ», 1907, № 93, 6 մայիսի, էջ 1: «Փայլակ», 1907, № 20, 6 մայիսի, էջ 1:

1907 թ. մայիսի 7-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կարապետ Մխիթարյանը¹:

¹ «Փայլակ», 1907, № 23, 10 մայիսի, էջ 1:

1907 թ. մայիսի 10-ին եղերական մահով վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում մշեցի Մուշեղ Առաքելյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1907, № 99, 13 մայիսի, էջ 1:

1907 թ. մայիսի 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր քահանա Խոջա-Էյնաթյանի հորեղբոր որդին՝ Արտեմ Իսահակյան Խոջա-Էյնաթյանը¹:

¹ «Մշակ», 1907, № 98, 12 մայիսի, էջ 1:

1907 թ. հունիսի 1-ին վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Երամյան Երամյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Ժայռ» (Թիֆլիս), 1907, № 6, 3 յունիսի, էջ 1:

1907 թ. հունիսի 1-ին (այլ տեղեկությամբ՝ հունիսի 2-ին) Թիֆլիսում զոհվում և 5-ին գերեզմանոցում

է ամփոփվում ազգային հերոս, Հնչակյան կուսակցության անդամ, ծնունդով Ալաշկերտի Համատգյուղից, հայրենի գավառի պաշտպանության կռիվների մասնակից Սարգիս Տեր-Կարապետյան Հակոբյանը՝ «Քեռսե Սարգիսը»¹: Հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում²: Հատկանշելի է, որ հայ-թաթարական կռիվների ժամանակ անցնում է Արցախ և հռչակվում «Շուշվա պաշտպան» մականունով:

1 Հ. Ա., Նամակ Թիֆլիզից. Քեռսե Սարգիս, «Հնչակ», 1907, № 7, յուլիս, էջ 84-85:
2 «Ժայռ», 1907, № 7, 5 յունիսի, էջ 1:

1907 թ. հունիսի 11-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մախմուր Գևորգյան Ատոմյանը¹:

1 «Ժայռ», 1907, № 14, 13 յունիսի, էջ 1:

1907 թ. հունիսի 16-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Պետրոս Հ. Հարությունյանը¹:

1 «Ժայռ», 1907, № 18, 17 յունիսի, էջ 1:

1907 թ. հունիսի 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Իվան Ասլանյան Կուկուջանյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 Тифлиссский листок. № 121. 10 июня 1907 г.

1907 թ. հուլիսի 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Հարությունյանի որդին՝ Գարեգինը¹:

1 «Խարիսխ», 1907, № 5, 6 յուլիսի, էջ 1:

1907 թ. հուլիսի 9-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ստեփաննոս Գևորգյան Սնազականյանը¹:

1 «Խարիսխ», 1907, № 8, 11 յուլիսի, էջ 1:

1907 թ. հուլիսի 10-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավետիս Աստոնյան Սաֆարյանը¹:

1 «Խարիսխ», 1907, № 8, 11 յուլիսի, էջ 1:

1907 թ. օգոստոսի 1-ին Մանգլիսում վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր քահանա Շահնագարյանցի որդին՝ Թիֆլիսի III զիմնագիայի 8-րդ դասարանի աշակերտ Արտաշեսը¹:

1 «Խարիսխ», 1907, № 27, 4 օգոստոսի, էջ 1:

1907 թ. օգոստոսի 5-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Հարությունյան Մանուելյանը¹:

1 «Խարիսխ», 1907, № 29, 7 օգոստոսի, էջ 1:

1907 թ. օգոստոսի 7-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Դաշնակցական դերձակների միության վարչության անդամ Սեդրակ Քյուրքճյանը¹:

1 «Խարիսխ», 1907, № 33, 11 օգոստոսի, էջ 1:

1907 թ. օգոստոսի 8-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Պետրովիչ Գալենքարյանը¹:

1 «Խարիսխ», 1907, № 34, 12 օգոստոսի, էջ 1:

1907 թ. սեպտեմբերի 23-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում երոզյալ հավատարմատար, տոհմիկ ազնվական Գևորգ Մաթեոսյան Դանիելյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 Тифлиссский листок. № 206. 1907 г.

1907 թ. սեպտեմբերի 23-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում վաղամեռիկ Գևորգ Կարապետյանը¹:

1 «Կովկասի առաւօտ», 1907, № 8, 29 սեպտ., էջ 1:

1907 թ. հոկտեմբերի 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում փոխգնդապետ Կոնստանդին Շանշյան Շանշյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Նշան եկեղեցում)¹:

1 Тифлиссский листок. № 217. 10 октября 1907 г.

1907 թ. հոկտեմբերի 14-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում պաշտոնաթող փոխգնդապետ Միքայել Դիմիտրյան Ասլամազյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 Тифлиссский листок. № 223. 1907 г.

1907 թ. հոկտեմբերի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում 22-ամյա դերասան Սլյուտիչ Ադելխանյանը (հոգեհանգիստը՝ Բերդեհենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1907, № 133, 17 հոկտեմբերի, էջ 1: «Կովկասի առաւօտ» (Թիֆլիս), 1907, № 23, 17 հոկտ., էջ 1: «Յուշարար», 1907, № 9, 28 հոկտեմբերի, էջ 139:

1907 թ. նոյեմբերի 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Առաքել Բաբայանը¹:

1 «Կովկասի առաւօտ», 1907, № 37, 10 նոյեմբերի, էջ 1:

1907 թ. նոյեմբերի 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Նազարյանը¹:

1 «Մշակ», 1907, № 154, 10 նոյեմբերի, էջ 1:

1907 թ. նոյեմբերի 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ներսիսյան դպրոցի 4-րդ դասարանի աշակերտ Գրիգոր Միքայելյան Խանոյանը¹:

1 «Մշակ», 1907, № 155, 11 նոյեմբերի, էջ 1: «Կովկասի առաւօտ», 1907, № 38, 11 նոյեմբերի, էջ 1:

1907 թ. նոյեմբերի 11-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում վաղամեռիկ Վահան Կարապետյան Միրզայանը¹:

1 «Մշակ», 1907, № 156, 13 նոյեմբերի, էջ 1:

1907 թ. նոյեմբերի 21-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում II զիմնագիայի աշակերտ Միրանուշ Շահվերդյանը¹:

1 «Մշակ», 1907, № 165, 24 նոյեմբերի, էջ 1; № 166, 25 նոյ., էջ 1:

1907 թ. նոյեմբերի 23-ին Բաքվում վախճանվում և Տիֆլիս փոխադրվելով՝ դեկտեմբերի 2-ին դեռևս 2 տարի առաջ մահացած կնոջ կողքին է ամփոփվում գրող, ազգագրագետ-վիպասան, քատերագետ, ուսուցիչ Պերճ Պռոշյանը¹ (Հովհաննես Տեր-Առաքելյան, ծնվ. 1837 թ., Աշտարակ²):

Ի դեպ, նախապես որոշված էր թաղումը կատարել նոյեմբերի 25-ին, սակայն, «երբ մարմինը Բագուից բերվեց Թիֆլիսի կայարանը, մի խումբ գրական անձանց մեջ միտք յղացաւ յետաձգել թաղումը մինչև առաջիկայ կիրակի՝ դեկտ. 2-ը, որպէսզի հայարանակ զանազան վայրերից և կենտրոններից ևս՝ հանգուցեալի յիշատակը յարգողները կարողանան մասնակցել կամ պատգամաւորութեամբ, կամ հեռագրով, հանգուցեալի թաղման³։

Տապանաքարին արձանագրված է եղել.

Վիպասան | Պերճ Պռոշեան, | 1837-1907, | Հ. Գ. Վարչ. 1924⁴։

- 1 «Մշակ», 1907, № 166, 25 նոյեմբերի, էջ 1-2; № 167, 27 նոյ., էջ 1; № 170, 30 նոյ., էջ 1; № 171, 1 դեկտեմբերի, էջ 1; № 172, 2 դեկտ., էջ 1: «Անկախ մամուլ» (Թիֆլիս), 1907, № 1, 1 դեկտ., էջ 1; № 2, 2 դեկտ., էջ 1: «Յուշարար», 1907, № 11, 9 դեկտ., էջ 1:
- 2 **Պռոշյան Պ.**, Երկերի ժողովածու, հ. 7, էջ 192-194:
- 3 «Մշակ», 1907, № 167, 27 նոյեմբերի, էջ 1:
- 4 **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, էջ 47:

1907 թ. նոյեմբերի 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Դավիթ Գերասիմյան Ղասումյանը¹:

- 1 «Վտակ», 1907, № 8, 29 նոյեմբերի, էջ 1:

1907 թ. դեկտեմբերի 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սամսոն Մալախյանը¹:

- 1 «Մշակ», 1907, № 180, 12 դեկտեմբերի, էջ 1:

1907 թ. դեկտեմբերի 7-ին Պետերբուրգում վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում վաղամեռիկ Լյուսի Գերասիմյան Յակուբյանը¹:

- 1 «Մշակ», 1907, № 187, 20 դեկտ., էջ 1; № 190, 23 դեկտ., էջ 1:

1907 թ. դեկտեմբերի 24-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում դերասանուհի 56-ամյա Սաթենիկ (Եղիսաբեթ) Չմշկյանը¹:

- 1 «Յուշարար», 1908, № 13, 6 յունվարի, էջ 1: Տես նաև «Վտակ», 1907, № 32, 27 դեկտեմբերի, էջ 1: «Անկախ մամուլ», 1907, № 26, 30 դեկտեմբերի, էջ 1:

1908

1908 թ. հունվարի 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վահրամ Կարապետյան Մուրաֆյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1908, № 7, 11 յունվարի, էջ 1:

1908 թ. հունվարի 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աշոտ եպիսկոպոսի և Հարություն քահանայի մայրը՝ Փեփեղ Շախյանը¹:

- 1 «Մշակ», 1908, № 13, 18 յունվարի, էջ 1:

1908 թ. հունվարի 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վաճառականների փոխադարձ օգնության ընկերության վարչության անդամ Նիկողայոս Շահբազյանցը (հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

- 1 «Մշակ», 1908, № 14, 19 յունվարի, էջ 1:

1908 թ. հունվարի 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Յազոն Եսայան Ամիրյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1908, № 15, 20 յունվարի, էջ 1:

1908 թ. հունվարի 24-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Շուշան Ավետիսյան Տեր-Հակոբյանցը (Տեր-Մարկոսյանց)¹:

- 1 «Մշակ», 1908, № 19, 25 յունվարի, էջ 1:

1908 թ. հունվարի 27-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ջառի Կարապետյան Սեյբումյանը¹:

- 1 «Մշակ», 1908, № 22, 29 յունվարի, էջ 1:

1908 թ. հունվարի 27-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի էլեկտրաքարշ ֆունիկուլյորի աշխատակից Գաբրիել Ջաքարյան Միրիմանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թամուրյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

- 1 «Վտակ», 1908, № 23:

1908 թ. փետրվարի 9-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում զանձակեցի 70-ամյա Սարգիս Օհանջանյան Քոչարյանցը: Հանգուցյալը Ներսիսյան դպրոցին է թողնում 15.000 ռուբլի արժուրությանը մի տուն¹: Տապանաքարը՝ հայերեն և ռուսերեն արձանագրություններով, կերտված է եղել սև մարմարից (գերեզմանոցի ոչնչացման ժամանակ հրաշքով փրկված հուշաքարի մի բեկորն այժմ պահվում է Խոջիվանքի պանթեոնում): Քարի երկու կողմերին ընթերցվում է.

Սարգիս Օհանջանեան | Քոչարեանցին, | վախչ. է 9 փետր. 1908 ամի, 70 տար. հաս. | անմոռանալի հորեղբայրին | ...երախտագետ թա...:

Ելիսավետուլեզ... | Տարկիս օգանձա... | Կոչարյան... | սկոնչ...:

Հրատ. առաջին անգամ:
1 «Վտակ», 1908, № 34:

1908 թ. փետրվարի 17-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սիրանուշ Փանյանցը¹:

1 «Մշակ», 1908, № 39, 19 փետրվարի, էջ 1:

1908 թ. փետրվարի 17-ին Մախաթի սարի վրա սպանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սիբայել Ոսկանյանցը¹:

1 «Մշակ», 1908, № 42, 23 փետրվարի, էջ 1: Սպանության մանրամասների մասին ժամանակի մամուլում գրվել է. «Չանգեզուրի գաւառի բնակիչ Պատուական Ոսկանեանը, որը բնակուում է Կրասնօգորսկի փողոցում, Մետրեվելիի տանը, յայտնեց ոստիկանութեանը, որ իր գործակատար Ալեքսանդր Ջիլավդարեանցը փետրվարի 17-ին, ցերեկվայ ժամը 4-ին, տնից դուրս է կանչել նրա եղբայր Սիբայելին փողոց, և Վազախի գաւառի բնակիչ Մովսէս Վարշամօվի և մի անյայտ մարդու հետ միասին գնացել են դէպի Խօջիվանքի գերեզմանատունը: Այնուհետև նրա եղբայր Սիբայել Ոսկանեանը տուն չէ վերադարձել: Շնորհիւ խուզարկու ոստիկանութեան ձեռք առած միջոցների, Ոսկանեանի դիակը գտնվել է քաղաքից 8 վերստ հեռավորութեան վրա՝ ժայռերի միջև: Քննութիւնից պարզվել է, որ մարդասպանութիւնը գործել են Մովսէս Վարշամօվը և Ալեքսանդր Ջիլավդարեանը, որոնք ձերբակալված են, իսկ 3-րդ անձը անյայտացել է: Դիակի արտաքինը քննելով՝ երևան են համված մօտ 15 գնդակի վերքեր, բացի դրանից դէմքը այլանդակված է, որպէսզի անկարելի լինի ճանաչել, և չարագործները դիակը դիտմամբ այնպիսի տեղ են բողել, որպէսզի գազանները յափըշտակեն մնացորդները» («Մշակ», 1908, № 41, 21 փետրվարի, էջ 3):

1908 թ. փետրվարի 23-ին Նավթիսաճալա նավթահանքում սպանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Արամազդ» ընկերության բանվոր Հովհաննես Տեր-Մինասյանցը¹:

1 «Մշակ», 1908, № 44, 27 փետրվարի, էջ 1, 3:

1908 թ. մարտի 12-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Քրիստափոր Ստեփանյան Հակոբյանցը¹:

1 «Մշակ», 1908, № 57, 13 մարտի, էջ 1:

1908 թ. մարտի 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Ավետյան Շալամյանցը¹:

1 «Մշակ», 1908, № 69, 27 մարտի, էջ 1:

1908 թ. մարտի 25-ին սպանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի առևտրական դպրոցի 4-րդ դասարանի աշակերտ Անդրանիկ Հակոբյան Մանուելյանցը. «...երեկ, ժամը 8-ին, Մողնու փողոցում, № 18 տանը, Թիֆլիսի վաճառական Ստեփան Եարգուլեանի բնակարանում, Թիֆլիսի առևտրական դպրոցի սան՝ Նախիջևանի գավ. գիւղացի Անդրանիկ Մանուելեանը, 18 տարեկան, նստած Գալիք Անանօվի հետ, զննելիս է լինում «Սմիտ և Վիսօն» սիստեմի ատրճանակը, բայց անզուշուքիւնից կրակում է, որից նա վայրկեանաբար մեռնում է»¹:

1 «Մշակ», 1908, № 69, 27 մարտի, էջ 2; № 70, 28 մարտի, էջ 1:

1908 թ. մարտի 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բեթղեհեմի Սք. Աստվածածին եկեղեցու միաբան Գրիգոր ավագ քահանա Տեր-Բարսեղյանցը¹:

1 «Մշակ», 1908, № 71, 29 մարտի, էջ 1: Тифлисский листок. № 76. 29 марта 1908 г.

1908 թ. մարտի 29-ին վախճանվում և ապրիլի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ներսիսյան և Միքայելյան Արիեստավորաց դպրոցի նախկին ուսուցիչ Ալեքսանդր Գերասիմյան Մելիք-Ալլահվերդյանը¹:

1 «Մշակ», 1908, № 72, 1 ապրիլի, էջ 1, 2:

1908 թ. ապրիլի 7-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թագուտի Անդրեասյան Բարխուդարյանցը¹:

1 «Մշակ», 1908, № 78, 9 ապրիլի, էջ 1:

1908 թ. ապրիլի 17-ին Մետեխի բանտում վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ Վարդանյան Ավանյանցը¹:

1 «Մշակ», 1908, № 84, 20 ապրիլի, էջ 1:

1908 թ. ապրիլի 21-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Համասպիյուտ Սանթրուրյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1908, № 86, 23 ապրիլի, էջ 1:

1908 թ. ապրիլի 23-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արիեստավորաց դպրոցի նորավարտ աշակերտ Հովհաննես Գրիգորյանը¹:

1 «Մշակ», 1908, № 89, 26 ապրիլի, էջ 1:

1908 թ. ապրիլի 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովակիմ Թադեոսյան Քոչարյան-Տասալյանը¹։

1908 թ. մայիսի 5-ի զիշերը ինքնասպանություն է գործում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ներսիսյան դպրոցն ավարտելուց հետո 4 տարի Գերմանիայում ուսանած, ապա Թիֆլիսի Առևտրական դպրոցում ուսուցչի պաշտոն ստանձնած լեզվաբան, գրաքննադատ Գրիգոր Խաչատուրյան Վանցյանցը (ծնվ.՝ 1870 թ., Ախալքալաքի շրջան, գ. Բեժանո)։ Հեղինակ է մի շարք գրքերի («Հայ հեղինակներ», «Համառոտ հայոց պատմություն», «Պատմական քերականություն», «Գրքագրական քերականություն», «Գրականի ուղղագրություն»), նաև թղթակցում էր հայկական պարբերականներին։ Հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սրբ. Գևորգ եկեղեցում¹։

1 «Մշակ», 1908, № 97, 6 մայիսի, էջ 1; № 98, 7 մայիսի, էջ 1, 4: Գր. Վանցյանցի մասին տե՛ս **Չրաքեան Հ.**, Գրիգոր Վանցյան. 1870-1908, «Բազմավեպ», 1910, № 1, էջ 35-38: **Մարգարյան Վ.**, Գրիգոր Վանցյան. կյանքն ու ստեղծագործական ուղին, «Պատմա-բանասիրական հանդես», 2015, № 1, էջ 164-182: Գրիգոր Վանցյան: Ուսումնասիրություններ և հրապարակումներ, առաջաբանի հեղինակ, խմբագիր և կազմող՝ Վ. Սարգսյան, Երևան, 2016:

1908 թ. մայիսի 9-ին ինքնասպանություն են գործում և 17-ին գերեզմանոցում ամփոփվում հայր և որդի Գրիգոր Նիկողոսյան (Վրաստանի և Իմերեթի կոնսիստորիայի ատենադպիր) և Ալեքսանդր Գրիգորյան Բեժանյանցները (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹։

Հայտնի է, որ մայիսի 9-ին «...երեկոյեան ժամը 8-ին, Թիֆլիսի կոնսիստորիայի ատենադպիր Գրիգոր Բեժանեանը ինքնասպանութիւն գործեց, ընդունելով կարբօլեան թթուտ: Պատճառն այն է, որ նրա ուսանող որդին՝ Ալեքսանդրը, ստանալով հոգեկան հիւանդութիւն, տարւելու էր հիւանդանոց: Իսկ նա, չը հաշտվելով այդ մտքի հետ, թոյն ընդունեց և ստիպեց հիւանդ որդուն էլ խմել»²։

1 «Մշակ», 1908, № 106, 16 մայիսի, էջ 1: 2 «Մշակ», 1908, № 102, 11 մայիսի, էջ 2:

1908 թ. մայիսի 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում գնդապետ Ստեփան Տեր-Հարությունյան Գևամազյանցը¹։

1 «Մշակ», 1908, № 117, 30 մայիսի, էջ 1:

1908 թ. հունիսի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նատալյա Միրիմանյանը¹։

1 «Մշակ», 1908, № 118, 31 մայիսի, էջ 1:

1908 թ. հունիսի 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նորաշենի Սրբ. Աստվածածին եկեղեցու միաբան քահանա Գավիթ Գիրգիդյանցը¹։

1 «Վտակ», 1908, № 122: Тифлисский листок, № 132. 11 июня 1908 г.

1908 թ. հուլիսի 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոֆյա Իսահակյան Միրզոյանցը¹։

1 «Մշակ», 1908, № 151, 13 յուլիսի, էջ 1:

1908 թ. հուլիսի 26-ին վախճանվում և 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հարություն Զաքարյան Հովհաննիսյանցը՝ անվանի գրող Նար-Դոսի եղբայրը։ Հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սրբ. Գևորգ եկեղեցում¹։

1 «Մշակ», 1908, № 164, 30 յուլիսի, էջ 1:

1908 թ. օգոստոսի 19-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վասպուրականի Բերկրի գյուղից գաղթած և 30 տարի Իմնածեղի ջրաղացի աշխատակից Մուրադ Ասատուրյան Պետրոսյանը¹։

1 «Մշակ», 1908, № 182, 21 օգոստոսի, էջ 1:

1908 թ. օգոստոսի 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մելքոն Հարությունյան Վարդանյանցը։ 1909 թ. օգոստոսի 23-ին Խոջիվանքի եկեղեցում հոգեհանգիստ է կատարվում է նրա հիշատակին¹։

1 «Հորիզոն», 1909, № 18, 23 օգոստոսի, էջ 1:

1908 թ. օգոստոսի 30-ին Միքայելյան հիվանդանոցի հոգեկան հիվանդների բաժնում վախճանվում և սեպտեմբերի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում անվանի պատմափիլիսոփան, դրամատուրգ Մուրացանը (Գրիգոր Տեր-Հովհաննիսյան, ծնվ.՝ 01.12.1854, Շուշի)¹։

1909 թ. օգոստոսի 30-ին նշվում է մահվան տարելիցը²։

1 «Մշակ», 1908, № 192, 2 սեպտեմբերի, էջ 1; № 194, 4 սեպտ., էջ 1; № 196, 6 սեպտ., էջ 1: **Էմմանուել**, Կովկաս, «Ժայռ», 1908, № 69, 12 սեպտ., էջ 3: **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, էջ 20-21:

2 «Հորիզոն», 1909, № 23, 29 օգոստոսի, էջ 1:

1908 թ. սեպտեմբերի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում իշխանուհի Նատալյա Ստեփանյան Խոջամիմասյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սրբ. Գեվորգ եկեղեցում)¹։

1 Тифлисский листок. № 181. 5 сентября 1908 г.

1908 թ. սեպտեմբերի 12-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում այրի Ելիզավետա Իվանյան Շամխարյանը¹:

1 «Մշակ», 1908, № 201, 13 սեպտեմբերի, էջ 1:

1908 թ. սեպտեմբերի 20-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Բեժանյան Խրիմյանը¹:

1 «Մշակ», 1908, № 211, 26 սեպտեմբերի, էջ 1:

1908 թ. սեպտեմբերի 25-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում III իգական գիմնազիայի 8-րդ դասարանի աշակերտուհի Փառանձեն Իշխանյանը¹:

1 «Մշակ», 1908, № 211, 26 սեպտեմբերի, էջ 1:

1908 թ. սեպտեմբերի վերջին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում բժշկապետ Եզոր Սարգրսյան Բաբյանը: 1909 թ. սեպտեմբերի 27-ին Վանքի Մայր եկեղեցում հանգուցյալի մահվան տարեդարձի կապակցությամբ տեղի էր ունենալու հոգեհանգիստ¹:

1910 թ. ապրիլի 4-ին Խոջիվանքի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում, ի հիշատակ հանգուցյալի, տըրվում է պատարագ և կատարվում արձան-մատուռի օրհնության (թերևս բացման)², իսկ սեպտեմբերի 26-ին մահվան երկրորդ տարելիցի կապակցությամբ՝ հոգեհանգստյան արարողություն³:

1911 թ. սեպտեմբերի 25-ին Խոջիվանքի գերեզմանատան մատուռում՝ հանգուցյալի դամբարանին կից, հոգեհանգիստ է կատարվում բժշկապետի մահվան 3-րդ տարելիցի առիթով⁴:

1912 թ. սեպտեմբերի 26-ին նշվում է մահվան 4-րդ տարելիցը⁵:

1 «Մշակ», 1909, № 211, 26 սեպտեմբերի, էջ 1: Նշելի է, որ 1909 թ. հունվարի 27-ին Մարիա Կազիմիրովնա Բաբյանը Գարեգին արքեպիսկոպոս Սաթուրյանցին խնդրում է թույլատրել իրեն մահից հետո ամփոփելու Խոջիվանքի գերեզմանոցում՝ ամուսնու՝ Եզոր Բաբյանցի գերեզմանին կից՝ հավելելով, որ 120 ռ. գնել է 4 քառ. սաժեն հողատարածք այդ տեղում (ՀԱԳ, ֆ. 637, ց. 1, գ. 355, ք. 8): Թույլտվությունը տրվում է (ք. 9):

2 «Մշակ», 1910, № 73, 3 ապրիլի, էջ 1:

3 «Մշակ», 1910, № 211, 25 սեպտ., էջ 1: № 212, 26 սեպտ., էջ 1:

4 «Մշակ», 1911, № 209, 25 սեպտեմբերի, էջ 1:

5 «Մշակ», 1912, № 212, 26 սեպտեմբերի, էջ 1:

1908 թ. հոկտեմբերի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գարեգին Վարդանյան Պողոսյանը¹:

1 «Մշակ», 1908, № 218, 4 հոկտեմբերի, էջ 1:

1908 թ. հոկտեմբերի 16-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ջարվարդ Հովհաննիսյան Բեգ-Մարմաշյանը¹:

1 «Մշակ», 1908, № 231, 19 հոկտեմբերի, էջ 1:

1908 թ. հոկտեմբերի 22-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Գ. Հ. Բայանդուրյան և ընկ.» առևտրական տան նախագահ, պատվավոր քաղաքացի Գրիգոր Հակոբյան Բայանդուրյանը¹:

1 «Մշակ», 1908, № 236, 25 հոկտեմբերի, էջ 1, 3:

1908 թ. նոյեմբերի 13-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աշոտ Սողոմոնյանցը¹:

1 Тифлиссский листок. № 238. 14 ноября 1908 г.

1908 թ. դեկտեմբերի սկզբին եղերական մահով վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եկատերինա Գևորգյան Տեր-Հակոբյանը¹: 1909 թ. հունվարի 4-ին Խոջիվանքի գերեզմանոցում կատարվելու էր հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ մահվան քառասունյակի²:

1 «Մշակ», 1908, № 268, 4 դեկտեմբերի, էջ 1:

2 «Մշակ», 1909, № 2, 3 յունվարի, էջ 1:

1908 թ. դեկտեմբերի 9-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աղաջան Օսեփյան Ահարոնյանը¹:

1 «Մշակ», 1908, № 275, 13 դեկտեմբերի, էջ 1:

1908 թ. դեկտեմբերի 22-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Միրզաջան Կարապետյան Խաչատրյանը¹: 1909 թ. դեկտեմբերի 27-ին Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ մահվան առաջին տարելիցի¹:

1 «Մշակ», 1908, № 284, 24 դեկտեմբերի, էջ 1:

2 «Մշակ», 1909, № 287, 26 դեկտ., էջ 1; № 288, 27 դեկտ., էջ 1:

1908 թ. դեկտեմբերի 24-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նինա Արտեմյան Խանդամիրյանը¹:

1 «Մշակ», 1908, № 285, 25 դեկտեմբերի, էջ 1:

1909

1909 թ. հունվարի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ռոման Գերասիմյան Վարդանեսյանը¹: Ի հիշատակ հանգուցյալի՝ դազադի վրա պսակ դնելու փոխարեն Տեր-Մարգարյանները 25 ռուբլի են փոխանցում Արևմտահայաստանի սովյալներին², իսկ նուխեցիների շրջանում Մարգիս Տեր-Հարությունյանի միջոցով հանգանակված 20 ռ. 50 կոպեկն էլ հատկացվում է Նուխու ծխական դպրոցներին³:

1 «Մշակ», 1909, № 10, 17 յունվարի, էջ 1:

2 «Մշակ», 1909, № 11, 18 յունվարի, էջ 3:

3 «Մշակ», 1909, № 13, 21 յունվարի, էջ 4:

1909 թ. հունվարի 18-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նատալյա Իվանյան Ասլամազյանը¹:

1 «Մշակ», 1909, № 14, 22 յունվարի, էջ 1:

1909 թ. հունվարի 24-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում պաշտոնաթող գեներալ-լեյտենանտ, ճարտարագետ, իշխան 84-ամյա Թարխան Աղամալովյան Խոջամինասյանը (ծնվ. 1825 թ.)¹: 1879-1882 թթ. Տփղիսի քաղաքային դումայի անդամ էր²: Հանգուցյալի կտակի համաձայն՝ 1000 ռ. փոխանցվելու էր Ջուբալովի ժողովրդական

տանը, իսկ 15.000 ռ. էլ՝ միջնակարգ դպրոցներում առանց ազգի խտրության 6 սան պահելու համար³:

Նրա թաղման մասին գրվել է. «Թաղումը կատարվեց գեներալին վայել զինուորական պատիմներով: Սգահանդեսին հետևում էին երկու վաշտ զորամաս, վեց թնդանօթ և երկու երաժշտախումբ»⁴: Հայտնի է, որ հանգուցյալ գեներալը Թիֆլիսի ժող-թատրոնին էր կտակել 1000 ռ.: 1910 թ. հոկտեմբերին Քաղաքային վարչությունը որոշում է թատրոնի համար այդ գումարով ձեռք բերել էֆեկտային լուսավորության համար գործիք⁵:

1910 թ. հունվարի 24-ին հանգուցյալի մահվան տարելիցի կապակցությամբ Ջրկինյանց եկեղեցում (Գրիբոյեդովի փող.) պատարագ են մատուցում⁶:

Ի դեպ, նրա հիշատակին կերտված տապանաքարի մի բեկորը 2009 թ. հայտնաբերվում է Մարքսիզմ-լենինիզմի ինստիտուտի շենքը քանդելու ժամանակ և պահպանության նպատակով փոխադրվում պանթեոնի տարածք: Պահպանված բեկորին ընթերցվում է.

Այս է տապան / ... (ին)ժեներ գեներ(ալ) ...իշ-խ(ան)...

Հրատ. առաջին անգամ:

- 1 «Մշակ», 1909, № 17, 25 յունվարի, էջ 1; № 18, 27 յունվարի, էջ 1; № 20, 29 յունվարի, էջ 1; № 22, 31 յունվարի, էջ 1: Кавказ. № 22. 28 января 1909 г. С. 1.
- 2 Кавказ. № 22. 28 января 1909 г.
- 3 «Մշակ», 1909, № 24, 3 փետրվարի, էջ 3: «Հորիզոն», 1910, № 278, 14 դեկտեմբերի, էջ 3: «Կայծեր» (Թիֆլիս), 1910, № 21, 15 դեկտ., էջ 2: «Հովիտ» (Թիֆլիս), 1909, № 10, 22 մարտի, էջ 155:
- 4 «Մշակ», 1909, № 21, 30 յունվարի, էջ 3:
- 5 «Մշակ», 1910, № 225, 12 հոկտեմբերի, էջ 3:
- 6 «Մշակ», 1910, № 15, 23 յունվարի, էջ 1:

1909 թ. հունվարի 23-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցու միաբան Գևորգ ավագ քահանա Տերտերյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1909, № 18, 27 յունվարի, էջ 1:

1909 թ. փետրվարի 2-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եֆենյա Գրիգորյան Ղարաջյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1909, № 26, 5 փետրվարի, էջ 1:

1909 թ. փետրվարի 14-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Դավթյան Մասունյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1909, № 33, 17 փետրվարի, էջ 1:

1909 թ. փետրվարի 14-ին սպանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արամ Միքայելյան Սաֆարյանցը. «Շաբաթ, փետրվարի 14-ին, ցերեկվայ մօտ 2 ժ. 45 րօպէին 3 անյայտներ յարձակվեցին Գանձովսկայա փողոցով անցնող ծխախոտի գործարանատիրոջ որդի Ա. Սաֆարեանցի վրա և սկսեցին «մատուցելներին» կրակել: Դժբախտը, գլխից և կրծքից վիրատրվելով մի քանի գնդակներով, տեղնուտեղը սպանւած ընկաւ մայթի վրայ»¹:

- 1 «Մշակ», 1909, № 33, 17 փետրվարի, էջ 1, 4:

1909 թ. փետրվարի 24-ին վախճանվում և մարտի 1-ին գերեզմանոցի վերին մասում՝ Բաֆու, Ծերենցի, Մուրացանի, Ալ. Երիցյանի գերեզմաններին կից, ամփոփվում է Գարեգին Լևոնյանի հայրը՝ կարգախցի աշուղ Ջիվանին (Սերոբ Ստեփանյան Լևոնյան)¹:

Հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում: Տապանաքարին արձանագրված է եղել.

Աշուղ Ջիվանի, / 1846-1909²:

Աշուղ Ջիվանու ժառանգները ցանկություն են հայտնել հոր գերեզմանին «հայկական ոճով քանդակազարդված խաչքար» կանգնեցնել: Ի պատասխան Ջիվանու որդու՝ Գարեգին Լևոնյանի նամակի՝ 1912 թ. հուլիսի 15-ին անվանի ճարտարապետ Թորոս Թորամանյանը ողջունում է այդ քայլը³:

- 1 «Մշակ», 1909, № 40, 25 փետրվարի, էջ 1: № 42, 27 փետր., էջ 1; № 45, 3 մարտի, էջ 2: Тифлиссский листок. № 45. 26 февраля 1909 г.; № 48, 1 марта 1909 г. «Յուշարար», 1909, № 13, 12 յուլիսի, էջ 187-188:
- 2 **Երենեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, էջ 30-32:
- 3 **Թորամանյան Թ.**, Նամակներ, Երևան, 1968, էջ 201, 418:

1909 թ. մարտի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աֆթանդիլ Ալեքսանդրյան Կորգանյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1909, № 43, 28 փետրվարի, էջ 1:

1909 թ. մարտի 10-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Շահեն Սահակյան Շահնազարյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1909, № 54, 13 մարտի, էջ 1:

1909 թ. մարտի 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Մշակ» թերթի և օր. Նվարդ Աղանյանի տպարանի գրաշար Վանո Բասինյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1909, № 55, 14 մարտի, էջ 1:

1909 թ. մարտի 15-ին Խոջիվանքի մատուռում տեղի ունեցած հոգեհանգստի արարողությունից հետո կատարվում է մոզոլոցի մանկավարժ Անդրեաս Մակարյան Ջաշիտյանցի որդու՝ ուսուցիչ Մակար Ջա-

շիտյանցի հիշատակը հավերժացնող արձանի բացումը¹:

¹ «Մշակ», 1909, № 55, 14 մարտի, էջ 1:

1909 թ. մարտի 29-ին վախճանվում և ապրիլի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հավլաբարի Սբ. Կարապետ եկեղեցու ծխական դպրոցի ուսուցչուհի Աննա Գևորգյան Մառանջյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Կարապետ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1909, № 66, 2 ապրիլի, էջ 1:

1909 թ. ապրիլի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավետիք Մկրտչյան Էնֆիաճյանը¹:

¹ «Մշակ», 1909, № 70, 7 ապրիլի, էջ 1:

1909 թ. ապրիլի 13-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում տոհմական պատվավոր քաղաքացի, ուսումնարանի և գիշերօթիկ դպրոցի տնօրեն Գեորգի Լվարսաբյան Կուզանյանը (Կուզանով): Հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում¹:

¹ Тифлиссский листок. № 91. 24 апреля 1909 г.

1909 թ. մայիսի 2-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում փայաջուկցի Սեդրակ Պողոսյան Գևորգյանը¹:

¹ «Մշակ», 1909, № 94, 6 մայիսի, էջ 1:

1909 թ. մայիսի 9-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Շողակաթ Փիլիմյան Պալյանը¹:

¹ «Մշակ», 1909, № 98, 12 մայիսի, էջ 1:

1909 թ. մայիսի 26-ին Բալախանում սպանված Միրզոյանների նավթի գործարանների կառավարիչ ինժեներ-տեխնոլոգ Հովհաննես Միքայելյան Բորիսյանցն ամփոփվել էր Խոջիվանքի գերեզմանոցում: Նրա մահվան տարելիցին Խոջիվանքի եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգստյան արարողություն, նաև՝ արձանի բացում¹:

¹ «Մշակ», 1910, № 114, 29 մայիսի, էջ 1: № 115, 30 մայ., էջ 1:

1909 թ. մայիսի 30-ին վախճանվում և հունիսի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիսաբեթ Գաբրիելյան Կաչարովսկայան¹:

¹ «Մշակ», 1909, № 115, 2 յունիսի, էջ 1:

1909 թ. հունիսի 1-ին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Դավիթ Գրիգորյան Նարիմանյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ Тифлиссский листок. № 124. 4 июня 1909 г.

1909 թ. հունիսի 22-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կատարինե Եփրեմյան Խոսրովյանը¹:

¹ «Մշակ», 1909, № 137, 27 յունիսի, էջ 1:

1909 թ. հունիսի 23-ին տանը սպանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Չիթախ Ստեփանյան

Չիթախյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

Սպանության մասին նշվել է, որ «...թիրքահայատակ, արհեստով խոհարար Միհրան Մովսիսյանը դաշոյնի 7 հարուածներով սպանել է իր բնակարանի պատշգամբում քնած՝ ինժեներ Էնֆիաճյանցի կառավարիչ՝ Թիֆլիսի ժառանգական պատուտոր քաղաքացի Չիթախ Չիթախեանին: Ոճրագործուքինը կատարելուց յետոյ Մովսիսեանը փորձում է փախչել, սակայն օգնութեան շտապող ոստիկանները բռնում են նրան: Սպանութեան շարժառիթը վրեժ-խնդրութիւնն է նրա համար, որ հանգուցեալ Չիթախեանը արձակել էր Մովսիսեանին իր կոպիտ վարմունքի համար»²:

¹ Тифлиссский листок. № 142. 25 июня 1909 г.; № 143. 26 июня 1909 г.

² «Մշակ», 1909, № 135, 25 յունիսի, էջ 3:

1909 թ. հուլիսի 1-ին վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Յազոն Ջաքարյան Սիմեոնյանը¹:

¹ «Մշակ», 1909, № 144, 5 յուլիսի, էջ 1:

1909 թ. հուլիսի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսեյ Գրիգորյան Երամյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1909, № 143, 4 յուլիսի, էջ 1:

1909 թ. հուլիսի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արաքսի Վարոսյան Ծաղիկյանը¹:

¹ «Մշակ», 1909, № 143, 4 յուլիսի, էջ 1:

1909 թ. հուլիսի 21-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսանդր Նիկողոսյան Շաղիմյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

¹ Тифлиссский листок. № 164. 22 июля 1909 г.

1909 թ. հուլիսի 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նատալյա Սահակյանը¹:

¹ «Մշակ», 1909, № 156, 21 յուլիսի, էջ 1:

1909 թ. օգոստոսի 6-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տատո Դավթյան Դավիթխանյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1909, № 7, 9 օգոստոսի, էջ 1:

1909 թ. օգոստոսի 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աբրահամ Սիմեոնյան Հովսեփյանը¹: Սեպտեմբերի 20-ին Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում հանգուցյալի մահվան քառասունօրյակի կապակցությամբ կատարվելու էր հոգեհանգստյան արարողություն¹:

¹ «Մշակ», 1909, № 172, 8 օգոստոսի, էջ 1:

² «Մշակ», 1909, № 205, 19 սեպտեմբերի, էջ 1:

1909 թ. օգոստոսի 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում շուշեցի Ասատուր Դ-անիելյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1909, № 13, 16 օգոստոսի, էջ 1:

1909 թ. օգոստոսի 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ Ստեփանյան Գլխախառնը (հոգեհանգիստը՝ Կաթողիկե Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 Тифлиссский листок. № 186. 19 августа 1909 г.

1909 թ. օգոստոսի 19-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ստեփան Սինասյան Հակոբյանը¹: Սեպտեմբերի 27-ին Թանդոյան եկեղեցում կատարվելու էր հոգեհանգստյան արարողություն՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան 40-օրյակի²:

1 «Մշակ», 1909, № 181, 20 օգոստոսի, էջ 1:

2 «Մշակ», 1909, № 211, 26 սեպտեմբերի, էջ 1:

1909 թ. օգոստոսի 27-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում 3-րդ գիմնազիայի 6-րդ դասարանի աշակերտուհի Արաքսյա Արշակյան Ստեփանյանը¹: Հոկտեմբերի 4-ին Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում տեղի էր ունենալու հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան քառասունօրյակի²: 1910 թ. սեպտեմբերի 26-ին նույն եկեղեցում կատարվում է պատարագ՝ ի հիշատակ մահվան առաջին տարեկիցի³:

1 «Մշակ», 1909, № 189, 29 օգոստոսի, էջ 1:

2 «Մշակ», 1909, № 217, 3 հոկտեմբերի, էջ 1:

3 «Մշակ», 1910, № 212, 26 սեպտեմբերի, էջ 1:

1909 թ. օգոստոսի 28-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ներսիսյան դպրոցի շրջանավարտ, Ջգրաշենի և Կուկիայի դպրոցների ուսուցիչ 25-ամյա Սարգիս Աբելյան Եսայբեգյանը (հոգեհանգիստը՝ Կուկիայի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹: 1910 թ. հոկտեմբերի 10-ին Խոջիվանքի գերեզմանոցի եկեղեցում պատարագ է մատուցվում ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան առաջին տարեկիցի²:

1 «Մշակ», 1909, № 190, 30 օգոստոսի, էջ 1, 2: «Հորիզոն», 1909, № 24, 30 օգոստոսի, էջ 1:

2 «Մշակ», 1910, № 223, 9 հոկտեմբերի, էջ 1:

1909 թ. սեպտեմբերի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աբասթումանում վախճանված Հովհաննես Դավթյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1909, № 29, 5 սեպտեմբերի, էջ 1:

1909 թ. սեպտեմբերի 6-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի դումայի ձայնավոր, բժշկապետ Արտեմ Հովհաննիսյան Վարդանյանը¹: Նոյեմբերի 22-ին հանգուցյալի գերեզմանին տեղի է ունենում հուշարձանի բացման և հոգեհանգստի արարողություն²:

1 Քաղաքային ինքնավարության մեջ, թղթակցություն, «Մշակ», 1909, № 198, 10 սեպտեմբերի, էջ 2: Тифлиссский листок. № 203. 9 сентября 1909 г.

2 Тифлиссский листок. № 267. 21 ноября 1909 г.

1909 թ. սեպտեմբերի 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Մարտիրոսյան Ստեփանյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1909, № 34, 12 սեպտեմբերի, էջ 1; № 35, 13 սեպտեմբերի, էջ 1: «Մշակ», 1909, № 200, 12 սեպտեմբերի, էջ 1:

1909 թ. սեպտեմբերի 6-ին Աբասթումանում վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Էլիշկա Խոսրովյան Բաբայանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: Հոկտեմբերի 18-ին Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում կատարվելու էր հոգեհանգստյան արարողություն՝ ի հիշատակ մահվան քառասունօրյակի²:

1 «Մշակ», 1909, № 197, 8 սեպտեմբերի, էջ 1; № 200, 12 սեպտեմբերի, էջ 1; № 201, 13 սեպտեմբերի, էջ 1:

2 «Մշակ», 1909, № 229, 17 հոկտեմբերի, էջ 1:

1909 թ. սեպտեմբերի 18-ին սպանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում 20-ամյա Աբգար Մնացականյան Սարգսյանը. «Ցերեկվայ ժամը 2^{1/2} մօտերը, Արմենակի Բազար կոչված և Կատոլիչեսկայա փողոցների անկյունում ատրճանակի մի քանի հարուածներով տեղն ու տեղը սպանվեց փողոցով անցնող գինավաճառ Սարգսեանի տղան»¹:

1 «Մշակ», 1909, № 206, 20 սեպտեմբերի, էջ 1, 3:

1909 թ. սեպտեմբերի 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աբրահամ Էքսյուզյանը¹:

1 «Մշակ», 1909, № 211, 26 սեպտեմբերի, էջ 1:

1909 թ. սեպտեմբերի 28-ին վախճանվում և հոկտեմբերի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցու ավագ քահանա Ներսես Աբովյանը (հոգեհանգիստը՝ վերոնշյալ եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1909, № 214, 30 սեպտեմբերի, էջ 1: Тифлиссский листок. № 222. 30 сентября 1909 г.

1909 թ. հոկտեմբերի 1-ին Կավազաչ գյուղում վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Սարգսյան Տեր-Սարգսյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1909, № 218, 4 հոկտեմբերի, էջ 1:

1909 թ. հոկտեմբերի 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գայանե Գրիգորյան Պողոսյանը¹:

1 «Մշակ», 1909, № 223, 10 հոկտեմբերի, էջ 1:

1909 թ. հոկտեմբերի 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ղևոնդ քահանա Մամիկոնյանի դուստրը՝ Թիֆլիսի իգական 3-րդ գիմնազիայի 4-րդ դասարանի աշակերտուհի Լուսիկ Տեր-Ղևոնդյան Մամիկոնյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: Հանգուցյալի հիշատակին պատկանում էր Գ. քահանա Գորգյանը մկրտում է 5 ռ.՝ ի նպաստ Աղանայի որբերին օգնող զանձարանի²:

1 «Մշակ», 1909, № 234, 23 հոկտեմբերի, էջ 1: ՀԱԳ, ֆ. 227, ց. 1, գ. 160, ք. 117-118:

2 «Մշակ», 1909, № 238, 28 հոկտեմբերի, էջ 4:

1909 թ. հոկտեմբերի 25-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիաբեթ Գրիգորյանը¹:

1 «Մշակ», 1909, № 238, 28 հոկտեմբերի, էջ 1:

1909 թ. հոկտեմբերի 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի I իզական գիմնազիայի 7-րդ դասարանի աշակերտուհի Մարգարիտա Ռոստոմյան Մարտիրոսյանը¹: Պսակ դնելու փոխարեն Գևորգ Մովսիսյան Չիլինգարյանը, ի նպաստ Հայ գյուղատնտեսական և տնայնագործական ընկերության, նվիրում է 100 ռ., Հռիփսիմեն և Գ. Մուրադյանները՝ 20 ռ.՝ հոգուտ Ներսիսյան դպրոցի չքավոր աշակերտների, Վարդուհի և Եփրեմ Ծատուրյանները՝ 25 ռ.՝ ի նպաստ չքավոր ուսանողների և Հակոբ Տեր-Հակոբյանը՝ 30 ռ.՝ հոգուտ աղանացիների²: Նույնպես և պսակի փոխարեն Գևորգ Չիլինգարյանը նվիրում է ևս 100 ռ. Հայոց Ազգագրական ընկերությանը, Կարապետ Քրիստափորյանը և Սյր. Նշանյանը՝ 10 ռ.՝ հոգուտ Արանայի որբերի, իսկ Բագրատ Պապիսյանը 10 ռ. է փոխանցում «Մշակ»-ի խմբագրությանը³:

Նույն նպատակով հոգուտ աղանացիների Կ. Բարսեղյանը նվիրում է 3 ռ., Հ. Կյունցիանը՝ 2 ռ., Ա. Հովսեփյանը՝ 1 ռ. 50 կոպ., Ն. Սողոմոնյանը, Հ. Տեր-Հարությունյանը՝ 50-ական կոպ., իսկ Մնացական Խոնունցը, ի նպաստ Հայոց ազգագրական ընկերության, 20 ռ.⁴: Ի հիշատակ հանգուցյալի՝ Ա. Սարուխանյանը 25 ռ. է նվիրում նրա չքավոր դասընկերուհու ուսման վարձի, իսկ Վ. Մեհրաբյանը՝ 15 ռ.՝ Արանայի որբերի համար⁵:

1910 թ. հոկտեմբերի 24-ին Վանքի մայր եկեղեցում տեղի է ունենում հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան տարելիցի⁶:

1 «Մշակ», 1909, № 236, 25 հոկտեմբերի, էջ 1:

2 «Մշակ», 1909, № 237, 27 հոկտեմբերի, էջ 3:

3 «Մշակ», 1909, № 238, 28 հոկտեմբերի, էջ 3:

4 «Մշակ», 1909, № 239, 29 հոկտեմբերի, էջ 3:

5 «Մշակ», 1909, № 240, 30 հոկտեմբերի, էջ 2, 3:

6 «Մշակ», 1910, № 235, 23 հոկտ., էջ 1; № 236, 24 հոկտ., էջ 1:

1909 թ. նոյեմբերի 25-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Սալոմե Հովհաննիսյան Սարաջյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

1 Тифлисский листок. № 265. 26 ноября 1909 г.

1909 թ. դեկտեմբերի 8-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գասպար Կարապետյան (Գերասիմյան) Լիանոզյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1910 թ. դեկտեմբերի 6-ին Խոջիվանքի գերեզմանոցում տեղի էր ունենալու մահարձանի օրհնության և բացման արարողությունը²:

1 Тифлисский листок. № 282. 10 декабря 1909 г.

2 «Մշակ», 1910, № 272, 5 դեկտեմբերի, էջ 1:

1909 թ. դեկտեմբերի 11-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Բարսեղ Սողոմոնյան

Բուդղանյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

1 Тифлисский листок. № 289. 18 декабря 1909 г.

1909 թ. դեկտեմբերի 17-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արիս Ջորյանը (հոգեհանգիստը՝ Կուկիայի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1909, № 47, 18 դեկտեմբերի, էջ 1:

1909 թ. դեկտեմբերի 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոֆյա Հովակիմյան Աթաբեգյանը (հուղարկավորությունը՝ Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1909, № 281, 19 դեկտեմբերի, էջ 1:

1910

1909 թ. դեկտեմբերի 29-ին վախճանվում և 1910 թ. հունվարի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կատարինե Ալեքսանյան Փարենուզյանը¹: Մահվան քառասուրջակին պատարագ է մատուցվում²:

1 «Մշակ», 1910, № 1, 1 յունվարի, էջ 1:

2 «Մշակ», 1910, № 28, 7 փետրվարի, էջ 1:

1910 թ. հունվարի 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում նույն անսվա 5-ին Վերա թաղամասում տրամվայի վթարից զոհված Տիդիսի 2-րդ մասի պրիստավի օգնական, կոլեգիական քարտուղար Սաղաթել Միրզոյան Դուկասյանը¹:

1 Кавказ. № 5. 8 января 1910 г. С. 1. Тифлисский листок.

№ 5. 8 января 1910 г.

1910 թ. հունվարի 11-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննյան դպրոցի 6-րդ դասարանի աշակերտուհի Լիզա Մասեհյանը¹:

1 «Հորիզոն», 1910, № 6, 12 յունվարի, էջ 1:

1910 թ. հունվարի 16-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աղասի Բասեցյանը¹:

1 «Մշակ», 1910, № 10, 17 յունվարի, էջ 1; № 11, 19 յունվ., էջ 1:

1910 թ. հունվարի 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսանդր Գևորգյան Անանյանը¹:

1 «Հորիզոն», 1910, № 11, 17 յունվարի, էջ 1:

1910 թ. հունվարի 17-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում կոլեգիական խորհրդական Միխայիլ Եգորովիչ Սաղաթելյանը¹:

1 «Մշակ», 1910, № 11, 19 յունվարի, էջ 1; № 12, 20 յունվ., էջ 1;

№ 13, 21 յունվարի, էջ 1:

1910 թ. հունվարի 21-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում վանեցի Մարգար Տեր-Հովհաննիսյանը¹:

1 «Հորիզոն», 1910, № 17, 24 յունվարի, էջ 1:

1910 թ. հունվարի 23-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արգար Իսահակյան Թովմասյանը¹:

1 «Մշակ», 1910, № 16, 24 յունվարի, էջ 1; № 17, 26 յունվ., էջ 1:

1910 թ. հունվարի 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիսաբեթ Գրիգորյան Տեր-Բարսեղյանցը¹:

¹ Тифлиссский листок. № 18. 23 января 1910 г.

1910 թ. հունվարի 28-ին վախճանվում և 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հռիփսիմե Սինասյան Սամուելյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1910, № 21, 30 յունվարի, էջ 1; № 22, 31 յունվարի, էջ 1; № 24, 3 փետրվարի, էջ 1:

1910 թ. փետրվարի 3-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տիգրան Ստեփանյան Ստեփանյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1910, № 27, 6 փետրվարի, էջ 1:

1910 թ. փետրվարի 10-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում տիտղոսակիր խորհրդական Արտեմ Գրիգորյան Եղիազարյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1910, № 33, 13 փետրվարի, էջ 1:

1910 թ. փետրվարի 14-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում մշեցի Մեսրոպ Վարդանյանը (Պրսեյանը)¹:

¹ «Մշակ», 1910, № 35, 16 փետրվ., էջ 1: № 36, 17 փետրվ., էջ 1:

1910 թ. փետրվարի 20-ին վախճանվում և 23-ին ամփոփվում է Սոֆյա Սարգսյան Թումանյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1910, № 40, 21 փետրվ., էջ 1: № 41, 23 փետրվ., էջ 1:

1910 թ. փետրվարի 21-ին վախճանվում և 24-ին ամփոփվում է Լուսիկ Տեր Միքայելյանը¹:

¹ «Մշակ», 1910, № 41, 23 փետրվարի, էջ 1:

1910 թ. փետրվարի 24-ին վախճանվում և 28-ին ամփոփվում է Դավիթ Եսայան Առաքելյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1910, № 44, 27 փետրվարի, էջ 1:

1910 թ. մարտի 6-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հայրապետ Ռուստամյան Զարգարյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1910, № 50, 7 մարտի, էջ 1; № 55, 13 մարտի, էջ 1: «Հորիզոն», 1910, № 52, 9 մարտի, էջ 1:

1910 թ. մարտի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թելավի քաղաքացի Եզր Դուլիջանյան Դուլի-

ջանյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

Նրա տապանաքարին, որը հայտնաբերվել է քաղաքի կենտրոնում հրշեջ խմբի շինությունը քանդելիս (Պ. Յաշվիլու փ., 1), հայերենով և ռուսերենով արձանագրված է եղել.

Թելավի քաղաքացի / Եզր Դուլիջանյան / Դուլիջանյանց, / 3-ն յունվարի 1857 ամի, / 2-ն մարտի 1910 ամի: / Телавский гражданин / Езрб Кулиджановичъ / Кулиджановъ.

¹ Тифлиссский листок. № 53. 6 марта 1910 г.

1910 թ. մարտի 18-ին սպանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում նուխեցի Աղասի Մելիք-Այվազյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1910, № 67, 27 մարտի, էջ 1: «Հորիզոն», 1910, № 68, 27 մարտի, էջ 1-2:

1910 թ. մարտի 23-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եփենյա Սարգսյան Զորյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1910, № 67, 27 մարտի, էջ 1: «Հորիզոն», 1910, № 67, 26 մարտի, էջ 1:

1910 թ. ապրիլի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արշակ Աստվածատրյան Շարոյանցը¹:

¹ Тифлиссский листок. № 74. 1 апреля 1910 г.

1910 թ. ապրիլի 3-ին վախճանվում և ապրիլի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սաշա Ղոնդաղ-սազյանը¹:

¹ «Մշակ», 1910, № 74, 6 ապրիլի, էջ 1:

1910 թ. ապրիլի 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Դավիթ Պետրոսյան Գաբրիլյանցը¹:

¹ Тифлиссский листок. № 83. 11 апреля 1910 г.

1910 թ. ապրիլի 10-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ֆրանսիական նավային «Մեսսաժերի-Մարիտին» ընկերության գործակից Վրթանես Հակոբյանը¹:

¹ «Մշակ», 1910, № 78, 11 ապրիլի, էջ 1; № 79, 13 ապրիլի, էջ 1:

1910 թ. ապրիլի 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում նույն անսվա 8-ին Մուխոմի մոտ՝ սեփական կալվածքում, գնդակահար սպանված հասարակական գործիչ, Կովկասում օրիորդաց առաջին բարձրագույն ուսումնարանի հիմնադիր, 30-ամյա իշխան Ալեքսանդր Արսենյան Բեհբուդյանցը: Մոլոմու Սբ. Գևորգ եկեղեցում տեղի ունեցած հոգեհանգստին ներկա էին նահանգապետ Մ. Ա. Լոզինո-Լոզինսկին, քաղաքագլուխ Ալ. Խատիսյանը և բարձրաստիճան ալ անձինք: Շուրջ 30 ծաղկեպսակների թվում կային Մուխոմի հայկական դպրոցի, Ծեբելդա և Ծղնեք գյուղերի բնակիչների անունից դրվածներ: Գազաղը մինչև գերեզմանատեղի ձեռքերի վրա են տանում Ծղնեք գյուղի հայերը¹:

1 «Մշակ», 1910, № 81, 15 ապրիլի, էջ 1: Тифлисский листок. № 83. 11 апреля 1910 г.; № 85. 14 апреля 1910 г.; № 86. 15 апреля 1910 г.; № 87; 16 апреля 1910 г.; Кавказ. № 83. 13 апреля 1910 г. С. 1; № 84. 14 апреля 1910 г. С. 1; № 85. 15 апреля 1910 г. С. 1; № 86. 16 апреля 1910 г. С. 2. Սպանություն մասին մանրամասն տե՛ս Кавказ. № 89. 22 апреля 1910 г. С. 2.

1910 թ. ապրիլի 15-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սարգիս Հարությունյան Գասպարյանը¹:

1 «Մշակ», 1910, № 82, 18 ապրիլի, էջ 1:

1910 թ. ապրիլի 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բեռլինում թոքախտից վախճանված շուշեցի Անդրեաս Արզումանյան Թյունիբեկյանը¹: Հանգուցյալի մահվան քառասնորյակի կապակցությամբ Վանքի Մայր եկեղեցում մատուցվում է հոգեհանգրստյան պատարագ², իսկ 1911 թ. մայիսի 11-ին նույն եկեղեցում նշվելու էր մահվան առաջին տարեկիցը³:

Ի դեպ, 1912 թ. ապրիլի 22-ին գերեզմանոցի եկեղեցում նշվում է հանգուցյալի մահվան տարեկիցը, նաև՝ մատուռի բացում⁴:

1 «Մշակ», 1911, № 94, 6 մայիսի, էջ 1; № 96, 8 մայիսի, էջ 1:

2 «Մշակ», 1910, № 83, 22 ապրիլի, էջ 1: Тифлисский листок. № 90. 22 апреля 1910 г.

3 «Մշակ», 1910, № 103, 15 մայիսի, էջ 1: № 104, 16 մայ., էջ 1:

4 «Մշակ», 1912, № 83, 21 ապրիլի, էջ 1:

1910 թ. ապրիլի 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Քարափի Սր. Գևորգ եկեղեցու քահանա Հովհաննես Պապովյանը¹:

1 «Հորիզոն», 1910, № 85, 23 ապրիլի, էջ 1:

1910 թ. ապրիլի 26-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ղազար Խոռոյան Մալյանը¹:

1 «Մշակ», 1910, № 88, 28 ապրիլի, էջ 1:

1910 թ. ապրիլի 28-ին վախճանվում և մայիսի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Չաքաբալայի 2-րդ կարգի վաճառական Ստեփան Ծատուրյանը¹:

1 «Մշակ», 1910, № 91, 1 մայիսի, էջ 1:

1910 թ. մայիսի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բժշկապետ Գրիգոր Արտեմյան Քյուշարյանը¹:

1 «Մշակ», 1910, № 92, 2 մայիսի, էջ 1:

1910 թ. մայիսի 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արտեմ Հովհաննիսյան Հակոբջանյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1910, № 112, 26 մայիսի, էջ 1: № 113, 27 մայիսի, էջ 1: Тифлисский листок. № 119. 26 мая 1910 г.

1910 թ. մայիսի 29-ին վախճանվում և հունիսի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում վաճառական Տիգրան Գրիգորյան Մելիք-Նուբարյանը, որը մի շարք

կրթօջախների համար բավականաչափ գումար էր կտակել¹:

1 «Մշակ», 1910, № 114, 29 մայիսի, էջ 1; № 115, 30 մայ., էջ 1; № 116, 1 յունիսի, էջ 1:

1910 թ. մայիսի 30-ին վախճանվում է Ջգրաշենի դպրոցի ուսուցչուհի Սաթենիկ Ամիրբեգյանը¹: Մահվան քառասնորյակին Խոջիվանքի եկեղեցում պատարագ է մատուցվում²:

1 «Մշակ», 1910, № 116, 1 յունիսի, էջ 1; № 117, 2 յունիսի, էջ 1: № 118, 3 յունիսի, էջ 1:

2 «Մշակ», 1910, № 155, 17 յուլիսի, էջ 1:

1910 թ. հունիսի սկզբին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հերիքնազ Սարգսյան Տեր-Սիքալեյանը, որի մահվան տարեկիցին՝ 1911 թ. հունիսի 5-ին, կատարվում է գերեզմանին կանգնեցված մահարձանի օրհնությունը¹:

1 «Մշակ», 1911, № 119, 5 յունիսի, էջ 1:

1910 թ. հունիսի 13-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում նահանգային քարտուղար Ստեփան Սրապիոնյան Տեր-Մովսիսյանը (հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սր. Աստվածածին եկեղեցում):

1 Тифлисский листок. № 135. 16 июня 1910 г.

1910 թ. հունիսի 15-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում դատավոր Արտեմ Հովսեփյան Քիշմիշյանը¹:

1 ՀԱԴ, ֆ. 35, գ. 1, գ. 587, ք. 50: Кавказ. № 137. 19 июня 1910 г. С. 1; № 138. 20 июня 1910 г. С. 1.

1910 թ. հունիսի 21-ին Կիսլովոդսկում վախճանվում է Թիֆլիսի առևտրական բանկի տնօրեն Մովսես Մկրտումյան Թավադյանը¹: Հունիսի 27-ին Վանքի մայր եկեղեցում տեղի է ունենում պատարագ², իսկ թաղումը գերեզմանոցում՝ հունիսի 30-ին³: Մահվան 2-րդ տարեկիցին՝ 1912 թ. հունիսի 24-ին, մահարձան է կանգնեցվում⁴:

1 «Մշակ», 1910, № 134, 23 յունիսի, էջ 1: Հ. Ա., Մովսես Թավադեան, «Մշակ», 1910, № 140, 30 յունիսի, էջ 2:

2 «Մշակ», 1910, № 138, 27 յունիսի, էջ 1:

3 «Մշակ», 1910, № 139, 29 յունիսի, էջ 1: № 140, 30 յունիսի, էջ 1:

4 «Մշակ», 1912, № 136, 24 յունիսի, էջ 1:

1910 թ. հունիսի 19-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում գրենադերյան 15-րդ գնդի պաշտոնաթող գնդապետ Սարգիս (Սերգեյ) Հովհաննիսյան Բաղրամյանը¹:

1 Тифлисский листок. № 141. 23 июня 1910 г.

1910 թ. հունիսի 21-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավետիս Բաբայան Բահաթրյանը¹: Հունիսի 27-ին Շուշիում տեղի է ունենում հոգեհանգստյան արարողություն²:

1 «Մշակ», 1910, № 134, 23 յունիսի, էջ 1: № 135, 24 յունիսի, էջ 1:

2 «Մշակ», 1910, № 137, 26 յունիսի, էջ 1:

1910 թ. հունիսի 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում I գիմնազիայի 6-րդ դասարանի նախկին աշակերտուհի Աստղիկ Չաքարյան Գևորգյանցը¹:

1 «Մշակ», 1910, № 137, 26 յունիսի, էջ 1:

1910 թ. հուլիսի 14-ին սպանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բժիշկ, շուշեցի 49-ամյա Եփրեմ Բոզդանովիչ Աղամալյանցը¹:

1 «Մշակ», 1910, № 154, 16 յուլիսի, էջ 1-2: № 155, 17 յուլիսի, էջ 1-2; «Հորիզոն», 1910, № 161, 24 յուլիսի, էջ 1-2:

1910 թ. հուլիսի 18-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Առաքել Սպասանցյանը¹:

1 «Հորիզոն», 1910, № 161, 24 յուլիսի, էջ 1:

1910 թ. օգոստոսի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում վրացական 14-րդ գնդի բժիշկ Կոնստանդին Միքայելյան Սուլյանցը¹: Թերևս «Թիֆլիսը իմ մանկության ժամանակ»² անտիպ հուշագրության հեղինակի՝ Միքայել Սուլյանի որդին է:

1 Тифлисский листок. № 175. 3 августа 1910 г.

2 ՀԱԴ, ֆ. 428, ց. 2, գ. 104:

1910 թ. օգոստոսի 1-ին վախճանվում և 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Անդրեաս Կարապետյան Դանպետենյանցը¹:

1 «Մշակ», 1910, № 168, 3 օգոստոսի, էջ 1:

1910 թ. օգոստոսի 7-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Փաշո Հայրապետյան Եղիգարյանցը¹: Մահվան քառասունյակին՝ սեպտեմբերի 19-ին, Թանդոյան Սր. Աստվածածին եկեղեցում պատարագ է մատուցվում²: 1911 թ. սեպտեմբերի 11-ին՝ հանգուցյալի մահվան տարելիցին, գերեզմանատան եկեղեցում տեղի է ունենում հոգեհանգստյան արարողություն, և օրհնվում է մահարձանը³:

1 «Մշակ», 1910, № 175, 11 օգոստ., էջ 1: № 176, 12 օգոստ., էջ 1:

2 «Մշակ», 1910, № 205, 18 սեպտ., էջ 1: № 206, 19 սեպտ., էջ 1:

3 «Մշակ», 1911, № 197, 10 սեպտեմբերի, էջ 1:

1910 թ. օգոստոսի 10-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մնացական Գևորգյան Գլախայանցը¹:

1 Тифлисский листок. № 184. 14 августа 1910 г.

1910 թ. օգոստոսի 10-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Առաքելյան Սիմեոնյանցը¹:

1 «Մշակ», 1910, № 184, 22 օգոստոսի, էջ 1:

1910 թ. օգոստոսի 20-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Դավիթ Նիկողոսյան Իսավերդյանցը¹:

1 «Մշակ», 1910, № 184, 22 օգոստոսի, էջ 1:

1910 թ. սեպտեմբերի 2-ին վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կովկասյան կայսե-

րական գյուղատնտեսական ընկերության քարտուղար 44-ամյա Ստեփան Պետրոսյան Էյրանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1910, № 194, 3 սեպտեմբերի էջ 1: № 195, 4 սեպտ., էջ 1: № 196, 5 սեպտ., էջ 1: Ա.Խան, Ստեփան Էյրանյանի թաղումը, «Գիւղատնտես», 1910, № 34, 19 սեպտ., էջ 498: Հանգուցյալի մասին տե՛ս նաև «Գիւղատնտես», 1910, № 32, 5 սեպտ., էջ 476-477:

1910 թ. սեպտեմբերի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ղահրաման Էլշյանը¹:

1 «Մշակ», 1910, № 194, 3 սեպտեմբերի, էջ 1: № 195, 4 սեպտ., էջ 1: № 196, 5 սեպտ., էջ 1: Тифлисский листок. № 201. 3 сентября 1910 г.

1910 թ. սեպտեմբերի 11-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Միքայել Մաղաթյանը¹: Հոկտեմբերի 24-ին, ի հիշատակ մահվան քառասունյակի, Ջրկինյանց եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգստյան արարողություն²:

1 «Մշակ», 1910, № 202, 12 սեպտեմբերի, էջ 1:

2 «Մշակ», 1910, № 235, 23 հոկտեմբերի, էջ 1:

1910 թ. սեպտեմբերի 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ղուբայի հետևակային 155-րդ գնդի կապիտան Գրիգոր Հովհաննիսյան Թեյմուրազյանցը¹:

1 Кавказ. № 206. 11 сентября 1910 г. С. 1.

1910 թ. սեպտեմբերի 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նորին կայսերական մեծության փոխարքայի գրասենյակի տպագրատան նախկին աշխատակից Եզոր Դավթյան Դավթյանցը¹:

1 Кавказ. № 207. 12 сентября 1910 г. С. 1.

1910 թ. սեպտեմբերի 19-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նազելի Հակոբյան Ավետիսյանցը¹: Հոկտեմբերի 31-ին, ի հիշատակ մահվան քառասունյակի, Թանդոյան Սր. Աստվածածին եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգստյան կարգ²:

1 «Մշակ», 1910, № 207, 21 սեպտեմբերի, էջ 1:

2 «Մշակ», 1910, № 241, 30 հոկտեմբերի, էջ 1; № 31 հոկտ., էջ 1:

1910 թ. սեպտեմբերի 23-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Հովսեփյան Գրիգորյանցը¹:

1 «Մշակ», 1910, № 212, 26 սեպտեմբերի, էջ 1:

1910 թ. հոկտեմբերի 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արսեն ավագ քահանայի որդին՝ Պետերբուրգի համալսարանի ուսանող Գեորգի Բագրատունին (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1910, № 230, 17 հոկտեմբերի, էջ 1:

1910 թ. նոյեմբերի 11-ին 70 տարեկանում վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գալստյան ուսումնարանի հիմնադիրներից և խնամա-

կալներից մեկը՝ ուսուցիչ, գրականագետ, թարգմանիչ, հրատարակիչ Ջաքարիա Պետրոսյան Գրիգորյանցը¹: Դեկտեմբերի 26-ին Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում տեղի է ունենում հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան քառասնօրյակի²: 1912 թ. նոյեմբերի 11-ին Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում կատարվում է մահվան երկրորդ տարելիցի հոգեհանգրստյան կարգը³:

- 1 «Մշակ», 1910, № 253, 13 նոյեմբերի, էջ 1: «Հորիզոն», 1910, № 253, 13 նոյեմբերի, էջ 1: «Հովիտ», 1910, № 32, 21 նոյ., էջ 503:
- 2 «Մշակ», 1910, № 289, 26 դեկտեմբերի, էջ 1:
- 3 «Հորիզոն», 1912, № 249, 10 նոյեմբերի, էջ 1:

1910 թ. նոյեմբերի 13-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավետիս Գևորգյան Տեր-Ջաքարյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1910, № 255, 16 նոյեմբերի, էջ 1: «Հորիզոն», № 255, 16 նոյեմբերի, էջ 1:

1910 թ. նոյեմբերի 23-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ուսուցիչ 30-ամյա Վահան Դավթյան Գարինյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սր. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

- 1 «Մշակ», 1910, № 265, 27 նոյեմբերի, էջ 1: Հանգուցյալի մասին տե՛ս № 266, 28 նոյեմբերի, էջ 2:

1910 թ. դեկտեմբեր 27-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եվգենյա Գասպարյան Վարդապարյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1910, № 291, 29 դեկտեմբերի, էջ 1:

1911

1910 թ. դեկտեմբերի 31-ին վախճանվում և 1911 թ. հունվարի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ջուրաբ Լազարյան Ալեքսանդրյանը¹:

- 1 «Մշակ», 1911, № 1, 1 յունվարի, էջ 1:

1911 թ. հունվարի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ջանազան Տեր-Միքելյանը¹: Փետրվարի 13-ին Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ մահվան քառասնօրյակի²:

- 1 «Մշակ», 1911, № 1, 1 յունվարի, էջ 1:
- 2 «Մշակ», 1911, № 32, 13 փետրվարի, էջ 1:

1911 թ. հունվարի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Գրիգորյան Այվազյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1911, № 8, 16 յունվարի, էջ 1:

1911 թ. հունվարի 18-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բժիշկ Սերգեյ Բոգդանյան Խալաթյանցը (ծնվ. 1854 թ.): 1881 թ. Մոսկվայում արժանանում է բժշկական գիտ. դոկտորի կոչման: 1883 թ.-ից անդամակցում էր Թիֆլիսի քաղաքային դումային¹:

- 1 «Սուրհանդակ», 1911, № 223, 21 հունվարի, էջ 1: Кавказ. № 16. 21 января 1911 г. С. 1.

1911 թ. հունվարի 19-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ներսիսյան դպրոցի

նախկին ուսուցիչ 55-ամյա Արշակ Սպարապետյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1911, № 14, 22 յուն., էջ 1, 3; № 15, 23 յուն., էջ 1:

1911 թ. հունվարի 25-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Մշակ» թերթի ցրիչ Հարություն Ավետիսյան Աճեմյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1911, № 18, 28 յունվարի, էջ 1:

1911 թ. փետրվարի 4-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցի Կուսանաց դամբարանում է ամփոփվում Կուսանաց անապատի միաբան, ավագ սարկավագուհի կույս Իսկուհի Էնֆիաճյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹: 1912 թ. հունվարի 29-ին նշվում է մահվան տարելիցը²:

- 1 «Մշակ», 1911, № 26, 6 փետրվարի, էջ 1: «Հորիզոն», 1911, № 27, 6 փետր., էջ 1; № 28, 8 փետր., էջ 1:
- 2 «Մշակ», 1912, № 19, 28 յունվարի, էջ 1:

1911 թ. փետրվարի 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հարություն Հարությունյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սր. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

- 1 «Մշակ», 1911, № 27, 8 փետրվարի, էջ 1: «Հորիզոն», 1911, № 29, 9 փետր., էջ 1:

1911 թ. փետրվարի 8-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սր. Նշան եկեղեցու միաբան Գարեգին քահանա Առաքելյանի կինը՝ Սոֆյա Հարությունյանը¹: Մարտի 20-ին Սր. Նշան եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան քառասնօրյակի²:

- 1 «Մշակ», 1911, № 30, 11 փետրվարի, էջ 1:
- 2 «Մշակ», 1911, № 58, 19 մարտի, էջ 1:

1911 թ. փետրվարի 14-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում վաճառական Սարգիս Աստվածատրյան Անասյանցը (Խաթաբալա)¹:

- 1 Тифлисский листок. № 37. 16 февраля 1911 г.

1911 թ. փետրվարի 16-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսան Կարապետյան Խաչատրյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1911, № 35, 19 փետրվարի, էջ 1:

1911 թ. փետրվարի 19-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Լիզա Դավթյան Փարսաղանյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1911, № 36, 22 փետրվարի, էջ 1:

1911 թ. մարտի 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում լուսանկարիչ Գրիգոր Գրիգորյան Ճեպեյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1911, № 53, 13 մարտի, էջ 1:

1911 թ. մարտի 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Լյուսի Ավետիսյան Շիրազյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1911, № 53, 13 մարտի, էջ 1:

1911 թ. մարտի 18-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բալասան Հովհաննիսյան Խոջամիրյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1911, № 63, 25 մարտի, էջ 1:

1911 թ. մարտի 21-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավետիս Մինասյան Շահպարտյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Նշան եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1911, № 62, 23 մարտի, էջ 1; № 63, 24 մարտի, էջ 1:

1911 թ. ապրիլի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Խուցյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1911, № 68, 1 ապրիլի, էջ 1: «Հորիզոն», 1911, № 69, 1 ապրիլի, էջ 1; № 70, 2 ապրիլի, էջ 1:

1911 թ. ապրիլի 2-ին Խոջիվանքի գերեզմանոցում է ամփոփվում Առևտրական գիտություններ տարածող ընկերության առևտրական դպրոցի անդամ, ուսուցիչ թիֆլիսեցի 35-ամյա Բարսեղ Հարությունյանցը¹:

¹ Վայկունի Վաղ., Ուսուցիչ Բարսեղ Մ. Յարությունեանի թաղումը, «Մշակ», 1911, № 71, 5 ապրիլի, էջ 2:

1911 թ. ապրիլի 6-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գալուստ Պողոսյան Հարությունյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մեյդանի Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1911, № 74, 10 ապրիլի, էջ 1: «Հորիզոն», 1911, № 75, 10 ապրիլի, էջ 1:

1911 թ. ապրիլի 13-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կովկասում Նորին կայսրական մեծության փոխարքայի գրասենյակի տպագրատան նախկին գրաշար 32-ամյա Ռաֆայել Սարգսյան Մնացականյանցը¹:

¹ Кавказ. № 84. 16 апреля 1911 г. С. 1.

1911 թ. ապրիլի 15-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում տոհմիկ պատվավոր քաղաքացի, հայտնի բարեգործ 69-ամյա Պողոս Հովհաննիսյան Շաղինյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: Որդին էր 1847-1848 թթ. Տիֆլիսի քաղաքագլխի պաշտոնը վարած Հովհաննես Շաղինյանցի²: 1912 թ. ապրիլի 15-ին նշվում է մահվան առաջին տարեկիցը³:

Ի դեպ, ըստ անժառանգ Պ. Շաղինյանի կտակի, 30000 ռուբլի գնահատվող կարողությունից 50000 ռ. տրվում էր Կովկասյան ապագա համալսարանին, 5000-ական՝ Ներսիսյան և Առևտրական դպրոցներին, էժանագին ճաշարանին, Ծննդյան տոներին չքավորներին բաժանելու, աղքատ հարսնացուներին օժիտի համար առանց կրոնի խտրության, իսկ մնացյալը՝ ազգականներին⁴: Բացի այդ՝ Թիֆլիսի ինքնակառավարման քաղաքային վարչությանն էլ կտակում է 70000 ռուբլի⁵:

¹ «Մշակ», 1911, № 78, 17 ապրիլի, էջ 1: Кавказ. № 85. 17 апреля 1911 г. С. 1. Тифлиссский листок. № 85. 16 апреля 1911 г.

² Կարապետյան Մ., Թիֆլիսի քաղաքագլուխները, էջ 46-48:

³ «Մշակ», 1912, № 77, 14 ապրիլի, էջ 1:

⁴ «Մշակ», 1911, № 78, 17 ապրիլի, էջ 3:

⁵ Тифлиссский листок. № 85. 16 апреля 1911 г.

1911 թ. մայիսի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մկրտիչ Յավրյանը¹:

¹ «Մշակ», 1911, № 90, 1 մայիսի, էջ 1:

1911 թ. մայիսի 1-ին Խոջիվանքում՝ Բեհրուդյանների տոհմական գերեզմանոցում է ամփոփվում իշխան Եվգենի Գրիգորյան Բեհրուդյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1911, № 119, 5 յունիսի, էջ 1:

1911 թ. մայիսի 16-ին ինքնասպան է լինում և 19-ին գերեզմանոցում ամփոփվում Հովհաննյան դպրոցի 6-րդ դասարանի աշակերտուհի 18-ամյա Մարիամ Հարությունյան Բազիլը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոսյան եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1911, № 103, 17 մայիսի, էջ 3; № 106, 21 մայիսի, էջ 3:

1911 թ. մայիսի 27-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Քամոյանց օրիորդաց դպրոցի ուսուցչուհի Վարվառե Լազարյանը¹: Նա 27 տարի շարունակ դասավանդել է հայոց և պետական դպրոցներում:

¹ «Մշակ», 1911, № 113, 29 մայիսի, էջ 1, 2:

1911 թ. հունիսի 15-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եփեսյա Գևորգյան Յիցիկյանցը¹: Մահվան տարեկիցը նշվում է 1912 թ. հունիսի 17-ին²:

¹ «Մշակ», 1911, № 129, 18 յունիսի, էջ 1:

² «Մշակ», 1912, № 130, 17 յունիսի, էջ 1:

1911 թ. հունիսի 20-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում անվանի մանկագիր Ղազարոս Աղայանը (05.04.1840, Բոլնիս-Խաչեն): Հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում¹. «Ղ. Աղայանի մարմինը հանգչում է Գր., Անդրեաս և Մարիամ Արծրունիների գերեզմաններից 15 քայլ դեպի աջ. այդտեղ է երաժիշտ Գեմարիոս Ղորղանեանի գերեզմանը և Մակար Եկմալեանի... հողաթումբը անշուք, ոտնատակ, աչքից հեռացված, անուշադիր...»²:

Նրա մահից հետո արձանագործ Ա. Տեր-Մարտիրոսյանը վերցնում է «հանգուցեալ գրողի դիմակը՝ ապագայում կանգնեցվելիք մահարձանի համար»³: 1912 թ. մարտի վերջին Ուսուցիչների միության կենտրոնական վարչությունը որոշում է մահարձան կանգնեցնել հանգուցյալի գերեզմանի վրա⁴: Նույն թվականի հունիսի 20-ին հոգեհանգիստ է կատարվում գրողի մահվան առաջին⁵, 1913 թ. հունիսի 23-ին՝ երկրորդ տարեկիցի առիթով⁶:

1917 թ. փետրվարին մահարձանը տակավին կանգնեցված չէր⁷:

Ա. Քիչմիշյանի գերեզմանի հարևանությամբ գրվող նրա տապանաքարին արձանագրված է եղել.

*Մանուկների / քարեկամ / Ղազարոս / Աղայան, / 1840-1911*⁸:

Ղազարոս Աղայանը թոռների հետ

Յավոք, Ղազարոս Աղայանի շիրմաքարը ևս գոհ դարձավ Խոջիվանքի գերեզմանոցի ավերմանը: Այդ մասին պահպանվել է 1938 թ. օգոստոսի վերջերին տեղն այցելած ականատեսի հետևյալ վկայությունը. «Նեղիկ շափողով, մի յաղթանդամ գործաւոր մի գլանաքար էր հողոված, խի՛ճ ու աւազը յարդարելու նպատակով: Շափող նեղ էր, եւ ես ստիպուած մի կողմ քաշուեցի՝ հողվուող գլանաքարին ճանապարհ բացելով: Հսկայ գլանաքարը, որ իր վրայ փակուած կարմիր աւազի գոյնն էր ստացել, կրում էր ինչ-որ խորաքանդակներ: Հետաքրքրուեցի— եւ, ո՛վ գարմանք... հայերէն գրեր էին այդ քանդակները: Խնդրեցի բանուորին, որ մի պահ դադարեցնէ քարի շարժումը, եւ կարդացի. «Հայ մանուկների բարեկամ Ղազարոս Աղայեան»: ...Ես ապուշ կտրած՝ նայում էի բանուորի յետեւից, որ իր ոտքերի հարուածներով գլորում էր «Հայ մանուկների բարեկամ Ղազարոս Աղայեանին»՝ յարդարելու եւ գեղեցկացնելու Թիֆլիզի նորակառոյց այգին»⁹:

- 1 «Մշակ», 1911, № 132, 22 յունիսի, էջ 1; № 134, 24 յուն., էջ 4: «Հորիզոն», 1911, № 134, 23 յուն., էջ 1: Закавказье. № 143. 28 июня 1911 г. Հանգուցյալի մասին տե՛ս Ասատրյան Ա., Ղազարոս Աղայան, Երևան, 1940: Մուրադյան Հ., Ղազարոս Աղայան, Երևան, 1941:
- 2 «Մշակ», 1911, № 137, 28 յունիսի, էջ 2:
- 3 «Մշակ», 1911, № 132, 22 յունիսի, էջ 2:
- 4 «Մշակ», 1912, № 67, 1 ապրիլի, էջ 3:
- 5 «Մշակ», 1912, № 132, 20 յունիսի, էջ 1:
- 6 «Մշակ», 1913, № 136, 23 յունիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1913, № 136, 22 յուն., էջ 1, 3; № 137, 23 յուն., էջ 1, 3-4; № 138, 25 յուն., էջ 3:
- 7 «Հորիզոն», 1917, № 31, 11 փետրարի, էջ 3:
- 8 Երեմեան Ա., Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, էջ 38-39:
- 9 Գերունեան Հ., Թիֆլիզի հայկ. յիշատակարանների ոչնչացումը արդի վանդալների կողմից, «Հայրենիք», 1948, № 12, էջ 23:

1911 թ. հունիսի 25-ին Բորժոմում վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սաթենիկ Հակոբյան Կուրաբյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանոյան Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1911, № 137, 28 յունիսի, էջ 1:

1911 թ. հունիսի 25-ին վախճանվում և հուլիսի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Նազարյան Ռաֆայելյանը¹:

1 «Մշակ», 1911, № 140, 2 յուլիսի, էջ 1:

1911 թ. հուլիսի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նատալյա Գրիգորյան Ռոտինյանը¹:

1 «Մշակ», 1911, № 140, 2 յուլիսի, էջ 1:

1911 թ. հուլիսի 23-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում քահանա Շմակոն Տեր-Բարսեղյանը (հոգեհանգիստը՝ Շամքորեցոց Կարմիր Ավետարան եկեղեցում)¹: 1912 թ. հուլիսի 23-ին նույն եկեղեցում նշվում է հանգուցյալի մահվան տարելիցը²: 1917 թ. հունվարի 15-ին կանգնեցվում է հուշարձան, և կատարվում է օրհնության կարգ³:

- 1 «Հորիզոն», 1911, № 161, 27 յուլիսի, էջ 1: «Մշակ», 1911, № 160, 27 յուլ., էջ 1:
- 2 «Մշակ», 1912, № 159, 22 յուլիսի, էջ 1:
- 3 «Մշակ», 1917, № 9, 15 յունվարի, էջ 1:

1911 թ. օգոստոսի 16-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում վաղամեռիկ Հռիփսիմե Սկրտունյան Մանուկյանը¹:

1 «Մշակ», 1911, № 180, 20 օգոստոսի, էջ 1:

1911 թ. սեպտեմբերի 11-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Չաքարե Վարդանյան Սիմեոնյանը¹:

1 «Մշակ», 1911, № 200, 15 սեպտեմբերի, էջ 1:

1911 թ. սեպտեմբերի 14-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հերիքնազ Թումանյան Ավետյանը¹:

1 «Մշակ», 1911, № 202, 17 սեպտեմբերի, էջ 1:

1911 թ. սեպտեմբերի 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի դումայի ձայնավոր, ուսուցիչ գանձակեցի Հովսեփ Ալեքսանդրյան Մելիք-Բեգլարյանը¹: Թիֆլիսում պահում էր ուսումնարան-պան-

սիոն²: Ի դեպ, ի հիշատակ հանգուցյալի՝ Քաղաքա-
յին ձեռագործի դպրոցում հաստատվում է մի թոշա-
կավորի տեղ³:

1 «Մշակ», 1911, № 204, 20 սեպտեմբերի, էջ 1:

2 Նույն տեղում, էջ 3:

3 «Մշակ», 1911, № 205, 21 սեպտեմբերի, էջ 3:

1911 թ. հոկտեմբերի 2-ին գերեզմանոցում է ամ-
փոփվում երդվյալ հավատարմատար, ախալքալաք-
ցի 51-ամյա Կարապետ Առաքելյան Յաղուբյանցը
(հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղե-
ցում)¹: Ի դեպ, 1881 թ. Թիֆլիսում հրատարակվել է
նրա կազմած հայերեն-ռուսերեն բառարանը²: Ծնվել
է Ախալքալաքում, նախնական կրթությունը ստացել
տեղի Կարապետյան, ապա Ռուսաց գավառական
դպրոցում: Այնուհետև սովորել է Թիֆլիսի կլասի-
կական գիմնազիայում, հետո ուսումը շարունակել
Պետերբուրգի համալսարանի իրավաբանության ֆա-
կուլտետում: Սկսել է աշխատել Թիֆլիսում՝ որպես
դատավորական պաշտոնի թեկնածու, Գյոկչայում և
Ղուբայում՝ քննիչ, որից հետո զբաղվել է փաստա-
բանությամբ Բաքվում, իսկ 1900-ական թվական-
ների կեսերից՝ Թիֆլիսում: 1881 թ. հրատարակվում
է նրա հեղինակած հայերեն-ռուսերեն բառարանը³:

1 «Մշակ», 1911, № 214, 1 հոկտեմբերի, էջ 1: Тифлисский лис-
ток. № 219. 30 сентября 1911 г.

2 **Մալխասեանց Ստ.**, Կարապետ Եաղուբեան, «Մշակ», 1911,
№ 215, 2 հոկտեմբերի, էջ 3:

3 Նույն տեղում:

1911 թ. հոկտեմբերի 11-ին վախճանվում և գերեզ-
մանոցում է ամփոփվում Արուսյակ Օհանջանյան
Կլթյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստ-
վածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1911, № 224, 12 հոկտեմբերի, էջ 1:

1911 թ. հոկտեմբերի 16-ին գերեզմանոցում է ամ-
փոփվում Երեմիա Եզոբյան Գուլազյանցը (հոգեհան-
գիստը՝ Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1911, № 228, 16 հոկտեմբերի, էջ 1:

1911 թ. հոկտեմբերի 20-ին գերեզմանոցում է ամ-
փոփվում Ջգրաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին
եկեղեցու միաբան քահանա Արշակ Մինասյանի որ-
դին՝ Թադիկ Մինասյանը (հոգեհանգիստը՝ նույն ե-
կեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1911, № 230, 19 հոկտ., էջ 1; № 231, 20 հոկտ., էջ 1:

1911 թ. հոկտեմբերի 18-ին վախճանվում և 20-ին
գերեզմանոցում է ամփոփվում Թալիկո Կարապետ-
յանը (հոգեհանգիստը՝ Հավարարի Սբ. Մինաս եկե-
ղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1911, № 231, 20 հոկտեմբերի, էջ 1:

1911 թ. հոկտեմբերի 22-ին վախճանվում և 27-ին
գերեզմանոցում է ամփոփվում Չանազան Հովհան-
նիսյան Գալստյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ.
Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1911, № 235, 26 հոկտեմբերի, էջ 1: «Հորիզոն», 1911,
№ 236, 26 հոկտեմբերի, էջ 1:

1911 թ. հոկտեմբերի 27-ին վախճանվում և 30-ին
գերեզմանոցում է ամփոփվում Եփրեմ Պետրոսյան
Սկրտչյանցը¹:

1 «Մշակ», 1911, № 238, 29 սեպտեմբերի, էջ 1:

1911 թ. նոյեմբերի 6-ին գերեզմանոցում է ամ-
փոփվում Գասպար Պողոսյան Հովասափյանցը (հո-
գեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղե-
ցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1911, № 246, 6 նոյեմբերի, էջ 1:

1911 թ. նոյեմբերի 15-ին գերեզմանոցում է ամ-
փոփվում պետական խորհրդական Արսեն Հովսեփ-
յան Սիրաքյանցը (հոգեհանգիստը՝ Կուկիայի Սբ.
Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 Тифлисский листок. № 257. 15 ноября 1911 г.

1911 թ. դեկտեմբերի 6-ին վախճանվում և 10-ին
գերեզմանոցում է ամփոփվում Կուսամաց անապա-
տի միաբան 70-ամյա Արսեն ավագ քահանա Բագ-
րատունի (Մակար Ա կաթողիկոսի քրոջ որդին էր.
հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1911, № 271, 8 դեկտեմբերի, էջ 1, 3: Ծնվել է 1841թ.

Վաղարշապատում: Ուսանել է Թեոդոսիայի Խալիպյան դպրո-
ցում: Ձեռնադրվել է քահանա Կուսամաց վանքի համար: Հայոց
լեզու և կրոն է դասավանդել Ներսիսյան դպրոցում, Օրիորդաց 3-
րդ գիմնազիայում, Արիեստագիտական-քաղաքային դպրոցում,
Հովանյան դպրոցում և այլ կրթօջախներում: Նրա սաներից էին
Ալ. Ծատուրյանը, Նար-Դուրը, Մ. Պետրոսյանը (Մ., Արսեն քահ.
Բագրատունի, «Մշակ», 1911, № 271, 8 դեկտ., էջ 3-4): «Հորի-
զոն», 1911, № 271, 8 դեկտ., էջ 1; № 273, 10 դեկտ., էջ 1:

1911 թ. դեկտեմբերի 12-ին վախճանվում և 17-ին
գերեզմանոցում է ամփոփվում բանտերի հայոց եկե-
ղեցիների հոգևոր հովիվ Գրիգորիս քահանա Մա-
տինյանցը (հոգեհանգիստը՝ Շամքորեցոց Կարմիր
Ավետարան եկեղեցում)¹: 1912 թ. հունվարի 29-ին
նշվում է հանգուցյալի մահվան քառասունօրյակը²:

1 «Հորիզոն», 1911, № 279, 17 դեկտ., էջ 1; № 280, 18 դեկտ., էջ 1:

2 «Մշակ», 1912, № 19, 28 յունվարի, էջ 1:

1911 թ. դեկտեմբերի 16-ին վախճանվում և 18-ին
գերեզմանոցում է ամփոփվում Մոֆյա Բրիստոս-
տուրյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետ-
յաց եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1911, № 279, 18 դեկտ., էջ 1: «Հորիզոն», 1911, № 280,
18 դեկտ., էջ 1:

1911 թ. դեկտեմբերի 24-ին վախճանվում և 28-ին
գերեզմանոցում է ամփոփվում Արշալույս Պողոսյան
Հովասափյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ.
Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1911, № 288, 28 դեկտեմբերի, էջ 1:

1912

1912 թ. հունվարի 13-ին գերեզմանոցում է ամ-
փոփվում Արտաշես Հարությունյան Օհանջանյան-
ցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկե-
ղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1912, № 6, 12 յունվարի, էջ 1:

1912 թ. հունվարի 10-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կուսանաց վանքի միաբան կույս 76-ամյա Մանյա Լորիս-Մելիքյանը (ծնվ. 1836 թ.): Հոգեհանգիստը կատարվում է Կուսանաց Սբ. Ստեփանոս եկեղեցում պատարագիչ Եփրեմ եպիսկոպոսի գլխավորությամբ: Տեր-Հովսեփյանի ղեկավարությամբ երգում է Հովնանյան դպրոցի աղջիկների երգչախումբը, դամբանական է կարդում Բենիկ վարդապետը¹: Կոմս Լորիս-Մելիքյանի հորեղբոր դուստրն էր: 12 տարեկանից մտնում է կուսանոց, 1860 թ. ստանում սարկավագուհու աստիճան, իր հաշվին դասավանդում գիմնազիաներում: 1881 թ. սեփական միջոցներով արդյուր է անցկացնում Բորչալուի գավառի Ոսկան գյուղում²: Փետրվարի 19-ին նշվում է հանգուցյալի մահվան քառասուրյակը³:

- 1 «Մշակ», 1912, № 6, 12 յունվարի, էջ 1; № 8, 15 յուն., էջ 1; № 9, 17 յուն., էջ 3: «Բիզանդիոն», 1912, № 4650, 27 յունուար/9 փետր., էջ 1:
- 2 «Մշակ», 1912, № 8, 15 յունվարի, էջ 3:
- 3 «Մշակ», 1912, № 35, 18 փետրվարի, էջ 1:

1912 թ. հունվարի 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սանդուխտ Հովհաննիսյան Տեր-Գրիգորյանը¹:

- 1 «Մշակ», 1912, № 15, 24 յունվարի, էջ 1:

1912 թ. հունվարի 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի «Արտիստիկ» ընկերության հիմնադիրներից մեկը՝ իշխան Բարսեղ (Վասիլ) Միքայելյան Թումանյանը (Թումանով)¹:

- 1 Кавказ. № 24. 29 января 1912 г. С. 1; № 25. 31 января 1912 г. С. 3. Закавказье. № 24. 29 января 1912 г.

1912 թ. փետրվարի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Լուսիկ Մանվելյան Յարդուլյանը¹:

- 1 «Մշակ», 1912, № 25, 5 փետրվարի, էջ 1:

1912 թ. փետրվարի 10/11-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում պետական խորհրդական, ճանապարհային հաղորդակցության ճարտարագետ Պետրոս Լազարյան Ալիսազյանը¹:

- 1 Тифлисский листок. № 36. 14 февраля 1912 г.

1912 թ. փետրվարի 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մելանյա Գրիգորյան Ալիսանյանը¹:

- 1 «Մշակ», 1912, № 30, 11 փետրվարի, էջ 1; № 31, 12 փետր., էջ 1:

1912 թ. փետրվարի 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովսեփ Հովհաննիսյան Բերիյանը (հոգեհանգիստը՝ Ճուղուրեթի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

- 1 Тифлисский листок. № 42. 19 февраля 1912 г.

1912 թ. փետրվարի 18-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամյան-Հովնանյան դպրոցի շրջանավարտ-ուսուցչուհի օր. Փառանձեմ Մեսրոպյան Հարությունյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Կարապետ եկեղեցում)¹:

- 1 «Մշակ», 1912, № 37, 21 փետրվարի, էջ 1: «Հորիզոն», 1912, № 36, 21 փետրարի, էջ 1:

1912 թ. փետրվարի 25-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Բեգլարյան Խունունը¹: Մարտի 4-ին նշվում է հանգուցյալի մահվան յոթերորդ², իսկ ապրիլի 7-ին՝ քառասուներորդ օրը³: Սահարճանի բացումը տեղի է ունենում 1913 թ. մարտի 30-ին՝ մահվան առաջին տարեկիցի օրը⁴:

- 1 «Մշակ», 1912, № 42, 26 փետրվարի, էջ 1; № 43, 28 փետր., էջ 1:
- 2 «Մշակ», 1912, № 48, 4 մարտի, էջ 1:
- 3 «Մշակ», 1912, № 72, 7 ապրիլի, էջ 1:
- 4 «Մշակ», 1913, № 70, 30 մարտի, էջ 1:

1912 թ. փետրվարի 29-ին վախճանվում և մարտի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Միրզաջան Դանիելյան Տեր-Գրիգորյանը¹:

- 1 «Մշակ», 1912, № 47, 3 մարտի, էջ 1:

1912 թ. փետրվարի 29-ին վախճանվում և մարտի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ՀՀ Սյունիսի մարզի Եղվարդ գյուղից Մուսաբեկ (Մուսա) Գրիգորյան Մելիք-Ղարազյոզյանը¹: Հանգուցյալի կինը՝ Վարդուհին, որդիների հետ միասին հայրենի գյուղի դպրոցի շինարարությունն ավարտելու համար նվիրում է 100 ռ., Շուշիի թեմական դրպրոցին՝ 500 ռ. (տոկոսով պետք է մեկ սան պահվեր հանգուցյալի անունով), Շուշիի Մեղրեցոց եկեղեցու դպրոցին՝ 200 ռ., Շուշիի որբանոցին, Հայոց օրիորդաց ուսումնարանին, ԿՀԲԸ-ի Թիֆլիսի ճաշարանին, ձրի ճաշարանին և Հայոց ազգագրական ընկերությանը՝ 100-ական ռուբլի²: Ի դեպ, 1911 թ. Մուսաբեկ Մելիք-Ղարազյոզյանն Արշակ բեկի հետ ԿՀԲԸ Ղարաբրի նորաբաց ճյուղին նվիրել էր 400 ռ.:

- 1 «Մշակ», 1912, № 46, 2 մարտի, էջ 1:
- 2 Աղասարեան Բ., Մուսաբեկ Մելիք-Ղարազեօզեանի յիշատակին, «Մշակ», 1912, № 56, 15 մարտի, էջ 3:

1912 թ. մարտի 16-ին վախճանվում և 22-ին Վանքի Մայր եկեղեցու բակի գերեզմանոցում է ամփոփվում անվանի դրամատուրգ, «Մշակ»-ի աշխատակից Գաբրիել (Համալ) Սկրտումյան Սունդուկյանը (29.06.1825, Թիֆլիս)¹: 1938 թ. Գրիգոր Շարրաբջյանի շնորհիվ փրկվում և Խոջիվանքի

պանթեոն² են տեղափոխվում անվանի գրողի մատուցներն ու շիրմաքարը, որոնք իրենց վերջին հանգրվանն են գտնում Բաֆֆու գերեզմանաքարի ձախ կողմում:

- 1 «Մշակ», 1912, № 59, 18 մարտի, էջ 1-2; № 60, 20 մարտի, էջ 1-2; № 61, 21 մարտի, էջ 1-2; № 62, 22 մարտի, էջ 1-4; № 63, 25 մարտի, էջ 2-3; № 64, 29 մարտի, էջ 1-3: «Հորիզոն», 1912, № 58, 18 մարտի, էջ 1-2; № 59, 19 մարտի, էջ 1-2; № 60, 21 մարտի, էջ 1-2, № 61, 22 մարտի, էջ 1-2: *Кавказ*. № 65. 18 марта 1912 г. С. 3. Հանգուցյալի մասին տե՛ս **Գևորգ Աբով**, Գաբրիել Սունդուկյան, Երևան, 1953, թաղման մասին՝ *Кавказ*. № 69. 23 марта 1912 г. С. 2, իսկ կտակը՝ «Մշակ», 1912, № 59, էջ 1; *Кавказ*. № 67. 21 марта 1912 г. С. 3.
- 2 **Կարապետյան Մ.**, Վրաց պետական քաղաքականությունը և հայ մշակույթի հուշարձանները, Երևան 1998, էջ 77 «Դիակը տեղափոխելիս այն վնասվեց, իսկ իր այնքան սիրած ճաշակոշիկը դուրս ընկավ: Սրբապիղծ ոճրագործները լկտիաբար հափշտակեցին մեծ գրողի սիրած ոսկե մատանին...» (ըստ Կիմա Հակոբյանի հուշերի):

1912 թ. մարտի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովնանյան դպրոցի 6-րդ դասարանի աշակերտուհի Արուսյակ Գրիգորյան Հարությունյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Կարապետ եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1912, № 53, 13 մարտի, էջ 1; № 57, 17 մարտի, էջ 1; № 58, 18 մարտի, էջ 1:

1912 թ. մարտի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում 2-րդ կարգի վաճառական Ալեքսանդր Գաբրիելյան Մատինյանցը¹:

- 1 Тифлисский листок. № 64. 17 марта 1912 г.

1912 թ. մարտի 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Լաշքարյանը (հոգեհանգիստը՝ Մեյդանի Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1912, № 62, 25 մարտի, էջ 2:

1912 թ. ապրիլին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հարություն Թումանյան Շահբազյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1912, № 90, 1 մայիսի, էջ 1:

1912 թ. մայիսի 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարսենիկ Սարգսյան Միքայելյանցը¹: Մայիսի 13-ին Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում նըշվում է հանգուցյալի մահվան 9-րդ օրը²:

- 1 «Մշակ», 1912, № 95, 6 մայիսի, էջ 1; № 96, 8 մայիսի, էջ 1:
2 «Մշակ», 1912, № 101, 13 մայիսի, էջ 1:

1912 թ. մայիսի 17-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հարություն վարդապետ Ալամդարյանի դուստրը՝ Պետրոս ավագ քահանա Պատկանյանցի այրին՝ Քերովբե Պատկանյանցի մայրը՝ 96-ամյա Աննա Արտեմյան Պատկանյանցը¹:

- 1 **Յուլիա Սպենդիար** /Հովհաննես Սպենդիարյան/, Պրոֆ. Քերովբե Պատկանյանցի մօր լուսատր յիշատակին, «Մշակ», 1912, № 107, 20 մայիսի, էջ 3: **Ես** /Սարգիս Եսայան/, Հերթական խնդիր, № 108, 22 մայիսի, էջ 3:

1912 թ. մայիսի 26-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սրբուհի Մառանջյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Կարապետ եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1912, № 112, 29 մայիսի, էջ 1:

1912 թ. մայիսի 28-ին վախճանվում և 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նունե Բարսեղյան Ումիկյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1912, № 115, 30 մայիսի, էջ 1:

1912 թ. մայիսի 30-ին վաղաժամ վախճանվում և 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մանուկ Աբրահամյան Շավշերտյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

- 1 «Մշակ», 1912, № 116, 31 մայիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1912, № 114, 31 մայիսի, էջ 1:

1912 թ. հունիսի 21-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում արձանագործ Միքայել Միքայելյանցի մայրը՝ Ջավահիր Միքայելյանցը (հոգեհանգիստը՝ Միքայելյան հիվանդանոցի մատուռում)¹: Ի դեպ, հանգուցյալի տապանաքարից մի բեկոր, որը որպես շինանյութ էր օգտագործվել,

հայտնաբերվում է Մարքսիզմ-լենինիզմի ինստիտուտի շենքը քանդելու ժամանակ՝ 2009 թ., և պահպանության նպատակով փոխադրվում պանթեոնի տարածք:

1 «Մշակ», 1912, № 135, 23 յունիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1912, № 133, 23 յունիսի, էջ 1:

1912 թ. հունիսի վերջին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Միքայել Տեր-Հարությունյան Սուգանաճյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սր. Գր. Լուսավորիչ եկեղեցում)¹: Հուլիսի 1-ին Քամոյանց Սր. Գևորգ եկեղեցում կատարվում է հանգուցյալի մահվան յոթնօրյակի հոգեհանգիստ²:

1 «Մշակ», 1912, № 137, 26 յունիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1912, № 138, 29 յունիսի, էջ 1:
2 «Հորիզոն», 1912, № 139, 30 յունիսի, էջ 1:

1912 թ. հունիսի 27-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Թադևոսյանը¹:

1 «Մշակ», 1912, № 141, 30 յունիսի, էջ 1:

1912 թ. հունիսի 27-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Լուկիանյան Թադևոսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1912, № 138, 29 յունիսի, էջ 1; № 139, 30 յուն., էջ 1:

1912 թ. հուլիսի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում վանեցի բանասեր Գևորգ Շերենցի կրտսեր որդին՝ Գրիգոր-Պայազատը¹:

1 «Մշակ», 1912, № 143, 4 յուլիսի, էջ 1:

1912 թ. հուլիսի 4-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հակոբ Հարությունյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1912, № 146, 7 յուլիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1912, № 144, 7 յուլիսի, էջ 1:

1912 թ. հուլիսի 9-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արիստակես ավագ քահանայի աշիկ՝ երիցուհի Հռիփսիմե Բենկլյանցը¹:

1 «Մշակ», 1912, № 150, 12 յուլիսի, էջ 1:

1912 թ. հուլիսի 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վառվառե Հովհաննիսյան Կաֆյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1912, № 158, 21 յուլիսի, էջ 1; № 159, 22 յուլիսի, էջ 1:

1912 թ. հուլիսի 21-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Պապուկյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1912, № 157, 22 յուլիսի, էջ 1; № 158, 24 յուլ., էջ 1:

1912 թ. հուլիսի 24-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոֆյա Տեր-Մարկոսյանը¹:

1 «Մշակ», 1912, № 162, 26 յուլիսի, էջ 1; № 163, 27 յուլիսի, էջ 1; № 168, 28 յուլիսի, էջ 1:

1912 թ. օգոստոսի 2-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոֆյա Գրիգորյան Հովսեփյանցը¹: Սեպտեմբերի 9-ին նշվում է մահվան քառասունօրյակը²:

1 «Մշակ», 1912, № 170, 4 օգոստոսի, էջ 1; № 171, 5 օգոստոսի, էջ 1; № 172, 7 օգոստոսի, էջ 1:
2 «Մշակ», 1912, № 199, 8 սեպտեմբերի, էջ 1:

1912 թ. օգոստոսի 10-ին Կոջոր ավանում վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նինա Եգորյան Տեր-Սկրոչյանցը (Տերյան)¹:

1 «Մշակ», 1912, № 176, 11 օգոստ., էջ 1; № 177, 12 օգոստ., էջ 1:

1912 թ. օգոստոսի 20-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարֆա Դավթյան Կորգանյանցը¹:

1 Тифлисский листок. № 193. 24 августа 1912 г.

1912 թ. սեպտեմբերի 4-ին վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սանդուխտ Պետրոսյան Արտալյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1912, № 194, 5 սեպտեմբերի, էջ 1:

1912 թ. սեպտեմբերի 17-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում քահանա Բարսեղ Տեր-Բարսեղյանը (հոգեհանգիստը՝ Հավլաբարի Էջմիածնեցոց Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1912, № 206, 21 սեպտեմբերի, էջ 1:

1912 թ. սեպտեմբերի 22-ին վախճանվում և սեպտեմբերի 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Հորիզոն» թերթի գրաշար Արմենակ Դանիելյանցը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1912, № 209, 25 սեպտեմբերի, էջ 1:

1912 թ. սեպտեմբերի 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կատարինե Գրիգորյան Սուլյանցը¹:

1 «Մշակ», 1912, № 210, 23 սեպտեմբերի, էջ 1:

1912 թ. սեպտեմբերի 24-ին Կոջոր-Մանգլիս ճանապարհին 5-6000 ռ. փոխադրող փոստային կառքի վրա կատարած հարձակման հետևանքով սպանվում և 26-ին գերեզմանոցում են ամփոփվում պահակ Ադամյանը (Ադամաշվիլի) և կառապան Ստեփանյանը¹:

1 «Մշակ», 1912, № 213, 27 սեպտ., էջ 3: «Հորիզոն», 1912, № 209, 25 սեպտ., էջ 3; № 210, 26 սեպտ., էջ 3; № 211, 27 սեպտ., էջ 3:

1912 թ. հոկտեմբերի 17-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աստվածատուր (Բոզդան) Ջուրաբյան Սալամբեգյանցը: Հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սր. Աստվածածին եկեղեցում¹:

1 Тифлисский листок. № 238. 20 октября 1912 г.

1912 թ. նոյեմբերի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Անաստասյա Ջաբարյան Երկայնարա-

զուկ-Արդությանցը (հոգեհանգիստը՝ Կուկիայի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ Тифлиссский листок. № 263. 18 ноября 1912 г.

1912 թ. դեկտեմբերի 3-ին Ախալքալաքում վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Մուրճ» ամսագրի հիմնադիր և 10-ամյա խմբագիր, հրապարակախոս, վաստակաշատ մանկավարժ, նաև Ախալքալաքի դպրոցների ավագ ուսուցիչ վերին-ագուլիսցի Ավետիք Մկրտումյան Արասխանյանցը (ծնվ.՝ 1857 թ.): Հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում¹: 1913 թ. դեկտեմբերի 6-ին նշվում է հանգուցյալի մահվան առաջին տարելիցը²:

¹ «Հորիզոն», 1912, № 269, 6 դեկտ., էջ 1; № 271, 8 դեկտ., էջ 1, № 272, 9 դեկտ., էջ 1: «Հովիտ», 1912, № 48, 9 դեկտ., էջ 765: Տե՛ս նաև «Գիտատնտես», 1912, № 34, 2 դեկտ., էջ 537:

² «Հորիզոն», 1913, № 271, 3 դեկտ., էջ 3; № 275, 7 դեկտ., էջ 3:

1912 թ. դեկտեմբերի 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի քաղաքային վարչության անդամ Ն. Պ. Կոկչակը (Կոկչայան)¹:

¹ «Հորիզոն», 1912, № 272, 9 դեկտեմբերի, էջ 3:

1912 թ. դեկտեմբերի 5-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում օր. Սիրանուշ Հարությունյանը (հոգեհանգիստը՝ Մեյդանի Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1912, № 270, 7 դեկտեմբերի, էջ 1:

1912 թ. դեկտեմբերի 9-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի նախկին գավառապետ Կոնստանդին Զաքարյան Շանշիկը (Շանշյանց)¹:

¹ Кавказ. № 280, 11 декабря 1912 г. С. 1; № 281, 12 декабря 1912 г. С. 1; № 282, 13 декабря 1912 г. С. 3.

1912 թ. դեկտեմբերի 13-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա-Մարի Աստվածատրյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1912, № 277, 15 դեկտ., էջ 1, № 278, 16 դեկտ., էջ 1:

1912 թ. դեկտեմբերի 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արտեմ Ենոքյան Մարտիրոսովը (հոգեհանգիստը՝ Մեյդանի Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1912, № 277, 15 դեկտեմբերի, էջ 1:

1912 թ. դեկտեմբերի 16-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մկրտիչ Տեր-Աբրահամյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1912, № 279, 18 դեկտեմբերի, էջ 1:

1912 թ. դեկտեմբերի 20-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ Շահումյանը (հոգեհանգիստը՝ Չորաբաշի Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1912, № 284, 23 դեկտեմբերի, էջ 1:

1913

1913 թ. հունվարի 8-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Տիդիսի վաճառական Հակոբ Եզոբյան Սիրիմանյանցը¹:

¹ Тифлиссский листок. № 9. 11 января 1913 г.

1913 թ. հունվարի 10-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում տեխնիկ Լևոն Արսենյան Սիրոդյանցը¹:

¹ Тифлиссский листок. № 9. 11 января 1913 г.

1913 թ. հունվարի 18-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Մշակ»-ի նախկին գրաշարապետ Ալեքսանդր (Սանդրո) Հայրապետյանը¹:

¹ «Մշակ», 1913, № 15, 22 յունվարի, էջ 1; № 16, 23 յունվ., էջ 1; № 17, 24 յունվ., էջ 1:

1913 թ. հունվարի 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում գործակատար Երվանդ Հակոբյան Մամուելյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1913, № 19, 26 յունվարի, էջ 1; № 20, 27 յունվ., էջ 1:

1913 թ. հունվարի 31-ին վախճանվում և փետրվարի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բժիշկ Ալեքսանդր Ղազազյանը¹:

¹ «Մշակ», 1913, № 26, 3 փետրվարի, էջ 1; № 28, 6 փետր., էջ 1; № 29, 7 փետր., էջ 1:

1913 թ. փետրվարի 1-ին վախճանվում և 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Առաքել Կարապետյան Զարգարյանցը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1913, № 26, 3 փետրվարի, էջ 1:

1913 թ. փետրվարի 3-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի Սբ. Ստեփանոս Կուսանաց վանքի միաբան իշխանուհի կույս Սոֆյա Ամատունին¹:

¹ «Մշակ», 1913, № 30, 8 փետրվարի, էջ 1:

1913 թ. փետրվարի 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աստվածատուր Պողոսյան Տեր-Հակոբյանցը¹: Մեկ տարի անց՝ 1914 թ. փետրվարի 2-ին, հանգուցյալը հիշվում է մահվան տարելիցի առիթով²:

¹ «Մշակ», 1913, № 31, 9 փետրվարի, էջ 1; № 32, 10 փետր., էջ 1:

² «Մշակ», 1914, № 23, 1 փետրվարի, էջ 1:

1913 թ. փետրվարի 10-ին վախճանվում և 14-ին տոհմական գերեզմանոցում է ամփոփվում 1897-1907 թթ. Քաղաքային խորհրդարանի իրավասու (ձայնավոր), Ներսիսյան դպրոցի պատվավոր հո-

զարբաճու, Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցու երեսփոխ, Ջուրբալովի ժողովրդական տան շինարարության և տուրքերի հավաքման մասնաժողովների նախագահ, պաշտոնաթղթի գեներալ-մայոր 79-ամյա իշխան Արսեն Հովհաննիսյան Բեհբուդյանցը (հոգեհանգիստը՝ Խոջիվանքի գերեզմանատան եկեղեցում)։ Թաղմանը ներկա էին քաղաքային խորհրդի ձայնավորներ, քաղաքացիական և զինվորական բարձրաստիճան պաշտոնյաներ։ Մինչև գերեզման դազաղը ձեռքերի վրա են տանում Ծղնեթ գյուղի բնակիչները¹։ Մարտի 17-ին գերեզմանոցում գտնվող տոհմական եկեղեցում մահվան քառասունօրյակի առիթով կատարվում է հոգեհանգստյան արարողություն²։

1914 թ. փետրվարի 9-ին հանգուցյալը հիշվում է մահվան տարելիցի առնչությամբ³։

- 1 Тифлисский листок. № 36. 12 февраля 1913 г.; № 39, 15 февраля 1913 г., с. 2. «Մշակ», 1913, № 33, 12 փետրվարի, էջ 1: «Հորիզոն», 1917, № 37, 16 փետր., էջ 3: Кавказ. № 35. 12 февраля 1913 г. С. 1.
- 2 «Մշակ», 1913, № 58, 16 մարտի, էջ 1:
- 3 «Մշակ», 1914, № 29, 8 փետրվարի, էջ 1; № 30, 9 փետր., էջ 1:

1913 թ. փետրվարի 12-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արսեն Փաշայան Փարսաղանյանցը¹։

- 1 «Արփի», 1913, № 7, 17 փետրուարի:

1913 թ. փետրվարի 13-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի III գինազիայի աշակերտ Գևորգ (Գասպար) Աբելյան Աղայանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹։

- 1 «Մշակ», 1913, № 36, 16 փետրվարի, էջ 1; № 37, 17 փետր., էջ 1: «Հորիզոն», 1913, № 37, 16 փետր., էջ 1, № 38, 17 փետր., էջ 1:

1913 թ. փետրվարի 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վռան Կարապետյան Բաբայանցը¹։

- 1 «Մշակ», 1913, № 38, 19 փետրվարի, էջ 1:

1913 թ. փետրվարի 22-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ջավահիր Ասկանդարյան Տեր-Օհանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹։

- 1 «Հորիզոն», 1913, № 43, 24 փետրարի, էջ 1:

1913 թ. մարտի 6-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսանդր Նահապետյան Բոստանջյանցը¹։

- 1 «Մշակ», 1913, № 50, 7 մարտի, էջ 1; № 51, 8 մարտի, էջ 1; № 52, 9 մարտի, էջ 1:

1913 թ. մարտի 8-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Ստեփանյանը¹։ 1914 թ. մարտի 9-ին հիշվում է մահվան տարելիցի առնչությամբ²։

- 1 «Մշակ», 1913, № 52, 9 մարտի, էջ 1; № 53, 10 մարտի, էջ 1:
- 2 «Մշակ», 1914, № 52, 9 մարտի, էջ 1:

1913 թ. մարտի 8-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եփեմյա Գևորգյան Սարգսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թամդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹։

- 1 «Մշակ», 1913, № 58, 16 մարտի, էջ 1; № 59, 17 մարտի, էջ 1: «Հորիզոն», 1913, № 58, 15 մարտի, էջ 1, № 60, 17 մարտի, էջ 1:

1913 թ. մարտի 14-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոֆյա Գրիգորյան Գլավաքարյանցը¹։

- 1 «Մշակ», 1913, № 58, 16 մարտի, էջ 1:

1913 թ. մարտի 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի իգական 2-րդ գինազիայի 3-րդ դասատան աշակերտուհի Անահիտ Ներսեսյան Աբելյանցը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹։ Ապրիլի 28-ին նույն եկեղեցում հոգեհանգիստ է կատարվում հանգուցյալի մահվան քառասունօրյակի առիթով²։ 1914 թ. ապրիլի 7-ին նշվում է տարելիցը³։

- 1 «Մշակ», 1913, № 60, 19 մարտի, էջ 1; № 61, 20 մարտի, էջ 1: «Հորիզոն», 1913, № 61, 19 մարտի, էջ 1; № 62, 20 մարտի, էջ 1:
- 2 «Մշակ», 1913, № 90, 28 ապրիլի, էջ 1:
- 3 «Մշակ», 1914, № 73, 6 ապրիլի, էջ 1: «Հորիզոն», 1914, № 73, 6 ապր., էջ 1:

1913 թ. մարտի 30-ին վախճանվում և ապրիլի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսանդրյան հիվանդանոցի տնօրեն, 25-ամյա գործունեություն ծավալած հայտնի բժիշկ Սարգիս Սողոմոնյան Իստամանյանցը¹։ Ի դեպ, Քաղաքային դուման որոշում է հիվանդասենյակներից մեկը կոչել նրա անվամբ²։

- 1 «Հորիզոն», 1913, № 72, 2 ապրիլի, էջ 2; № 73, 3 ապրիլի, էջ 2: Тифлисский листок. № 74. 31 марта 1913 г.; № 75. 2 апреля 1913 г.; № 78. 5 апреля 1913 г. «Մշակ», 1913, № 71, 2 ապրիլի, էջ 3:
- 2 «Մշակ», 1913, № 72, 3 ապրիլի, էջ 4:

1913 թ. ապրիլի 2-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում՝ Գաբրիել Սունդուկյանի դամբարանին կից, ամփոփվում է կինը՝ Սոֆյա Միրոնյան (Միրիմանյան) Սունդուկյանցը¹։ «Երեկ Վանքի եկեղեցու գաւթում, իր ամուսնու, Գաբրիել Սունդուկեանի կողքին թաղեց տիկ. Ս. Սունդուկեանը։ Մեծ թիւ հասարակութիւն եկել էր իր յարգանքը մատուցանելու տիկնոջը։ Կային հասարակական-գրական գործիչներ և մամուլի ներկայացուցիչներ»²։ Մայիսի 12-ին Վանքի Մայր եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ հանգուցյալի մահվան քառասունօրյակի առիթով³։

- 1 «Մշակ», 1913, № 73, 4 ապրիլի, էջ 1; № 74, 5 ապր., էջ 1; № 75, 6 ապր., էջ 1; № 76, 7 ապր., էջ 1: «Հորիզոն», 1913, № 74, 4 ապր., էջ 2:
- 2 «Հորիզոն», 1913, № 78, 9 ապրիլի, էջ 3:
- 3 «Մշակ», 1913, № 101, 11 մայիսի, էջ 1:

1913 թ. ապրիլի 8-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսանդր (Մանդրո) Թովմասյանը¹։

- 1 «Մշակ», 1913, № 78, 10 ապրիլի, էջ 1:

1913 թ. ապրիլի 10-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես (Վանքիչյա) Մ. Տանձակերյանը (հոգեհանգիստը՝ Մեյրանի Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1913, № 81, 14 ապրիլի, էջ 1:

1913 թ. ապրիլի 20-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Եղբ. Գ. և Մ. Փրիդոնյաններ» գրասենյակի ղեկավար, «Ի. Ե. Փիթոյան և ընկ.» նավթարդյունաբերական և առևտրական ընկերության հիմնադիր 61-ամյա Գրիգոր Եգորյան Փրիդոնյանը¹: Հայտնի է նաև որպես քատերական գործիչ. հեղինակ է ֆրանսերենից հայերեն թարգմանված մի շարք պիեսների²: Հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում: Մայիսի 28-ին նույն եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ³, իսկ 1914 թ. ապրիլի 20-ին նշվում է մահվան առաջին տարելիցը⁴:

1 «Հորիզոն», 1913, № 86, 23 ապրիլի, էջ 1: «Մշակ», 1913, № 84, 21 ապրիլի, էջ 1; № 85, 23 ապր., էջ 1; № 86, 24 ապր., էջ 1:
2 Новое обозрение. № 2426. 10 января 1891 г.
3 «Մշակ», 1913, № 114, 28 մայիսի, էջ 1:
4 «Մշակ», 1914, № 82, 19 ապրիլի, էջ 1; № 83, 20 ապրիլի, էջ 1:

1913 թ. ապրիլի 22-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տիգրան Սարգսյան Խաչյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1913, № 88, 25 ապրիլի, էջ 1:

1913 թ. ապրիլի 25-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կարապետ Ավագյան Ավագյանը¹:

1 «Մշակ», 1913, № 89, 27 ապրիլի, էջ 1:

1913 թ. մայիսի 8-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավետիս Պետրոսյան Տեր-Օհանյանը¹:

1 «Մշակ», 1913, № 101, 11 մայիսի, էջ 1:

1913 թ. մայիսի 9-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հակոբ Դազարյան Տեր-Կարապետյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1913, № 100, 10 մայիսի, էջ 1, № 101, 11 մայիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1913, № 101, 10 մայիսի, էջ 1; № 102, 11 մայ., էջ 1:

1913 թ. մայիսի 26-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Երվանդ քահանա Մանուկյանի կինը՝ Աստղիկը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1913, № 114, 28 մայիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1913, № 115, 28 մայիսի, էջ 1:

1913 թ. մայիսի 28-ին վախճանվում և հունիսի 2-ին գերեզմանոցում՝ եկեղեցու արևմտյան պատի մոտ¹ է ամփոփվում Ներսիսյան դպրոցի մախկին ուսուցիչ, թարգմանիչ, դերասան Ամիրան Մանդինյան Մանդինյանը (19.04.1848 թ.): Հոգեհանգիստը՝

Վանքի եկեղեցում²: Հուլիսի 7-ին Վանքի եկեղեցում նշվում է մահվան քառասուրյակը³: 1914 թ. ապրիլի 13-ին գերեզմանոցում կանգնեցվում է մահարձանը⁴:

- 1 **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, Վիեննա, 1940, էջ 51-52:
- 2 «Մշակ», 1913, № 116, 30 մայիսի, էջ 1; № 118, 1 յունիսի, էջ 1; № 119, 2 յունիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1913, № 118, 31 մայիսի, էջ 1, 3; № 119, 1 յունիսի, էջ 1; № 120, 2 յունիսի, էջ 1:
- 3 «Մշակ», 1913, № 147, 7 յուլիսի, էջ 1: Тифлисский листок. № 123. 1 июня 1913 г.
- 4 «Մշակ», 1914, № 76, 12 ապրիլի, էջ 1:

1913 թ. մայիսի 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիապետ Հովսեփյան Գրիգորյանը¹:

1 «Մշակ», 1913, № 114, 28 մայիսի, էջ 1:

1913 թ. հունիսի սկզբին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում բժշկական ինստիտուտի ուսանողուհի Հեղինե Առաքելյան Արքեպիսկոպոսյանը¹:

1 Тифлисский листок. № 126. 6 июня 1913 г.

1913 թ. հունիսի 14-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աշոտ Մինասյան Շահպարոնյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Լուսավորիչ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1913, № 131, 15 յունիսի, էջ 1:

1913 թ. հունիսի 24-ին՝ «Կրուժոկի շենքի սուկալի կատաստրոֆայի ժամանակ» զոհվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում 14-ամյա Շուրա (Շուրիկ) Ազարյան Շիկանյանը¹:

1 «Մշակ», 1913, № 138, 26 յունիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1913, № 142, 29 յունիսի, էջ 3:

1913 թ. հունիսի 24-ին տեղի ունեցած աղետի ժամանակ զոհվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում գրականագետ Արտեմ Հարությունյանը¹:

1 «Հորիզոն», 1913, № 142, 29 յունիսի, էջ 3:

1913 թ. հունիսի 24-ին տեղի ունեցած աղետի ժամանակ զոհվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ճուրղերթի Սբ. Աստվածածին եկեղեցու երեցփոխ, դերձակ Արտեմ Դանիելյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում). «Սա մի առողջակազմ և կենսուրախ մարդ էր, որին ճանաչում էր գրեթե ամբողջ Թիֆլիզը, և սրա տրագիքական մահը մեծ ցուրտ ապտուղեց ամենքին, ով ճանաչում էր նրան»¹:

1 «Հորիզոն», 1913, № 142, 29 յունիսի, էջ 3; № 143, 30 յունիսի, էջ 1; № 144, 2 յուլիսի, էջ 3:

1913 թ. հունիսի 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում դերասան Հայկ Հայկազյանը (հոգեհանգիստը՝ Կաթողիկե Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1913, № 141, 29 յունիսի, էջ 1:

1913 թ. հուլիսի 1-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բեմական գործիչ Ադամ Թոմասյան Սարդարյան-Արևշատյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1913, № 144, 3 յուլիսի, էջ 1; № 146, 6 յուլիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1913, № 148, 6 յուլիսի, էջ 1, 3:

1913 թ. հուլիսի 8-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ավագ քահանա Սարգիս Իգիթյանցը (հոգեհանգիստը՝ Հավլաբարի Սբ. Մինաս եկեղեցում)¹: Մեպտեմբերի 15-ին նույն եկեղեցում, ի հիշատակ նրա, կատարվում է հոգեհանգրստյան արարողություն²:

1 «Մշակ», 1913, № 149, 10 յուլիսի, էջ 1; № 150, 11 յուլիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1913, № 151, 10 յուլիսի, էջ 1, № 152, 11 յուլիսի, էջ 1: Тифлисский листок. № 155. 11 июля 1913 г.
2 «Մշակ», 1913, № 204, 15 սեպտեմբերի, էջ 1: «Հորիզոն», 1913, № 207, 15 սեպտեմբերի, էջ 1:

1913 թ. օգոստոսի 1-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում պալատական խորհրդական 78-ամյա Մեսրոպ Տեր-Գրիգորյան Ջարդեղյանցը¹:

1 «Մշակ», 1913, № 169, 1 օգոստ., էջ 1; № 172, 7 օգոստ., էջ 1:

1913 թ. օգոստոսի 6-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում դերասան Ստեփան Մանվելյան Մաֆրազյանցը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1913, № 174, 9 օգոստոսի, էջ 1; № 176, 11 օգոստ., էջ 1: «Հորիզոն», 1913, № 176, 9 օգոստոսի, էջ 3; № 177, 10 օգոստ., էջ 1, 3; № 178, 11 օգոստ., էջ 1; № 179, 13 օգոստ., էջ 3:

1913 թ. օգոստոսի 2-ին Մոսկվայում վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի նավթարդյունաբերական ընկերության վարչության անդամներից մեկի որդին՝ Ալեքսեյ Իվանյան Շադինյանցը (հոգեհանգիստը՝ Խոջիվանքի եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1913, № 177, 13 օգոստոսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1913, № 179, 13 օգոստոսի, էջ 1:

1913 թ. օգոստոսի 22-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում՝ Գրիգոր Արծրունու շիրմի հարեվանությանը է ամփոփվում «Մշակ»-ի խմբագրակազմի անդամ, հրատարակիչ 55-ամյա Հովհաննես Սարգսյան Տեր-Մարկոսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: Հոկտեմբերի 6-ին գերեզմանոցում մահվան քառասնօրյակի առիթով կատարվում է հոգեհանգիստ², իսկ տարելիցին

բացվում է հանգուցյալի հիշատակը հավերժացնող հուշարձան. «...մահարձանը ներկայացնում է մի մեծ սեւ մարմարեայ քար, վրան փորագրված...»:

Յովհաննէս Տէր-Մարկոսեան, 1855-1913³:

1 «Մշակ», 1913, № 186, 24 օգոստոսի, էջ 1 (հանգուցյալի մասին տես նույն տեղում, էջ 1-3); № 187, 25 օգոս., էջ 1; № 188, 27 օգոս., էջ 1-3: «Հորիզոն», 1913, № 188, 24 օգոս., էջ 3; № 189, 25 օգոս., էջ 1, № 190, 27 օգոս., էջ 1-2; № 192, 29 օգոս., էջ 3: Тифлисский листок. № 192. 25 августа 1913 г.
2 «Մշակ», 1913, № 220, 5 հոկտեմբերի, էջ 1; № 221, 6 հոկտ., էջ 1:
3 «Մշակ», 1914, № 243, 28 հոկտեմբերի, էջ 3: «Հորիզոն», 1914, № 235, 23 հոկտ., էջ 1; № 238, 26 հոկտ., էջ 1: «Մշակ», 1914, № 239, 23 հոկտ., էջ 1; № 241, 25 հոկտ., էջ 1; № 242, 26 հոկտ., էջ 1: Кавказское слово. № 27. 17 октября 1914 г.; № 37. 28 октября 1914 г.

1913 թ. օգոստոսի 23-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Շուշիկ Լևոնյան Աֆրիկյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջրաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1913, № 189, 25 օգոստոսի, էջ 1:

1913 թ. օգոստոսի 29-ին վախճանվում և սեպտեմբերի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կարապետ Մարխանյանը¹:

1 «Մշակ», 1913, № 191, 31 օգոստոսի, էջ 1:

1913 թ. սեպտեմբերի 7-ին մոտ 80 տարեկանում վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ներսիսյան դպրոցի բազմամյա վաստակավոր ուսուցիչ և վերակացու պարոն Գրիգորը՝ Գրիգոր Տեր-Հարությունյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹: 1914 թ. սեպտեմբերի 7-ին՝ տարելիցի օրը, կատարվում է մահարձանի բացումը²:

1 «Մշակ», 1913, № 198, 8 սեպտեմբերի, էջ 1; № 199, 10 սեպտ., էջ 1: «Հորիզոն», 1913, № 201, 8 սեպտ., էջ 1-3; № 202, 10 սեպտ., էջ 1:
2 «Մշակ», 1914, № 197, 6 սեպտեմբերի, էջ 1; № 198, 7 սեպտ., էջ 1: «Հորիզոն», 1914, № 196, 6 սեպտ., էջ 1; № 197, 7 սեպտ., էջ 1:

1913 թ. հոկտեմբերի 2-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ստեփանոս Հարությունյան Հովհանջանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջրաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹: Հայտնի է, որ հանգուցյալի զավակները հոգեհացի փոխարեն, ի հիշատակ հոր, Ախալքալաքի նոր դպրոցի շենքի կառուցման համար նվիրում են 100 ռուբլի²:

1 «Մշակ», 1913, № 220, 5 հոկտեմբերի, էջ 1; № 221, 6 հոկտ., էջ 1: «Հորիզոն», 1913, № 223, 5 հոկտ., էջ 1, № 224, 6 հոկտ., էջ 1:
2 «Մշակ», 1913, № 222, 8 հոկտեմբերի, էջ 3:

1913 թ. հոկտեմբերի 4-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Շուշիի նախկին քաղաքագլուխ, պաշտոնաթող փոխգնդապետ Իվան Անդրեյան Քալանթարյանցը¹:

1 «Մշակ», 1913, № 220, 5 հոկտեմբերի, էջ 1:

1913 թ. հոկտեմբերի 9-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսանդր Գրիգորյան Խոջափարուխյանը (հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1913, № 232, 19 հոկտեմբերի, էջ 1: Тифлисский листок. № 237. 19 октября 1913 г.

1913 թ. հոկտեմբերի 14-ին Պոլսում վախճանվում է «Գաշնակցության խիղճն ու բարոյականությունը» խորհրդանշող Սիմոն Զավարյանը (ծնվ. 1867 թ.)¹: Նոյեմբերի 2-ին նրա մարմինը Թիֆլիսի կայարանից փոխադրվում է Վանքի եկեղեցի², իսկ 3-ին ամփոփվում գերեզմանոցում՝ ազգային-հասարակական գործիչների շիրիմների մոտ³: Նոյեմբերի 24-ին կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան քառասնորյակի⁴, մեկ տարի անց՝ տարելիցի⁵, իսկ 1917 թ. հոկտեմբերի 15-ին՝ հիշատակի արարողություն⁶:

1998 թ. Զավարյանի աճյունը ՀՅԳ ԳՄ որոշմամբ փոխադրվում է ծննդավայր Այգեհատ գյուղ (Լոռու մարզ) և նոյեմբերի 15-ին վերահուղարկավորվում գերեզմանատանը⁷:

1 «Մշակ», 1913, № 237, 25 հոկտեմբերի, էջ 1: «Հորիզոն», 1913, № 232, 16 հոկտ., էջ 1; № 233, 17 հոկտ., էջ 1, № 234, 18 հոկտ., էջ 3; № 240, 25 հոկտ., էջ 1; № 241, 26 հոկտ., էջ 1; № 242, 27 հոկտ., էջ 1; № 245, 31 հոկտ., էջ 1, № 246, 1 նոյեմբերի, էջ 1; № 247, 2 նոյ., էջ 1; № 248, 3 նոյ., էջ 1:

2 «Մշակ», 1913, № 244, 2 նոյեմբերի, էջ 1: «Հովիտ», 1913, № 43, 3 նոյեմբերի, էջ 687:

3 «Մշակ», 1913, № 245, 3 նոյեմբերի, էջ 1-3; № 246, 5 նոյ., էջ 3: Գաշնակցական պատանիին գիրքը, հ. Ա, Պէյրոս, 2003, էջ 72-75: Ի դեպ, 1913 թ. դեկտեմբերի 8-ին հանգուցյալի թաղման քառասնորյակին նվիրված սգահանդես է տեղի ունենում Էրզրումի Սանասարյան վարժարանի սրահում («Հորիզոն», 1913, № 285, 20 դեկտ., էջ 3):

4 «Մշակ», 1913, № 261, 23 նոյեմբերի, էջ 1; № 262, 24 նոյ., էջ 1: «Հորիզոն», 1913, № 265, 24 նոյ., էջ 3; № 266, 26 նոյ., էջ 3:

5 «Մշակ», 1914, № 247, 1 նոյեմբերի, էջ 1; № 248, 2 նոյ., էջ 1: Кавказское слово. № 26. 16 октября 1914 г. Մ., Ջոյգ հերոսների գերեզմանի վրայ, «Գաւառի ձայն», 1914, № 105, 12 նոյեմբերի, էջ 2:

6 «Հորիզոն», 1917, № 222, 15 հոկտ., էջ 1-3; № 223, 18 հոկտ., էջ 3:

7 «Լրատան», № 95-96, 28 նոյ.: «Երկիր», 1998, № 152, 17 նոյ.:

1913 թ. հոկտեմբերի 15-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոֆյա Հակոբյան Սողոմոնյանը¹:

1 «Մշակ», 1913, № 229, 16 հոկտեմբերի, էջ 1:

1913 թ. հոկտեմբերի 15-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հայկանուշ Ավետիսյան Փանյանը¹:

1 «Մշակ», 1913, № 230, 17 հոկտեմբերի, էջ 1; № 232, 19 հոկտ., էջ 1; № 233, 20 հոկտ., էջ 1:

1913 թ. հոկտեմբերի 15-ին Բաքվում վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում՝ տոհմական դամբարանում է ամփոփվում «Ի. Ե. Փիթոն և ընկ.» նավթարդյունաբերական և առևտրական ընկերության վարչության նախագահ Կոնստանդին Եգորյան Փիթոնյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1913, № 229, 16 հոկտեմբերի, էջ 1; № 231, 18 հոկտ., էջ 1; № 232, 19 հոկտ., էջ 1: «Հորիզոն», 1913, № 234, 18 հոկտ., էջ 1, № 235, 19 հոկտ., էջ 1: Кавказ. № 237. 18 октября 1913 г. С. 1.

1913 թ. հոկտեմբերի 20-ին՝ գերեզմանոցում Բաֆ-Ֆու մահարձանի բացման օրը, ճառ արտասանելուն պատրաստվելիս հանկարծամահ է լինում և 27-ին Անդրեաս Արծրունու գերեզմանի հարևանությամբ ամփոփվում «Մշակ»-ի խմբագրի պաշտոնում Գրիգոր Արծրունու գործը շարունակած գրաքննադատ և հրապարակախոս, Թիֆլիսի հայ գյուղատնտեսական և տնայնագործական ընկերության հիմնադիր-նախագահ, հասարակական գործիչ վերինագույնիցի 58-ամյա Ալեքսանդր Հայրապետյան Քալանթարը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում): Գեկտեմբերի 1-ին գերեզմանոցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ մահվան քառասնորյակի¹:

Մեկ տարի անց՝ 1914 թ. հոկտեմբերի 26-ին, տեղի է ունենում նկարիչ Գևորգ Բաշինջաղյանի նախագծով կերտված հուշարձանի բացումը. «Երկնագոյն մարմարից կերտուած քառակուսի մի պատուանդան բազմել է հողի կրծքին: Վրան իշխում է ծաղկահիւս, սինազարդ քառակուսի մի երկրորդ պատուանդան, որի վրայ քանդակուած խաղողի ողկոյգների, ցորենի հասկի եւ մանգաղի մեջ կարդում ենք»².

Ալեքսանթր / Քալանթար, / 1855-1913:

Ժամանակի մամուլում տեղ են գտել բազմաթիվ նյութեր՝ նվիրված հանգուցյալի հիշատակին³:

1 «Մշակ», 1913, № 267, 30 նոյեմբերի, էջ 1; № 268, 1 դեկտ., էջ 1: «Հորիզոն», 1913, № 270, 30 նոյ., էջ 1; № 271, 3 դեկտ., էջ 3:

2 **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, «Հանդես ամսօրեայ», 1937, էջ 363-364: Նշվել է նաև. «Պատուանդանի վրայ յաղթական իշխում է մարմարից կերտուած կլոր եւ բարձր գեղեցիկ մի սիւն» (էջ 364): **Նույնի**՝ Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, Վիեննա, 1940, էջ 7-8: «Մշակ», 1914, № 231, 14 հոկտեմբերի, էջ 4; № 239, 23 հոկտ., էջ 1; № 241, 25 հոկտ., էջ 1; № 242, 26 հոկտ., էջ 1; № 243, 28 հոկտ., էջ 3: «Հորիզոն», 1913, № 235, 23 հոկտ., էջ 1; № 237, 22 հոկտ., էջ 1; № 238, 23 հոկտ., էջ 1; № 239, 24 հոկտ., էջ 1; № 240, 25 հոկտ., էջ 1, № 241, 26 հոկտ., էջ 1; № 242, 27 հոկտ., էջ 1: Кавказское слово. № 37. 28 октября 1914 г.

3 «Մշակ», 1913, № 234, 22 հոկտ., էջ 1-3; № 235, 23 հոկտ., էջ 1-3; № 236, 24 հոկտ., էջ 1-3; № 237, 25 հոկտ., էջ 1-3; № 238, 26 հոկտ., էջ 1-3; № 239, 27 հոկտ., էջ 1-5; № 240, 29 հոկտ., էջ 1-2; № 241, 30 հոկտ., էջ 1-3; № 242, 31 հոկտ., էջ 1-2; № 243, 1 նոյեմբերի, էջ 1-3; № 244, 2 նոյ., էջ 2-3; № 245, 3 նոյ., էջ 2-3; № 246, 5 նոյ., էջ 1-3; № 247, 6 նոյ., էջ 3; № 251, 10 նոյ., էջ 2; № 254, 14 նոյ., էջ 1-2; № 255, 15 նոյ., էջ 1-2; № 256, 16 նոյ., էջ 2; № 257, 17 նոյ., էջ 2-3; № 258, 19 նոյ., էջ 1-2; № 260, 21 նոյ., էջ 2; № 261, 23 նոյ., էջ 2-3; № 262, 24 նոյ., էջ 2-3; № 266, 29 նոյ., էջ 2; № 268, 1 դեկտ., էջ 2-4:

1913 թ. հոկտեմբերի 22-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ստեփանոս Վարդանյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջզրաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1913, № 237, 25 հոկտեմբերի, էջ 2: «Հորիզոն», 1913, № 239, 24 հոկտ., էջ 1, № 240, 25 հոկտ., էջ 1:

1913 թ. հոկտեմբերի 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Մելքոնյան Աբուլյանցը¹: 1914 թ. նոյեմբերի 2-ին տեղի է ունենում հանգուցյալի մահարձանի բացման արարողությունը²:

1 «Մշակ», 1913, № 238, 26 հոկտեմբերի, էջ 2:

2 «Մշակ», 1914, № 247, 1 նոյեմբերի, էջ 1:

1913 թ. նոյեմբերի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ներսիսյան դպրոցի մախկին ուսուցիչ Գրիգոր Խարիտոնյան Շահբուդադյանը (հոգեհանգիստը՝ Կուկիայի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1913, № 246, 5 նոյեմբերի, էջ 1; № 248, 7 նոյ., էջ 1:

1913 թ. նոյեմբերի 2-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում արքունի խորհրդական Պողոս Սինասյան Քաթանյանցը¹:

1 Тифлисский листок. № 254. 9 ноября 1913 г.

1913 թ. նոյեմբերի 6-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովնանյան դպրոցի III դասարանի աշակերտուհի Աշխեն Նալբանդյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1913, № 254, 10 նոյեմբերի, էջ 1:

1913 թ. նոյեմբերի 11-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սկրտիչ Հարությունյան Սեհրաբյանցը¹:

1 «Մշակ», 1913, № 256, 16 նոյեմբերի, էջ 1:

1913 թ. նոյեմբերի 15-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Խաչատուր Դանիելյան Քոչարյանցը¹:

1 «Մշակ», 1913, № 257, 17 նոյեմբերի, էջ 1:

1913 թ. նոյեմբերի 23-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Պողոս Իզմայիլյանցի (Տիֆլիսի քաղաքագլուխ 1893-1895 թթ.) հարազատ քույրը՝ Կոստանդին Միքայելյան Ալիխանյանցի կինը՝ Հայուհյաց բարեգործական ընկերության մախկին մախագահ, հասարակական գործիչ և բարեգործ Նադեժդա Ալեքսանդրյան Ալիխանյան-

ցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: 1914 թ. հունվարի 2-ին նշվում է մահվան քառասունօրյակը²:

1 «Մշակ», 1913, № 263, 26 նոյեմբերի, էջ 1: Тифлисский листок. № 268. 26 ноября 1913 г. **Ն. Յարոյ**, Նադեժդա Ալեքսանդրովնա Ալիխանյան, «Հովիտ», 1914, № 1, էջ 6-7:

2 «Մշակ», 1914, № 1, 1 յունվարի, էջ 1:

1913 թ. նոյեմբերի 23-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Հովհաննիսյան Ամբարդանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1913, № 263, 26 նոյեմբերի, էջ 1: «Հորիզոն», 1913, № 265, 24 նոյ., էջ 1, № 266, 26 նոյ., էջ 1:

1913 թ. նոյեմբերի 22-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բագրատ Նիկողայոսյան Շախյանցը¹:

1 «Մշակ», 1913, № 265, 28 նոյեմբերի, էջ 1:

1913 թ. նոյեմբերի 26-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Համազասպ Մարտիրոսյան Տեր-Միքայելյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1913, № 269, 29 նոյեմբերի, էջ 1; № 270, 30 նոյ., էջ 1:

1913 թ. նոյեմբերի 28-ին վախճանվում և 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վաղարշակ Տեր-Մինասյան Տեր-Խաչատրյանցը¹:

1 «Մշակ», 1913, № 268, 1 դեկտեմբերի, էջ 1:

1913 թ. նոյեմբերի 30-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում 1878 թ. Սալմաստ գավառի Ղզլջա գյուղում ծնված Հռիփսիմե Դավթյան Հակոբյանցը¹:

1 Ըստ մի լուսանկարի մակագրության:

1913 թ. դեկտեմբերի 11-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նիկողայոս Դավթյան Իսավերդյանցը¹:

1 «Մշակ», 1913, № 278, 14 դեկտեմբերի, էջ 1:

1913 թ. դեկտեմբերի 12-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Ջաքարյան Մելիք-Սարգսյանցը¹:

1 «Մշակ», 1913, № 278, 14 դեկտ., էջ 1; № 279, 15 դեկտ., էջ 1:

1913 թ. դեկտեմբերի 17-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հայոց դրամատիկական ընկերության աշխատակից և հուշարար Հովհաննես Սարգսյանցը՝ Հուշիկ-Ժամը (հոգեհանգիստը՝ Հավարարի Սբ. Մինաս եկեղեցում)¹: 1914 թ. փետրվարի 9-ին գերեզմանոցում տեղի է ունենում հանգուցյալի արձանի բացումը²:

1 «Մշակ», 1913, № 282, 19 դեկտեմբերի, էջ 1; № 284, 21 դեկտ., էջ 1: «Հորիզոն», 1913, № 284, 19 դեկտ., էջ 1; № 286, 21 դեկտ., էջ 1, 3; № 288, 24 դեկտ., էջ 2:

2 «Մշակ», 1914, № 29, 8 փետրվարի, էջ 1; № 30, 9 փետր., էջ 1: «Հորիզոն», 1914, № 30, 8 փետր., էջ 1:

1913 թ. դեկտեմբերի 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի իգական I գիմնազիայի 5-րդ դասարանի աշակերտուհի Հեղինե (Էլիզկա) Պետրոսյանը¹:

¹ «Մշակ», 1913, № 282, 19 դեկտեմբերի, № 284, 21 դեկտ., էջ 1; № 285, 22 դեկտ., էջ 1:

1913 թ. դեկտեմբերի 27-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կատարինե Սիրունյանը (հոգեհանգիստը՝ Թամրոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1913, № 293, 29 դեկտեմբերի, էջ 1:

1914

1914 թ. հունվարի 2-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում թավրիզեցի Ղազար Մանուկյանը: Որպես շինանյութ՝ հնգատող արձանագրությամբ տապանաքարն ագուցվել է № 98 դպրոցի բակի շրջապարսպի մեջ:

Եմ՝ Ղազար Մանուկեանց, / թավրիզեցի, / 60 ամաց, վախ. 1914 թ. 1/2:

Հրատ. **Мурадян П.**, Армянская эпиграфика Грузии: Тбилиси, Ереван, 1988, С. 98.

Ծանոթ. վերձանությունն ըստ Ս. Գարշինյանի լուսանկարի (տե՛ս սույն աշխ., էջ 32): Ի դեպ, հրատարակիչը «Եմ»-ը սխալմամբ լրացրել է «(Այս է տա)պան»:

1914 թ. հունվարի 5-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ուսուցչուհի Մարիամ Ղազարոսյանը (հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1914, № 5, 9 յունարի, էջ 1:

1914 թ. հունվարի սկզբին Գլխան գյուղում վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարգարիտ Բյանդարյանը¹:

¹ «Մշակ», 1914, № 4, 9 յունվարի, էջ 1:

1914 թ. հունվարի 7-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թամարա Մխիթարյան Օթարյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1914, № 8, 12 յունարի, էջ 1:

1914 թ. հունվարի 29-ին վախճանվում և փետրվարի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ուսուցիչ, հասարակական գործիչ, Տիֆլիսի քաղաքային վար-

չության նախկին ծառայող Արիստոտ Հովհաննիսյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում): Հանգուցյալը Գերմանիայում ուսանելուց հետո՝ 1880-ական թթ. սկզբներին, վերադառնում է Տիֆլիս և Ներսիսյան դպրոցում դասավանդում բնագիտություն և մաթեմատիկա, ինչպես նաև անվճար դասեր տալիս Գայանյան դպրոցում՝ պաշտոնավարելով նաև որպես տեսուչ: 1882 թ. հատկապես նրա ջանքերով գումարվում է Հայոց ընդհանուր ուսուցչական առաջին ժողովը: Երևանի թեմական և Ալեքսանդրապոլի Արղության դպրոցներում հանդես է գալիս տեսչի պաշտոնով, դասավանդում է Էջմիածնի ճեմարանում: Շուրջ 15 տարի կրթության բնագավառում աշխատելուց հետո ստանձնում է Տիֆլիսի առևտրային դրամատան Բաթումի ճյուղի կառավարչի պաշտոնը և մինչև 1905 թ. աշխատելուց հետո փոխադրվում է Տիֆլիս և գործունեություն ծավալում քաղաքային ինքնավարության բնագավառում: Կազմում է ռուս-հայերեն բառարան, որը գերազանցում է Գ. Երեցփոխյանի՝ մինչ այդ գործող եզակի աշխատությունը և անգերազանցելի մնում մինչև Հար. Դադբաշյանի բառարանի լույսընծայումը: Նաև «Փոթորկից հետո» վեպի հեղինակն է: Կյանքի վերջին տարիներն անց է կացնում Զուրաբովի անկեղանոցում, որտեղ և կնքում է մահկանացուն¹:

¹ «Մշակ», 1914, № 22, 31 յունվարի, էջ 1; № 23, 1 փետրվարի, էջ 1; № 24, 2 փետր., էջ 1: «Հորիզոն», 1914, № 23, 31 յունարի, էջ 3; № 24, 1 փետրարի, էջ 1; № 25, 2 փետր., էջ 1, 4; № 26, 4 փետր., էջ 2:

1914 թ. փետրվարի 3-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ներսիսյան դպրոցի նախկին ուսուցիչ, նկարիչ Հարություն Իսահակյան Շամշինյանը (09.02. 1856 թ.): Հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում¹:

Ի դեպ, 1913 թ. դպրոցը տոնում է նրա ուսուցչական գործունեության 25-ամյակը:

Շամշինյանը բարձրագույն կրթություն ստացած նկարիչ գեղարվեստագետ էր: Ավարտել է Գեղարվեստի ակադեմիան և նկարչություն դասավանդել Ներսիսյան դպրոցում, ինչպես նաև Թիֆլիսի արական գիմնազիայում: Ուներ 4 զավակ²:

1954 թ. մահվան 40-րդ տարելիցի կապակցությամբ կազմակերպվում է նկարչի աշխատանքների ցուցահանդես³:

1 «Մշակ», 1914, № 28, 6 փետրվարի, էջ 1; № 29, 7 փետր., էջ 1: «Հորիզոն», 1914, № 28, 6 փետր., էջ 1-3; № 29, 7 փետր., էջ 1; № 30, 8 փետր., էջ 3: **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, էջ 27-28:

2 **Ուսուցիչ**, Յարութին Շամշինեան, «Հորիզոն», 1914, № 29, 7 փետրարի, էջ 2:

3 ՀՍՀ, հ. 8, Երևան, 1982, էջ 446-447:

1914 թ. փետրվարի 8-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում քաղաքային դպրոցներում 28 տարի պաշտոնավարած, Սր. Սարգիս եկեղեցական-ծխական դպրոցի հոգաբարձության նախագահ Նիկողայոս Հովհաննիսյան Փիրումյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1914, № 31, 11 փետրվարի, էջ 1: «Հորիզոն», 1914, № 32, 11 փետր., էջ 1; № 33, 13 փետր., էջ 3:

1914 թ. փետրվարի 14-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Ա. Փրիդոնյան և ընկ.» դրամատան գրասենյակի տնօրեն Ալեքսանդր Թովմայան Փրիդոնյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1914, № 34, 16 փետրվարի, էջ 1; № 35, 16 փետր., էջ 1: «Հորիզոն», 1914, № 32, 11 փետր., էջ 1; № 33, 13 փետր., էջ 3: *Кавказ*. № 38. 16 февраля 1914 г. С. 1.

1914 թ. փետրվարի 21-ին Բաքվում վախճանվում (դին Տփղիս է բերվում փետրվարի 23-ին)¹ և մարտի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նորաշենի Սր. Մարիամյան ծխական դպրոցի հոգաբարձության նախագահ, Կովկասի հայուհյաց բարեգործական ընկերության պատվավոր անդամ և վարչության նախկին քարտուղար, գրող Ալեքսանդր Հովսեփյան Քիշմիշյանցը (ծնվ. 1842 թ.): Հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սր. Աստվածածին եկեղեցում²: Մարտի 30-ին հանգուցյալի մահվան քառասնօրյակի կապակցությամբ նույն եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգըստի³, իսկ 1915 թ. մարտի 1-ին՝ մահարձանի օրհնության արարողություն⁴:

Շիրմաքարին արձանագրված է եղել.

Աղէքսանդր Յովսէփեան Քիշմիշեանց, | 1842-1914⁵:

1 «Հորիզոն», 1914, № 40, 23 փետր., էջ 1; № 46, 2 մարտի, էջ 1: 2 «Մշակ», 1914, № 40, 23 փետրվարի, էջ 1; № 43, 27 փետր., էջ 1; № 45, 1 մարտի, էջ 1; № 46, 2 մարտի, էջ 1: «Հորիզոն», 1914, № 46, 2 մարտի, էջ 1:

3 «Մշակ», 1914, № 69, 30 մարտի, էջ 1:

4 «Մշակ», 1915, № 45, 1 մարտի, էջ 1:

5 **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, էջ 37:

1914 թ. մարտի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում երկրաչափ Աբգար Տեր-Գևորգյան Թեմուրազյանցը (հոգեհանգիստը՝ Կաթողիկե Սր. Աստվածածին (Սր. Գևորգ) եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1914, № 44, 28 փետրվարի, էջ 1: «Հորիզոն», 1914, № 44, 28 փետրարի, էջ 1:

1914 թ. մարտի 6-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ղազարոս Հարությունյան Սահաբջյանցը¹:

1 «Մշակ», 1914, № 52, 9 մարտի, էջ 1; № 53, 11 մարտի, էջ 1:

1914 թ. մարտի 7-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի տոհմական պատվավոր քաղաքացի Սեդրակ Մովսեսյան Տեր-Առաքելյանցը¹:

1 «Մշակ», 1914, № 52, 9 մարտի, էջ 1; № 53, 11 մարտի, էջ 1:

1914 թ. մարտի 18-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արամ Իվանյան Նալբանդյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1914, № 63, 22 մարտի, էջ 1:

1914 թ. մարտի 18-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աղեքսանդր Խորենյան Խիզանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1914, № 61, 20 մարտի, էջ 1:

1914 թ. ապրիլի 8-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Խանդամիրյանի քույրը՝ Մարիամ Աստվածատրյան Հովհաննիսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1914, № 74, 10 ապրիլի, էջ 1: «Հորիզոն», 1914, № 74, 10 ապրիլի, էջ 1:

1914 թ. ապրիլի 29-ին վախճանվում և մայիսի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եկատերինա Գևորգյան Մանուելյանցը¹:

1 «Մշակ», 1914, № 93, 2 մայիսի, էջ 1:

1914 թ. մայիսի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մուսամբար Ստեփանյան Խաչիկյանցը (հոգեհանգիստը՝ Կուկիայի Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1914, № 92, 1 մայիսի, էջ 1:

1914 թ. մայիսի 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում իշխանուհի Վառվառա Միրոնյան Արղության-Երկայնաբազուկը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹: 1915 թ. մայիսի 9-ին տեղի է ունենում մահարձանի բացումը²:

1 «Մշակ», 1914, № 97, 7 մայիսի, էջ 1; № 99, 9 մայ., էջ 1; № 101, 11 մայ., էջ 1: «Հորիզոն», 1914, № 96, 7 մայ., էջ 1; № 97, 8 մայ., էջ 1:

2 «Մշակ», 1915, № 96, 8 մայիսի, էջ 1:

1914 թ. մայիսի 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արարիչ Շիրինյանը (հոգեհանգիստը՝ Սր. Կարապետ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1914, № 99, 9 մայիսի, էջ 1; № 100, 10 մայիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1914, № 98, 9 մայիսի, էջ 1:

1914 թ. մայիսի 30-ին վախճանվում և հունիսի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վառվառա Մինթոյան Սերեբրյակյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1914, № 116, 31 մայիսի, էջ 1; № 117, 1 յունիսի, էջ 1:

1914 թ. հունիսի 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոֆյա Շիրինյանը (հոգեհանգիստը՝ Սր. Կարապետ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1914, № 129, 15 յունիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1914, № 128, 15 յունիսի, էջ 1; № 129, 17 յունիսի, էջ 1:

1914 թ. հունիսի 13-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Օլգա Ջախարյան Առյուծյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1914, № 129, 15 յունիսի, էջ 1; № 130, 17 յունիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1914, № 128, 15 յունիսի, էջ 1:

1914 թ. մայիսի 29-ին Կարլսբադում վախճանվում և հունիսի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում երդվյալ հավատարամատար, Սանկտ Պետերբուրգի թիֆլիսյան բաժանմունքի հեռագրային ընկերության կառավարիչ Քալանթար Հովհաննիսյան Քալանթարյանը (հոգեհանգիստը՝ Քանոյանց Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1914, № 117, 31 մայիսի, էջ 1; № 118, 1 յունիսի, էջ 1; № 130, 17 յունիսի, էջ 1; № 131, 18 յունիսի, էջ 1: Кавказ. № 122, 1 июня 1914 г. С. 1; № 136. 18 июня 1914 г. С. 1.

1914 թ. հունիսի 16-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Լյուդիա Կարլյան Մուրաֆյանը¹:

¹ «Մշակ», 1914, № 131, 18 յունիսի, էջ 1; № 132, 19 յունիսի, էջ 1; № 134, 21 յունիսի, էջ 1:

1914 թ. հունիսի 24-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարդանուշ Հովունյանը¹:

¹ «Մշակ», 1914, № 138, 26 յունիսի, էջ 1:

1914 թ. հուլիսի 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Լուսիկ Միքայելյան Մելիք-Հայկազյանը (հոգեհանգիստը՝ Խոջիվանքի եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1914, № 145, 6 յուլիսի, էջ 1:

1914 թ. հուլիսի 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վուրկ Ավետիքյան Եգեկյանը (հոգեհանգիստը՝ Խոջիվանքի եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1914, № 148, 9 յուլիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1914, № 147, 9 յուլիսի, էջ 1:

1914 թ. հուլիսի 10-ին վաղաժամ վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում ավագ քահանա

Գյուտ Աղանյանցի որդին՝ Կայսերական համալսարանի ուսանող, բնագետ Վարդգես Գյուտյան Աղանյանը¹: Հանգուցյալն օր. Ն. Աղանյանի տպարանի երկրորդ հիմնադիր սնօրենն էր²:

¹ «Հորիզոն», 1914, № 149, 11 յուլիսի, էջ 1; № 150, 12 յուլիսի, էջ 1:
² «Հորիզոն», 1914, № 150, 12 յուլիսի, էջ 1:

1914 թ. հուլիսի 22-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Էպոխա» տպարանի և «Հորիզոն» թերթի գրաշար Սահակ Պետրոսյանը (հոգեհանգիստը՝ Հրեշտակապետաց եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1914, № 160, 24 յուլիսի, էջ 1; № 162, 26 յուլիսի, էջ 1; № 163, 27 յուլիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1914, № 162, 27 յուլիսի, էջ 1:

1914 թ. հուլիսի 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիսարեթ Տեր-Գավթյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1914, № 162, 27 յուլիսի, էջ 1:

1914 թ. օգոստոսի 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Հովհաննիսյան Եսայանցը (Իսայանց)¹:

¹ «Մշակ», 1914, № 174, 9 օգոստոսի, էջ 1:

1914 թ. սեպտեմբերի 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոֆյա Միմեռնյան Հարությունյանը¹:

¹ «Մշակ», 1914, № 197, 6 սեպտեմբերի, էջ 1:

1914 թ. սեպտեմբերի 6-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հեղինե Շեկոյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1914, № 199, 10 սեպտեմբերի, էջ 1:

1914 թ. սեպտեմբերի 24-ին Կիսլովոդսկում վախճանվում է Նիկոլ Դումանը (Նիկոլայոս Տեր-Հովհաննիսյան): Մարմինը Տիֆլիս է հասնում սեպտեմբերի 27-ին և 28-ին ամփոփվում գերեզմանոցում. «Այսօր հողին է հանձնում Կովկասեան հանքային ջրերում վախճանուած դաշնակցական յայտնի գործիչ Նիկոլայոս Տեր-Յովհաննիսեան, որ յայտնի էր կուսակցութեան մէջ Դուման անունով: Հանգուցեալը թաղում է Խօջիվանքի գերեզմանատանը, հանգ. Ս. Ջաւարեանի կողքին»¹ (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)². «Պատարագից յետոյ սկսեց յուղարկաւորութիւնը դէպի Խոջիվանքի գերեզմանատունը: Սովորական թափոր չէր այդ թաղումը... Կարգը պահպանելու համար դազաղի շուրջը շղթայ էր կազմուած:

Յուղարկաւորութիւնը անցնելով Ռուսկայա փողոցով, Մուխրանեան կամուրջով, Յիցիանովի վերելքով, Հալաբարի հրապարակով՝ հասաւ Խոջիվանքի գերեզմանատուն, որտեղ Նիկոլ-Դումանի մարմինը թաղեց Ս. Ջաւարեանի գերեզմանի կողքին»³:

Դումանը Հայ ազատամարտի պատմության խոշորագույն դեմքերից է. «Սալմաստը կազմում է այնուհետև, նրա փառաւոր գործունէութեան գլխատր

վայրը: ...անցնում է Ջուլումի երկիրը, դեկավարում է Դերիկի կռիւր, քրդերի հետ ունեցած բազմաթիւ ընդհարումներով սարսափ տարածում նրանց մէջ, մեծ չափով աջակցում Խանասորի արշաւանքի յաջողութեան: Սասունի ապստամբութեան ժամանակ խմբեր է անց կացնում և վերջապէս այն տեղ է, որ իր լայն ժողովրդականութեան շնորհիւ փրկում է կազմակերպութեան նիւթական և այլ պակասութիւններից ու ձեռնարկած գործերի յաջողութիւնն ապահովում»⁴:

1914 թ. նոյեմբերի 2-ին գերեզմանոցում նշվում է Նիկոլ Դումանի թաղման քառասնօրյակը⁵:

- 1 «Հովիտ», 1914, № 38, 28 սեպտեմբերի, էջ 607: «Հորիզոն», 1914, № 211, 25 սեպտեմբերի, էջ 1-2:
- 2 «Հորիզոն», 1914, № 213, 27 սեպտեմբերի, էջ 1; № 214, 28 սեպտ., էջ 1; № 215, 30 սեպտ., էջ 1:
- 3 «Հորիզոն», 1914, № 215, 30 սեպտեմբերի, էջ 1:
- 4 **Ֆ.**, Դումանը Պարսկաստանում, «Հորիզոն», 1914, № 214, 28 սեպտեմբերի, էջ 2: Թերթի այդ համարի 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ էջերն ամբողջությամբ նվիրված են Դումանին (**Անդրանիկ**, Ընկերոջ յիշատակին (էջ 2), **Դրօ, Խէչօ**, Չկայ Դումանը (էջ 2), **Յ. Գեղամակ**, Դումանը (էջ 2), **Արեղեան Ա.**, Մի նահատակ եւս (էջ 2-3), **Ֆ.**, Դումանը Պարսկաստանում (էջ 3), **Ռէն**, Նիկոլը գալիս է (էջ 3), **Յ. Ա.**, Նիկոլ-Դուման (էջ 3), **Թորոսեան Ս.**, Ինչո՞ւ են մեռնում քաջերը (էջ 3-4), **Վրացեան Ս.**, Նիկոլը (էջ 3), **Գարա-Սելիք**, Դումանի յիշատակին (էջ 4), **Գրիսթալ**, Նրան էլ ընդունիր (էջ 4), **Քամալեան Ս.**, Դումանի յիշատակին (էջ 4), ցավակցական բազմաթիվ հեռագրեր): Տես նաև **Գևորգյան Հ.**, Նիկոլ Դուման, Երևան, 2002:
- 5 «Մշակ», 1914, № 247, 1 նոյեմբերի, էջ 1; № 248, 2 նոյ., էջ 1: **Մ.**, Ջոյգ հերոսների գերեզմանի վրայ, «Գաւառի ծայն», 1914, № 105, 12 նոյեմբերի, էջ 2:

1914 թ. սեպտեմբերի 24-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ղազարոս Նահապետյան Բոստանջյանցը¹:

1 «Մշակ», 1914, № 213, 25 սեպտ., էջ 1; № 214, 26 սեպտ., էջ 1:

1914 թ. սեպտեմբերի 26-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սեդրակ Հարությունյան Շախկույանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1914, № 214, 28 սեպտեմբերի, էջ 1:

1914 թ. հոկտեմբերի 12-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիսաբեթ Աղեքսանդրյան Դարչինյանցը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: Ի դեպ, Սկրտիչ Դարչինյանը ծաղկեպսակի փոխարեն, ի հիշատակ հանգուցյալ հորեղբոր կնոջ՝ Եղիսաբեթի, 10 ռ. է նվիրում Էջմիածնեցոց Մարիամյան ծխական օրիորդաց դպրոցին²:

1 «Մշակ», 1914, № 235, 18 հոկտեմբերի, էջ 1: «Հորիզոն», 1914, № 231, 18 հոկտ., էջ 1:

2 «Հորիզոն», 1914, № 265, 27 նոյեմբերի, էջ 4:

1914 թ. հոկտեմբերի 15-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նունե Քամոյան Բաժբենուկ-Մելիքյանցը¹:

1 «Մշակ», 1914, № 235, 18 հոկտեմբերի, էջ 1:

1914 թ. հոկտեմբերի 19-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Խաչատուր Օհանեսյան Վիլվիլյանցը¹:

1 «Մշակ», 1914, № 238, 22 հոկտեմբերի, էջ 1:

1914 թ. նոյեմբերի 2-ին գերեզմանոցում տեղի է ունենում ազատամարտիկ Ազիզ Սիմեոնի (Նիկոլ Դումանի ընկերն էր) թաղման տարելիցը¹:

1 «Մշակ», 1914, № 247, 1 նոյեմբերի, էջ 1; № 248, 2 նոյեմբերի, էջ 1: **Մ.**, Ջոյգ հերոսների գերեզմանի վրայ, «Գաւառի ծայն», 1914, № 105, 12 նոյեմբերի, էջ 2:

1914 թ. նոյեմբերի 13-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եգոր Արտեմյան Մուշալանցը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹: Հանգուցյալի որդին՝ Միքայելը, հոր հիշատակին ԿՀԲԸ ճաշարանին նվիրում է 25 ռուբլի²:

1 «Հորիզոն», 1914, № 255, 15 նոյեմբերի, էջ 1:

2 «Հորիզոն», 1914, № 257, 18 նոյեմբերի, էջ 4:

1914 թ. նոյեմբերի 15-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հարություն Շեքերջյանը (հոգեհանգիստը՝ Հավլաբարի Սբ. Գրիգոր եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1914, № 261, 18 նոյեմբերի, էջ 1: «Հորիզոն», 1914, № 257, 18 նոյ., էջ 1:

1914 թ. նոյեմբերի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նոյեմզար Հովհաննիսյան Սբորչիկյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1914, № 249, 8 նոյեմբերի, էջ 1:

1914 թ. նոյեմբերի 21-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում կարճևանցի Հովակիմ Անդրեասյան Կարապետյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1914, № 262, 23 նոյեմբերի, էջ 1:

1914 թ. նոյեմբերի 23-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Սկրտչյան Վարդանյանը¹:

¹ «Մշակ», 1914, № 266, 25 նոյեմբերի, էջ 1:

1914 թ. նոյեմբերի 23-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ռուբեն Մելիք-Հովհաննիսյանը (հոգեհանգիստը՝ Խոջիվանքի եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1914, № 264, 26 նոյեմբերի, էջ 1; № 265, 27 նոյ., էջ 1:

1914 թ. դեկտեմբերի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Պոյաճյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1914, № 276, 6 դեկտ., էջ 1; № 277, 7 դեկտ., էջ 1: «Հորիզոն», 1914, № 273, 6 դեկտ., էջ 1; № 274, 7 դեկտ., էջ 1:

1914 թ. դեկտեմբերի 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում պատերազմի դաշտում զոհված պորուչիկ Ա. Բ. Ջուրաբյանը¹:

¹ Кавказское слово. № 75. 12 декабря 1914 г.

1914 թ. դեկտեմբերի 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում 11-րդ հրացանաձիգ գնդի՝ հերոսաբար զոհված շտաբս-կապիտան Գրիգոր Միքայելյան Ասլամազյանը¹:

¹ «Մշակ», 1914, № 295, 28 դեկտեմբերի, էջ 1: «Հորիզոն», 1914, № 291, 27 դեկտ., էջ 1; № 292, 28 դեկտ., էջ 1:

1915

1915 թ. հունվարի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում վաղամեռիկ Մարիամ Հարությունյան Տատոյանը¹:

¹ «Մշակ», 1915, № 1, 1 յունվարի, էջ 1:

1915 թ. հունվարի 8-ին զինվորական նվազածուքյանք գերեզմանոցում է ամփոփվում Սարիղամիշի կռիվներին մասնակցած և Թիֆլիսում վախճանված սպա Նիկողայոս Մելիք-Շահնազարյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1915, № 5, 9 յունվարի, էջ 3:

1915 թ. հունվարի 8-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում երկրորդ կարգի վաճառական, Թամանշյանի քարվանսարայի «Լիոն» խանութի տեր նորբայազետցի Սարգիս Սկրտչի Ավետիսյանը (հոգեհանգիստը՝ Կարմիր Ավետարան եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1915, № 6, 10 յունվարի, էջ 1:

1915 թ. հունվարի 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բազրատ Աղայան Ծատուրյանը¹:

¹ «Մշակ», 1915, № 12, 20 յունվարի, էջ 1:

1915 թ. հունվարի 22-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում հաֆթվանցի Խաչատուր Հախվերդյան Սարգսյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1915, № 17, 23 յունվարի, էջ 1:

1915 թ. հունվարի 22-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հակոբ Չուլչիյանը (հոգեհանգիստը՝ Կարմիր ավետարան եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1915, № 19, 25 յունվարի, էջ 1:

1915 թ. հունվարի վերջին գերեզմանոցում է ամփոփվում բժիշկ Կոնստանդին Մակեդոնյանը, որի մահվան տարելիցը նշվում է 1916 թ. հունվարի 31-ին¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 23, 31 յունվարի, էջ 1:

1915 թ. փետրվարի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսանդր Հովհաննիսյան Ջուհանյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1915, № 26, 4 փետրվարի, էջ 1:

1915 թ. փետրվարի 2-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Կարապետյան Մուքաֆյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1915, № 26, 6 փետրվարի, էջ 1: «Հորիզոն», 1915, № 29, 7 փետր., էջ 1; № 30, 8 փետր., էջ 1:

1915 թ. փետրվարի 2-ին բժավոր տիֆից Կարսի բերդի հիվանդանոցի սուր վարակիչ հիվանդությունների բաժնում վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում տեղի օրդինատոր բժիշկ Վահան Միքայելյան Տերտերյանը (հոգեհանգիստը՝ Խոջիվանքի գերեզմանատան եկեղեցում)¹: Ի դեպ, մահվան առաջին տարելիցին՝ 1916 թ. փետրվարի 6-ին, կատարվում է հանգուցյալի հիշատակին կերտված մահարձանի օրհնություն²:

¹ «Մշակ», 1915, № 27, 7 փետրվարի, էջ 1: «Հորիզոն», 1915, № 30, 8 փետրվարի, էջ 1:

² «Հորիզոն», 1916, № 28, 6 փետրվարի, էջ 1:

1915 թ. փետրվարի 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մովսես Հարությունյան Դաբաղյանը¹:

¹ «Մշակ», 1915, № 27, 7 փետրվարի, էջ 1:

1915 թ. փետրվարի 7-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիա Պողոսյան Հասրաթյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹: Մարտի 29-ին Խոջիվանքի եկեղեցում նշվելու էր հանգուցյալի մահվան քառասնօրյակը¹:

¹ «Մշակ», 1915, № 29, 10 փետրվարի, էջ 1: «Հորիզոն», 1915, № 31, 10 փետրվարի, էջ 1:

² «Հորիզոն», 1915, № 66, 28 մարտի, էջ 1:

1915 թ. փետրվարի 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Սկրտչյան Սարգսյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1915, № 42, 24 փետրվարի, էջ 1:

1915 թ. փետրվարի 27-ին վախճանվում և մարտի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արշակ Միքայելյան Սիմոնյանցը¹: 1916 թ. մարտի 6-ին՝ մահվան առաջին տարեկիցի օրը, կատարվում է գերեզմանին կանգնեցված մահարձանի օրհնության արարողություն²:

1 «Մշակ», 1915, № 50, 7 մարտի, էջ 1:

2 «Մշակ», 1916, № 50, 5 մարտի, էջ 1:

1915 թ. մարտի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում դերասան Գևորգ Հարությունյան Պարուն-Սարգրսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1915, № 45, 1 մարտի, էջ 1: «Հորիզոն», 1915, № 47,

1 մարտի, էջ 1:

1915 թ. մարտի 7-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Լևոն Հովհաննիսյան Նալբանդյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1915, № 54, 10 մարտի, էջ 3:

1915 թ. մարտի 10-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի ուսուցչական միության կենտրոնական վարչության նախկին անդամ Հակոբ (Արտաշես) Ալիխանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Շամբորեցոց Կարմիր Ավետարան եկեղեցում)¹: Ներսիսյան դպրոցի հոգաբարձու էր, Շամբորեցոց ծխական դպրոցի ավագ ուսուցիչ²: 1916 թ. մարտի 20-ին գերեզմանատանը կատարվելու էր հանգուցյալի տարեկիցը³:

1 «Մշակ», 1915, № 56, 15 մարտի, էջ 1: «Հորիզոն», 1915, № 58, 14 մարտի, էջ 1, 3:

2 «Հորիզոն», 1915, № 58, 14 մարտի, էջ 1, 3; № 59, 15 մարտի, էջ 1: Մահախոսականները տե՛ս № 59, 15 մարտի, էջ 2; «Մշակ», 1915, № 54, 13 մարտի, էջ 4 (եղել է նաև Նոր Բայազետի բանկի կառավարիչ):

3 «Հորիզոն», 1916, № 63, 19 մարտի, էջ 1; № 64, 20 մարտի, էջ 1:

1915 թ. մարտի 15-ին վախճանվում և մարտի 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բժիշկ Գերասիմ Գևորգյան Գուլույանցը¹:

1 «Մշակ», 1915, № 58, 18 մարտի, էջ 1:

1915 թ. մարտի 25-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Փառանձեմ Գ. Հայրապետյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1915, № 64, 26 մարտի, էջ 1:

1915 թ. մարտի 23-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նատալյա Մարտիրոսյան Սաղոյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սր. Կարապետ եկեղեցում)¹: 1916 թ. հունիսի 5-ին գերեզմանատան մատուռում մահվան տարեկիցի առիթով պատարագ է մատուցվում, իսկ դամբարանին՝ հոգեհանգստյան արարողություն²:

1 «Հորիզոն», 1915, № 67, 29 մարտի, էջ 1: «Մշակ», 1915, № 64, 29 մարտի, էջ 1:

2 «Մշակ», 1916, № 122, 4 յունիսի, էջ 1:

1915 թ. մարտի 25-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ներսիսյան դպրոցի նախկին և Թիֆլիսի արական 2-րդ գիմնազիոնի ուսուցիչ Հարություն Ջոհրաբյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1915, № 65, 27 մարտի, էջ 3; № 66, 28 մարտի, էջ 1; № 67, 29 մարտի, էջ 1: «Մշակ», 1915, № 64, 29 մարտի, էջ 1:

1915 թ. մարտի 26-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում մահլանցի Սարգիս Մահտեսի-Բաղդասարյանը (հոգեհանգիստը՝ Սր. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1915, № 66, 28 մարտի, էջ 1:

1915 թ. մարտի 28-ին վախճանվում և ապրիլի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովնանյան դպրոցի 7-րդ դասարանի աշակերտուհի Աստղիկ (Նինա) Տեր-Պողոսյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1915, № 72, 4 ապրիլի, էջ 1:

1915 թ. մարտի 31-ին վախճանվում և ապրիլի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Երվանդ Գալլատյան Հարությունյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1915, № 72, 4 ապրիլի, էջ 1: «Մշակ», 1915, № 69, 4 ապրիլի, էջ 1:

1915 թ. ապրիլի 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կարպատյան ճակատում զոհված պորուչիկ Արտաշես Մովսիսյան Վարդանյանցը¹:

1 Кавказское слово. № 84. 15 апреля 1915 г.

1915 թ. ապրիլի 15-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Սարգսյանցը¹:

1 «Մշակ», 1915, № 80, 18 ապրիլի, էջ 1:

1915 թ. ապրիլի 18-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եզոր Իվանյան Տեր-Պետրոսյանցը¹:

1 «Մշակ», 1915, № 82, 21 ապրիլի, էջ 1:

1915 թ. ապրիլի 20-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսան Թևանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սր. Մինաս եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1915, № 87, 23 ապրիլի, էջ 1:

1915 թ. ապրիլի 18-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Պետրոզբաղի կանանց բարձրագույն կուրսերի ուսանողուհի Աստղիկ Ալեքսանդրյան Ղազազյանցը¹:

1 «Մշակ», 1915, № 86, 25 ապրիլի, էջ 1:

1915 թ. ապրիլի 27-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տիգրան Սուքիասյան Բեգլարյանցը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1915, № 92, 29 ապրիլի, էջ 1:

1915 թ. մայիսի 3-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիսաբեթ Ավետիսյան Խոջափարությանը¹:

1 «Մշակ», 1915, № 94, 6 մայիսի, էջ 1:

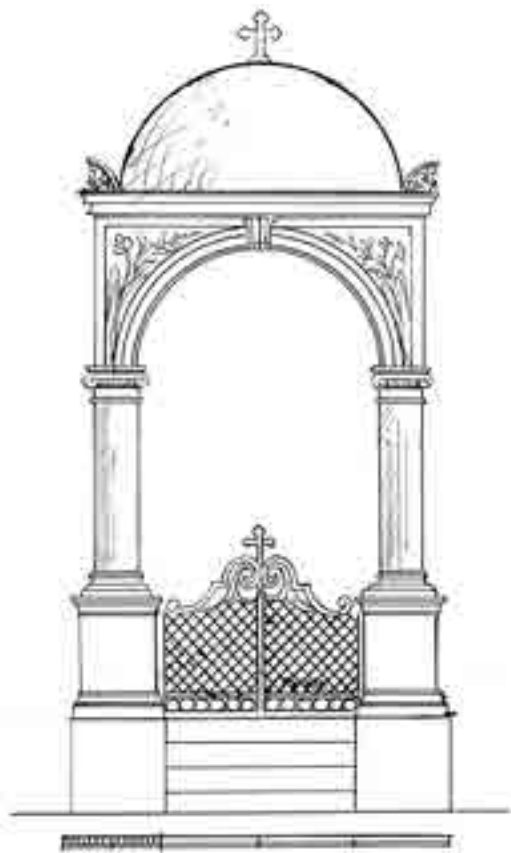
1915 թ. մայիսի 3-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արտեմ Գրիգորյան Երամյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1915, № 93, 5 մայիսի, էջ 1:

1915 թ. մայիսի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սիրան Մանկալյանը (հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1915, № 97, 6 մայիսի, էջ 1:

1915 թ. մայիսի 6-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կովկասի Հայ բարեգործական ընկերության բարերար Սմբատ Ստեփանյան Տեր-Առաքելյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹: Ի դեպ, դեռևս 1914 թ. նա գերեզմանատան վարչությունից 133 ռուբլով մի հողակտոր է գնել և գմբեթավոր դամբարան-մահարձան կառուցելու թույլտվություն ձեռք բերել՝ իրեն և տիկնոջն ամփոփելու համար²: Կինը՝ Գայանե Տեր-Առաքելյանը, հանգուցյալի հիշատակին հոգեհացի փոխարեն նվիրատվություններ էր

Ս. Տեր-Առաքելյանի դամբարան-մահարձանի նախագիծը (ԳԱԳ, ֆ. 53, ց. 1, գ. 3461, թ. 1)

կատարել Հայ նպաստամատույց ընկերությանը՝ փախստականների համար, ԿՀԲ ընկերությանը կից գործող Կենտրոնական կոմիտեին, Հայ որբախնամ ընկերությանը, իսկ թաղման օրը ճաշ էր բաժանվելու աղքատներին³: 1916 թ. մայիսի 29-ին կատարվում է մատուռի օրհնությունը⁴:

1 «Հորիզոն», 1915, № 100, 9 մայիսի, էջ 1: «Մշակ», 1915, № 97, 9 մայիսի, էջ 1:

2 ՀԱԳ, ֆ. 53, ց. 1, գ. 3461, թ. 1:

3 «Մշակ», 1915, № 97, 9 մայիսի, էջ 4:

4 «Հորիզոն», 1916, № 118, 29 մայիսի, էջ 1: «Մշակ», 1916, № 116, 28 մայիսի, էջ 1; № 117, 29 մայիսի, էջ 1, 3:

1915 թ. մայիսի 6-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բարսեղ Հարությունյան Մելիք-Գրիգորյանը (Կարա-Մելիք)¹:

Նրա մահախոսականում գրվել է. «Ո՞վ չէր ճանաչում Բիճային-Կարա-Մելիքին, որ իր ժամանակին բառական աչքի ընկնող դեր է խաղացել ամենքիս համար սուրբ գործում, որը այսօր արդեն իրականանալու վրա է: Ամսիս 6-ին, երբ Բիճայի գործը շարունակող ընկերները յաղթական կեցցեներով օդն էին թնդացնում Հայաստանի սիրտ համարված Վանում՝ ծածանելով տանջված հայութեան ազատութեան դրոշակը և այդպիսով Բիճայի երազածն իրականացնում, ինքը՝ Բիճան իր վերջին հրաժեշտն էր տալիս կեանքին...»²:

1 «Մշակ», 1915, № 102, 15 մայիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1915, № 105, 15 մայիսի, էջ 1:

2 Կ. Աղ., Բարսեղ Մելիք-Գրիգորեան (Կարա-Մելիք), «Մշակ», 1915, № 102, 15 մայիսի, էջ 3:

1915 թ. մայիսի 10-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կարապետ Սարգսյան Սակայանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1915, № 99, 12 մայիսի, էջ 1:

1915 թ. մայիսի 13-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Անանիա Բարաջանյան Բուրդյանը¹:

1 «Մշակ», 1915, № 103, 16 մայիսի, էջ 1:

1915 թ. մայիսի 15-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Սողոմոնյան Դանիելյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1915, № 108, 19 մայիսի, էջ 1:

1915 թ. մայիսի 16-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Խանում Հարությունյան Աբրահամյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1915, № 109, 20 մայիսի, էջ 1: «Մշակ», 1915, № 106, 20 մայիսի, էջ 1:

1915 թ. մայիսի 31-ին գերեզմանոցի տոհմական դամբարանում է ամփոփվում Մոսկվայում վախճանված պրակտորշիկ Գևորգ (Ժորժիկ) Սարգսյան Նունուֆարյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

1916 թ. մայիսի 19-ին Վանքի Մայր եկեղեցում հանգուցյալի մահվան տարելիցի առիթով պատարագ է մատուցվում, նաև հոգեհանգիստ²:

- 1 «Հորիզոն», 1915, № 118, 30 մայիսի, էջ 1: «Մշակ», 1915, № 115, 30 մայիսի, էջ 1:
- 2 «Մշակ», 1916, № 108, 18 մայիսի, էջ 1; № 109, 19 մայ., էջ 1:

1915 թ. հունիսի 1-ին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աստղիկ Պարունայանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1915, № 122, 4 յունիսի, էջ 1:

1915 թ. հունիսի 14-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հայկանուշ Ալեքսանյան Սիրգայանցը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1915, № 133, 17 յունիսի, էջ 1:

1915 թ. հունիսի 19-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Շուշանիկ Գասպարյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1915, № 136, 20 յունիսի, էջ 1:

1915 թ. հուլիսի 3-ին վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում երիտասարդ դերասան Համբարձում Սանթրոնյանը (հոգեհանգիստը՝ Հավլաբարի Սր. Մինաս եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1915, № 148, 6 յուլիսի, էջ 1; № 150, 8 յուլ., էջ 4: «Մշակ», 1915, № 144, 5 յուլիսի, էջ 1:

1915 թ. հուլիսի 11-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովնանյան դպրոցի վարդապետիկ աշակերտուհի Վարդուհի Համբարձումյան Հովհաննիսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ճուղուրեթի Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1915, № 157, 16 յուլիսի, էջ 1:

1915 թ. հուլիսի կեսերին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում բժիշկ Ռուբեն Մանուելյանը: Ի դեպ, 1917 թ. հուլիսի 16-ին Քանայանց Սր. Գևորգ եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան երկրորդ տարելիցի¹:

- 1 «Մշակ», 1917, № 146, 16 յուլիսի, էջ 1:

1915 թ. հուլիսի 20-ին Բորժոմում վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Պետրոզբաղի պոլիտեխնիկական ինստիտուտի ուսանող Պետրոս Սմբատյան Տեր-Հակոբյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1915, № 162, 22 յուլիսի, էջ 1; № 163, 23 յուլ., էջ 1: «Մշակ», 1915, № 158, 22 յուլիսի, էջ 1:

1915 թ. հուլիսի 25-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նատալյա Բաջալյանը (հոգեհանգիստը՝ Մեյդանի Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1915, № 165, 25 յուլիսի, էջ 1:

1915 թ. հուլիսի 24-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում շուշեցի, հայոց դպրոցների ջատագով և բարերար Եսայի-Բեկ Թյունիբեկյանցը¹:

Ի դեպ, ըստ նրա կտակի՝ կնոջ՝ Եղիսաբեթ Թյունիբեկյանի մահից հետո ամբողջ դրամագլուխը (շուրջ 300.000 ռ.) անցնելու էր Կովկասի հայոց բարեգործական և Հայուհյաց բարեգործական ընկերություններին, «...որոնք պետք է ստանան ամեն տարի բանկից դրամագլխի տոկոսիքը և կալուածների եկամուտները և բանան ու պահեն Ղարաբաղի և Երևանի թեմերում հայոց եկեղեցական-ծխական դպրոցներ հայ-լուսատրչական երեխաների համար: Այդ ընկերությունների փակման դեպքում, յիշեալ թեմերում բացված դպրոցներին է տրվում անմիջապէս Պետական Գումայի կողմից՝ տոկոսիքը և եկամուտը ամեն տարի»²:

- 1 «Մշակ», 1915, № 162, 26 յուլիսի, էջ 1; № 163, 28 յուլիսի, էջ 1: «Հովիտ», 1915, № 29, 2 օգոստոսի, էջ 454:
- 2 «Մշակ», 1915, № 163, 28 յուլիսի, էջ 4: Հանգուցյալի մասին տես «Հովիտ», 1915, № 29, 2 օգոստոսի, էջ 441-442:

1915 թ. հուլիսի 26-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոնա Քյարամյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1915, № 169, 30 յուլիսի, էջ 1:

1915 թ. հուլիսի 29-ին վախճանվում և 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արաքսյա Գևորգյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1915, № 166, 31 յուլիսի, էջ 1:

1915 թ. օգոստոսի 3-ին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բոգդան Իվանյան Թոխաթեյանը¹:

- 1 «Մշակ», 1915, № 168, 2 օգոստոսի, էջ 1:

1915 թ. օգոստոսի 5-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թադեոս Եղիայան Եղիկյանցը¹:

- 1 «Հորիզոն», 1915, № 176, 7 օգոստոսի, էջ 1:

1915 թ. օգոստոսի 4-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում 78-ամյա Վարվառե Հովհաննիսյան Առաքեյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1915, № 173, 8 օգոստոսի, էջ 1:

1915 թ. օգոստոսի 9-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բաղդասար (Ղաղո) Քրիստափորյան Նավթիկյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

- 1 «Մշակ», 1915, № 179, 15 օգոստոսի, էջ 1:

1915 թ. օգոստոսի 9-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մազբաղ Մարտիրոսյան Վարդանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ճուղուրեթի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1915, № 178, 9 օգոստոսի, էջ 1:

1915 թ. օգոստոսի 9-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում տիտղոսակիր խորհրդրդական Իվան Հովակիմյան Տեր-Ղուկասյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1915, № 181, 13 օգոստոսի, էջ 1:

1915 թ. օգոստոսի 13-ին Միքայել Արամյանցի հիվանդանոցում վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարգար Ազնավուրյանը¹:

1 «Հորիզոն», 1915, № 182, 14 օգոստոսի, էջ 1:

1915 թ. օգոստոսի 14-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի առաջին գիմնազիոնի IV դասարանցի Հռիփսիմե Բեժանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1915, № 184, 16 օգոստոսի, էջ 1:

1915 թ. օգոստոսի 17-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մանյակ Սարգսյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1915, № 185, 19 օգոս., էջ 1; № 186, 20 օգոս., էջ 1:

1915 թ. օգոստոսի 16-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Շամիր Բարսեղյան Սարգսյանցը (Գանձակեցի Մռավյան)¹:

1 «Մշակ», 1915, № 181, 19 օգոստոսի, էջ 1:

1915 թ. օգոստոսի 23-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բազմավաստակ մանկավարժ, «Մեղու Հայաստանի» լրագրի հիմնադիր, Թիֆլիսի հայկական թատրոնի «սկզբնապատճառ», ժամանակի ակնավոր քահանա Ստեփան Մանդինյանի որդին՝ Մանդեն Մանդինյանը (ծնվ. 1847 թ.): Հոգեհանգիստը՝ Մուղնու եկեղեցում¹:

Մանդինյանը նախնական ուսումը ստացել է Լազարյան գիմնազիոնում և ճեմարանում՝ ընկերակցելով Սմբատ Շահազիզին: Սկզբում պաշտոնավարում է նույն ճեմարանում, հետո փոխադրվում Թիֆլիս՝ ուսուցչություն անելով Ներսիսյան և պետական դպրոցներում: Ապա բացում է սեփական պրոգիմնազիոնը, որը, սակայն, գոյատևում է 5 տարի: 1881 թ. փոխադրվում է Էջմիածին և 6 տարի ռուսաց լեզու և գրականություն դասավանդում Գևորգյան ճեմարանում: Հետո Երևանում բացում է մասնավոր դպրոց, ապա աշխատում Թիֆլիսի արհեստավորաց դպրոցում²:

1 «Հորիզոն», 1915, № 190, 25 օգոստոսի, էջ 1; № 191, № 26 օգոս., էջ 1; № 192, 27 օգոս., էջ 1: **Մ. Լ.**, Մանդեն Մանդինյան, «Հորիզոն», 1915, № 194, 29 օգոստոսի, էջ 3:

2 **Մ. Լ.**, նշվ. հոդվ., նույն տեղում:

1915 թ. օգոստոսի 26-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի բարձրագույն կուրսերի ուսանողուհի Աննա Սարգսյան Ավագյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1915, № 193, 28 օգոստոսի, էջ 1:

1915 թ. օգոստոսի 25-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եփեմյա Ամիրջանյանը (հոգեհանգիստը՝ Մեյդանի Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: Ի դեպ, նրա հարազատների ցանկությամբ հիշատակը հարգողները պսակների ու ծաղիկների փոխարեն գումարը պետք է հատկացնեին փախուստականներին²:

1 «Հորիզոն», 1915, № 194, 29 օգոստոսի, էջ 1: «Մշակ», 1915, № 188, 27 օգոս., էջ 1:

2 «Մշակ», 1915, № 191, 30 օգոստոսի, էջ 1:

1915 թ. օգոստոսի 25-ին վախճանվում և սեպտեմբերի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մըմբատ Դանիելյան Դավթյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1915, № 196, 1 սեպտեմբերի, էջ 1:

1915 թ. սեպտեմբերի 16-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բազմավաստակ ուսուցիչ, Նորաշենի եկեղեցական-ծխական դպրոցի հիմնադիրներից 73-ամյա Գևորգ Դավթյան Միլվանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մեյդանի Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

Գևորգ Միլվանյանցը ծնվել է 1842 թ. հուլիսի 10-ին: 1864 թ. ավարտելով Ներսիսյան դպրոցը՝ մինչև 1897 թ. նվիրվել է մանուկների կրթության գործին՝ դասավանդելով հայոց եկեղեցական-ծխական դրպրոցներում, մասնավոր պանսիոններում: Միաժամանակ 1880-1890 թթ. ունեցել է իր սեփական ուսումնարան-պանսիոնը²:

1 «Մշակ», 1915, № 205, 19 սեպտեմբերի, էջ 1: «Հորիզոն», 1915, № 210, 18 սեպտ., էջ 3; № 211, 19 սեպտ., էջ 1: **Բերինեան Բ.**, Համեստ ուսուցչի անմահ յիշատակին, «Մշակ», 1915, № 205, 19 սեպտեմբերի, էջ 3:

2 **Բերինեան Բ.**, նշվ. հոդվ., նույն տեղում:

1915 թ. սեպտեմբերի 17-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հռիփսիմե Հայրապետյան Խաչումյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1915, № 210, 18 սեպտեմբերի, էջ 1:

1915 թ. սեպտեմբերի 18-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում փայաջուկցի Բագրատ Ստեփանյան Այվագյանցը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1915, № 211, 19 սեպտեմբերի, էջ 1; № 212, 20 սեպտ., էջ 1: «Մշակ», 1915, № 205, 19 սեպտ., էջ 1:

1915 թ. սեպտեմբերի 23-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եկատերինա Միքայելյան Վարչանյանցը (ծն.՝ իշխանուհի Արամելիք՝

գեներալ-մայորի այրին (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու եկեղեցում)¹։

1 «Հորիզոն», 1915, № 216, 25 սեպտեմբերի, էջ 1: «Մշակ», 1915, № 210, 25 սեպտ., էջ 1:

1915 թ. սեպտեմբերի 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Երեմիա Ստեփանյան Խանդանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹։

1 «Հորիզոն», 1915, № 216, 25 սեպտեմբերի, էջ 1; № 217, 26 սեպտ., էջ 1: «Մշակ», 1915, № 211, 26 սեպտ., էջ 1:

1915 թ. սեպտեմբերի 25-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արուսյակ Սարիբեկյան Ալեքսանդրյանը¹։

1 «Մշակ», 1915, № 212, 27 սեպտ., էջ 1; № 213, 29 սեպտ., էջ 1:

1915 թ. սեպտեմբերի 28-ին վախճանվում և հոկտեմբերի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում վերին-ազուլիսցի Պողոս Հովհաննիսյան Աղամիրյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու եկեղեցում)¹։

1 «Հորիզոն», 1915, № 220, 30 սեպտեմբերի, էջ 1; № 221, 1 հոկտ., էջ 1: «Մշակ», 1915, № 214, 30 սեպտ., էջ 1:

1915 թ. հոկտեմբերի 1-ին բժավոր տիֆից Արամյանցի հիվանդանոցում վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բժիշկ Համազասպ (Համո) և Արմենակ Օհանջանյանցների քույրը՝ ախալքալաքցի Սաթենիկ Համազասպյան Օհանջանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹։ Հայտնի է, որ Սաթենիկ Օհանջանյանցի անվան մանկապատանեկան գրադարանի բացման համար, որը տեղի է ունեցել 1916 թ. նոյեմբերի 13-ին², հանգուցյալի հարազատները և ընկերները գումար են նվիրել «Մեղու» աշխատանքի տան վարչությանը³։

1915 թ. նոյեմբերի 15-ին Խոջիվանքում Ջավեն վարդապետի գլխավորությամբ կատարվում է հոգեհանգստյան արարողություն Սաթենիկ Օհանջանյանի, Սիմոն Ջավարյանի և Նիկոլ Դումանի գերեզմանների վրա⁴ (նրանց տապանաքարերը գրտնրվում էին իրար կից)⁵։ 1916 թ. հոկտեմբերի 2-ին նըշվում է հանգուցյալի մահվան տարեկիցը⁶։

1 «Հորիզոն», 1915, № 223, 3 հոկտեմբերի, էջ 1; № 224, 4 հոկտ., էջ 1; № 225, 6 հոկտ., էջ 3; № 227, 8 հոկտ., էջ 3: Նրա մասին տես նաև **Եսայան Զ.**, Կեանք մը, «Հորիզոն», 1915, № 250, 6 նոյեմբերի, էջ 1: Վերջին գաղթից հետո Վանից հասնում է Իգդիր, հետո՝ Էջմիածին (№ 227, 8 հոկտ., էջ 3):
2 «Հորիզոն», 1916, № 254, 12 նոյ., էջ 3; № 255, 13 նոյ., էջ 1, 3:
3 «Հորիզոն», 1915, № 225, 6 հոկտ., էջ 3:
4 **Ռ.**, Հոգեհանգիստ, «Հորիզոն», 1915, № 259, 17 նոյեմբերի, էջ 2: **Օզանեան Մ.**, Մեր պանթեոնի մեռելները, «Հորիզոն», 1915, № 260, 18 նոյեմբերի, էջ 2:

5 **Օզանեան Մ.**, նշվ. հոդվ., «Հորիզոն», 1915, № 260, 18 նոյեմբերի, էջ 1:

6 «Հորիզոն», 1916, № 219, 1 հոկտ., էջ 1; № 220, 2 հոկտ., էջ 1:

1915 թ. հոկտեմբերի 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վահան Մինասյան Տեր-Ջաքարյանցը (հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹։

1 «Հորիզոն», 1915, № 232, 14 հոկտեմբերի, էջ 1:

1915 թ. հոկտեմբերի 27-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Օվսաննա Աղամիրյան Սիրզայանցը¹։

1 «Հորիզոն», 1915, № 243, 29 հոկտեմբերի, էջ 1:

1915 թ. հոկտեմբերի 27-ին վախճանվում և նոյեմբերի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Գրիգորյան Խալաթյանցը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹։

1 «Հորիզոն», 1915, № 245, 31 հոկտեմբերի, էջ 1:

1915 թ. նոյեմբերի 2-ին վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ռուբեն Սանթրոքյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Կարապետ եկեղեցում)¹։

1 «Հորիզոն», 1915, № 247, 3 նոյ., էջ 1; № 248, 4 նոյ., էջ 1:

1919 թ. նոյեմբերի 2-ին Խոջիվանքի եկեղեցում կատարվում է պատարագ, իսկ գերեզմանի մոտ՝ հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ Սարգիս Ոսկանյան Տեր-Ոսկանյանցի մահվան 5-րդ տարեկիցի¹։

1 «Աշխատատար», 1919, № 230, 1 նոյեմբերի, էջ 1:

1915 թ. նոյեմբերի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գայանե Սարգսյան Դոշոյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹։ 1916 թ. նոյեմբերի 6-ին նշվում է մահվան տարեկիցը²։

1 «Հորիզոն», 1915, № 248, 4 նոյեմբերի, էջ 1:

2 «Հորիզոն», 1916, № 248, 5 նոյեմբերի, էջ 1:

1915 թ. նոյեմբերի 5-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ռուբեն Ջոհրաբյան Բեգիջանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹։

1 «Հորիզոն», 1915, № 253, 10 նոյեմբերի, էջ 1:

1915 թ. նոյեմբերի 8-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի Առևտրական դպրոցի 5-րդ դասարանի աշակերտ Վաղարշակ Երվանդյան Մամիկոնյանցը¹։

1 «Մշակ», 1915, № 249, 10 նոյեմբերի, էջ 1:

1915 թ. նոյեմբերի 7-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արմենակ Մաղաքյան Սիրաքյանցը (հոգեհանգիստը՝ Հավլաբարի Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹։

1 «Հորիզոն», 1915, № 255, 12 նոյեմբերի, էջ 1:

1915 թ. նոյեմբերի 9-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսանդր Գևորգյան

Ալիխանյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1915, № 256, 13 նոյեմբերի, էջ 1:

1915 թ. նոյեմբերի 18-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վահան Գանիելյան Դավթյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1915, № 263, 21 նոյեմբերի, էջ 1: «Մշակ», 1915, № 259, 21 նոյ., էջ 1:

1915 թ. նոյեմբերի 25-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Օվսաննա Արարատյանը¹:

¹ «Մշակ», 1915, № 264, 28 նոյեմբերի, էջ 1:

1915 թ. նոյեմբերի 28-ին վախճանվում և դեկտեմբերի 3-ին գերեզմանոցում՝ Բաֆ-ֆու շիրմի հարևանությամբ է ամփոփվում Ներսիսյան դրպրոցի տեսուչ, մանկավարժ, հասարակական և թատերական գործիչ սղնախեցի 72-ամյա Սեդրակ Մանդինյանը (04.04.1844): Հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում¹:

1916 թ. նոյեմբերի 27-ին նշվում է հանգուցյալի մահվան տարելիցը²:

Տապանաքարին արձանագրված է եղել.

*Սեդրաք Մանդինեան, / 4 ասր., 1844 - 28 նոյեմբ. 1915*³:

¹ «Հորիզոն», 1915, № 269, 1 դեկտեմբերի, էջ 1; № 270, 2 դեկտ., էջ 1, կենսագրականը՝ էջ 3, № 271, 3 դեկտ., էջ 1: **Հ. Ա.**, Սեդրաք Մանդինեան, «Մշակ», 1915, № 265, 1 դեկտ., էջ 3: Հանգուցյալի մասին տե՛ս **Գանիելյան Ա.**, Սեդրակ Մանդինյան, Երևան, 1964:

² «Հորիզոն», 1916, № 265, 26 նոյեմբերի, էջ 1:

³ **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, էջ 23-24:

1915 թ. դեկտեմբերի 1-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հեղինե Սիմեոնյան Նալբանդյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1915, № 273, 5 դեկտեմբերի, էջ 1; № 274, 6 դեկտ., էջ 1: «Մշակ», 1915, № 269, 5 դեկտ., էջ 1:

1915 թ. դեկտեմբերի 2-ին վախճանվում և 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բախսա Արշակյան Ղևոնդյանը¹:

¹ «Մշակ», 1915, № 266, 2 դեկտեմբերի, էջ 1:

1915 թ. դեկտեմբերի 6-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սեդրակ Սարգսյան Էյրամճյանը¹:

¹ «Հորիզոն», 1915, № 277, 10 դեկտեմբերի, էջ 1:

1915 թ. դեկտեմբերի 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալաշկերտում զոհված երգվյալ հավա-

տարմատարի օգնական, ենթասպա Սարգիս Ալ. Իսրայելյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1915, № 276, 9 դեկտ., էջ 1; № 277, 10 դեկտ., էջ 1:

1915 թ. դեկտեմբերի 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մկրտիչ Ավետյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1915, № 283, 17 դեկտեմբերի, էջ 1:

1915 թ. դեկտեմբերի 16-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում դերասանուհի 51-ամյա տիկ. Փառանձեն Սաղաթեյանը (ծն.՝ Սահակյան): Հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում¹: 1916 թ. դեկտեմբերի 18-ին նշվում է հանգուցյալի մահվան տարելիցը²: Նրա հիշատակին աղյս էլ տապանաքար չի տեղադրվում³:

¹ «Հորիզոն», 1915, № 284, 18 դեկտ., էջ 1; № 285, 19 դեկտ., էջ 1, № 286, 20 դեկտ., էջ 1: «Մշակ», 1915, № 281, 19 դեկտ., էջ 1:

² «Հորիզոն», 1916, № 282, 18 դեկտեմբերի, էջ 1:

³ **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, էջ 58-59:

1915 թ. դեկտեմբերի 25-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մելքոն Աղավեյանը¹:

¹ «Մշակ», 1915, № 287, 26 դեկտեմբերի, էջ 1:

1915 թ. դեկտեմբերի 27-ին վախճանվում և 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սարգիս Մարտիրոսյան Նունուփարյանը¹:

¹ «Մշակ», 1915, № 289, 29 դեկտեմբերի, էջ 1:

1916

1916 թ. դեկտեմբերի 30-ին վախճանվում և 1916 թ. հունվարի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Շուշանիկ Հակոբյան Աղաջանյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 2, 3 յունվարի, էջ 1:

1916 թ. հունվարի 1-ին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նարինգյուլ (Մարիամ) Նիկողոսյան Դավթյանը¹:

¹ «Մշակ», 1916, № 2, 3 յունվարի, էջ 1:

1916 թ. հունվարի 7-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Խաչատուր Վարդանյան Նազարբեգյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1916, № 4, 9 յունվարի, էջ 1; № 5, 10 յունվարի, էջ 1:

1916 թ. հունվարի 12-ին «Օրիանտ» հյուրանոցում ինքնասպան է լինում¹ և 17-ին տոհմական գերեզմանոցում ամփոփվում Բելգոբորոյան-Ուլանյան 12-րդ գնդի ռոտմիստր, 45-ամյա իշխան Գևորգ Գրիգորյան Բեհբուդյանը²:

¹ «Մշակ», 1916, № 8, 15 յունվարի, էջ 3:

² «Մշակ», 1916, № 9, 16 յունվարի, էջ 2:

1916 թ. հունվարի 13-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գայանյան օրիորդաց

դպրոցի շրջանավարտ Խոսրովիդուխտ (Վարյա) Միքայելյան Ղազարյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 11, 17 յունարի, էջ 1: «Մշակ», 1916, № 10, 17 յուն., էջ 1:

1916 թ. հունվարի 15-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Շահգադե (Այանի) Հովհաննիսյան Թումանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ճուրղորեթի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 11, 17 յունարի, էջ 1:

1916 թ. հունվարի 18-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գարեգին Մնացականյան Ջաղինյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 13, 20 յունարի, էջ 1:

1916 թ. հունվարի 20-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նունե Ճուղուրյանը՝ Հարություն քահանա Ճուղուրյանի կողակիցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 16, 23 յունարի, էջ 1; № 17, 24 յուն., էջ 1: «Մշակ», 1916, № 15, 23 յուն., էջ 1:

1916 թ. հունվարի 22-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում հայ դպրոցի ջատագով և բարերար 80-ամյա Մարի Գավթյան Պոպովյանցը¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 18, 26 յունարի, էջ 1: «Մշակ», 1916, № 17, 26 յուն., էջ 1:

1916 թ. հունվարի 26-ին վախճանվում և 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավետիք Մարտիրոսյան Քոչարյանցը (հոգեհանգիստը՝ Կուկիայի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 22, 30 յունարի, էջ 1:

1916 թ. հունվարի 27-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոֆյա Պալոյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Լուսավորիչ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 21, 29 յունարի, էջ 1; № 22, 30 յուն., էջ 1: «Մշակ», 1916, № 20, 29 յուն., էջ 1:

1916 թ. հունվարի 28-ին վախճանվում և 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ջվարթ Հարությունյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1916, № 21, 30 յունվարի, էջ 1:

1916 թ. հունվարի 29-ին վախճանվում և փետրվարի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սեդրակ Ավետիքյան Սահակյանցը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 24, 2 փետրարի, էջ 1:

1916 թ. փետրվարի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովսեփ Մելիք-Հովհաննիսյանը¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 26, 4 փետրարի, էջ 1:

1916 թ. փետրվարի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Խաչատուր Խոջամիրյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

Ի դեպ, հանգուցյալի հիշատակին պսակի փոխարեն Ջանգեզուրից Հայաստանի վերաշինության հանձնաժողովին փոխանցվել է 25, իսկ Տ. Նազարյանի ճաշարանին՝ 50 ռ.²:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 27, 5 փետր., էջ 1; № 29, 7 փետր., էջ 1: «Մշակ», 1916, № 27, 6 փետրվարի, էջ 1:

² «Մշակ», 1916, № 28, 7 փետրվարի, էջ 1:

1916 թ. փետրվարի 6-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գաբրիել Դեմուրյան Հարությունյանցը (հոգեհանգիստը՝ Հավլաբարի Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 30, 9 փետրարի, էջ 1:

1916 թ. փետրվարի 7-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արշակ Ենոքյան Դավթյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1916, № 29, 9 փետրվարի, էջ 1:

1916 թ. փետրվարի 12-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավետիք Արիստակեսյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 35, 15 փետրարի, էջ 1:

1916 թ. փետրվարի 12-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նունե Հովհաննիսյան Փուլինյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1916, № 35, 16 փետրվարի, էջ 2: «Հորիզոն», 1916, № 36, 16 փետր., էջ 1:

1916 թ. փետրվարի 18-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Միրզա Արզումանյանը (հոգեհանգիստը՝ Կուկիայի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 39, 20 փետրարի, էջ 1:

1916 թ. փետրվարի 21-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի վաճառականական բանկի տնօրեն և Բեթղեհեմի Սբ. Աստվածածին եկեղեցու դպրոցի հոգաբարձու Հովհաննես Միքայելյան Խուդադյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: 1920 թ. մարտի 27-ին Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ բարերար Հովհաննես Խուդադյանցի²:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 41, 23 փետրարի, էջ 1; № 43, 25 փետր., էջ 1; № 45, 27 փետր., էջ 1; № 46, 28 փետր., էջ 1: «Մշակ», 1916, № 40, 23 փետր., էջ 1:

² «Աշխատատր», 1920, № 70, 27 մարտի, էջ 1:

1916 թ. փետրվարի 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Երմոնյա Գրիգորյան Ավետիսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 41, 23 փետրարի, էջ 1:

1916 թ. փետրվարի 23-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կատարինե Տեր-Պետրոսյան Քանդարյանցը (ծն.՝ Պատկանյան)¹:

¹ «Մշակ», 1916, № 42, 25 փետրվարի, էջ 2:

1916 թ. մարտի 3-ին վախճանվում և տոհմական դամբարանում է ամփոփվում Քաղաքային դումայի նախկին անդամ, Թիֆլիսի իգական առաջին գիմնազիայի պատվավոր հոգաբարձու Նիկողայոս Հովսեփյան Սիրիմանյանցը¹:

¹ Кавказ. № 52. 6 марта 1916 г. С. 1.

1916 թ. մարտի 9-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նատալյա Բարսեղյան Նազարեթյանցը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 57, 12 մարտի, էջ 1; № 58, 13 մարտի, էջ 1:

1916 թ. մարտի 17-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արշակ Միքայելյան Ասլանազյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 70, 29 մարտի, էջ 1:

1916 թ. մարտի 28-ին վախճանվում և ապրիլի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Եղբայր Մելլանյանների ծխատոտի գործարան»-ի ղեկավար Եղիշե Նիկիտյան (Սկրտչյան) Մելլանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1916, № 74, 3 ապրիլի, էջ 1: «Հորիզոն», 1916, № 74, 2 ապր., էջ 1; № 75, 3 ապր., էջ 1:

1916 թ. մարտի 2-րդ կեսին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Կովկասի հայոց բարեգործական ընկերության բարերար Հովհաննես Դավթյան Խուրդոյանցը: Մեկ տարի անց՝ 1917 թ. մարտի 18-ին, Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան տարելիցի¹:

¹ «Մշակ», 1917, № 58, 17 մարտի, էջ 2; № 59, 18 մարտի, էջ 1:

1916 թ. ապրիլի 1-ին վախճանվում և 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Դավիթ Բասենցյանը (հոգեհանգիստը՝ Չորաբաշի Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 75, 3 ապրիլի, էջ 1:

1916 թ. մարտի 30-ին Բաղեշի մոտ վիրավորվում և Կարսում վախճանվում է Կամավորական առաջին գնդի վաշտապետ ախալցքիացի Արտաշես Մուճյանը¹: Հերոսի դին փոխադրում են Տփղիս և ապրիլի 17-ին ամփոփում գերեզմանոցում (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)²:

¹ Արտաշես Մուճյանի մասին ավելի մանրամասն տե՛ս մեր «Ախալցխա» (Երևան, 2008, էջ 63) աշխատության մեջ: Նաև՝ «Ֆիլմ», 1990, № 5, 20-28 փետրվարի:

² «Մշակ», 1916, № 79, 14 ապրիլի, էջ 2; № 82, 17 ապր., էջ 1; № 83, 19 ապր., էջ 3: «Հորիզոն», 1916, № 80, 14 ապր., էջ 1; № 82, 16 ապր., էջ 1; № 83, 17 ապր., էջ 2: «Գաղափար», 1916, № 26, 20 ապրիլի, էջ 3 («Ապրիլի 17-ին կատարեց Անդրանիկ բանակի վաշտապետ Արտաշես Մուճյանի՝ ուխտեակներից մեկի թաղումը Խօջիվանքի գերեզմանատանը...»):

1916 թ. ապրիլի 11-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում վաճառականների ավագի նախկին օգնական Բարսեղ (Վասիլի) Սարգսյան Եղիազարյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: Մայիսի 19-ին Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում պատարագ է մատուցվում ի հիշատակ մահվան քառասուրյակի²:

¹ «Մշակ», 1916, № 81, 16 ապրիլի, էջ 1; № 82, 17 ապր., էջ 1: «Հորիզոն», 1916, № 82, 16 ապր., էջ 1; № 83, 17 ապր., էջ 2:

² «Մշակ», 1916, № 109, 19 մայիսի, էջ 1:

1916 թ. ապրիլի 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ (Մակի) Թոմասյան Խեչումյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 79, 10 ապրիլի, էջ 2:

1916 թ. ապրիլի 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Միքայել Գերասիմյան Փարսադանյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1916, № 83, 19 ապրիլի, էջ 2; № 84, 20 ապր., էջ 1; № 85, 21 ապր., էջ 1:

1916 թ. ապրիլի 19-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հաջիպապ Հայրաբաբանյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 87, 22 ապրիլի, էջ 1; № 89, 24 ապր., էջ 1:

1916 թ. ապրիլի 23-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր (Գիգո) Դավթյան Ջուրյանցը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 90, 26 ապրիլի, էջ 1: «Մշակ», 1916, № 89, 26 ապր., էջ 2:

1916 թ. ապրիլի 27-ին վախճանվում և մայիսի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ներսես Մարգարյան Մելիք-Փաշայանցը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: 1917 թ. ապրիլի 30-ին նույն եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ մահվան առաջին տարելիցի²:

Խաչատուր և Սիրանուշ Մելիք-Փաշայանները նրա հիշատակին 50 ռ. են նվիրում «Լույս» ընկերությանը՝ հօգուտ չքավոր երեխաների ձրի ուսումնարանի³:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 94, 30 ապրիլի, էջ 1:

² «Մշակ», 1917, № 87, 29 ապրիլի, էջ 1; № 88, 30 ապր., էջ 1:

³ «Հորիզոն», 1916, № 95, 1 մայիսի, էջ 3:

1916 թ. ապրիլի 27-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Բաղդա-

սարյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1916, № 94, 30 ապրիլի, էջ 1:

1916 թ. ապրիլի 28-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հախնազար Գանադյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մեղրանի Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1916, № 94, 30 ապրիլի, էջ 1:

1916 թ. ապրիլի 26-ին վախճանվում և մայիսի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Կարապետյան Կուզանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹: Ի հիշատակ հանգուցյալի՝ Ջաքար Ջաքարյանը 25 ռ. է նվիրում «Նվեր մանուկներին» ընկերության վարչությանը²:

1 «Հորիզոն», 1916, № 95, 1 մայիսի, էջ 1:

2 Նշվ. հոդվ., էջ 3:

1916 թ. ապրիլի 28-ին վախճանվում և մայիսի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում դերձակ Լևոնի դուստրը՝ 7-ամյա Հռիփսիմե Դեպեյանցը¹:

1 «Մշակ», 1916, № 93, 30 ապրիլի, էջ 1:

1916 թ. ապրիլի 29-ին վախճանվում և մայիսի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տիգրան Գանիելյան Դավթյանցը¹:

1 «Մշակ», 1916, № 94, 1 մայիսի, էջ 1:

1916 թ. ապրիլի 30-ին վախճանվում և մայիսի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Պետրոզարտի առևտրական ինստիտուտի ուսանող Երվանդ Ավետիսյանը (հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹: Ի դեպ, 1917 թ. մայիսի 7-ին տեղի է ունենում տարելիցի հանդեսի և մահարձանի օժման արարողությունը²:

1 «Հորիզոն», 1916, № 97, 4 մայիսի, էջ 1:

2 «Հորիզոն», 1917, № 94, 7 մայիսի, էջ 1:

1916 թ. մայիսի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ներսես Մարգարյան Մելիք-Փաշայանցը¹:

1 «Մշակ», 1916, № 91, 28 ապրիլի, էջ 1; № 93, 30 ապր., էջ 1:

1916 թ. մայիսի 3-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սաթենիկ Դահրամանյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Մարգիս եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1916, № 100, 7 մայիսի, էջ 1:

1916 թ. մայիսի 6-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հռիփսիմե Չախարյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1916, № 101, 8 մայիսի, էջ 1:

1916 թ. մայիսի 6-ին ամուսնու ձեռքով սպանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հռիփսիմե Գրիգորյան Տեր-Աբրահամյանը (ծն.՝ Տեր-Միքայելյան)¹:

1 «Մշակ», 1916, № 100, 8 մայիսի, էջ 1:

1916 թ. մայիսի 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցու ավագ քահանա, ուսուցիչ Սիմոն Չմշկյանը¹: Թիֆլիսում առաջին օրհորդաց դպրոցի հիմնադիրը²:

1 «Մշակ», 1916, № 99, 7 մայիսի, էջ 1; № 100, 8 մայ., էջ 1: «Հորիզոն», 1916, № 100, 7 մայ., էջ 1; № 101, 8 մայ., էջ 1:

2 «Մշակ», 1916, № 100, 8 մայիսի, էջ 3:

1916 թ. մայիսի 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գաբրիել Մունդուկյանի ավագ դուստրը՝ Նունե Մունդուկյանը¹:

1 «Մշակ», 1916, № 105, 14 մայիսի, էջ 3:

1916 թ. մայիսի 12-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կարապետ Արզումանյան Օհանյանցը¹:

1 «Մշակ», 1916, № 106, 15 մայիսի, էջ 1:

1916 թ. մայիսի 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սիրական Բուռնուչյանը¹:

1 «Հորիզոն», 1916, № 104, 12 մայիսի, էջ 3:

1916 թ. մայիսի 16-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի արական III գիմնազիայի շրջանավարտ Մարտիրոս (Մարտին) Սարգսյան Ստեփանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹: Մեկ տարի անց՝ 1917 թ. մայիսի 21-ին, նույն եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան առաջին տարելիցի²:

1 «Հորիզոն», 1916, № 112, 22 մայիսի, էջ 1: «Մշակ», 1916, № 108, 18 մայ., էջ 2; № 110, 21 մայ., էջ 1; № 111, 22 մայ., էջ 1:

2 «Մշակ», 1917, № 105, 21 մայիսի, էջ 1:

1916 թ. մայիսի 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում երդվյալ հավատարմատար Կարապետ (Գերասիմ) Գալստյան Յակուբյանցը (հոգեհանգիստը՝ Քանդանց եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1916, № 110, 21 մայիսի, էջ 1; № 111, 22 մայիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1916, № 111, 21 մայիսի, էջ 1; № 112, 22 մայիսի, էջ 1: Кавказское слово. № 113. 21 мая 1916 г. С. 1; № 114. 22 мая 1916 г. С. 1.

1916 թ. մայիսի 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սարվինազ Աղեքսանդրյան Ռաֆայելյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Կարապետ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1916, № 111, 21 մայիսի, էջ 1: «Մշակ», 1916, № 110, 21 մայիսի, էջ 1:

1916 թ. մայիսի 25-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կարսի ռեալական ուսումնարանի աշակերտ Յուլյա Տեր-Աղայանը¹:

1 «Մշակ», 1916, № 115, 27 մայիսի, էջ 1:

1916 թ. մայիսի 26-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Մնացական Խաչատրյան Շահրեկյանցը¹:

1 «Հորիզոն», 1916, № 117, 28 մայիսի, էջ 1:

1916 թ. մայիսի 15-ին Ռևանդուզի ճակատամարտում զոհվում է և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում

վում Հայկական կամավորական IV գնդի հրամանատար 58-ամյա Արշակ Գավաֆյանը՝ Քեռին¹ (հոգեհանգիստը՝ Վանքի ավագ եկեղեցում)²:

1916 թ. մայիսի 21-ին հեռագրով հայտնում են. «Քեռիի մարմինը զորահրամանատարի թոյլտուրքեամբ կը փոխադրուի Մալմաստ և կը թաղուի եկեղեցու բակում»³, սակայն Ազգային բյուրոն հեռագրում է, որ «հայ ռազմիկի աճիւնը փոխադրեն անպատճառ Թիֆլիս»⁴: Մայիսի 28-ին դին կայարանից փոխադրվում է Վանքի եկեղեցի և 29-ին ամփոփվում գերեզմանոցում (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)⁵. «...տեղի ունեցաւ Քեռու թաղումը: Հանգուցեալի մարմինը պատերազմի դաշտից բերած էր Վանքի եկեղեցին: ...խումն բազմութեան ուղեկցութեամբ, առաջնորդուեց Խոջիվանքի գերեզմանատուն...»⁶:

Ի դեպ, Քեռու հիշատակին Միքայել Մելքոնյանցը և Անտոն Գատազյանը Նիկողայան կամրջի հայ վաճառականների շրջանում հանգանակել էին 97 ռ., որից 50 ռ. հատկացվել էր Ս. Նազարյանի ճաշարանին, իսկ 47 ռ.՝ հայ փախստական որբերին⁷:

Քեռու մահվան առնչությամբ Մոսկվայի հայկական կոմիտեի նախագահ Ստ. Մամիկոնյանը Մեսրոպ եպիսկոպոսին ուղարկում է մի հեռագիր, որում նշվում է. «Մոսկվայի հայկական կոմիտեւը իմանալով Քեռիի մահվան լուրը, արտակարգ ժողովում որոշեց խորին ցաւակցութիւն յայտնել մեր ժողովրդի կրած անփոխարինելի կորստի համար: Ընկած հերոսի յիշատակին կօմիտեւը որոշեց կազմել ֆօնդ,

կամատրներին և նրանց ընտանիքներին նպաստ տալու համար: Յիշեալ ֆօնդին յատկացվել է 5000 ռ.: Կօմիտեւը իր ջերմ ցանկութիւնն է յայտնում, որ ժողովրդական առաջնորդի աճիւնը թաղվի իր հայրենիքում»⁸:

- 1 «Մշակ», 1916, № 116, 28 մայիսի, էջ 1; № 117, 29 մայիսի, էջ 1, 3: Թաղման մասին տե՛ս № 118, 31 մայ., էջ 3: «Հորիզոն», 1916, № 113, 24 մայ., էջ 2:
- 2 «Հորիզոն», 1916, № 117, 28 մայիսի, էջ 1: Կենսագրական տվյալների մասին տե՛ս № 113, 24 մայ., էջ 1, իսկ տարբեր հոդվածներ՝ «Հորիզոն», 1916, № 118, 29 մայ., էջ 1-3; № 119, 31 մայիսի, էջ 2: Քեռու՝ Պարսկաստանի ռազմական գործունեության մասին տե՛ս Ֆ.-օ. Քեռին Պարսկաստանում, «Հորիզոն», 1916, № 137, 22 յունիսի, էջ 1-2; № 138, 23 յուն., էջ 2: «Հորիզոն», 1916, № 150, 8 յուլիսի, էջ 1:
- 3 «Հորիզոն», 1916, № 114, 25 մայիսի, էջ 1:
- 4 «Հորիզոն», 1916, № 115, 26 մայիսի, էջ 2:
- 5 «Մշակ», 1916, № 110, 21 մայիսի, էջ 3, № 114, 26 մայ., էջ 3; № 117, 29 մայ., էջ 2; № 118, 31 մայ., էջ 2: «Համբարաբեր», 1916, № 22, 29 մայ., էջ 677-678: «Կոչնակ», 1916, № 32, 5 օգոստոսի, էջ 840: Քեռու մասին մահախոսականներ, հուշեր և զանազան այլ նյութեր տե՛ս «Հորիզոն», 1916, № 117, 28 մայիսի, էջ 2; № 118, 29 մայ., էջ 1-3; № 119, 31 մայ., էջ 2; № 123, 4 յունիսի, էջ 2 և այլն:
- 6 «Գաղափար», 1916, № 43, 1 յունիսի, էջ 3:
- 7 «Մշակ», 1916, № 118, 31 մայիսի, էջ 3:
- 8 «Մշակ», 1916, № 122, 4 յունիսի, էջ 3:

1916 թ. մայիսի 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում 8-րդ հրացանաձիգ գնդի բժիշկ Վահան Նիսաբյան Գևորգյանը¹:

- 1 «Մշակ», 1916, № 117, 29 մայիսի, էջ 1:

1916 թ. մայիսի 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարդուհի Կարապետյան Կյուլպենկյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

Ի դեպ, նրա զավակները՝ Չարուհին և Մերովբեն, հոգեհացի փոխարեն 100-ական ռուբլի էին փոխանցել Ս. Նազարյանի ճաշարանին, Գայանյան դըպրոցի որբերի ճաշարանին և Ծիրանավորի որբանոցին, իսկ Սոֆյա և Հայկ Թուրաբյանները՝ 20 ռ. Ս. Նազարյանի ճաշարանին²:

- 1 «Մշակ», 1916, № 117, 29 մայիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1916, № 118, 29 մայիսի, էջ 1:
- 2 «Մշակ», 1916, № 118, 31 մայիսի, էջ 3:

1916 թ. հունիսի 4-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիսաբեթ Մողոմոնյան Արամյանցը (հոգեհանգիստը՝ Կուկիայի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

- 1 «Մշակ», 1916, № 124, 7 հունիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1916, № 125, 7 յունիսի, էջ 1:

1916 թ. հունիսի 4-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Ախաշյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1916, № 125, 7 յունիսի, էջ 1:

1916 թ. հունիսի 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Հակոբյան Հայրապետյանցը՝ «Ստամբուլցի» (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Կարապետ եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1916, № 128, 10 յունիսի, էջ 1:

1916 թ. հունիսի 12-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Համազասպ Շահինյան Հեքթրյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1916, № 131, 15 յունիսի, էջ 1:

1916 թ. հունիսի 14-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսանդր (Ալեքսի) Պետրոսյան Մելիքյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1916, № 134, 18 յունիսի, էջ 1:

1916 թ. հունիսի 28-ին Բաթումում վախճանվում և հուլիսի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Անդրանիկի ամենամտերիմ զինակիցներից մեկը՝ գյումուշխանեցի խմբապետ Ավոն (Ավետիս Բզյան, Երիցյան)¹: Հոգեհանգիստը կատարում է Ատրպատակահի թեմի առաջնորդ Ներսես եպիսկոպոսը Վանքի եկեղեցում:

«Բաթումից բերելով՝ Խոջիվանքի գերեզմանատանը հողին յանձնեց հայ մարտիկներից մեկի՝ խմբապետ Աւօի մարմինը: Իբրև կամատրական վաշտերից մեկի ղեկավար, հանգուցեալը կամատրական չարքաշ կեանքի մէջ կորցրել էր իւր առողջութիւնը, իսկ ընտանիքի և սիրասուն դստեր կորուստը հայրենիքում, նրան վշտով գերեզման մըտցրին»²:

1 «Հորիզոն», 1916, № 145, 2 յուլիսի, էջ 1-3; № 146, 3 յուլ., էջ 1-2: «Մշակ», 1916, № 145, 3 յուլիսի, էջ 1: Кавказское слово. № 148. 3 июля 1916 г. С. 3; № 149. 5 июля 1916 г. С. 3.
2 «Գաղափար», 1916, № 56, 6 յուլիսի, էջ 3:

1916 թ. հունիսի 28-ին վախճանվում և հուլիսի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բաբա Մանուկյան Չանփոլադյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

Հանգուցյալի որդիները՝ Եսային, Ալեքսանդրը, Եղիան և Միքայելը, հոր հիշատակին նվիրաբերել են 1500 ռ., որից «...500 ռ. դրվում է վեհ. կաթողիկոսի տրամադրութեան տակ՝ Հայաստանի վերաշինութեանը գործադրելու, 200 ռ.՝ Կովկասեան հայոց բարեգ. ընկերութեանը, 200 ռուբլի՝ Կենտրոնական կոմիտեին, 500 ռ.՝ Հին Նախիջևանի դպրոցի շինութեան համար և 100 ռուբլի Հին Նախիջևանի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցուն»²:

1 «Հորիզոն», 1916, № 144, 30 յունիսի, էջ 1; № 145, 2 յուլ., էջ 1: «Մշակ», 1916, № 144, 2 յուլիսի, էջ 1:
2 «Մշակ», 1916, № 148, 7 յուլիսի, էջ 3:

1916 թ. հունիսի 28-ին վախճանվում և հուլիսի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ստեփան Կարապետյան Գրիգորյանցը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1916, № 145, 2 յուլիսի, էջ 1:

1916 թ. հուլիսի 1-ին Մուշի շրջանի մարտերում հերոսաբար զոհվում և օգոստոսի 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում պողպորուչիկ Արմենակ Եփրեմյան Ատոմյանցը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹. «Յուղարկատրութիւնը և թաղումը տեղի ունեցաւ զինուորական պատիւներով»²:

1 «Հորիզոն», 1916, № 173, 5 օգոստոսի, էջ 1: «Մշակ», 1916, № 172, 5 օգոս., էջ 1: Армянский вестник. № 30. 21 августа 1916 г. С. 15.
2 «Մշակ», 1916, № 176, 10 օգոստոսի, էջ 3:

1916 թ. հուլիսի 3-ին Միքայելյանի անվան հիվանդանոցում վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում 80-ամյա Միքայել Եսայան Սալամբեկյանցը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

Գայանյան դպրոցի հիմնադիրներից էր, «Հալաբարի Մարիամեան դպրոցի խնամակալ, որի պահպանութեան և ապահովութեան գործում շատ մեծ ծառայութիւն ունի կատարած Կարապետ Թէմուրազեանցի օրով, Հալաբարի Խոջիվանքի գերեզմանատան բարեկարգիչ և վերաշինող, Էջմիածնի վեհարանի վերաշինութեան ղեկավար, Թիֆլիսի Վանքի տաճարի ներքին ու արտաքին և առաջնորդարանի վերանորոգութեան ու բարեկարգութեան ղեկավար Ալ. Մանթաշեանի հաշուով, Մցխէթի տաճարի վերանորոգութեան անդամ, Ծինամաձղվարիանի ուսումնարանի շինութեան ճարտարապետ, որոնց համար ոչ մի վարձ կամ չնչին բան: Միքայել Սալամբեգեան՝ ուսուցիչ: 23 տարի Ներսիսեան հոգևոր դպրոցում, օրիորդաց ինստիտուտում և զավեղենիայում և այլն և այլն»²:

1 «Հորիզոն», 1916, № 149, 7 յուլիսի, էջ 1: «Մշակ», 1916, № 148, 7 յուլ., էջ 1:
2 **Միքայել Սալամբեգեան**, «Մշակ», 1916, № 148, 7 յուլիսի, էջ 3: Նշվել է նաև. «Հանգուցեալը իբրև ուսուցիչ՝ կրթել է մի ամբողջ սերունդ և նրա 1000-աւոր աշակերտները յարգանքով են յիշում նրա անունը: Իբրև ճարտարապետ՝ չի խնայել ոչ մի ջանք մեր հասարակական հիմնարկութիւնները ճարտարապետական և տեխնիքական պատշաճ և վայելուչ վիճակի մէջ դնելու: Իբրև հասարակական գործիչ, վաթսու-

նական թականներից մասնակցել է ժողովրդական հիմնարկությունների բարգաւաճման: Նա ազգային խորական ոգուն դեմ է եղել և նոյնքան աջակցել է վրաց հիմնարկութեանց, որչափ և իր մայրենի հիմնարկութեանց («Գաղափար», 1916, № 57, 8 յուլիսի, էջ 3):

1916 թ. հուլիսի 7-ին վախճանվում և հուլիսի 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արմենակ Ահարոնյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1916, № 152, 10 յուլիսի, էջ 1:

1916 թ. հուլիսի 12-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գաբրիել Տեր-Գավթյանը¹:

1 «Հորիզոն», 1916, № 156, 15 յուլիսի, էջ 1:

1916 թ. հուլիսի 14-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սինաս Մելքոնյան Աթաբեկյանը¹:

1 «Հորիզոն», 1916, № 158, 17 յուլիսի, էջ 1: «Մշակ», 1916, № 157, 17 յուլիսի, էջ 1:

1916 թ. հուլիսի 17-ին վախճանվում և օգոստոսի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում պողպորուչիկ Վիկտոր Կարապետյան Մանուելյանը (պատարագն ու հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹: 1917 թ. հուլիսի 16-ին նույն եկեղեցում կատարվում է հանգուցյալի մահվան առաջին տարեկիցին նվիրված հոգեհանգիստ²:

1 «Հորիզոն», 1916, № 174, 6 օգոստոսի, էջ 1: «Մշակ», 1916, № 161, 23 յուլիսի, էջ 2-3; № 173, 6 օգոստոսի, էջ 1: Армянский вестник. № 30. 21 августа 1916 г. С. 15.

2 «Մշակ», 1917, № 146, 16 յուլիսի, էջ 1:

1916 թ. հուլիսի 24-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Փառանձեմ Նազարեթյան Մատոյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1916, № 164, 26 յուլիսի, էջ 1:

1916 թ. հուլիսի 24-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Մշակ» թերթի գրաշար Գևորգ (Գիվի) Միքայելյան Պապուլյանը¹: Ի դեպ, 1917 թ. հուլիսի 16-ին տեղի է ունենում հանգուցյալի մահվան առաջին տարեկիցի և հուշարձանի բացման արարողություն²:

1 «Մշակ», 1916, № 163, 26 յուլիսի, էջ 1; № 164, 27 յուլ., էջ 1:

2 «Մշակ», 1917, № 152, 23 յուլիսի, էջ 1:

1916 թ. հուլիսի 27-ին վախճանվում և 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կեկել Մելիքյան Գուլյանը¹:

1 «Մշակ», 1916, № 166, 29 յուլիսի, էջ 1; № 168, 31 յուլիսի, էջ 1:

1916 թ. հուլիսի 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աբրահամ Մարտիրոսյան Եսայբեգյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹: 1917 թ. օգոստոսի 20-ին նշվում է մահվան տարեկիցը²:

1 «Հորիզոն», 1916, № 168, 30 յուլիսի, էջ 1; № 169, 31 յուլ., էջ 1:

2 «Հորիզոն», 1917, № 176, 19 օգոստոսի, էջ 1:

1916 թ. օգոստոսի 1-ին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիաբեթ Թաթոսյան Ստեփանբեգյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹: 1917 թ. օգոստոսի 5-ին նշվում է մահվան տարեկիցը²:

1 «Հորիզոն», 1916, № 171, 3 օգոստոսի, էջ 1: «Մշակ», 1916, № 170, 3 օգոս., էջ 1:

2 «Հորիզոն», 1917, № 164, 4 օգոստոսի, էջ 1:

1916 թ. օգոստոսի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բժիշկ Արսեն Արիստակեսյան Խանդամիրյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1916, № 174, 7 օգոստոսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1916, № 175, 7 օգոս., էջ 1:

1916 թ. օգոստոսի 10-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արամայիս Մելիք-Արամյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1916, № 181, 14 օգոստոսի, էջ 1:

1916 թ. օգոստոսի 11-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մելքոն Խաչատրյանը (հոգեհանգիստը՝ Սր. Կարապետ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1916, № 180, 13 օգոստոսի, էջ 1: «Մշակ», 1916, № 179, 13 օգոս., էջ 1:

1916 թ. օգոստոսի 17-ին պատերազմում զոհվում և հոկտեմբերի 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կովկասյան հրացանաձիգ 16-րդ գնդի պողպորուչիկ Ներսես Ալեքսանդրյան Բաղդասարյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹: 1917 թ. սեպտեմբերի 17-ին Քամոյանց Սր. Գևորգ եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգստյան արարողություն՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան առաջին տարեկիցի²:

1 «Մշակ», 1916, № 235, 21 հոկտեմբերի, էջ 1:

2 «Մշակ», 1917, № 197, 17 սեպտեմբերի, էջ 1:

1916 թ. օգոստոսի 19-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Փեփրոնյա Գրիգորյան Քաբաճյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1916, № 186, 21 օգոստոսի, էջ 1:

1916 թ. օգոստոսի 19-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում արղահանցի Հարություն Կարապետյան Տեր-Բաղդասարյանը (հոգեհանգիստը՝ Խոջիվանքի եկեղեցում)¹: Ի դեպ, 1917 թ. օգոստոսի 27-ին նշվում է մահվան տարեկիցը²:

1 «Հորիզոն», 1916, № 186, 21 օգոստոսի, էջ 1: «Մշակ», 1916, № 185, 21 օգոս., էջ 1:

2 «Հորիզոն», 1917, № 183, 27 օգոստոսի, էջ 1:

1916 թ. օգոստոսի 21-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարթա Գաբրիելյան Բերոյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1916, № 188, 24 օգոստոսի, էջ 1:

1916 թ. օգոստոսի 21-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Միքայել Եգորյան Կանսարականը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 189, 25 օգոստոսի, էջ 1:

1916 թ. օգոստոսի 28-ին վախճանվում և սեպտեմբերի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հոփիսինե Գևորգյան Տեր-Սկրտչյանը (հոգեհանգիստը՝ Հավաբարի Սբ. Սինաս եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 194, 31 օգոստոսի, էջ 1: «Մշակ», 1916, № 193, 31 օգոստոսի, էջ 1:

1916 թ. օգոստոսի 31-ին վախճանվում և սեպտեմբերի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կատարինե Բոգդանյան Տեր-Դավթյանը (հոգեհանգիստը՝ Կաթողիկե Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 194, 31 օգոստոսի, էջ 1: «Մշակ», 1916, № 193, 31 օգոստոսի, էջ 2; № 194, 1 սեպտեմբերի, էջ 1:

1916 թ. օգոստոսի 31-ին վախճանվում և սեպտեմբերի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովսեփ Գասպարյանը¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 197, 3 սեպտ., էջ 1; № 198, 4 սեպտ., էջ 1:

1916 թ. սեպտեմբեր 11-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մուշեղ Հակոբյան Տեր-Հովհաննիսյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 205, 15 սեպտեմբերի, էջ 1:

1916 թ. սեպտեմբեր 20-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սբ. Նշան եկեղեցու քահանա Գրիգոր Շերմազանյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Նշան եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 212, 23 սեպտեմբերի, էջ 1; № 213, 24 սեպտ., էջ 1; № 214, 25 սեպտ., էջ 1:

1916 թ. սեպտեմբեր 24-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ (Վերոջկա) Հովհաննիսյան Գևորգյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 214, 25 սեպտ., էջ 1; № 215, 27 սեպտ., էջ 1:

1916 թ. հոկտեմբերի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Լալալյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 221, 4 հոկտ., էջ 1; № 222, 5 հոկտ., էջ 1:

1916 թ. հոկտեմբերի 4-ին վախճանում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նատալյա Սադաղյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 225, 8 հոկտեմբերի, էջ 1:

1916 թ. հոկտեմբերի 12-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Երզրնկյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Նշան եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 230, 15 հոկտեմբերի, էջ 1:

1916 թ. հոկտեմբերի 13-ին վախճանում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի առաջին գիմնազիայի աշակերտ Սամվել Մելիք-Ստեփանյանը (հոգեհանգիստը՝ Խոջիվանքի եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 230, 15 հոկտեմբերի, էջ 1:

1916 թ. հոկտեմբերի 13-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արշակ Հարությունյան Հակոբջանյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 231, 16 հոկտեմբերի, էջ 1:

1916 թ. հոկտեմբերի 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Լևոն Խոջամիրյանը (հոգեհանգիստը՝ Խոջիվանքի եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 230, 15 հոկտեմբերի, էջ 1:

1916 թ. Կրասնոյարսկում վախճանվում և հոկտեմբերի 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սուրեն Սպանդարյանը (հոգեհանգիստը՝ Քանդանոց եկեղեցում, Դվորցովայա փողոց)¹:

¹ «Գաղափար», 1916, № 85, 16 հոկտեմբերի, էջ 1:

1916 թ. հոկտեմբերի 16-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարթա Վարդանյան Սարգսյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Կարապետ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 232, 18 հոկտեմբերի, էջ 1:

1916 թ. հոկտեմբերի 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարդանուշ Դանիելյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 242, 29 հոկտեմբերի, էջ 1; № 243, 30 հոկտ., էջ 1:

1916 թ. նոյեմբերի 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մոսկվայի համալսարանի պատմահոգեբանական ֆակուլտետի երկրորդ կուրսի ուսանողուհի Զիզիկ Մերեբյակյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 249, 6 նոյեմբերի, էջ 1:

1916 թ. նոյեմբերի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Միրոնյան Ռոստոմյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 249, 6 նոյեմբերի, էջ 1:

1916 թ. նոյեմբերի 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ռազմաճակատում զոհված հրետանու պորուչիկ Գևորգ Պետրոսյան Զիթոցյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1916, № 252, 10 նոյ., էջ 1; № 253, 11 նոյ., էջ 3:

1916 թ. նոյեմբերի 10-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ջրի և Էժանազին ճաշարանների ու թեյարանների ընկերության պատ-

վաճակոր անդամ Մելանյա (Մալաշա) Մելքունյան Բաբանասյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹: Հայտնի է, որ հանգուցյալը տիկին Մարիամ Ծովիանյանի հետ Թիֆլիսում հիմնում է ձրի և էժանագին ճաշարան²:

1 «Հորիզոն», 1916, № 254, 12 նոյեմբերի, էջ 1: «Մշակ», 1916, № 255, 13 նոյ., էջ 1:

2 Տ., Մելանյա Բաբանոսեան, «Մշակ», 1916, № 255, 13 նոյ., էջ 3:

1916 թ. նոյեմբերի 16-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սերյոժա Բարսեղյանը (հոգեհանգիստը՝ Քանոյանց եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1916, № 259, 18 նոյեմբերի, էջ 1:

1916 թ. նոյեմբերի 25-ին Միքայել Արամյանցի հիվանդանոցում վախճանվում և դեկտեմբերի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում գրող, հասարակական գործիչ շամսխեցի 54-ամյա Սեդրակ Ավագյան Թառայանցը¹:

1 «Մշակ», 1916, № 265, 26 նոյեմբերի, էջ 3; № 267, 29 նոյ., էջ 3: «Հորիզոն», 1916, № 270, 2 դեկտեմբերի, էջ 2; № 271, 3 դեկտ., էջ 1; № 272, 6 դեկտ., էջ 3: «Գաղափար», 1916, № 103, 4 դեկտ., էջ 1: Кавказское слово. № 270. 6 декабря 1916 г. С. 3.

1916 թ. նոյեմբերի 26-ին 67 տարեկանում վախճանվում և դեկտեմբերի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում հասարակական գործիչ, հրապարակախոս, լեզվաբան, «Համետ»-ի հայերեն թարգմանիչ, «Մշակ»-ի բազմամյա թղթակից, Հայաստանի վերաշինության հանձնաժողովի, Հայ նպաստամատույց ընկերության վարչության և Հայոց ազգագրական ընկերության անդամ գյումրեցի Ավետիք Մ. Եզեկյանցը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹: 1917 թ. հունվարի 8-ին կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ մահվան քառասնորյակի²:

1 Հ. Ա., Ավետիք Մ. Եզեկեան, «Մշակ», 1916, № 266, 27 նոյեմբերի, էջ 3 և № 269, 1 դեկտեմբերի, էջ 1, 3: Кавказское слово. № 264. 29 ноября 1916 г. С. 3; № 269. 4 декабря 1916 г. С. 3. «Հորիզոն», 1916, № 268, 30 նոյ., էջ 1 (հիշվում է որպես Հայոց որամատիկական ընկերության խորհրդի փոխանդամ), № 269, 1 դեկտ., էջ 1; № 271, 3 դեկտ., էջ 1, 3; № 272, 6 դեկտ., էջ 3:

2 «Մշակ», 1917, № 4, 6 յունվարի, էջ 2:

1916 թ. նոյեմբերի 27-ին վախճանվում և դեկտեմբերի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ Բաղդասարյան Նավտիկյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մեյդանի Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1916, № 268, 30 նոյեմբերի, էջ 1:

1916 թ. նոյեմբերի 23-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում երգվյալ հավատարմատար, փաստաբան երևանցի Վարդան Ի. Եղիազարյանցը¹:

1 «Հովիտ», 1916, № 47, 4 դեկտեմբերի, էջ 739-740: Ա. Աթ., Վարդան Եղիազարեան, «Մշակ», 1916, № 266, 27 նոյեմբ., էջ 3: Кавказ. № 267. 29 ноября 1916 г. С. 3. Кавказское слово. № 260, 24 ноября 1916 г. С. 2.

1916 թ. նոյեմբերի 29-ին վախճանվում և դեկտեմբերի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գայանյան դպրոցի 7-րդ դասարանի աշակերտուհի Մարուսյան՝ Մարիամ Ստեփանյան Մարտիրոսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մեյդանի Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1916, № 271, 3 դեկտեմբերի, էջ 1:

1916 թ. դեկտեմբերի 1-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Վարդանյան Բաբայանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1916, № 276, 11 դեկտեմբերի, էջ 1:

1916 թ. դեկտեմբերի 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի փոխադարձ վարկի ընկերության նախկին պաշտոնյա Դավիթ Տեր-Դավթյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1916, № 273, 7 դեկտ., էջ 1; № 274, 8 դեկտ., էջ 1:

1916 թ. դեկտեմբերի 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գյուլադա Բաղդասարյան Ամիրխանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մեյդանի Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1916, № 273, 7 դեկտեմբերի, էջ 1:

1916 թ. դեկտեմբերի 8-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արուսյակ Ջոխայանցը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1916, № 276, 11 դեկտեմբերի, էջ 1:

1916 թ. դեկտեմբերի 25-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավետիք Հարությունյան Մամիկոնյանցը (հոգեհանգիստը՝ Խոջիվանքի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1916, № 291, 29 դեկտեմբերի, էջ 1:

1916 թ. դեկտեմբերի 26-ին բժավոր տիֆից վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Պետրոզարդի գյուղատնտեսական ճեմարանի ուսանող, Տիֆլիսի № 40 հիվանդանոցի աշխատակից ազուլիսցի Վաղինակ (Վաղո) Չաքարյան Չարգարյանցը (հոգեհանգիստը՝ Քանոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: Ի հիշատակ հանգուցյալի՝ ընկերները մոտ 300 կտոր գիրք են նվիրում Սաթենիկ Օհանջանյանցի անվան մանկական գրադարանին²:

1 «Հորիզոն», 1916, № 290, 28 դեկտեմբերի, էջ 1; № 291, 29 դեկտ., էջ 1, 3:

2 «Հորիզոն», 1916, № 291, 29 դեկտեմբերի, էջ 3:

1916 թ. եղծված արձանագրությամբ տապանաբարին ընթերցվել է.

...Ու .../ սայ/ ...րեան/ ...երդան .../ ...աւ .../
... (1) 916 թ. ... / ... ամսի / ... 18 ամսց:

Հրատ. **Մուրադյան Ս.**, Армянская эпитафия Грузии. Тбилиси, Ереван, 1988, С. 98.

1917

1916 թ. վերջին վախճանվում և 1917 թ. հունվարի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ասատուր Գեորասիանյան Խաչատրյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹: Փետրվարի 5-ին Սբ. Նշան եկեղեցում տեղի է ունենում հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան քառասունօրյակի²:

1 «Հորիզոն», 1917, № 1, 1 յունվարի, էջ 1: «Մշակ», 1917, № 1, 1 յուն., էջ 1:
2 «Մշակ», 1917, № 27, 5 փետրվարի, էջ 2:

1917 թ. հունվարի 1-ին վաղաժամ վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տրդատ (Ստոպ) Վասակյան Փիլիպպոսյանցը¹:

1 «Մշակ», 1917, № 2, 3 յունվարի, էջ 1:

1917 թ. հունվարի 6-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թորոս Համբարձումյան Իլոյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մեյդանի Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: Ի դեպ, նրա ցանկությամբ որդին՝ Գևորգը, ի հիշատակ հոր, մի շարք նվիրատվություններ է կատարել (Խարբերդի գաղթականներին, վիրախոս վայրերում գործող հայ դպրոցներին, Կովկասի և Ալեքսանդրապոլի հայոց բարեգործական ընկերություններին, Կաթողիկե եկեղեցու, Էջմիածնեցոց Մարիամյան օրիորդաց ծխական դպրոցներին և այլն)²:

1 «Հորիզոն», 1917, № 5, 10 յունվարի, էջ 1:
2 «Հորիզոն», 1917, № 9, 15 յունվարի, էջ 3:

1917 թ. հունվարի 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Զրիի Հերթիֆ գյուղից Մանասե Ասատուրյանը¹:

1 «Գաղափար», 1917, № 119, 18 յունվարի, էջ 3:

1917 թ. հունվարի 11-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հարություն Սիմոնյան Ավետիսյանցը¹:

1 «Մշակ», 1917, № 8, 13 յունվարի, էջ 1:

1917 թ. հունվարի 11-ին վաղաժամ վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Շուշանիկ Հովհաննիսյան Ղազանջյանցը (ծն.՝ Ափոյան): Հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում¹: Ի դեպ, ամուսինը՝ Անուշավան Ղազանջյանցը, կնոջ հիշատակը հավերժացնելու նպատակով 15.000 ռուբլի է նվիրում Սաբուրթալո արվարձանում հայոց եկեղեցական-ծխական դպրոց բացելու համար²: Փետրվարի 26-ին նույն եկեղեցում տեղի է ունենում հոգեհանգիստ մահվան քառասունօրյակի առիթով³: Մեկ տարի անց նույն եկեղեցում կատարված հոգեհանգստի կապակցությամբ հանգուցյալը հիշվում է որպես նորաբաց «Շուշանիկ Անուշավանի Ղազանջյան» դպրոցի բարերարուհի⁴:

1 «Հորիզոն», 1917, № 10, 17 յունվարի, էջ 1: «Մշակ», 1917, № 9, 15 յունվարի, էջ 2; № 10, 17 յուն., էջ 2; № 15, 22 յուն., էջ 1:
2 «Հորիզոն», 1917, № 15, 22 յունվարի, էջ 3:
3 «Մշակ», 1917, № 41, 25 փետրվարի, էջ 1; № 42, 26 փետր., էջ 1:
4 «Մշակ», 1918, № 13, 20 յունվարի, էջ 1:

1917 թ. հունվարի 14-ին ոտքն անդամահատելուց հետո վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հայկական 6-րդ կամավորական գնդի զինվոր ռոդոսթոցի Հակոբ Սիմոնյանը¹:

1 «Մշակ», 1917, № 11, 18 յունվարի, էջ 1: «Գաղափար», 1917, № 119, 18 յունվարի, էջ 1:

1917 թ. հունվարի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննյան օր. դպրոցի IV դասարանի աշակերտուհի Արուսյակ Թայիրյանը (հոգեհանգիստը՝ Շամքորեցոց Կարմիր Ավետարան եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1917, № 18, 26 յունվարի, էջ 1:

1917 թ. հունվարի 30-ին վախճանվում և փետրվարի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կատարինե Մելիք-Ղազարյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1917, № 23, 1 փետրվարի, էջ 1:

1917 թ. փետրվարի 1-ին Սարիղամիշում բժավոր տիֆից վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում տեղի № 1 հիվանդանոցի և Քաղաքների Միության գլխավոր բժիշկ, ազգային ազատամարտի մասնակից (որպես բժիշկ ծառայել է նախ Եփրեմ Խանին, ապա Քեռու բանակում) պարսկահայ Արշակ (Կարո) Կարապետյան Կարապետյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: Ի դեպ, նույն եկեղեցում հանգուցյալի քառասունօրյակի հոգեհանգիստը տեղի է ունենում մարտի 19-ին²:

1 «Հորիզոն», 1917, № 26, 4 փետրվարի, էջ 1; № 27, 5 փետր., էջ 1, 3; № 29, 8 փետր., էջ 1, 3; № 30, 9 փետր., էջ 1; № 34, 17 փետր., էջ 1: «Մշակ», 1917, № 30, 9 փետր., էջ 1:
2 «Մշակ», 1917, № 59, 18 մարտի, էջ 1:

1917 թ. փետրվարի 2-ին վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Օհանջանյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1917, № 27, 5 փետրվարի, էջ 3:

1917 թ. փետրվարի 3-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վառվառե Սողոմոնյան Սողովյուկան¹:

1 «Մշակ», 1917, № 28, 7 փետրվարի, էջ 1:

1917 թ. փետրվարի 6-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ստեփան Այվազյանցը¹:

1 «Հորիզոն», 1917, № 28, 7 փետրվարի, էջ 3:

1917 թ. փետրվարի 7-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոնիկ Բոգդանյան (Բուրդանյան) Պողոսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջրգրաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹: 1918 թ. նշվում է մահվան տարեկիցը²:

1 «Հորիզոն», 1917, № 30, 9 փետր., էջ 1; № 31, 11 փետր., էջ 1:
2 «Մշակ», 1918, № 31, 11 փետրվարի, էջ 1:

1917 թ. փետրվարի 14-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սարմե Անանյանը

(հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹: 1918 թ. փետրվարի 14-ին կատարվում է մահվան տարելիցի արարողություն²:

- 1 «Հորիզոն», 1917, № 35, 18 փետրարի, էջ 1: «Մշակ», 1917, № 35, 15 փետր., էջ 1:
2 «Հորիզոն», 1918, № 33, 14 փետրվարի, էջ 1:

1917 թ. փետրվարի 17-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թեոդոսիայի Խալիայան ուսումնարանի շրջանավարտ, վաճառական, «Մշակ»-ի թղթակից վերինագույիսցի 70-ամյա Բարդասար Խաչատրյան Քալանթարյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

- 1 «Մշակ», 1917, № 36, 19 փետրվարի, էջ 1, 3:

1917 թ. փետրվարի 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սարգիս Մանվելյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Նշան եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1917, № 36, 19 փետրարի, էջ 1:

1917 թ. փետրվարի 17-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարդուհի Բոյախյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1917, № 37, 21 փետրարի, էջ 1:

1917 թ. փետրվարի 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Գալստյան Արգարյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1917, № 37, 21 փետրարի, էջ 1: «Մշակ», 1917, № 37, 21 փետրվարի, էջ 2:

1917 թ. փետրվարի 20-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սերգեյ Պողոսյան Փիրումյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1917, № 41, 25 փետր., էջ 1; № 42, 26 փետր., էջ 1: «Մշակ», 1917, № 40, 24 փետր., էջ 1; № 42, 26 փետր., էջ 1:

1917 թ. փետրվարի 23-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում՝ տոհմական դամբարանում է ամփոփվում Վառվառե Վասիլյան Թամամյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1917, № 41, 25 փետրարի, էջ 1; № 42, 26 փետր., էջ 1: «Մշակ», 1917, № 40, 24 փետր., էջ 2; № 41, 25 փետր., էջ 1; № 42, 26 փետր., էջ 1; № 46, 3 մարտի, էջ 1:

1917 թ. փետրվարի 27-ին վախճանվում և մարտի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Շողակաթ Խաչիկյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1917, № 44, 1 մարտի, էջ 1: «Մշակ», 1917, № 45, 2 մարտի, էջ 1:

1917 թ. փետրվարի 27-ին վախճանվում և մարտի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ Ալլախվերդյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1917, № 47, 4 մարտի, էջ 1:

1917 թ. փետրվարի 28-ին վախճանվում և մարտի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հերիքնազ Աշրաֆյանը¹:

- 1 «Մշակ», 1917, № 47, 4 մարտի, էջ 1:

1917 թ. փետրվարի 28-ին վախճանվում և մարտի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Ոսկանյան Տեր-Հակոբյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1917, № 47, 4 մարտի, էջ 1; № 48, 5 մարտի, էջ 1: «Մշակ», 1917, № 48, 5 մարտի, էջ 1:

1917 թ. մարտի 4-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սիմեոն Խաչատրյան Դոշոյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Կարապետ եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1917, № 49, 7 մարտի, էջ 1:

1917 թ. մարտի 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կատարինե Բուդաղյան Ջանփոլադյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1917, № 54, 12 մարտի, էջ 1: «Մշակ», 1917, № 54, 12 մարտի, էջ 2:

1917 թ. մարտի 14-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ռոստոմ Ավագյան Մարտիրոսյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹: Ի հիշատակ մորեղբոր՝ Գևորգ Մովսիսյան Չիլինգարյանը Հայոց ազգագրական ընկերության գրադարանին է նվիրում 1000 ռ.²: Նույն թվականի ապրիլի 23-ին Վանքի եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան քառասուրյակի³: Մեկ տարի անց՝ 1918 թ. մարտի 18-ին, նշվում է տարելիցը⁴:

- 1 «Հորիզոն», 1917, № 56, 15 մարտի, էջ 1; № 58, 17 մարտի, էջ 1; № 59, 18 մարտի, էջ 1: «Մշակ», 1917, № 56, 15 մարտի, էջ 2; № 58, 17 մարտի, էջ 1; № 59, 18 մարտի, էջ 1; № 68, 2 ապրիլի, էջ 1:
2 «Մշակ», 1917, № 58, 17 ապրիլի, էջ 3:
3 «Մշակ», 1917, № 81, 22 ապրիլի, էջ 2; № 82, 23 ապրիլի, էջ 1:
4 «Մշակ», 1918, № 57, 17 մարտի, էջ 1:

1917 թ. մարտի 15-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հարություն Այվազյան Դովլաթյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1917, № 56, 15 մարտի, էջ 1:

1917 թ. մարտի 15-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կովկասի հայոց բարեգործական ընկերության բարերար Բարսեղ (Վասիլ) Ավագյան Դավթյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Նշան եկեղեցում)¹: Ապրիլի 30-ին Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում մահվան քառասուրյակի առիթով կատարվում է հոգեհանգիստ²: Կտակի համաձայն՝ ամժառանգ Բ. Դավթյանը մոտ 300.000 ռուբլի կազմող հարստության մեծագույն մասը նվիրում է Գալստյան օրհորդաց դպրոցին և ԿՀԲԸ ընկերությանը³:

- 1 «Հորիզոն», 1917, № 58, 17 մարտի, էջ 1; № 59, 18 մարտի, էջ 1: «Մշակ», 1917, № 58, 17 մարտի, էջ 2; № 59, 18 մարտի, էջ 1; № 60, 21 մարտի, էջ 1:
- 2 «Մշակ», 1917, № 88, 30 ապրիլի, էջ 1:
- 3 «Մշակ», 1917, № 59, 18 մարտի, էջ 3:

1917 թ. մարտի 22-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բաղդասար Եղիզարյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1917, № 64, 25 մարտի, էջ 1:

1917 թ. մարտի 31-ին հետին չքավորության մեջ վախճանվում (28.04. 1865, ք. Ջաքաթալա) և ապրիլի 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Մշակ» թերթի աշխատակից բանաստեղծ Ալեքսանդր Հովսեփյան Ծատուրյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹: Ի դեպ, ապրիլին նրա անունով է վերանվանվում «Նախկին կայսր Նիկոլայ II-ի անուն քաղաքային դպրոցը»²: Մայիսի 14-ին մահվան քառասունօրյակի առիթով եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ³: 1918 ապրիլի 1-ին նշվում է տարելիցը⁴:

Հայտնի է, որ մահվանից առաջ բանաստեղծը գրել էր իր տապանագիրը.

«Երբ կը մեռնեմ, պարզ ու անշուք իմ շիրիմ Դուք զարդարեք լոկ մի խաչով հասարակ. Վշտի խաչն էր կեանքիս միակ մտերիմ, Թո՛ղ եւ յաւերծ միրիս անցնե խաչի տակ...»⁵:

Վերոնշյալի փոխարեն, սակայն, բանաստեղծի տապանաքարին արձանագրվում է.

Բանաստեղծ Ալեքսանդր Ծատուրեան, 1865-1917⁶:

- 1 «Մշակ», 1917, № 69, 6 ապրիլի, էջ 1-4; № 70, 7 ապր., էջ 1; № 71, 9 ապր., էջ 1: Հանգուցյալի հիշատակին նվիրված նյութերը տես՝ № 71, 9 ապր., էջ 2-3: «Հորիզոն», 1917, № 68, 2 ապրիլի, էջ 2; № 69, 6 ապր., էջ 1; № 70, 7 ապր., էջ 1; № 71, 9 ապր., էջ 1, իսկ քաղման մանրամասնությունները՝ Մ. Է., Ծատուրեանի քաղումը, «Հորիզոն», 1917, № 72, 11 ապր., էջ 4:
- 2 «Հորիզոն», 1917, № 84, 26 ապրիլի, էջ 3:
- 3 «Մշակ», 1917, № 98, 13 մայիսի, էջ 1; № 99, 14 մայիսի, էջ 1:
- 4 «Մշակ», 1918, № 68, 31 մարտի, էջ 1: «Հորիզոն», 1918, № 68, 31 մարտի, էջ 1:
- 5 **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, էջ 40-43:
- 6 Նշվ. աշխ., էջ 43 (ծննդյան տարեթիվը նշված է նաև 1864):

1917 թ. ապրիլի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարդուհի Սկրտչյան Սողոմոնյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1917, № 69, 6 ապրիլի, էջ 1:

1917 թ. ապրիլի 4-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արամ Աստվածատրյանը¹:

1 «Մշակ», 1917, № 70, 7 ապրիլի, էջ 1: «Հորիզոն», 1917, № 70, 7 ապրիլի, էջ 1:

1917 թ. ապրիլի 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գաբրիել Աբեղյանը (հոգեհանգիստը՝ Կուկիայի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1917, № 70, 7 ապրիլի, էջ 1:

1917 թ. ապրիլի 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում լեռնային ճարտարագետ Արտեմի Սերգեյյան Բեկզադյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», № 71, 9 ապրիլի, էջ 1:

1917 թ. ապրիլի 17-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում իշխանուհի Եղիսաբեթ Դավթյան Բեհբուդյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1917, № 79, 20 ապրիլի, էջ 1:

1917 թ. ապրիլի 15-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սաթենիկ Բարխուդարյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1917, № 81, 22 ապրիլի, էջ 1:

1917 թ. ապրիլի 16-ին 7-րդ լազարեթում վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սահակ Նավասարդյանը (հոգեհանգիստը՝ Խոջիվանքի մատուռում)¹:

1 «Հորիզոն», 1917, № 79, 20 ապրիլի, էջ 1; № 80, 21 ապր., էջ 1; № 81, 22 ապր., էջ 1:

1917 թ. ապրիլի 30-ին վախճանվում և մայիսի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում գեղարվեստագետ-ճարտարապետ, նկարիչ, Հայոց ազգագրական ընկերության նախկին անդամ շուշեցի Քրիստափոր Աստվածատրյան Տեր-Սարգսյանը (ծնվ. 1875 թ.): Հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: Հունիսի 11-ին քառասունօրյակի առիթով նույն եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգստյան արարողություն²: Մեկ տարի անց՝ 1918 թ. մայիսի 12-ին, նշվում է հանգուցյալի մահվան տարելիցը³:

- 1 «Մշակ», 1917, № 90, 3 մայիսի, էջ 1-2: Կենսագրականը տես՝ № 91, 4 մայ., էջ 3: «Հորիզոն», 1917, № 90, 3 մայ., էջ 1; № 91, 4 մայ., էջ 1:
- 2 «Մշակ», 1917, № 121, 10 յունիսի, էջ 1:
- 3 «Մշակ», 1918, № 86, 12 մայիսի, էջ 1:

1917 թ. մայիսի 1-ին վախճանվում և 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Շողակաթ Ժախյանը (հոգեհանգիստը՝ Մետեխի Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1917, № 90, 3 մայիսի, էջ 1:

1917 թ. մայիսի 15-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տփղիսի տոհմական պատվավոր քաղաքացի Հովհաննես Հարությունյան Սուզանաճյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1917, № 101, 17 մայիսի, էջ 1; № 102, 18 մայիսի, էջ 1:

1917 թ. մայիսի 17-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսանդր Գաբրիելյան Շաղինյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1917, № 105, 21 մայիսի, էջ 1-2:

1917 թ. մայիսի 19-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կեկել Հարությունյանը (հոգեհանգիստը՝ Մեյդանի Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1917, № 105, 21 մայիսի, էջ 1:

1917 թ. մայիսի 20-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մալմաստի Ղզլջա գյուղից Մարգարիտ Հակոբյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մեյդանի Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1917, № 106, 23 մայիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1917, № 106, 23 մայիսի, էջ 1:

1917 թ. մայիսի 21-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում դերասանուհի Հասմիկի որդին՝ Ներսիսյան դպրոցի սան Արտաշես Հակոբյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1917, № 106, 23 մայիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1917, № 106, 23 մայիսի, էջ 1:

1917 թ. մայիսի 22-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Սկանդարով և ընկ.» ընկերության հիմնադիր Գևորգ Սկանդարյանը¹:

¹ «Մշակ», 1917, № 108, 25 մայիսի, էջ 1:

1917 թ. մայիսի 24-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կեկել Հարությունյան Մերեթրյակյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1917, № 109, 26 մայիսի, էջ 1:

1917 թ. մայիսի 29-ին վախճանվում և հունիսի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թագուհի Մանուկյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1917, № 113, 31 մայիսի, էջ 1:

1917 թ. հունիսի 3-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նազար Ջաքարյան Միրոյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1917, № 120, 9 յունիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1917, № 120, 9 յուն., էջ 1:

1917 թ. հունիսի 4-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Խաչատուր Սահակյան Մխիթարյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Նշան եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1917, № 117, 6 յունիսի, էջ 1; № 118, 7 յուն., էջ 1:

1917 թ. հունիսի 6-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ջոհրաբ Գրիգորյան Բալայանցը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1917, № 121, 10 յունիսի, էջ 1; № 122, 11 յուն., էջ 1:

1917 թ. հունիսի 13-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ստեփան Գաբրիելյան

Շաղինյանցը¹: Ի դեպ, 1918 թ. հունիսի 14/27-ին Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում նշվում է նույն թվականին վախճանված երկու եղբայրների՝ Ալեքսանդր և Ստեփան Շաղինյանցների մահվան տարելիցը²:

¹ «Մշակ», 1917, № 125, 15 յունիսի, էջ 2:

² «Մշակ», 1918, № 121, 26 յունիսի, էջ 1; № 122, 27 յուն., էջ 1:

1917 թ. հունիսի 15-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոնա Կարապետյան Ղահրամանյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1917, № 127, 17 յունիսի, էջ 1:

1917 թ. հունիսի 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կամսար Բոզդանյան (Աստվածատրյան) Տեր-Դավթյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մեյդանի Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1917, № 132, 28 յունիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1917, № 135, 29 յուն., էջ 1:

1917 թ. հունիսի 28-ին վախճանվում և հուլիսի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսում «Ա. Մատինյանց» ընկերության հետ կաշվի առաջին գործարանի հիմնադիր, Կովկասյան կաշվի և թաղիքի արտադրությունների «Գ. Գ. Աղելխանյաններ» բաժնետիրական ընկերության հիմնադիր և վարչության նախագահ, վաճառականական խորհրդական Գրիգոր Գրիգորյան Աղելխանյանցը (ծնվ. 1847 թ., Մոսկվա): Հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում¹:

¹ «Մշակ», 1917, № 134, 1 յուլիսի, էջ 1; № 135, 2 յուլ., էջ 1: «Հորիզոն», 1917, № 134, 27 յունիսի; № 136, 1 յուլ., էջ 1; № 137, 2 յուլ., էջ 1: Կենսագրական մանրամասները տես **Ռեմ Գավիթյանի** «Գրիգոր Աղելխանով» («Հայություն», 1993, № 11) հոդվածում:

1917 թ. հուլիսի 2-ին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եվա Գևորգյան Դավթյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1917, № 136, 4 յուլիսի, էջ 1:

1917 թ. հունիսի վերջին թուրքական ճակատում զոհվում և հուլիսի 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աշոտ Չնշկյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1917, № 138, 6 յուլիսի, էջ 1:

1917 թ. հուլիսի 6-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հակոբ Մելքոնյան Հասարայանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹: Օգոստոսի 20-ին նույն եկեղեցում հանգուցյալի մահվան քառասունօրյակին կատարվում է հոգեհանգստյան արարողություն²:

¹ «Մշակ», 1917, № 140, 8 յուլիսի, էջ 2; № 141, 9 յուլ., էջ 1: «Հորիզոն», 1917, № 142, 8 յուլ., էջ 1; № 143, 9 յուլ., էջ 1:

² «Մշակ», 1917, № 174, 19 օգոս., էջ 1; № 175, 20 օգոս., էջ 1:

1917 թ. հուլիսի 7-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կարապետ Գրիգորյան

Տեր-Չաքարյանցը¹: Օգոստոսի 19-ին Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում մահվան քառասուրյակին կատարվում է հոգեհանգստյան արարողություն²:

- 1 «Մշակ», 1917, № 141, 9 յուլիսի, էջ 1:
- 2 «Մշակ», 1917, № 174, 19 օգոստոսի, էջ 1:

1917 թ. հուլիսի 20-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հմայակ Հարությունյան Փափանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1917, № 153, 22 յուլիսի, էջ 1:

1917 թ. հուլիսի 22-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սարգիս Ղազարյան Հարությունյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹: 1918 թ. օգոստոսի 3-ին Խոջիվանքի Սր. Աստվածածին եկեղեցում պատարագ է մատուցվում հանգուցյալի մահվան տարելիցի առիթով²:

- 1 «Հորիզոն», 1917, № 153, 22 յուլիսի, էջ 1; № 154, 23 յուլ., էջ 1:
- 2 «Հորիզոն», 1918, № 152, 3 օգոստոսի, էջ 1:

1917 թ. հուլիսի 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վանյան՝ Հովհաննես Կարապետյան Ղարիբյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սր. Կարապետ եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1917, № 155, 25 յուլիսի, էջ 1:

1917 թ. օգոստոսի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կարսի օրիորդաց գիմնազիայի 5-րդ դասարանի աշակերտուհի Սիրանուշ Արշակյան Կորխմազյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

- 1 «Մշակ», 1917, № 160, 2 օգոստոսի, էջ 2: «Հորիզոն», 1917, № 162, 2 օգոս., էջ 1:

1917 թ. օգոստոսի 2-ին Կիսլովոդսկ-Թիֆլիս ճանապարհին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարդուհի Եսայան Մելիք-Ղարազյոզյանցը¹: Օգոստոսի 13-ին նրա հիշատակին Քամոյանց Սր. Գևորգ եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգստյան արարողություն²:

- 1 «Մշակ», 1917, № 162, 4 օգոստոսի, էջ 3:
- 2 «Մշակ», 1917, № 170, 13 օգոստոսի, էջ 2:

1917 թ. հուլիսի 30-ին վախճանվում և օգոստոսի 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վառվառե Սողոմոնյան Խոջափարուխյանցը (հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

- 1 «Մշակ», 1917, № 159, 1 օգոստոսի, էջ 1; № 163, 5 օգոս., էջ 1; № 164, 6 օգոս., էջ 2:

1917 թ. օգոստոսի 2-ին վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Երեմյան Ալիսագյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սր. Մինաս եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1917, № 164, 4 օգոստոսի, էջ 1:

1917 թ. օգոստոսի 8-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արշակ Ավագյան Իսա-

հակյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1917, № 168, 9 օգոստոսի, էջ 1:

1917 թ. օգոստոսի 9-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մաթեոս Ազատյան Բարսեղյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մեյդանի Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

- 1 «Հորիզոն», 1917, № 171, 12 օգոս., էջ 1; № 172, 13 օգոս., էջ 1:

1917 թ. օգոստոսի 12-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում վանեցի ոսկերիչ-փորագրիչ 23-ամյա Արմենակ Տեկանցը (Տեր-Սարգսյանց)¹. «Վանի յայտնի Տեր-Սարգիսեան տոհմէն էր Արմենակը, որ նախնական ուսումը ստանալէ վերջ, հետևեց փորագրութեան արհեստին և հոն՝ իր տոհմին բնածին ընդունակութեանց շնորհիւ՝ աչքի ընկնող յառաջդիմութիւն ցուցուց...: Ռամկավար կազմակերպութեան մէջ մտնելով՝ կուսակցական գործունէութեան և հասարակական խնդիրներու նկատմամբ ցոյց տուաւ միշտ բուն նախանձաւորութիւն և հետաքրքրութիւն...: Բայց ապրիլեան կռիւները պիտի ըլլային մանաւանդ այն գլխաւոր առիթը՝ որու շնորհիւ Արմենակի գերագանց յատկութիւնները երևան պիտի գային իրենց բոլոր ազատութեամբ: Վան քաղաքի մէջ լստող կոտորածի ազդանշան հրազենի առաջին ձայնի հետ՝ Արմենակը, որպէս թռուցիկ խմբի զինուոր, իր ընկերներով՝ արագութեամբ և անձնուիրութեամբ օգնութեան փութաց թշնամիէն նեղող դիրքերուն և իր յանդգնութեան ու ճարպիկութեան շնորհիւ աչքի ընկնող ծառայութիւններ մատուց ինքնապաշտպանութեան գործին...: Ամբողջ Քաղաքամիջի հասարակութեան հիացմունքի առարկայ դարձաւ Արմենակը այն յանդուգն արարքի շնորհիւ, երբ պաշարուած տունէն դուրս գալով՝ օրը ցերեկով՝ մահն աչքն առած՝ յաջողեցաւ դիրքէն հեռուն փողոցի մէջ ընկած թիւրք զինուորի վրայէն վերցնել հրացանը, փամփուշտներն ու սուրնը և անվնաս ետ դառնալ: Կարճատև ազատութեան յաջողեց չարաղետ գաղթը: Արմենակը իրեններու հետ անցաւ Կովկաս, բայց հազիւ Երևան հասած՝ ծանրապէս հիւանդացաւ այնտեղ: Հիւանդութենէ ազատուելէն վերջ անցաւ Թիֆլիս, բայց կարծես թէ ուտիչ որդը, միանգամ բոյն դրած անոր կազմուածքի մէջ, շարունակեց կրծել անոր կեանքը, որը երկարատև տանջանքէ վերջ՝ մարեցաւ ընդմիշտ...»²:

- 1 «Վան-Տոսպ», 1917, № 34, 20 օգոստոսի, էջ 10:
- 2 **Շալճեան Ս.**, Արմենակ Տեր-Սարգիսեան (Տէվկանց), «Վան-Տոսպ», 1917, № 34, 20 օգոստոսի, էջ 10-11:

1917 թ. օգոստոսի 15-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բաղդասար Հակոբյան Ղութուճյանցը (նակ՝ Ղութուխյանց): Հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

- 1 «Մշակ», 1917, № 171, 16 օգոստոսի, էջ 2; № 175, 18 օգոս., էջ 1; № 183, 27 օգոս., էջ 1:

1917 թ. սեպտեմբերի 12-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թագուհի Սարգսյան Ղարադաշյանցը (հոգեհանգիստը՝ Կարմիր ավետարանի եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1917, № 196, 14 սեպտեմբերի, էջ 1:

1917 թ. սեպտեմբերի 19-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Շողակաթ Աղավելյան Միքայելյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ճուղուրեթի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1917, № 200, 20 սեպտ., էջ 1; № 201, 21 սեպտ., էջ 1:

1917 թ. սեպտեմբերի 23-ին վախճանվում և հոկտեմբերի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա (Նուշ) Սարգսյան Գալստյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1917, № 202, 24 սեպտ., էջ 2; № 207, 30 սեպտ., էջ 1:

1917 թ. սեպտեմբերի 27-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում մահտեսի Մարտիրոս Կեռնճյանը¹:

¹ «Մշակ», 1917, № 206, 29 սեպտեմբերի, էջ 2:

1917 թ. հոկտեմբերի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Հովհաննիսյան Առաքելյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1917, № 207, 30 սեպտեմբերի, էջ 2:

1917 թ. հոկտեմբերի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավագ Գաբրիելյան Սողոմոնյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Ավետյաց Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1917, № 211, 3 հոկտեմբերի, էջ 1:

1917 թ. հոկտեմբերի 1-ին վախճանվում և 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սառա Ազարյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1917, № 211, 3 հոկտեմբերի, էջ 1:

1917 թ. հոկտեմբերի 6-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում պրասպորշիկ Սյրտիչ Վարդանյանը¹: Նոյեմբերի 19-ին Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգստյան արարողություն հանգուցյալի մահվան քառասնօրյակի կապակցությամբ²:

¹ «Մշակ», 1917, № 214, 8 հոկտեմբերի, էջ 2:

² «Մշակ», 1917, № 247, 18 նոյեմբերի, էջ 1:

1917 թ. հոկտեմբերի 8-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարդան Մարգարյան Տեր-Պետրոսյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1917, № 216, 11 հոկտ., էջ 2; № 217, 12 հոկտ., էջ 1:

1917 թ. հոկտեմբերի 5-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Միսակ Գրիգորյան Վաթույանցը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1917, № 220, 13 հոկտեմբերի, էջ 1; № 221, 14 հոկտ., էջ 1, № 222, 15 հոկտ., էջ 1:

1917 թ. հոկտեմբերի 15-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում հաճի Մարճան Գա-

ֆաֆյանը (հոգեհանգիստը՝ Շամքորեցոց Կարմիր Ավետարան եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1917, № 221, 18 հոկտեմբերի, էջ 2; № 222, 19 հոկտ., էջ 1; № 224, 21 հոկտ., էջ 1: «Հորիզոն», 1917, № 223, 18 հոկտ. (հայտարարության մեջ թաղման օրը սխալմամբ նշված է 19), էջ 1; № 224, 19 հոկտ., էջ 1:

1917 թ. հոկտեմբերի 22-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ Օհանջանյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1917, № 226, 24 հոկտեմբերի, էջ 2: «Հորիզոն», 1917, № 226, 24 հոկտեմբերի, էջ 1:

1917 թ. հոկտեմբերի 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ Պետրոսյան Հովհաննիսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Մինաս եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1917, № 226, 24 հոկտեմբերի, էջ 1:

1917 թ. հոկտեմբերի 22-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արաքսյա Արզումանյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1917, № 229, 27 հոկտեմբերի, էջ 1:

1917 թ. հոկտեմբերի 21-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիսաբեթ Վարդանյանը (հոգեհանգիստը՝ Հրեշտակապետաց եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1917, № 230, 28 հոկտեմբերի, էջ 1:

1917 թ. հոկտեմբերի 26-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարդուհի Վարդիկյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1917, № 231, 29 հոկտեմբերի, էջ 1:

1917 թ. հոկտեմբերի 28-ին վախճանվում և նոյեմբերի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սրբուհի Երիցյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1917, № 232, 1 նոյեմբերի, էջ 1; № 233, 2 նոյ., էջ 1: «Հորիզոն», 1917, № 233, 2 նոյ., էջ 1:

1917 թ. հոկտեմբերի 29-ին վախճանվում և նոյեմբերի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բագրատ Գալուստյան Մելիքյանցը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնի եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1917, № 235, 4 նոյեմբերի, էջ 1:

1917 թ. նոյեմբերի 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Շուշանիկ Հովսեփյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1917, № 241, 11 նոյեմբերի, էջ 1:

1917 թ. նոյեմբերի 13-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում քաղմաշխատ և ազգի մանուկներին անսահման նվիրված վարժուհի, «Հասկեր»-ի խմբագրության և «Նուէր մանուկների» ընկերության վարչության անդամ, ատամնաբույժ

օր. Շուշանիկ Տեր-Նիկողոսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Քանոյանց Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1917, № 244, 15 նոյ., էջ 1; № 245, 16 նոյ., էջ 1: «Հորիզոն», 1917, № 245, 16 նոյ., էջ 1:

1917 թ. նոյեմբերի 14-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Երանուհի Գյուզալյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սր. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1917, № 245, 16 նոյեմբերի, էջ 1, № 246, 17 նոյ., էջ 1 (նշած է Երանյակ ձևով):

1917 թ. նոյեմբերի 14-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աստղիկ Պողոսյան Արիստակեսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սր. Կարապետ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1917, № 246, 17 նոյ., էջ 1, № 247, 18 նոյ., էջ 1:

1917 թ. նոյեմբերի 22-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մեղրակ (Մերյոժա) Գևորգյան Չմշկյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1917, № 252, 25 նոյեմբերի, էջ 1; № 253, 26 նոյ., էջ 1:

1917 թ. նոյեմբերի 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մանյա Մազանյանը (հոգեհանգիստը՝ Մեյդանի Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1917, № 249, 21 նոյեմբերի, էջ 1:

1917 թ. նոյեմբերի 23-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սաթենիկ Պալյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1917, № 251, 24 նոյ., էջ 1, № 252, 25 նոյ., էջ 1:

1917 թ. նոյեմբերի 22-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Աղեքսանդրյան Տիտոսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ճուղուրեթի Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1917, № 252, 25 նոյեմբերի, էջ 1:

1917 թ. նոյեմբերի 25-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարտիրոս Կարապետյան Շեխոյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1917, № 254, 28 նոյեմբերի, էջ 1:

1917 թ. նոյեմբերի 27-ին վախճանվում և դեկտեմբերի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նատալյա Եզոբյան Փերիխանյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1917, № 255, 29 նոյեմբերի, էջ 1; № 257, 2 դեկտ., էջ 2:

1917 թ. դեկտեմբերի 9-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարդանիկ Գասպարյանը¹:

¹ «Մշակ», 1917, № 260, 13 դեկտեմբերի, էջ 2:

1917 թ. դեկտեմբերի 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տիգրիսի «Արտիստիկ» ընկերության հիմնադիրներից մեկը՝ Գմիտրի Միքայելյան Փուղինյանցը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

¹ Кавказское слово. № 279. 16 декабря 1917 г.

1917 թ. դեկտեմբերի 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թանդոյան Սր. Աստվածածին եկեղեցու դպիր Ստեփան Արաբաշյանը¹:

¹ «Մշակ», 1917, № 264, 17 դեկտեմբերի, էջ 2:

1917 թ. դեկտեմբերի 20-ին վաղաժամ վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարդանուշ Աբրահամյան Եսայանցը¹:

¹ «Մշակ», 1917, № 267, 21 դեկտեմբերի, էջ 1:

1917 թ. դեկտեմբերի 27-ին վաղաժամ վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովսեփ Բուրդանյան Պապյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1917, № 274, 29 դեկտ., էջ 2; № 275, 30 դեկտ., էջ 1:

1917 թ. վրացերեն արձանագրություն է կրում Մանուչարյան ընտանիքի անդամներից մեկին պատկանող կոտրատված քառանկյուն մի տապանաքար, որը 1989 թ. մարտի 18-ին Հավլաբարի Ֆիզների (նախկին՝ Պրեքրաժենսկայա) և Մետեխսկայա փողոցների անկյունում գտնվող Մանուչարյանների տան մոտ նկատել և լուսանկարել է Ս. Դարչինյանը: Ինչպես պարզվում է, գերեզմանոցի ոչնչացման ժամանակ տան բնակիչները գոնե տապանաքարը փրկելու մտայնությամբ պահ էին տվել այն իրենց տան նկուղային հարկում: Ս. Դարչինյանի հորդորներով «Կանչ» միության երիտասարդների ուժերով տապանաքարը փոխադրվել է Կաթողիկե Սր. Գևորգ եկեղեցու բակ:

1918

1917 թ. դեկտեմբերի 30-ին վախճանվում և 1918 թ. հունվարի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում գնդապետ Արամ Չերքեզյանը (հոգեհանգիստը՝ Քանոյանց Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1918, № 1, 3 յունվարի, էջ 2; № 2, 4 յուն., էջ 1:

1917 թ. դեկտեմբերի 30-ին վախճանվում և 1918 թ. հունվարի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գարեգին Գևորգյան Թարխանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Չորաբաշի Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 1, 3 յունվարի, էջ 1:

1918 թ. հունվարի 3-ին ավագակների կողմից սպանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նազար Գևորգյան Նազարյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 4, 9 յունվարի, էջ 1:

1918 թ. հունվարի 10-ին հանկարծամահ է լինում և 13-ին գերեզմանոցում ամփոփվում Նազելի Զաքարյան Մուրադյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սր. Նշան եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 8, 13 յունվարի, էջ 1:

1918 թ. հունվարի 11-ին վաղաժամ վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ Աբովյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1918, № 8, 13 յունվարի, էջ 1:

1918 թ. հունվարի 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սբ. Նունեի դպրոցի VI դասարանի աշակերտուհի Ժենյա Ալիբեկյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 15, 23 յունարի, էջ 1:

1918 թ. հունվարի 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիսաբեթ Հովակիմյան Բաղրամյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Կարապետ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 17, 25 յունարի, էջ 1:

1918 թ. հունվարի 23-ի գիշերը սպանվում է 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տփղիսի Հայ հեղափոխական դաշնակցության միլիցիոներների միության անդամ Արշակ Գրիգորյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 19, 27 յունարի, էջ 1, № 20, 28 յուն., էջ 1:
Ավելի մանրամասն տե՛ս № 21, 30 յուն., էջ 3:

1918 թ. հունվարի 25-ին վախճանվում է 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Մշակ»-ի գրաշար Արշակ (Գիզո) Հակոբյան Տեր-Առաքելյանը (հոգեհանգիստը՝ Կարմիր Ավետարանի եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1918, № 19, 27 յունարի, էջ 1; № 20, 28 յուն., էջ 1:
«Հորիզոն», 1918, № 20, 28 յուն., էջ 1:

1918 թ. հունվարի 28-ին վախճանվում է փետրվարի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նիկողայոս Ալեքսանդրյան Մարտիրոսյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 22, 31 յունարի, էջ 1; № 23, 1 փետր., էջ 1:

1918 թ. հունվարի 29-ին վախճանվում է փետրվարի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Միքայել Գրիգորյան Ալիբեկյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 23, 1 փետրարի, էջ 1; № 24, 2 փետր., էջ 1:

1918 թ. փետրվարի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Համբարձում Բարխուդարյանը (հոգեհանգիստը՝ Կուկիայի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1918, № 24, 2 փետրվարի, էջ 2; № 25, 3 փետր., էջ 1:
«Հորիզոն», 1918, № 24, 2 փետր., էջ 1, № 25, 3 փետր., էջ 1:

1918 թ. փետրվարի 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նիկոլայ Սահակյան Գալստյանը¹:

¹ «Մշակ», 1918, № 28, 7 փետրվարի, էջ 1:

1918 թ. փետրվարի 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կոնստանդին Պետրոսյան Յաղոբյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 27, 6 փետրարի, էջ 1, № 28, 7 փետր., էջ 1, № 29, 8 փետր., էջ 1:

1918 թ. փետրվարի 6-ին վախճանվում է 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Միքայել Սարգսյան Բաղդասարյանը¹: Մարտի 18-ին Խոջիվանքի եկեղեցում նշվում է մահվան քառասունօրյակը²:

¹ «Մշակ», 1918, № 30, 9 փետրվարի, էջ 1; № 31, 11 փետր., էջ 1:
² «Մշակ», 1918, № 57, 17 մարտի, էջ 1:

1918 թ. փետրվարի 12-ին վախճանվում է 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կամսար Չերքեզյանը (հոգեհանգիստը՝ Կարմիր ավետարան եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 35, 17 փետր., էջ 1, № 36, 18 փետր., էջ 1:

1918 թ. փետրվարի 13-ին վախճանվում է 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում 54-ամյա Կարապետ Սարդար. Սարդարյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1918, № 34, 16 փետրվարի, էջ 1; № 35, 17 փետր., էջ 1:
«Հորիզոն», 1918, № 34, 16 փետր., էջ 1, № 35, 17 փետր., էջ 1:

1918 թ. փետրվարի 19-ին վախճանվում է 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Խենթը՝ Մկրտիչ Հովհաննիսյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 37, 20 փետրարի, էջ 1:

1918 թ. փետրվարի 18-ին վախճանվում է 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գայանե Խաչատրյան Պահլավունին¹:

¹ «Մշակ», 1918, № 39, 22 փետրվարի, էջ 1:

1918 թ. փետրվարի 19-ին վախճանվում է 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սարգիս Ոսկանյան Ավետիսյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1918, № 39, 22 փետրվարի, էջ 1: «Հորիզոն», 1918, № 38, 21 փետր., էջ 1, № 39, 22 փետր., էջ 1:

1918 թ. փետրվարի 19-ին՝ քաղաքացիական պարտքը կատարելու ժամանակ, չարագործի ձեռքով սպանվում է 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արշակ (Արշավիր) Մկրտչյան Նալբանդյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1918, № 39, 22 փետրվարի, էջ 2: «Հորիզոն», 1918, № 38, 21 փետր., էջ 1:

1918 թ. փետրվարի 21-ին վախճանվում է 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարդուհի Թումանյան Դանիելյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1918, № 41, 24 փետրվարի, էջ 1: «Հորիզոն», 1918, № 41, 24 փետրարի, էջ 1:

1918 թ. փետրվարի 20-ին վախճանվում է 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բժշկապետ շուշեցի Հովհաննես Գասպարյանը¹:

¹ «Մշակ», 1918, № 40, 23 փետրվարի, էջ 1; № 41, 24 փետր., էջ 1:
Տե՛ս նաև «Տարագ», 1918, № 3-6, մարտ-յունիս, էջ 22-23:

1918 թ. փետրվարի 23-ին վախճանվում է 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նազար Հովհաննիսյան Նազարյանը¹: Մայիսի 11-ին՝ առավոտյան ժամը 12-ին, գերեզմանատան եկեղեցում մատուցվելու էր պատարագ հանգուցյալի մահվան 40-օրյակի առիթով²:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 42, 25 փետր., էջ 1, № 43, 27 փետր., էջ 1:
² «Հորիզոն», 1918, № 86, 11 մայիսի, էջ 1:

1918 թ. փետրվարի 24-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարդուհի Սլրաշյան Շելտյանցը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գեվորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 42, 25 փետր., էջ 1; № 43, 27 փետր., էջ 1:

1918 թ. փետրվարի 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գարսևան Սմբատյան Չարգարյանցը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 43, 27 փետրվարի, էջ 1:

1918 թ. փետրվարի 27-ին վախճանվում և մարտի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մանյա (Ոգուհի) Միքայելյան Շամախյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջըրկինյանց Սբ. Կարապետ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 44, 1 մարտի, էջ 1:

1918 թ. փետրվարի 27-ին վախճանվում և մարտի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սարգիս Մելքոնյան Հովհաննիսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1918, № 44, 1 մարտի, էջ 2: «Հորիզոն», 1918, № 44, 1 մարտի, էջ 1:

1918 թ. մարտի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ (Խանում) Ստեփ. Շահվերդյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 44, 1 մարտի, էջ 1:

1918 թ. մարտի 3-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավետիք Բուշանյան Բախշինյանցը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 47, 6 մարտի, էջ 1; № 48, 7 մարտի, էջ 1:

1918 թ. մարտի 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նիկողայոս Հովհաննիսյան Մելիք-Մուրադյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1918, № 49, 8 մարտի, էջ 2: «Հորիզոն», 1918, № 49, 8 մարտի, էջ 1:

1918 թ. մարտի 7-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Պերճուհի Պողոսյան Կարապետյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 50, 9 մարտի, էջ 1; № 51, 10 մարտի, էջ 1:

1918 թ. մարտի 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տիրան Լևոնյան Մանվելյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1918, № 51, 10 մարտի, էջ 2:

1918 թ. մարտի 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եպրոս Մ. Նշանյանը¹:

¹ «Մշակ», 1918, № 51, 10 մարտի, էջ 1:

1918 թ. մարտի 9-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Փեփրոնե Փիլիպոսյան Մոմենյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1918, № 52, 11 մարտի, էջ 1: «Հորիզոն», 1918, № 52, 11 մարտի, էջ 1:

1918 թ. մարտի 10-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կարապետ Տեր-Հակոբյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 53, 13 մարտի, էջ 1:

1918 թ. մարտի 21-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ՀՅԴ կուսակցության անդամ, Խանասորի և ինքնապաշտպանական այլ մարտերի մասնակից Ստեփան Ղազազյանցը (Չաչան Ստեփան): Հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում¹. «Կիրակի, ամսիս 25-ին, Խոջիվանք գերեզմանատանը տեղի ունեցավ Չաչան-Ստեփանի թաղումը: Սգերթին մասնակցում էին Թիֆլիսի դաշնակցական կարմիր գաղղիան և դաշն. մարմինների ներկայացուցիչները. ներկայ էին նաև բազմաթիւ ընկերները»²:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 61, 22 մարտի, էջ 1; № 63, 24 մարտի, էջ 1, 3:

² «Հորիզոն», 1918, № 64, 27 մարտի, էջ 2:

1918 թ. մարտի 22-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի առաջին իգական գիմնազիայի աշակերտուհի Հասմիկ Քալանթարյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 63, 24 մարտի, էջ 1:

1918 թ. մարտի 27-ին վախճանվում և ապրիլի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արշակ Աբրահամյան Նոնիկյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Մինաս եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 69, 1/14 ապրիլի, էջ 1:

1918 թ. մարտի 27-ին վախճանվում և 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիսաբեթ Հովհաննիսյան Դավթյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1918, № 66, 29 մարտի, էջ 1; № 67, 30 մարտի, էջ 1:

1918 թ. մարտի 28-ին վախճանվում և ապրիլի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում պորուչիկ Բագրատ Արշ. Միքայելյանը¹:

¹ «Մշակ», 1918, № 68, 31 մարտի, էջ 1:

1918 թ. մարտի 31-ին վախճանվում և ապրիլի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում կարսեցի Երանուհի Պապիկյան Սկրոշյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1918, № 69, 1 ապրիլի, էջ 2:

1918 թ. մարտի 31-ին վախճանվում և ապրիլի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Համասփյուռ Մարտիկյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 70, 3 ապրիլի, էջ 1:

1918 թ. մարտի 31-ին չարագործների ձեռքով սպանվում և ապրիլի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ Մինայան Մանգասարյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1918, № 73, 6 ապրիլի, էջ 1; № 74, 7 ապր., էջ 2:

1918 թ. ապրիլի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Խաչատուր Աբրահամյան Ղոնդաղչյանը (հոգեհանգիստը՝ Կուկիայի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 70, 3 ապրիլի, էջ 1:

1918 թ. մարտի 31-ին վախճանվում և ապրիլի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ Մինասիչ Մանգասարյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Լուսավորիչ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 73, 6 ապրիլի, էջ 1; № 74, 7 ապրիլի, էջ 1:

1918 թ. ապրիլի 10-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Գրիգորյան Ալիբեկյանը¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 77, 12 ապր., էջ 1; № 78, 13 ապր., էջ 1:

1918 թ. ապրիլի 12-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Վարդանյան Տեր-Աղանյանը (հոգեհանգիստը՝ Կուկիայի Նորաշեն Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 79, 14 ապր., էջ 1; № 80, 15 ապր., էջ 1:

1918 թ. ապրիլի 9-ին Կարսի մոտ հերոսաբար զոհվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Երրորդ հայկական հրացանաձիգ գնդի պողպորուչիկ Սուրեն Թադեոսյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: 1918 թ. հունիսի 2-ին՝ առավոտյան ժամը 12.30-ին, «Խոջիվանքի գերեզմանատանը կատարելու է հոգեհանգիստ III Հայկական հրաձիգ գնդի պողպորուչիկ» Սուրեն Թադեոսյանի և նրա քեռու՝ Ալեքսանդր-Վարդան Գողոշյանի հիշատակին²: 1919 թ. ապրիլի 27-ին³, 1920 թ. ապրիլի 22-ին⁴, ի հիշատակ հանգուցյալի, կատարվում են հոգեհանգստյան արարողություններ:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 80, 15 ապրիլի, էջ 1:

² «Հորիզոն», 1918, № 104, 1 յունիսի, էջ 1; № 105, 2 յունիսի, էջ 1: Գողոշյանի մասին տես էջ 2:

³ «Աշխատատոր», 1919, № 80, 26 ապրիլի, էջ 1:

⁴ «Նոր աշխատատոր», 1920, № 15, 22 ապրիլի, էջ 1:

1918 թ. ապրիլի 9-ին հերոսաբար զոհվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Էրզրումի հայկական հրացանաձիգ գնդի պրապորշիկ Արմենակ Գալլստյան Մաժլումյանը¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 80, 15 ապրիլի, էջ 1; № 81, 17 ապր., էջ 1 (նշված է Մեժլումյանց ձևով):

1918 թ. մայիսի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Պետրոս Հակոբյան Հակոբյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 83, 5 մայիսի, էջ 1:

1918 թ. մայիսի սկզբին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Քալյա Ավագյան Դավթյանը, որի մահվան 40-օրյակը կատարվում է հունիսի 12-ին¹:

¹ «Մշակ», 1918, № 110, 12 հունիսի, էջ 2:

1918 թ. մայիսի 2-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ Աղալու Պարոնյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 84, 9 մայիսի, էջ 1:

1918 թ. մայիսի 6-ին ողբերգական մահով վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հակոբ Ավետիքյան Աբրահամյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1918, № 84, 9 մայիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1918, № 84, 9 մայ., էջ 1:

1918 թ. մայիսի 9-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում փայաջուկցի Սիրանույշ Բաբայանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Կարապետ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 86, 11 մայիսի, էջ 1:

1918 թ. մայիսի 10-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տիգրան Հաջիմահմուդյանը (հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 87, 12 մայիսի, էջ 1:

1918 թ. մայիսի 10-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Ռոստոմյան Հարությունյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 89, 15 մայիսի, էջ 1:

1918 թ. մայիսի 18-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հրանտ Կոստանյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Կարապետ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1918, № 93, 19 մայիսի, էջ 1: «Հորիզոն», 1918, № 93, 19 մայ., էջ 1:

1918 թ. մայիսի 18-ին Սադախլու կայարանում՝ սպրանքատար գնացքում, ավագակների ձեռքով սպանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարդան քահանա Տեր-Վարդանյանը (հոգեհանգիստը՝ Պանասևիչի փողոցի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 95, 22 մայիսի, էջ 1:

1918 թ. մայիսի 28-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Տիգրան Մանդալյանը (Խաչատրյանց): Հոգեհանգիստը՝ Հավաբարի Սբ. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցում¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 103, 31 մայիսի, էջ 1:

1918 թ. մայիսի 30-ին վախճանվում և հունիսի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կատարինե Տեր-Հովհաննիսյան Մեդրյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 103, 31 մայիսի, էջ 1:

1918 թ. մայիսի 23-ին Ալեքսանդրապոլի սահմանին՝ Հաջի Ղալա գյուղում, հերոսաբար զոհվում է Չորրորդ հայկական բատարեի հրամանատար

շտարս-կապիտան Գուրգեն Հովհաննիսյան Մովսեսյանը (հոգեհանգիստը՝ հունիսի 2-ին՝ ժամը 12-ին Վանքի եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 104, 1 յուն., էջ 1; № 105, 2 յուն., էջ 1, 2:

1918 թ. մայիսի 31-ին վախճանվում և հունիսի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վառվառե Եփրեմյան Հազարապետյանը¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 105, 2 յունիսի, էջ 1:

1918 թ. հունիսի 4-ին ողբերգական մահով վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հայկական կորպուսի պահեստի զինվոր Ալեքսան Մոսիսյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Մինաս եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 108, 6 յունիսի, էջ 1:

1918 թ. հունիսի 5-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ախալցխայի ինքնապաշտպանության խմբի կամավոր Սիմեոն Թավրեզյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 109, 7 յունիսի, էջ 1. № 110, 8 յուն., էջ 1:

1918 թ. հունիսի 6-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բերգրուհի Սանասարյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 110, 8 յունիսի, էջ 1:

1918 թ. հունիսի 6-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալմաստ Պետրոսյան Փիլոյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 110, 8 յունիսի, էջ 1; № 111, 9 յուն., էջ 1:
«Մշակ», 1918, № 107, 8 յուն., էջ 1; № 108, 9 յուն., էջ 1:

1918 թ. հունիսի 8-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ Բաբաջան. Բաղդասարյանը (հոգեհանգիստը՝ Խոջիվանքի եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 112, 11 յունիսի, էջ 1:

1918 թ. հունիսի 11-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հեղինե Մելքոնյան Քացախյանը (հոգեհանգիստը՝ Խոջիվանքի եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1918, № 111, 13 յունիսի, էջ 2: «Հորիզոն», 1918, № 114, 13 յուն., էջ 1:

1918 թ. հունիսի 11-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Շողակաթ Չաքարյան Տեր-Հարությունյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 113, 12 յուն., էջ 1; № 114, 13 յուն., էջ 1:

1918 թ. հունիսի 13-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բախշո Հարությունյանը (հոգեհանգիստը՝ Կարմիր Ավետարանի եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 116, 16 յունիսի, էջ 1:

1918 թ. հունիսի 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սաղաթել Վարդանյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 116, 16 յունիսի, էջ 1:

1918 թ. հունիսի 19-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հին Նախիջևանի Ջահուկ գյուղից Գևորգ Մարգարյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Էջմիածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 120, 21 յուն., էջ 1; № 121, 22 յուն., էջ 1:

1918 թ. հունիսի 21-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում խոջա Ստեփան Մելիք-Մողմոնյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 120, 21 յունիսի, էջ 1: Տես նաև № 122, 23 յունիսի, էջ 1:

1918 թ. հունիսի 28-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գյուլվարդ (Հարսիկ) Սկրտչյան Գուրանջյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1918, № 125, 30 հունիսի, էջ 1-2: «Հորիզոն», 1918, № 128, 30 յունիսի, էջ 1:

1918 թ. հունիսի 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աղաջան Հարությունյան Էլչիրեկյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 128, 30 յունիսի, էջ 1:

1918 թ. հուլիսի 4-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալմաստ Շահբազյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹: Օգոստոսի 11-ին մահվան քառասույսկի առիթով նույն եկեղեցում կատարվել է հոգեհանգստյան արարողություն²: 1919 թ. հունիսի 25-ին դարձյալ նույն եկեղեցում նշվում է հանգուցյալի մահվան առաջին տարեկիցը³:

1 «Հորիզոն», 1918, № 132, 6 յուլիսի, էջ 1:

2 «Հորիզոն», 1918, № 158, 10 օգոստոսի, էջ 1:

3 «Աշխատատր», 1919, № 127, 27 յունիսի, էջ 1:

1918 թ. հուլիսի 2-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հակոբջան Ատոմյանը (հոգեհանգիստը՝ Կաթուղիկե Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: Օգոստոսի 18-ին նույն եկեղեցում կատարվելու էր հոգեհանգստյան արարողություն²:

1 «Հորիզոն», 1918, № 132, 6 յուլիսի, էջ 1:

2 «Հորիզոն», 1918, № 162, 17 օգոստոսի, էջ 1:

1918 թ. հուլիսի 5-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տիգրան Սիմեոնյան Ասատուրյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 132, 6 յուլիսի, էջ 1; № 133, 9 յուլ., էջ 1:

1918 թ. հուլիսի 6-ին 63 տարեկանում իր բնակարանում սպանվում և 14-ին գերեզմանոցի «Մշակ»-ի պանթեոնում է ամփոփվում հրապարակախոս, վի-

պասան, հասարակական գործիչ, Հայ ժողովրդական կուսակցության պարագլուխներից մեկը՝ Համբարձում Առաքելյանը՝ Շահրիարը (ծնվ. 1855 թ., Շուշի)¹. «...ալեգարդ խմբագրապետ տիար Համբարձում Առաքելյան, ծանօթ հայ կուսակցութեան մը դէմ մղած լրագրական պայքարին պատճառաւ, իր բնակարանին մէջ վայրագօրէն սպաննուած է նոյն կուսակցութեան կողմէն»²: Հանգուցյալի շիրիմը, որն ամփոփվում է ուսուցչի՝ Գրիգոր Արծրունու գերեզմանի մոտ, այդպես էլ մնում է անտապանաքար: Հ. Առաքելյանը 1910-1913 թթ. խմբագրում է «Արոր» գրականագիտական ամսագիրը, իսկ 1913 թ.-ից մինչև մահը՝ «Մշակ» թերթը³:

1920 թ. հուլիսի 11-ին Վանքի եկեղեցու բակում կատարվում է հոգեհանգստյան արարողություն՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան երկրորդ տարեկիցի⁴:

1 «Մշակ», 1918, № 131, 9 յուլիսի, էջ 1-2; № 132, 10 յուլ., էջ 1-2; № 133, 11 յուլ., էջ 1-2; № 134, 12 յուլ., էջ 1-3; № 135, 13 յուլ., էջ 1-2; № 136, 14 յուլ. (ամբողջ համարը նվիրված է հանգուցյալին): «Հորիզոն», 1918, № 133, 9 յուլիսի, էջ 1:

2 «Կոչնակ», 1918, № 37, 14 սեպտեմբերի, էջ 1496:

3 **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, «Հանդես ամսօրեայ», 1937, էջ 364-365: **Նույնի**՝ Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, էջ 8-10:

4 «Մշակ», 1920, № 52, 6 յուլիսի, էջ 1; № 53, 8 յուլ., էջ 1; № 54, 11 յուլ., էջ 1: Ի դեպ, հանգուցյալի հիշատակին նվիրված նյութեր տես № 52, 6 յուլիսի, էջ 1-3; № 54, 11 յուլ., էջ 2: Восрождение. 1920. № 140.

1918 թ. հուլիսի 9-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Համբարձում Հովհաննիսյան Եսայանցը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: Օգոստոսի 18-ին հանգուցյալի մահվան քառասուրյակի առիթով նույն եկեղեցում կատարվելու էր հոգեհանգստյան արարողություն²:

1 «Հորիզոն», 1918, № 136, 12 յուլիսի, էջ 1; № 137, 13 յուլ., էջ 1:

2 «Հորիզոն», 1918, № 162, 17 օգոստոսի, էջ 1; № 163, 18 օգոս., էջ 1:

1918 թ. հուլիսի 13-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Օվսաննա Բաբախանյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 138, 14 յուլիսի, էջ 1:

1918 թ. հուլիսի 13-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիսաբեթ (Լիզա) Հակոբյան Ստեփանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 138, 14 յուլիսի, էջ 1; № 139, 16 յուլ., էջ 1:

1918 թ. հուլիսի 17-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Պետրոս Խաչատրյան Օդարաշյանցը¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 142, 19 յուլիսի, էջ 1:

1918 թ. հուլիսի 17-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավետիք Թադևոսյան Տարախյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Նշան եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 143, 20 յուլիսի, էջ 1:

1918 թ. հուլիսի 19-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արշակ Հովհաննիսյան Ավագյանցը (հոգեհանգիստը՝ Արամյանցի հիվանդանոցի մատուռում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 144, 23 յուլիսի, էջ 1:

1918 թ. հուլիսի 19-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նատալյա Ջաքարյան Շահվերդյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ճուղուրեթի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 144, 23 յուլիսի, էջ 1:

1918 թ. հուլիսի 25-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մինաս Գաբրիելյան Ավագյանցը (հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 147, 27 յուլիսի, էջ 1; № 148, 28 յուլ., էջ 1:

1918 թ. հուլիսի 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գայանե Գլուշյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 150, 31 յուլիսի, էջ 1:

1918 թ. օգոստոսի 2-ին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Հարությունյանը (հոգեհանգիստը՝ Շամքորեցոց Կարմիր Ավետարան եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 153, 4 օգոստոսի, էջ 1:

1918 թ. օգոստոսի 4-ին՝ հայ-թուրքական (թաթարական) ընդհարումների ժամանակ, Բաքվի Էրմենիքենդի ճակատում զոհվում է Հայ ազատամարտի անվեհեր ռազմիկ 44-ամյա Սեբաստացի Մուրադը (Մուրադ Խրիմյան, ծնվ. 1874 թ., Սեբաստիա նահանգ, գ. Կովտուն): Գին նախ ամփոփվում է Բաքվի հայկական, ապա վերահողարկավորվում Խոջիվանքի գերեզմանոցում՝ Ս. Ջավարյանի, Նիկոլ Դումանի և Քեռու շիրիմներին կից¹:

1 **Գևորգյան Հ.**, Սեբաստացի Մուրադ, Երեվան, 2005:

1918 թ. օգոստոսի 11-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում տպարանատեր Ավետիք Մեսրոբյան Թառույանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1918, № 159, 14 օգոստոսի: «Հորիզոն», 1918, № 160, 15 օգոս., էջ 1:

1918 թ. օգոստոսի 12-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սբ. Սարգիս եկեղեցու միաբան քահանա Կոնստանդին Արարատյանցը¹: 1919 թ. հոկտեմբերի 26-ին նույն եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ Կոնստանդին քահանայի մահվան տարելիցի²:

1 «Մշակ», 1918, № 159, 14 օգոստոսի:
2 «Աշխատատր», 1919, № 225, 25 հոկտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. օգոստոսի 13-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Փեփրոնյա Իլինիչնա Ասպետյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 160, 15 օգոստոսի, էջ 1:

1918 թ. օգոստոսի 13-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եփեմյա Մարտիրոսյան Պողոսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: Սեպտեմբերի 21-ին հանգուցյալի մահվան քառասնօրյակի առիթով հոգեհանգիստ է կատարվում Խոջիվանքի եկեղեցում²: 1920 թ. օգոստոսի 13-ին գերեզմանատան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ երկրորդ տարելիցի³:

1 «Հորիզոն», 1918, № 161, 16 օգոստոսի, էջ 1; № 162, 17 օգոս., էջ 1; № 163, 18 օգոս., էջ 1:
2 «Հորիզոն», 1918, № 191, 21 սեպտեմբերի, էջ 1:
3 «Մշակ», 1920, № 70, 13 օգոստոսի, էջ 1: «Նոր աշխատատր», 1920, № 104, 13 օգոս., էջ 1:

1918 թ. օգոստոսի 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Պետրոս Կարապետյան Գրիգորյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 162, 17 օգոստոսի, էջ 1:

1918 թ. օգոստոսի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում 73-ամյա Սկրտիչ Տայյանը՝ Աշուղ Ջամալին (հոգեհանգիստը՝ Կուկիայի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 162, 17 օգոս., էջ 1; № 163, 18 օգոս., էջ 1:

1918 թ. օգոստոսի 17-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նվարդ Էլչիբեկյան-Ավագյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 162, 17 օգոս., էջ 1; № 163, 18 օգոս., էջ 1:

1918 թ. օգոստոսի 21-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բագրատ Ռոստոմյան Ամիրադյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 168, 24 օգոս., էջ 1; № 169, 25 օգոս., էջ 1:

1918 թ. օգոստոսի 24-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տիգրան Կոստան-

տինյան Էդիլյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 170, 28 օգոս., էջ 1; № 171, 29 օգոս., էջ 1:

1918 թ. օգոստոսի 24-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սաթենիկ Հարութ. Հարությունյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 170, 28 օգոստոսի, էջ 1: Նույն համարում նշվել է, որ հոգեհանգիստը կատարվելու էր Շամբորեցոց Կարմիր Ավետարան եկեղեցում):

1918 թ. օգոստոսի 26-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում դերասան Պողոս Արաքսյանը (Քալանթարյան) (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 170, 28 օգոս., էջ 1; № 171, 29 օգոս., էջ 1:

1918 թ. օգոստոսի 28-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարոս Մարտինովիչ Ղազանճյանցը¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 172, 30 օգոստոսի, էջ 1:

1918 թ. օգոստոսի 28-ին վախճանվում և սեպտեմբերի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավետիք Ջաքարյան Թութունջյանցը¹: 1920 թ. փետրվարի 21-ին գերեզմանոցի եկեղեցում կատարվում է պատարագ և հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան տարելիցի²:

1 «Հորիզոն», 1918, № 172, 30 օգոս., էջ 1; № 173, 31 օգոս., էջ 1:
2 «Աշխատատր», 1920, № 41, 21 փետրարի, էջ 1:

1918 թ. սեպտեմբերի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում մահտեսի Հարություն Եսայանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 175, 3 սեպտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. սեպտեմբերի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ Տիրոսյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի Մայր եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 175, 3 սեպտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. սեպտեմբերի 2-ին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նազարեթ Կարապետյան Արաքյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 176, 4 սեպտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. սեպտեմբերի 3-ին վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նոյեմզար Մինասյան Տեր-Միրաքյանցը¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 177, 5 սեպտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. սեպտեմբերի 4-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հայկանուշ Հարությունյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 178, 6 սեպտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. սեպտեմբերի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գարեգին Եղյան Աստվածատրյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 176, 4 սեպտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. սեպտեմբերի 9-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում սպա Ստեփան Ավագյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 182, 11 սեպտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. սեպտեմբերի 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավետիս Մերանգույան Գասպարյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 182, 11 սեպտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. սեպտեմբերի 10-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում գրության քույր Գոհարիկ Հասան-Ջալալյանը¹: 1919 թ. սեպտեմբերի 14-ին գերեզմանատանը կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան առաջին տարեկիցի²:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 184, 13 սեպտեմբերի, էջ 1:

² «Աշխատատոր», 1919, № 191, 14 սեպտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. սեպտեմբերի 13-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Խաչատուր Հարությունյան Բասենցյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 186, 15 սեպտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. սեպտեմբերի 17-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բրաբիոն Փալանջյանը՝ Փափոն (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Կարապետ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 188, 18 սեպտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. սեպտեմբերի 16-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աստղիկ Կարապետյան Էսիտյանը¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 189, 19 սեպտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. սեպտեմբերի 17-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Պողոս Հարությունյան Գաբաղյանը (հոգեհանգիստը՝ Խարվուխի Սբ. Սարգիս եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 190, 20 սեպտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. սեպտեմբերի 19-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տիրուհի Մելիքյան Նալբանդյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 190, 20 սեպտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. սեպտեմբերի 18-ին Ծավկայի շրջանի Ղուշչի գյուղում վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ Աֆրիկյանը¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 195, 27 սեպտ., էջ 1; № 196, 28 սեպտ., էջ 1:

1918 թ. սեպտեմբերի 22-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տիգրանուհի Ավետիսյան Թառունյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 192, 24 սեպտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. սեպտեմբերի 23-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոնա Տեր-Պողոսյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնի եկեղեցում)¹: Նոյեմբերի 3-ին նույն գերեզմանատան եկեղեցում մատուցվելու էր պատարագ հանգուցյալի մահվան քառասուրյակի առիթով²:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 193, 25 սեպտեմբերի, էջ 1:

² «Հորիզոն», 1918, № 224, 1 նոյեմբերի, էջ 1:

1918 թ. սեպտեմբերի 23-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Շապչեկյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 194, 26 սեպտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. սեպտեմբերի 25-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արուսյակ Խաչատրյան Լոռեցյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 195, 27 սեպտ., էջ 1; № 196, 28 սեպտ., էջ 1; № 197, 29 սեպտ., էջ 1:

1918 թ. սեպտեմբերի 27-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գարեգին Մկրտչյան Պողոսյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 197, 29 սեպտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. սեպտեմբերի 27-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հարություն Գանջունյանը (հոգեհանգիստը՝ Խոջիվանքի եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 197, 29 սեպտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. սեպտեմբերի 28-ին վախճանվում և հոկտեմբերի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արմենակ Մաղաքյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 198, 2 հոկտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. սեպտեմբերի 29-ին վախճանվում և հոկտեմբերի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արամ Գերասիմյան Բաղրամյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Կարապետ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 198, 2 հոկտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. հոկտեմբերի 6-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հայկանուշ Ղարիբյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի մայր եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 203, 8 հոկտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. հոկտեմբերի 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Շամբրեցոց Կարմիր Ավետարան եկեղեցում

ցու ծխատեր քահանա Սարգիս Ավետիքյանը (հոգեհանգիստը՝ նույն եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 204, 9 հոկտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. հոկտեմբերի 8-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Շողակաթ Գորոյանցը (հոգեհանգիստը՝ նույն գերեզմանատան եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 205, 10 հոկտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. հոկտեմբերի 9-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Էդուարդ Պ. Մուլթանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 206, 11 հոկտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. հոկտեմբերի 10-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արեգնազան Կարապետյան Նազարեթյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 207, 12 հոկտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. հոկտեմբերի 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թագուհի Սկրտչյան Իսահակյանցը (հոգեհանգիստը՝ Կուկիայի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 207, 12 հոկտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. հոկտեմբերի 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Միքայել Տեր-Միքայելյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Նշան եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 209, 15 հոկտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. հոկտեմբերի 15-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աստղիկ Տեր-Առաքելյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 213, 19 հոկտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. հոկտեմբերի 17-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ներսես Մարտիրոսյան Մելքունյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 213, 19 հոկտեմբերի, էջ 1; № 214, 20 հոկտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. հոկտեմբերի 18-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սառա Նազարյան Դաբաղյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 214, 20 հոկտ., էջ 1; № 215, 22 հոկտ., էջ 1:

1918 թ. հոկտեմբերի 23-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մանյա Քրիստափորյան Մելքունյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 218, 25 հոկտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. հոկտեմբերի 19-ին¹ վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում դաշնակցական Ավետիք Շահխաթունյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)²: 1919 թ. հոկտեմբերի 26-ին գերեզմանի մոտ կատարվում է հոգեհանգստյան արարողություն՝ ի հիշատակ մահվան տարելիցի³:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 215, 22 հոկտեմբերի, էջ 1:

² «Հորիզոն», 1918, № 218, 25 հոկտ., էջ 1; № 220, 27 հոկտ., էջ 1 (թերթի մնացած էջերում տպագրվել են նրա հիշատակին նվիրված հոդվածներ, իսկ թաղման մասին տես № 221, 29 հոկտ., էջ 2):

³ «Աշխատատար», 1919, № 225, 25 հոկտ., էջ 1; № 226, 28 հոկտ., էջ 3:

1918 թ. հոկտեմբերի 20-ին¹ վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիկա Խաչատրյան Տոնյանը (հոգեհանգիստը՝ Կուկիո Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)²:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 215, 22 հոկտեմբերի, էջ 1:

² «Հորիզոն», 1918, № 219, 26 հոկտ., էջ 1; № 220, 27 հոկտ., էջ 1:

1918 թ. հոկտեմբերի 22-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Երվանդ Պապինյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 218, 25 հոկտ., էջ 1; № 219, 26 հոկտ., էջ 1; № 220, 27 հոկտ., էջ 1:

1918 թ. հոկտեմբերի 25-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հարություն (Արտեմ) Բաղդասարյան Միրզոյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջրգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 219, 26 հոկտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. հոկտեմբերի 25-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ռեբեկա Հարությունյան Բախշեցյանցը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի մայր եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 219, 26 հոկտ., էջ 1; № 220, 27 հոկտ., էջ 1:

1918 թ. հոկտեմբերի 25-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եփրեմ Յարամիշյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 220, 27 հոկտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. հոկտեմբերի 26-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Աթանեսյան Ստեփանյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 219, 26 հոկտ., էջ 1; № 220, 27 հոկտ., էջ 1:

1918 թ. հոկտեմբերի 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Գոզալյանը (հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի եկեղեցում)¹:

¹ «Հորիզոն», 1918, № 219, 26 հոկտ., էջ 1; № 220, 27 հոկտ., էջ 1:

1918 թ. հոկտեմբերի 25-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Լևոն Մեիրաբյանցը

(հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 221, 29 հոկտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. հոկտեմբերի 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Երանուհի Երիցյան-Ճաղարբեգյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: 1919 թ. հոկտեմբերի 28-ին գերեզմանոցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան տարելիցի²:

1 «Հորիզոն», 1918, № 221, 29 հոկտեմբերի, էջ 1:

2 «Աշխատատր», 1919, № 226, 28 հոկտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. հոկտեմբերի 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Անուշ Փիրույանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի մայր եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 222, 30 հոկտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. հոկտեմբերի 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում գթության քույր Սաթենիկ Զրիստափորյան Ջաքարյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Մինաս եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 222, 30 հոկտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. հոկտեմբերի 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավետիս (Ավետ) Աղամիրզյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 222, 30 հոկտ., էջ 1; № 223, 31 հոկտ., էջ 1:

1918 թ. հոկտեմբերի 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մոնյա Ալիբեկյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Կարապետ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 223, 31 հոկտեմբերի, էջ 1:

1918 թ. հոկտեմբերի 30-ին վախճանվում և նոյեմբերի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մելքոն Էլչիրեգյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 224, 1 նոյ., էջ 1; № 225, 2 նոյ., էջ 1:

1918 թ. հոկտեմբերի 30-ին¹ Փոքիում վախճանվում և նոյեմբերի 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում դաշտային հիվանդանոցի կառավարիչ սպա Վաղարշ Գյուտյան Աղանյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)²:

1 «Հորիզոն», 1918, № 226, 3 նոյեմբերի, էջ 1:

2 «Հորիզոն», 1918, № 227, 5 նոյեմբերի, էջ 1:

1918 թ. նոյեմբերի 3-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հայկ Ղևոնդյան Տեր-Սարգսյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 227, 5 նոյեմբ., էջ 1, № 228, 6 նոյ., էջ 1:

1918 թ. նոյեմբերի 5-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հայկական դպրոցների դասատուների պրոֆեսիոնալ միության վարչության անդամ Գրիգոր Մկրտչյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 228, 6 նոյեմբերի, էջ 1:

1918 թ. նոյեմբերի 3-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Միսաք Գրիգորյան Մուրադյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 228, 6 նոյեմբերի, էջ 1: «Մշակ», 1918, № 226, 5 նոյեմբերի, էջ 1:

1918 թ. նոյեմբերի 2-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արուսյակ Գրիգորյան Ելադյանը (ծն.՝ Հակոբյանց): Հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 228, 6 նոյեմբերի, էջ 1:

1918 թ. նոյեմբերի 3-ին թոքերի բորբոքումից վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հայկական 3-րդ հրացանաձգային գնդի պորուչիկ, «Հորիզոն» և «Արև» թերթերի թղթակից, սպա Հարություն Գրիգորյան Մելքունյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 228, 6 նոյեմբերի, էջ 1, 3; № 229, 7 նոյ., էջ 1; № 230, 8 նոյ., էջ 1:

1918 թ. նոյեմբերի 5-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տիգրան Կարապետյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Կարապետ եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 228, 6 նոյեմբերի, էջ 1; № 229, 7 նոյ., էջ 1:

1918 թ. նոյեմբերի 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եկատերինա (Կեկեկ) Գրիգորյան Տեր-Ոսկանյանը (հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹: 1919 թ. նոյեմբերի 2-ին Խոջիվանքի եկեղեցում կատարվում է պատարագ, իսկ գերեզմանի մոտ՝ հոգեհանգստյան արարողություն՝ ի հիշատակ մահվան տարելիցի²:

1 «Հորիզոն», 1918, № 229, 7 նոյ., էջ 1; № 230, 8 նոյ., էջ 1:

2 «Աշխատատր», 1919, № 230, 1 նոյեմբերի, էջ 1:

1918 թ. նոյեմբերի 5-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աշոտ Խոսրովյան Արզումանյանը (հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹: 1919 թ. նոյեմբերի 9-ին նույն եկեղեցում տեղի է ունենում հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան առաջին տարելիցի²:

1 «Մշակ», 1918, № 228, 7 նոյեմբերի, էջ 1: «Հորիզոն», 1918, № 229, 7 նոյեմբերի, էջ 1; № 230, 8 նոյ., էջ 1:

2 «Աշխատատր», 1919, № 236, 8 նոյ., էջ 1; № 237, 9 նոյ., էջ 1:

1918 թ. նոյեմբերի 6-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա-Լիզա Կարլովնա Ափոյանը (հոգեհանգիստը՝ նույն գերեզմանատան եկեղեցում)¹:

1 «Հորիզոն», 1918, № 230, 8 նոյեմբերի, էջ 1:

1918 թ. նոյեմբերի 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես (Վանիչկա) Նիկողոսյան Գալլստայանցը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: 1919 թ. նոյեմբերի 16-ին նույն եկեղեցում կատարվում է առաջին, իսկ գերեզմանի մոտ՝ հոգեհանգստյան երկրորդ արարողությունը՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան տարելիցի²:

- 1 «Մշակ», 1918, № 230, 9 նոյեմբերի, էջ 1: «Հորիզոն», 1918, № 231, 10 նոյ., էջ 1:
- 2 «Աշխատատր», 1919, № 242, 15 նոյ., էջ 1; № 243, 16 նոյ., էջ 1:

1918 թ. նոյեմբերի 8-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Ավետիքյան Ավանյանցը՝ ծն. Լաչինյան (հոգեհանգիստը՝ Բեթղեհեմի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹: 1919 թ. նոյեմբերի 9-ին նույն եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգրստյան արարողություն՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան տարելիցի²:

- 1 «Մշակ», 1918, № 231, 10 նոյեմբերի, էջ 1: «Հորիզոն», 1918, № 231, 10 նոյ., էջ 1:
- 2 «Աշխատատր», 1919, № 237, 9 նոյեմբերի, էջ 1: Ի դեպ, հոգեհանգիստ է կատարվում նաև ամուսնու՝ Վասիլ Ռոմանյան Ավանյանցի մահվան 6-ամսյակի առիթով (նույն տեղում):

1918 թ. նոյեմբերին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ Ջաքարյան Հովհաննիսյանցը, որի մահվան տարելիցին՝ նոյեմբերի 15-ին, գերեզմանոցի եկեղեցում պատարագ է մատուցվում¹:

- 1 «Աշխատատր», 1919, № 241, 14 նոյեմբերի, էջ 1:

1918 թ. նոյեմբերի 15-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ստեփան Հովսեփյան Տեր-Հովսեփյանցը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: 1919 թ. նոյեմբերի 16-ին տեղի եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ մահվան առաջին տարելիցի²:

- 1 «Մշակ», 1918, № 237, 17 նոյեմբերի, էջ 1:
- 2 «Աշխատատր», 1919, № 242, 15 նոյ., էջ 1; № 243, 16 նոյ., էջ 3:

1918 թ. նոյեմբերի 24-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամյան-Հովհաննյան, Գայանյան դպրոցների ուսուցիչ, հասարակական գործիչ Թադեոս Խզմալյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: 1919 թ. նոյեմբերի 23-ին գերեզմանի մոտ կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ մահվան տարելիցի²:

- 1 «Մշակ», 1918, № 244, 26 նոյ., էջ 1; № 245, 27 նոյ., էջ 1; № 246, 28 նոյ., էջ 1:
- 2 «Աշխատատր», 1919, № 248, 22 նոյ., էջ 1; № 249, 23 նոյ., էջ 1:

1918 թ. դեկտեմբերի 2-ին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Երանուհի Հովհաննիսյան Յուզբաշյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Կարապետ եկեղեցում)¹: 1919 թ. դեկտեմբերի 7-ին Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան տարելիցի²:

- 1 «Մշակ», 1918, № 250, 3 դեկտ., էջ 1; № 251, 4 դեկտ., էջ 1:
- 2 «Աշխատատր», 1919, № 260, 7 դեկտեմբերի, էջ 1:

1919

1918 թ. դեկտեմբերի 29-ին վախճանվում և 1919 թ. հունվարի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հայկանանց միության անդամ Ռեբեկա Մալինյանը¹:

- 1 «Մշակ», 1919, № 1, 1 յունվարի, էջ 1:

1918 թ. դեկտեմբերի 31-ին վախճանվում և 1919 թ. հունվարի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նատալյա Դավթյան Ջուրաբյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1919, № 1, 1 յունվարի, էջ 1:

1919 թ. հունվարի 1-ին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Պարույր Նիկողոսյան Գազազյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1919, № 2, 3 յունվարի, էջ 1:

1919 թ. հունվարի 2-ին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ Հարությունյան Մանուկյան-Ղալֆաչյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1919, № 3, 4 յունվարի, էջ 1:

1919 թ. հունվարի 2-ին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սկրտիչ Հակոբյան Յանիկյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1919, № 3, 4 յունվարի, էջ 1:

1919 թ. հունվարի 2-ին վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կատարինե (Դոխտ) Տեր-Սինասյանը¹:

- 1 «Մշակ», 1919, № 3, 4 յունվարի, էջ 2; № 4, 5 յուն., էջ 1:

1919 թ. հունվարի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Դավիթ (Դաթիկո) Գազարյանը¹:

- 1 «Մշակ», 1919, № 2, 3 յունվարի, էջ 1:

1919 թ. հունվարի 6-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարդան Նազարյան Ավդիշյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1919, № 5, 7 յունվարի, էջ 1: Ի դեպ, քերթում մահվան ամիսը սխալմամբ նշված է դեկտեմբեր:

1919 թ. հունվարի 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արիստակես Պողոսյան Արիստակեսյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1919, № 6, 9 յունվարի, էջ 1:

1919 թ. հունվարի 9-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Սկրտչյան Միրաբյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1919, № 8, 11 յունվարի, էջ 1:

1919 թ. հունվարի 9-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ռաֆայել Սեյրոնյան Սինասյանցը¹:

- 1 «Մշակ», 1919, № 8, 11 յունվարի, էջ 1:

1919 թ. հունվարի 11-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Իսկուհի Բաղալյանը¹:

- 1 «Յառաջ» /Թիֆլիս/, 1919, № 2, 14 յունվարի, էջ 1:

1919 թ. հունվարի 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսանդր Եգորյան Յարալյանցը¹:

1 «Մշակ», 1919, № 9, 12 յունվարի, էջ 2:

1919 թ. հունվարի 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կոնո Գևորգյան Տեր-Հարությունյանցը¹:

1 «Յառաջ», 1919, № 3, 15 յունվարի, էջ 1:

1919 թ. հունվարի 10-ին վաղաժամ վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մոսկվայի առևտրի ինստիտուտի 3-րդ կուրսի ուսանող Խաչատուր Ալեքսանյան Տեր-Գրիգորյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: Հունվարի 26-ին նրա հիշատակին Խոջիվանքի եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ²: Նույն թվականի մարտի 14-ին մայրը՝ այրի Մազթաղ Առաքելյան Տեր-Գրիգորյանցը, Մխիթար եպիսկոպոսին խնդրում է թույլատրել որդու՝ Խաչատուրի դին վերաթաղելու նույն վայրի մեկ այլ հատվածում³: 1920 թ. հունվարի 26-ին գերեզմանոցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ մահվան տարելիցի⁴:

1 «Յառաջ», 1919, № 5, 17 յունվարի, էջ 1: «Մշակ», 1919, № 13, 17 յուն., էջ 2:

2 «Յառաջ», 1919, № 10, 25 յունվարի, էջ 1:

3 ՀԱԳ, ֆ. 35, ց. 1, գ. 742, ք. 22: Խնդրանքը մերժվում է:

4 «Աշխատատր», 1920, № 19, 25 յունվարի, էջ 1:

1919 թ. հունվարի 17-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում իրավաբան, երդվյալ հավատարմատար Գարեգին (Գրիգոր) Հարությունյան Պապովյանցը¹: Փետրվարի 27-ին Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում նշվում է հանգուցյալի մահվան քառասնօրյակը², իսկ 1920 թ. հունվարի 25-ին նույն եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ մահվան տարելիցի³:

1 «Յառաջ», 1919, № 6, 18 յունվարի, էջ 1: «Մշակ», 1919, № 14, 19 յուն., էջ 2: Հանգուցյալի մասին տե՛ս «Յառաջ», 1919, № 19, 5 փետրարի, էջ 2:

2 «Յառաջ», 1919, № 37, 27 փետրարի, էջ 1: «Մշակ», 1919, № 45, 27 փետր., էջ 1:

3 «Աշխատատր», 1920, № 18, 24 յուն., էջ 1; № 19, 25 յուն., էջ 1:

1919 թ. հունվարի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հարություն (Արսեն) Սողոմոնյան Սողոմոնյանցը¹:

1 «Մշակ», 1919, № 13, 17 յունվարի, էջ 2: «Յառաջ», 1919, № 5, 17 յուն., էջ 1:

1919 թ. հունվարի 18-ին բժավոր տիֆից վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցի ՀՅԴ կուսակցության պանթեոնում է ամփոփվում նույն կուսակցության հիմնադիր ցղնեցի 52-ամյա Ռոստոմը (Ստեփան Չորյան)¹: Փետրվարի 27-ին Խոջիվանքի գերեզմանոցում

նշվում է հանգուցյալի մահվան քառասնօրյակը²: 1920 թ. հունվարի 18-ին գերեզմանոցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ մահվան առաջին տարելիցի³:

1 «Յառաջ», 1919, № 7, 22 յունվարի, էջ 1-2; № 8, 23 յուն., էջ 1-2; № 9, 24 յունվարի, էջ 1; № 10, 25 յուն., էջ 1, 3; № 11, 26 յուն., էջ 1-5: «Մշակ», 1919, № 18, 25 յուն., էջ 1; № 19, 26 յուն., էջ 1:

2 «Յառաջ», 1919, № 37, 27 փետրարի, էջ 1:

3 «Աշխատատր», 1920, № 14, 17 յուն., էջ 1; № 15, 18 յուն., էջ 1:

1919 թ. հունվարի 20-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գասպար Միմոնյան Տրոյանցը¹:

1 «Յառաջ», 1919, № 8, 23 յունվարի, էջ 2:

1919 թ. հունվարի 22-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Աղաջանյան Հարությունյանցը¹:

1 «Յառաջ», 1919, № 8, 23 յունվարի, էջ 2: «Մշակ», 1919, № 16, 23 յունվարի, էջ 1:

1919 թ. հունվարի 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բժշկական համալսարանի 3-րդ կուրսի ուսանողուհի Գոհարիկ Գրիգորյան Ավագյանցը (Մելիք-Սարգսյանը)¹: 1920 թ. հունվարի 20-ին գերեզմանոցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան առաջին տարելիցի²:

1 «Յառաջ», 1919, № 10, 25 յունվարի, էջ 1:

2 «Աշխատատր», 1920, № 15, 18 յունվարի, էջ 1:

1919 թ. հունվարի 4-ին Ալիքալայում՝ հորեղբոր՝ Միքայել Արամյանցի կալվածքում, սպանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Չորաբաշի Սբ. Գևորգ եկեղեցու երեցփոխ Բշխան Աբրահամյան Արամյանցը (հոգեհանգիստը՝ Չորաբաշի Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: Մարտի 9-ին նույն վայրում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան քառասնօրյակի², իսկ 1920 թ. հունվարի 25-ին նշվում է տարելիցը³:

1 «Յառաջ», 1919, № 9, 24 յունվարի, էջ 1; № 10, 25 յուն., էջ 1: «Մշակ», 1919, № 13, 17 յուն., էջ 2; № 17, 24 յուն., էջ 1:

2 «Մշակ», 1919, № 52, 8 մարտի, էջ 1:

3 «Աշխատատր», 1920, № 19, 25 յունվարի, էջ 1:

1919 թ. հունվարի 22-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գոհարիկ Գասպարյան Տեր-Մատթեոսյանցը (Ծնեալ Յարյան)¹: 1920 թ. հունվարի 25-ին գերեզմանոցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ մահվան տարելիցի²:

1 «Մշակ», 1919, № 17, 24 յունվարի, էջ 1; № 18, 25 յուն., էջ 1; № 19, 26 յուն., էջ 1:

2 «Աշխատատր», 1920, № 18, 24 յուն.ի, էջ 1; № 19, 25 յուն., էջ 1:

1919 թ. հունվարի 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հռիփսիմե Նավասարդյան Վարդանյանցը¹:

1 «Յառաջ», 1919, № 11, 26 յունվարի, էջ 1:

1919 թ. հունվարի 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արմենակ Գորոյանցը¹:

1 «Յառաջ», 1919, № 12, 28 յունվարի, էջ 1:

1919 թ. հունվարի 28-ին բժավոր տիֆից վախճանվում և փետրվարի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի քաղաքային արհեստագիտական դպրոցի աշխատակից, դերասան, թարգմանիչ Գեղեոն Բարսեղյան Միրադյանը (ծնվ. 1859 թ.)¹: Մարտի 16-ին գերեզմանի մոտ կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ մահվան քառասունօրյակի²:

1 «Մշակ», 1919, № 23, 31 յունվարի, էջ 1; № 24, 1 փետրվարի, էջ 1; № 25, 2 փետր., էջ 1, 2:
2 «Մշակ», 1919, № 57, 15 մարտի, էջ 3: **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, էջ 59-60:

1919 թ. հունվարի 26-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գարշո Ստեփանյան Մղերրյանը (Պապա Գարշոյի)¹:

1 «Յառաջ», 1919, № 12, 28 յունվարի, էջ 1; № 13, 29 յուն., էջ 1:

1919 թ. հունվարի 28-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Օվսաննա Թումանյանը¹:

1 «Յառաջ», 1919, № 14, 30 յունվարի, էջ 1:

1919 թ. բժավոր տիֆից վախճանվում և հունվարի 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ՀՅԳ կուսակցության անդամ Բարդող Նանոյանը¹:

1 «Յառաջ», 1919, № 15, 31 յունվարի, էջ 1:

1919 թ. հունվարի 29-ին վախճանվում և փետրվարի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Իսահակ Ալեքսանդրյան Նահապետյանը¹:

1 «Յառաջ», 1919, № 15, 31 յունվարի, էջ 1:

1919 թ. փետրվարի 2-ին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տիրուհի Ղազազյան Աֆրիկյանը¹:

1 «Յառաջ», 1919, № 18, 4 փետրվարի, էջ 1:

1919 թ. փետրվարի 2-ին Քութայիսի բանտում բժավոր տիֆից վաղաժամ վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գուրգեն Չատիկյանը¹:

1 «Յառաջ», 1919, № 18, 4 փետրվարի, էջ 1:

1919 թ. փետրվարի 1-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամյան-Հովհաննիսյան օրիորդաց դպրոցի 7-րդ հիմնական դասարանի աշակերտուհի Գոհարիկ (Գեմիայի) Ծերթեյանը¹:

1 «Յառաջ», 1919, № 19, 5 փետրվարի, էջ 1:

1919 թ. փետրվարի 4-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարդիթեր Ղարիքջանյանը¹:

1 «Յառաջ», 1919, № 20, 6 փետրվարի, էջ 1:

1919 թ. փետրվարի 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ՀՅԳ կուսակցության անդամ Հարություն Սողոյանը¹:

1 «Յառաջ», 1919, № 18, 4 փետրվարի, էջ 1; № 19, 5 փետր., էջ 1; № 20, 6 փետր., էջ 1-2:

1919 թ. փետրվարի 4-ին վաղաժամ վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հռիփսիմե Թադեոսյան Մաղաքյանը¹:

1 «Յառաջ», 1919, № 23, 9 փետր., էջ 1; № 24, 11 փետր., էջ 1:

1919 թ. փետրվարի 5-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սմբատ Գերասիմյան Ֆրանգուլյանը¹:

1 «Յառաջ», 1919, № 22, 8 փետրվարի, էջ 1:

1919 թ. փետրվարի 7-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մանյակ Էղիբեկյանը¹:

1 «Յառաջ», 1919, № 22, 8 փետրվարի, էջ 1:

1919 թ. փետրվարի 8-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ռուբեն Հակոբյան Մամիկոնյանը¹:

1 «Յառաջ», 1919, № 24, 11 փետրվարի, էջ 1:

1919 թ. փետրվարի 8-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գարշո Եզրոյան Եգանյանը¹:

1 «Յառաջ», 1919, № 24, 11 փետր., էջ 1; № 25, 12 փետր., էջ 1:

1919 թ. վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ՀՅԳ Աշակերտական միության անդամ Հովհաննես (Վանուշ) Նիկողայոսյան Տիտիչյանը¹:

1 «Յառաջ», 1919, № 25, 12 փետրվարի, էջ 1:

1919 թ. փետրվարի 12-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արամ (Արամայիս) Ստեփանյան Աշուղբաբյանը¹: Մարտի 22-ին Մուդնու Սք. Գևորգ եկեղեցում տեղի ունեցած պատարագից հետո հանգուցյալի գերեզմանի մոտ կատարվում է հոգեհանգիստ մահվան քառասունօրյակի առիթով²:

1 «Յառաջ», 1919, № 28, 15 փետրվարի, էջ 1: «Մշակ», 1919, № 36, 15 փետր., էջ 1:

2 «Աշխատատոր», 1919, № 55, 22 մարտի, էջ 1:

1919 թ. փետրվարի 12-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Հասկեր» կոոպերատիվ ընկերության վարչության անդամ և գանձապահ Արմենակ Չուրաբյան Փարեմուզյանը¹:

1 «Յառաջ», 1919, № 27, 14 փետրվարի, էջ 1; № 28, 15 փետր., էջ 1; № 29, 16 փետր., էջ 1:

1919 թ. փետրվարի 15-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արաքսի Կարապետյան Վահրամյանը¹:

1 «Յառաջ», 1919, № 30, 18 փետրվարի, էջ 1:

1919 թ. փետրվարի 18-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թամարա (Թամամ) Բալայան Ղամբարյանը¹:

1 «Յառաջ», 1919, № 31, 19 փետր., էջ 1; № 32, 20 փետր., էջ 1:

1919 թ. փետրվարի 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գեղամ Տեր-Եսայանցը¹:

¹ «Մշակ», 1919, № 39, 19 փետրվարի, էջ 2:

1919 թ. փետրվարի 19-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Դշխուհի Սարգսյան Լալայանցը¹:

¹ «Յառաջ», 1919, № 33, 21 փետրարի, էջ 1:

1919 թ. փետրվարի 19-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ախալքալաքցի Եվգինե Դիաղյանցը¹:

¹ «Յառաջ», 1919, № 33, 21 փետրարի, էջ 1:

1919 թ. փետրվարի 21-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ՀՅԴ կուսակցության Թիֆլիսի տեղական կոմիտեի անդամ Սիքայել Բեգլարյան Ղուշչյանցը¹:

¹ «Յառաջ», 1919, № 35, 23 փետրարի, էջ 1:

1919 թ. փետրվարի 21-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում գրականագետ, մանկավարժ, «Մշակ» և «Մուրճ» թերթերի աշխատակից ներքինագուլիսցի Լևոն Մանվելյանը (ծնվ. 1864 թ.)¹:

¹ «Յառաջ», 1919, № 34, 22 փետր., էջ 1; № 35, 23 փետր., էջ 1: «Մշակ», 1919, № 42, 22 փետր., էջ 1-2; № 43, 23 փետր., էջ 1-3:

1919 թ. փետրվարի 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արամ Թաղևոսյան Գրիգորյանցը¹:

¹ «Յառաջ», 1919, № 35, 23 փետրարի, էջ 1: «Մշակ», 1919, № 43, 23 փետր., էջ 2:

1919 թ. փետրվարի 21-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի դատաստանական պալատի նախկին քարտուղար, երգվյալ հավատարմատարի օգնական Ռուբեն Մովսիսյան Մատինյանցը¹:

¹ «Յառաջ», 1919, № 35, 23 փետրարի, էջ 1:

1919 թ. փետրվարի 28-ին վախճանվում և մարտի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում մահտեսի Հեղինե Սարգսյան Չիլինկարյանցը¹:

¹ «Յառաջ», 1919, № 38, 1 մարտի, էջ 1:

1919 թ. մարտի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարո Ագարյանը¹:

¹ «Յառաջ», 1919, № 38, 1 մարտի, էջ 1; № 39, 2 մարտի, էջ 1:

1919 թ. մարտի 1-ին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոֆյա Հովսեփյան Ամիրջանյանցը¹:

¹ «Յառաջ», 1919, № 40, 4 մարտի, էջ 1:

1919 թ. մարտի 6-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում նուխեցի Ծաղիկ Ավետիսյան Սարգսյանցը¹:

¹ «Յառաջ», 1919, № 44, 8 մարտի, էջ 1; № 45, 9 մարտի, էջ 1:

1919 թ. մարտի 3-ին վաղաժամ վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովնանյան դպրոցի 7-րդ դասարանի աշակերտուհի Մարիամ Համբարձումյան Հովհաննիսյանցը¹:

¹ «Յառաջ», 1919, № 44, 8 մարտի, էջ 1; № 45, 9 մարտի, էջ 1:

1919 թ. մարտի 5-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արամ Մարտիրոսյան Բուխկյանցը¹:

¹ «Յառաջ», 1919, № 44, 8 մարտի, էջ 1; № 45, 9 մարտի, էջ 1; «Մշակ», 1919, № 52, 8 մարտի, էջ 2:

1919 թ. մարտի 8-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մատթեոս Տեր-Կարապետյան Տեր-Պետրոսյանցը¹:

¹ «Յառաջ», 1919, № 46, 11 մարտի, էջ 1: «Մշակ», 1919, № 55, 12 մարտի, էջ 1: «Աշխատատր», 1919, № 47, 12 մարտի, էջ 1:

1919 թ. մարտի 11-ին բժավոր տիֆից վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Խաչատուր Վարդանյան Բախշեցյանցը¹:

¹ «Աշխատատր», 1919, № 49, 15 մարտի, էջ 1:

1919 թ. մարտի 13-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Կոստանյանցը¹:

¹ «Մշակ», 1919, № 57, 15 մարտի, էջ 1:

1919 թ. մարտի 11-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում լաբքսանդրասպոլցի Սկրտիչ Երիցյանը (Բաղամենց Սկո)¹:

¹ «Աշխատատր», 1919, № 50, 16 մարտի, էջ 1:

1919 թ. մարտի 19-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գասպար Կարապետյան Շահպարունյանցը¹: Հունիսի 15-ին տեղի է ունենում հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի²:

¹ «Աշխատատր», 1919, № 53, 20 մարտի, էջ 1:

² «Աշխատատր», 1919, № 117, 14 յունիսի, էջ 1:

1919 թ. մարտի 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աղավնի Մարտիրոսյանը¹:

¹ «Աշխատատր», 1919, № 52, 19 մարտի, էջ 1:

1919 թ. մարտի 20-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արմենակ Ջաքարյան Շխյանցը¹:

¹ «Աշխատատր», 1919, № 55, 22 մարտի, էջ 1:

1919 թ. մարտի 23-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արշակ Ավագյանը¹:

¹ «Մշակ», 1919, № 65, 26 մարտի, էջ 1; № 67, 27 մարտի, էջ 1:

1919 թ. մարտի 23-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արամ Ախսատյանը

(հոգեհանգիստը՝ Ճուղուրեթի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1919, № 57, 25 մարտի, էջ 1:

1919 թ. մարտի 24-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ղազար Բաղայանցը (հոգեհանգիստը՝ Խոջիվանքի եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1919, № 58, 26 մարտի, էջ 1:

1919 թ. մարտի 24-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր (Գրիշա) Հովսեփյան Բաբլումյանցը (հոգեհանգիստը՝ Զրկինյանց եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1919, № 59, 27 մարտի, էջ 1:

1919 թ. մարտի 24-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովսեփ Ալեքսանդրյան Լիանոզյանցը¹:

¹ «Աշխատատր», 1919, № 60, 28 մարտի, էջ 1:

1919 թ. մարտի 26-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եկատերինե Խաչատրյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1919, № 61, 29 մարտի, էջ 1:

1919 թ. մարտի 31-ին վախճանվում և ապրիլի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արշակ Ավագյանը¹:

¹ «Աշխատատր», 1919, № 63, 1 ապրիլի, էջ 1; № 64, 2 ապր., էջ 1; № 65, 3 ապր., էջ 1:

1919 թ. մարտի 30-ին վախճանվում և ապրիլի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Բաղդասարյան Նահապետյանցը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1919, № 66, 4 ապրիլի, էջ 1:

1919 թ. ապրիլի 3-ին վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոնա Վարդանյանը (հոգեհանգիստը՝ Կարմիր Ավետարան եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1919, № 67, 5 ապրիլի, էջ 1:

1919 թ. ապրիլի 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բախշո Սկրտումյան Տեր-Մատթեոսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Մինաս եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1919, № 67, 5 ապրիլի, էջ 1:

1919 թ. ապրիլի 5-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի III արական գիմնազիայի 8-րդ դասարանի աշակերտ Արշավիր Մելիքյան Սիլիկյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1919, № 68, 8 ապրիլի, էջ 1:

1919 թ. ապրիլի 9-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սկրտիչ Տեր-Պողոսյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1919, № 72, 12 ապրիլի, էջ 1:

1919 թ. ապրիլի 9-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աշխեն Խաչատրյան Վահրանյանը (հոգեհանգիստը՝ Թամոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1919, № 72, 12 ապրիլի, էջ 1:

1919 թ. ապրիլի 9-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարսենիկ Ավագյան Տեր-Միքայելյանցը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1919, № 71, 11 ապրիլի, էջ 1; № 72, 12 ապր., էջ 1:

1919 թ. ապրիլի 10-ին Բաբվում վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում գործատեր Ներսես Կաֆյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1919, № 72, 12 ապրիլի, էջ 1:

1919 թ. ապրիլի 12-ին բժավոր տիֆլից վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում՝ Բարունակ Կապուտիկյանի գերեզմանի մոտ է ամփոփվում 28-ամյա վանեցի Մարկոս Սարգսյան Բալոռչյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Կարապետ եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1919, № 74, 15 ապրիլի, էջ 1: Մ. Բալոռչյանցն ուսանել է Վանի Կենտրոնական դպրոցում, Վարժապետանոցում, ապա՝ աշխատել որպես ուսուցիչ: Մասնակցել է Վանի ինքնապաշտպանական կոմիտեին (նշվ. համարը, էջ 2՝ **Գգեթան Հ.**, Մարկոս Բալոռչյանի յիշատակին):

1919 թ. ապրիլի 13-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հարություն Գևորգյան Հովսեփյանցը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1919, № 75, 16 ապրիլի, էջ 1:

1919 թ. ապրիլի 18-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ Ղազարյան Սարգսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1919, № 78, 24 ապրիլի, էջ 1:

1919 թ. ապրիլի 23-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մոզդոկի հայոց դպրոցի տեսուչ Հովհաննես Բաբիկյանը (հոգեհանգիստը՝ Կուկիայի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1919, № 79, 25 ապր., էջ 1; № 80, 26 ապր., էջ 1:

1919 թ. ապրիլի 26-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Իվան Բոզդանյան Կարգանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1919, № 81, 27 ապր., էջ 1; № 82, 29 ապր., էջ 1:

1919 թ. մայիսի 3-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սարմատի Սառնա գյուղից Նարզիգ Շահոյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Լուսավորիչ եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1919, № 87, 6 մայիսի, էջ 1:

1919 թ. մայիսի 4-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես քահանա

Նավթիկյանը (հոգեհանգիստը՝ Մեյդանի Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 88, 7 մայ., էջ 1; № 89, 8 մայ., էջ 1:

1919 թ. մայիսի 6-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Պետրոս Գևորգյան Տեր-Մեսրոպյանցը (հոգեհանգիստը՝ Զորաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 91, 10 մայ., էջ 1; № 92, 11 մայ., էջ 1:

1919 թ. մայիսի 7-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գերասիմ Սարգսյան Սուլխանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹: Հունիսի 22-ին նույն եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան քառասունօրյակի²:

1 «Աշխատատր», 1919, № 90, 9 մայիսի, էջ 1; № 91, 10 մայ., էջ 1; № 92, 11 մայ., էջ 1:

2 «Աշխատատր», 1919, № 123, 21 յունիսի, էջ 1:

1919 թ. մայիսի 9-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Գրիգորյան Թումոյանցը (հոգեհանգիստը՝ Հավլաբարի Սբ. Մինաս եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 92, 11 մայիսի, էջ 1:

1919 թ. մայիսի 10-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կատարինե Անտոնյան Ադամյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 93, 13 մայիսի, էջ 1:

1919 թ. մայիսի 12-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Պետրոգրադի Պոլիտեխնիկոմի ուսանող Լևոն Մելիք-Փարսադանյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի Մայր եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 95, 15 մայիսի, էջ 1:

1919 թ. մայիսի 11-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի 3-րդ գիմնազիայի 7-րդ դասարանի աշակերտուհի Գոհարիկ Ստեփանյան Սմբատյանցը (հոգեհանգիստը՝ Բաւմոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 96, 16 մայիսի, էջ 1; № 97, 17 մայ., էջ 1:

1919 թ. մայիսի 18-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արել Իվանյան Ամիրադյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 99, 20 մայ., էջ 1; № 100, 21 մայ., էջ 1:

1919 թ. մայիսի 24-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սիքայել Ֆադեյան Կրիթյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մեյդանի Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: 1920 թ. մայիսի 23-ին նույն եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան տարելիցի²:

1 «Աշխատատր», 1919, № 104, 25 մայիսի, էջ 1:

2 «Նոր աշխատատր», 1920, № 40, 23 մայիսի, էջ 1:

1919 թ. մայիսի 22-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սիմոն Ամիրբեգյանը (հոգեհանգիստը՝ Խոջիվանքի եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 104, 25 մայիսի, էջ 1:

1919 թ. մայիսի 25-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիսաբեթ (Վասի) Հայրապետյան Խաչատրյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 105, 28 մայիսի, էջ 1:

1919 թ. մայիսի 26-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Երվանդ Մովսեսյան Եղիզարյանցը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 105, 28 մայիսի, էջ 1:

1919 թ. մայիսի 31-ին վախճանվում և հունիսի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսանդր Հարությունյան Պետրոսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 107, 1 յունիսի, էջ 1:

1919 թ. մայիսի 31-ին վախճանվում և հունիսի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի 3-րդ գիմնազիայի 4-րդ դասարանի աշակերտուհի Ռուզան Տիգրանյան Վարոսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Շամքորեցոց Կարմիր Ավետարան եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 108, 3 յունիսի, էջ 1:

1919 թ. հունիսի 9-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Երանուհի Լևոնյան Մեյդանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 114, 11 յուն., էջ 1; № 115, 12 յուն., էջ 1:

1919 թ. հունիսի 19-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Փիրումյանը (հոգեհանգիստը՝ Շամքորեցոց Կարմիր Ավետարան եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 123, 21 յունիսի, էջ 1:

1919 թ. հունիսի 20-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հայկանուշ Բիճյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մեյդանի Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 123, 21 յունիսի, էջ 1:

1919 թ. հունիսի 30-ին վախճանվում և հուլիսի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բայրինկա Համբարձումյան Ամիրխանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 131, 2 յուլիսի, էջ 1:

1919 թ. հուլիսի 8-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալց. ընկ. «Ա. Էնֆիաճյանց» ծխախոտի գործարանի տնօրեն և վարչության անդամ Գրիգոր Համբարձումյան Էնֆիաճյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Նոր աշխատատր», 1919, № 136, 10 յուլիսի, էջ 1:

1919 թ. հուլիսի սկզբին Բարդուղի մոտ քրդերի հետ ընդհարման ժամանակ ստացած վերքերից վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում 4-րդ հայկական զնդի պորուչիկ, ուսանող Նավասարդ Մովսիսյան Պապյանցը՝ Ավետիսյանց Պապիկը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹։

1 «Նոր աշխատատր», 1919, № 138, 13 յուլիսի, էջ 1։

1919 թ. հուլիսի 17-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Շահնաբաթ Շահգյալյանցը¹։

1 «Նոր աշխատատր», 1919, № 144, 20 յուլիսի, էջ 1։

1919 թ. հուլիսի 20-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում տեր Ղևոնդ Աթանասյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹։

1 «Նոր աշխատատր», 1919, № 145, 22 յուլիսի, էջ 1։

1919 թ. հուլիսի 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գայանյան դպրոցի 5-րդ դասարանի աշակերտուհի Երանուհի Եղիայան Բաբաջանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹։

1 «Նոր աշխատատր», 1919, № 146, 23 յուլիսի, էջ 1։

1919 թ. հուլիսի 20-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Դանիել Մավխասյանը (հոգեհանգիստը՝ Կուկիայի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹։

1 «Նոր աշխատատր», 1919, № 146, 23 յուլիսի, էջ 1; № 147, 24 յուլ., էջ 1։

1919 թ. հուլիսի 25-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում 7-ամյա Եփեմյա (Եփիկ) Սարգսյան Եսայանցը (թաղման կարգը՝ բնակարանում՝ Չեքեզովսկայա 3)¹։

1 «Նոր աշխատատր», 1919, № 146, 23 յուլիսի, էջ 1։

1919 թ. օգոստոսի 18-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վիրահայ ազգային խորհրդի անդամ բժիշկ Կարապետ Սկրտչյան Ստեփանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹։ Սեպտեմբերի 28-ին նույն եկեղեցում հոգեհանգիստ է կատարվում՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան քառասունօրյակի², իսկ 1920 թ. օգոստոսի 18-ին նշվում է առաջին տարելիցը³։

1 «Ժողովրդի ձայն», 1919, № 178, 21 օգոստոսի, էջ 1։

2 «Աշխատատր», 1919, № 202, 27 սեպտեմբերի, էջ 1։

3 «Մշակ», 1920, № 73, 18 օգոստոսի, էջ 1։ Ի դեպ, հոգեհանգիստ է կատարվել նաև 1920 թ. հոկտեմբերի 17-ին Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում (№ 114, 16 հոկտեմբերի, էջ 1)։

1919 թ. օգոստոսին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կատարինե Տեր-Գևորգյան Մալյանցը, որի մահարձանի բացումը տեղի է ունենում մահվան տարելիցին՝ 1920 թ. օգոստոսի 29-ին¹։

1 «Նոր աշխատատր», 1920, № 118, 29 օգոստոսի, էջ 1։

1919 թ. եղերական մահով վախճանվում և սեպտեմբերի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում դերասանուհի Մարի (Մարո) Թաղեսյան Տիտիչյանցը՝ (Վերա Խոլոդնայա)։ Հոգեհանգիստը՝ Շամբորեցոց Կարմիր Ավետարան եկեղեցում¹։

1 «Նոր աշխատատր», 1919, № 181, 3 սեպտ., էջ 1; № 182, 4 սեպտ., էջ 1։

1919 թ. սեպտեմբերի 2-ին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Լևոն (Հմայակ) Գովանին (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹։

1 «Նոր աշխատատր», 1919, № 182, 4 սեպտեմբերի, էջ 1։

1919 թ. սեպտեմբերի 2-ին վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում 3-րդ գիմնազիայի 8-րդ դասարանի աշակերտ Քրիստափոր (Խրիստիկ) Տեր-Սինասյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹։

1 «Նոր աշխատատր», 1919, № 181, 3 սեպտ., էջ 1; № 183, 5 սեպտ., էջ 1։

1919 թ. սեպտեմբերի 4-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մանթաշյան առևտրական դպրոցի աշակերտ Ղևոնդ Գրիգորյան Սիքալեյանցը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹։

1 «Նոր աշխատատր», 1919, № 184, 6 սեպտ., էջ 1; № 185, 7 սեպտ., էջ 1։

1919 թ. սեպտեմբերի 7-ին Մախինջաուրի ավանում վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Ստեփանյան Վարդանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹։

1 «Նոր աշխատատր», 1919, № 188, 11 սեպտեմբերի, էջ 1։

1919 թ. սեպտեմբերի 11-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարսենիկ Ավետիսյան Չարխչյանցը (հոգեհանգիստը՝ Կուկիայի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹։

1 «Նոր աշխատատր», 1919, № 189, 12 սեպտ., էջ 1; № 190, 13 սեպտ., էջ 1։

1919 թ. սեպտեմբերի 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիսաբեթ Հովանյան Իգիթյանցը (հոգեհանգիստը՝ Հավլաբարի Սբ. Սինաս եկեղեցում)¹։

1 «Նոր աշխատատր», 1919, № 189, 12 սեպտեմբերի, էջ 1։

1919 թ. սեպտեմբերի 10-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գասպար Միքայելյան Մելիք-Ամիրզադյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջրգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹։

1 «Նոր աշխատատր», 1919, № 190, 13 սեպտեմբերի, էջ 1։

1919 թ. սեպտեմբերի 18-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աստղիկ Գալստյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹։

1 «Աշխատատր», 1919, № 196, 20 սեպտեմբերի, էջ 1։

1919 թ. սեպտեմբերի 19-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ալեքսանդրապոլցի լուսանկարիչ Գևորգ Պարունակյանցը (հոգեհանգիստը՝ Կուկիայի Նորաշեն Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 197, 21 սեպտեմբերի, էջ 1:

1919 թ. սեպտեմբերի 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մկրտիչ Ավետիսյան Վարդապարյանցը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 197, 21 սեպտեմբերի, էջ 1:

1919 թ. սեպտեմբերի 26-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հռիփսիմն Էքսյուզյանը (հոգեհանգիստը՝ Մեյդանի Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 203, 28 սեպտեմբերի, էջ 1:

1919 թ. հոկտեմբերի 1-ին Քոբուլեթիում վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Խ. Բ. Արզումանյան» առևտրական տան հիմնադիր Խոսրով Բաղայան Արզումանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹: Նոյեմբերի 9-ին նույն եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան 40-րդ օրվա²:

1 «Աշխատատր», 1919, № 206, 3 հոկտեմբերի, էջ 2; № 208, 5 հոկտ., էջ 1; № 209, 7 հոկտ., էջ 1:

2 «Աշխատատր», 1919, № 236, 8 նոյ., էջ 1; № 237, 9 նոյ., էջ 1:

1919 թ. հոկտեմբերի 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ջաքարիա Մարգարյան Գևորգյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 209, 7 հոկտեմբերի, էջ 1:

1919 թ. հոկտեմբերի 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սահակ Ոսկանյան Գասպարյանցը (հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 210, 8 հոկտեմբերի, էջ 1:

1919 թ. հոկտեմբերի 7-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հարություն Հովհաննիսյան Բարսեղյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 211, 9 հոկտեմբերի, էջ 1:

1919 թ. հոկտեմբերի 9-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սրբուհի Մարտիրոսյան Տեր-Ավետիսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 213, 11 հոկտեմբերի, էջ 1; № 214, 12 հոկտ., էջ 1:

1919 թ. հոկտեմբերի 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ախալքալաքցի Դշխուհի Ներսիսյան Գրիգորյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 214, 12 հոկտեմբերի, էջ 1:

1919 թ. հոկտեմբերի 13-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Դավիթ Գարդիշյանը (հոգեհանգիստը՝ Շամքորեցոց Կարմիր Ավետարան եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 217, 16 հոկտեմբերի, էջ 1:

1919 թ. հոկտեմբերի 14-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արփենիկ Օվաննիսյան Ալմոյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 217, 16 հոկտեմբերի, էջ 1:

1919 թ. հոկտեմբերի 14-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հռիփսիմն Սողոմոնյան Տեր-Գասպարյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: Նոյեմբերի 23-ին Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան 40-օրյակի²:

1 «Աշխատատր», 1919, № 218, 17 հոկտ., էջ 1; № 219, 18 հոկ., էջ 1:

2 «Աշխատատր», 1919, № 249, 23 նոյեմբերի, էջ 1:

1919 թ. հոկտեմբերի 16-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Սարգսյան Տեր-Խաչատրյանցը (հոգեհանգիստը՝ Շամքորեցոց Կարմիր Ավետարան եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 219, 18 հոկտ., էջ 1; № 220, 19 հոկտ., էջ 1:

1919 թ. հոկտեմբերի 18-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ազարիա Ջաքարյան Նազարյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 221, 21 հոկտեմբերի, էջ 1:

1919 թ. հոկտեմբերի 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եվա Իսահակյան Գրիգորյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Կարապետ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 226, 28 հոկտեմբերի, էջ 1:

1919 թ. հոկտեմբերի 28-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ջոհրաբ Հովհաննիսյանը (հոգեհանգիստը՝ Շամքորեցոց Կարմիր Ավետարան եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 227, 29 հոկտեմբերի, էջ 1:

1919 թ. հոկտեմբերի 27-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Քամոյանց օրիորդաց դպրոցի 6-րդ դասարանի աշակերտուհի Հռիփսիկ Ղազարյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Մինաս եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 228, 30 հոկտեմբերի, էջ 1:

1919 թ. հոկտեմբերի 29-ին վախճանվում և նոյեմբերի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ամովսա Մկրտչյան Դանիելյանցը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 230, 1 նոյեմբերի, էջ 1:

1919 թ. հոկտեմբերի 30-ին վախճանվում և նոյեմբերի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աստղիկ Պողոսյան Ավետիսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 230, 1 նոյ., էջ 1; № 231, 2 նոյ., էջ 1:

1919 թ. հոկտեմբերի 31-ին վախճանվում և նոյեմբերի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աստղիկ (Ասյա) Մաղաքյան Մաղաքյանցը (հոգեհանգիստը՝ Քանոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 230, 1 նոյ., էջ 1; № 231, 2 նոյ., էջ 1:

1919 թ. հոկտեմբերի 31-ին վախճանվում և նոյեմբերի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սարգիս (Սագեթ) Հովհաննիսյան Գալստյանցը (հոգեհանգիստը՝ Շամքորեցոց Կարմիր Ավետարան եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 231, 2 նոյ., էջ 1; № 232, 4 նոյ., էջ 1:

1919 թ. հոկտեմբերի 31-ին վախճանվում և նոյեմբերի 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Երմոնե Գևորգյան Սերոբյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 233, 5 նոյ., էջ 1; № 234, 6 նոյ., էջ 1:

1919 թ. նոյեմբերի 2-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Էջմիածնեցոց Մառիամյան օրիորդաց դպրոցի վաստակավոր հոգաբարձու և երեցփոխ Վարդան Պետրոսյան Ղարիբյանցը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 233, 5 նոյ., էջ 1; № 234, 6 նոյ., էջ 1:

1919 թ. նոյեմբերի 1-ին Թուրգ կայարանի մոտ՝ ցեմենտի գործարանում, քաթարների կողմից սպանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ինժեներ Վիկտոր Հարությունյան Մարգարյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 233, 5 նոյեմբերի, էջ 1:

1919 թ. նոյեմբերի 3-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարիչկա Մայիլյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Սինաս եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 234, 6 նոյեմբերի, էջ 1:

1919 թ. նոյեմբերի 9-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր (Գրիշա) Թոփչյանը (հոգեհանգիստը՝ Խոջիվանքի եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 238, 11 նոյ., էջ 1; № 239, 12 նոյ., էջ 1:

1919 թ. նոյեմբերի 13-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ավեքսանդրապոլցի Հարություն Գյուլումյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Աստվածածին եկեղեցում՝ Վորոնցովի արձանի մոտ)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 241, 14 նոյեմբերի, էջ 1:

1919 թ. նոյեմբերի 29-ին վախճանվում և դեկտեմբերի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում մանուֆակտուրայի գլխավոր հիմնադիր Դավիթ Հովհաննիսյան Աղբաշյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

1920 թ. հունվարի 11-ին նույն եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան քառասնօրյակի², իսկ դեկտեմբերի 5-ին նշվում է մահվան տարելիցը³:

1 «Աշխատատր», 1919, № 256, 2 դեկտեմբերի, էջ 1; № 257, 3 դեկտ., էջ 1; № 258, 4 դեկ., էջ 1:

2 «Աշխատատր», 1920, № 8, 10 յունվարի, էջ 1:

3 «Մշակ», 1920, № 153, 4 դեկտ., էջ 1; № 154, 5 դեկտ., էջ 1:

1919 թ. դեկտեմբերի 1-ին եղերակսն մահով վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Աշխատատր» տպարանի բանվոր Խորեն Ղարազյոզյանը (հոգեհանգիստը՝ Խոջիվանքի եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 258, 4 դեկտեմբերի, էջ 1:

1919 թ. դեկտեմբերի 12-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի Պետրաշևսկի դպրոցի 8-րդ դասարանի աշակերտուհի Ժենիչկա (Ջավահիր) Մինասյան Լեկոյանցը (հոգեհանգիստը՝ Քանոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: 1920 թ. հունվարի 25-ին նույն եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան քառասնօրյակի²:

1 «Աշխատատր», 1919, № 265, 14 դեկտեմբերի, էջ 1:

2 «Աշխատատր», 1920, № 18, 24 յունվարի, էջ 1; № 19, 25 յուն., էջ 1:

1919 թ. դեկտեմբերի 10-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսանդր Արտեմյան Այվազյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 266, 16 դեկտեմբերի, էջ 1:

1919 թ. դեկտեմբերի 16-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վանքի ավագ երեց, Կարնո շրջանի Հայրենակցական միության վարչության անդամ-գանձապահ, Հայ գրողների ընկերության վարչության անդամ և քարտուղար, Ներսիսյան դպրոցի նախկին վաստակավոր հոգաբարձու և ուսուցիչ, Հայոց պատմական ու հնագիտական ընկերության հիմնադիր-անդամ և գանձապահ Գյուտ ավագ քահանա Աղանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի Մայր եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 268, 18 դեկտեմբերի, էջ 1, 2; № 269, 19 դեկտ., էջ 1; № 270, 20 դեկտ., էջ 1; № 271, 21 դեկտ., էջ 1, 3 (կենսագրականը տես էջ 2):

1919 թ. դեկտեմբերի 16-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նունե Աղաբեզյան Ղարթաբյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Կարապետ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 270, 20 դեկտեմբերի, էջ 1:

1919 թ. դեկտեմբերի 20-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բագրատ Սահակյան Ջալալյանցը (հոգեհանգիստը՝ Քանոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1919, № 272, 23 դեկտեմբերի, էջ 1:

1919 թ. դեկտեմբերի 26-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կարապետ Վարդանյան Սաֆարյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1919, № 277, 28 դեկտեմբերի, էջ 1:

1920

1920 թ. հունվարի 1-ին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արշավիր Կարապետյան Մալխասյանցը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1920, № 2, 3 յունարի, էջ 1:

1920 թ. հունվարի 1-ին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սկրտիչ Մանվելյան Մանվելյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1920, № 3, 4 յունարի, էջ 2:

1920 թ. հունվարի 4-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիսաբեթ Սարգսյան Թորոսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1920, № 4, 6 յունարի, էջ 1:

1920 թ. հունվարի 4-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ոսկի Մելիք-Անդրեասյանը (հոգեհանգիստը՝ Շամքորեցոց Կարմիր Ավետարան եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1920, № 4, 6 յունարի, էջ 1:

1920 թ. հունվարի 4-ին Երևանում բժավոր տիֆից վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արշակ Չոհրաբյանը¹:

¹ «Աշխատատր», 1920, № 4, 6 յունարի, էջ 2; № 7, 8 յունարի, էջ 1: **Գաբրիելյան Մ.**, Արշակ Չոհրաբյան, «Մարտակոչ», 1926, № 3, 5 հունվարի, էջ 2: Ա. Չոհրաբյանի թաղման մասին տե՛ս «Աշխատատր», 1920, № 9, 11 յուն., էջ 2:

1920 թ. հունվարի 5-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մաշո Դավթյանը (հուղարկավորությունը՝ բնակարանից՝ Միքայելյան 174)¹:

¹ «Աշխատատր», 1920, № 2, 3 յունարի, էջ 1:

1920 թ. հունվարի 7-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ՀՀ Խնամատարության և աշխատանքի նախարարության Վրաստանի ներկայացուցչության աշխատակից Սարգիս Հովհաննիսյան Տեր-Օհանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: 1920 թ. փետրվարի 19-ին Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան 40-օրյակի²:

¹ «Աշխատատր», 1920, № 7, 8 յուն., էջ 1; № 8, 10 յուն., էջ 1:

² «Աշխատատր», 1920, № 39, 18 փետրարի, էջ 1:

1920 թ. հունվարի 6-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսանդր Գալստյան Ադամյանցը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Կարապետ եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1920, № 8, 10 յունարի, էջ 1:

1920 թ. հունվարի 10-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում՝ ՀՅԴ պանթեոնում է ամփոփվում «Աշխատատր» թերթի գրաշար Խաչատուր Տեր-Հովհաննիսյանը (հոգեհանգիստը՝ Շամքորեցոց Կարմիր Ավետարան եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1920, № 9, 11 յունարի, էջ 1, 2: Թաղման մասին տե՛ս № 10, 13 յունարի, էջ 3:

1920 թ. հունվարի 10-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարգարիտ Սահակյան Աղասյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: Ի դեպ, 1920 թ. փետրվարի 19-ին Բեթղենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում պատարագ է կատարվում, իսկ Խոջիվանքի գերեզմանոցում՝ հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ Մարգարիտ, Հայկանուշ և Կոնստանդին Հովհաննիսյան Աղասյանցների մահվան քառասնօրյակի²:

¹ «Աշխատատր», 1920, № 10, 13 յուն., էջ 1; № 11, 14 յուն., էջ 1:

² «Աշխատատր», 1920, № 39, 18 փետրարի, էջ 1:

1920 թ. հունվարի 10-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսանդր (Մաշիկ) Կարապետյան Ալեքսանդրյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1920, № 10, 13 յունարի, էջ 1:

1920 թ. հունվարի 11-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Անդրկովկասյան համալսարանի բժշկական ֆակուլտետի IV կուրսի ուսանողուհի Հռիփսիմե Նիկողոսյան Կարապետյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1920, № 10, 13 յունարի, էջ 1:

1920 թ. հունվարի 12-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կոնստանդին (Կոտիկ) Հովհաննիսյան Աղասյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1920, № 11, 14 յունարի, էջ 1:

1920 թ. հունվարի 14-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Օվսաննա Սերոբյանցը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1920, № 13, 16 յուն., էջ 1; № 14, 17 յուն., էջ 1:

1920 թ. հունվարի 14-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում պրապորշչիկ Արամ Սարգսյան Սաֆարյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1920, № 13, 16 յունարի, էջ 1:

1920 թ. հունվարի 19-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Անիչկա Հովիվյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Աշխատատր», 1920, № 16, 22 յունարի, էջ 1:

1920 թ. հունվարի 19-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի 2-րդ ֆելդ-

շերական կուրսերի աշակերտուհի Էմիլիա Գևորգյան Խառատյացը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 16, 22 յունարի, էջ 1:

1920 թ. հունվարի 22-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Լևանդովսկու 1-ին դասարանի աշակերտ Շավարշ Հակոբյան Բասենցյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 18, 24 յուն., էջ 1; № 19, 25 յուն., էջ 1:

1920 թ. հունվարի 23-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հայկ Միքայելյան Վաթրյանցը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի Ավագ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 19, 25 յունարի, էջ 1:

1920 թ. հունվարի 23-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում փոխգնդապետ Արտաշես Վարդապետյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹: Ի դեպ, նկատի ունենալով հանգուցյալի ծառայությունները Ղարաբաղի ինքնապաշտպանության գործում, թաղման բոլոր ծախսերը հոգացել էր Ղարաբաղցիների և զանգեզուրցիների հայրենակցական միության վարչությունը²:

1 «Աշխատատր», 1920, № 20, 27 յունարի, էջ 1-2:

2 «Աշխատատր», 1920, № 31, 8 փետրարի, էջ 3:

1920 թ. հունվարի 24-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիսաբեթ Մարտիրոսյան Չիֆլիկյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 22, 29 յունարի, էջ 1:

1920 թ. հունվարի 26-ին վախճանվում և գերեզմանոցում՝ եկեղեցուն հարակից մասում¹ է ամփոփվում վրաց թատերական ընկերության կազմակերպիչ, “Кавказ” տեղեկագրքի հրատարակիչ (1887-1891 թթ.), “Новое обозрение” առաջադիմական թերթի 13-ամյա խմբագիր (1891 թ.-ից եղբայրների՝ Վասիլիի և Կոնստանդինի հետ միասին), “Характеристики и воспоминания” եռահատոր և բազմաթիվ այլ աշխատությունների հեղինակ, Տիֆլիսի Ռամկավար կուսակցության նախագահ, իշխանուհի Մարիամ Թումանյանի ամուսինը՝ 75-ամյա իշխան Գևորգ (Գիորգի) Միքայելյան Թումանյանցը (Թումանով)²: 1920 թ. գերեզմանոցում նախաձեռնում է Տիֆլիսի առաջին բարձրագույն դպրոցի (Պոլիտեխնիկում) հիմնադրման գործը, ինչպես նաև թղթակցում մոսկովյան պարբերականներին: Գերեզմանոցում է ամփոփվում նաև Գ. Թումանյանցի դուստրը՝ Վառվառա Գևորգյան Թումանյանցը³:

- 1 **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, էջ 50:
- 2 «Աշխատատր», 1920, № 20, 27 յունարի, էջ 3; № 23, 30 յունարի, էջ 2: Հանգուցյալի մասին տե՛ս **Փիրումեան Տ.**, Գեորգ Թումանեան, «Աշխատատր», 1920, № 22, 29 յունարի, էջ 1-2: **Туманова И.** Это похоже на переделку истории //Голос Армении. № 87. 9 августа 1997 г. С. 4.
- 3 **Туманова И.** Там же.

1920 թ. հունվարի 29-ին վախճանվում և փետրվարի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սրբունի Դավթյան Գիրգիդյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մեյրանի Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 24, 31 յունարի, էջ 1: Правда Грузии. 1920. 1 февраля.

1920 թ. հունվարի 30-ին վախճանվում և փետրվարի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Լիսիցյան գիմնազիայի 7-րդ դասարանի աշակերտ Արշավիր Սկրտումյան Մանվելյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սր. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 24, 31 յուն., էջ 1; № 25, 1 փետր., էջ 1:

1920 թ. հունվարի 30-ին վախճանվում և փետրվարի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիսաբեթ Ասիրյան Բարախանյանցը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 25, 1 փետրարի, էջ 1:

1920 թ. հունվարի 30-ին վախճանվում և փետրվարի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արշալույս Ապաղյանը (հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 25, 1 փետրարի, էջ 1:

1920 թ. փետրվարի 2-ին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիսաբեթ Ավ. Վերաբյանցը (հոգեհանգիստը՝ Կուկիայի Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 26, 3 փետր., էջ 1; № 27, 4 փետր., էջ 1:

1920 թ. փետրվարի 5-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ջանազան Անդրեասյան Տեր-Պետրոսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջրկինյանց Սր. Կարապետ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 30, 7 փետրարի, էջ 1:

1920 թ. փետրվարի 3-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ներսես Միքայելյան Աթանասյանցը (հոգեհանգիստը՝ Հավլաբարի Սր. Սինաս եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 30, 7 փետրարի, էջ 1:

1920 թ. փետրվարի 2-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մանդուխտ Վարդանյան Տեր-Գրիգորյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 30, 7 փետր., էջ 1; № 31, 8 փետր., էջ 1:

1920 թ. փետրվարի 6-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սերգեյ Գրիգորյան Հա-

րությունյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 31, 8 փետրարի, էջ 1:

1920 թ. փետրվարի 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի պոլիտեխնիկումի գյուղատրմտեսական և հիդրոմեխանիկական ֆակուլտետի ուսանող Նիկողայոս (Կոլյա) Դանիելյան Խառատյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹: 1920 թ. մարտի 21-ին նույն եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգստյան արարողություն՝ ի հիշատակ հանգուցյալի քառասնօրյակի²:

1 «Աշխատատր», 1920, № 33, 11 փետրարի, էջ 1; № 34, 12 փետր., էջ 1:

2 «Աշխատատր», 1920, № 64, 19 մարտի, էջ 1; № 65, 21 մարտի, էջ 1:

1920 թ. փետրվարի 9-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վաղարշակ Մելիքսեթյան Աղաբալյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 34, 12 փետրարի, էջ 1:

1920 թ. փետրվարի 10-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Խորեն Ավետիսյան Սիրզոյանը (հոգեհանգիստը՝ Սր. Մինաս եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 35, 13 փետրարի, էջ 1:

1920 թ. փետրվարի 11-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կարապետ Բարխուդարյանը (հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 36, 14 փետր., էջ 1; № 37, 15 փետր., էջ 1:

1920 թ. փետրվարի 15-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սաթենիկ Մերոբյան Կասկոյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 38, 17 փետրարի, էջ 1:

1920 թ. փետրվարի 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կոլյա Շահունյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 39, 18 փետրարի, էջ 1:

1920 թ. փետրվարի 19-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աշխեն Գևորգյան Այվազյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սր. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 41, 21 փետրարի, էջ 1:

1920 թ. փետրվարի 25-ին վախճանվում և 29-ին Խոջիվանքի տոհմական դամբարանում է ամփոփվում իշխան Սողոմոն Ալեքսանդրյան Բեհրոյանցը: Վրացիների մեջ կրթության զարգացման գործին առաջին նպաստողներից էր. վրաց ազնվականական զիննագիստի կառուցման համար նվիրաբերում

է քաղաքում գտնվող լայնարձակ և թանկագին մի հողամաս, որն ավելի ուշ վերածվում է պետական համալսարանի: Հանգուցյալը նաև գյուղացիության մեծ բարեկամն էր. ոչ միայն տարիներ ի վեր գյուղացիներին անհատույց տրամադրում էր Ծղնեթ և Ծավկիս գյուղերի մերձակայքում տարածված սեփական կալվածքները, այլև օգնության էր հասնում նրանց:

1 «Նեփթոջջլո», 1920, № 45, 28 օգոստոսի, Возрождение. № 52. 5 марта 1920 г.

1920 թ. փետրվարի 27-ին վախճանվում և մարտի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կատյա Թառումյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սր. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 48, 29 փետրարի, էջ 1; № 49, 2 մարտի, էջ 1:

1920 թ. մարտի 2-ին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սկրտիչ Հարությունյան Քուպալյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 50, 3 մարտի, էջ 1:

1920 թ. մարտի 4-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արամ Փոքրիկյանը (հոգեհանգիստը՝ Մեյդանի Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹. «Արամը, լինելով ժողովուրդների համերաշխութեան ջերմ կողմնակից, գործնականապես աշխատում էր հայ, վրաց և թուրք խճճած իրականութեան մեջ իրականացնել այն: Անդրկովկասեան անարխիստի և տաճիկների ներարշախի ժամանակ նա, լինելով Դաշնակցութեան գարդիստի հարիւրապետներից մէկը, իր անձնական բարեմասնութիւններով մեծապէս նպաստեց Թիֆլիսում անիշխանութիւնը վերացնելու, կարգը վերականգնելու և հարևան ժողովուրդների խաղաղ կենակցութիւնը ապահովելու: Վերջին խնդրում առանձնապէս երախտապարտ պիտի զգան իրենց Արամի հանդէպ Օրթանալայի հայ և թուրք աշխատատրութիւնները: Հայ-վրացական չարաբաստիկ կոնֆլիկտի միջոցին Արամը ձերբակալեց Թիֆլիսում որպէս նախկին դաշնակցական գարդիստի և Մետեխի բանտը նետուեց: Ամբողջ 6 ամիս նա մնալով բանտի գաղճ մթնոլորտում և հիւժող պայմաններում, հիւանդացաւ, որը աւելի ևս սաստկացաւ բանտից դուրս և վերջը գերեզման տարաւ նրան»²:

1 «Աշխատատր», 1920, № 54, 7 մարտի, էջ 1:

2 Պ. Յ.-Պ., Արամ Փոքրիկեան, «Աշխատատր», 1920, № 54, 7 մարտի, էջ 2:

1920 թ. մարտի 8-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Խանում Բաղալյանը (հոգեհանգիստը՝ Խոջիվանքի եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 55, 9 մարտի, էջ 1:

1920 թ. մարտի 12-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ռոստոմի բաժանմունքի կառավարիչ Սահակ Խալաթյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սր. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 59, 14 մարտի, էջ 1:

1920 թ. մարտի 15-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Օսաննա Սահակյան Գևորգյանցը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 62, 17 մարտի, էջ 1:

1920 թ. մարտի 16-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գուրգենդուխտ Մերկելիոսյան Ալվազյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 63, 18 մարտի, էջ 1:

1920 թ. մարտի 21-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տիգրանակերտի հայրենակցական միության վարչության նախկին անդամ Պետրոս Բրուտյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Կարապետ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 66, 23 մարտի, էջ 1:

1920 թ. մարտի 20-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գեոնովափե Իսահակյանը (Չարիֆյան)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 68, 25 մարտի, էջ 1:

1920 թ. մարտի 23-ին թոքախտից վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ներսիսյան դպրոցի ուսուցիչ, գրականագետ, քննադատ մանկավարժ Մամբրե Մատենճյանը (ծնվ. 21.10.1880, Բաբերդ): Հոգեհանգիստը՝ Վանքի Մայր եկեղեցում)¹:

Մ. Մատենճյանին ժամանակավորապես ամփոփում են Բաֆֆու շիրմի մոտ, քանի որ հանգուցյալը ցանկացել էր թաղվել Սանահնում²: Ընդառաջելով բազմաթիվ դիմումներին՝ «Աշխատատր» թերթի խմբագրությունը բացում է հանգուցյալի գերեզմանի վրա հուշարձան կանգնեցնելու ֆոնդ, որին էլ նրա մահվանից հետո՝ առաջին իսկ օրերին, փոխանցվել էր 1300 ռուբլի³:

Տապանաքարին արձանագրված է եղել միայն անուն-ազգանունը.

Մամբրե Մատենճեան⁴:

1 «Աշխատատր», 1920, № 68, 25 մարտի, էջ 1; № 69, 26 մարտի, էջ 1; № 70, 27 մարտի, էջ 1, էջ 2 (կան տարբեր հոդվածներ): Նրա մասին տես **Փիրումեան Տ.**, Մամբրե Մատենճեան, «Աշխատատր», 1920, № 68, 25 մարտի, էջ 2: ՀՍՀ, հ. 7, Երևան, 1981, էջ 286:

2 Թաղման մասին տես **Ա.**, Մամբրե Մատենճեանի թաղումը, «Աշխատատր», 1920, № 71, 30 մարտի, էջ 3:

3 «Աշխատատր», 1920, № 70, 27 մարտի, էջ 3: Կից տրված է նվիրատուների ցանկը:

4 **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, էջ 21:

1920 թ. մարտի 29-ին ողբերգական մահով վախճանվում և ապրիլի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աստղիկ Տեր-Սահակյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Աշխատատր», 1920, № 72, 31 մարտի, էջ 1:

1920 թ. ապրիլի 2-ին եղբրական մահով վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ռու-

բեն (Տիգրան) Սաֆարյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Նոր աշխատատր», 1920, № 6, 8 ապրիլի, էջ 1:

1920 թ. ապրիլի 16-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աստղիկ Միրիմանյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի Ավազ եկեղեցում)¹:

1 «Նոր աշխատատր», 1920, № 11, 17 ապրիլի, էջ 1:

1920 թ. ապրիլի 23-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում լաբքսանդրապոլցի Սամսոն Ենոքյան Չուֆալակյանցը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Նոր աշխատատր», 1920, № 18, 25 ապր., էջ 4; № 19, 27 ապր., էջ 1:

1920 թ. ապրիլի 26-ին թոքախտից վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում սուղացի 32-ամյա Հովակիմ Ջանոյանը¹:

1 **Աբելեան Պ.**, Յովակիմ Ջանոյեան, «Նոր աշխատատր», 1920, № 25, 5 մայիսի, էջ 3:

1920 թ. ապրիլի 27-ին թոքերի բորբոքումից վախճանվում և մայիսի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ներսիսյան դպրոցի նախկին ուսուցիչ և Պոլիտեխնիկական ինստիտուտի դասախոս, լրագրող 68-ամյա Նիկողայոս Տեր-Հարությունյանը՝ Հարոն (հոգեհանգիստը՝ Վանքի Մայր եկեղեցում)¹:

1 «Նոր աշխատատր», 1920, № 22, 30 ապրիլի, էջ 1; № 23, 1 մայիսի, էջ 1: Ծնվել է Թիֆլիսում՝ քահանայի ընտանիքում: Ներսիսյան դպրոցում ուսանելուց հետո սովորել է Փարիզի համալսարանում: 1880-ական թթ. վերադառնում է Թիֆլիս և ֆրանսերեն դասավանդում Ներսիսյան դպրոցում, ապա՝ պոլիտեխնիկումում: Թղթակցում է «Մշակ», «Մեղու» և «Արձագանք» թերթերին (**Փիրումեան Տ.**, Յարոյ, «Նոր աշխատատր», 1920, № 22, 30 ապրիլի, էջ 2:

1920 թ. ապրիլի 29-ին վախճանվում և մայիսի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մամիկոն Աղաբաբյան Սարգսյանցը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Նոր աշխատատր», 1920, № 22, 30 ապրիլի, էջ 1; № 23, 1 մայիսի, էջ 1:

1920 թ. մայիսի 2-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարսենիկ Արշակյան Վասիլյանցը (հոգեհանգիստը՝ Շամքորեցոց Կարմիր Ավետարան եկեղեցում)¹: Հունիսի 13-ին նույն եկեղեցում կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան քառասունօրյակի²:

1 «Նոր աշխատատր», 1920, № 26, 6 մայիսի, էջ 1:

2 «Նոր աշխատատր», 1920, № 54, 12 յունիսի, էջ 1:

1920 թ. մայիսի 5-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վասիլ Համբարձումյան Խեչանյանցը¹:

1 «Նոր աշխատատր», 1920, № 26, 6 մայիսի, էջ 1:

1920 թ. մայիսի 17-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սեդրակ (Սերյոժա)

Խաչատրյան Սիմոնյանը (հոգեհանգիստը՝ Կուկիայի Նորաշեն Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Նոր աշխատատր», 1920, № 37, 19 մայիսի, էջ 1:

1920 թ. մայիսի 21-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Աշխատատր» տպարանի 40 տարվա գրաշար 60-ամյա Դավիթ Սարդարյանը (հոգեհանգիստը՝ Կուկիայի Նորաշեն Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Նոր աշխատատր», 1920, № 40, 23 մայիսի, էջ 1-2:

1920 թ. մայիսի 22-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Մեղու» ընկերության անդամ Գայանե Մելքոնյան Օհանջանյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹: Մայիսի 30-ին ընկերության շենքում (Լազարևսկայա 1) կատարվում է հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի²:

1 «Նոր աշխատատր», 1920, № 41, 25 մայիսի, էջ 1:

2 «Նոր աշխատատր», 1920, № 44, 30 մայիսի, էջ 1:

1920 թ. մայիսի 2-ին Կ.Պոլսում վախճանվում և հունիսի 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում դերասան ներքինագուլիսի Օվի (Հովհաննես) Առաքելյան Սևումյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Մշակ», 1920, № 25, 30 մայիսի, էջ 1; № 36, 12 յունիսի, էջ 1; «Նոր աշխատատր», 1920, № 54, 12 յունիսի, էջ 1: Ի դեպ, դիակը հանգուցյալի տիկնոջ՝ դերասանուհի, երգչուհի Լյուսի Սևումյանի ուղեկցությամբ հունիսի 9-ին բերվում է Թիֆլիս («Նոր աշխատատր», 1920, № 53, 11 յունիսի, էջ 3): Հավելենք, որ մինչ այդ՝ մայիսի 30-ին, Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում հանգուցյալի հիշատակին կատարվում է հոգեհանգիստ («Նոր աշխատատր», 1920, № 44, 30 մայիսի, էջ 1):

1920 թ. մայիսի 30-ին վախճանվում և հունիսի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում 1-ին Հայկական Լիսիցյան գիմնազիայի 2-րդ դասարանի աշակերտ Վահե Մարգարյան Հովսեփյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

1 «Նոր աշխատատր», 1920, № 44, 30 մայիսի, էջ 3; № 45, 1 յունիսի, էջ 1:

1920 թ. հունիսի 2-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Խորեն Սիմոնյան Անիստյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Նոր աշխատատր», 1920, № 48, 5 յունիսի, էջ 1; № 49, 6 յունիսի, էջ 1:

1920 թ. հունիսի 3-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ստեփան վարժապետ Արմբատյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Նոր աշխատատր», 1920, № 49, 6 յունիսի, էջ 1:

1920 թ. հունիսի 4-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ստեփան Հակոբյան Դուրյուղյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹: Հուլիսի 18-ին Մուղնու

Սբ. Գևորգ եկեղեցում մատուցվում է պատարագ, և կատարվում հոգեհանգիստ՝ ի հիշատակ հանգուցյալի մահվան քառասունօրյակի²:

1 «Նոր աշխատատր», 1920, № 49, 6 յունիսի, էջ 1; № 50, 8 յունիսի, էջ 1:

2 «Նոր աշխատատր», 1920, № 82, 17 յուլիսի, էջ 1:

1920 թ. հունիսի 6-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թանդոյան օրհորդաց դպրոցի 5-րդ դասարանի աշակերտուհի Սաթենիկ Հովհաննիսյան Շահգյաղյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

1 «Նոր աշխատատր», 1920, № 50, 8 յունիսի, էջ 1; № 51, 9 յունիսի, էջ 1:

1920 թ. հունիսի 6-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Աֆրիկյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

1 «Նոր աշխատատր», 1920, № 50, 8 յունիսի, էջ 1; № 51, 9 յունիսի, էջ 1:

1920 թ. հունիսի 11-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Գալստյան Ջավախյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Նոր աշխատատր», 1920, № 56, 15 յունիսի, էջ 1:

1920 թ. հունիսի 16-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գարեգին Սահակյան Մսերյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Նոր աշխատատր», 1920, № 59, 18 յունիսի, էջ 1:

1920 թ. հունիսի 17-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արզար Սահակյան Աթաբեգյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Նոր աշխատատր», 1920, № 61, 20 յունիսի, էջ 1:

1920 թ. հունիսի 28-ին վախճանվում և հուլիսի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վասիլ Ալեքսանյան Ջաղինյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Նոր աշխատատր», 1920, № 70, 1 յուլիսի, էջ 1:

1920 թ. հուլիսի 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մանգլիսում վախճանված Պետրոս (Պետյա) Կոնստանդինյան Տեր-Հովհաննիսյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Նոր աշխատատր», 1920, № 77, 11 յուլիսի, էջ 1:

1920 թ. հուլիսի 15-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում օրացույցներ կազմող Մակար Եգորյան Չմշկյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 «Նոր աշխատատր», 1920, № 82, 17 յուլիսի, էջ 2; № 83, 18 յուլիսի, էջ 1:

1920 թ. հուլիսի 20-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Օլյա Չարչողյանը (ծն.

Գոզալյան): Հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում¹:

¹ «Նոր աշխատատր», 1920, № 85, 22 յուլիսի, էջ 1:

1920 թ. հուլիսի 23-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կովկասի հայոց բարեգործական ընկերության բարերար Ալեքսանդր Քրիստափորյան Ղարաջյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1920, № 59, 25 յուլիսի, էջ 1: «Նոր աշխատատր», 1920, № 88, 25 յուլ., էջ 1:

1920 թ. օգոստոսի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թագուհի Խիթարյան Գալստյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Նոր աշխատատր», 1920, № 94, 1 օգոստոսի, էջ 1; № 95, 3 օգոստոսի, էջ 1:

1920 թ. օգոստոսի 3-ին վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում երդվյալ հավատարմատար Արտեմ Սմբատյան Դավթյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Նոր աշխատատր», 1920, № 97, 5 օգոստոսի, էջ 1:

1920 թ. օգոստոսի 7-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եվա Աբրահամյան Տեր-Խաչատրյանը (հոգեհանգիստը՝ Թանդոյան եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1920, № 67, 10 օգոստոսի, էջ 1: «Նոր աշխատատր», 1920, № 101, 10 օգոստոսի, էջ 2; № 102, 11 օգոստոսի, էջ 1:

1920 թ. օգոստոսի 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սյրտիչ Կարապետյան Գրիգորյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

¹ «Նոր աշխատատր», 1920, № 105, 14 օգոստոսի, էջ 2:

1920 թ. օգոստոսի 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Երվանդ Առաքելյան Կիրակոսյանը (հոգեհանգիստը՝ Մեղանի Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Նոր աշխատատր», 1920, № 113, 24 օգոստոսի, էջ 1:

1920 թ. օգոստոսի 22-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գուրգեն Հարությունյան Հովսեփյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Նոր աշխատատր», 1920, № 114, 25 օգոստոսի, էջ 1; № 115, 26 օգոստոսի, էջ 1:

1920 թ. օգոստոսի 28-ին վախճանվում և 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում 5-րդ գիմնազիայի 7-րդ դասարանի աշակերտ Աշոտ Գրիգորյան Մարտիրոսյանը (հոգեհանգիստը՝ Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Նոր աշխատատր», 1920, № 118, 29 օգոստոսի, էջ 1:

1920 թ. սեպտեմբերի 11-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վրաստանում Հա-

յաստանի Հանրապետության դիվանագիտական նախկին ներկայացուցիչ, Նորաշենի ծխական հոգաբարձության անդամ Լևոն Գևորգյան Եվանդուլյանը (հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1920, № 89, 14 սեպտեմբերի, էջ 1:

1920 թ. սեպտեմբերի 16-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Գեորգի Ալեքսանդրյան Շաղինյանը¹:

¹ Слово. № 212. 18 сентября г.

1920 թ. հոկտեմբերի 30-ին վախճանվում և նոյեմբերի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եփենյա Հարությունյանը¹:

¹ «Մշակ», 1920, № 125, 2 նոյեմբերի, էջ 1:

1920 թ. նոյեմբերի 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում հրդեհի վնասները փոխհատուցող ապահովագրական ընկերության բազմամյա հաշվապահ, ապա վարչության անդամ Բարսեղ Կարապետյան Բարսամյանը¹:

¹ Слово. № 262. 17 ноября 1920 г.; № 263, 18 ноября 1920 г.

1920 թ. նոյեմբերի 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովակիմ Առաքելյան Բարսեղյանը¹:

¹ «Մշակ», 1920, № 149, 30 նոյեմբերի, էջ 1:

1920 թ. դեկտեմբերի 28-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նունե Մարտիրոսյան Բասենցյանը¹:

¹ «Մշակ», 1920, № 170, 30 դեկտեմբերի, էջ 1:

1920 թ. դեկտեմբերի 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ Մարգարյան Ջավախյանը¹:

¹ «Մշակ», 1920, № 170, 30 դեկտեմբերի, էջ 1:

1921

1921 թ. փետրվարի 3-ին հետին թշվառության մեջ վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բանասեր, ուսուցիչ և դպիր, բազմաթիվ անտիպ և տպագիր աշխատությունների հեղինակ վանեցի Գևորգ Գրիգորյան Շերենցը¹: Ի դեպ, Համիդյան ջարդերից հետո բնակություն հաստատելով Թիֆլիսում՝ մինչև 1920 թ. տիրացու է եղել Թանդոյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցում²:

¹ «Մշակ», 1921, № 27, 6 փետրվարի, էջ 1: Տեր-Սյրտիչյան Ե., Գանձեր Վասպուրականի, Պոսթոն, 1966, հ. Ա, էջ 391: Վարդանյան Մ., Գևորգ Շերենց, «Լրաբեր հասարակական գիտությունների», 2005, № 3, էջ 183-187:

² Մանրամասն տե՛ս Լեօ, Գեորգ Շերենց, «Մշակ», 1921, № 28, 8 փետրվարի, էջ 2-3:

1921 թ. փետրվարի 5-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Լուսիկ Եփրեմյան Խաչատրյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

¹ «Մշակ», 1921, № 27, 6 փետրվարի, էջ 1:

1921 թ. փետրվարի 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ջավահիր Բաղդանյան Գասպարյանցը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹։

1921 թ. փետրվարի 8-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում վաճառական Սիմոն Հակոբյան Մատինյանցը (հոգեհանգիստը՝ Կուկիայի Նորաշեն Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹։ Ի դեպ, ամուսնու հիշատակին կինը 60,000 ռուբլի է նվիրում Էջմիածնեցոց ծխական դպրոցին, 20,000 ռ.՝ Գերմանական որբախնամ ընկերությանը, 30,000-ական ռ.՝ Կուսանաց անապատին, ԿՀԲ և Մայրության և երեխաների պաշտպանության ընկերություններին²։

1 «Մշակ», 1921, № 30, 10 փետրվարի, էջ 1; № 32, 12 փետր., էջ 1; № 33, 13 փետր., էջ 1:

2 «Մշակ», 1921, № 35, 16 փետրվարի, էջ 4:

1921 թ. փետրվարի 15-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ազգային-հասարակական գործիչ, իրավաբան, Տփղիսի հաշտարար դատավոր Մարկոս Եսայան Դոլուխանյանցը¹։ Իշխանուհի Մարիամ Թունանյանի հայրը։

1 «Մշակ», 1921, № 36, 17 փետրվարի, էջ 1; № 37, 18 փետր., էջ 1:

1922

1922 թ. հունվարի 14-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում շուլավերցի գուսան Հազիրը (Աբրահամ Գավթյան Աբրահամյանց՝ Աբրո, ծնվ. 1845 թ.)¹։

1 **Խաչատրյան Հ.**, Խոջիվանք, «Հայոց լեզուն և գրականությունը դպրոցում», 1988, № 1, էջ 62: Ավելի մանրամասն տես **Ասլանյան Մ., Կարապետյան Մ.**, Շուլավեր, Երևան, 2002, էջ 173-174:

1922 թ. ապրիլի 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում չարագործի ձեռքով սպանված Արտաշես Արագի Շահվերդյանը (հոգեհանգիստը՝ Քամոյանց Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹։

1 Заря востока. 18 апреля 1922 г.

1922 թ. հուլիսի 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բ. Մ. Աթայանցը¹։

1 Правда Грузии. № 391, 22 июля 1922 г.; № 392. 23 июля 1922 г.

1922 թ. հոկտեմբերի 8-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Նիկոլայ Իսահակի Ժամհարյանցը¹։

1 Заря востока. № 95. 10 октября 1922 г. С. 4; № 96, 11 октября 1922 г. С. 4.

1922 թ. նոյեմբերի 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Ջաքարյան Ճերմակ-Բազյանցը¹։

1 Заря востока. № 122. 11 ноября 1922 г. С. 4.

1922 թ. նոյեմբերի 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում նկարիչ Վանո Գևորգի Խոջաբեկյանը (ծնվ. 1875 թ.)¹։ Հայտնի է, որ սկզբում ամփոփվում է Վերայի հայոց գերեզմանոցում, որտեղ մահվան տարելիցի կապակցությամբ տապանաքար է տեղադրվում², սա-

կայն Խոջիվանքում պանթեոնի կազմավորումից հետո աճյունը վերահուղարկավորվում է³: 1923 թ. նոյեմբերի 25-ին նկարչի մահվան առաջին տարելիցի առթիվ Վերայի գերեզմանոցում կանգնեցվում է տապանաքար⁴:

- 1 **Խաչատրյան Հ.**, Խոջիվանք, «Հայոց լեզուն և գրականությունը դպրոցում», 1988, № 1, էջ 62:
- 2 **Շարբաբյան Գ.**, Ժողովրդական նկարիչ Վանո Խոջաբեկյան (Մահվան 1-ին տարեդարձի առթիվ), «Մարտակոչ», 1923, № 228, 25 նոյեմբերի, էջ 4:
- 3 «Վրաստան», 1988, 25 հունիսի:
- 4 **Շարբաբյան Գ.**, նույն տեղում:

1922 թ. նոյեմբերի 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում 8-րդ տեխնիկումի աշակերտ Վանի Խոջափարուխյանը¹:

- 1 Заря востока. № 132. 23 ноября 1922 г. С. 5.

1922 թ. դեկտեմբերի 1-ին վախճանվում և 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ինժեներ Հովհաննես Բեգլարյան Դուրլխանյանը¹:

- 1 Заря востока. № 140, 2 декабря 1922 г. С. 4.

1922 թ. դեկտեմբերի 3-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մկրտիչ Սարգսյան Հունանյանը¹:

- 1 Заря востока. № 142, 5 декабря 1922 г. С. 6.

1922 թ. դեկտեմբերի 2-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում դր. Բեսսարիոն Ավետյան Պոպյանը¹:

- 1 Заря востока. № 142, 5 декабря 1922 г. С. 6.

1922 թ. դեկտեմբերի 18-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Երանուհի Պետրոսյան Վարդանյանը¹:

- 1 Заря востока. № 155, 20 декабря 1922 г. С. 4.

1922 թ. դեկտեմբերի 19-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում հայտնի գործարար-արդյունաբերող, բարեգործ, ազգային-հասարակական գործիչ, ծնունդով Արցախի Քյաթուկ գյուղից Միքայել Հովսեփյան Արամյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

- 1 Заря востока. № 155, 20 декабря 1922 г. С. 4; № 156, 21 декабря 1922 г. С. 4. «Երեկոյան Երևան», 1991, 22 ապրիլի: **Անբանեսյան Վ.**, Միքայել Արամյան, Երևան, 2011:

1922 թ. դեկտեմբերի 14-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Դաստազյուլ Գրիգորյան Գյուլմսիրյանը¹:

- 1 Заря востока. № 152, 16 декабря 1922 г. С. 3.

1922 թ. դեկտեմբերի 26-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոֆյա Գերասիմյան Բարսեղյանը¹:

- 1 Заря востока. № 161, 27 декабря 1922 г. С. 4.

1923

1923 թ. հունվարի 19-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ՌՍՖՍՀ Պետական բանկի արտարժույթային բաժնի ղեկավար Սիմեոն Եղայան Պետրոսյանը (հոգեհանգիստը՝ Մուղնու Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

- 1 Заря востока. № 15, 21 января 1923 г. С. 5.

1923 թ. հունվարի 31-ին վախճանվում և փետրվարի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վանիչկա Գերասիմյան Էլչիրեկյանը¹:

- 1 Заря востока. № 24, 2 февраля 1923 г. С. 4.

1923 թ. մարտի 4-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Պողոսյան Լազարյանը¹:

- 1 Заря востока. № 51, 6 марта 1923 г. С. 3.

1923 թ. մարտի 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եփենյա Հովսեփյան Քալանթարյանը¹:

- 1 Заря востока. № 52, 7 марта 1923 г. С. 4.

1923 թ. մարտի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ուսանող Աշոտ Բախշիյան Տեր-Մաթևոսյանը¹:

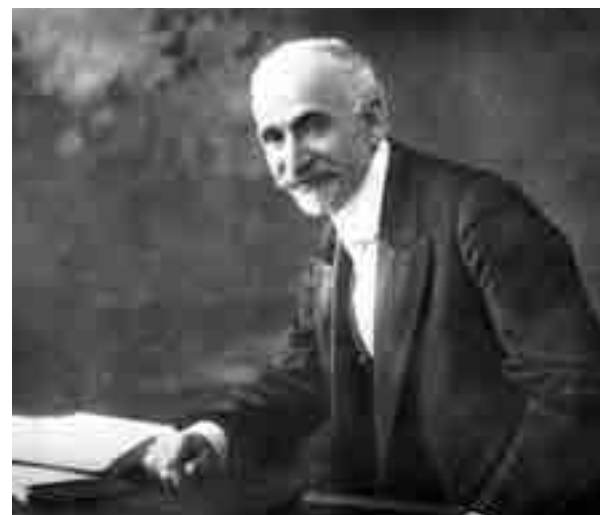
- 1 Заря востока. № 59, 16 марта 1923 г. С. 4.

1923 թ. մարտի 20-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Սողոմոնյան Արիյանը¹:

- 1 Заря востока. № 65, 23 марта 1923 г. С. 4.

1923 թ. մարտի 23-ին 54 տարեկանում (ծնվ. 19.02.1869, գ. Դսեղ) վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում ազգային-հասարակական գործիչ, մեծանուն գրող, Ամենայն Հայոց բանաստեղծ Հովհաննես Թումանյանը (քաղաքացիական հոգեհանգիստը՝ ապրիլի 8-ին, Հայարտան ալգում)¹: Նրա «անպաճույճ քարի վրան սեւ տառերով փորագրւում» է եղել.

Յովհաննէս Թումանեան, | 1869-1923²:

Յավով նշենք, որ գերեզմանոցի՝ 1937-1938 թ. վանդալիզմից զերծ չի մնում նաև Հովհաննես Թումանյանի շիրմաքարը: Այդ մասին 1938 թ. օգոստոսի վերջերին ականատեսը մեծագույն վրդովմունքով գրում է. «...ինձ է մօտենում մի տարիքոտ կին, սեղգեսաների մէջ պարուրուած...»

–Ես Թումանյանի այրին եմ,– թոթովեց տիկինը՝ թաշկինակը մօտեցնելով աչքերին.– Ողորմած հոգու գերեզմանը տակնուվրայ են արել. շիրիմի քարն էլ էն է, դռան մօտ ընկած: ...Քանի՜ անգամ ներկայ են եղել, երբ կառապանները եկել էին տանելու... դրամ եմ տուել ամեն անգամ, խնդրել, որ չտանեն Օհաննեսի տապանաքարը: Նրանցից շատերը գիտեն արդէն եւ չեն տանում, բայց յանկարծ մի նորը գայ եւ տանի... ի՞նչ կարող եմ անել»³:

1 *Заря востока*. № 79. 8 апреля 1923 г. С. 3.

2 **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, Վիեննա, 1940, էջ 33-35:

3 **Գերումեան Հ.**, նշվ. հոդվ., «Հայրենիք», 1948, № 12, էջ 26:

1923 թ. մարտի 24-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիա Գրիգորյան Հարությունյանը (ծն.՝ Արեշյանց)¹:

1 *Заря востока*. № 69. 28 марта 1923 г. С. 5.

1923 թ. ապրիլի 11-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարթա Թաթոյան Արիկյանը¹:

1 *Заря востока*. № 83. 14 апреля 1923 г. С. 4.

1923 թ. մայիսի 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արմենակ Արկադիի Միրզոյանը¹:

1 *Заря востока*. № 99. 4 мая 1923 г. С. 4.

1923 թ. հունիսի 13-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բժիշկ Գրիգոր Արկադիի Քոչարյանը¹:

1 *Заря востока*. № 136. 16 июня 1923 г. С. 4.

1923 թ. հունիսի 14-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բժշկ. դր. Հովհաննես Գրիգորյան Մելիքյանը¹:

1 *Заря востока*. № 137. 17 июня 1923 г. С. 6.

1923 թ. հունիսի 18-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիա Բարսեղյան Ծովյանը¹:

1 *Заря востока*. № 138. 19 июня 1923 г. С. 4.

1923 թ. հունիսի 28-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Հովհաննիսյան Ջանահյանը¹:

1 *Заря востока*. № 147. 29 июня 1923 г. С. 4.

1923 թ. հուլիսի 9-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցի տոհմական դամբարանում է ամփոփվում Դավիթ Հովսեփյան Բեհրուդյանը¹:

1 *Заря востока*. № 157. 11 июля 1923 г. С. 4.

1923 թ. հոկտեմբերի 31-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում երդվյալ հավատարմատար Ռոստոմ Իվանի Ղարաբեկյանը (հոգեհանգիստը՝ Կաթողիկե Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹:

1 *Заря востока*. № 254. 3 ноября 1923 г.

1924

1924 թ. հունվարի 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Համբարձում Տիգրանյան Յուզբաշյանը¹:

1 *Заря востока*. № 477. 15 января 1924 г. С. 5.

1924 թ. փետրվարի 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բոգրան Գրիգորյան Քաթանջյանը¹:

1 *Заря востока*. № 500. 10 февраля 1924 г. С. 5.

1924 թ. փետրվարի 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բարսեղ Գրիգորյան Մամուլյանը¹:

1 *Заря востока*. № 505. 16 февраля 1924 г. С. 4.

1924 թ. փետրվարի 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Գերասիմյան Մեծատունյանը¹:

1 *Заря востока*. № 506. 17 февраля 1924 г. С. 5.

1924 թ. փետրվարի 20-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Միքայելյան Քոչարյանը¹:

1 *Заря востока*. № 511. 23 февраля 1924 г. С. 8.

1924 թ. մարտի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում դր. Ղուկաս Նազարեթյան Մաղոյանը¹:

1 *Заря востока*. № 516. 1 марта 1924 г. С. 4.

1924 թ. մարտի 5-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում թատերական բազմավաստակ գործիչ, դերասան, «Հուշարար» ամսագրի խմբագիր և լուսանկարիչ պոլսեցի Արամ Վրույրը

(ծնվ. 13.03.1863)¹: Շուրջ 40 տարի՝ սկսած 1883 թ.-ից, ծառայել է հայ բեմին²:

¹ Ավետյան Գր., Ա. Վրույր, «Մարտակոչ», 1924, № 59, 9 մարտի, էջ 3:

² Երեմեան Ա., Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, էջ 60:

1924 թ. մարտի 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Օլգա Գևորգյան Հովսեփյանցը¹:

¹ Заря востока. № 523. 9 марта 1924 г. С. 4.

1924 թ. մարտի 22-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Դշխուհի Աբրամյան Մելքոնյանցը¹:

¹ Заря востока. № 533. 23 марта 1924 г. С. 7.

1924 թ. մարտի 22-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում գրաշարական հին սերունդի ներկայացուցիչ Սարգիս (Փիլո) Սաղոյանը (ծնվ. 1870 թ.)¹:

¹ Մաքինաջյան Կ., Ընկ. Ս. Սաղոյան, «Մարտակոչ», 1924, № 70, 25 մարտի, էջ 3: Заря востока. № 534. 25 марта 1924 г. С. 6.

1924 թ. ապրիլի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կոնստանդին Հովսեփյան Մանթաշյանցը (հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ Заря востока. № 541. 3 апреля 1924 г. С. 8.

1924 թ. ապրիլի 8-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Դարյա Կարապետյան Տեր-Աբրամյանցը¹:

¹ Заря востока. № 547. 10 апреля 1924 г. С. 6.

1924 թ. ապրիլի 12-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աշխեն Գևորգյան Հարությունյանցը¹:

¹ Заря востока. № 551. 15 апреля 1924 г. С. 6.

1924 թ. ապրիլի 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տիգրան Կիրակոսյան Մովսիսյանցը¹:

¹ Заря востока. № 558, 23 апреля 1924 г. С. 4.

1924 թ. մայիսի 22-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոֆյա Գրիգորյան Շելկովնիկյանցը¹:

¹ Заря востока. № 584. 24 мая 1924 г. С. 6.

1924 թ. հունիսի 16-ին ավազակների ձեռքով սպանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արգար Չնշկյանը¹:

¹ Заря востока. № 605. 1924 г. С. 5.

1924 թ. հունիսի 28-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում մեխանիկ Բեգլար Օհանյան Դանիելյանցը¹:

¹ Заря востока. № 614. 29 июня 1924 г. С. 5.

1924 թ. հուլիսի 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Առաքել Առաքելյան Մնացականյանցը¹:

¹ Заря востока. № 628. 18 июля 1924 г.

1924 թ. օգոստոսի 9-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարտիրոս Սուլեյմանի Հարությունյանցը¹:

¹ Заря востока. № 647. 10 августа 1924 г. С. 3.

1924 թ. օգոստոսի 12-ին Մանգլիսում վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում շրջանային ինժեներ-տեխնոլոգ Ռուբեն Միքայելյան Տեր-Նիկողոսյանցը¹:

¹ Заря востока. № 650. 14 августа 1924 г. С. 3. Рабочая правда. № 184, 15 августа 1924 г.

1924 թ. օգոստոսի 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Սարգսյան Խուրթարյանցը¹:

¹ Заря востока. № 649. 13 августа 1924 г. С. 6.

1924 թ. օգոստոսի 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բոգդան Ղազարյան Հարությունյանցը¹:

¹ Заря востока. № 663. 29 августа 1924 г. С. 4.

1924 թ. սեպտեմբերի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ելիզավետա Շահրազյան Մարյանցը¹:

¹ Заря востока. № 665. 31 августа 1924 г. С. 5.

1924 թ. հոկտեմբերի 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հարություն Մովսիսյան Տեր-Եսայան-Երիցյանցը¹:

¹ Заря востока. № 700. 11 октября 1924 г. С. 6.

1924 թ. հոկտեմբերի 22-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նինա Ալեքսանդրյան Ալադադյանցը (ծն.՝ Մելիքյանց)¹:

¹ Заря востока. № 712. 25 октября 1924 г. С. 6.

1924 թ. նոյեմբերի 13-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բժիշկ Գրիգոր Ստեփանյան Դավթյանը¹:

¹ Заря востока. № 728. 14 ноября 1924 г. С. 6.

1924 թ. նոյեմբերի 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Պողոս Մելքոնյան Դարչինյանը¹:

¹ Заря востока. № 728. 14 ноября 1924 г. С. 6.

1924 թ. նոյեմբերի 27-ին վախճանվում և դեկտեմբերի 1-ին գերեզմանոցում են ամփոփվում Խոջիվանքի վանահայր, ավագ քահանա Բարդուղիմեոս Մարկոսյանը (ծնվ. 1847 թ., Խոջիվանքում պաշտոնավարել է 1887 թ.-ից) և կինը՝ Աննա Կարապետյան Մարկոսյանը¹: Նրանց մահվան տարելիցի կապակցությամբ 1925 թ. նոյեմբերի 8-ին հոգեհանգրստյան արարողություն է կատարվում նախ Խոջիվանքի եկեղեցում, ապա գերեզմանի մոտ²:

¹ Заря востока. № 741. 30 ноября 1924 г. С. 5.

² «Մարտակոչ», 1925, № 257, 7 նոյեմբերի, էջ 5:

1924 թ. դեկտեմբերի 4-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գագիկ Դավթյան Դավթյանը¹:

¹ Заря востока. № 745. 5 декабря 1924 г. С. 6.

1924 թ. դեկտեմբերի 10-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նինա Ալեքսանդրյան Ահարոնյանը¹:

¹ Заря востока. № 752, 13 декабря 1924 г. С. 6.

1924 թ. դեկտեմբերի 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոֆյա Թումանյան Արրահանյանը (ծընյալ՝ Յարամիշյան)¹:

¹ Заря востока. № 750. 11 декабря 1924 г. С. 5.

1924 թ. դեկտեմբերի 13-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արտեմ Գերասիմյան Սիրգոյանը¹:

¹ Заря востока. № 755. 17 декабря 1924 г. С. 6.

1924 թ. դեկտեմբերի 15-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում դր. Հմայակ Արեստլոյան Տեր-Գաբրիելյանը¹:

¹ Заря востока. № 756. 18 декабря 1924 г. С. 7.

1924 թ. դեկտեմբերի 17-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նինա Գրիգորյան Բուդդանյանը¹:

¹ Заря востока. № 757. 19 декабря 1924 г. С. 6.

1924 թ. դեկտեմբերի 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ռոման (Ռոստոմ) Նիկիտայի Տեր-Կարապետյանը¹:

¹ Заря востока. № 758. 20 декабря 1924 г. С. 5.

1924 թ. դեկտեմբերի 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Ղազիկյանը¹:

¹ Заря востока. № 764. 27 декабря 1924 г. С. 4.

1924 թ. դեկտեմբերի 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավետիք (Սաշիկո) Միքայելյան Շալանյանը¹:

¹ Заря востока. № 765. 28 декабря 1924 г. С. 5.

1925

1925 թ. հունվարի 23-ին վախճանվում և 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Իսահակ Աստվածատրյան Խալաթյանը՝ Յակոն¹:

¹ Заря востока. № 786. 24 января 1925 г. С. 5.

1925 թ. փետրվարի 9-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում 76-րդ աշխատանքային դպրոցի ուսուցիչ, բժիշկ Հովհաննես Սարգսյան Իգիթյանը¹: Հայտնի է, որ 1912 թ. Հավլաբարի 4-դասյա իգական դպրոցին նվիրում է 200 ռուբլի²:

¹ Հարությունյան Գ., Մեր ուսուցչի հիշատակին, «Մարտակոչ», 1925, № 34, 11 փետրվարի, էջ 2: Заря востока. № 800, 10 февраля 1925 г. С. 5.

² «Հորիզոն», 1912, № 132, 22 հունիսի, էջ 2:

1925 թ. մարտի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Բեգլարյան Խաչատուրյանը¹:

¹ Заря востока. № 821. 7 марта 1925 г. С. 6.

1925 թ. մարտի 6-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր (Գրիշա) Սարգսյան Սարգոյանը¹:

¹ Заря востока. № 822. 8 марта 1925 г. С. 7.

1925 թ. մարտի 12-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարգո Շամիրյան Թահևուսյանը¹:

¹ Заря востока. № 826. 14 марта 1925 г. С. 5.

1925 թ. մարտի 13-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում գրականասեր, «Երի՛ հա՛...» ձեռագիր շաբաթաթերթի աշխատակից Լևոն Գրիգորյան Խոջամիրյանը: Մայիսի 24-ին մահվան քառասնորյակի կապակցությամբ կատարվում է հոգեհանգստյան արարողություն¹:

¹ «Մարտակոչ», 1925, № 117, 24 մայիսի, էջ 4:

1925 թ. մարտի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գարեգին Անտոնյան Սունդուկյանը¹:

¹ Заря востока. № 829. 18 марта 1925 г. С. 7.

1925 թ. օգոստոսի 1-ին վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում հաշվապահ Մերգեյ Հովսեփյան Ղազարյանը¹:

¹ Заря востока. № 942. 4 августа 1925 г. С. 8; № 943. 5 августа 1925 г. С. 6.

1925 թ. սեպտեմբերի 8-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ (Գիորգի) Քրիստափորյան Լոթյանը¹:

¹ Заря востока. № 973. 10 сентября 1925 г. С. 5.

1925 թ. սեպտեմբերի 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսանդր Չաքարյան Ստեփանյանը¹:

¹ Заря востока. № 973, 10 сентября 1925 г. С. 5.

1926

1926 թ. հունվարի 7-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսեյ Գաբրիելյան Աղայանը¹:

1 «Մարտակոչ», 1926, № 6, 9 հունվարի, էջ 4:

1926 թ. հունվարի 12-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ծընունդով բաղեշցի (ծնվ. 1858 թ.) դերասանուհի Չաբելը (Մարիամ Սախավյան-Կնոբոզովա)¹: Ի դեպ, նրան ամփոփում են դերասան Գևորգ Պետրոսյանցի շիրմին կից, իսկ «Հանգուցյալի թաղման ծախքերի

համար Անդրկովկասի կառավարությունը հատկացրել է օժանդակություն, համաձայն Հայաստանի խորհրդի միջնորդության»²:

1 **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, էջ 61: Տե՛ս նաև **Լ.**, Չկա հայ բեմի մայրիկը, «Մարտակոչ», 1926, № 10, 14 հունվարի, էջ 3; № 12, 16 հունվ., էջ 4; № 13, 17 հունվ., էջ 4:
2 «Մարտակոչ», 1926, № 12, 16 հունվարի, էջ 3:

1926 թ. հունվարի 11-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում ուսուցիչ Հովհաննես Միքայելյան Սունդուկյանը¹:

1 «Մարտակոչ», 1926, № 8, 12 հունվարի, էջ 4: Տե՛ս նաև **Մ. Գ.**, Սանուկների բարեկամը, «Մարտակոչ», 1926, № 10, 14 հունվ., էջ 3:

1926 թ. հունվարի 21-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Ասատուրյան Գրիգորյանը¹:

1 «Մարտակոչ», 1926, № 18, 24 հունվարի, էջ 4:

1926 թ. հունվարի 23-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ժողովրդական տան հայկական բաժնի հիմնադիրներից գյումրեցի Միքայել Գևորգյան Ստամբուլյանը (ծնվ. 1876 թ.)¹:

1 «Մարտակոչ», 1926, № 19, 26 հունվարի, էջ 4: Տե՛ս նաև **Գավթյան Ա.**, Միքայել Ստամբուլյան, «Մարտակոչ», 1926, № 20, 27 հունվարի, էջ 5:

1926 թ. հունվարի 26-ին վախճանվում և 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավետիք Արտեմյան Գոզայանը¹:

1 «Մարտակոչ», 1926, № 23, 30 հունվարի, էջ 4:

1926 թ. հունվարի 28-ին վախճանվում և 31-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սրբուհի Ճերմակյանը¹:

1 «Մարտակոչ», 1926, № 24, 31 հունվարի, էջ 4:

1926 թ. փետրվարի 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հրանտիկ Տիգրանյան Աթաբեկյանը¹:

1 «Մարտակոչ», 1926, № 31, 9 փետրվարի, էջ 4:

1926 թ. փետրվարի 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սերոբ Առաքելյան Ֆրանգուլյանը¹:

1 «Մարտակոչ», 1926, № 45, 25 փետրվարի, էջ 6:

1926 թ. փետրվարի 28-ին վախճանվում և մարտի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կաշվի տրեստի հաշվապահ նուխեցի Հարություն Գաբրիելյան Մաֆարյանը¹:

1 «Մարտակոչ», 1926, № 48, 2 մարտի, էջ 4; № 49, 3 մարտի, էջ 4:

1926 թ. մարտի 9-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ղարաքիլիսայի հիդրոէլեկտրակայանի վարիչ Մարտիրոս Օհաննեսյան Սիմոնյանը՝ Կրոն¹:

1 «Մարտակոչ», 1926, № 56, 11 մարտի, էջ 4:

1926 թ. մարտի 25-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ամալյա Մումբաթյան Բասենցյանը (ծն.՝ Ղազարյանց): Հոգեհանգիստը՝ Վանքի եկեղեցում¹:

1 «Մարտակոչ», 1926, № 68, 27 մարտի, էջ 4:

1926 թ. ապրիլի 2-ին վախճանվում և 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թիֆլիսի Հայ արվեստի տան աշխատակից, մանկավարժ, քրդագետ, եզդիների դպրոցի վարիչ Հակոբ Ղազարյանը՝ Լազոն (Ափե Լազո)¹: 1927 թ. ապրիլի 3-ին գերեզմանոցում կատարվում է սգահանդեսի արարողություն՝ ի հիշատակ մահվան տարելիցի²:

1 «Մարտակոչ», 1926, № 75, 4 ապրիլի, էջ 4; № 76, 6 ապրիլի, էջ 3: Տե՛ս նաև **Խաչատրյան Հ.**, Խոջիվանք, «Հայոց լեզուն և գրականությունը դպրոցում», 1988, № 1, էջ 62:
2 «Մարտակոչ», 1927, № 74, 3 ապրիլի, էջ 4:

1926 թ. ապրիլի 7-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հակոբ Ստեփանյան Խաչատուրյանը¹:

1 «Մարտակոչ», 1926, № 81, 11 ապրիլի, էջ 4:

1926 թ. ապրիլի 22-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հերսիլիա Տեր-Պողոսյանը (հոգեհանգիստը՝ Վանքի մայր եկեղեցում)¹:

1 «Մարտակոչ», 1926, № 90, 22 ապրիլի, էջ 6:

1926 թ. ապրիլի 28-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում դերասան Աղայանի կինը՝ Նիման¹:

1 «Մարտակոչ», 1926, № 96, 29 ապրիլի, էջ 4:

1926 թ. մայիսի 6-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավետիք Թորոսյան Աղսախալյանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1926, № 102, 8 մայիսի, էջ 4:

1926 թ. մայիսի 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մելիք Քյոսյանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1926, № 103, 9 մայիսի, էջ 4:

1926 թ. մայիսի 12-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Դավիթ Ալեքսանդրյան Գալստյանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1926, № 108, 15 մայիսի, էջ 4:

1926 թ. մայիսի 19-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր ավագ քահանա Մանդակունի (հոգեհանգիստը՝ Չորաբաշի Սբ. Գևորգ եկեղեցում)¹: Ի դեպ, 1927 թ. մայիսի 29-ին նույն եկեղեցում պատարագ է մատուցվում մահվան տարելիցի առիթով²:

¹ «Մարտակոչ», 1926, № 112, 20 մայիսի, էջ 4; № 113, 21 մայիսի, էջ 4; № 114, 22 մայիսի, էջ 4:

² «Մարտակոչ», 1927, № 120, 29 մայիսի, էջ 4:

1926 թ. մայիսի 27-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կարապետ Հարությունյան Թևանյանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1926, № 120, 29 մայիսի, էջ 4; № 121, 30 մայիսի, էջ 4:

1926 թ. մայիսի 28-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թադևոս Խուդավերդյանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1926, № 121, 30 մայիսի, էջ 4:

1926 թ. մայիսի 29-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նազարեթ Ավետիսյան Գրիգորյանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1926, № 121, 30 մայիսի, էջ 4:

1926 թ. հունիսի 14-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Զիլ-Հակոբյանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1926, № 134, 15 հունիսի, էջ 4:

1926 թ. հունիսի 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավետիք Շարաչյանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1926, № 135, 16 հունիսի, էջ 4; № 136, 17 հունիսի, էջ 4:

1926 թ. հունիսի 24-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սպիրիդոն Ալեքսանյան Կուսիկյանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1926, № 144, 26 հունիսի, էջ 4:

1926 թ. հուլիսի 1-ին վախճանվում և 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Խոջիվանքի պահապան Լևոնի որդին՝ Սերյոժա Մինասյանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1926, № 150, 3 հուլիսի, էջ 4:

1926 թ. հուլիսի 17-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սիրանուշ Աբովյանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1926, № 163, 18 հուլիսի, էջ 4:

1926 թ. հուլիսի 18-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում հուշարար Միքայել Չարչարյանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1926, № 164, 21 հուլիսի, էջ 4:

1926 թ. հուլիսի 21-ին վախճանվում և 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մրվաթ Սահակյան Խալաթյանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1926, № 166, 23 հուլիսի, էջ 4:

1926 թ. հուլիսի 28-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ուսանող Եղիշե Ասլանյանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1926, № 172, 30 հուլիսի, էջ 4:

1926 թ. օգոստոսի 25-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Խաթուն Ասատուրյան Մուրադխանյանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1926, № 196, 29 օգոստոսի, էջ 4:

1926 թ. սեպտեմբերի 11-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Միրզոյանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1926, № 208, 12 սեպտեմբերի, էջ 4:

1926 թ. սեպտեմբերի 17-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եղիսաբեթ Ավագյան Տեր-Դավթյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

¹ «Մարտակոչ», 1926, № 214, 19 սեպտ., էջ 4; № 215, 22 սեպտ., էջ 4:

1926 թ. սեպտեմբերի 18-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սյրտիչ Փաշալյանը¹: 1927 թ. սեպտեմբերի 26-ին Խոջիվանքում կատարվում է մահվան տարելիցի արարողություն²:

¹ «Մարտակոչ», 1926, № 215, 22 սեպտեմբերի, էջ 4:

² «Մարտակոչ», 1927, № 217, 25 սեպտեմբերի, էջ 4:

1926 թ. հոկտեմբերի 6-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մուսամբար Գևորգյան Օհանջանյանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1926, № 229, 8 հոկտեմբերի, էջ 2; № 230, 9 հոկտ., էջ 4:

1926 թ. հոկտեմբերի 18-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավագ Արիստակեսի Արիստակեսյանը՝ Հաջին¹:

¹ «Մարտակոչ», 1926, № 239, 20 հոկտ., էջ 4; № 240, 21 հոկտ., էջ 4:

1926 թ. նոյեմբերի 5-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հաջիբաբ Վարոսյան Եֆրիկյանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1926, № 255, 7 նոյեմբերի, էջ 6:

1926 թ. նոյեմբերի 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գենովաբե Խոջայանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1926, № 256, 9 նոյեմբերի, էջ 4:

1926 թ. նոյեմբերի 17-ին Թիֆլիսի կայարանում վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Մարկոսյանը¹:

1 «Մարտակոչ», 1926, № 266, 20 նոյեմբերի, էջ 4:

1926 թ. նոյեմբերի 28-ին վախճանվում և դեկտեմբերի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում վաստակավոր մանկավարժ և հայտնի մանկագիր Հակոբ Աղաբաբը (26.11.1875, ք. Տիֆլիս): Հայրը՝ Բեժան Աղաբաբյանը, Տավուշի Կողբ գյուղից էր¹: 20 տարեկանից աշխատակցել է «Աղբիւր», «Հաս-

կեր», «Կարմիր ծիլեր» մանկական ամսագրերին: Պաշտոնավարել է հայկական դպրոցներում²:

Տասյանաբարին արձանագրված է եղել.

Մանուկների / քարեկամ / բանաստեղծ / Հակոբ Աղաբաբ, / 1875-1926³:

1 «Մարտակոչ», 1926, № 274, 30 նոյեմբերի, էջ 4; № 276, 1 դեկտ., էջ 4: **Ավյան Ս.**, Հակոբ Աղաբաբի քաղումը, «Մարտակոչ», 1926, № 277, 3 դեկտ., էջ 4: Ի դեպ, այլ տեղեկության համաձայն՝ ծնվել է Տավուշի մարզի Սեբար գյուղում:

2 **Սիմել Մեղ.** Հայ կեանքը, «Հայրենիք», 1927, № 4 (52), էջ 156:

3 **Երեմյան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, էջ 43:

1926 թ. դեկտեմբերի 2-ին վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նինա Բարսեղյան Կախոյանը¹:

1 «Մարտակոչ», 1926, № 279, 5 դեկտեմբերի, էջ 4:

1926 թ. դեկտեմբերի 4-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Շողակաթ Տեր-Հարությունյանը¹:

1 «Մարտակոչ», 1926, № 281, 8 դեկտեմբերի, էջ 4:

1926 թ. դեկտեմբերի 16-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սիքայել Մանուկյան Ավետիսյանը¹:

1 «Մարտակոչ», 1926, № 290, 18 դեկտեմբերի, էջ 4; № 291, 19 դեկտ., էջ 4:

1926 թ. դեկտեմբերի 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսանդր Դարիբյանը¹:

1 «Մարտակոչ», 1926, № 290, 18 դեկտ., էջ 4; № 291, 19 դեկտ., էջ 4:

1926 թ. դեկտեմբերի 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սիրան Բագարովը¹:

1 «Մարտակոչ», 1926, № 291, 19 դեկտեմբերի, էջ 4:

1926 թ. դեկտեմբերի 26-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աշխեն Աբրահամյանը¹:

1 «Մարտակոչ», 1926, № 297, 28 դեկտեմբերի, էջ 4:

1927

1926 թ. դեկտեմբերի 29-ին վախճանվում և 1927 թ. հունվարի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մըկրրտիչ Մ. Ղազարյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Լուսավորիչ եկեղեցում)¹:

1 «Մարտակոչ», 1927, № 1, 1 հունվարի, էջ 4:

1926 թ. դեկտեմբերի 26-ին վախճանվում և 1927 թ. հունվարի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բագրատ Աբրահամյան Արմաղանյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Գևորգ եկեղեցի եկեղեցում)¹:

1 «Մարտակոչ», 1927, № 1, 1 հունվարի, էջ 4:

1927 թ. հունվարի 6-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սալոմե Տեր-Սահակյանը¹:

1 «Մարտակոչ», 1927, № 5, 8 հունվարի, էջ 4; № 6, 9 հուն., էջ 4:

1927 թ. հունվարի 9-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մեյրանի Սբ. Գևորգ եկեղեցու ավագ քահանա 81-ամյա Ստեփանոս Սամուելյանը¹:

1 «Մարտակոչ», 1927, № 7, 11 հունվարի, էջ 4: Ծնվել է 1845 թ. հոկտեմբերի 22-ին Բեսարաբիայի Գրիգորիուպոլ քաղաքում (աշխարհիկ անունը՝ Գրիգոր): Սովորել է ծննդավայրի ծխական, ապա՝ Խալիբյան դպրոցում, որն ավարտելուց հետո դասավանդել է նույն դպրոցում, Էջմիածնի Գևորգյան ճեմարանում, Կերչի, Թիֆլիսի Նիկողոսակի, 3-րդ արական գիմնազիայի, Ներսիսյան, Հովնանյան, Գայանյան դպրոցներում մինչև 1919 թ.: 1870 թ. ձեռնադրվել է քահանա և պաշտոնավարել Թեոդոսիայում, Կերչում, իսկ 1876 թ.-ից՝ Թիֆլիսում: 1894 թ. նշանակվել է Կովկասյան գործառնների հովիվ: 1883 թ.-ից մինչև կյանքի վերջը Մեյրանի Սբ. Գևորգ եկեղեցու ծխատեր քահանան էր: 1921 թ. նշվում է նրա գործունեության 50-ամյակը և այդ առիթով հրատարակվում գրքույկ՝ «Յիսամմեակ ուսուցիչ Ստեփանոս ա. ք. Սամուելյանի մանկավարժական և քահանայական գործունեության-կենսագրական ակնարկներ» խորագրով («Ազատ եկեղեցի», 1927, № 1, էջ 27):

1927 թ. հունվարի 9-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Լիզա Գարեգինյան Բարիկյանը¹:

1 «Մարտակոչ», 1927, № 7, 11 հունվարի, էջ 4:

1927 թ. հունվարի 10-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ժողովրդական գործիչ, արհեստավոր, նկարիչ Արսեն Տեր-Գրիգորյանը՝ Մորուք Արսենը¹:

1 «Մարտակոչ», 1927, № 8, 12 հունվարի, էջ 4; № 9, 13 հուն., էջ 4:

1927 թ. հունվարի 22-ին Երևանում վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վահան Տաճատյան Վարդանյանը¹:

1 «Մարտակոչ», 1927, № 18, 25 հունվարի, էջ 4:

1927 թ. հունվարի 24-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Փառանձեն Վանյան Արոնցը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 19, 26 հունվարի, էջ 4:

1927 թ. հունվարի 26-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Քարմելե Շալճյան Մինասյանը (հոգեհանգիստը՝ Սբ. Լուսավորիչ եկեղեցում)¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 23, 30 հունվարի, էջ 4; № 27, 4 փետրվարի, էջ 4:

1927 թ. հունվարի 31-ին Կամոյի անվան հիվանդանոցում վախճանվում և փետրվարի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հնայակ Մանուկյան Տեր-Սարգսյանցը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 24, 1 փետրվարի, էջ 4:

1927 թ. հունվարի 31-ին վախճանվում և փետրվարի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավետիս Քրիստափորյան Սուլխանյանցը¹:

¹ Заря востока. № 1396. 5 февраля 1927 г. С. 4.

1927 թ. փետրվարի 1-ին Զյուրդամիր կայարանում վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բժիշկ դր. Գարեգին Ավետիսյան Մնացականյանցը¹:

¹ Заря востока. № 1395. 4 февраля 1927 г. С. 4; № 1396. 5 февраля 1927 г. С. 4.

1927 թ. փետրվարի 9-ին վախճանվում և 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոֆյա Կարապետյան Ղազարյանցը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 33, 11 փետրվարի, էջ 4:

1927 թ. փետրվարի 9-ին վախճանվում և 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մեխակ Ղարաջյանը (հոգեհանգիստը՝ Ջգրաշենի Սբ. Ավետյաց եկեղեցում)¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 35, 13 փետրվարի, էջ 4:

1927 թ. փետրվարի 9-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում բազմապատակ բժիշկ Գևորգ Մարտինյան Լազարյանցը¹:

¹ Рабочая правда. № 34. 12 февраля 1927 г.

1927 թ. փետրվարի 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Բարլումյանցը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 34, 12 փետրվարի, էջ 4:

1927 թ. փետրվարի 13-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սերգո Հակոբյան Պանյանցը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 37, 16 փետրվարի, էջ 4:

1927 թ. փետրվարի 18-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Պապայան Թերզյանցը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 41, 20 փետրվարի, էջ 4:

1927 թ. փետրվարի 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Ինտերնացիոնալ» առաջին պետական կարտոնային ֆաբրիկայի վերատեսչի օգնական Սուրեն Ստեփանյան Ալանյանցը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 41, 20 փետրվարի, էջ 4:

1927 թ. փետրվարի 19-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Պետրոս Գ. Ջաքարյանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 41, 20 փետրվարի, էջ 4:

1927 թ. փետրվարի 27-ին գերեզմանոցում են ամփոփվում Արտաշես (Արտյուշա) Մանթուրյանը և Ռուզան Պետրոսյան Էլչիբեգյանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 46, 27 փետրվարի, էջ 4:

1927 թ. փետրվարի 27-ին վախճանվում և մարտի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Մարտակոչ»-ի գրաշար Մկրտիչ (Միկիչ) Կիրակոսյանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 47, 1 մարտի, էջ 4:

1927 թ. մարտի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարգիս (Մաքո) Արիստակեսյան Գևորգյանցը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 48, 2 մարտի, էջ 4:

1927 թ. մարտի 7-ին վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Գաբրիելյան Հարությունյանցը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 54, 9 մարտի, էջ 4:

1927 թ. մարտի 12-ին վախճանվում և 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Պավել Դմիտրիի Մելիք-Շահնազարյանցը¹:

¹ Заря востока. № 1426. 15 марта 1927 г. С. 6.

1927 թ. մարտի 17-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես (Իվան) Միքայելյան Ալիսանյանցը¹:

¹ Заря востока. № 1429. 18 марта 1927 г. С. 6.

1927 թ. մարտի 17-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Էդուարդ Վշտունին¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 61, 18 մարտի, էջ 4; № 62, 20 մարտի, էջ 4:

1927 թ. մարտի 17-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Զերեսթեջյանցը¹:

¹ Заря востока. № 1430. 20 марта 1927 г. С. 6.

1927 թ. մարտի 18-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոֆյա Գարսոյանցը¹:

¹ Заря востока. № 1430. 20 марта 1927 г. С. 6.

1927 թ. մարտի 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարգարիտա Մելքունյանը¹:

¹ Заря востока. № 1436. 27 марта 1927 г. С. 6.

1927 թ. մարտի 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավետիս Մելքոնյան Նահապետյանցը¹:

¹ Заря востока. № 1439. 30 марта 1927 г.

1927 թ. ապրիլի 7-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հարություն Գրիգորյան Սապոնճյանցը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 80, 10 ապրիլի, էջ 4:

1927 թ. ապրիլի 9-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հայկանուշ Շաղինյանցը¹:

¹ Заря востока. № 1449. 12 апреля 1927 г. С. 6.

1927 թ. ապրիլի 11-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նադեժդա Վարդանյանցը¹:

¹ Заря востока. № 1449. 12 апреля 1927 г. С. 6.

1927 թ. ապրիլի 12-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում՝ Գրիգոր Արծրունու գերեզմանի հարևանությամբ է ամփոփվում բանահավաք, ազգագրագետ Տիգրան Նավասարդյանը (ծնվ. 1861 թ., Էջմիածին)¹: 1882-1903 թթ. ընթացքում հեղինակել է 12 աշխատություն, որոնցից 10-ը պարունակում են Հայաստանի ամենախուլ վայրերի բնակիչներից գրի առնված 80 հեքիաթ, 11-րդ հատորը՝ ասացվածքներ, հանելուկներ և այլն, իսկ 12-րդը բարբառների բառարան է²:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 84, 15 ապրիլի, էջ 4; № 85, 16 ապրիլի, էջ 4; Заря востока. № 1452. 15 апреля 1927 г. С. 6.

² Заря востока. № 1453, 16 апреля 1927 г. С. 5.

1927 թ. ապրիլի 11-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում փոխգնդապետ Ալեքսանդր (Մաշա) Գավթյան Բաժբեուկ-Մելիքյանցը¹:

¹ Заря востока. № 1459. 23 апреля 1927 г. С. 6.

1927 թ. ապրիլի 14-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մալքի Կարապետյան Տեր-Միքայելյանցը¹:

¹ Заря востока. № 1453. 16 апреля 1927 г. С. 6.

1927 թ. ապրիլի 16-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ասատուր Թամասյան Սկրտունյանցը¹:

¹ Заря востока. № 1455. 19 апреля 1927 г. С. 6.

1927 թ. ապրիլի 17-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Թումանյանի դուստրը՝ Անուշը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 87, 19 ապրիլի, էջ 4; Заря востока. № 1455. 19 апреля 1927 г. С. 6.

1927 թ. ապրիլի 16-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Աթաբեկյան-Մամուչարյանցը¹:

¹ Заря востока. № 1455. 19 апреля 1927 г. С. 6.

1927 թ. ապրիլի 20-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սավինազ Հարությունյան Տալյանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 89, 21 ապրիլի, էջ 4:

1927 թ. ապրիլի 24-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարդուհի Աղամյանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 93, 27 ապրիլի, էջ 4; Заря востока. № 1461. 27 апреля 1927 г. С. 6.

1927 թ. մայիսի 17-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Դավիթ Մատթեոսյան Ստեփանյանցը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 113, 21 մայիսի, էջ 4:

1927 թ. մայիսի 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կարապետ Ներսիսյան Մոկոզյանցը¹:

¹ Заря востока. № 1482. 22 мая 1927 г. С. 6.

1927 թ. հունիսի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում հայ բեմի նվիրյալ թելավեցի Շուշանիկ Եվանզույանը¹:

¹ Բր., Շուշանիկ Յեվանզույեան, «Մարտակոչ», 1927, № 132, 12 հունիսի, էջ 4:

1927 թ. հունիսի 3-ին վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Լևոն Անդրեասյան Չիլինգարյանցը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 126, 5 հունիսի, էջ 4:

1927 թ. հունիսի 5-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հռիփսիմե Թալիրյանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 128, 8 հունիսի, էջ 4:

1927 թ. հունիսի 8-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վաստ Բադալյան Ղազարյանցը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 130, 10 հունիսի, էջ 4:

1927 թ. հունիսի 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վոլոչկա Թադևոսյան Բեժանյանցը¹:

¹ Заря востока. № 1506. 19 июня 1927 г. С. 5.

1927 թ. հունիսի 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եփեմյա Սոսյան Վարդունյանցը¹:

¹ Заря востока. № 1506. 19 июня 1927 г. С. 5.

1927 թ. հունիսի 26-ին վախճանվում և 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վառվառա Գերասիմյան Փուլինյանցը (ծն.՝ Ջուրաբյան)¹:

¹ Заря востока. № 1513. 29 июня 1927 г. С. 4.

1927 թ. հունիսի 29-ին վախճանվում և հուլիսի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Օվսաննա Գրիգորյան Առաքելյանցը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 147, 1 հուլիսի, էջ 4:

1927 թ. հուլիսի 6-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Մարտակոչ»-ի գրաշար Կոլյա Դավթյան Ռոստոմյանցը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 155, 10 հուլիսի, էջ 4:

1927 թ. հուլիսի 7-ին վախճանվում և 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Մարտակոչ»-ի գրաշար, Բանվորական, գյուղացիական և կարմիրբանակա-

յին պատգամավորների Թիֆլիսի խորհրդի նախագահության անդամ Աբրահամ Հովհաննիսյան Ռոստոմյանցը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 155, 10 հուլիսի, էջ 4:

1927 թ. հուլիսի 12-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարդան Բալարեկյան Մուշեղյանցը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 157, 13 հուլիսի, էջ 4:

1927 թ. հուլիսի 17-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ Մելիքյանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 162, 19 հուլիսի, էջ 4:

1927 թ. հուլիսի 19-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նատալյա Հովսեփյան Միրիմանյանցը (հոգեհանգիստը՝ գլխավոր, նախկին՝ Միքայելյան հիվանդանոցի մատուռում)¹:

¹ Заря востока. № 1531. 20 июля 1927 г. С. 4.

1927 թ. հուլիսի 19-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ատամնաբույժ Արշակ Թադևոսյան Երվանդյանցը (հոգեհանգիստը՝ Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցում)¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 166, 23 հուլիսի, էջ 4: Заря востока. № 1534. 23 июля 1927 г. С. 4.

1927 թ. օգոստոսի 11-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում սահմանապահ Սերգեյ Արկադյան Միրումյանցը¹:

¹ Заря востока. № 1552. 13 августа 1927 г. С. 6.

1927 թ. օգոստոսի 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիա Գերասիմյան Ներսիսյանցը¹:

¹ Заря востока. № 1552. 13 августа 1927 г. С. 6.

1927 թ. օգոստոսի 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ելիզավետա Ավետյան Գոնյանցը¹:

¹ Заря востока. № 1552, 13 августа 1927 г. С. 6.

1927 թ. օգոստոսի 23-ին Շահպարտյան հիվանդանոցում վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարտիրոս (Մատի) Հայրապետյանը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 195, 28 օգոստոսի, էջ 4:

1927 թ. օգոստոսի 24-ին Շահպարտյան հիվանդանոցում վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աստվածատուր Հովհաննիսյան Ալլահվերդյանցը¹:

¹ «Մարտակոչ», 1927, № 195, 28 օգոստոսի, էջ 4:

1927 թ. սեպտեմբերի 19-ին Կուր գետի վարարմանը զոհ է գնում և գերեզմանոցում ամփոփվում № 46 ճարտարապետաշինարարական ուսումնարանի ուսանող Լյովոշկա Տեր-Մովսիսյանը¹:

¹ Заря востока. № 1581. 20 сентября 1927 г. С. 6.

1927 թ. սեպտեմբերի 23-ին վախճանում և 25-ին գերեզմանոցում ամփոփվում Սիմոն Գրիգորյան Ջանիբեկյանցը¹:

¹ Заря востока. № 1585. 25 сентября 1927 г. С. 6.

1927 թ. հոկտեմբերի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սիրանուշ Հովսեփյանցը¹:

¹ Заря востока. № 1604. 18 октября 1927 г. С. 6.

1927 թ. հոկտեմբերի 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ելիզավետա Բաղդասարյան Գաղիշչյանցը¹:

¹ Заря востока. № 1610. 25 октября 1927 г. С. 6.

1927 թ. հոկտեմբերի 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Զարուհի Ավագյան Դաբաղյանցը¹:

¹ Заря востока. № 1614. 29 октября 1927 г. С. 6.

1927 թ. հոկտեմբերի 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոֆյա Առաքելյան Ավագյանցը¹:

¹ Заря востока. № 1614. 29 октября 1927 г. С. 6.

1927 թ. հոկտեմբերի 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Զաքարյան Բերույանցը (Բերուշև, Բերուշաշվիլի)¹:

¹ Заря востока. № 1613. 28 октября 1927 г. С. 6.

1927 թ. դեկտեմբերի 20-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում «Մյունխև Վեյս» առևտրային ընկերության կառավարիչ և գլխ. հաշվապահ Արշակ (Արկադի) Ջիմֆերի (Դավթի) Մունդուկյանցը¹:

¹ Заря востока. № 1661. 25 декабря 1927 г. С. 6.

1927 թ. դեկտեմբերի վերջին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոֆյա Եգորյան Միրաքյանցը¹:

¹ Заря востока. № 1663, 28 декабря 1927 г. С. 6.

1928

1928 թ. հունվարի 20-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Միքայել Աբեստղումյան Փիրումյանցը¹:

¹ Заря востока. № 18. 22 января 1928 г. С. 6.

1928 թ. հունվարի 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բագրատ Արտեմյան Հայրապետյանցը¹:

¹ Заря востока. № 18. 22 января 1928 г. С. 6.

1928 թ. փետրվարի 3-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հակոբ Ալեքսանդրյան Վարդապատրիկյանցը¹:

¹ Заря востока. № 31, 7 февраля 1928 г. С. 6.

1928 թ. փետրվարի 6-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եգոր Պետրոսյան Ավետիսյանցը¹:

¹ Заря востока. № 31, 7 февраля 1928 г. С. 6.

1928 թ. փետրվարի 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսանդր Գերասիմյան Մելիք-Շահնազարյանցը¹:

¹ Заря востока. № 35. 11 февраля 1928 г. С. 6.

1928 թ. փետրվարի 9-ին վախճանվում և 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում քիմիկոս Գեորգի Գրիգորի Ալիբեկյանը¹:

¹ Заря востока. № 35. 11 февраля 1928 г. С. 6; № 36, 12 февраля 1928 г. С. 6.

1928 թ. փետրվարի 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հակոբ Եզորյան Մինասյանը¹:

¹ Заря востока. № 35. 11 февраля 1928 г. С. 6.

1928 թ. փետրվարի 22-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Պավել Նիկիտյան Չիթողյանը¹:

¹ Заря востока. № 46. 24 февраля 1928 г. С. 4.

1928 թ. փետրվարի 24-ին վախճանվում և 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գեորգի Արտեմյան Չայգեշյանը¹:

¹ Заря востока. № 48. 28 февраля 1928 г. С. 6.

1928 թ. ապրիլի 25-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում Սարգիս Հաքիմյան Մարգուլյանը¹:

¹ Заря востока. № 96, 26 апреля 1928 г. С. 4.

1928 թ. հունիսի 17-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսանդր (Սանդրիկ) Հասան-Ջալալյանը¹:

¹ Заря востока. № 140, 19 июня 1928 г. С. 6.

1928 թ. հունիսի 18-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բժիշկ Ռուբեն Կոնստանդյան Արարատյանը¹:

¹ Заря востока. № 142. 21 июня 1928 г. С. 6.

1928 թ. հունիսի 19-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նատալյա Ստեփանյան Տերունյանը¹:

¹ Заря востока. № 142. 21 июня 1928 г. С. 6.

1928 թ. հունիսի 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ուսանող Աշոտ (Շոթիկ) Ներսիսյան Մելիք-Փաշյանը¹:

¹ Заря востока. № 142. 21 июня 1928 г. С. 6.

1928 թ. օգոստոսի 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ռոստոմ Արտեմյան Սիլիկյանը¹:

¹ Заря востока. № 198. 28 августа 1928 г. С. 6.

1928 թ. օգոստոսի 4-ին Բաթում քաղաքում վախճանվում և 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գասպար Մովսիսյան Չաչիկյանը¹:

¹ Заря востока. № 183. 9 августа 1928 г. С. 4.

1928 թ. վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում 68-ամյա վանեցի բանաստեղծ Միքայել Թերլեմեզյանը¹:

¹ Իրանահայ գաղթավայրերի վերաբերյալ փաստաթղթերի հավաքածու՝ **Հայկ Աճեմյան**, ՀԱԳ, ֆ. 465, ց. 5, գ. 9, ք. 11:

1929

1928 թ. դեկտեմբերի 30-ին վախճանվում և 1929 թ. հունվարի 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարտունի Վահագնյան Մխիթարյանը¹:

¹ «Պրովետար», 1929, № 1, 1 հունվարի, էջ 4:

1929 թ. հունվարի 19-ին վախճանվում և 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիամ Ստեփանյան Բախչինյանը¹:

¹ «Պրովետար», 1929, № 16, 6 հունվարի, էջ 4:

1929 թ. հունվարի 20-ին վախճանվում և 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ծաղիկ Մալյան-Սահակյանը¹:

¹ «Պրովետար», 1929, № 18, 24 հունվարի, էջ 4:

1929 թ. հունվարի 23-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում թիվ 113 աշխ. դպրոցի վարիչ Յուդաբեր Կարապետյան Սերոբյան-Ինջիկյանը¹:

¹ «Պրովետար», 1929, № 20, 26 հունվարի, էջ 4; № 21, 27 հունվարի, էջ 4:

1929 թ. փետրվարի 3-ին վախճանվում և 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հակոբ Հարությունյան Բասենցյանը¹:

¹ «Պրովետար», 1929, № 28, 5 փետրվարի, էջ 4:

1929 թ. փետրվարի 28-ին վախճանվում և մարտի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աբրահամ Մանուկյան Մալխասյանը:

¹ «Պրովետար», 1929, № 50, 3 մարտի, էջ 4:

1929 թ. մարտի 3-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սուսաննա Բաղդասարյան Աստվածատրյանը:

¹ «Պրովետար», 1929, № 49, 2 մարտի, էջ 4; № 50, 3 մարտի 4:

1929 թ. մարտի 2-ին վախճանվում և 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ռուբեն Հովհաննիսյան Խոստիկյանը:

¹ «Պրովետար», 1929, № 50, 3 մարտի, էջ 4:

1929 թ. մարտի 3-ին վախճանվում և 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում «Խաթաբալա» երգիծական շաբաթաթերթի (1906-1925) և «Մուրհանդակ» օրաթերթի (1909-1912) նախկին խմբագիր, լրագրող Աստվածատր (Բոգդան) Սարգսի Երիցյանը (ծնվ. 1872 թ., գ. Ծղնեթ)¹: Հայրը նույն գյուղի ծխատեր քահանա Սարգիս Երիցյանցն էր: Եղել է Տպագրիչների միության կենտրոնական վարչության և Վրաստանի մամուլի աշխատավորների սեկցիայի բյուրոյի անդամ: Հայտնի էր նաև Գասպար Կալատուզով անվամբ²:

¹ «Պրովետար», 1929, № 52, 6 մարտի, էջ 4; № 53, 7 մարտի, էջ 4:

² «Պրովետար», 1929, № 51, 5 մարտի, էջ 4: Նախ ուսանել է Ներսիսյան դպրոցում, որն էլ չավարտելով՝ մեկնել է Մոսկվա և ընդունվել տեղի երաժշտական կոնսերվատորիան: Հոր մահվան պատճառով այն ևս կիսատ է թողնում և 1900 թ. վերադառնում է Թիֆլիս: 1900-1906 թթ. զբաղվում է ուսուցչությամբ և դերասանությամբ: 1906 թ. հիմնում է «Խաթաբալա» շաբաթաթերթը,

որը որոշ ընդհատումներով լույս է տեսնում մինչև 1925 թ. ներառյալ: Բացի այդ՝ 1909-1912 թթ. հրատարակում է նաև «Սուրհանդակ» օրաթերթը: Այդ ընթացքում՝ 1918-1920 թթ., ղեկավարում է թատրոն-մինիստրությունը (գործում էր իր սեփական շենքում): Նրա մասին տես նաև **Եսայան Մ.**, Բողոքանք և **Դարձիցան Մ.**, «Խաբարավա»-ն, «Պրովետար», 1929, № 53, 7 մարտի, էջ 4:

1929 թ. մարտի 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նատալյա Մելքոնյանը:

1 «Պրովետար», 1929, № 58, 14 մարտի, էջ 4:

1929 թ. մարտի 28-ին վախճանվում և 30-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հայկ Հյուսյանը¹:

1 «Պրովետար», 1929, № 71, 30 մարտի, էջ 4:

1929 թ. մայիսի 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բժիշկ Բարսեղ (Վասի) Միքայելյան Բաղինյանը¹:

1 Заря востока. № 100. 5 мая 1929 г. С. 6.

1929 թ. մայիսի 12-ին վախճանվում և 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մինաս Սողոմոնյան Սուլխանյանը¹:

1 Заря востока. № 106. 14 мая 1929 г. С. 4.

1929 թ. մայիսի 15-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Քրիստափոր Ստեփանյան Միքայելյանը¹:

1 Заря востока. № 108, 16 мая 1929 г. С. 4.

1929 թ. մայիսի 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արտեմ Նիկիտայի Հասան-Ջալալյանը¹:

1 Заря востока. № 110, 18 мая 1929 г. С. 4.

1929 թ. հունիսի 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում մեծանուն գրող Գաբրիել Մունդուկյանի որդին՝ բժիշկ Նիկիտա Գաբրիելյան Մունդուկյանը (ծնվ. 1872 թ.)¹:

1 Заря востока. № 145. 28 июня 1929 г. С. 4. **Մանուկյան Ժ.**, Արժանավոր ժառանգը, «Երեկոյան Երևան», 1976, № 120, 21 մայիսի, էջ 4:

1929 թ. օգոստոսի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նինա Միքայելյան Միրաքյանը¹:

1 Заря востока. № 189, 20 августа 1929 г. С. 4.

1929 թ. սեպտեմբերի 24-ին վախճանվում և 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բրաբիոն Հովհաննիսյան Աթաբեկյանը¹:

1 Заря востока. № 221. 26 сентября 1929 г. С. 4.

1929 թ. սեպտեմբերի 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում դոկտոր Արիստոն Հակոբյան Հայրապետյանը¹:

1 Заря востока. № 221. 26 сентября 1929 г. С. 4; № 222. 27 сентября. С. 4.

1929 թ. հոկտեմբերի 15-ին վախճանվում և 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թադևոս Գևորգյան Ասմարյանը¹:

1 Заря востока. № 241. 19 октября 1929 г. С. 4.

1929 թ. հոկտեմբերի 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ասյա Արտեմի Հակոբյանը¹:

1 Заря востока. № 241. 19 октября 1929 г. С. 4.

1929 թ. նոյեմբերի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ելիզավետա Ավետյան Աղաբաբյանը¹:

1 Заря востока. № 264. 17 ноября 1929 г. С. 4.

1929 թ. դեկտեմբերի 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հռիփսիմե տատիկը¹:

1 Ըստ նկարիչ, լուսանկարիչ Վիգեն Վարդանի Վարդանյանի վկայությամբ:

1929 թ. դեկտեմբերի 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կարապետ Բաբայան Հակոբյանը¹:

1 Заря востока. № 283, 10 декабря 1929 г. С. 4.

1929 թ. դեկտեմբերի 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովսեփ Եգորյան Ջալալյանը¹:

1 Заря востока. № 284, 11 декабря 1929 г. С. 4.

1929 թ. դեկտեմբերի 14-ին վախճանվում և 17-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում “Народное хозяйство Закавказья” ամսագրի հրատարակչության ղեկավար Քրիստափոր (Խաչիկ) Ստեփանյան Վարդանյանը¹:

1 Заря востока. № 289, 17 декабря 1929 г. С. 4.

1929 թ. դեկտեմբերի 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Շուշանիկ Սարգսյանը¹:

1 Заря востока. № 294, 22 декабря 1929 г. С. 4.

1929 թ. դեկտեմբերի 23-ին վախճանվում և 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում հասարակական-քաղաքական գործիչ, Ժողովրդական կուսակցության ղեկավար Միքայել Պապաջանյանը¹: Տապանաքարին արձանագրված է եղել.

Միքայել Պապաջանյան,
1866-1929²:

1 Заря востока. № 295, 24 декабря 1929 г. С. 4; № 296, 25 декабря 1929 г. С. 4.

2 **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, էջ 50:

1929 թ. գերեզմանոցում է ամփոփվում Ավետիք Շիխինյանը (ծնվ. 1882 թ.): Քաղաքի մտավորականության սիրելի վայրերից մեկի՝ «Սինպատիա» ռեստորանի տերն էր, գրականասեր մի անձնավորություն, որին այցելել են Ֆ. Շալլապինը, Ս. Եսենինը, Վ. Մայակովսկին, Ե. Չարեցը, Գ. Մահարին, Տ. Տաբիձեն, Պ. Բաշվիլին և այլք¹:

1 Տեղեկությունները քաղել ենք հանգուցյալի թոռան՝ ճարտարագետ-տեխնոլոգ Վ. Մամուլովի ձեռագիր հուշերից:

1930

1930 թ. հունվարի 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ռուբեն Ծաղարրեկյանցը¹։

¹ Заря востока. № 6. 8 января 1930 г. С. 6.

1930 թ. հունվարի 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բժիշկ Լևոն Ստեփանյան Օհանջանյանցը (Օհանջանովը)¹։

¹ Заря востока. № 12. 15 января 1930 г. С. 4; № 13, 16 января 1930 г. С. 4.

1930 թ. հունվարի 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Օլգա Հովհաննիսյան Պապյանցը¹։

¹ Заря востока. № 12. 15 января 1930 г. С. 4.

1930 թ. փետրվարի 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ռոբերտ Գարրիեկյանը¹։

¹ Заря востока. № 38. 13 февраля 1930 г. С. 4.

1930 թ. փետրվարի 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոֆյա Դավթյան Մանթաշյանցը¹։

¹ Заря востока. № 38. 13 февраля 1930 г. С. 4.

1930 թ. փետրվարի 25-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Անի Կարապետյան Զարաջյանը¹։

¹ Заря востока. № 49. 24 февраля 1930 г. С. 4.

1930 թ. փետրվարի 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ճարտարագետ Վաղարշակ Հարությունյան Սաֆարյանցը¹։

¹ Заря востока. № 51. 26 февраля 1930 г. С. 4.

1930 թ. մարտի 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Օֆոզկա Գալստյանցը¹։

¹ Заря востока. № 59. 6 марта 1930 г. С. 4.

1930 թ. մարտի 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բժիշկ Ալեքսանդր Սարգսյանցը¹։

¹ Заря востока. № 62. 9 марта 1930 г. С. 4.

1930 թ. մարտի 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մելքոն Հարությունյանը¹։

¹ Заря востока. № 64. 11 марта 1930 г. С. 4.

1930 թ. մարտի 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եկատերինա Թունյանցը¹։

¹ Заря востока. № 64. 11 марта 1930 г. С. 4.

1930 թ. մարտի 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարվառա Եզոբյան Բենիկյանցը¹, որի հիշատակին մեկ տարի անց հոգեհանգստյան արարողություն է կատարվում²։

¹ Заря востока. № 80. 28 марта 1930 г. С. 4.

² Заря востока. № 72. 15 марта 1931 г. С. 4.

1930 թ. ապրիլի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես Սարգսյան Ալիխանյանցը¹։

¹ Заря востока. № 100. 17 апреля 1930 г. С. 4.

1930 թ. ապրիլի 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Միքայել Միքայելյան Մելիքսեթյանցը¹։

¹ Заря востока. № 101. 18 апреля 1930 г. С. 4.

1930 թ. մայիսի 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կոլյա Արտեմի Պետրոսյանցը¹։

¹ Заря востока. № 138. 27 мая 1930 г. С. 4.

1930 թ. մայիսի 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նիկոլայ Բոգդանի Հարությունյանցը¹։

¹ Заря востока. № 138. 27 мая 1930 г. С. 4.

1930 թ. հունիսի 7-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վրաստանի գյուղատնտեսական ինստիտուտի զոտտեխնիկայի ամբիոնի ասիստենտ Հարություն Սարգսյան Դավթյանցը¹։

¹ Заря востока. № 149. 7 июня 1930 г. С. 4.

1930 թ. հունիսի 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Էմմա (Վարյա) Միքայելյան Ղարիբյանցը¹։

¹ Заря востока. № 149. 7 июня 1930 г. С. 4.

1930 թ. հունիսի 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արկադի Կոտինյանցը՝ Կոտիկը¹։

¹ Заря востока. № 156. 14 июня 1930 г. С. 6.

1930 թ. հունիսի 17-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Յազոն Արարատյանցը¹։

¹ Заря востока. № 162. 20 июня 1930 г. С. 4.

1930 թ. օգոստոսի 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եզոբ Արշակունին¹։

¹ Заря востока. № 214. 11 августа 1930 г. С. 4.

1930 թ. սեպտեմբերի 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա (Անուշ) Արտեմյան Շահվերդյանցը¹։

¹ Заря востока. № 245. 11 сентября 1930 г. С. 4.

1930 թ. սեպտեմբերի 13-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Տիգրան (Հովակիմ) Գևորգյան Երենյանը (ակադեմիկոս Սուրեն Երենյանի հայրը)¹։

¹ Заря востока. № 249. 15 сентября 1930 г. С. 4.

1930 թ. հոկտեմբերի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սերգեյ Ավետյան Ղուկասյանցը¹։

¹ Заря востока. № 264. 30 сентября 1930 г. С. 4.

1930 թ. հոկտեմբերի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եփրեմ Ծատուրյանցը¹։

¹ Заря востока. № 269. 5 октября 1930 г. С. 4.

1930 թ. հոկտեմբերի 16-ին վախճանվում և 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Պետրոս Գերասիմյան Կաֆիյանցը¹։

¹ Заря востока. № 282. 18 октября 1930 г. С. 4.

1930 թ. նոյեմբերի 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարվառա Եգորյան Նավոիկյանը¹։

¹ Заря востока. № 305. 12 ноября 1930 г. С. 4.

1930 թ. նոյեմբերի 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բաղդասար Գերասիմյան Ջալալյանը¹։

¹ Заря востока. № 307. 14 ноября 1930 г. С. 4.

1930 թ. նոյեմբերի 20-ին վախճանվում և 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բուժքույր Անուշ Գասպարյանը¹։

¹ Заря востока. № 315. 22 ноября 1930 г. С. 4.

1930 թ. դեկտեմբերի 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սիմոն Գեորգիի Տերտերյանը¹։

¹ Заря востока. № 332. 9 декабря 1930 г. С. 4.

1930 թ. դեկտեմբերի 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոֆյա Գրիգորյան Արիսանյան-Կարաջյանը¹։

¹ Заря востока. № 338. 15 декабря 1930 г. С. 4.

1930 թ. դեկտեմբերի 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նատալյա Արտեմյան Ոսկանյանը¹։

¹ Заря востока. № 338. 15 декабря 1930 г. С. 4.

1930 թ. դեկտեմբերի 16-ին վախճանվում և 19-ին՝ Գ. Արծրունու գերեզմանի մոտ է ամփոփվում ֆուտուրիստ-գրող Հակոբ Գեւոջյանը՝ Կարա-Դարվիշը (ծնվ.՝ 1872 թ., Ստավրոպոլ)¹։ Գրական ժառանգությունից հատկապես հայտնի են «Երվանդ Գոշ», «Կյանքի ջութակը» և «Օրերից առաջ» ստեղծագործությունները։

Տապանաքարին արձանագրված է եղել.
*Ես համաշխարհային քաղաքացի եմ,
Աշխարհն է իմ հայրենիքը:
Ես մարդ եմ, և մարդն է իմ ընկեր-ազգակիցը:
Կարա-Դարվիշ,
1872-1930, 16/12²:*

¹ Заря востока. № 342. 19 декабря 1930 г. С. 4. **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, էջ 10:
² **Երեմեան Ա.**, նշվ. աշխ., էջ 10-11:

1930 թ. դեկտեմբերի 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նինա Մալումյանը¹։

¹ Заря востока. № 346. 23 декабря 1930 г. С. 4.

1930 թ. դեկտեմբերի 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եկատերինա Քրիստափորյան Մելիքսեբյանը¹։

¹ Заря востока. № 346. 23 декабря 1930 г. С. 4.

1931

1931 թ. հունվարի 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում նկարիչ-մանկավարժ Միքայել Մնացականյան Խունունցը (ծնվ. 1883 թ., Շուշի)¹։

¹ Заря востока. № 26. 27 января 1931 г. С. 4. **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, էջ 28-29:

1931 թ. փետրվարի 17-ին վախճանվում և 20-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ռազմական գործիչ, սպարապետ Թովմաս Հովհաննիսյան Նազարբեկյանցը¹. «...իր յափտենական հանգիստը գտաւ Թիֆլիսի Հայոց Խոջիվանքի գերեզմանատանը, շունեցաւ մի պարզ տապանաքար կամ յուշարձան: Իսկ մի դժբախտ օր էլ, երբ վրացական կառավարութեան առած վանդալական քայլով քարոքանդ եղաւ «Եղբայրական հայ ժողովրդի» պատմական արժէք ունեցող Խոջիվանքի հանգստարանը..., հողմացրիւ եղաւ սպարապետ Թ. Նազարբեկեանի հողակոյտ շիրիմը»²:

¹ Заря востока. № 49. 19 февраля 1931 г. С. 4.
² Հանրապետական Հայաստանի սպարապետ՝ գորավար Թովմաս Նազարբեկեանի մասին (պատմեց՝ Մ. Թովմասեան, գրի առեց՝ Հ. Կոստյան), «Ալիք», 1963, № 25, 4 փետրարի, էջ 4:

1931 թ. փետրվարի 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ատանաբույժ Սալոմե Հովհաննիսյան Տեր-Հովհաննիսյանը¹։

¹ Заря востока. № 47. 17 февраля 1931 г. С. 4.

1931 թ. մարտի 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հայրապետ Իսազուլյանը¹։

¹ Заря востока. № 72. 15 марта 1931 г. С. 4.

1931 թ. մարտի 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գեորգի Արտեմի Մանայանը՝ Վանոն¹։

¹ Заря востока. № 78. 21 марта 1931 г. С. 4.

1931 թ. ապրիլի 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Վարվառա Գալստյանը (ծն.՝ Կաֆիլյան)¹։

¹ Заря востока. № 113. 25 апреля 1931 г. С. 4.

1931 թ. մայիսի 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ռուբեն Բարխուդարյանը¹։

¹ Заря востока. № 124. 8 мая 1931 г.

1931 թ. հունիսի 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մովսես Հովհաննիսյան Մսերյանցը²։

¹ Заря востока. № 160. 13 июня 1930 г. С. 6.

1931 թ. օգոստոսի 3-ին վախճանվում և 8-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում դերասանուհի Օլգա Միքայելյան Մայսուրյանը (օրիորդական ազգանունը՝ Փուդինյանց, ծնվ. 07.03.1871)¹։ 1930 թ. տոնվում է բեմական գործունեության 35-ամյակը, որի առթիվ էլ դե-

րասանուիտուն շնորհվում է Վրաստանի ՍՍՀ վաստակավոր արտիստի կոչում²:

1 Заря востока. № 212. 4 августа 1931 г. С. 4; № 214. 6 августа 1931 г. С. 4.

2 **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, էջ 62:

1931 թ. օգոստոսի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նիկոլայ Հարությունյան (Արտեմյան) Պարուն-Սարգսյանը¹:

1 Заря востока. № 212. 4 августа 1931 г. С. 4.

1931 թ. օգոստոսի 27-ին վախճանվում և սեպտեմբերի 1-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բժիշկ Գրիգոր Հարությունյան (Արտեմյան) Էյրանյանը¹:

1 Заря востока. № 238. 28 августа 1931 г. С. 4; № 240. 1 сентября 1931 г. С. 4.

1931 թ. հոկտեմբերի 14-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սերյոժա Կարապետյան Մալույանը¹:

1 Заря востока. № 282. 13 октября 1931 г. С. 4.

1932

1932 թ. հունվարի 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Կենտկոմի աշխատակից Եկատերինա Աստվածատրյան Բեհբուդյանը¹:

1 Заря востока. № 11. 12 января 1932 г. С. 4.

1932 թ. հունվարի 13-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մովսես Սողոմոնյան Քարելին¹:

1 Заря востока. № 11. 12 января 1932 г. С. 4.

1932 թ. փետրվարի 11-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եկատերինա Գրիգորյանը¹:

1 Заря востока. № 35. 11 февраля 1932 г. С. 4.

1932 թ. փետրվարի 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գրիգոր Քրիստափորյան Անդրեասյանը¹:

1 Заря востока. № 43. 21 февраля 1932 г. С. 4.

1932 թ. փետրվարի 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Գևորգ (Եգոր) Չաքարյան Կալատոզյանը¹:

1 Заря востока. № 45. 23 февраля 1932 г. С. 4.

1932 թ. մարտի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում բժիշկ Գրիգոր Արտեմի Հախվերդյանը¹:

1 Заря востока. № 53. 4 марта 1932 г. С. 4.

1932 թ. մարտի 27-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Համլետ Եզանյանը¹:

1 Заря востока. № 72. 27 марта 1932 г. С. 4.

1932 թ. մարտի 28-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Բուլիկ Գրիգորյան-Գասպարյանը¹:

1 Заря востока. № 72. 27 марта 1932 г. С. 4.

1932 թ. ապրիլի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նինա (Նունուֆար) Քրիստափորյան Հովհաննիսյանը¹:

1 Заря востока. № 79. 4 апреля 1932 г. С. 4.

1932 թ. ապրիլի 10-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նիկոլայ Սողոմոնյան Խեչումյանը¹:

1 Заря востока. № 84. 10 апреля 1932 г. С. 4.

1932 թ. ապրիլի 26-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Օլգա Եգորի Արարատյանը¹:

1 Заря востока. № 97. 26 апреля 1932 г. С. 4.

1932 թ. մայիսի 6-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եկատերինա Ղազարյան Մազմանյանը¹:

1 Заря востока. № 104, 5 мая 1932 г. С. 6.

1932 թ. մայիսի 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ժենյա Իվանյանը¹:

1 Заря востока. № 106, 8 мая 1932 г. С. 4.

1932 թ. մայիսի 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարիա (Մանյա) Միքայելյան Օթարյանը¹:

1 Заря востока. № 106. 8 мая 1932 г. С. 4.

1932 թ. մայիսի 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ռուբեն Բարխուդարյանը¹:

1 Заря востока. № 106. 8 мая 1932 г. С. 4.

1932 թ. մայիսի 31-ին վախճանվում և հունիսի 6-ին Մակար Եկմալյանի գերեզմանի հարևանությամբ է ամփոփվում քամանչահար 43-ամյա Ալեքսանդր Արշակյան Օհանյանը (Սաշա Օգանեգաշվիլի. ծնվ. 1889 թ., Սողանլուղ)¹: Հատկանշելի է, որ նա քամանչան կատարելագործել է և դարձրել քառալար², իսկ 1926-1928 թթ. Երևանի նորահիմն կոնսերվատորիայում նրա շնորհիվ է բացվել երաժշտական գործիքների բաժինը³:

1 Заря востока. № 129. 4 июня 1932 г. С. 4; № 130. 5 июня 1932 г. С. 4. **Երեմեան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, էջ 14-16: **Գևորգյան Գ.**, Սաշա Օգանեգաշվիլի, Երեվան, 1973:

2 **Երեմյան Լ., Պիկիյան Հռ.**, Հիմն արևին. «Սահարին» հայ երաժշտական մշակույթում, Երևան, 1998, էջ 53:

3 **Կիրակոսյան Ա.**, Խաչատուր Ավետիսյան, «Երաժշտական Հայաստան», 2022, № 1, էջ 82:

1932 թ. հունիսի 12-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նատալյա Սկրտունյան Ուշարյանը¹:

1 Заря востока. № 135. 11 июня 1932 г. С. 2.

1932 թ. հունիսի 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ալեքսանդր Բաբաջանյանը¹:

1 Заря востока. № 138, 15 июня 1932 г. С. 4.

1932 թ. հուլիսի 21-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Սոֆյա Գրիգորյան Ալադադյանը (ծն.՝ Միրիմանյան)¹:

1 Заря востока. № 168. 21 июля 1932 г. С. 4.

1932 թ. հուլիսի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Արմենակ Գաբրիելյանը¹:

¹ Заря востока. № 164. 16 июля 1932 г. С. 4.

1932 թ. հուլիսի 29-ին վախճանվում և օգոստոսի 2-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Հովհաննես (Իվան) Հակոբյանը¹:

¹ Заря востока. № 177. 1 августа 1932 г. С. 4.

1932 թ. օգոստոսի 19-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Միքայել Ավետյան Դեմուրյանը¹:

¹ Заря востока. № 192. 18 августа 1932 г. С. 4.

1932 թ. սեպտեմբերի 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ելիզավետա Նիկոլայի Սիմոնյանը¹:

¹ Заря востока. № 222. 23 сентября 1932 г. С. 2; № 223. 24 сентября 1932 г. С. 4.

1932 թ. հոկտեմբերի 4-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Մարտին Սերգեյի Սկրտունյանը¹:

¹ Заря востока. № 230. 3 октября 1932 г. С. 4.

1932 թ. հոկտեմբերի 9-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Թամար Պետրոսյան Համբարձումյանը¹:

¹ Заря востока. № 235. 9 октября 1932 г. С. 4.

1932 թ. հոկտեմբերի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ջաքար Սոսյան Մալինյանը¹:

¹ Заря востока. № 242. 17 октября 1932 г. С. 4.

1932 թ. հոկտեմբերի 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Աննա Էվոյանը¹:

¹ Заря востока. № 248. 24 октября 1932 г. С. 4.

1932 թ. դեկտեմբերի 10-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում մոտ 50 տարվա բեմական կենսագրություն ունեցող դերասան, բանաստեղծ, ծնունդով ՀՀ Սյունիքի մարզի Մեղրի համայնքի Կարճևան գյուղից 69-ամյա Մաթևոս Աղայանը (Փարսադանյանը)¹:

¹ **Երեմյան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, էջ 62-63:

1932 թ. դեկտեմբերի 23-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Միքայել Կոստանտինյան Արիստակյանը¹:

¹ Заря востока. № 296. 23 декабря 1932 г. С. 4.

1932 թ. դեկտեմբերի 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Ֆյոդոր Փարենուկյանը¹:

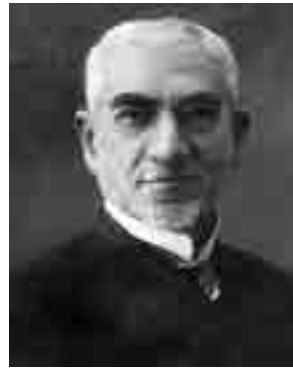
¹ Заря востока. № 296. 23 декабря 1932 г. С. 4.

1933

1933 թ. հուլիսին գերեզմանոցում է ամփոփվում Իվան Գևորգյան Բաբասյանը¹:

¹ “յոթյոթեցի”, 1933, 23 օգոստոս.

1933 թ. հուլիսի 13-ին վախճանվում և 16-ին գերեզմանոցում է Հ. Թումանյանի շիրմի հարևանությամբ է ամփոփվում անվանի գրող Նար-Գոսը (Մի-

քայել Ջաքարի Հովհաննիսյան, ծնվ. 01.03.1867, Թիֆլիս)¹: 1890-1906 թթ. «Նոր-Դար» լրագրի պատասխանատու քարտուղարն էր: 1931 թ. հունիսի 14-ին արժանացել է Վրաստանի ժողովրդական գրողի կոչման:

¹ **Երեմյան Ա.**, Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, էջ 35-37:

1933 թ. հուլիսին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում հայտնի հայ ըմբիշ Կուլա Խրիմյանը (Կուլա Գըլդանելի)¹: Հայտնի է, որ դեռևս 1880-ական թթ. հանգուցյալը բացառիկ ուժի շնորհիվ մեծ հռչակ էր վայելում²:

¹ “յոթյոթեցի”, 1933, № 160, 14 օգոստոս.

² «Մշակ», 1882, № 127, 16 յուլիսի, էջ 2-3: «Նոր-Դար», 1884, № 197, 4 դեկտ., էջ 1: Новое обозрение. № 1561. 29 июня 1888 г.

1934

1934 թ. հունվարի 15-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ճարտարագետ Գրիգոր Մուսաբեկի Մելիք-Վարազյոզյանը¹:

¹ Заря востока. № 14. 15 января 1934 г.

1934 թ. փետրվարի 22-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Եսայի Արտեմի Անտոնյանը¹:

¹ Заря востока. № 46. 22 февраля 1934 г.

1934 թ. մարտի 3-ին վախճանվում և գերեզմանոցում է ամփոփվում արձակագիր, դրամատուրգ Բագրատ Հովակիմի Այվազյանը (ծնվ. 1862 թ.)¹:

¹ **Խաչատրյան Հ.**, Խոջիվանք, «Հայոց լեզուն և գրականությունը դարրոցում», 1988, № 1, էջ 62:

1934 թ. մարտի 18-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում դասախոս Միքայել Եգորի Մուչայանը¹:

¹ Заря востока. № 66. 18 марта 1934 г.

1934 թ. ապրիլի 29-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում գյուղատնտես Սաշիկ Դոխիկյանը¹:

¹ Заря востока. № 101. 29 апреля 1934 г.

1934 թ. մայիսի 24-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում ճարտարագետ Գրիգոր Նիկոլայի Մանուչարյանը¹:

¹ Заря востока. № 118. 22 мая 1934 г.

1934 թ. նոյեմբերի 5-ին գերեզմանոցում է ամփոփվում Նիկոլայ (Ջունշուր) Սինասի Տեր-Միքայելյանը¹:

¹ Заря востока. № 256. 3 ноября 1934 г.

Անհայտ տարեթվեր. գերեզմանոցում էր հանգ-
չում Վասիլ Ստեփանյան Կորգանյանը¹:

¹ ՎԱԳ, ֆ. 488, ց. 1, գ. 23377, ք. 37:

Տապանաքարին եղել է.

...[Ամարին] Գե.../որ յարքունի ի պս.../ հասի
երկրորդ ըն.../ դեռ ծագէր իմ արե...

Տապանաքարին եղել է.

...Ուկ մահուան / ...քամին փչեց / ...[կան]յաչ հա-
սակս / ...տ քարամեցրեց / ...[գաւ]յագներիցս կարոտ
.../գանեանց Ծովինարի... / ...հողարբի տակ / ...րկեց-
րեց:

Տապանաքարին եղել է.

...ռցեա / ...գիսի / ...խացի / ...ջան / ...ասակի:

Տապանաքարին եղել է.

...Ստ... / ... / ... ք ...

Տապանաքարին եղել է.

...ցի ... / ...ան... / 90 ... / ...

Տապանաքարին եղել է.

...Տապան է / ...արվ ... / ...մռ .../

Խոջիվանքի պանթեոնի նորագույն քաղումները.

համատարած ավերումից հրաշքով գերծ մնացած
մախկին ընդարձակ գերեզմանոցի մի անկյունում
սակավաթիվ քաղումներ են կատարվում մահ հետա-
գա տարիներին, իսկ 1962 թ. մարտի 17-ից այդ հատ-
վածում ձևավորվում է ներկայիս պանթեոնը, որտեղ
ցարդ ամփոփվել կամ վերահուղարկվորվել են հե-
տևյալ հանգուցյալները.

1937 թ. նոյեմբերի 13-ին վախ-
ճանվում և 16-ին գերեզմանոցում
է ամփոփվում բանաստեղծ, հայ
պրոլետարական պոեզիայի հիմ-
նադիր, հեղափոխական գործիչ
Հակոբ Մնացականի Հակոբյանը
(ծնվ.՝ 1866 թ.):

¹ **Խաչատրյան Հ.**, Խոջիվանք, «Հայոց
լեզուն և գրականությունը դպրոցում»,
1988, № 1, էջ 62: Заря востока. № 260. 14 ноября 1937 г.
С. 4; № 262. 16 ноября 1937 г. С. 4

1946 թ. մարտի 18-ին վախ-
ճանվում և Վաքեի քաղաքային
գերեզմանոցում է ամփոփվում
Հայաստանի և Վրաստանի ժո-
ղովրդական դերասան Իսահակ
Սիմոնի Ալիխանյանը (ծնվ. 7/19
փետրվարի 1876 թ., Դուշեթ)¹:
Աճյունը 1998 թ. հոկտեմբերի 30-
ին վերահուղարկվորվում է Խո-
ջիվանքի պանթեոնում²: Հայ բեմի երախտավոր
Իսահակ Ալիխանյանին Վիկտոր Համբարձումյանը

բնութագրել է այսպես. «Ինձ համար մեծ բավա-
կանություն է այն, որ նա ընդմիշտ մնացել է հայկա-
կան թատրոնի պատմության մեջ, որպես նրա ամե-
նաբարձր գագաթներից մեկը, որպես Սովետական
Հայաստանի առաջին պետական թատրոնի հիմնա-
դիրներից մեկը, նրա կազմակերպման գաղափարա-
խոսը և առաջին ժողովրդական արտիստը»³: Տա-
պանաքարին հայերեն և վրացերեն արձանագրված է.

*Իսահակ Ալիխանյան, 1876-1936*⁴:

¹ Իսահակ Ալիխանյան, կազմ.՝ Արծվիկ Ալիխանյան, Երևան,
1978, էջ 317:
² «Վրաստան», 1998, 31 հոկտեմբերի:
³ Իսահակ Ալիխանյան, կազմ.՝ Սաբիր Ռեզակ, Երևան, 1978, էջ 23:
⁴ Մահվան տարեթիվը սխալ է փորագրվել:

1954 թ. նոյեմբերի 10-ին վախճանվում և գերեզ-
մանոցում՝ Գաբրիել Մունդուկյանի շիրմին կից է ամ-
փոփվում Վրաստանի ՍՍՀ ժողովրդական արտիստ
դերասան Գևորգ Նիկողայոսի Փիրումյանը¹: Տապա-
նաքարին հայերեն և վրացերեն արձանագրված է.

Գևորգ Փիրումյան, 1880-1954:

¹ Заря востока. № 267, 11 ноября 1954 г. С. 4. **Գոզալյան
Գ.**, Հուշեր, տպավորություններ, Երևան, 1972, էջ 23: **Խաչա-
տրյան Հ.**, Խոջիվանք, «Հայոց լեզուն և գրականությունը դպրո-
ցում», 1988, № 1, էջ 62:

1963 թ. հուլիսի 26-ին վախճանվում և պանթեո-
նում է ամփոփվում ՎՍՍՀ ժողովրդական դերասան
Արտեմ (Հարություն) Հայկի Լուսինյանը (ծնվ.՝ 5/18
հուլիսի 1910 թ.)¹: Տապանաքարին հայերեն և վրա-
ցերեն արձանագրված է.

Արտեմ Լուսինյան, 1910-1963:

¹ **Խաչատրյան Հ.**, Խոջիվանք, «Հայոց լեզուն և գրականությունը
դպրոցում», 1988, № 1, էջ 62:

1985 թ. հունիսի 2-ին վախճանվում և պանթեո-
նում է ամփոփվում գրական-մշակութային գործիչ,
ՎՍՍՀ արվեստի վաստակավոր գործիչ, ՍՍՀՄ
գրողների միության անդամ Սուրեն Գևորգի Ավլյա-
նը (ծնվ.՝ 5/18 հուլիսի 1904 թ.): Տապանաքարին հա-
յերեն և վրացերեն արձանագրված է.

Սուրեն Ավլյան, 1904-1985:

2003 թ. մայիսի 24-ին վախճանվում և պանթեո-
նում է ամփոփվում արձակագիր, դրամատուրգ,
թարգմանիչ, ՎՍՍՀ մշակույթի վաստակավոր գոր-
ծիչ, Վրաստանի գրողների միության հայկական
մասնաճյուղի նախագահ Բենիկ Սկրտչի Սեյրան-
յանը: Տապանաքարին հայերեն և վրացերեն արձա-
նագրված է.

Բենիկ Սեյրանյան, 1913-2003:

2007 թ. պանթեոնում է ամփոփվում Վրաստանի
վաստակավոր արտիստ Ավետիք Մանուսյանը: Տա-
պանաքարին հայերեն և վրացերեն արձանագրված է.
Ավետիք Մանուսյան, 1938-2007:

2008 թ. հունվարի 2-ին վախճանվում և պանթեոնում է ամփոփվում Վրաստանի ժողովրդական արտիստ Սոս Սոսյանը [Հովսեփ Գլիջյանը]: Տապանաքարին հայերեն և վրացերեն արձանագրված է.

Սոս Սոսյան, 1928-2008:

2009 թ. մայիսի 1-ին վախճանվում և պանթեոնում է ամփոփվում նկարչուհի Գայանե Խաչատրյանը: Տապանաքարին հայերեն և վրացերեն արձանագրված է.

Գայանե Խաչատրյան, 1942-2009:

2011 թ. մայիսի 15-ին վախճանվում և պանթեոնում է ամփոփվում Վրաստանի ժողովրդական արտիստ Հասմիկ (Ասյա) Ժամկոչյանը: Տապանաքարին հայերեն և վրացերեն արձանագրված է.

Ասյա Ժամկոչյան, 1924-2011:

2013 թ. հոկտեմբերի 2-ին վախճանվում և 4-ին պանթեոնում է ամփոփվում գեղագետ, լուսանկարիչ-տիպոգրաֆ Սարգիս Գարջինյանը¹: Տապանաքարին հայերեն և վրացերեն արձանագրված է.

Սարգիս Գարջինյան, 1947-2013:

¹ «Վրաստան», 2013, 4 հոկտեմբերի:

2015 թ. հունիսի 13-ին վախճանվում և պանթեոնում է ամփոփվում Հայաստանի վաստակավոր, Վրաստանի ժողովրդական արտիստ Սերիկ Շեկոյանը: Տապանաքարին հայերեն և վրացերեն արձանագրված է.

Սերիկ Շեկոյան, 1924-2015:

2016 թ. մայիսի 6-ին վախճանվում և պանթեոնում է ամփոփվում ՀԽՍՀ և ՎԽՍՀ ժողովրդական արտիստ Ժիրայր Կարապետյանը: Տապանաքարին հայերեն և վրացերեն արձանագրված է.

Ժիրայր Կարապետյան, 1929-2016:

2016 թ. մայիսին վախճանվում և պանթեոնում է ամփոփվում Հայաստանի թատերական միության ոսկե մեդալակիր, Վրաստանի պատվո շքանշանակիր դերասանուհի Լեյլա Սկրտչյանը: Տապանաքարին հայերեն և վրացերեն արձանագրված է.

Լեյլա Սկրտչյան, 1961-2016:

2016 թ. հունիսի 12-ին վախճանվում և պանթեոնում է ամփոփվում Հայաստանի գրողների միության անդամ բանաստեղծ Միքայել Ախտյանը: Տապանաքարին հայերեն և վրացերեն արձանագրված է.

Միքայել Ախտյան, 1938-2016:

2017 թ. հունվարի 8-ին վախճանվում և պանթեոնում է ամփոփվում Վրաստանի և Հայաստանի գրողների միության անդամ բանաստեղծ Անահիտ Բոստանջյանը: Տապանաքարին հայերեն և վրացերեն արձանագրված է.

Անահիտ Բոստանջյան, 1949-2017:

2024 թ. ապրիլին վախճանվում և 14-ին պանթեոնում է ամփոփվում Վրաստանի հայ նկարիչների միության նախկին նախագահ նկարիչ Մերուժան Շահումյանը: Տապանաքարին հայերեն և վրացերեն արձանագրված է.

Մերուժան Շահումյան, 1951-2024:

Խոջիվանքն անվանի հայորդիների հուշերում.

Գրող Աշոտ Շայբոնը «Անսովոր պատմություն» վեպում գերեզմանոցի մասին այսպես է գրում. «Փողոցի մյուս թևում՝ տներին զուգահեռ, ձգվում էր Խոջիվանքի գերեզմանատան երկարածիզ պարիսպը, որի միջին հատվածում երկաթե կամարակապ դարպասամուտքն էր՝ չուզուներ հսկայական խաչը վրան...: Դա Խոջիվանքի երկու գլխավոր մուտքերից մեկն էր: Վիթխարի տարածություն զբաղեցնող գերեզմանատունը շրջափակող աղյուսաշար հնամյա պարիսպը շատ էր խարխուլվել: Ուստի ամեն քայլա-

փոխին կարելի էր հանդիպել պարսպի մեջ գոյացած բազմաթիվ մեծ ու փոքր անցքերի»¹:

¹ **Շայբոն Ա.**, Անսովոր պատմություն, Երևան, 1965, էջ 481:

Արվեստաբան Ռուբեն Զարյանը, անդրադառնալով մանկության տարիներին, նշում է. «Անգիտակից մի զգացում մեզ կապում էր այդ տխուր վայրի հետ: Այդտեղ մեր հարազատներն էին ամփոփված, օրինակ՝ հայրս: Այդտեղ կային նվիրական դեմքեր՝ Բաֆֆի, Արծրունի, Մուրացան, Եկմալյան, Թումանյան և շատ ու շատ ուրիշներ: Ու թեև նրանց ըմբռնումը չունեինք, բայց գիտեինք, թե տան մեծերն ինչպիսի պատկառանքով են այդ անունները տալիս»¹:

¹ **Զարյան Ռ.**, Մայրամուտից առաջ, Երևան, 1988, էջ 32:

ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս, ճարտարապետ, նախկին քիֆլիսաբնակ Վարազդատ Հարությունյանն էլ ժամանակին (1998 թ. հունիսի 6) «Հարազատներիս ոսկորների վրա» վերնագրի ներքո մի գրություն է փոխանցել Սարգիս Դարչինյանին¹, որտեղ ցավով նշում է. «Թիֆլիսի Խոջիվանքի գերեզմանատունը մի կատարյալ թանգարան էր՝ լեցուն բարձրարվեստ, մարմարակերտ գերեզմանակոթողներով: Այստեղ էին թաղված քիֆլիսաբնակ մեծահարուստները, մշակույթի նշանավոր գործիչները և բազմաթիվ հայորդիներ:

Վանից գաղթած ու Թիֆլիսում հանգրվանած հայրս, երկու քույրերս, հորեղբորս որդիները նույնպես տեղ գրավեցին Խոջիվանքի գերեզմանատանը:

Հայ ժողովրդի ոխերին թշնամի Լավրենտի Բերիայի վարչակարգի օրոք սրբապղծվեց Խոջիվանքը, ավերակի վերածվեց: Հոյակապ մարմարակոթողներն անհետացան, թաղվածների հիշատակը հողին հավասարվեց...

Իսկ այժմ՝ Էդվարդ Շևարդնաձեի օրոք, այդ ստոր վանդալությունը շարունակվում է: Ինչպես երիցս արգահատելի թուրքերը մեր սրբությունների վրա մզկիթներ են կառուցում, այնպես էլ այժմ Խոջիվանքում իմ հարազատների ոսկորների վրա եկեղեցի է կառուցվում: Ամոթ է. չէ՞ որ դուք էլ քրիստոնյաներ եք»:

¹ Նա է մեզ փոխանցել վերը ներկայացված գրության պատճենը:

Անվանի ճարտարապետ Տիրան Մարությանը 2001 թ. գրում է.

«Եղեռն անցավ Խոջիվանքով,
Համահարթեց ամեն ինչ.
Խանդն էր, եղավ կործանիչ,
Եղեռն անցավ Խոջիվանքով:
Ազգայնական պղտոր ջանքով
Շիրիմները բնաջինջ,
Եղեռն անցավ Խոջիվանքով,
Համահարթեց ամեն ինչ»¹:

¹ **Մարության Տ.**, Կտրվեց մորս թզբեհի թելը, Երևան, 2003, էջ 140:

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

Գիվանական վավերագրեր

Հայաստանի ազգային դիվան (ՀԱԴ), **Ֆ.** 35, ց. 1, գ. 587, 742: **Ֆ.** 53, ց. 1, գ. 442, 3384, 3429, 3461, 3792, 3802, 3805, 3835, 3859, 3879: **Ֆ.** 56, ց. 1, գ. 3675; ց. 18, գ. 1020: **Ֆ.** 57, ց. 3, գ. 174; ց. 12, գ. 410: **Ֆ.** 227, ց. 1, գ. 13, 160: **Ֆ.** 428, ց. 2, գ. 104: **Ֆ.** 465, ց. 5, գ. 9 (Իրանահայ գաղթավայրերի վերաբերյալ փաստաթղթերի հավաքածու՝ **Հայկ Աճեմյան**): **Ֆ.** 637, ց. 1, գ. 355:
 Մաշտոցի անվան Մատենադարան, ֆ. 49, թղթ. 148, վավ. 182:
 Վրաստանի ազգային դիվան (ՎԱԴ), **Ֆ.** 8, ց. 1, գ. 4928: **Ֆ.** 12, ց. 8, գ. 1828, 2301: **Ֆ.** 192, ց. 6, գ. 50; ց. 8, գ. 21: **Ֆ.** 488, ց. 1, գ. 23377:

Չեռագրեր և բանավոր տեղեկություններ

Մանուկ Վ. (ձեռագիր հուշեր):

Սկզբնաղբյուրներ

Գիվան հայոց պատմության, գիրք առաջին, հ. Ա, Երևան, 1984; հ. Բ, Երևան, 2003:
 Վավերագրեր հայ եկեղեցու պատմության, գիրք Գ, Արտակ եպիսկոպոս Սմբատյանց, Երևան, 1977:

Հանրագիտարաններ

Հայկական սովետական հանրագիտարան (ՀՍՀ), հ. 7, Երևան, 1981:
 Ով ով է. հայեր, կենսագրական հանրագիտարան, հ. 1, Երևան, 2005:

Աշխատություններ

Անթրոպոլոգիա Վ., Միքայել Արամյանց, Երևան, 2011:
Ասատրյան Ա., Ղազարոս Աղայան, Երևան, 1940:
Ասրյանյան Մ., **Կարապետյան Ս.**, Շուրվեր, Երևան, 2002:
Ավետիսյան Ա., Գևորգ Ավաբերյան, Երևան, 1963:
Ավչյան Մ., Արիստակես Կարապետ, Թբիլիսի, 1930:
Գուգայան Գ., Հուշեր, տպավորություններ, Երևան, 1972:
 Գրիգոր Վանցյան: Ուսումնասիրություններ և հրապարակումներ, առաջաբանի հեղինակ, խմբագիր և կազմող՝ Վ. Սարգսյան, Երևան, 2016:
Գևորգ Արթ., Գարրիել Սունդուկյան, Երևան, 1953:
Գևորգյան Գ., Սաշա Օգանեզավիլի, Երևան, 1973:
Գևորգյան Հ., Նիկոլ Դուման, Երևան, 2002:
Գևորգյան Հ., Սեբաստացի Մուրադ, Երևան, 2005:
Դանիելյան Ա., Սեդրակ Մանուկյան, Երևան, 1964:
 Դանիելյանի պատմության գիրքը, հ. Ա, Պէլլուր, 2003:
Երեմյան Ա., Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, Վիեննա, 1940:
Երեմյան Լ., **Պիկիցյան Հ.**, Հիմն արևին. «Մահարին» հայ երաժշտական մշակույթում, Երևան, 1998:
Ջարյան Ռ., Մայրամուտից առաջ, Երևան, 1988:
Թահմիզյան Ն., Մակար Եկմալյան, Երևան, 1981:
Թորամանյան Թ., Նամակներ, Երևան, 1968:
 Իսահակ Ալիխանյան, կազմ.՝ Արծվիկ Ալիխանյան, Երևան, 1978:
 Իսահակ Ալիխանյան, կազմ.՝ Սարգիս Ռեզակ, Երևան, 1978:
Լեօ, Գրիգոր Արծրունի, հ. 3, Թիֆլիս, 1905:
Լևոնյան Գ., Երկեր, Երևան, 1963:
Կարապետյան Մ., Թիֆլիսի քաղաքագլուխները, Բեյրութ, 2003:
Կարապետյան Ս., Վրաց պետական քաղաքականությունը և հայ մշակույթի հուշարձանները, Երևան, 1998:
Հակոբյան Հ., Ուղեգրություններ, 2, Երևան, 1934:
Հարությունյան Ս., Միհրդատ Ամերիկյան, Երևան, 1959:
Հովհաննիսյան Հ., Հայ բարոյագիտական պատմություն. 19-րդ դար, Երևան, 2010:
Մալխաս, Ջարթոբ, հ. Ա, հ. Բ, Պոստոն, 1933:
Մարտիրոս Տ., Կարվեց մորս բզբեհի թելը, Երևան, 2003:
Մելիքսեթ-Բեկ Լ., Վրաց աղբյուրները Հայաստանի և հայերի մասին, հ. Գ, Երևան, 1955:
Մուրադյան Հ., Ղազարոս Աղայան, Երևան, 1941:
Նանուկյան Ռ., Մերենց, կյանքը և գործը, Երևան, 1986:
Շալոմ Ա., Անտվոր պատմություն, Երևան, 1965:
Շիրվանզադե Ա., Երկեր, հ. 5, Երևան, 1988:
Շիրվանզադե, Կյանքի բովից, Երևան, 1930:
Պոռչյան Պ., Երկերի ժողովածու, հ. 7, Երևան, 1964:
Տեր-Մկրտիչյան Ե., Գանձեր Վասպուրականի, հ. Ա, Պոստոն, 1966:

Անգլերեն

Narrative of a journey into Persia in the suite of Imperial Russian embassy in the year 1817, by **Moritz Von Kotzebue**, London, 1819.
 Travels in Russia, the Crimea, the Caucasus, and Georgia by **Robert Lyall**, Vol. I, London, 1825.

Ռուսերեն

Грузинские документы IX-XV вв. в собрании Ленинградского отделения института востоковедения АН СССР, перевод и комментарии **С. Какабадзе**, Москва, 1982.

Кавказский календарь на 1917 г. Тифлис, 1916.
Муральян П., Армянская эпиграфика Грузии: Тбилиси, Ереван, 1988.

Վրացերեն

Ճեթոძე თ., და თბილისი გაშენდა, თბილისი, 1977.
 გრიშა შვილი ი., ხაიათბოვა და ძველი, თბილისი, 1918.

Ֆրանսերեն

Brosset M., Rapports sur un voyage archéologique dans la Géorgie et dans l'Arménie, II I., cinquième rapport, St-Petersbourg, 1850.

Հոլլանդերեն

Ա. Մամբրե Մատենցանի թաղումը, «Աշխատատր», 1920, № 71, 30 մարտի:

Ա. Աք., Վարդան Եղիազարեան, «Մշակ», 1916, № 266, 27 նոյեմբերի:

Արեւան Պ., Յովակիմ Ջանոյեան, «Նոր աշխատատր», 1920, № 25, 5 մայիս:

Արեղեան Ա., Մի մահատակ ես, «Հորիզոն», 1914, № 214, 28 սեպտեմբերի:

Անան, Ստեփան Էյրանցանի թաղումը, «Գիտատնտես», 1910, № 34, 19 սեպտեմբերի:

Արատարեան Բ., Մուսաբեկ Մելիք-Արապեօզեանի յիշատակին, «Մշակ», 1912, № 56, 15 մարտի:

Անդրանիկ, Ընկերոջ յիշատակին, «Հորիզոն», 1914, № 214, 28 սեպտեմբերի:

Ալեկոյան Գր., Ա. Վրույր, «Մարտակոչ», 1924, № 59, 9 մարտի:

Այվան Ս., Հակոբ Աղաբաքի թաղումը, «Մարտակոչ», 1926, № 277, 3 դեկտեմբերի:

Բեյլախյանց, բորակցություն, «Նոր-Դար», 1888, № 67, 4 մայիս:

Բերինյան Բ., Համեստ ուսուցչի ամսաի յիշատակին, «Մշակ», 1915, № 205, 19 սեպտեմբերի:

Բր., Շուշանիկ Յեվանգուլեան, «Մարտակոչ», 1927, № 132, 12 հունիսի:

Գենո, Չայն մահայնաց շիրիմների, «Լրագիր», 1995, № 218, 13 դեկտեմբերի:

Գենո, Հայկական գերեզմանատան տեղում եկեղեցի և կառուցվում, «Լրագիր օր», 1996, 14 հունիսի:

Գենո, Խոջիվանքի գերեզմանատունը և թանգեցին, «Հայոց աշխարհ», 1998, № 9, 20 հունվարի:

Գերունեան Հ., Թիֆլիսի հայկ. յիշատակարանների ոչնչացումը արդի վանդալների կողմից, «Հայրենիք», 1948, № 12:

Գեղեցեան Հ., Մարկոս Բարդուղեանի յիշատակին, «Աշխատատր», 1919, № 74, 15 ապրիլի:

Գեղեցեան Խ., Պատմություն Էջերից, «Վարագ», 2008, № 55:

Գրիգորյան Օ., Խոջիվանքի և պանթեոնի անցյալն ու ներկան, «Առավոտ», 1997, № 13, 24 հունվարի:

Գրիգորյան Ն., Նրան էլ ընդունիր, «Հորիզոն», 1914, № 214, 28 սեպտեմբերի:

Դանիելյան Հովհ., Վրաստանը ոչնչացնում է իրեղեն վավերագրերը, «Լուսամբ», № 47, 26 դեկտեմբեր 2008 - 1 հունվար 2009:

Դավթյան Ա., Միքայել Մտամբուլյան, «Մարտակոչ», 1926, № 20, 27 հունվարի:

Դարբինյան Մ., Արշակ Ջոհրաբյան, «Մարտակոչ», 1926, № 3, 5 հունվարի:

Դարբինյան Մ., «Խաթաբալա»-ն, «Պրոլետար», 1929, № 53, 7 մարտի:

Դարբինյան Մ., Ոչնչացված գերեզմանատան հետքերով, «Հայրենիքի ձայն», 1993, 16-22 դեկտեմբերի:

Դրո, **Խեչո**, Չկալ Դումանը, 1914, № 214, 28 սեպտեմբերի:

Եզեկեան Ա., Գերեզմաններից, «Մշակ», 1903, № 4, 10 յունվարի:

Ես (Սարգիս Եսայան), Հերթական խնդիր, «Մշակ», 1912, № 108, 22 մայիս:

Եսայան Ա., Կեսանք մը, «Հորիզոն», 1915, № 250, 6 նոյեմբերի:

Եսայան Ա., Բուդդանը, «Պրոլետար», 1929, № 53, 7 մարտի:

Երեմյան Ա., Թիֆլիսի հայկական պանթեոններում, «Հանդես ամսօրեայ», 1937:

Երիցեան Ա., Բարեգործությունը հայոց մեջ, «Արձագանք», 1882, № 11, 2 մայիսի:

Դավիթով Ռ., Գրիգոր Աղեկաճով, «Հայություն», 1993, № 11:

Դարբինյան Մ., «Խաթաբալա»-ն, «Պրոլետար», 1929, № 53, 7 մարտի:

Էմմանուէլ, Կովկաս, «Ժայռ», 1908, № 69, 12 սեպտեմբերի:

Թորոսեան Ս., Ինչո՞ւ են մեռնում քաջերը, «Հորիզոն», 1914, № 214, 28 սեպտեմբերի:

Թորոսեան Փ., Նամակ խմբագրության, «Նոր-Դար», 1898, № 158, 2 սեպտեմբերի:

Լ., Չկա հայ բեմի մայրիկը, «Մարտակոչ», 1926, № 10, 14 հունվարի, էջ 3; № 12, 16 հունվ; № 13, 17 հունվ.:

Լևոնյան Գ., Գևորգ Ավաբերյան, «Ամսհիտ», 1929, № 2, յուլիս-օգոստոս:

Լեօ, Գևորգ Շերենց, «Մշակ», 1921, № 28, 8 փետրվարի:

Լեօ, Էլի մի գերեզման, «Մշակ», 1903, № 242, 4 նոյեմբերի:

Խաչատրյան Է., Հարգանքի տուրք, «Սովետական Վրաստան», 1986, 29 ապրիլի:

Խաչատրյան Հ., Խոջիվանք, «Հայոց լեզուն և գրականությունը դպրոցում», 1988, № 1:

Խոսքայեան Կ., Նամակ խմբագրութեան, «Մշակ», **1902**, № 131, 20 յունիսի:
 Խոցիվանքը դարձյալ վիրավոր, «Ազգ», **1994**, 11 մայիսի:
Կ. Աղ., Բարսեղ Մելիք-Գրիգորեան (Կարա-Մելիք), «Մշակ», **1915**, № 102, 15 մայիսի:
Կարապետյան Ս., Հայոց մասունքների տեղում վրաց եկեղեցի՞, «Բանբեր», **1995**, № 64:
Կարապետյան Ս., Խոցիվանքի նոր ողբերգությունը, «Ալիք», **1996**, № 122, 16 յունիսի:
Կարապետյան Ս., Հայկական գերեզմանոցի տեղում վերսկսվեց վրացական եկեղեցու կառուցումը, «Հայոց աշխարհ», **1997**, № 12, 2 հունիսի:
Կարինյան Ա., Խոցիվանք. նախամի բեռնակիրների թիրախը, «Լուսանցք», **2007**, № 35, 23-29 նոյեմբերի:
Կերպույան Ա., Խաչատուր Ավետիսյան, «Երաժշտական Հայաստան», **2022**, № 1:
Հ. Ա., Նամակ Թիֆլիզից. Էտուտ Սարգիս, «Հնչակ», **1907**, № 7, յուլիս:
Հ. Ա., Մովսես Թառաղեան, «Մշակ», **1910**, № 140, 30 յունիսի:
Հ. Ա., Մեղրաք Մանդինեան, «Մշակ», **1915**, № 265, 1 դեկտեմբերի:
Հ. Ա., Ավետիք Մ. Եգեկեան, «Մշակ», **1916**, № 266, 27 նոյեմբերի:
Հայկազն Վ., Գալիթ Թուրեան, «Նոր-Գար», **1898**, № 153, 26 օգոստոսի:
 Հանրապետական Հայաստանի սպարապետ՝ զորավար Թովմաս Նազարբեգեանի մասին (պատմեց՝ Մ. Թովմասեան, գրի առեց՝ Հ. Կոտլեան), «Ալիք», **1963**, № 25, 4 փետրարի:
Հարությունյան Գ., Մեր ուսուցիչ հիշատակին, «Մարտակոչ», **1925**, № 34, 11 փետրվարի:
Կազարյան Մ., Ստեփանոս Ներսիսյան, «Տեղեկագիր Հայկական ՍՍՌ գիտությունների ակադեմիայի. հասարակական գիտություններ», **1962**, № 1:
Կամազեան Կ., Նամակ խմբագրութեան, «Հովիտ», **1907**, № 49-50, 30 դեկտեմբերի:
Կարա-Մելիք. Գումանի յիշատակին, «Հորիզոն», **1914**, № 214, 28 սեպտեմբերի:
Մ., Ջոյզ հերոսների գերեզմանի վրայ, «Գառաի ծայն», **1914**, № 105, 12 նոյեմբերի:
Մ. Գ., Մանուկների բարեկամը, «Մարտակոչ», **1926**, № 10, 14 հունվարի:
Մ. Է., Ծառուբեանի թաղումը, «Հորիզոն», **1917**, № 72, 11 ապրիլի:
Մալխասեանց Մա., Կարապետ Եղորտեան, «Մշակ», **1911**, № 215, 2 հոկտեմբերի:
Մանուկյան Ժ., Արժանավոր ժառանգը, «Երեկոյան Երևան», **1976**, № 120, 21 մայիսի:
Մարինաջյան Կ., Ընկ. Ս. Սաղոյան, «Մարտակոչ», **1924**, № 70, 25 մարտի:
Մելիքեանց Հ., Նամակ խմբագրութեան, «Մշակ», **1900**, № 36, 25 փետրվարի:
Միրզաբեկ Գ., Սիբայէլ Սալամբեգեան, «Մշակ», **1916**, № 148, 7 յուլիսի:
Միրզաբեկ Գ., Բաֆֆիի գերեզմանի վրա արձան կանգնեցնելու համար ընտրված յանձնաժողովից, «Մշակ», **1898**, № 173, 24 սեպտեմբերի:
Միքայելյան Գ., վրացու կերտում, «Լուսանցք», **2008**, № 32, 12-18 սեպտեմբերի:
Մուրադյան Հ., Ջնջեցին մեր ներկայության հետքերը, «Երկիր», **1998**, № 45, 18 հունիսի:
Յ. Ա., Նիկոլ-Գուման, «Հորիզոն», **1914**, № 214, 28 սեպտեմբերի:
Յ. Ընթանկ. Գումանը, «Հորիզոն», **1914**, № 214, 28 սեպտեմբերի:
Յ. Ա., Նամակ խմբագրութեան, «Մշակ», **1906**, № 44, 28 փետրվարի:
Յարոյ Ն., Թուրքի յիշողութիւններ մեր թաղի անցեալ կեանքից, «Հովիտ», **1915**, № 8, 16 յունուարի:
Յովի. Սպէնդիար (Հովհաննես Սպենդիարյան), Պրոֆ. Բերովբէ Պատկանեանի մօր լուսատու յիշատակին, «Մշակ», **1912**, № 107, 20 մայիսի:
Նահատակյան Ռ., Երիցս խցցված... Խոցիվանքը, «Հայ-Արիներ», **2004**, № 6, մարտ:
Ն. Յարոյ. Նաղեժդա Ալեքսանդրովան Ալիխանեան, «Հովիտ», **1914**, № 1, 1 յունուարի:
Շարանով Ա., Սրբապոծության տոնահանդես, «Հայոց աշխարհ», **1998**, № 30, 21 փետրվարի:
Շալեան Ա., Արմենիա Տեր-Սարգիսեան (Տեվկանց), «Վան-Տոսպ», **1917**, № 34, 20 օգոստոսի:
Շարքաբեկյան Գ., Ժողովրդական նկարիչ Վանո Խոջաբեկյան (Մահվան 1-ին տարեդարձի առթիվ), «Մարտակոչ», **1923**, № 228, 25 նոյեմբերի:
Չրաքեան Հ., Գրիգոր Վանցյան. 1870-1908, «Բազմավայր», **1910**, № 1:
Պ. Յ.-Պ., Արամ Փորթիկեան, «Աշխատատար», **1920**, № 54, 7 մարտի:
Պռոշեան Ռ., Սիբայէլ Պատկանեանց, «Նոր-Գար», **1895**, № 214, 5 դեկտեմբերի:
Ռ., Հոգեհանգիստ, «Հորիզոն», **1915**, № 259, 17 նոյեմբերի:
Ռան Դավիթով. Գրիգոր Աղիվանով, «Հայություն», **1993**, № 11:
Ռեն. Նիկոլը գալիս է, «Հորիզոն», **1914**, № 214, 28 սեպտեմբերի:
Ս., Արսևն քահ. Բագրատունի, «Մշակ», **1911**, № 271, 8 դեկտեմբերի:
Ս. Լ., Մանուկ Մանուկեան, «Հորիզոն», **1915**, № 194, 29 օգոստոսի:
Ստաթեղեան Յ., Սի ախրայի անքը, «Մշակ», **1882**, № 79, 8 (20) մայիսի:
Սարգսյան Վ., Գրիգոր Վանցյան. կյանքն ու ստեղծագործական ուղին, «Պատմա-բանասիրական հանդես», **2015**, № 1:
Սեյրանյան Բ., Հավել ըծ հիշատակ նրանց, «Սովետական Վրաստան», **1988**, 5 ապրիլի:
Սիմէլ Մել. Հայ կեանքը, «Հայրենիք», **1927**, № 4:

Սպանդարեան Ա., Թիֆլիսի հայոց գերեզմանատան խնդիրը, «Մեղու Հայաստանի», **1882**, № 81, 1 օգոստոսի:
Վայկունի Վաղ., Ուսուցիչ Բարսեղ Մ. Յարութիւնեանի թաղումը, «Մշակ», **1911**, № 71, 5 ապրիլի:
Վրացեան Ա., Նիկոլը, «Հորիզոն», **1914**, № 214, 28 սեպտեմբերի:
Տ., Մելանիա Բարանոսեան, «Մշակ», **1916**, № 255, 13 նոյեմբերի:
Վարդանյան Ա., Գևորգ Երեմեց, «Լրաբեր հասարակական գիտությունների», **2005**, № 3:
Փիրումյան Տ., Գևորգ Թումանեան, «Աշխատատար», **1920**, № 22, 29 յունուարի:
Փիրումյան Տ., Մամբրէ Մատնեցեան, «Աշխատատար», **1920**, № 68, 25 մարտի:
Փիրումյան Տ., Յարոյ, «Նոր աշխատատար», **1920**, № 22, 30 ապրիլի:
 Զաղաքային ինքնավարութեան մէջ, թրքակցություն, «Մշակ», **1909**, № 198, 10 սեպտեմբերի:
Քանախան Ա., Գումանի յիշատակին, Պարսկաստանում, «Հորիզոն», **1914**, № 214, 28 սեպտեմբերի:
Քչարեանց Կ., Հավարարի հայոց գերեզմանատան այժմեան վիճակը, «Մեղու Հայաստանի», **1875**, № 13, 5 ապրիլի:
Ուսուցիչ. Յարութիւն Շանչիեան, «Հորիզոն», **1914**, № 29, 7 փետրարի:
Օզանեան Ա., Մեր պանթեօնի մեղեկները, «Հորիզոն», **1915**, № 260, 18 նոյեմբերի:
Ֆ., Գումանը Պարսկաստանում, «Հորիզոն», **1914**, № 214, 28 սեպտեմբերի:
Ֆ.-օ. Բեռնի Պարսկաստանում, «Հորիզոն», **1916**, № 137, 22 յունիսի; № 138, 23 յունիսի:

Ռուսերեն

Гевинян С., Акт вандализма, Эфир, **2000**, № 49, 7 декабря.
Геворкян Х., Крест Ходживанка, Голос Армении, **1997**, № 73, 8 июля.
 Колокола - для самой большой церкви страны, Вечерний Тбилиси, **2001**, № 54, 15-16 мая.
Наатакян Р., Марксизм и армянские надгробия, Голос Армении, **2009**, 29 ноября.
Тавадзе Л., Проспект Руставели без ИМЭЛ?, Головинский проспект, **2009**, № 40.
Чигогидзе Г., Памятник вечной дружбы, Вечерний Тбилиси, **1961**, 3 июня.
Сараджев М., На радость сатане, Голос Армении, **1997**, № 141, 16 декабря.
Сафаров М., По какому праву католикосы оскверняют могилы?, Голос Армении, **1997**, № 115, 14 октября.
Туманова И., Это похоже на перделку истории, Голос Армении, **1997**, № 87, 9 августа.
Шабанов А. Апофеоз коштунства //Заря востока, **1998**, № 7. 28-30 января.

Պարբերականներ

«Ազատ եկեղեցի», **1927**, № 1, հունվար:
 «Ալիք» (Թիֆլիս), **1906**, № 9, 7 մայիսի; № 24, 26 մայ.; № 25, 27 մայ.; № 43, 17 յունիսի; № 46, 22 յուն.; № 49, 27 յուն.; № 68, 21 յուլ.; № 75, 29 յուլ.:
 «Անկախ մասնուլ» (Թիֆլիս), **1907**, № 1, 1 դեկտեմբերի; № 2, 2 դեկտ.; № 26, 30 դեկտ.:
 «Աշխատատար» (Թիֆլիս), **1919**, № 47, 12 մարտի; № 49, 15 մարտի; № 50, 16 մարտի; № 52, 19 մարտի; № 53, 20 մարտի; № 55, 22 մարտի; № 57, 25 մարտի; № 58, 26 մարտի; № 59, 27 մարտի; № 60, 28 մարտի; № 61, 29 մարտի; № 63, 1 ապրիլի; № 64, 2 ապր.; № 65, 3 ապր.; № 66, 4 ապր.; № 67, 5 ապր.; № 68, 8 ապր.; № 71, 11 ապր.; № 72, 12 ապր.; № 74, 15 ապր.; № 75, 16 ապր.; № 78, 24 ապ.; № 79, 25 ապր.; № 80, 26 ապրիլի; № 81, 27 ապր.; № 82, 29 ապր.; № 87, 6 մայիսի; № 88, 7 մայ.; № 89, 8 մայ.; № 90, 9 մայ.; № 91, 10 մայ.; № 92, 11 մայ.; № 93, 13 մայ.; № 95, 15 մայ.; № 96, 16 մայ.; № 97, 17 մայ.; № 99, 20 մայ.; № 100, 21 մայ.; № 104, 25 մայ.; № 105, 28 մայ.; № 107, 1 յունիսի; № 108, 3 յուն.; № 114, 11 յուն.; № 115, 12 յուն.; № 117, 14 յունիսի; № 123, 21 յուն.; № 127, 27 յունիսի; № 131, 2 յուլիսի; № 191, 14 սեպտեմբերի; № 196, 20 սեպտ.; № 197, 21 սեպտ.; № 202, 27 սեպտ.; № 203, 28 սեպտ.; № 206, 3 հոկտեմբերի; № 208, 5 հոկտ.; № 209, 7 հոկտ.; № 210, 8 հոկտ.; № 211, 9 հոկտ.; № 213, 11 հոկտ.; № 214, 12 հոկտ.; № 217, 16 հոկտ.; № 218, 17 հոկտ.; № 219, 18 հոկտ.; № 220, 19 հոկտ.; № 221, 21 հոկտ.; № 225, 25 հոկտեմբերի; № 226, 28 հոկտ.; № 227, 29 հոկտ.; № 228, 30 հոկտ.; № 230, 1 նոյեմբերի; № 231, 2 նոյ.; № 232, 4 նոյ.; № 233, 5 նոյ.; № 234, 6 նոյ.; № 236, 8 նոյ.; № 237, 9 նոյ.; № 238, 11 նոյ.; № 239, 12 նոյ.; № 241, 14 նոյ.; № 242, 15 նոյ.; № 243, 16 նոյ.; № 248, 22 նոյ.; № 249, 23 նոյ.; № 256, 2 դեկտեմբերի; № 257, 3 դեկտ.; № 258, 4 դեկտ.; № 260, 7 դեկտ.; № 265, 14 դեկտ.; № 266, 16 դեկտ.; № 268, 18 դեկտ.; № 269, 19 դեկտ.; № 270, 20 դեկտ.; № 271, 21 դեկտ.; № 272, 23 դեկտ.; № 277, 28 դեկտ.:
1920, № 2, 3 յունարի; № 3, 4 յուն.; № 4, 6 յուն.; № 7, 8 յուն.; № 8, 10 յուն.; № 9, 11 յուն.; № 10, 13 յուն.; № 11, 14 յուն.; № 13, 16 յուն.; № 14, 17 յուն.; № 15, 18 յուն.; № 16, 22 յուն.; № 18, 24 յուն.; № 19, 25 յուն.; № 20, 27 յուն.; № 22, 29 յուն.; № 23, 30 յուն.; № 24, 31 յուն.; № 25, 1 փետր.; № 26, 3 փետր.; № 27, 4 փետր.; № 30, 7 փետր.; № 31, 8 փետրարի; №

33, 11 փետր.: № 34, 12 փետր.: № 35, 13 փետր.: № 36, 14 փետր.: № 37, 15 փետր.: № 38, 17 փետր.: № 39, 18 փետր.: № 41, 21 փետր.: № 48, 29 փետր.: № 49, 2 մարտի: № 50, 3 մարտի: № 54, 7 մարտի: № 55, 9 մարտի: № 59, 14 մարտի: № 62, 17 մարտի: № 63, 18 մարտի: № 66, 23 մարտի: № 68, 25 մարտի: № 69, 26 մարտի: № 70, 27 մարտի: № 72, 31 մարտի:

«Այազայ» (Թիֆլիս), **1907**, № 11, 16 մարտի: № 12, 17 մարտի: № 13, 18 մարտի: № 34, 14 ապրիլի: № 35, 15 ապր.: № 41, 27 ապր.: № 42, 28 ապր.: № 48, 6 մայիսի:

«Առավոտ», **1999**, № 32, 24 փետրվարի:

«Արարատ», **1887**, յունիս: **1902**, Գ-Գ:

«Արձագանք», **1882**, № 26, 15 օգոստոսի: **1887**, № 28, 2 օգոստոսի: **1888**, № 6, 21 փետրուարի: № 7, 21 փետր.: № 16, 29 ապրիլի: № 17, 8 մայիսի: № 18, 15 մայ.: **1889**, № 1, 15 յունուարի: № 5, 12 փետրուարի: № 16, 30 ապրիլի: № 17, 7 մայիսի: № 20, 29 մայ.: **1891**, № 12, 2 յունիսի: **1892**, № 49, 26 ապրիլի: **1893**, № 124, 24 հոկտեմբերի: **1894**, № 29, 11 մարտի: № 30, 13 մարտի: № 39, 3 ապր.: № 46, 24 ապր.: № 60, 29 մայիսի: № 106, 14 սեպտեմբերի: № 107, 16 սեպ.: № 118, 12 հոկտեմբերի: **1895**, № 25, 3 մարտի: № 78, 12 հուլիսի: № 80, 16 հուլ.: № 85, 28 հուլ.: № 86, 30 հուլ.: № 102, 6 սեպտեմբերի: № 103, 8 սեպտ.: № 115, 6 հոկտեմբերի: № 116, 8 հոկտ.: № 131, 12 նոյեմբերի: № 134, 19 նոյ.: № 139, 1 դեկտեմբերի: № 143, 10 դեկտ.: **1896**, № 12, 29 հունվարի: № 52, 12 մայիսի: № 98, 25 օգոստոսի: № 99, 27 օգոս.: № 113, 29 սեպտ.: № 120, 16 հոկտեմբերի: № 133, 15 նոյեմբերի:

«Արշարյայ», **1905**, № 31, 6 հոկտեմբերի: № 40, 26 հոկտ.: **1906**, № 15, 22 հունվարի: № 46, 2 մարտի: № 47, 3 մարտի:

«Արիի» (Թիֆլիս), **1913**, № 7, 17 փետրուարի:

«Բիզանդոն», **1898**, № 636, 20 նոյեմբերի/2 դեկտեմբերի: **1912**, № 4650, 27 յունուարի/9 փետր.:

«Գաղափար», **1916**, № 43, 1 յունիսի: № 56, 6 յուլիսի: № 57, 8 յուլ.: № 85, 16 հոկտ.: № 103, 4 դեկտ.: **1917**, № 119, 18 յունուարի:

«Գիտլատնոտես» (Թիֆլիս), **1910**, № 32, 5 սեպտեմբերի: **1912**, № 34, 2 դեկտեմբերի:

«Գործ» (Թիֆլիս), **1908**, № 52, 11 նոյեմբերի:

«Երեկոյան Երևան», **1991**, 22 ապրիլի:

«Երկիր» (Թիֆլիս), **1906**, № 8, 10 հոկտեմբերի: № 13, 15 հոկտ.: № 19, 22 հոկտ.: № 26, 31 հոկտ.: № 30, 4 նոյեմբերի: № 44, 21 նոյ.: № 54, 5 դեկտեմբերի: № 63, 16 դեկտ.:

«Երկիր», **1998**, № 152, 17 նոյեմբերի:

«Երկուշաբթի», **1998**, № 11(14), 11-17 մայիսի:

«Զանգ», **1906**, № 9, 22 օգոստոսի: № 14, 27 օգոս.:

«Էջմիածին», **1961**, Է: **1997**, Գ-Ե:

«Ժայռ» (Թիֆլիս), **1907**, № 6, 3 յունիսի: № 7, 5 յուն.: № 14, 13 յուն.: № 18, 17 յուն.:

«Ժողովրդի ձայն», **1919**, № 178, 21 օգոստոսի:

«Ճարիսիս» (Թիֆլիս), **1907**, № 5, 6 յուլիսի: № 8, 11 յուլ.: № 27, 4 օգոստոսի: № 29, 7 օգոս.: № 33, 11 օգոս.: № 34, 12 օգոս.:

«Ճարիսիսի վրաստան», **1938**, № 85, 23 սեպտեմբերի:

«Կայծեր» (Թիֆլիս), **1910**, № 21, 15 դեկտեմբերի:

«Կոչմակ», **1904**, № 173, 2 ապրիլի: **1916**, № 32, 5 օգոստոսի: **1918**, № 37, 14 սեպտեմբերի:

«Կովկասի առաստ» (Թիֆլիս), **1907**, № 8, 29 սեպտեմբերի: № 23, 17 հոկտեմբերի: № 37, 10 նոյեմբերի: № 38, 11 նոյ.:

«Համբարաբեր», **1916**, № 22, 29 մայիսի:

«Հովիտ» (Թիֆլիս), **1908**, № 15, 4 մայիսի: **1909**, № 10, 22 մարտի:

«Հովիտ» (Թիֆլիս), **1910**, № 32, 21 նոյեմբերի: **1912**, № 48, 9 դեկտեմբերի: **1913**, № 43, 3 նոյեմբերի: **1914**, № 38, 28 սեպտեմբերի: **1915**, № 29, 2 օգոստոսի: **1916**, № 47, 4 դեկտեմբերի:

«Հորիզոն», **1909**, № 7, 9 օգոստոսի: № 13, 16 օգոս.: № 18, 23 օգոս.: № 23, 29 օգոս.: № 24, 30 օգոս.: № 29, 5 սեպտեմբերի: № 34, 12 սեպտ.: № 35, 13 սեպտ.: № 47, 18 դեկտեմբերի: **1910**, № 11, 17 յունվարի: № 17, 24 յուն.: № 52, 9 մարտի: № 67, 26 մարտի: № 68, 27 մարտի: № 85, 23 ապրիլի: № 161, 24 յուլիսի: № 253, 13 նոյեմբերի: № 255, 16 նոյ.: № 278, 14 դեկտեմբերի: **1911**, № 14, 22 յունուարի: № 15, 23 յուն.: № 27, 6 փետրուարի: № 28, 8 փետր.: № 29, 9 փետր.: № 48, 6 մարտի: № 62, 23 մարտի: № 63, 24 մարտի: № 69, 1 ապրիլի: № 70, 2 ապր.: № 75, 10 ապր.: № 134, 23 յունիսի: № 161, 27 յուլիսի: № 224, 12 հոկտեմբերի: № 228, 16 հոկտ.: № 230, 19 հոկտ.: № 231, 20 հոկտ.: № 236, 26 հոկտ.: № 246, 6 նոյեմբերի: № 270, 7 դեկտեմբերի: № 271, 8 դեկտ.: № 272, 9 դեկտ.: № 273, 10 դեկտ.: № 279, 17 դեկտ.: № 280, 18 դեկտ.: № 288, 28 դեկտ.: **1912**, № 36, 21 փետրուարի: № 53, 13 մարտի: № 57, 17 մարտի: № 58, 18 մարտի: № 59, 19 մարտի: № 60, 21 մարտի: № 61, 22 մարտի: № 62, 25 մարտի: № 90, 1 մայիսի: № 112, 29 մայ.: № 114, 31 մայ.: № 115, 30 մայ.: № 116, 31 մայ.: № 132, 22 յուն.: № 133, 23 յունիսի: № 138, 29 յուն.: № 139, 30 յուն.: № 141, 30 յուն.: № 144, 7 յուլիսի: № 146, 7 յուլ.: № 157, 22 յուլ.: № 158, 24 յուլ.: № 194, 5 սեպտեմբերի: № 206, 21 սեպտ.: № 209, 25 սեպտ.: № 210, 26 սեպտ.: № 211, 27 սեպտ.: № 249, 10 նոյեմբերի: № 269, 6 դեկտեմբերի: № 271, 8 դեկտ.: № 272, 9 դեկտ.: № 277, 15 դեկտ.: № 278, 16 դեկտ.: № 279, 18 դեկտ.: № 284, 23 դեկտ.: **1913**, № 37, 16 փետրուարի: № 38, 17 փետր.: № 43, 24 փետր.: № 58, 15 մարտի: № 60, 17 մարտի: № 61, 19 մարտի: № 72, 2 ապրիլի: № 73, 3 ապր.: № 74, 4 ապր.: № 78, 9 ապր.: № 79, 10 ապրիլի: № 81, 14 ապր.: № 86, 23 ապր.: № 95, 3 մայիսի: №

101, 10 մայ.: № 102, 11 մայ.: № 113, 25 մայ.: № 114, 26 մայ.: № 115, 28 մայ.: № 118, 31 մայ.: № 119, 1 յուն.: № 120, 2 յուն.: № 131, 15 յուն.: № 136, 22 յունիսի: № 137, 23 յուն.: № 138, 25 յուն.: № 142, 29 յուն.: № 143, 30 յուն.: № 144, 2 յուլիսի: № 148, 6 յուլ.: № 151, 10 յուլ.: № 152, 11 յուլ.: № 176, 9 օգոստոսի: № 177, 10 օգոս.: № 178, 11 օգոս.: № 179, 13 օգոս.: № 188, 24 օգոս.: № 189, 25 օգոս.: № 190, 27 օգոս.: № 192, 29 օգոս.: № 201, 8 սեպտ.: № 202, 10 սեպտ.: № 207, 15 սեպտ.: № 223, 5 հոկտ.: № 224, 6 հոկտ.: № 232, 16 հոկտ.: № 233, 17 հոկտ.: № 234, 18 հոկտ.: № 239, 24 հոկտ.: № 240, 25 հոկտ.: № 241, 26 հոկտ.: № 242, 27 հոկտ.: № 245, 31 հոկտ.: № 246, 1 նոյեմբերի: № 247, 2 նոյ.: № 248, 3 նոյ.: № 246, 1 նոյեմբերի: № 254, 10 նոյ.: № 265, 24 նոյ.: № 266, 26 նոյ.: № 269, 29 նոյ.: № 270, 30 նոյ.: № 271, 3 դեկտեմբերի: № 275, 7 դեկտ.: № 284, 19 դեկտ.: № 285, 20 դեկտ.: № 286, 21 դեկտ.: № 288, 24 դեկտ.: № 293, 29 դեկտ.: **1914**, № 5, 9 յունուարի: № 8, 12 յուն.: № 23, 31 յուն.: № 24, 1 փետրուարի: № 25, 2 փետր.: № 26, 4 փետր.: № 28, 6 փետր.: № 29, 7 փետր.: № 30, 8 փետր.: № 32, 11 փետր.: № 33, 13 փետր.: № 40, 23 փետր.: № 44, 28 փետր.: № 46, 2 մարտի: № 61, 20 մարտի: № 63, 22 մարտի: № 73, 6 ապրիլի: № 74, 10 ապր.: № 92, 1 մայիսի: № 96, 7 մայ.: № 97, 8 մայ.: № 98, 9 մայ.: № 116, 31 մայ.: № 117, 1 յունիսի: № 128, 15 յուն.: № 129, 17 յուն.: № 145, 6 յուլիսի: № 147, 9 յուլ.: № 149, 11 յուլ.: № 150, 12 յուլ.: № 162, 27 յուլ.: № 196, 6 սեպտեմբերի: № 197, 7 սեպտ.: № 199, 10 սեպտ.: № 211, 25 սեպտ.: № 213, 27 սեպտ.: № 214, 28 սեպտ.: № 215, 30 սեպտ.: № 231, 18 հոկտեմբերի: № 235, 23 հոկտ.: № 237, 25 հոկտ.: № 238, 26 հոկտ.: № 239, 28 հոկտ.: № 240, 29 հոկտ.: № 241, 30 հոկտ.: № 242, 31 հոկտ.: № 249, 8 նոյեմբերի: № 255, 15 նոյ.: № 257, 18 նոյ.: № 260, 14 նոյ.: № 262, 23 նոյ.: № 264, 26 նոյ.: № 265, 27 նոյ.: № 273, 6 դեկտեմբերի: № 274, 7 դեկտ.: № 291, 27 դեկտ.: № 292, 28 դեկտ.: **1915**, № 5, 9 յուն.: № 6, 10 յուն.: № 17, 23 յուն.: № 19, 25 յուն.: № 26, 4 փետր.: № 29, 7 փետր.: № 30, 8 փետր.: № 31, 10 փետր.: № 42, 24 փետր.: № 47, 1 մարտի: № 53, 8 մարտի: № 54, 10 մարտի: № 58, 14 մարտի: № 59, 15 մարտի: № 64, 26 մարտի: № 65, 27 մարտի: № 66, 28 մարտի: № 67, 29 մարտի: № 72, 4 ապրիլի: № 87, 23 ապր.: № 92, 29 ապր.: № 97, 6 մայիսի: № 100, 9 մայ.: № 105, 15 մայ.: № 109, 20 մայ.: № 118, 29 մայ.: № 122, 4 յունիսի: № 133, 17 յուն.: № 136, 20 յուն.: № 148, 6 յուլիսի: № 150, 8 յուլ.: № 157, 16 յուլ.: № 162, 22 յուլ.: № 163, 23 յուլ.: № 165, 25 յուլ.: № 169, 30 յուլ.: № 166, 31 յուլ.: № 168, 2 օգոստոսի: № 173, 8 օգոս.: № 176, 12 օգոս.: № 178, 9 օգոս.: № 181, 13 օգոս.: № 182, 14 օգոս.: № 184, 16 օգոս.: № 185, 19 օգոս.: № 186, 20 օգոս.: № 190, 25 օգոս.: № 191, 26 օգոս.: № 192, 27 օգոս.: № 193, 28 օգոս.: № 194, 29 օգոս.: № 196, 1 սեպտեմբերի: № 210, 18 սեպտ.: № 211, 19 սեպտ.: № 212, 20 սեպտ.: № 216, 25 սեպտ.: № 217, 26 սեպտ.: № 220, 30 սեպտ.: № 221, 1 հոկտեմբերի: № 223, 3 հոկտ.: № 224, 4 հոկտ.: № 225, 6 հոկտ.: № 227, 8 հոկտ.: № 232, 14 հոկտ.: № 243, 29 հոկտ.: № 245, 31 հոկտ.: № 247, 3 նոյ.: № 248, 4 նոյ.: № 253, 10 նոյ.: № 255, 12 նոյ.: № 256, 13 նոյ.: № 263, 21 նոյ.: № 269, 1 դեկտեմբերի: № 270, 2 դեկտ.: № 271, 3 դեկտ.: № 273, 5 դեկտ.: № 274, 6 դեկտ.: № 276, 9 դեկտ.: № 277, 10 դեկտ.: № 283, 17 դեկտ.: № 284, 18 դեկտ.: № 285, 19 դեկտ.: № 286, 20 դեկտ.: **1916**, № 2, 3 յունուարի: № 11, 17 յուն.: № 13, 20 յուն.: № 16, 23 յուն.: № 17, 24 յուն.: № 18, 26 յուն.: № 21, 29 յուն.: № 22, 30 յուն.: № 23, 31 յուն.: № 24, 2 փետրուարի: № 27, 5 փետր.: № 28, 6 փետր.: № 29, 7 փետր.: № 30, 9 փետր.: № 35, 15 փետր.: № 36, 16 փետր.: № 39, 20 փետր.: № 41, 23 փետր.: № 42, 25 փետր.: № 43, 25 փետր.: № 45, 27 փետր.: № 46, 28 փետր.: № 57, 12 մարտի: № 58, 13 մարտի: № 63, 19 մարտի: № 64, 20 մարտի: № 70, 29 մարտի: № 74, 2 ապրիլի: № 75, 3 ապր.: № 79, 10 ապր.: № 80, 14 ապր.: № 82, 16 ապր.: № 83, 17 ապր.: № 87, 22 ապր.: № 89, 24 ապր.: № 90, 26 ապր.: № 94, 30 ապր.: № 95, 1 մայիսի: № 97, 4 մայ.: № 100, 7 մայ.: № 101, 8 մայ.: № 104, 12 մայ.: № 111, 21 մայ.: № 112, 22 մայ.: № 113, 24 մայ.: № 114, 25 մայ.: № 115, 26 մայ.: № 117, 28 մայ.: № 118, 29 մայ.: № 119, 31 մայ.: № 123, 4 յունիսի: № 125, 7 յուն.: № 128, 10 յուն.: № 131, 15 յուն.: № 134, 18 յուն.: № 144, 30 յուն.: № 145, 2 յուլիսի: № 146, 3 յուլ.: № 149, 7 յուլ.: № 150, 8 յուլ.: № 152, 10 յուլ.: № 156, 15 յուլ.: № 158, 17 յուլ.: № 164, 26 յուլ.: № 168, 30 յուլ.: № 169, 31 յուլ.: № 171, 3 օգոստոսի: № 173, 5 օգոս.: № 174, 6 օգոս.: № 175, 7 օգոս.: № 180, 13 օգոս.: № 181, 14 օգոս.: № 186, 21 օգոս.: № 188, 24 օգոս.: № 189, 25 օգոս.: № 194, 31 օգոս.: № 197, 3 սեպտեմբերի: № 198, 4 սեպտ.: № 205, 15 սեպտ.: № 212, 23 սեպտ.: № 213, 24 սեպտ.: № 214, 25 սեպտ.: № 215, 27 սեպտ.: № 219, 1 հոկտեմբերի: № 220, 2 հոկտ.: № 221, 4 հոկտ.: № 222, 5 հոկտ.: № 225, 8 հոկտ.: № 230, 15 հոկտ.: № 231, 16 հոկտ.: № 232, 18 հոկտ.: № 242, 29 հոկտ.: № 243, 30 հոկտ.: № 248, 5 նոյեմբերի: № 249, 6 նոյ.: № 252, 10 նոյ.: № 253, 11 նոյ.: № 254, 12 նոյ.: № 255, 13 նոյ.: № 259, 18 նոյ.: № 265, 26 նոյ.: № 268, 30 նոյ.: № 269, 1 դեկտեմբերի: № 270, 2 դեկտեմբերի: № 271, 3 դեկտ.: № 272, 6 դեկտ.: № 273, 7 դեկտ.: № 274, 8 դեկտ.: № 276, 11 դեկտ.: № 282, 18 դեկտ.: № 290, 28 դեկտ.: № 291, 29 դեկտ.: **1917**, № 1, 1 յունուարի: № 5, 10 յուն.: № 9, 15 յուն.: № 10, 17 յուն.: № 15, 22 յուն.: № 18, 26 յուն.: № 23, 1 փետրուարի: № 26, 4 փետր.: № 27, 5 փետր.: № 28, 7 փետր.: № 29, 8 փետր.: № 30, 9 փետր.: № 31, 11 փետր.: № 34, 17 փետր.: № 35, 18 փետր.: № 36, 19 փետր.: № 37, 21 փետր.: № 41, 25 փետր.: № 42, 26 փետր.: № 44, 1 մարտի: № 47, 4 մարտի: № 48, 5 մարտի: № 49, 7 մարտի: № 54, 12 մարտի: № 56, 15 մարտի: № 58, 17 մարտի: № 59, 18 մարտի: № 64, 25 մարտի: № 68, 2 ապրիլի: № 69, 6 ապր.: № 70, 7

ապր.: № 71, 9 ապր.: № 79, 20 ապր.: № 80, 21 ապր.: № 81, 22 ապր.: № 84, 26 ապր.: № 90, 3 մայիսի: № 91, 4 մայ.: № 94, 7 մայ.: № 101, 17 մայ.: № 102, 18 մայ.: № 105, 21 մայ.: № 106, 23 մայ.: № 109, 26 մայ.: № 113, 31 մայ.: № 117, 6 յունիսի: № 118, 7 յուն.: № 120, 9 յուն.: № 121, 10 յուն.: № 122, 11 յուն.: № 134, 27 յուն.: № 135, 29 յուն.: № 136, 1 յուլիսի: № 142, 8 յուլ.: № 143, 9 յուլ.: № 153, 22 յուլ.: № 154, 23 յուլ.: № 155, 25 յուլ.: № 162, 2 օգոստոսի: № 164, 4 օգոս.: № 168, 9 օգոս.: № 171, 12 օգոս.: № 172, 13 օգոս.: № 176, 19 օգոս.: № 183, 27 օգոս.: № 196, 14 սեպտեմբերի: № 200, 20 սեպտ.: № 201, 21 սեպտ.: № 220, 13 հոկտեմբերի: № 221, 14 հոկտ.: № 222, 15 հոկտ.: № 223, 18 հոկտ.: № 224, 19 հոկտ.: № 226, 24 հոկտ.: № 229, 27 հոկտ.: № 230, 28 հոկտ.: № 231, 29 հոկտ.: № 233, 2 նոյեմբերի: № 235, 4 նոյ.: № 241, 11 նոյ.: № 245, 16 նոյ.: № 246, 17 նոյ.: № 247, 18 նոյ.: № 249, 21 նոյ.: № 251, 24 նոյ.: № 252, 25 նոյ.: № 254, 28 նոյ.: **1918**, № 1, 3 յունվարի: № 4, 9 յուն.: № 8, 13 յուն.: № 15, 23 յուն.: № 17, 25 յուն.: № 19, 27 յուն.: № 20, 28 յուն.: № 21, 30 յուն.: № 22, 31 յուն.: № 23, 1 փետրվարի: № 24, 2 փետր.: № 25, 3 փետր.: № 27, 6 փետր.: № 28, 7 փետր.: № 29, 8 փետր.: № 33, 14 փետր.: № 34, 16 փետր.: № 35, 17 փետր.: № 36, 18 փետր.: № 37, 20 փետր.: № 38, 21 փետր.: № 39, 22 փետր.: № 41, 24 փետր.: № 42, 25 փետր.: № 43, 27 փետր.: № 44, 1 մարտի: № 47, 6 մարտի: № 48, 7 մարտի: № 49, 8 մարտի: № 50, 9 մարտի: № 51, 10 մարտի: № 52, 11 մարտի: № 53, 13 մարտի: № 61, 22 մարտի: № 63, 24 մարտի: № 64, 27 մարտի: № 69, 1 ապրիլի: № 70, 3 ապր.: № 73, 6 ապր.: № 74, 7 ապր.: № 77, 12 ապր.: № 78, 13 ապր.: № 79, 14 ապր.: № 80, 15 ապր.: № 81, 17 ապր.: № 83, 5 մայիսի: № 84, 9 մայ.: № 86, 11 մայ.: № 87, 12 մայ.: № 89, 15 մայ.: № 93, 19 մայ.: № 95, 22 մայ.: № 103, 31 մայ.: № 104, 1 յունիսի: № 105, 2 յուն.: № 108, 6 յուն.: № 109, 7 յուն.: № 110, 8 յուն.: № 111, 9 յուն.: № 112, 11 յուն.: № 113, 12 յուն.: № 114, 13 յուն.: № 116, 16 յուն.: № 120, 21 յուն.: № 121, 22 յուն.: № 122, 23 յուն.: № 128, 30 յուն.: № 132, 6 յուլիսի: № 133, 9 յուլ.: № 136, 12 յուլ.: № 137, 13 յուլ.: № 138, 14 յուլ.: № 139, 16 յուլ.: № 142, 19 յուլ.: № 143, 20 յուլ.: № 144, 23 յուլ.: № 147, 27 յուլ.: № 148, 28 յուլ.: № 150, 31 յուլ.: № 152, 3 օգոստոսի: № 153, 4 օգոս.: № 158, 10 օգոս.: № 160, 15 օգոս.: № 161, 16 օգոս.: № 162, 17 օգոս.: № 163, 18 օգոս.: № 168, 24 օգոս.: № 169, 25 օգոս.: № 170, 28 օգոս.: № 171, 29 օգոս.: № 172, 30 օգոս.: № 173, 31 օգոս.: № 175, 3 սեպտեմբերի: № 176, 4 սեպտ.: № 177, 5 սեպտ.: № 178, 6 սեպտ.: № 182, 11 սեպտ.: № 184, 13 սեպտ.: № 186, 15 սեպտ.: № 188, 18 սեպտ.: № 189, 19 սեպտ.: № 190, 20 սեպտ.: № 191, 21 սեպտ.: № 192, 24 սեպտ.: № 193, 25 սեպտ.: № 194, 26 սեպտ.: № 195, 27 սեպտ.: № 196, 28 սեպտ.: № 197, 29 սեպտ.: № 198, 2 հոկտեմբերի: № 203, 8 հոկտ.: № 204, 9 հոկտ.: № 205, 10 հոկտ.: № 206, 11 հոկտ.: № 207, 12 հոկտ.: № 209, 15 հոկտ.: № 213, 19 հոկտ.: № 214, 20 հոկտ.: № 215, 22 հոկտ.: № 218, 25 հոկտ.: № 219, 26 հոկտ.: № 220, 27 հոկտ.: № 221, 29 հոկտ.: № 222, 30 հոկտ.: № 223, 31 հոկտ.: № 224, 1 նոյեմբերի: № 225, 2 նոյ.: № 226, 3 նոյ.: № 227, 5 նոյ.: № 228, 6 նոյ.: № 229, 7 նոյ.: № 230, 8 նոյ.: № 231, 10 նոյ.: «Մարտակոչ», **1923**, № 228, 25 նոյեմբերի: **1925**, № 113, 21 մայիսի: № 117, 24 մայիսի: № 257, 7 նոյեմբերի: **1926**, № 6, 9 հունվարի: № 8, 12 հունվարի: № 12, 16 հուն.: № 13, 17 հուն.: № 18, 24 հուն.: № 19, 26 հուն.: № 23, 30 հուն.: № 24, 31 հուն.: № 31, 9 փետր.: № 45, 25 փետր.: № 48, 2 մարտի: № 49, 3 մարտի: № 56, 11 մարտի: № 68, 27 մարտի: № 75, 4 ապր.: № 76, 6 ապր.: № 81, 11 ապր.: № 90, 22 ապր.: № 96, 29 ապր.: № 102, 8 մայիսի: № 103, 9 մայիսի: № 108, 15 մայ.: № 112, 20 մայ.: № 113, 21 մայ.: № 114, 22 մայ.: № 120, 29 մայ.: № 121, 30 մայ.: № 134, 15 հունիսի: № 135, 16 հուն.: № 136, 17 հուն.: № 144, 26 հուն.: № 150, 3 հուլիսի: № 163, 18 հուլ.: № 164, 21 հուլ.: № 166, 23 հուլ.: № 172, 30 հուլ.: № 196, 29 օգոստոսի: № 208, 12 սեպտեմբերի: № 214, 19 սեպտ.: № 215, 22 սեպտ.: № 229, 8 հոկտեմբերի: № 230, 9 հոկտ.: № 239, 20 հոկտ.: № 240, 21 հոկտ.: № 255, 7 նոյեմբերի: № 256, 9 նոյ.: № 266, 20 նոյ.: № 274, 30 նոյ.: № 276, 1 դեկտեմբերի: № 279, 5 դեկտ.: № 281, 8 դեկտ.: № 290, 18 դեկտ.: № 291, 19 դեկտ.: № 297, 28 դեկտ.: **1927**, № 1, 1 հունվարի: № 5, 8 հուն.: № 6, 9 հուն.: № 7, 11 հուն.: № 8, 12 հուն.: № 9, 13 հուն.: № 18, 25 հուն.: № 19, 26 հուն.: № 23, 30 հուն.: № 24, 1 փետրվարի: № 27, 4 փետր.: № 33, 11 փետր.: № 34, 12 փետր.: № 35, 13 փետր.: № 37, 16 փետր.: № 41, 20 փետր.: № 46, 27 փետր.: № 47, 1 մարտի: № 48, 2 մարտի: № 54, 9 մարտի: № 61, 18 մարտի: № 62, 20 մարտի: № 74, 3 ապրիլի: № 80, 10 ապր.: № 84, 15 ապր.: № 85, 16 ապր.: № 87, 19 ապր.: № 89, 21 ապր.: № 93, 27 ապր.: № 113, 21 մայիսի: № 120, 29 մայիսի: № 126, 5 հունիսի: № 128, 8 հուն.: № 130, 10 հուն.: № 147, 1 հուլիսի: № 155, 10 հուլ.: № 157, 13 հուլ.: № 162, 19 հուլ.: № 166, 23 հուլ.: № 195, 28 օգոստոսի: № 217, 25 սեպտեմբերի: **1929**, 6 մարտի: «Մեղու Հայաստան», **1864**, № 20, 23 մայիսի: **1871**, № 6, 13 փետրվարի: **1875**, № 6, 15 փետրվարի: **1880**, № 3, 16 յունվարի: № 11, 13 փետրվարի: **1881**, № 5, 27 յունվարի: № 32, 6 մարտի: № 33, 7 մարտի: № 228, 4 նոյեմբերի: № 273, 29 դեկտեմբերի: № 274, 30 դեկտ.: **1882**, № 22, 7 մարտի: № 81, 1 օգոստոսի: № 81, 1 օգոս.: № 82, 4 օգոս.: **1884**, № 87, 8 նոյեմբերի: **1888**, № 48, 28 ապրիլի: № 49, 30 ապր.: № 81, 19 յուլիսի: «Մշակ», **1876**, № 41, 28 հոկտեմբերի: **1879**, № 17, 7 փետրվարի: № 31, 2 մարտի: № 32, 3 մարտի: № 33, 6 մարտի: № 141, 23 օգոստոսի: № 142, 24 օգոս.: № 143, 25 օգոս.: № 161, 22 սեպտեմբերի: № 166, 29 սեպտ.: № 168, 3 հոկտեմբերի: № 169, 4 հոկտ.: № 170, 5 հոկտ.: № 171, 6

հոկտ.: **1880**, № 2, 16 յունվարի: № 3, 17 յուն.: № 22, 13 փետրվարի: № 23, 14 փետր.: № 44, 18 մարտի: № 140, 13 օգոստոսի: № 210, 26 նոյեմբերի: **1881**, № 37, 28 փետրվարի: **1882**, № 78, 6 մայիսի: № 100, 8 յունիսի: № 122, 9 յուլիսի: № 127, 16 յուլիսի: № 153, 22 օգոստոսի: № 182, 2 հոկտեմբերի: **1884**, № 41, 31 մարտի: **1886**, № 41, 10 ապրիլի: № 116, 16 հոկտեմբերի: **1887**, № 76, 9 յուլիսի: № 143, 17 դեկտեմբերի: **1888**, № 21, 20 փետրվարի: № 22, 23 փետր.: № 63, 2 յունիսի: № 81, 19 յուլիսի: № 130, 15 նոյեմբերի: № 133, 22 նոյ.: **1889**, № 3, 10 յունվարի: № 48, 29 ապրիլի: **1890**, № 32, 20 մարտի: № 52, 10 մայիսի: № 78, 14 յուլիսի: № 96, 25 օգոստոսի: № 97, 28 օգոս.: **1891**, № 78, 13 յուլիսի: **1892**, № 13, 1 փետրվարի: № 29, 12 մարտի: № 46, 25 ապրիլի: № 122, 24 հոկտեմբերի: № 147, 24 դեկտեմբերի: № 148, 29 դեկտ.: **1893**, № 27, 30 դեկտեմբերի: **1894**, № 19, 17 փետրվարի: № 22, 24 փետր.: № 78, 9 յուլիսի: № 95, 20 օգոստոսի: № 107, 17 սեպտեմբերի: № 108, 20 սեպտ.: № 118, 13 հոկտեմբերի: № 127, 3 նոյեմբերի: № 148, 22 դեկտեմբերի: **1895**, № 24, 28 փետրվարի: № 54, 13 մայիսի: № 55, 16 մայ.: № 56, 18 մայ.: № 75, 1 յուլիսի: № 79, 13 յուլ.: № 81, 18 յուլ.: № 85, 29 յուլ.: № 94, 19 օգոստոսի: № 102, 7 սեպտեմբերի: № 133, 18 նոյեմբերի: № 135, 23 նոյ.: № 139, 2 դեկտեմբերի: № 142, 9 դեկտ.: № 146, 19 դեկտ.: **1896**, № 8, 20 յունվարի: № 12, 30 յուն.: № 34, 21 մարտի: № 35, 23 մարտի: № 39, 6 ապր.: № 42, 13 ապր.: № 45, 20 ապր.: № 50, 2 մայիսի: № 54, 11 մայ.: № 56, 16 մայ.: № 81, 16 յուլիսի: № 86, 27 յուլ.: № 114, 1 հոկտեմբերի: № 152, 28 դեկտեմբերի: **1897**, № 6, 16 յունվարի: № 8, 21 յուն.: № 17, 11 փետրվարի: № 19, 15 փետր.: № 23, 25 փետր.: № 25, 1 մարտի: № 29, 11 մարտի: № 56, 15 մայիսի: № 62, 29 մայ.: № 67, 10 յունիսի: № 75, 28 յուն.: № 89, 2 օգոստոսի: № 113, 27 սեպտեմբերի: № 115, 3 հոկտեմբերի: № 116, 4 հոկտ.: № 131, 8 նոյեմբերի: № 137, 22 նոյ.: № 140, 29 նոյ.: **1898**, № 16, 7 փետրվարի: № 35, 6 մարտի: № 37, 10 մարտի: № 73, 2 մայիսի: № 92, 30 մայ.: № 142, 11 օգոստոսի: № 167, 16 սեպտեմբերի: № 173, 24 սեպտ.: № 183, 9 հոկտեմբերի: № 184, 10 հոկտ.: № 200, 4 նոյեմբերի: **1899**, № 1, 1 յունվարի: № 2, 5 յուն.: № 12, 22 յուն.: № 13, 23 յուն.: № 23, 6 փետրվարի: № 38, 2 մարտի: № 80, 5 մայիսի: № 111, 19 հունիսի: № 154, 24 օգոստոսի: № 159, 31 օգոս.: № 168, 11 սեպտեմբերի: **1900**, № 6, 13 յունվարի: № 23, 6 փետրվարի: № 62, 1 ապրիլի: № 78, 29 ապր.: № 94, 24 մայիսի: № 111, 17 յունիսի: № 112, 20 յուն.: № 123, 5 յուլիսի: № 125, 7 յուլ.: № 148, 10 օգոստոսի: № 188, 6 հոկտեմբերի: № 189, 7 հոկտ.: № 220, 21 նոյեմբերի: № 221, 22 նոյ.: № 230, 5 դեկտեմբերի: **1901**, № 14, 21 յունվարի: № 16, 24 յուն.: № 19, 27 յուն.: № 20, 28 յուն.: № 25, 3 փետրվարի: № 35, 16 փետր.: № 36, 17 փետր.: № 41, 23 փետր.: № 42, 24 փետր.: № 59, 16 մարտի: № 88, 26 ապրիլի: № 90, 28 ապր.: № 91, 29 ապր.: № 125, 12 յունիսի: № 126, 13 յուն.: № 140, 29 յուն.: № 142, 1 յուլիսի: № 164, 28 յուլ.: № 200, 11 սեպտեմբերի: № 203, 14 սեպտ.: № 204, 15 սեպտ.: № 206, 19 սեպտ.: № 207, 20 սեպտ.: № 215, 29 սեպտ.: № 216, 30 սեպտ.: № 227, 13 հոկտեմբերի: № 228, 14 հոկտ.: № 233, 20 հոկտ.: № 258, 20 նոյեմբերի: № 259, 21 նոյ.: № 261, 24 նոյ.: № 269, 4 դեկտեմբերի: № 270, 5 դեկտ.: № 280, 18 դեկտ.: № 281, 19 դեկտ.: № 282, 20 դեկտ.: **1902**, № 1, 1 յունվարի: № 2, 5 յուն.: № 3, 9 յուն.: № 13, 20 յուն.: № 18, 26 յուն.: № 25, 3 փետրվարի: № 29, 8 փետր.: № 30, 9 փետր.: № 31, 10 փետր.: № 35, 16 փետր.: № 36, 17 փետր.: № 40, 23 փետր.: № 41, 24 փետր.: № 42, 26 փետր.: № 43, 27 փետր.: № 44, 28 փետր.: № 46, 2 մարտի: № 47, 3 մարտի: № 56, 14 մարտի: № 57, 15 մարտի: № 58, 16 մարտի: № 75, 6 ապրիլի: № 83, 21 ապր.: № 88, 27 ապր.: № 102, 22 մայիսի: № 109, 23 մայ.: № 110, 25 մայ.: № 117, 4 յունիսի: № 140, 30 յուն.: № 195, 5 սեպտեմբերի: № 196, 6 սեպտ.: № 197, 7 սեպտ.: № 198, 8 սեպտ.: № 199, 10 սեպտ.: № 214, 23 սեպտ.: № 220, 5 հոկտեմբերի: № 221, 6 հոկտ.: № 226, 12 հոկտ.: № 227, 13 հոկտ.: № 235, 24 հոկտ.: № 238, 27 հոկտ.: № 239, 29 հոկտ.: № 241, 31 հոկտ.: № 243, 2 նոյեմբերի: № 258, 21 նոյ.: № 259, 22 նոյ.: № 260, 24 նոյ.: № 280, 19 դեկտեմբերի: № 281, 20 դեկտ.: № 282, 21 դեկտ.: № 283, 22 դեկտ.: № 284, 24 դեկտ.: № 285, 25 դեկտ.: **1903**, № 3, 9 յունվարի: № 9, 16 յուն.: № 14, 22 յուն.: № 19, 28 յուն.: № 25, 4 փետրվարի: № 26, 5 փետր.: № 71, 2 ապրիլի: № 79, 16 ապր.: № 118, 4 յունիսի: № 138, 28 յուն.: № 139, 29 յուն.: № 201, 14 սեպտեմբերի: № 220, 8 հոկտեմբերի: № 225, 14 հոկտ.: № 234, 25 հոկտ.: № 239, 31 հոկտ.: № 240, 1 նոյեմբերի: № 261, 27 նոյ.: **1904**, № 5, 20 յունվարի: № 14, 30 յուն.: № 15, 31 յուն.: № 19, 5 փետրվարի: № 20, 6 փետր.: № 21, 7 փետր.: № 24, 11 փետր.: № 25, 12 փետր.: № 26, 13 փետր.: № 27, 14 փետր.: № 28, 15 փետր.: № 31, 19 փետր.: № 51, 13 մարտի: № 57, 20 մարտի: № 59, 23 մարտի: № 60, 24 մարտի: № 65, 3 ապրիլի: № 66, 4 ապր.: № 67, 6 ապր.: № 71, 10 ապր.: № 78, 18 ապր.: № 82, 23 ապր.: № 83, 24 ապր.: № 84, 25 ապր.: № 85, 27 ապր.: № 89, 1 մայ.: № 90, 2 մայ.: № 102, 19 մայ.: № 105, 22 մայ.: № 110, 29 մայ.: № 111, 31 մայ.: № 115, 4 յունիսի: № 116, 5 յուն.: № 122, 12 յուն.: № 125, 16 յուն.: № 139, 3 յուլիսի: № 140, 4 յուլ.: № 149, 16 յուլ.: № 150, 17 յուլ.: № 151, 18 յուլ.: № 155, 23 յուլ.: № 156, 24 յուլ.: № 162, 31 յուլ.: № 163, 1 օգոստոսի: № 182, 25 օգոս.: № 184, 27 օգոս.: № 185, 28 օգոս.: № 214, 2 հոկտեմբերի: № 230, 21 հոկտ.: № 231, 23 հոկտ.: № 236, 29 հոկտ.: № 243, 6 նոյեմբերի: № 244, 7 նոյ.: № 249, 13 նոյ.: № 255, 20 նոյ.: № 267, 4 դեկտեմբերի: № 268, 5 դեկտ.: № 273, 11 դեկտ.: № 274, 12 դեկտ.: № 279, 18 դեկտ.: № 280, 19 դեկտ.: № 282, 22 դեկտ.: № 285, 25 դեկտ.: № 288, 29 դեկտ.: **1905**, № 1, 1 յունվարի: № 12, 2 փետրվարի: № 14, 4 փետր.: № 22, 13

փետր.: № 23, 15 փետր.: № 24, 16 փետր.: № 31, 24 փետր.: № 32, 26 փետր.: № 34, 1 մարտի: № 42, 10 մարտի: № 43, 12 մարտի: № 53, 24 մարտի: № 54, 25 մարտի: № 55, 26 մարտի: № 59, 31 մարտի: № 60, 1 ապրիլի: № 61, 2 ապր.: № 63, 6 ապր.: № 70, 14 ապր.: № 76, 26 ապր.: № 83, 4 մայիսի: № 87, 8 մայ.: № 123, 29 յունիսի: № 129, 6 յուլիսի: № 148, 29 յուլ.: № 149, 30 յուլ.: № 154, 5 օգոստոսի: № 160, 12 օգոս.: № 166, 20 օգոս.: № 168, 23 օգոս.: № 174, 30 օգոս.: № 176, 3 սեպտեմբերի: № 198, 30 սեպտ.: № 204, 7 հոկտեմբերի: № 206, 9 հոկտ.: № 211, 26 հոկտ.: № 214, 30 հոկտ.: № 219, 5 նոյեմբերի: № 230, 18 նոյ.: № 239, 3 դեկտեմբերի: № 246, 11 դեկտ.: **1906**, № 2, 4 յունվարի: № 13, 20 յուն.: № 22, 31 յուն.: № 23, 1 փետրվարի: № 28, 7 փետր.: № 30, 9 փետր.: № 42, 25 փետր.: № 44, 28 փետր.: № 45, 1 մարտի: № 47, 3 մարտի: № 48, 4 մարտի: № 53, 10 մարտի: № 54, 11 մարտի: № 55, 12 մարտի: № 56, 14 մարտի: № 59, 17 մարտի: № 63, 23 մարտի: № 66, 26 մարտի: № 75, 11 ապրիլի: № 81, 18 ապր.: № 85, 22 ապր.: № 86, 23 ապր.: № 106, 19 մայիսի: № 111, 25 մայ.: № 112, 26 մայ.: № 114, 28 մայ.: № 127, 13 յունիսի: № 131, 17 յուն.: № 134, 22 յուն.: № 137, 27 յուն.: № 142, 2 յուլիսի: № 156, 22 յուլ.: № 168, 5 օգոստոսի: № 177, 17 օգոստոսի: № 181, 22 օգոս.: № 185, 26 օգոս.: № 202, 17 սեպտեմբերի: № 212, 30 սեպտ.: № 214, 3 հոկտեմբերի: № 218, 7 հոկտ.: № 221, 11 հոկտ.: № 229, 20 հոկտ.: № 232, 24 հոկտ.: № 238, 31 հոկտ.: № 251, 15 նոյեմբերի: № 254, 18 նոյ.: № 256, 21 նոյ.: № 257, 23 նոյ.: № 260, 26 նոյ.: № 266, 5 դեկտեմբերի: № 271, 12 դեկտ.: № 280, 22 դեկտ.: № 281, 23 դեկտ.: № 286, 30 դեկտ.: **1907**, № 4, 9 յունվարի: № 11, 18 յուն.: № 12, 19 յուն.: № 16, 24 յուն.: № 18, 26 յուն.: № 21, 30 յուն.: № 24, 2 փետրվարի: № 26, 4 փետր.: № 44, 27 փետր.: № 47, 3 մարտի: № 56, 15 մարտի: № 58, 17 մարտի: № 61, 21 մարտի: № 62, 22 մարտի: № 63, 23 մարտի: № 79, 14 ապրիլի: № 80, 15 ապր.: № 82, 18 ապր.: № 83, 19 ապր.: № 88, 29 ապր.: № 93, 6 մայիսի: № 98, 12 մայ.: № 99, 13 մայ.: № 133, 17 հոկտեմբերի: № 154, 10 նոյեմբերի: № 155, 11 նոյ.: № 156, 13 նոյ.: № 165, 24 նոյ.: № 166, 25 նոյ.: № 167, 27 նոյ.: № 170, 30 նոյ.: № 171, 1 դեկտեմբերի: № 172, 2 դեկտ.: № 180, 12 դեկտեմբերի: № 187, 20 դեկտ.: № 190, 23 դեկտ.: **1908**, № 7, 11 յունվարի: № 13, 18 յուն.: № 14, 19 յուն.: № 15, 20 յուն.: № 19, 25 յուն.: № 22, 29 յուն.: № 39, 19 փետրվարի: № 41, 21 փետր.: № 42, 23 փետր.: № 44, 27 փետր.: № 57, 13 մարտի: № 69, 27 մարտի: № 70, 28 մարտի: № 71, 29 մարտի: № 72, 1 ապրիլի: № 78, 9 ապր.: № 84, 20 ապր.: № 86, 23 ապր.: № 89, 26 ապր.: № 91, 29 ապր.: № 97, 6 մայիսի: № 98, 7 մայ.: № 102, 11 մայ.: № 106, 16 մայ.: № 113, 25 մայ.: № 117, 30 մայ.: № 118, 31 մայ.: № 151, 13 յուլիսի: № 164, 30 յուլ.: № 181, 20 օգոստոսի: № 182, 21 օգոս.: № 192, 2 սեպտեմբերի: № 194, 4 սեպտ.: № 196, 6 սեպտ.: № 201, 13 սեպտ.: № 211, 26 սեպտ.: № 218, 4 հոկտեմբերի: № 231, 19 հոկտ.: № 246, 6 նոյեմբերի: № 268, 4 դեկտեմբերի: № 275, 13 դեկտ.: № 284, 24 դեկտ.: № 285, 25 դեկտ.: **1909**, № 2, 3 յունվարի: № 10, 17 յուն.: № 11, 18 յուն.: № 13, 21 յուն.: № 14, 22 յուն.: № 17, 25 յուն.: № 18, 27 յուն.: № 20, 29 յուն.: № 21, 30 յուն.: № 22, 31 յուն.: № 24, 3 փետրվարի: № 26, 5 փետր.: № 33, 17 փետր.: № 40, 25 փետր.: № 42, 27 փետր.: № 43, 28 փետր.: № 45, 3 մարտի: № 54, 13 մարտի: № 55, 14 մարտի: № 66, 2 ապրիլի: № 70, 7 ապր.: № 94, 6 մայիսի: № 98, 12 մայ.: № 115, 2 յունիսի: № 135, 25 յուն.: № 137, 27 յուն.: № 143, 4 յուլիսի: № 144, 5 յուլ.: № 156, 21 յուլ.: № 172, 8 օգոստոսի, № 189, 29 օգոս.: № 190, 30 օգոս.: № 197, 8 սեպտեմբերի: № 200, 12 սեպտ.: № 201, 13 սեպտ.: № 205, 19 սեպտ.: № 206, 20 սեպտ.: № 211, 26 սեպտ.: № 214, 30 սեպտ.: № 217, 3 հոկտեմբերի: № 218, 4 հոկտ.: № 223, 10 հոկտ.: № 229, 17 հոկտ.: № 234, 23 հոկտ.: № 236, 25 հոկտ.: № 237, 27 հոկտ.: № 238, 28 հոկտ.: № 239, 29 հոկտ.: № 240, 30 հոկտ.: № 269, 4 դեկտ.: № 270, 5 դեկտ.: № 281, 19 դեկտ.: № 287, 26 դեկտ.: № 288, 27 դեկտ.: **1910**, № 1, 1 յունվարի: № 6, 12 յուն.: № 10, 17 յուն.: № 11, 19 յուն.: № 12, 20 յուն.: № 13, 21 յուն.: № 15, 23 յուն.: № 16, 24 յուն.: № 17, 26 յուն.: № 21, 30 յուն.: № 22, 31 յուն.: № 24, 3 փետրվարի: № 27, 6 փետր.: № 28, 7 փետր.: № 33, 13 փետր.: № 35, 16 փետր.: № 36, 17 փետր.: № 40, 21 փետր.: № 41, 23 փետր.: № 44, 27 փետր.: № 50, 7 մարտի, № 55, 13 մարտի: № 67, 27 մարտի: № 73, 3 ապրիլի: № 74, 6 ապր.: № 78, 11 ապր.: № 79, 13 ապր.: № 81, 15 ապր.: № 82, 18 ապր.: № 83, 22 ապր.: № 88, 28 ապր.: № 91, 1 մայիսի: № 92, 2 մայ.: № 103, 15 մայիսի: № 104, 16 մայ.: № 112, 26 մայ.: № 113, 27 մայ.: № 114, 29 մայ.: № 115, 30 մայ.: № 116, 1 յունիսի: № 117, 2 յուն.: № 118, 3 յուն.: № 134, 23 յուն.: № 135, 24 յուն.: № 137, 26 յուն.: № 138, 27 յուն.: № 139, 29 յուն.: № 140, 30 յուն.: № 154, 16 յուլիսի: № 155, 17 յուլ.: № 168, 3 օգոստոսի: № 175, 11 օգոս.: № 176, 12 օգոս.: № 184, 22 օգոս.: № 194, 3 սեպտեմբերի: № 195, 4 սեպտ.: № 196, 5 սեպտ.: № 202, 12 սեպտ.: № 205, 18 սեպտ.: № 206, 19 սեպտ.: № 207, 21 սեպտ.: № 211, 25 սեպտ.: № 212, 26 սեպտ.: № 223, 9 հոկտեմբերի: № 225, 12 հոկտ.: № 230, 17 հոկտ.: № 235, 23 հոկտ.: № 236, 24 հոկտ.: № 241, 30 հոկտ.: № 242, 31 հոկտ.: № 253, 13 նոյեմբերի: № 255, 16 նոյ.: № 265, 27 նոյ.: № 266, 28 նոյ.: № 272, 5 դեկտեմբերի: № 289, 26 դեկտ.: № 291, 29 դեկտ.: **1911**, № 1, 1 յունվարի: № 8, 16 յուն.: № 18, 28 յուն.: № 26, 6 փետրվարի: № 27, 8 փետր.: № 30, 11 փետր.: № 32, 13 փետր.: № 35, 19 փետր.: № 36, 22 փետր.: № 53, 13 մարտի: № 58, 19 մարտի: № 63, 25 մարտի: № 68, 1 ապրիլի: № 74, 10 ապր.: № 78, 17 ապր.: № 90, 1 մայիսի: № 94, 6 մայ.: № 96, 8 մայ.: № 103, 17 մայ.: № 106, 21 մայ.: № 113, 29 մայ.: № 119, 5 յունիսի: № 129, 18 յուն.: № 132, 22 յուն.: № 134, 24 յուն.: № 137, 28 յուն.: № 140, 2 յուլիսի: № 160, 27 յուլ.: № 180, 20 օգոստոսի: № 197,

10 սեպտեմբերի: № 200, 15 սեպտ.: № 202, 17 սեպտ.: № 204, 20 սեպտ.: № 205, 21 սեպտ.: № 209, 25 սեպտ.: № 214, 1 հոկտեմբերի: № 238, 29 հոկտ.: № 271, 8 դեկտեմբերի: № 279, 18 դեկտ.: **1912**, № 6, 12 յունվարի: № 8, 15 յուն.: № 9, 17 յուն.: № 15, 24 յուն.: № 19, 28 յուն.: № 25, 5 փետրվարի: № 30, 11 փետր.: № 31, 12 փետր.: № 35, 18 փետր.: № 37, 21 փետր.: № 42, 26 փետր.: № 43, 28 փետր.: № 46, 2 մարտի: № 47, 3 մարտի: № 48, 4 մարտի: № 56, 15 մարտի: № 62, 22 մարտի: № 63, 25 մարտի: № 64, 29 մարտի: № 67, 1 ապրիլի: № 72, 7 ապր.: № 77, 14 ապր.: № 83, 21 ապր.: № 95, 6 մայիսի: № 96, 8 մայ.: № 101, 13 մայ.: № 113, 27 մայ.: № 130, 17 յունիսի: № 132, 20 յուն.: № 135, 23 յուն.: № 136, 24 յուն.: № 137, 26 յուն.: № 143, 4 յուլիսի: № 150, 12 յուլ.: № 157, 20 յուլ.: № 158, 21 յուլ.: № 159, 22 յուլ.: № 162, 26 յուլ.: № 163, 27 յուլ.: № 168, 2 օգոստոսի: № 170, 4 օգոս.: № 171, 5 օգոս.: № 172, 7 օգոս.: № 176, 11 օգոս.: № 177, 12 օգոս.: № 199, 8 սեպտեմբերի: № 212, 26 սեպտ.: № 213, 27 սեպտ.: **1913**, № 15, 22 յունվարի: № 16, 23 յուն.: № 17, 24 յուն.: № 19, 26 յուն.: № 20, 27 յուն.: № 26, 3 փետրվարի: № 28, 6 փետր.: № 29, 7 փետր.: № 30, 8 փետր.: № 31, 9 փետր.: № 32, 10 փետր.: № 33, 12 փետր.: № 36, 16 փետր.: № 37, 17 փետր.: № 38, 19 փետր.: № 50, 7 մարտի: № 51, 8 մարտի: № 52, 9 մարտի: № 53, 10 մարտի: № 58, 16 մարտի: № 59, 17 մարտի: № 60, 19 մարտի: № 61, 20 մարտի: № 70, 30 մարտի: № 71, 2 ապրիլի: № 72, 3 ապր.: № 73, 4 ապր.: № 74, 5 ապր.: № 75, 6 ապր.: № 76, 7 ապր.: № 78, 10 ապր.: № 84, 21 ապր.: № 85, 23 ապր.: № 86, 24 ապր.: № 88, 25 ապր.: № 89, 27 ապր.: № 90, 28 ապրիլի: № 94, 3 մայիսի: № 96, 5 մայ.: № 100, 10 մայ.: № 101, 11 մայ.: № 113, 26 մայ.: № 114, 28 մայ.: № 116, 30 մայ.: № 118, 1 յունիսի: № 119, 2 յուն.: № 136, 23 յուն.: № 138, 26 յուն.: № 141, 29 յուն.: № 144, 3 յուլիսի: № 146, 6 յուլ.: № 147, 7 յուլ.: № 149, 10 յուլ.: № 150, 11 յուլ.: № 169, 1 օգոստոսի: № 172, 7 օգոս.: № 174, 9 օգոս.: № 176, 11 օգոս.: № 177, 13 օգոս.: № 186, 24 օգոս.: № 187, 25 օգոս.: № 188, 27 օգոս.: № 191, 31 օգոս.: № 192, 1 սեպտեմբերի: № 198, 8 սեպտ.: № 199, 10 սեպտ.: № 204, 15 սեպտ.: № 220, 5 հոկտեմբերի: № 221, 6 հոկտ.: № 222, 8 հոկտ.: № 229, 16 հոկտ.: № 230, 17 հոկտ.: № 231, 18 հոկտ.: № 232, 19 հոկտ.: № 233, 20 հոկտ.: № 234, 22 հոկտ.: № 235, 23 հոկտ.: № 236, 24 հոկտ.: № 237, 25 հոկտ.: № 238, 26 հոկտ.: № 239, 27 հոկտ.: № 240, 29 հոկտ.: № 241, 30 հոկտ.: № 242, 31 հոկտ.: № 243, 1 նոյեմբերի: № 244, 2 նոյ.: № 245, 3 նոյ.: № 246, 5 նոյ.: № 247, 6 նոյ.: № 248, 7 նոյ.: № 251, 10 նոյ.: № 254, 14 նոյ.: № 255, 15 նոյ.: № 256, 16 նոյ.: № 257, 17 նոյ.: № 258, 19 նոյ.: № 260, 21 նոյ.: № 261, 23 նոյ.: № 262, 24 նոյ.: № 263, 26 նոյ.: № 265, 28 նոյ.: № 266, 29 նոյ.: № 267, 30 նոյ.: № 268, 1 դեկտեմբերի: № 278, 14 դեկտ.: № 279, 15 դեկտ.: № 282, 19 դեկտ.: № 284, 21 դեկտ.: № 285, 22 դեկտ.: № 293, 29 դեկտ.: **1914**, № 1, 1 յունվարի: № 4, 9 յուն.: № 22, 31 յուն.: № 23, 1 փետրվարի: № 24, 2 փետր.: № 28, 6 փետր.: № 29, 8 փետր.: № 30, 9 փետր.: № 31, 11 փետր.: № 34, 16 փետր.: № 35, 16 փետր.: № 40, 23 փետր.: № 43, 27 փետր.: № 44, 28 փետր.: № 45, 1 մարտի: № 46, 2 մարտի: № 52, 9 մարտի: № 53, 11 մարտի: № 69, 30 մարտի: № 73, 6 ապրիլի: № 74, 10 ապր.: № 76, 12 ապր.: № 82, 19 ապր.: № 83, 20 ապր.: № 93, 2 մայիսի: № 97, 7 մայ.: № 99, 9 մայ.: № 100, 10 մայ.: № 101, 11 մայ.: № 117, 31 մայ.: № 118, 1 յունիսի: № 129, 15 յուն.: № 130, 17 յուն.: № 131, 18 յուն.: № 132, 19 յուն.: № 134, 21 յուն.: № 138, 26 յուն.: № 148, 9 յուլիսի: № 160, 24 յուլ.: № 162, 26 յուլ.: № 163, 27 յուլ.: № 174, 9 օգոստոսի: № 197, 6 սեպտեմբերի: № 198, 7 սեպտ.: № 213, 25 սեպտ.: № 214, 26 սեպտ.: № 231, 14 հոկտեմբերի: № 235, 18 հոկտ.: № 238, 22 հոկտ.: № 239, 23 հոկտ.: № 245, 25 հոկտ.: № 242, 26 հոկտ.: № 243, 28 հոկտ.: № 247, 1 նոյեմբերի: № 248, 2 նոյ.: № 261, 18 նոյ.: № 266, 25 նոյ.: № 276, 6 դեկտ.: № 277, 7 դեկտ.: № 295, 28 դեկտ.: **1915**, № 1, 1 յունվարի: № 12, 20 յուն.: № 26, 6 փետրվարի: № 27, 7 փետր.: № 29, 10 փետր.: № 45, 1 մարտի: № 50, 7 մարտի: № 54, 13 մարտի: № 56, 15 մարտի: № 58, 18 մարտի: № 64, 29 մարտի: № 69, 4 ապրիլի: № 80, 18 ապր.: № 82, 21 ապր.: № 86, 25 ապր.: № 93, 5 մայիսի: № 94, 6 մայ.: № 96, 8 մայ.: № 97, 9 մայ.: № 99, 12 մայ.: № 103, 16 մայ.: № 106, 20 մայ.: № 108, 19 մայ.: № 115, 30 մայ.: № 144, 5 յուլիսի: № 158, 22 յուլ.: № 162, 26 յուլ.: № 163, 28 յուլ.: № 179, 15 օգոստոսի: № 181, 19 օգոս.: № 188, 27 օգոս.: № 191, 30 օգոս.: № 205, 19 սեպտեմբերի: № 211, 26 սեպտ.: № 212, 27 սեպտ.: № 213, 29 սեպտ.: № 214, 30 սեպտ.: № 249, 10 նոյեմբերի: № 259, 21 նոյ.: № 264, 28 նոյ.: № 266, 2 դեկտեմբերի: № 269, 5 դեկտ.: № 281, 19 դեկտ.: № 287, 26 դեկտ.: № 289, 29 դեկտ.: **1916**, № 2, 3 յունվարի: № 4, 9 յուն.: № 5, 10 յուն.: № 8, 15 յուն.: № 9, 16 յուն.: № 10, 17 յուն.: № 15, 23 յուն.: № 17, 26 յուն.: № 20, 29 յուն.: № 21, 30 յուն.: № 27, 6 փետրվարի: № 28, 7 փետր.: № 29, 9 փետր.: № 35, 16 փետր.: № 40, 23 փետր.: № 74, 3 ապրիլի: № 79, 14 ապր.: № 81, 16 ապր.: № 82, 17 ապր.: № 83, 19 ապր.: № 84, 20 ապր.: № 89, 26 ապր.: № 91, 28 ապր.: № 93, 30 ապր.: № 94, 1 մայիսի: № 99, 7 մայ.: № 100, 8 մայ.: № 105, 14 մայ.: № 106, 15 մայ.: № 108, 18 մայ.: № 109, 19 մայ.: № 110, 21 մայ.: № 111, 22 մայ.: № 114, 26 մայ.: № 115, 27 մայ.: № 116, 28 մայ.: № 117, 29 մայ.: № 118, 31 մայ.: № 122, 4 յունիսի: № 124, 7 յուն.: № 144, 2 յուլիսի: № 145, 3 յուլ.: № 148, 7 յուլ.: № 157, 17 յուլ.: № 161, 23 յուլ.: № 163, 26 յուլ.: № 164, 27 յուլ.: № 166, 29 յուլ.: № 168, 31 յուլ.: № 170, 3 օգոստոսի: № 172, 5 օգոս.: № 173, 6 օգոս.: № 174, 7 օգոս.: № 176, 10 օգոս.: № 179, 13 օգոս.: № 185, 21 օգոս.: № 193, 31 օգոս.: № 194, 1 սեպտեմբերի: № 235, 21 հոկտեմբերի: № 255, 13 նոյ.: № 265, 26 նոյ.: № 267, 29 նոյ.: № 269, 1 դեկտեմբերի: **1917**, № 1, 1 յունվարի:

№ 2, 3 յուն.: № 4, 6 յուն.: № 8, 13 յուն.: № 9, 15 յուն.: № 10, 17 յուն.: № 11, 18 յուն.: № 15, 22 յուն.: № 27, 5 փետրվարի: № 28, 7 փետր.: № 30, 9 փետր.: № 31, 11 փետր.: № 35, 15 փետր.: № 36, 19 փետր.: № 37, 21 փետր.: № 40, 24 փետր.: № 41, 25 փետր.: № 42, 26 փետր.: № 45, 2 մարտի: № 46, 3 մարտի: № 47, 4 մարտի: № 48, 5 մարտի: № 54, 12 մարտի: № 56, 15 մարտի: № 58, 17 մարտի: № 59, 18 մարտի: № 60, 21 մարտի: № 68, 2 ապրիլի: № 69, 6 ապր.: № 70, 7 ապր.: № 71, 9 ապր.: № 81, 22 ապր.: № 82, 23 ապր.: № 87, 29 ապր.: № 88, 30 ապր.: № 90, 3 մայիսի: № 91, 4 մայ.: № 98, 13 մայ.: № 99, 14 մայ.: № 105, 21 մայիսի: № 106, 23 մայ.: № 108, 25 մայ.: № 120, 9 յունիսի: № 121, 10 յուն.: № 125, 15 յուն.: № 127, 17 յուն.: № 132, 28 յուն.: № 134, 1 յուլիսի: № 135, 2 յուլ.: № 136, 4 յուլ.: № 138, 6 յուլ.: № 140, 8 յուլ.: № 141, 9 յուլ.: № 146, 16 յուլ.: № 152, 23 յուլ.: № 159, 1 օգոստոսի: № 160, 2 օգոս.: № 162, 4 օգոս.: № 163, 5 օգոս.: № 164, 6 օգոս.: № 170, 13 օգոս.: № 171, 16 օգոս.: № 174, 19 օգոս.: № 175, 20 օգոս.: № 183, 27 օգոս.: № 197, 17 սեպտեմբերի: № 202, 24 սեպտ.: № 206, 29 սեպտ.: № 207, 30 սեպտ.: № 211, 3 հոկտեմբերի: № 214, 8 հոկտ.: № 216, 11 հոկտ.: № 217, 12 հոկտ.: № 221, 18 հոկտ.: № 222, 19 հոկտ.: № 224, 21 հոկտ.: № 226, 24 հոկտ.: № 232, 1 նոյեմբերի: № 233, 2 նոյ.: № 244, 15 նոյ.: № 245, 16 նոյ.: № 247, 18 նոյ.: № 252, 25 նոյ.: № 253, 26 նոյ.: № 255, 29 նոյ.: № 257, 2 դեկտեմբերի: № 260, 13 դեկտ.: № 264, 17 դեկտ.: № 267, 21 դեկտ.: № 274, 29 դեկտ.: № 275, 30 դեկտ.: **1918**, № 1, 3 յունվարի: № 2, 4 յուն.: № 13, 20 յուն.: № 19, 27 յուն.: № 20, 28 յուն.: № 24, 2 փետրվարի: № 25, 3 փետր.: № 28, 7 փետր.: № 30, 9 փետր.: № 31, 11 փետր.: № 34, 16 փետր.: № 35, 17 փետր.: № 39, 22 փետր.: № 40, 23 փետր.: № 41, 24 փետր.: № 44, 1 մարտի: № 49, 8 մարտի: № 51, 10 մարտի: № 52, 11 մարտի: № 57, 17 մարտի: № 66, 29 մարտի: № 67, 30 մարտի: № 68, 31 մարտի: № 69, 1 ապրիլի: № 73, 6 ապր.: № 74, 7 ապր.: № 84, 9 մայիսի: № 86, 12 մայ.: № 93, 19 մայ.: № 107, 8 յունիսի: № 108, 9 յուն.: № 110, 12 յուն.: № 111, 13 յուն.: № 121, 26 յուն.: № 122, 27 յուն.: № 125, 30 յուն.: № 131, 9 յուլիսի: № 132, 10 յուլ.: № 133, 11 յուլ.: № 134, 12 յուլ.: № 135, 13 յուլ.: № 136, 14 յուլ.: № 159, 14 օգոստոսի: № 160, 15 օգոս.: № 228, 7 նոյեմբերի: № 230, 9 նոյ.: № 231, 10 նոյ.: № 237, 17 նոյ.: № 244, 26 նոյ.: № 245, 27 նոյ.: № 246, 28 նոյ.: № 250, 3 դեկտեմբերի: № 251, 4 դեկտ.: **1919**, № 1, 1 յունվարի: № 2, 3 յուն.: № 3, 4 յուն.: № 4, 5 յուն.: № 5, 7 յուն.: № 6, 9 յուն.: № 8, 11 յուն.: № 9, 12 յուն.: № 13, 17 յուն.: № 14, 19 յուն.: № 16, 23 յուն.: № 17, 24 յուն.: № 18, 25 յուն.: № 19, 26 յուն.: № 23, 31 յուն.: № 24, 1 փետրվարի: № 25, 2 փետր.: № 36, 15 փետր.: № 39, 19 փետր.: № 42, 22 փետր.: № 43, 23 փետր.: № 45, 27 փետր.: № 52, 8 մարտի: № 55, 12 մարտի: № 57, 15 մարտի: № 65, 26 մարտի: № 67, 27 մարտի: **1920**, № 25, 30 մայիսի: № 52, 6 յուլիսի: № 53, 8 յուլ.: № 54, 11 յուլ.: № 59, 25 յուլ.: № 67, 10 օգոստոսի: № 70, 13 օգոս.: № 73, 18 օգոս.: № 89, 14 սեպտեմբերի: № 114, 16 հոկտ.: № 125, 2 նոյեմբերի: № 149, 30 նոյ.: № 153, 4 դեկտեմբերի: № 154, 5 դեկտ.: № 170, 30 դեկտ.: **1921**, № 27, 6 փետրվարի: № 28, 8 փետր.: № 30, 10 փետր.: № 32, 12 փետր.: № 33, 13 փետր.: № 35, 16 փետր.: № 36, 17 փետր.: № 37, 18 փետր.:
 «Սուրճ», **1895**, № 7, յուլիս:
 «Յառաջ», **1919**, № 2, 14 յունվարի: № 3, 15 յուն.: № 5, 17 յուն.: № 6, 18 յուն.: № 7, 22 յուն.: № 8, 23 յուն.: № 9, 24 յուն.: № 10, 25 յուն.: № 11, 26 յուն.: № 12, 28 յուն.: № 13, 29 յուն.: № 14, 30 յուն.: № 15, 31 յուն.: № 18, 4 փետր.: № 19, 5 փետր.: № 20, 6 փետր.: № 22, 8 փետր.: № 23, 9 փետր.: № 24, 11 փետր.: № 25, 12 փետր.: № 27, 14 փետր.: № 28, 15 փետր.: № 29, 16 փետր.: № 30, 18 փետր.: № 31, 19 փետր.: № 32, 20 փետր.: № 33, 21 փետր.: № 34, 22 փետր.: № 35, 23 փետր.: № 37, 27 փետր.: № 38, 1 մարտի: № 39, 2 մարտի: № 40, 4 մարտի: № 44, 8 մարտի: № 45, 9 մարտի: № 46, 11 մարտի:
 «Յուշարար», **1907**, № 2, 22 փետրարի: № 3, 18 մարտի: № 9, 28 հոկտեմբերի: № 11, 9 դեկտեմբերի: **1908**, № 13, 6 յունվարի: **1909**, № 13, 12 յուլիսի:
 «Նոր աշխատար» (Թիֆլիս), **1919**, № 136, 10 յուլիսի: № 138, 13 յուլ.: № 144, 20 յուլ.: № 145, 22 յուլ.: № 146, 23 յուլ.: № 147, 24 յուլ.: № 181, 3 սեպտեմբերի: № 182, 4 սեպտ.: № 183, 5 սեպտ.: № 184, 6 սեպտ.: № 185, 7 սեպտ.: № 188, 11 սեպտ.: № 189, 12 սեպտ.: № 190, 13 սեպտ.: **1920**, № 6, 8 ապրիլի: № 11, 17 ապր.: № 15, 22 ապր.: № 18, 25 ապր.: № 19, 27 ապր.: № 22, 30 ապր.: № 23, 1 մայիսի: № 26, 6 մայ.: № 37, 19 մայ.: № 40, 23 մայ.: № 41, 25 մայ.: № 44, 30 մայ.: № 45, 1 յունիսի: № 48, 5 յուն.: № 49, 6 յուն.: № 50, 8 յուն.: № 51, 9 յուն.: № 53, 11 յուն.: № 54, 12 յուն.: № 56, 15 յուն.: № 59, 18 յուն.: № 61, 20 յուն.: № 70, 1 յուլիսի: № 77, 11 յուլ.: № 82, 17 յուլ.: № 83, 18 յուլ.: № 85, 22 յուլ.: № 88, 25 յուլ.: № 94, 1 օգոստոսի: № 95, 3 օգոս.: № 97, 5 օգոս.: № 101, 10 օգոս.: № 102, 11 օգոս.: № 104, 13 օգոս.: № 105, 14 օգոս.: № 113, 24 օգոս.: № 114, 25 օգոս.: № 115, 26 օգոս.: № 118, 29 օգոս.:
 «Սոր-Գար», **1884**, № 197, 4 դեկտեմբերի: **1888**, № 64, 28 ապրիլի: № 65, 30 ապր.: № 66, 3 մայիսի: № 196, 23 նոյեմբերի: **1891**, № 87, 25 մայիսի: № 88, 28 մայ.: **1892**, № 102, 16 յունիսի: **1894**, № 36, 1 մարտի: № 39, 4 մարտի: № 66, 23 ապրիլի: № 67, 26 ապր.: № 114, 29 յունիսի: № 115, 30 յուն.: № 116, 1 յուլիսի: № 152, 15 սեպտեմբերի: № 154, 18 սեպտ.: № 168, 11 հոկտեմբերի: № 173, 18 հոկտ.: № 217, 20 դեկտեմբերի: **1895**, № 36, 1 մարտի: № 39, 4 մարտի: № 69, 22 ապրիլի: № 114, 29 յունիսի: № 115, 30 յուն.: № 116, 1 յուլիսի: № 160, 5 սեպտեմբերի: № 162, 7 սեպտ.: № 163, 8 սեպտ.: № 200, 11 նոյեմբերի: № 204, 18 նոյ.: № 213, 2 դեկտեմբերի: **1896**, № 50, 19 մարտի: № 64, 12 ապրիլի: № 65, 13

ապր.: № 154, 31 օգոստոսի: № 173, 1 հոկտեմբերի: **1898**, № 40, 6 մարտի: № 69, 25 ապրիլի: № 73, 1 մայիսի: № 83, 16 մայ.: № 100, 10 յունիսի: № 150, 21 օգոստոսի: № 166, 16 սեպտեմբերի: № 172, 24 սեպտ.: № 173, 25 սեպտ.: № 174, 26 սեպտ.: № 178, 3 հոկտեմբերի: № 201, 5 նոյեմբերի: № 227, 11 դեկտեմբերի: **1899**, № 36, 27 փետրարի: № 37, 2 մարտի: № 47, 16 մարտի: № 142, 24 օգոստոսի: № 174, 9 հոկտեմբերի: № 211, 1 դեկտեմբերի: № 212, 2 դեկտ.: № 215, 7 դեկտ.: № 223, 17 դեկտ.: **1900**, № 17, 28 յունվարի: № 18, 29 յուն.: № 52, 18 մարտի: № 66, 8 ապրիլի: № 180, 7 հոկտեմբերի: № 211, 21 նոյեմբերի: **1901**, № 97, 13 յունիսի: № 144, 19 սեպտեմբերի: № 146, 22 սեպտ.: № 175, 23 նոյեմբերի: № 183, 4 դեկտեմբերի: **1902**, № 12, 22 յունվարի: № 26, 12 փետրարի: № 33, 23 փետր.: № 38, 2 մարտի: № 79, 22 մայիսի: № 80, 23 մայ.: № 87, 5 յունիսի: № 120, 5 սեպտեմբերի: № 121, 6 սեպտ.: № 122, 7 սեպտ.: № 157, 29 հոկտեմբերի: № 174, 21 նոյեմբերի: № 268, 4 դեկտեմբերի: **1903**, № 112, 27 յունիսի: № 113, 28 յուն.: № 121, 10 յուլիսի: № 122, 11 յուլ.: № 123, 12 յուլ.: № 134, 1 օգոստոսի: № 135, 2 օգոս.: № 162, 12 սեպտ.: № 163, 13 սեպտ.: № 183, 14 հոկտեմբերի: № 202, 11 նոյ.: № 203, 12 նոյ.: № 207, 18 նոյ.: № 212, 25 նոյ.: № 213, 26 նոյ.: № 216, 29 նոյ.: **1905**, № 1, 3 յուլիսի: № 29, 11 հոկտեմբերի: № 41, 5 նոյեմբերի:
 «Պղնձաքար», **1929**, № 1, 1 հունվարի: № 16, 6 հուն.: № 18, 24 հուն.: № 20, 26 հուն.: № 21, 27 հուն.: № 28, 25 փետրվարի: № 49, 2 մարտի: № 50, 3 մարտի: № 51, 5 մարտի: № 52, 6 մարտի: № 53, 7 մարտի: № 58, 14 մարտի: № 71, 30 մարտի:
 «Սուրհանդակ» (Թիֆլիս), **1911**, № 223, 21 հունվարի:
 «Վան-Տոսպ», **1917**, № 34, 20 օգոստոսի:
 «Վասակ» (Թիֆլիս), **1907**, № 6, 27 նոյեմբերի: № 8, 29 նոյ.: № 32, 27 դեկտեմբերի: **1908**, № 23: № 34: № 122:
 «Վրաստան», **1988**, 25 հունիսի: **1928**, 31 հոկտեմբերի: № 95-96, 28 նոյեմբերի: **2005**, № 73-74, 17 սեպտեմբերի: **2013**, 4 հոկտեմբերի:
 «Տարազ», **1890**, № 2, փետրար: **1896**, № 14, 14 ապրիլի: **1918**, № 3-6, մարտ-յունիս:
 «Փայլակ» (Թիֆլիս), **1907**, № 13, 27 ապրիլի: № 20, 6 մայիսի: № 23, 10 մայ.:
 «Ֆիլմ», **1990**, № 5, 20-28 փետրվարի:
 Բուսերեմ
 Армянский вестник, **1916**, № 30, 21 августа.
 Вечерний Тбилиси, **1936**, № 8, № 68, 20 марта: № 73, 26 марта: № 183, 1 декабря. **1986**, № 147, 27 июня. **1987**, № 81: № 109, 12 мая: № 137, 13 июня: № 145, 24 июня: № 157, 8 июля. № 161, 13 июля: № 162, 14 июля: № 163, 16 июля: № 164, 17 июля: № 165, 18 июля: № 166, 20 июля.
 Возрождение, **1920**, № 52, 5 марта: № 140.
 Голос Армении, **2001**, № 15, 20 февраля.
 Закавказье, **1911**, № 143, 28 июня. **1912**, № 24, 29 января.
 Заря востока, **1922**, 18 апреля: № 95, 10 октября: № 96, 11 октября: № 122, 11 ноября: № 131, 22 ноября: № 132, 23 ноября: № 140, 2 декабря: № 142, 5 декабря: № 152, 16 декабря: № 155, 20 декабря: № 156, 21 декабря: № 161, 27 декабря. **1923**, № 15, 21 января: № 24, 2 февраля: № 51, 6 марта: № 52, 7 марта: № 59, 16 марта: № 65, 23 марта: № 69, 28 марта: № 79, 8 апреля: № 83, 14 апреля: № 99, 4 мая: № 136, 16 июня: № 137, 17 июня: № 138, 19 июня: № 147, 29 июня: № 157, 11 июля: № 254, 3 ноября. **1924**, № 477, 16 февраля: № 481, 19 января: № 500, 10 февраля: № 505, 16 февраля: № 506, 17 февраля: № 511, 23 февраля: № 516, 1 марта: № 523, 9 марта: № 533, 23 марта: № 534, 25 марта: № 541, 3 апреля: № 547, 10 апреля: № 551, 15 апреля: № 558, 23 апреля: № 584, 24 мая: № 604, 18 июня: № 605: № 616, 29 июня: № 628, 18 июля: № 647, 10 августа: № 649, 13 августа: № 650, 14 августа: № 663, 29 августа: № 665, 31 августа: № 700, 11 октября: № 712, 25 октября: № 728, 14 ноября: № 741, 30 ноября: № 745, 5 декабря: № 750, 11 декабря: № 752, 13 декабря: № 755, 17 декабря: № 756, 18 декабря: № 757, 19 декабря: № 758, 20 декабря: № 764, 24 декабря: № 765, 28 декабря. **1925**, № 786, 24 января: № 800, 10 февраля: № 821, 7 марта: № 822, 8 марта: № 826, 14 марта: № 829, 18 марта: № 942, 3 августа: № 943, 5 августа: № 973, 10 сентября. **1927**, № 1395, 4 февраля: № 1396, 5 февраля: № 1426, 15 марта: № 1429, 18 марта: № 1430, 20 марта: № 1436, 27 марта: № 1439, 30 марта: № 1449, 12 апреля: № 1452, 15 апреля: № 1453, 16 апреля: № 1455, 19 апреля: № 1459, 23 апреля: № 1461, 27 апреля: № 1482, 22 мая: № 1506, 19 июня: № 1513, 29 июня: № 1531, 20 июля: № 1534, 23 июля: № 1552, 13 августа: № 1581, 20 сентября: № 1585, 25 сентября: № 1594, 6 октября: № 1604, 18 октября: № 1610, 25 октября: № 1613, 28 октября: № 1614, 29 октября: № 1661, 25 декабря: № 1663, 28 декабря. **1928**, № 18, 22 января: № 31, 7 февраля: № 35, 11 февраля: № 36, 12 февраля: № 46, 24 февраля: № 48, 28 февраля: № 96, 26 апреля: № 140, 19 июня: № 142, 21 июня: № 183, 9 августа: № 198, 28 августа. **1929**, № 100, 5 мая: № 106, 14 мая: № 108, 16 мая: № 110, 18 мая: № 145, 28 июня: № 189, 20 августа: №

- 221, 26 სექტემბერი; № 222, 27 სექტემბერი; № 241, 19 ოქტომბერი; № 264, 17 ოქტომბერი; № 283, 10 დეკემბერი; № 284, 11 დეკემბერი; № 289, 17 დეკემბერი; № 294, 22 დეკემბერი; № 295, 24 დეკემბერი; № 296, 25 დეკემბერი. **1930**, № 6, 8 იანვარი; № 12, 15 იანვარი; № 13, 16 იანვარი; № 38, 13 თებერვალი; № 49, 24 თებერვალი; № 51, 26 თებერვალი; № 59, 6 მარტი; № 62, 9 მარტი; № 64, 11 მარტი; № 80, 28 მარტი; № 100, 17 აპრილი; № 101, 18 აპრილი; № 138, 27 მაისი; № 149, 7 ივნისი; № 156, 14 ივნისი; № 162, 20 ივნისი; № 214, 11 აგვისტო; № 245, 11 სექტემბერი; № 249, 15 სექტემბერი; № 264, 30 სექტემბერი; № 269, 5 ოქტომბერი; № 282, 18 ოქტომბერი; № 305, 12 ნოემბერი; № 307, 14 ნოემბერი; № 315, 22 ნოემბერი; № 332, 9 დეკემბერი; № 338, 15 დეკემბერი; № 342, 19 დეკემბერი; № 346, 23 დეკემბერი. **1931**, № 26, 27 იანვარი; № 47, 17 თებერვალი; № 49, 19 თებერვალი; № 72, 15 მარტი; № 78, 21 მარტი; № 113, 25 აპრილი; № 124, 8 მაისი; № 160, 13 ივნისი; № 212, 4 აგვისტო; № 214, 6 აგვისტო; № 238, 28 აგვისტო; № 240, 1 სექტემბერი; № 282, 13 ოქტომბერი; № 283, 14 ოქტომბერი. **1932**, № 11, 12 იანვარი; № 35, 11 თებერვალი; № 43, 21 თებერვალი; № 45, 23 თებერვალი; № 53, 4 მარტი; № 72, 27 მარტი; № 79, 4 აპრილი; № 84, 10 აპრილი; № 97, 26 აპრილი; № 104, 5 მაისი; № 106, 8 მაისი; № 129, 4 ივნისი; № 130, 5 ივნისი; № 135, 11 ივნისი; № 138, 15 ივნისი; № 164, 16 ივნისი; № 168, 21 ივნისი; № 177, 1 აგვისტო; № 192, 18 აგვისტო; № 222, 23 სექტემბერი; № 223, 24 სექტემბერი; № 230, 3 ოქტომბერი; № 235, 9 ოქტომბერი; № 242, 17 ოქტომბერი; № 248, 24 ოქტომბერი; № 296, 23 დეკემბერი. **1934**, № 14, 15 იანვარი; № 46, 22 თებერვალი; № 66, 18 მარტი; № 100, 29 აპრილი; № 101, 29 აპრილი; № 118, 22 მაისი; № 256, 3 ნოემბერი. **1937**, № 260, 14 ნოემბერი; № 262, 16 ნოემბერი. **1954**, № 267, 11 ნოემბერი. **2002**, № 20, 18-24 მაისი.
- კავკასი, **1856**, № 41, 27 მაისი. **1858**, № 23, 20 მარტი. **1889**, № 208, 8 აგვისტო. **1893**, № 85, 2 აპრილი; № 88, 5 აპრილი; № 227, 27 აგვისტო. **1894**, № 108, 25 აპრილი. **1895**, № 52, 25 თებერვალი; № 59, 14 მარტი; № 125, 14 მაისი; № 127, 16 მაისი; № 182, 12 ივნისი; № 183, 13 ივნისი; № 188, 18 ივნისი; № 189, 19 ივნისი; № 200, 30 ივნისი; № 234, 4 სექტემბერი. **1896**, № 99, 15 აპრილი; № 258, 29 სექტემბერი; № 274, 16 ოქტომბერი; № 300, 11 ნოემბერი. **1897**, № 325, 8 დეკემბერი. **1898**, № 130, 18 მაისი; № 201, 1 აგვისტო; № 215, 17 აგვისტო; № 222, 24 აგვისტო; № 243, 16 სექტემბერი; № 254, 27 სექტემბერი; № 258, 10 ოქტომბერი; № 326, 11 დეკემბერი. **1899**, № 184, 16 ივნისი; № 221, 24 აგვისტო; № 261, 6 ოქტომბერი; № 278, 23 ოქტომბერი; № 302, 16 ნოემბერი; № 339, 25 დეკემბერი. **1900**, № 154, 14 ივნისი; № 157, 17 ივნისი; № 158, 18 ივნისი; № 159, 19 ივნისი; № 160, 20 ივნისი; № 161, 21 ივნისი. **1901**, № 245, 18 სექტემბერი; № 246, 19 სექტემბერი; № 248, 21 სექტემბერი; № 309, 24 ნოემბერი; № 317, 1 დეკემბერი; 319, 3 დეკემბერი; № 320, 4 დეკემბერი; № 323, 8 დეკემბერი. **1902**, № 50, 22 თებერვალი; № 53, 26 თებერვალი; № 57, 2 მარტი; № 59, 4 მარტი; № 99, 14 აპრილი; № 134, 22 მაისი; № 237, 7 სექტემბერი; № 311, 24 ნოემბერი. **1903**, № 204, 2 აგვისტო; № 257, 2 სექტემბერი; № 266, 8 ოქტომბერი. **1904**, № 28, 30 იანვარი; № 38, 11 თებერვალი; № 40, 13 თებერვალი; № 41, 14 თებერვალი; № 42, 15 თებერვალი; № 106, 23 აპრილი; № 107, 24 აპრილი; № 108, 25 აპრილი; № 148, 6 ივნისი; № 300, 10 ნოემბერი. **1905**, № 27, 29 იანვარი; № 30, 1 თებერვალი; № 104, 26 აპრილი; № 170, 9 ივნისი. **1906**, № 241, 29 ოქტომბერი. **1909**, № 22, 28 იანვარი. **1910**, № 5, 8 იანვარი; № 83, 13 აპრილი; № 84, 14 აპრილი; № 85, 15 აპრილი; № 86, 16 აპრილი; № 89, 22 აპრილი; № 93, 27 აპრილი; № 137, 19 ივნისი; № 138, 20 ივნისი; № 206, 11 სექტემბერი; № 207, 12 სექტემბერი. **1911**, № 16, 21 იანვარი; № 84, 16 აპრილი; № 85, 17 აპრილი. **1912**, № 24, 29 იანვარი; № 25, 31 იანვარი; № 65, 18 მარტი; № 67, 21 მარტი; № 69, 23 მარტი; № 280, 11 დეკემბერი; № 281, 12 დეკემბერი; № 282, 13 დეკემბერი. **1913**, № 35, 12 თებერვალი; № 237, 18 ოქტომბერი. **1914**, № 122, 1 ივნისი; № 136, 18 ივნისი. **1916**, № 52, 6 მარტი; № 267, 29 ნოემბერი.
- კავკასიური სიტყვათა, **1914**, № 26, 16 ოქტომბერი; № 27, 17 ოქტომბერი; № 37, 28 ოქტომბერი; № 38, 16 თებერვალი; № 75, 12 დეკემბერი. **1915**, № 84, 15 აპრილი. **1916**, № 113, 21 მაისი; № 114, 22 მაისი; № 148, 3 ივნისი; № 149, 5 ივნისი; № 260, 24 ნოემბერი; № 264, 29 ნოემბერი; № 269, 4 დეკემბერი; № 270, 6 დეკემბერი. **1917**, № 279, 16 დეკემბერი.
- Новое обозрение, **1888**, № 1561, 29 ივნისი. **1891**, № 2426, 10 იანვარი. **1893**, № 3202, 20 აპრილი; № 3325, 27 აგვისტო. **1894**, № 3549, 26 აპრილი. **1895**, № 3969, 19 ივნისი. **1898**, № 4918, 29 აპრილი; № 5046, 13 სექტემბერი. **1902**, № 5930, 10 იანვარი. **1903**, № 6355, 2 აპრილი. **1904**, № 6782, 26 აგვისტო. **1905**, № 221, 26 ოქტომბერი.
- Правда Грузии, **1920**, 1 თებერვალი. **1922**, № 391, 22 ივნისი; № 392, 23 ივნისი.
- Слово, **1920**, № 212, 18 სექტემბერი; № 262, 17 ნოემბერი; № 263, 18 ნოემბერი.
- Тифлисский листок, **1878**, № 192. **1890**, № 110, 15 მაისი; № 195, 26 აგვისტო; № 207, 11 სექტემბერი. **1891**, № 260, 20 ნოემბერი. **1893**, № 197, 27 აგვისტო. **1894**, № 22; № 36; 39; № 72, 3 აპრილი; № 110, 18 მაისი; 22 მაისი; № 128. **1895**, № 47, 26 თებერვალი; № 51, 3 მარტი. № 109, 14 მაისი; № 149, 2 ივნისი. **1896**, № 82, 6 აპრილი; № 101, 2 მაისი; № 170, 23 ივნისი; № 227, 29 სექტემბერი. **1897**, № 96, 24 აპრილი; № 145; № 164. **1899**, № 115, 20 მაისი. **1900**, № 69, 23 მარტი; № 138, 13 ივნისი; № 145, 19 ივნისი; № 150, 27 ივნისი; № 265, 11 ნოემბერი. **1901**, № 136, 12 ივნისი. **1902**, № 62, 14 მარტი. **1903**, № 8, 11 იანვარი; № 29, 5 თებერვალი; № 50, 1 მარტი; № 62, 15 მარტი; № 76, 2 აპრილი; № 118, 23 მაისი; № 125, 31 მაისი; № 129, 5 ივნისი; № 149, 27 ივნისი; № 191, 23 აგვისტო; № 206, 10 სექტემბერი; № 228, 3 ოქტომბერი; № 233, 13 ოქტომბერი. **1904**, № 26, 30 იანვარი; № 80, 6 აპრილი; № 122, 25 მაისი; № 133, 6 ივნისი; № 144, 19 ივნისი. **1905**, № 28, 17 თებერვალი; № 65, 2 აპრილი; № 87, 30 აპრილი; № 178, 1 სექტემბერი. **1907**, № 4, 6 იანვარი; № 6, 10 იანვარი; № 23, 28 იანვარი; № 52, 7 მარტი; № 54, 9 მარტი; № 75, 3 აპრილი; № 112, 10 აპრილი; № 121, 10 ივნისი; № 206; № 217, 10 ოქტომბერი; № 223. **1908**, № 76, 29 მარტი; № 132, 11 ივნისი; № 181, 5 სექტემბერი; № 238, 14 ნოემბერი. **1909**, № 45, 26 თებერვალი; № 48, 1 მარტი; № 91, 24 აპრილი; № 124, 2 ივნისი; № 142, 25 ივნისი; № 143, 26 ივნისი; № 164, 22 ივნისი; № 186, 19 აგვისტო; № 203, 9 სექტემბერი; № 222, 30 სექტემბერი; № 265, 26 ნოემბერი; № 267, 21 ნოემბერი; № 283, 10 დეკემბერი; № 289, 18 დეკემბერი. **1910**, № 5, 8 იანვარი; № 18, 23 იანვარი; № 53, 6 მარტი; № 74, 1 აპრილი; № 83, 11 აპრილი; № 85, 14 აპრილი; № 86, 15 აპრილი; № 87, 16 აპრილი; № 90, 22 აპრილი; № 119, 26 მაისი; № 135, 16 ივნისი; № 141, 23 ივნისი; № 175, 3 აგვისტო; № 183, 13 აგვისტო; № 184, 14 აგვისტო; № 201, 3 სექტემბერი; № 261, 15 ნოემბერი. **1911**, № 37, 16 თებერვალი; № 85, 16 აპრილი; № 219, 30 სექტემბერი; № 257, 15 იანვარი. **1912**, № 36, 14 თებერვალი; № 41, 19 თებერვალი; № 64, 17 მარტი; № 193, 24 აგვისტო; № 238, 20 ოქტომბერი; № 263, 18 ნოემბერი. **1913**, № 9, 11 იანვარი; № 36, 12 თებერვალი; № 39, 15 თებერვალი; № 74, 31 მარტი; № 75, 2 აპრილი; № 78, 5 აპრილი; № 123, 1 ივნისი; № 126, 6 ივნისი; № 155, 11 ივნისი; № 192, 25 აგვისტო; № 237, 19 ოქტომბერი; № 242, 25 ოქტომბერი; № 254, 9 ნოემბერი; № 268, 26 ნოემბერი.
- Рабочая правда, **1924**, № 184, 15 აგვისტო. **1927**, № 34, 12 თებერვალი.

ქართული

- მადლი, **1995**, № 10, 9 დეკემბერი
 რეზონანსი, **1999**, № 57, 3 მარტი
 მართალი გაზეთი, **2000**, 20 დეკემბერი
 დღის გაზეთი, **2001**, № 103, 9 მაისი
 თბილისი, **2001**, № 52, 12 მაისი
 ხვალისდელი დღე, **2002**, 16 ივნისი
 "ალია", **2007**, № 43, 17-18 აპრილი
 ახალი თაობა, **2007**, № 258, 19 სექტემბერი
 საქართველოს რესპუბლიკა, **2007**, № 183, 22 სექტემბერი
 არაპოლიტიკური გაზეთი, **2001**, 13-19 დეკემბერი
 ასავალ-დასავალი, **2005**, № 48, 28 ნოემბერი-4 დეკემბერი
 ლიბერალი, **2011**, № 69.
 ცნობის ფურცელი, **1896**, № 24; **1902**, № 1994; № 2021.
 საქართველო, **1920**, № 45, 28 თებერვალი
 კომუნისტი, **1933**, № 160, 14 ივნისი; 23 ივნისი.

ԱՆՁՆԱՆՈՒՆՆԵՐԻ ՑԱՆԿ

Ա
 Աբաղյանց Ջաբարյան Մինաս, վր. 1899 թ. 67
 Աբգարյանց Գալստյան Հովհաննես, վր. 1917 թ. 130
 Աբելյանց Ավետիքյան Կատարինե, վր. 1907 թ., խմբագիր 84
 Աբելյանց Ներսեսյան Անահիտ, վր. 1913 թ. 105
 Աբելյան Գաբրիել, վր. 1917 թ. 131
 Աբեսալոմյան Աննա, գեներալ-մայոր Հովսեփ Դրոյանյանցի (Կորգանյանց) կինը 74
 Աբեսալոմյանց Ստեփանյան Աբել, Կովկասյան հրաձգային օդային հրետանային շարժապահեստի հրամանատար, փոխգնդապետ, վր. 1904 թ. 75
 Աբելեաններ, հիշ. 1888 թ. 55
 Աբիլյանց Մինասյան Մինաս, վր. 1905 թ. 77
 Աբիլյանց Սողոմոնյան Աննա, վր. 1923 թ. 161
 Աբովյան Սիրանուշ, վր. 1926 թ. 166
 Աբովյանց Գևորգ, վր. 1918 թ. 135
 Աբովյանց Ներսես, Էջմիածնեցոց Սր. Գևորգ եկեղեցու ավագ քահանա, վր. 1909 թ. 92
 Աբովյանց Տեր-Բարսեղյան Համազասպ, վր. 1898 թ. 64
 Աբտալյան Պետրոսյան Սանդուխտ, վր. 1912 թ. 103
 Աբրահամ քահանա, դպիր, Կարապետ Տեր-Աբրահամյանի հայրը, հիշ. 1872 թ. 50
 Աբրահամյան Աշխեն, վր. 1926 թ. 167
 Աբրահամյանց (Աբրո) Դավթյան Աբրահամ տե՛ն Հագիր, գուսան
 Աբրահամյանց Ավետիքյան Հակոբ, վր. 1918 թ. 138
 Աբրահամյանց Գրիգոր, Հայ դերասանական խմբի անդամ, ծնվ. 1862 թ., վր. 1894 թ. 59
 Աբրահամյանց Թումանյան Սոֆյա, վր. 1924 թ. 164
 Աբրահամյանց Հարությունյան Խանում, վր. 1915 թ. 116
 Աբրահամյանց Հովսեփյան Բալխասնում, վր. 1906 թ., Նովյու բնակչուհի 80
 Աբրիկյանց Թարթյան Մարթա, վր. 1923 թ. 162
 Աբուլյանց Աստվածատուր, ավագ սարկավագ, Գևորգ քահանա Աբուլյանցի որդին, վր. 1899 թ. 67
 Աբուլյանց Գրիգորյան Արշակ, վր. 1903 թ. 73
 Աբուլյանց Գևորգ, 1899 թ. Խոջիվանքի վերատեսուչ քահանա, ավագ սարկավագ Աստվածատուր Աբուլյանցի հայրը 28, 67
 Աբուլյանց Մելքոնյան Գրիգոր, վր. 1913 թ. 109
 Աբուլյանց Սիմեոն, վր. 1902 թ. 71
 Ադամյան (Ադամաշվիլի), պահակ, վր. 1912 թ. 103
 Ադամյան-Ներսիսյան (Ներսիսեան) Թամարա (ծն.՝ օրիորդ Թամարա Ադամեան), Դաիթ Ներսիսեանի կինը, վր. 1889 թ. 56
 Ադամյանց Ալեքսեան Քայա, վր. 1907 թ. 84
 Ադամյանց Անտոնյան Կատարինե, վր. 1919 թ. 150
 Ադամյանց Գալստյան Ալեքսանդր, վր. 1920 թ. 154
 Ադամյանց Նիկողոսյան Գևորգ, վր. 1900 թ. 67
 Ադելյանյան Մկրտիչ, դերասան, վր. 1907 թ. 85
 Ադելյանյանց Գրիգորյան Գրիգոր, կաշվի առաջին գործարարի հիմնադիր, Կովկասյան կաշվի և քաղիքի արտադրությունների «Գ. Գ. Ադելյանյաններ» բաժնետիրական ընկերության հիմնադիր և վարչության նախագահ, վաճառականական խորհրդական, ծնվ. Մոսկվա, 1847 թ., վր. 1917 թ. 132
 Ադոնց Վանյան Փառանձեմ, վր. 1927 թ. 168
 Ազարյան Մարո, վր. 1919 թ. 148
 Ազարյան Սառա, վր. 1917 թ. 134
 Ազիզ Սիմեոն, Նիկոլ Դումանի ընկերը, վր. 1914 թ. 113
 Ազիզյանց Ալեքսանդրյան (Ալեյան) Հովհաննես, վր. 1879 թ. 51

Ազնավորյան Մարգար, վր. 1915 թ. 118
 Աբարեգյանց Հովակիմյան Սոֆյա, վր. 1909 թ. 93
 Աբարեգյանց Սահակյան Աբգար, վր. 1920 թ. 158
 Աբարեկյանց Հովհաննիսյան Բրաբրոն, վր. 1929 թ. 172
 Աբարեկյան-Մանուչարյանց Աննա, վր. 1927 թ. 169
 Աբարեկյանց Մելքոնյան Մինաս, վր. 1916 թ. 126
 Աբարեկյանց Տիգրանյան Հրանտիկ, վր. 1926 թ. 165
 Աբայանց Մ. Բ., վր. 1922 թ. 160
 Աբանասյան Դևոնդ, վր. 1919 թ. 151
 Աբանասյանց Միքայելյան Ներսես, վր. 1920 թ. 155
 Ալադադյանց (ծն.՝ Մելիքյանց) Ալեքսանդրյան Նինա, վր. 1924 թ. 163
 Ալադադյանց (ծն.՝ Միրիանյանց) Գրիգորյան Սոֆյա, վր. 1932 թ. 175
 Ալադոդարյան Հարություն, վարդապետ, Աննա Արտեմյան Պատկանյանցի հայրը, հիշ. 1912 թ. 102
 Ալավերդյանց Գևորգյան Եղիսաբեթ, վր. 1898 թ. 64
 Ալբերտյանց Նազարեթյան Մեղրակ, վր. 1895 թ. 60
 Ալեքսանդր III, ռուս կայսր 81
 Ալեքսանդր, Բարա Սանուկյան Ջանփոլադյանցի որդին, հիշ. 1916 թ. 125
 Ալեքսանդրյան Լազարյան Ջուրաբ, վր. 1910 թ. 97
 Ալեքսանդրյան Սարիբեկյան Արուսյակ, վր. 1915 թ. 119
 Ալեքսանդրյանց Կարապետյան Ալեքսանդր (Մաշիկ), վր. 1920 թ. 154
 Ալեքսանդրյանց Պողոսյան Իվան, Աղեքսանդրեան Պալիչ Իվան, սազանդար, վր. 1881 թ. 52
 Ալեքսան, հիշ. ԺԷ-ԺԸ դդ. 45
 Ալիբեկյան Գրիգորի Գեորգի, քիմիկոս, վր. 1928 թ. 171
 Ալիբեկյան Ժենյա, վր. 1918 թ. 136
 Ալիբեկյանց Գրիգորյան Հովհաննես, վր. 1918 թ. 138
 Ալիբեկյանց Գրիգորյան Միքայել, վր. 1918 թ. 136
 Ալիբեկյանց ճովհաննիսյան Գաբրիել, վր. 1895 թ. 61
 Ալիբեկյանց Հովհաննիսյան Պետրոս, վր. 1905 թ. 77
 Ալիխանյան-Կարաջյանց Գրիգորյան Սոֆյա, վր. 1930 թ. 174
 Ալիխանյան Միմոնի Իսահակ, ծնվ. Դուշեթ, 1876 թ., Հայաստանի և Վրաստանի ժողովրդական դերասան, վր. 1946 177
 Ալիխանյանց Ալեքսանդրյան Նադեժդա, Հայտիյաց բարեգործական ընկերության նախկին նախագահ, հասարակական գործիչ և բարեգործ, Տիֆլիսի քաղաքագլուխ Պողոս Իզմայիլյանցի թուրք, Կոստանդին Միքայելյան Ալիխանյանցի կինը, վր. 1913 թ. 109
 Ալիխանյանց Գրիգորյան Մելանյա, վր. 1912 թ. 101
 Ալիխանյանց Գևորգյան Ալեքսանդր, վր. 1915 թ. 119-120
 Ալիխանյանց Հակոբ (Արտաշես), Ներսիսյան դպրոցի ինգաբարձու, ուսուցիչ, Թիֆլիսի ուսուցչական միության կենտրոնական վարչության նախկին անդամ, վր. 1915 թ. 115
 Ալիխանյանց Միքայելյան Կոստանդին, Նադեժդա Ալեքսանդրյան Ալիխանյանցի ամուսինը, հիշ. 1913 թ. 109
 Ալիխանյանց Միքայելյան Հովհաննես (Իվան), վր. 1927 թ. 168
 Ալիխանյանց Մարգարյան Հովհաննես, վր. 1930 թ. 173

Ալիխանյանց Ուլուխանյան Մերգել, պալատական խորհրդական, վր. 1900 թ. 68
 Ալլահվերդյան Գևորգ, վր. 1917 թ. 130
 Ալլահվերդյանց Հովհաննիսյան Աստվածատուր, վր. 1927 թ. 170
 Ալլահյանց Գևորգյան Հարություն, Ալլահյանց Յարություն, ուսուցիչ, վր. 1900 թ. 68
 Ալլահյանց Երեմյան Աննա, վր. 1917 թ. 133
 Ալլահյանց Լազարյան Պետրոս, պետական խորհրդական, ճանապարհային հաղորդակցության ճարտարագետ, վր. 1912 թ. 101
 Ալմոյանց Օվաննիսյան Արիստիկ, վր. 1919 թ. 152
 Ալաշյան Մարիամ, վր. 1916 թ. 124
 Ալապատեկյանց Միքայել, մանկավարժ, թարգմանիչ, վր. 1888 թ., թելավեցի 56
 Ալասախյան Արամ, վր. 1919 թ. 148
 Ալավերդյանց Ալավերդյան Գևորգ, Ալավերդեանց Ալավերդեան Գեորգ, բժիշկ, բանասեր, պետական և հասարակական գործիչ, ՄայրաՆովայի երգերի առաջին հրատարակիչ, ծնվ. Թիֆլիս, 1818 թ., վր. 1861 թ. 49
 Ախտյան Միքայել, Հայաստանի գրողների միության անդամ, բանաստեղծ, ծնվ. 1938 թ., վր. 2016 թ. 178
 Ահարոնյան Արմենակ, վր. 1916 թ. 126
 Ահարոնյանց Ալեքսանդրյան Նինա, վր. 1924 թ. 164
 Ահարոնյանց Ահարոնյան Մովսես, բժիշկ Ավետիք Ահարոնյանցի հայրը, վր. 1906 թ. 82
 Ահարոնյանց Ավետիք, բժիշկ, Մովսես Ահարոնյան Ահարոնյանցի որդին, հիշ. 1906 թ. 82
 Ահարոնյանց Լուսարսբյան Եկատերինա, վր. 1897 թ. 63
 Ահարոնյանց Մովսեսյան Ավետիք, բժիշկ, վր. 1905 թ. 78
 Ահարոնյանց Օսեփյան Աղաջան, վր. 1908 թ. 89
 Աղաբաբ Հակոբ, մանկավարժ, մանկագիր, Բեժան Աղաբաբյանի որդին, ծնվ. Տիֆլիս, 1875 թ., վր. 1926 թ. 167
 Աղաբաբյան Բեժան, մանկավարժ և հայտնի մանկագիր Հակոբ Աղաբաբի հայրը, ծնվ. Կողբ, վր. 1926 թ. 167
 Աղաբաբյան Ռուբեն, ճարտարապետ 36
 Աղաբաբյանց Ավետյան Ելիզավետա, վր. 1929 թ. 172
 Աղաբաբյանց Մելիքսեթյան Վաղարշակ, վր. 1920 թ. 156
 Աղանյանց Բողղանովիչ Եփրեմ, բժիշկ, վր. 1910 թ., շուշեցի 96
 Աղամիրզյան Ալիսիս (Ավետ), վր. 1918 թ. 144
 Աղամիրզյանց Հովհաննիսյան Պողոս, վր. 1915 թ., վերինգուլիսցի 119
 Աղամիրզյան Երվանդ, վր. 1904 թ. 76
 Աղանյան Վարդուհի, վր. 1927 թ. 169
 Աղայան (Աղայեան) Դազարոս, մանկագիր, ծնվ. Բոլնիս-Խաչեն, 1840 թ., վր. 1911 թ. 98-99
 Աղայան (Փարսադանյան) Մաթևոս, դերասան, բանաստեղծ, Նինայի ամուսինը, ծնվ. Կարճևան, վր. 1932 թ. 165, 176
 Աղայանց Աբելյան Գևորգ (Գասապար), աշակերտ, վր. 1913 թ. 105
 Աղանյան Ն. 112
 Աղանյան Նվարդ, հիշ. 1909 թ. 90
 Աղանյանց Գյուտ, ավագ քահանա, Վանքի ավագ երեց, Կարոն շրջանի Հայրենակցական միության վարչության անդամ-գանձապահ, Ներսիսյան դպրոցի նախկին վաստակավոր ինգաբարձու և ուսուցիչ, Հայոց պատմական ու հնագիտական ընկերության հիմնադիր-անդամ և գանձապահ, Երվանդ Աղանյանցի և Վարդգես Գյուտյան Աղանյանի հայրը, վր. 1919 թ. 63, 112, 153
 Աղանյանց Գյուտյան Վաղարշ, վր. 1918 թ. 144

Աղանյանց Գյուտյան Վարդգես, բնագետ, Ն. Աղանյանի տպարանի երկրորդ հիմնադիր տնօրեն, ավագ քահանա Գյուտ Աղանյանցի որդին, վրձ. 1914 թ. 112

Աղանյանց Երվանդ, Պետերբուրգի Նիկողայոսյան արհեստագիտական դպրոցի ուսանող, Գյուտ քահանա Աղանյանցի որդին, վրձ. 1896 թ. 63

Աղաջանյան Իվանյան Անիշկա, վրձ. 1907 թ. 83

Աղաջանյանց Հակոբյան Շուշանիկ, վրձ. 1916 թ. 120

Աղասարեան, հիշ. Աղդաշ, 1888 թ. 55

Աղասյանց Գաբրիելյան Ալեքսեյ, վրձ. 1926 թ. 165

Աղասյանց Հովհաննիսյան Կոնստանդին (Կոստիկ), վրձ. 1920 թ. 154

Աղասյանց Հովհաննիսյան Հայկանուշ, հիշ. 1920 թ. 154

Աղասյանց Սահակյան Մարգարիտ, վրձ. 1920 թ. 154

Աղավետյանց Մելքոն, վրձ. 1915 թ. 120

Աղբաշյանց Հովհաննիսյան Դավիթ, մանուֆակտուրայի գլխավոր հիմնադիր, վրձ. 1919 թ. 153

Աղսախալյանց Թորոսյան Ավետիք, վրձ. 1926 թ. 166

Աճեմյանց Ավետիսյան Հարություն, «Մշակ» թերթի ցրիչ, վրձ. 1911 թ. 97

Ամատունի Սոֆյա, Թիֆլիսի Սբ. Ստեփանոս Կուսանաց վանքի միաբան, իշխանուհի, վրձ. 1913 թ. 104

Ամար 177

Ամբարդանյանց Հովհաննիսյան Մարիամ, վրձ. 1913 թ. 109

Ամբարդանյանց Սարգսյան Եգոր, բժիշկ, պետական խորհրդական, վրձ. 1898 թ. 64

Ամերիկյան Միլիորատ, դերասան, թատերական գործիչ, ծնվ. Շինուբան, 1843 թ., վրձ. 1879 թ. 51

Ամիրադյանց Իվանյան Աբել, վրձ. 1919 թ. 150

Ամիրադյանց Ռոստոմյան Բագրատ, վրձ. 1918 թ. 141

Ամիրբեգյան Սաբեմիկ, Ջորջտենի դպրոցի ուսուցչուհի, վրձ. 1910 թ. 95

Ամիրբեգյան Սիմոն, վրձ. 1919 թ. 150

Ամիրխանյանց Բաղդասարյան Գյուլադա, վրձ. 1916 թ. 128

Ամիրխանյանց Համբարձումյան Քալինկա, վրձ. 1919 թ. 150

Ամիրխանյանց Դազարյան Օլգա, Հովհաննես քահանայի կինը, վրձ. 1901 թ. 68

Ամիրյանց Եսայան Յագոն, վրձ. 1908 թ. 86

Ամիրջանյան Եփեմյա, վրձ. 1915 թ. 118

Ամիրջանյանց Հովսեփյան Սոֆյա, վրձ. 1919 թ. 148

Այդինյանց Կարապետյան Սյրտիչ Հաջի, վրձ. 1906 թ. 82

Այվազյան Հովակիմի Բագրատ, ծնվ. 1862 թ., վրձ. 1934 թ. 176

Այվազյանց Արտեմյան Ալեքսանդր, վրձ. 1919 թ. 153

Այվազյանց Գաբրիելյան Մինաս, վրձ. 1918 թ. 140

Այվազյանց Գրիգորյան Մարիամ, վրձ. 1910 թ. 97

Այվազյանց Գևորգյան Աշխեն, վրձ. 1920 թ. 156

Այվազյանց Մերկելիոսյան Գուրգենդուխտ, վրձ. 1920 թ. 157

Այվազյանց Ստեփան, վրձ. 1917 թ. 129

Այվազյանց Ստեփանյան Բագրատ, վրձ. 1915 թ., փայտափայտի 118

Անանյանց Գևորգյան Ալեքսանդր, վրձ. 1910 թ. 93

Անանյան Սարգսյան, վրձ. 1917 թ. 129

Անանով Դավիթ, հիշ. 1908 թ. 87

Անասյանց Աստվածատրյան Սարգիս (Խաբարյա), վաճառական, վրձ. 1911 թ. 97

Անդրանիկ, գորավար 122, 125

Անդրեասյանց Քրիստափորյան Գրիգոր, վրձ. 1932 թ. 175

Անդրեոլոստի, քանդակագործ, հիշ. 1898 թ. 54, 58

Անիյանց Կարապետյան Ստեփան, վրձ. 1907 թ. 83

Անիստյանց Սիմոնյան Խորեն, վրձ. 1920 թ. 158

Անտոնյան Արտեմի Եսայի, վրձ. 1934 թ. 176

Աշխեն, առաջին կարգի վաճառական Խոսրով Բաղդասյան Արզումանյանցի դուստրը, վրձ. 1899 թ. 66

Աշխենց Տիգրանյան Երվանդ, վրձ. 1906 թ. 81

Աշոտ Շախյան, եպիսկոպոս, Փեփեղ Շախյանի որդին, Հարություն քահանայի եղբայրը, հիշ. 1908 թ. 86

Աշրաֆյան Հերիքնագ, վրձ. 1917 թ. 130

Աշուղ Ջամալի տե ս Սյրտիչ Տալյան

Աշուղ Ջիվանի տե ս Ջիվանի

Աշուղբաբյանց Ստեփանյան Արամ (Արամա-յիս), վրձ. 1919 թ. 147

Ապաղյան Արշալույս, վրձ. 1920 թ. 155

Ապիրելյան Սոնյա, վրձ. 1918 թ. 144

Ապրիանյանց Օհաննեսյան Գրիգոր, վրձ. 1906 թ. 81

Առաքելյան (Առաքելեան) Համբարձում Շահիրի-ար, հրապարակախոս, վիպասան, խմբագիր, հասարակական գործիչ, Հայ Ժողովրդական կուսակցության պարագլուխներից, ծնվ. Շուշի, 1855 թ., վրձ. 1918 թ. 139-140

Առաքելյան Գաբրիել, քահանա, Սբ. Նշան եկեղեցու միաբան, Սոֆյա Հարությունյանի ամուսինը, հիշ. 1911 թ. 97

Առաքելյան Հակոբյան Կատարինե, վրձ. 1906 թ. 83

Առաքելյանց Գրիգորյան Սարգիս, վրձ. 1897 թ. 64

Առաքելյանց Գրիգորյան Օվաննա, վրձ. 1927 թ. 169

Առաքելյանց Եսայան Դավիթ, վրձ. 1910 թ. 94

Առաքելյանց Մուշեղ, վրձ. 1907 թ. 84

Առաքելյանց Հովհաննիսյան Աննա, վրձ. 1917 թ. 134

Առաքելյանց Հովհաննիսյան Վարվառե, վրձ. 1915 թ. 117

Առյուծյանց Ջախարյան Օլգա, վրձ. 1914 թ. 112

Առվանյանց Հակոբյան Թագուշ, աշակերտ, վրձ. 1906 թ. 81

Ասատուրյան Մանասես, վրձ. 1917 թ., հերթիֆցի 129

Ասատուրյանց Սիմեոնյան Տիգրան, վրձ. 1918 թ. 139

Ալամազյանց Իվանյան Նատալյա, վրձ. 1909 թ. 89

Ալամազյանց Դիմիտրյան Միքայել, պաշտոնաբող փոխգնդապետ, վրձ. 1907 թ. 85

Ալամազյանց Միքայելյան Արշակ, վրձ. 1916 թ. 122

Ալամազյանց Միքայելյան Գրիգոր, 11-րդ հրա-ցանձիճ գնդի շտաբ-կապիտան, վրձ. 1914 թ. 114

Ալան 7

Ալանյան Եղիշե, վրձ. 1926 թ. 166

Ալանյանց Մարիամ, վրձ. 1906 թ. 80

Ալանյանց Ստեփանյան Մուրեն, «Բնտերնա-ցիոնալ» առաջին պետական կարստոնային ֆաբրիկայի վերանախնի օգնական, վրձ. 1927 թ. 168

Ամարյանց Գևորգյան Թադևոս, վրձ. 1929 թ. 172

Ասպետյան Իլինիչնա Փեփրոնյա, վրձ. 1918 թ. 141

Աստղիկ, Երվանդ քահանա Մանուկյանի կինը, վրձ. 1913 թ. 106

Աստվածատրյան Աննա-Մարի, վրձ. 1912 թ. 104

Աստվածատրյան Արամ, վրձ. 1917 թ. 131

Աստվածատրյան Բաղդասարյան Սուսաննա, վրձ. 1929 թ. 171

Աստվածատրյանց Աբրահամյան Աբրահամ, վրձ. 1897 թ. 63

Աստվածատրյանց Աբրահամյան Նիկողայոս, վրձ. 1904 թ. 75

Աստվածատրյանց Եղյան Գաբրիել, վրձ. 1918 թ. 142

Ասրիյանց Հարությունյան Ալեքսանդր, շտաբ-կապիտան, վրձ. 1906 թ. 82

Ասրիյանց Հարությունյան Ավագ, վրձ. 1896 թ. 62

Ավազյան Արշակ, վրձ. 1919 թ. 148-149

Ավազյանց Առաքելյան Սոֆյա, վրձ. 1927 թ. 170

Ավազյանց Ավագյան Կարապետ, վրձ. 1913 թ. 106

Ավանյանց Գասպարյան Գաբրիել, վրձ. 1898 թ. 64

Ավանյանց (ծն. Լաչինյան) Ավետիքյան Մարի-ամ, Վասիլ Ռոմանյան Ավանյանցի կինը, վրձ. 1918 թ. 145, 145 ծնթ.

Ավազյանց Հովհաննիսյան Արշակ, վրձ. 1918 թ. 140

Ավազյանց (Մելիք-Սարգսյան) Գրիգորյան Գո-հարիկ, ուսանողուհի, վրձ. 1919 թ. 146

Ավազյանց Արարչյան Հովհաննես, վրձ. 1905 թ. 78

Ավազյանց Նազարյան Թեղեղ, վրձ. 1895 թ. 61

Ավազյանց Սարգսյան Աննա, ուսանողուհի, վրձ. 1915 թ. 118

Ավազյանց Ստեփան, սպա, վրձ. 1918 թ. 142

Ավազյանց Ռակոնյան Տիրուհի, վրձ. 1897 թ. 63

Ավանյանց Ռոմանյան Վասիլ, Մարիամ Ավե-տիքյան Ավանյանցի ամուսինը, հիշ. 1919 թ. 145 ծնթ.

Ավանյանց Վարդանյան Գևորգ, վրձ. 1908 թ. 87

Ավդիշյանց Նազարյան Վարդան, վրձ. 1919 թ. 145

Ավետիս, ծխատեր քահանա, հիշ. 1861 թ. 9

Ավետիսյան Երվանդ, Պետրոգրադի ամերիկա-կան ինստիտուտի ուսանող, վրձ. 1916 թ. 123

Ավետիսյանց Գրիգորյան Երմոնյա, վրձ. 1916 թ. 121

Ավետիսյանց Հակոբյան Նազելի, վրձ. 1910 թ. 96

Ավետիսյանց Մանուկյան Միքայել, վրձ. 1926 թ. 167

Ավետիսյանց Սյրտիչ Սարգիս, երկրորդ կարգի վաճառական, վրձ. 1915 թ., նորբայազետցի 114

Ավետիսյանց Ռակոնյան Սարգիս, վրձ. 1918 թ. 136

Ավետիսյանց Սիմոնյան Հարություն, վրձ. 1917 թ. 129

Ավետիսյանց Ստեփանյան Աննա, վրձ. 1903 թ. 73

Ավետիսյանց Պետրոսյան Եգոր, վրձ. 1928 թ. 170

Ավետիսյանց Պողոսյան Աստղիկ, վրձ. 1919 թ. 153

Ավետիք, իշխան, մելիք տե ս Բեփրոսյանց Աղա-յան Ավետիք մելիք, Տփղիսի քաղաքագլուխ Ավետիքյան Սարգիս, Շամրեթեց Կարմիր Ավետարան եկեղեցու ծխատեր քահանա, վրձ. 1918 թ. 142-143

Ավետյան Սյրտիչ, վրձ. 1915 թ. 120

Ավետյանց Թումանյան Հերիքնագ, վրձ. 1911 թ. 99

Ավո, Աւո (Բզյան Ավետիս, Երիցյան), խմբա-պետ, կամավորական վաշտի հրամանա-տար, վրձ. 1916 թ., գյումուշխանցի 125

Ավչյան Գևորգի Մուրեն, գրական-մշակութային գործիչ, ՎՍՄՀ արվեստի վաստակավոր գոր-ծիչ, ՍՍՀՄ գրողների միության անդամ, ծնվ. 1904 թ., վրձ. 1985 թ. 177

Ավչյան Սուրեն, բարգմանիչ և մշակութային գործիչ 7 ծնթ.

Ատոմյան Հակոբջան, վրձ. 1918 թ. 139

Ատոմյանց Գևորգյան Մախմուր, վրձ. 1907 թ. 85

Ատոմյանց Եփեմյան Արմենակ, պողպարույիկ, վրձ. 1916 թ. 125

Արաբաջյան Ստեփան, Թանդոսյան Սբ. Աստվա-ծածին եկեղեցու դպիր, վրձ. 1917 թ. 135

Արաբյանց Կարապետյան Նազարեթ, վրձ. 1918 թ. 141

Արամ, Կարսի վաճառական Գրիգոր Մբորշիկ-յանցի որդին, վրձ. 1896 թ. 62

Արամյանց Աբրահամյան Բշխան, Միքայել Արամյանցի եղբոր որդին, Չորաբաշի Սբ. Գևորգ եկեղեցու երեցվոխ, վրձ. 1919 թ. 146

Արամյանց Հովսեփյան Միքայել, գործարար-արդյունաբերող, բարեգործ, ազգային-հասա-րակական գործիչ, երեցվոխ Իշխան Աբրահամյան Արամյանցի հորեղ-բայրը, ծնվ. Քյարթուկ, վրձ. 1922 թ. 118-119, 128, 146, 161

Արամյանց Մողոմոնյան Եղիսաբեթ, վրձ. 1916 թ. 124

Արախանյանց Թևանյան Շուշանիկ, վրձ. 1886 թ. 53

Արախանյանց Սյրտունյան Ավետիք, «Մուրճ» ամսագրի հիմնադիր և 10-ամյա խմբագիր, հրատարակախոս, վաստակաշատ մանկավարժ, ավագ ուսուցիչ, վերինագույնսի, 1857 թ., վրձ. 1912 թ. 104

Արարատյանց Աստվածատրյան Առաքել, քանատեր, մանկավարժ, ծնվ. 1808 թ., վրձ. 1887 թ. 53

Արարատյանց Ավետյան Գերասիմ, պաշտոնաթող գնդապետ, վրձ. 1904 թ. 76

Արարատյանց Եզրոյի Օլգա, վրձ. 1932 թ. 175

Արարատյանց Կոնստանդին, Սր. Սարգիս եկեղեցու միաբան քահանա, վրձ. 1918 թ. 141

Արարատյանց Կոնստանդյան Ռուբեն, բժիշկ, վրձ. 1928 թ. 171

Արարատյանց Հովհան, Արարատեան Մարտիրոսեան Յովհան, ավագ երեց, ծնվ. 1761/1762 թ., վրձ. 1834 թ. 47

Արարատյանց Հովհաննիսյան Մեղրակ, հայրողական կոնստանդինյան ինժեներ, վրձ. 1905 թ. 78

Արարատյանց Յազուն, վրձ. 1930 թ. 173

Արարատյանց Օվաննա, վրձ. 1915 թ. 120

Արաքսյան (Քալանթարյան) Պողոս, վրձ. 1918 թ. 141

Արեշյան Պետրոս, փոխգնդապետ, Եղիաբեր Յագորյան Արեշյանցի ամուսինը, հիշ. 1906 թ. 82

Արեշյանց Գրիգորյան Ալեքսանդր, Տփղիսի դատարանի քարտուղար, վրձ. 1903 թ. 72

Արեշյանց Հովհաննիսյան Նիկողայոս, պետական խորհրդական, վրձ. 1907 թ. 83

Արեշյանց Յագորյան Եղիաբեր, փոխգնդապետ Պետրոս Արեշյանի կինը, վրձ. 1906 թ. 82

Արզումանյան Արաքսյա, վրձ. 1917 թ. 134

Արզումանյան Սիրգա, վրձ. 1916 թ. 121

Արզումանյանց Բաղայան Խոսրով, «Ն. Բ. Արզումանյան» առևտրական տան հիմնադիր, առաջին կարգի վաճառական, Աշխենի հայրը, վրձ. 1919 թ. 66, 152

Արզումանյանց Խոսրովյան Աշոտ, վրձ. 1918 թ. 144

Արզումանյանց Մեսրոպյան Ամատունի, աշակերտ, վրձ. 1905 թ. 78

Արիստակես, ավագ քահանա, երիցուհի Հովհաննիսյանցի ամուսինը, հիշ. 1912 թ. 103

Արիստակեսյան Ավետիք, վրձ. 1916 թ. 121

Արիստակեսյան Արիստակեսի Ավագ (Հաջի), վրձ. 1926 թ. 166

Արիստակեսյանց Պողոսյան Աստղիկ, վրձ. 1917 թ. 135

Արիստակեսյանց Պողոսյան Արիստակես, վրձ. 1919 թ. 145

Արիստակեսեան, հիշ. Պետերբուրգ, 1888 թ. 55

Արիստակեսյանց Կոստանտինյան Միքայել, վրձ. 1932 թ. 176

Արծրունի Գրիգոր, մանկավարժ, հրատարակախոս, «Մշակ» թերթի հիմնադիր-խմբագիր և հրատարակիչ, քաղաքագույն Երեմիա Արծրունու որդին, երկրաբան-հանքագետ պրոֆեսոր Անդրեաս Երեմյան Արծրունու եղբայրը, Մարիամ Գահրամանյան Մելիք-Աղամալյանցի ամուսինը, ծնվ. 1845 թ., վրձ. 1892 թ. 57, 60, 64, 70, 77, 98, 107-108, 140, 169, 174, 179

Արծրունի Երեմիա, քաղաքագույն, «Մշակ» թերթի հիմնադիր-խմբագիր և հրատարակախոս Գրիգոր Արծրունու և երկրաբան-հանքագետ պրոֆեսոր Անդրեաս Երեմյան Արծրունու հայրը, հիշ. 1892 թ. 57, 64

Արծրունի Երեմյան Անդրեաս (Անդրեաս), երկրաբան-հանքագետ, Աախենի պոլիտեխնիկումի պրոֆեսոր, Թիֆլիսի քաղաքագույն Երեմիա Արծրունու որդին, «Մշակ» լրագրի հիմնադիր-խմբագիր և մանկավարժ Գրիգոր Արծրունու եղբայրը, վրձ. 1898 թ. 61, 64-65, 98, 108

Արծրունի Մարիամ 98

Արդուբյան-Երկայնաբազուկ (Գուգորուկի) Պողոսյան Մովսես, վրձ. 1907 թ. 84

Արդուբյան-Երկայնաբազուկ Սիրունյան Վառվառա, իշխանուհի, վրձ. 1914 թ. 111

Արդուբյան Ն., Թիֆլիսի քաղաքագույն, հիշ. 1891 թ. 57

Արմաղանյանց Աբրահամյան Բագրատ, վրձ. 1927 թ. 167

Արշակ բեկ, հիշ. 1911 թ. 101

Արշակունի Եզոր, վրձ. 1930 թ. 173

Արսեն ավագ քահանա, Գեորգի Բագրատունու հայրը, հիշ. 1910 թ. 96

Արսենյան Թագվոր, վրձ. 1905 թ., կոստանդնուպոլսեցի 77

Արտազյանց Եզորյան Եզոր, ինժեներ-տեխնոլոգ, վրձ. 1906 թ. 82

Արտակ Եպիսկոպոս, բնիկ առաջնորդ, հիշ. 1931 թ. 9

Արտաշես, աշակերտ, Գրիգոր քահանա Շահնազարյանցի որդին, վրձ. 1907 թ. 85

Արտեմյանց Մելիքյան Արտաշես, վրձ. 1899 թ. 66

Արքեպիսկոպոսյանց Առաքելյան Հեղինե, վրձ. 1913 թ. 106

Արքեպիսկոպոսյանց Գրիգորյան Առաքել բեկ, վրձ. 1904 թ. 75

Ափյանց Մարգարյան Գազարոս, վրձ. 1907 թ. 83

Ափոյանց Կարլովնա Աննա-Լիզա, վրձ. 1918 թ. 144

Աֆրիկյան Գեորգ, վրձ. 1918 թ. 142

Աֆրիկյան Մարիամ, վրձ. 1920 թ. 158

Աֆրիկյանց Լևոնյան Շուշիկ, վրձ. 1913 թ. 107

Աֆրիկյանց Գազազյան Տիրուհի, վրձ. 1919 թ. 147

Անդիս, Նավասարթի որդի, վրձ. 1845 թ. 48

Անտիք, մելիք տեւ Բեհբուդյանց Աղայան Ավետիք մելիք

Բ

Բաբյանց Աղեքսանդրյան Մարիամ, վրձ. 1895 թ. 61

Բաբախանյան Եղիաբեր, վրձ. 1905 թ. 79

Բաբախանյան Օվաննա, վրձ. 1918 թ. 140

Բաբախանյանց Ասիրյան Եղիաբեր, վրձ. 1920 թ. 155

Բաբայան Կ., հիշ. 1909 թ. 93

Բաբայան Սիրանուշ, վրձ. 1918 թ., փայտջուլի 138

Բաբայան, տիկին, Վառվառե Բայանդուրյանի դուստրը, հիշ. 1894 թ. 59 ծնք.

Բաբայանց Առաքել, վրձ. 1907 թ. 85

Բաբայանց Խոսրովյան Էլիշկա, վրձ. 1909 թ. 92

Բաբայանց Կարապետյան Վռամ, վրձ. 1913 թ. 105

Բաբայանց Վարդանյան Հովհաննես, վրձ. 1916 թ. 128

Բաբանապյանց Ջաբարյան Ալեքսանդր, վրձ. 1891 թ. 57

Բաբանապյանց Մեքրումյան Մելանյա (Մալաշա), ծրի և էմանագին ճաշարանի հիմնադիր, վրձ. 1916 թ. 128

Բաբաջանյանց Ալեքսանդր, վրձ. 1932 թ. 175

Բաբաջանյանց Եղիայան Երանուհի, աշակերտուհի, վրձ. 1919 թ. 151

Բաբայան Գևորգյան Իվան, վրձ. 1933 թ. 176

Բաբիկյան Հովհաննես, Մոզդոկի հայոց դպրոցի տեսուչ, վրձ. 1919 թ. 149

Բաբլումյան Մարիամ, վրձ. 1927 թ. 168

Բաբլումյանց Հովսեփյան Գրիգոր (Գրիշա), վրձ. 1919 թ. 149

Բաբյանց Կազիմիրովնա Մարիա, բժշկապետ Եզոր Մարգարյան Բաբյանցի կինը, հիշ. 1908 թ. 89 ծնք.

Բաբյանց Հարությունյան Սառա, վրձ. 1898 թ. 64

Բաբյանց Մարգարյան Եզոր, բժշկապետ, Մարիա Կազիմիրովնա Բաբյանցի ամուսինը, վրձ. 1908 թ. 89, 89 ծնք.

Բագարով Սիրան, վրձ. 1926 թ. 167

Բագրատունի Կախուշտի, վրձ. 1907 թ. 142

Բագրատունի Արսեն, Կոստանդնուպոլսի միաբան, ավագ քահանա, Մակար կաթողիկոսի քրոջ որդին, ծնվ. Վաղարշապատ, 1841 թ., վրձ. 1911 թ. 100

Բագրատունի Գեորգի, Արսեն ավագ քահանայի որդին, վրձ. 1910 թ. 96

Բաղայան Իսկուհի, վրձ. 1919 թ. 145

Բաղայան Խանում, վրձ. 1920 թ. 156

Բաղայանց Գազար, վրձ. 1919 թ. 149

Բազիլ Հարությունյան Մարիամ, աշակերտուհի, վրձ. 1911 թ. 98

Բազյանց Ալանյան Արսեն, վրձ. 1887 թ. 53

Բաժբեուկ-Մելիքյանց Գավթյան Ալեքսանդր (Մաշա), փոխգնդապետ, վրձ. 1927 թ. 169

Բաժբեուկ-Մելիքյանց Քանոնյան Նունե, վրձ. 1914 թ. 113

Բալայանց Գրիգորյան Ջոհրաբ, վրձ. 1917 թ. 132

Բալասանյանց Գրիգորյան Աննա, վրձ. 1904 թ. 75

Բաղդշյանց Մարգարյան Մարկոս, վրձ. 1919 թ., վանեցի 149, 149 ծնք.

Բախշեցյանց Հարությունյան Ռեբեկա, վրձ. 1918 թ. 143

Բախշեցյանց Վարդանյան Խաչատուր, վրձ. 1919 թ. 148

Բախշիյանց Բուշանյան Ավետիք, վրձ. 1918 թ. 137

Բախշիյան Ստեփանյան Մարիամ, վրձ. 1929 թ. 171

Բահաբրյանց Բաբայան Ավետիս, վրձ. 1910 թ. 95

Բաղդասարեան Աղ., հիշ. 1888 թ. 55

Բաղդասարյան Հովհաննես, վրձ. 1916 թ. 122

Բաղդասարյանց Ալեքսանդրյան Ներսես, Կովկասյան հրացանաձիգ 16-րդ գնդի պողպարուչիկ, վրձ. 1916 թ. 126

Բաղդասարյանց Բաբաջան. Գեորգ, վրձ. 1918 թ. 139

Բաղդասարյանց Սահակյան Սիիրան, վրձ. 1906 թ. 80

Բաղդասարյանց Մարգարյան Միքայել, վրձ. 1918 թ. 136

Բաղդեցյանց Ջավահիր, վրձ. 1905 թ. 79

Բաղինյանց Միքայելյան Բարսեղ (Վասի), բժիշկ, վրձ. 1929 թ. 172

Բաղտասար 8

Բաղդամյան Գերասիմյան Արամ, վրձ. 1918 թ. 142

Բաղդամյանց Հովակիմյան Եղիաբեր, վրձ. 1918 թ. 136

Բաղդամյանց Հովհաննիսյան Մարգար (Մերգեյ), գրեմատիկան 15-րդ գնդի պաշտոնաթող գնդապետ, վրձ. 1910 թ. 95

Բայանդուր մելիք, Տփղիսի մելիք, քաղաքագույն 7

Բայանդուրյան Վառվառե, տիկին Բաբայանի մայրը, վրձ. 1894 թ. 59

Բայանդուրյանց Հակոբյան Գրիգոր, «Գ. Հ. Բայանդուրյան և ընկ.» առևտրական տան նախագահ, վրձ. 1908 թ.

Բայբուրյան Վան, «Վրաստան» թերթի գլխավոր խմբագիր, Վրաստանի հայկական մշակութային բարեգործական ընկերության փոխնախագահ 40 ծնք.

Բաշինջաղեան Քր., հիշ. Պետերբուրգ, 1888 թ. 55

Բաշինջաղյան (Բաշինջաղեան, Բաշինջաղյան) Գեորգ, նկարիչ, հիշ. 1893 թ., 1898 թ. 49, 54-55, 58, 108

Բաջաղյան Նատալյա, վրձ. 1915 թ. 117

Բասենցյան Աղասի, վրձ. 1910 թ. 93

Բասենցյան Գավթի, վրձ. 1916 թ. 122

Բասենցյան Խաչատրյան Անահիտ, աշակերտուհի, վրձ. 1906 թ. 81

Բասենցյան Հարությունյան Հակոբ, վրձ. 1929 թ. 171

Բասենցյանց Խաչատուրյան Համասփյուռ, վրձ. 1904 թ. 75

Բասենցյանց Հակոբյան Շավարշ, աշակերտ, վրձ. 1920 թ. 155

Բասենցյանց Հարությունյան Խաչատուր, վրձ. 1918 թ. 142

Բասենցյանց (ծն. Գազարյանց) Մուրաբյան Ամալյա, վրձ. 1926 թ. 165

Բասենցյանց Մարտիրոսյան Նունե, վրձ. 1920 թ. 159

Բապինյան Անտոնյան Գիրգի, վր. 1907 թ. 83
 Բապինյան Վանո, «Մշակ» քերթի և օր. Նվարդ
 Աղանյանի տպարանի գրաշար, վր. 1909 թ.
 90
 Բարիկյան Գարեգինյան Լիզա, վր. 1927 թ.
 167
 Բարխուդարյան Կարապետ, վր. 1920 թ. 156
 Բարխուդարյան Համբարձում, վր. 1918 թ. 136
 Բարխուդարյան Ռուբեն, վր. 1931 թ. 174
 Բարխուդարյան Սաբենիկ, վր. 1917 թ. 131
 Բարխուդարյան Անդրեասյան Թագուհի, վր.
 1908 թ. 87
 Բարխուդարյան Թադեոս, վր. 1897 թ. 63
 Բարխուդարյան Մովսիսյան Սողոմոն, վր.
 1897 թ. 63
 Բարխուդարյան Ռուբեն, վր. 1932 թ. 175
 Բարսամյան Բարսեղյան Կարապետ, վր.
 1903 թ. 72
 Բարսամյան Գրիգորյան Սոֆյա, վր. 1906 թ. 82
 Բարսամյան Կարապետյան Բարսեղ, հաշվա-
 պահ, ապահովագրական ընկերության վար-
 չության անդամ, վր. 1920 թ. 159
 Բարսամյան Կարապետյան Գրիգոր, վր.
 1904 թ. 75
 Բարսեղյան Սերյոժա, վր. 1916 թ. 128
 Բարսեղյան Ազատյան Մաթեոս, վր. 1917 թ.
 133
 Բարսեղյան Առաքելյան Հովակիմ, վր. 1920 թ.
 159
 Բարսեղյան Բաղդանյան Մովսես, վր. 1906 թ.
 79
 Բարսեղյան Գերասիմյան Սոֆյա, վր. 1922 թ.
 161
 Բարսեղյան Հովհաննիսյան Հարություն, վր.
 1919 թ. 152
 Բարտիշևսկի Ա. 11
 Բեբուդով Դարչի տն և Բեհրուդյան (Բեբուդով),
 Ավետիսյան Դարչի
 Բեզգաղյան Հակոբյան Հարություն, վր. 1906 թ.
 81
 Բեզիցանյան Ա., զինվորական բժիշկ 35
 Բեզիցանյան Աղաֆոնյան Եփրեմ, վր. 1903 թ.
 73
 Բեզիցանյան Ջոհրարյան Ռուբեն, վր. 1915 թ.
 119
 Բեզիցանյան Վարվառե, վր. 1906 թ. 82
 Բեզիցանյան առն 35
 Բեկարյանց Մուքիսյան Տիգրան, վր. 1915 թ.
 115
 Բեզ-Մարմաչյանց Հովհաննիսյան Ջարվարդ,
 վր. 1908 թ. 89
 Բեժանյան (Բեժանեան) Նիկողոսյան Գրիգոր,
 Վրաստանի և Իմերեթի կոնսուլտորիայի ա-
 տենադպիր, Ալեքսանդր Գրի
 գորյան Բեժանյանցի հայրը, վր. 1908 թ. 88
 Բեժանյանց Գրիգորյան Ալեքսանդր, Վրաստա-
 նի և Իմերեթի կոնսուլտորիայի ատենադպիր
 Գրիգոր Նիկողոսյան Բեժանյանցի որդին,
 վր. 1908 թ. 88
 Բեժանյանց Թադևոսյան Վովոչկա, վր. 1927 թ.
 169
 Բեժանյանց Հովհաննիսյան, աշակերտուհի, վր.
 1915 թ. 118
 Բեկգաղյանց Սերգեյյան Արտեմի, լեռնային
 ճարտարագետ, վր. 1917 թ. 131
 Բեկրաբեկյանց (ձն.՝ Չիբախյանց) Հովհաննիս-
 յան Մարիամ, իշխանուհի, Ի. Ա. Չիբախ-
 յանցի դուստրը, վր. 1902 թ. 72
 Բեկնագաղյանց Մարգիս, Զանդյանց Սր. Գևորգ
 եկեղեցու քահանա, ուսուցիչ, վր. 1894 թ. 59
 Բեհրուդյան, Բեհրուդյաններ, Բեհրուդեաններ,
 Բեհրուդովներ, Բեհրուդեանք, Բեհրուտեանց
 ազգատուն, իշխաններ
 7-8, 8 ձմր., 9, 17-18, 18 ձմր., 46-48, 98
 Բեհրուդյան մայրապետներ 64
 Բեհրուդյանց Աբխաղոմոնյան Պետրոս, իշխան,
 իշխանուհի Էփեմիա Դավթյան Բեհրուդ-
 յանցի ամուսինը, հիշ. 1880 թ., վր. 1899 թ.
 52, 66
 Բեհրուդյանց Ալեքսանդրյան Սողոմոն, իշխան,
 վր. 1920 թ. 155
 Բեհրուդյանց Արայան Ավետիք մելիք, Աետիք
 մելիք, Դարչի Ավետիքյան Բեհրուդյանցի

(Բեբուդով) հայրը, Տփղիսի քաղաքագլուխ
 (1768-1795 թթ.) 8, 47
 Բեհրուդյանց Աշխարհբեկ, բանաստեղծ, իշ-
 յան, ծնվ. 1786 թ., վր. 1844 թ. 48
 Բեհրուդյանց Ալադնյան Ալեքսանդր, տիպո-
 սավոր խորհրդական իշխան, վր. 1894 թ. 59
 Բեհրուդյանց Աստվածատրյան Եկատերինա,
 վր. 1932 թ. 175
 Բեհրուդյանց Արսենյան Ալեքսանդր, իշխան,
 հասարակական գործիչ, Կովկասում օրիոր-
 դաց առաջին բարձրագույն ու ստամարանի
 հիմնադիր, վր. 1910 թ. 94
 Բեհրուդյանց Բարսեղ, իշխան, Սոֆյա Գուրիել
 Բեհրուդյանցի հայրը, հիշ. 1904 թ. 75
 Բեհրուդյանց Բարսեղյան Նիկողայոս, իշխան,
 գեներալ-մայոր, Բարսեղ Հովսեփյան Բեհ-
 րուդյանցի որդին, հասարակական գործիչ
 իշխանուհի Մագաղիմեն Պողոսյան (Պողոս-
 Բեյեան) Բեհրուդյանցի ամուսինը, վր. 1904 թ.
 71, 74
 Բեհրուդյանց (Բեբուդով) Ավետիքյան Դարչի,
 Թիֆլիսի քաղաքագլուխ, իշխան մելիք Ավե-
 տիք Արայան Բեհրուդյանցի որդին, ծնվ. 1764
 թ., վր. 1832 թ. 46, 47
 Բեհրուդյանց Գայանե, Թիֆլիսի Կուսանաց
 վանքի մայրապետ, վր. 1875 թ. 50
 Բեհրուդյանց Գրիգորյան Գևորգ, իշխան, Բել-
 գորդյան-Ուլանյան 12-րդ գնդի ռոտմիստր,
 վր. 1916 թ. 120
 Բեհրուդյանց Գրիգորյան Եվգենի, վր. 1911 թ.
 98
 Բեհրուդյանց Գուրիել Սոֆյա, իշխան Բարսեղ
 Բեհրուդյանցի դուստրը, վր. 1904 թ. 75
 Բեհրուդյանց Դավթյան Եղիսաբեթ, իշխանուհի,
 վր. 1917 թ. 131
 Բեհրուդյանց Հովհաննիսյան Արսեն, իշխան,
 Քաղաքային խորհրդարանի իրավասու (ճա-
 նավոր), Ներսիսյան դպրոցի պատվավոր
 հոգաբարձու, Մոլդոմ Սր. Գևորգ եկեղեցու
 երեսփոխ, Ջուրաղովի ժողովրդական տան շի-
 մաբարտրոսյան և տուրքերի հավաքման մաս-
 նաժողովների նախագահ, պաշտոնաթող գե-
 ներալ-մայոր, վր. 1913 թ. 104-105
 Բեհրուդյանց Հովհաննիսյան Գրիգոր, իշխան,
 Թիֆլիսի շրջանային դատարանի անդամ,
 վր. 1894 թ. 59
 Բեհրուդյանց Հովսեփյան Բարսեղ, Բեհրուտով
 Օսեփիչ Վասիլ, իշխան, գորավար, գեներալ
 օտինֆանտի, իշխան Նիկողայոս Բարսեղ-
 յան Բեհրուդյանցի հայրը, ծնվ. 1791 թ., վր.
 1858 թ. 48, 71
 Բեհրուդյանց Հովսեփյան Դավթի, վր. 1923 թ. 162
 Բեհրուդյանց Սիրայեյան Եղիսաբեթ, վր. 1878 թ.
 51
 Բեհրուդյանց Սիրայեյան Նիկողայոս, վր.
 1894 թ. 59
 Բեհրուդյանց Նիկողոսյան Դուկաս, իշխան,
 վր. 1899 թ. 66
 Բեհրուդյանց Պողոսյան (Պողոս-Բեյեան) Մագ-
 րադիմեն, Կ.Պոլսի Տատյան ընտանիքից, իշ-
 յանուհի, բարեգործ և հասարակական գոր-
 ծիչ, իշխան Նիկողայոս Բարսեղյան Բեհ-
 րուդյանցի կինը, վր. 1902 թ. 71
 Բեհրուդյանց Դավթյան Էփեմիա, իշխանուհի,
 իշխան Պետրոս Աբխաղոմոնյան Բեհրուդ-
 յանցի կինը, վր. 1880 թ. 52
 Բեհրուտ, Բեհրուտ, Խոջա Բեհրուդով, խոջա,
 Լալիի ամուսինը, Խատիի եղբայրը, հիշ. 1655 թ.
 7
 Բենիկ, վարդապետ, հիշ. 1912 թ. 101
 Բենիկյանց Եգորյան Վարվառա, վր. 1930 թ.
 173
 Բենկլյանց Հովհաննիսյան, երիցուհի, Արիստակես
 ավագ քահանայի կինը, վր. 1912 թ. 103
 Բերիա Լավրենտի, ԽՍՀՄ պետական քաղաքա-
 կան գործիչ 35, 179
 Բերիյանց Հովհաննիսյան Հովսեփ, վր. 1912 թ.
 101
 Բերիյանց Մարտիրոսյան Պետրոս, վր. 1902 թ.
 70
 Բերյանց Գարրիեյան Մարթա, վր. 1916 թ. 126
 Բերուդյանց (Բերուչև, Բերուչևիկ) Ջաբար-
 յան Գրիգոր, վր. 1927 թ. 170

Բզյան (Երիցյան) Ավետիս տն և Ավո
 Բզունի Մկրտչյան Իսահակ, վր. 1901 թ. 69
 Բեհրուդեան Յովսեփ, իշխան, տիկնոջ Մարիամի
 ամուսինը, հիշ. 1841 թ. 47
 Բեհրուդեանց Ալեքսանդր, պողպատվորակի Աս-
 յանի հայրը 17
 Բեհրուդեանց Վասիլի, Ալեքսանդրի և Դիմիտրիի
 հայրը, պողպատվորակի 17
 Բեհրուդեանց Գրիգոր, նաղդօրնի սովետնիկ,
 Յովսեփի հայրը 17
 Բեհրուդեանց Դավթ, պողպատվորակի 17
 Բեհրուդեանց Դիմիտրի, պողպատվորակի Ասա-
 նի հայրը 17
 Բեհրուդեանց Յովսեփ, նաղդօրնի սովետնիկ
 Գրիգորի որդին 17
 Բեհրուդեանց Վասիլի, Բեհրուդեանց Սօփիայի
 հայրը, իշխանաց դեներալ մայեթ 17
 Բեհրուդեանց Սօփիա, իշխանաց դեներալ մա-
 յեթ Վասիլիի դուստրը 17
 Բեհրուտով Օսեփիչ Վասիլ տն և Բեհրուդյանց
 Հովսեփյան Բարսեղ
 Բիժյանց Հայկանուշ, վր. 1919 թ. 150
 Բոյախչյանց Վարդուհի, վր. 1917 թ. 130
 Բոստանջյան Անահիտ, Վրաստանի և Հայաս-
 տանի գրողների միության անդամ, բանաս-
 տեղծ, ծնվ. 1949 թ., վր. 2017 թ. 179
 Բոստանջյանց Նահապետյան Ալեքսանդր,
 վր. 1913 թ. 105
 Բոստանջյանց Նահապետյան Դագարոս, վր.
 1914 թ. 113
 Բորիսյանց Միքայելյան Հովհաննես, Միր-
 գոյանների նավի գործարանների կառավա-
 րիչ, ինժեներ-տեխնոլոգ, վր. 1909 թ. 91
 Բրուտյան Պետրոս, Տիգրանակերտի հայրե-
 նակցական միության վարչության նախկին
 անդամ, վր. 1920 թ. 157
 Բուրդանյանց Գրիգորյան Նինա, վր. 1924 թ. 164
 Բուրդանյանց Սողոմոնյան Բարսեղ, վր. 1909 թ.
 93
 Բուրդանյանց Սողոմոնյան Իսահակ, Մեշչան-
 սկի Ուլալավայի նախկին ստարշինա, վր.
 1905 թ. 78
 Բուռնույան Սիրական, վր. 1916 թ. 123
 Բուրդյանց Բարսաջանյան Անանիա, վր. 1915 թ.
 116

Գ

Գարայեանց 17
 Գարիկյանց Դավթյան Վահան, ուսուցիչ, վր.
 1910 թ. 97
 Գարիկյանց Պետրոսյան Դավթի, վր. 1910 թ.
 94
 Գարրիեյան Արմենակ, վր. 1932 թ. 176
 Գարրիեյան Ռոբերտ, վր. 1930 թ. 173
 Գարրիել, քահանա տն և Պատկանեան Գար-
 րիել, քահանա
 Գաղիշյանց Բարդասարյան Եղիզավետա, վր.
 1927 թ. 170
 Գալեմբարյանց Պետրովիչ Գրիգոր, վր. 1907 թ.
 85
 Գալստյան Աստղիկ, վր. 1919 թ. 151
 Գալստյան Գևորգ, ավագ քահանա, Հարանց
 վանք, վր. 1896 թ. 63
 Գալստյան Վարվառա (ձն.՝ Վաֆիյան), վր.
 1931 թ. 174
 Գալստյանց Ալեքսանդրյան Դավթի, վր. 1926 թ.
 166
 Գալստյանց Խիթրայան Թագուհի, վր. 1920 թ.
 159
 Գալստյանց Հովհաննիսյան Ջանազան, վր.
 1911 թ. 100
 Գալստյանց Հովհաննիսյան Մարգիս (Մագեր),
 վր. 1919 թ. 153
 Գալստյանց Նիկողոսյան Հովհաննես (Վանիչ-
 կա), վր. 1918 թ. 145
 Գալստյանց Սահակյան Նիկոլայ, վր. 1918 թ.
 136
 Գալստյանց Մարգարյան Աննա (Նուշո), վր.
 1917 թ. 134
 Գալստյանց Օֆուչկա, վր. 1930 թ. 173
 Գավաֆյան Արշակ (Քեռի), Հայկական կամա-
 վորական IV գնդի հրամանատար, վր. 1916 թ.
 124, 124 ձմր., 129, 140

Գաման-Քաթիպա (Ռաֆայել Պատկանյան), գրող, Գաբրիել Պատկանյանի որդին 61
 Գանջունյան Հարություն, վր. 1918 թ. 142
 Գանջունյան Գրիգորյան Ներսես, վր. 1901 թ. 69
 Գասպար Կալաստուզով տե՛ս Երիցյանց Սարգիս Աստվածատուր (Բողոյան)
 Գասպար, Միլիտոնի եղբայրը, փառնչի, հիշ. 1820 թ. 46
 Գասպարյան Անուշ, բուժույր, վր. 1930 թ. 174
 Գասպարյան Հովսեփ, վր. 1916 թ. 127
 Գասպարյան Շուշանիկ, վր. 1915 թ. 117
 Գասպարյան Վարդանիկ, վր. 1917 թ. 135
 Գասպարյանց Ավետիսյան Գասպար, աշակերտ, վր. 1906 թ. 81
 Գասպարյանց Բաղդասյան Ջավահիր, վր. 1921 թ. 160
 Գասպարյանց Թադևոսյան Սարգիս, վր. 1906 թ. 80
 Գասպարյանց Հայրապետյան Սուրբան, վր. 1906 թ. 80
 Գասպարյանց Հարությունյան Սարգիս, վր. 1910 թ. 95
 Գասպարյանց Հովհաննես, բժշկապետ, վր. 1918 թ., 2ուշնի 136
 Գասպարյանց Մերանգույան Ավետիս, վր. 1918 թ. 142
 Գասպարյանց Ոսկանյան Սահակ, վր. 1919 թ. 152
 Գարդիշյան Դավիթ, վր. 1919 թ. 152
 Գարեգին, Մարիամ Հարությունյանի որդին, վր. 1907 թ. 85
 Գարեգին Ա, կարողիկոս, հիշ. 1906 թ. 38
 Գարեձեյանց Գևորգյան Բագրատ, վր. 1901 թ. 69
 Գարեձեյանց Բեգլարյան Նինա, վր. 1900 թ. 67
 Գարսոյանց Սոֆյա, վր. 1927 թ. 168
 Գաֆաֆյան Մարճան, հաճի, վր. 1917 թ. 134
 Գենջյան Հակոբ (Կարա-Դարվիշ), ֆուտուրիստ-գրող, ծնվ. Ստավրոպոլ, 1872 թ., վր. 1930 թ. 174
 Գևորգ արքեպիսկոպոս, հիշ. 1931 թ. 9
 Գիորգի ԺԲ, Հերակի Բ-ի որդին 50
 Գիրգիդյանց Դավթյան Սրբոսիկ, վր. 1920 թ. 155
 Գլխալյանց Գևորգյան Մնացական, վր. 1910 թ. 96
 Գլխալյանց Ստեփանյան Գևորգ, վր. 1909 թ. 92
 Գոլանջյանց Մկրտչյան Գյուլվարդ (Հարսիկ), վր. 1918 թ. 139
 Գյուլգալյան Երանոսիկ, վր. 1917 թ. 135
 Գյուլմսերյանց Գասպարյան Սանամ, վր. 1904 թ. 74
 Գյուլմսիրյանց Գրիգորյան Դաստազյուկ, վր. 1922 թ. 161
 Գյուլունյանց Հարություն, վր. 1919 թ., ալեքսանդրապոլցի 153
 Գոզալյան Մարիամ, վր. 1918 թ. 143
 Գոզալյանց Արտեմյան Ավետիթ, վր. 1926 թ. 165
 Գոզալյանց Եգորյան Գրիգոր, վր. 1907 թ. 83
 Գոլոշյան Ալեքսանդր-Վարդան, պողպարուչիկ Սուրեն Թադևոսյանի (Թադևոսեան) քեռին, հիշ. 1918 թ. 138
 Գոլոշյանց Առաքելյան Գրիգոր, մասնավոր հավատարմատար, վր. 1905 թ. 78
 Գոնյանց Ավետյան Ելիզավետա, վր. 1927 թ. 170
 Գովանի Լևոն (Հնայակ), վր. 1919 թ. 151
 Գորգյանց Գ., քահանա, հիշ. 1909 թ. 92
 Գորոյանց Արմենակ, վր. 1919 թ. 146
 Գորոյանց Շողակաթ, վր. 1918 թ. 143
 Գրիգոր, ավագ քահանա, Մարթա Գևորգյան Տեղ-Բարսեղյանցի ամուսինը, հիշ. 1906 թ. 80
 Գրիգոր-Պայազատ, վանեցի բանասեր Գևորգ Շեքեճի որդին, վր. 1912 թ. 103
 Գրիգորյան Արշակ, Հայ հեղափոխական դաշակցության միլիցիաներների միության անդամ, վր. 1918 թ. 136
 Գրիգորյան-Գասպարյան Բուլիկ, վր. 1932 թ. 175
 Գրիգորյան Եղիսաբեթ, վր. 1909 թ. 93

Գրիգորյան Կարապետյան Պետրոս, վր. 1918 թ. 141
 Գրիգորյան Հարություն, վր. 1902 թ. 70
 Գրիգորյան Հովհաննես, աշակերտ, վր. 1908 թ. 87
 Գրիգորյանց Ասատուրյան Գրիգոր, վր. 1926 թ. 165
 Գրիգորյանց Ավետիսյան Նազարեթ, վր. 1926 թ. 166
 Գրիգորյանց Գրիգոր, վր. 1898 թ. 64
 Գիրգիդյանց Դավիթ, քահանա, վր. 1908 թ. 88
 Գրիգորյանց Եկատերինա, վր. 1932 թ. 175
 Գրիգորյանց Թադևոսյան Արամ, վր. 1919 թ. 148
 Գրիգորյանց Իսահակյան Եվա, վր. 1919 թ. 152
 Գրիգորյանց Կարապետյան Մկրտիչ, վր. 1920 թ. 159
 Գրիգորյանց Կարապետյան Ստեփան, վր. 1916 թ. 125
 Գրիգորյանց Հովսեփյան Եղիսաբեթ, վր. 1913 թ. 106
 Գրիգորյանց Հովսեփյան Հովհաննես, վր. 1910 թ. 96
 Գրիգորյանց Մարգարյան Նիկողայոս, վր. 1906 թ. 81
 Գրիգորյանց Ներսիսյան Գլխոսիկ, վր. 1919 թ., ախալքալաքցի 152
 Գրիգորյանց Պետրոսյան Ջաբարիա, Գայանյան ուսումնարանի հիմնադիրներից և խնամակալ, ուսուցիչ, գրականագետ, թարգմանիչ, հրատարակիչ, վր. 1910 թ. 96-97
 Գրիշաշվիլի Բ. 48
 Գուլագյանց Գևորգյան Հովհան, վր. 1890 թ. 56
 Գուլագյանց Եգորյան Երեմիա, վր. 1911 թ. 100
 Գուլագյանց Մկրտումյան Գևորգ, վր. 1897 թ. 63
 Գուլամիրյանց Մկրտիչ, քահանա, վր. 1905 թ. 78
 Գուլասպյանց Գրիգորյան Կոնստանտին, վր. 1896 թ. 62
 Գուլյանց Մելքյան Կեկել, վր. 1916 թ. 126
 Գուլույանց Գևորգյան Գերասիմ, բժիշկ, վր. 1915 թ. 115
 Գևորգ, Ալեքսանդր Մարտիրոսյան Ծովանյանցի եղբայրը, հիշ. 1879 թ. 51
 Գևորգ, քահանա տե՛ս Արուսյանց Գևորգ, քահանա
 Գևորգյան Ե., ռեժիսոր 35 ծնթ.
 Գևորգյան Նիպոլյան Վահան, հրացանաձիգ գնդի բժիշկ, վր. 1916 թ. 124
 Գևորգյանց Առաքելյան Լևոն, վր. 1906 թ. 81
 Գևորգյանց Արիստակեսյան Սարգիս (Մաթո), վր. 1927 թ. 168
 Գևորգյանց Արաքսյա, վր. 1915 թ. 117
 Գևորգյանց Բաղդասարյան Խաչատուր, «Եղբ. Ս. Խ. և Ա. Գևորգեանց» առևտրական տան գլխավոր անդամ, վր. 1906 թ. 81
 Գևորգյանց Բաղդասարյան Ստեփան, վր. 1896 թ., վերինադուլիսցի 61
 Գևորգյանց Ջաբարյան Աստղիկ, աշակերտուհի, վր. 1910 թ. 96
 Գևորգյանց Հայրապետյան Հերիքնագ, վր. 1897 թ. 63
 Գևորգյանց Հովհաննիսյան Մարիամ (Վերուկա), վր. 1916 թ. 127
 Գևորգյանց Մարգարյան Ջաբարիա, վր. 1919 թ. 152
 Գևորգյանց Պողոսյան Մեղրակ, վր. 1909 թ. 91
 Գևորգյանց Սահակյան Օսաննա, վր. 1920 թ. 157

Գ
 Դաբաղյանց Ավագյան Ջարոսիկ, վր. 1927 թ. 170
 Դաբաղյանց Հարությունյան Մովսես, վր. 1915 թ. 114
 Դաբաղյանց Հարությունյան Պողոս, վր. 1918 թ. 142
 Դաբաղյանց Նազարյան Սառա, վր. 1918 թ. 143
 Դադրաշյան Հարություն, բառարանագիր 110
 Դանադյանց Հախնագար, վր. 1916 թ. 123

Դանիելբեկյանց Եսայան Գրիգոր բեկ, վր. 1903 թ. 72
 Դանիելյան Արտեմ, ճարտարապետ Սր. Աստվածածին եկեղեցու երեքփոխ, դերձակ, վր. 1913 թ. 103
 Դանիելյանց Ասատուր, վր. 1909 թ. 92
 Դանիելյանց Արմենակ, «Հորիզոն» թերթի գրաշար, վր. 1912 թ. 103
 Դանիելյանց Թումանյան Վարդուհի, վր. 1918 թ. 136
 Դանիելյանց Մաթեոսյան Գևորգ, երգվալ հավատարմատար, տոնիկի ազնվական, վր. 1907 թ. 85
 Դանիելյանց Մկրտչյան Անուկա, վր. 1919 թ. 152
 Դանիելյանց Մողոմոսյան Մարիամ, վր. 1915 թ. 116
 Դանիելյանց Վարդանուշ, վր. 1916 թ. 127
 Դանիելյանց Օհանյան Բեգլար, վր. 1924 թ. 163
 Դավթյան Հովհաննես, վր. 1909 թ. 92
 Դավթյան Մաշո, վր. 1920 թ. 154
 Դավթյանց Ավագյան Բարսեղ (Վասիլ), ԿՀԲ ընկերության բարերար, վր. 1917 թ. 130
 Դավթյանց Ավագյան Եգոր, վր. 1906 թ. 81
 Դավթյանց Ավագյան Քալյա, վր. 1918 թ. 138
 Դավթյանց Գևորգյան Եվա, վր. 1917 թ. 132
 Դավթյանց Դանիելյան Ամբաստ, վր. 1915 թ. 118
 Դավթյանց Դանիելյան Վահան, վր. 1915 թ. 120
 Դավթյանց Դանիելյան Տիգրան, վր. 1916 թ. 123
 Դավթյանց Դավթյան Եգոր, փոխարքայի գրասենյակի տպագրատան նախկին աշխատակից, վր. 1910 թ. 96
 Դավթյանց Դավթյան Գագիկ, վր. 1924 թ. 164
 Դավթյանց Ենոքյան Արշակ, վր. 1916 թ. 121
 Դավթյանց Հովհաննիսյան Եղիսաբեթ, վր. 1918 թ. 137
 Դավթյանց Մարգարյան Հարություն, Վրաստանի գյուղատնտեսական ինստիտուտի գոտտելնիկայի ամբիոնի ասիստենտ, վր. 1930 թ. 173
 Դավթյանց Ներսես, Բաբվուն «Մշակ»-ի թղթակից, վր. 1903 թ. 73
 Դավթյանց Նիկողոսյան Նարինգուլ (Մարիամ), վր. 1916 թ. 120
 Դավթյանց Սմբատյան Արտեմ, վր. 1920 թ. 159
 Դավթյանց Ստեփանյան Գրիգոր, բժիշկ, վր. 1924 թ. 164
 Դավիդով Ավագյան Պավել, վր. 1904 թ. 74
 Դավիթխանյանց Դավթյան Տատո, վր. 1909 թ. 91
 Դավիթխանյանց Պետրոսյան Թալալ, վր. 1906 թ. 81
 Դարչինյան Մկրտիչ, հիշ. 1914 թ. 113
 Դարչինյան Սարգիս, գեղագետ, լուսանկարիչ-տիպոգրաֆ, ծնվ. 1947 թ., վր. 2013 թ. 7, 8, 32-33, 37-39, 41, 46, 48, 52, 110 ծնթ., 135, 178-179
 Դարչինյանց Աղեքսանդրյան Եղիսաբեթ, Մկրտիչ Դարչինյանի հորեղբոր կինը, վր. 1914 թ. 113
 Դարչինյանց Մեղրյան Պողոս, վր. 1924 թ. 164
 Դեմոսյանց Ավետյան Գրիգոր, վր. 1904 թ. 76
 Դեմոսյանց Ավետյան Միքայել, վր. 1932 թ. 176
 Դեյկարիսյանյան Ներսիսյան Եփրեմ, ստատսկի սովետնիկ, վր. 1900 թ. 68
 Դիաղյանց Եղգինե, վր. 1919 թ., ախալքալաքցի 148
 Դիվանյան Կատարինե, վր. 1894 թ. 60
 Դյուլխանյանց Ալեքսանդրյան Եղիսաբեթ, վր. 1904 թ. 74
 Դյուլխանյանց Բեգլարյան Հովհաննես, ինժեներ, վր. 1922 թ. 161
 Դյուլխանյանց Գրիգոր, վր. 1881 թ. 52
 Դյուլխանյանց Եսայան Մարկոս, ազգային-հասարակական գործիչ, իրավաբան, Տիպիսի հաշտարար դատավոր, Մարիամ Թումանյանի հայրը, վր. 1921 թ. 160
 Դոխիկյան Մաշիկ, գյուղատնտես, վր. 1934 թ. 176

Դոշոյանց Խաչատրյան Սիմոն, վր. 1917 թ. 130
 Դոշոյանց Սարգսյան Գայանե, վր. 1915 թ. 119
 Դովաթյանց Այվազյան Հարություն, վր. 1917 թ. 130
 Դովաթյանց Գրիգորյան Նատալյա, վր. 1901 թ. 69
 Դուրաթյանց Մարգարիտ, վր. 1904 թ. 74

Ե

Եարգովեան Ստեփան, Թիֆլիսի վաճառական, հիշ. 1908 թ. 87
 Եզանյան Հանյետ, վր. 1932 թ. 175
 Եզանյանց Եգորյան Գարշո, վր. 1919 թ. 147
 Եղիազարյան Բաղդասար, վր. 1917 թ. 131
 Եղիազարյանց Հայրապետյան Փաշո, վր. 1910 թ. 96
 Եղիազարյանց Մովսեսյան Երվանդ, վր. 1919 թ. 150
 Եզեկյանց Ավետիքյան Վուրկ, վր. 1914 թ. 112
 Եզեկյանց Մ. Ավետիք, հասարակական գործիչ, հրատարակչախոս, լեզվաբան, «Մյակ»-ի թղթ-թակից, գյումրեցի, վր. 1916 թ. 128
 Ելալյանց (ծն.՝ Հակոբյանց) Գրիգորյան Արուսյակ, վր. 1918 թ. 144
 Եկմայանց Գրիգորյան Մակար, Եկմալեան Մ., Մակար, Եկմալեան Մակարյան, Եկմայան, երգահան, վր. 1905 թ. 77, 98, 175, 179
 Եղիա, Բաբա Մանուկյան Ջանփոլադյանցի որդին, հիշ. 1916 թ. 125
 Եղիազարյանց Ալեքսեյան Եգոր, վր. 1894 թ. 59
 Եղիազարյանց Գրիգորյան Արտեմ, տիտղոսակիր խորհրդական, վր. 1910 թ. 94
 Եղիազարյանց Ի. Վարդան, երգչակա հավատարմատար, փաստաբան, վր. 1916 թ., երևանցի 128
 Եղիազարյանց Սարգսյան Բարսեղ (Վասիլի), վաճառականների ավագի նախկին օգնական, վր. 1916 թ. 122
 Եղիկյանց Եղիայան Թադեոս, վր. 1915 թ. 117
 Ետայանց Աբրահամյան Վարդանուշ, վր. 1917 թ. 135
 Ետայանց (Իսայանց) Հովհաննիսյան Գրիգոր, վր. 1914 թ. 112
 Ետայանց Հարություն, մահտեսի, վր. 1918 թ. 141
 Ետայանց Հովհաննիսյան Համբարձում, վր. 1918 թ. 140
 Ետայանց Սարգսյան Եփեմյա (Եփիկ), վր. 1919 թ. 151
 Ետայանց Երվանդյանց Աբելյան Սարգիս, ուսուցիչ, վր. 1909 թ. 92
 Ետայանց Երվանդյանց Մարտիրոսյան Աբրահամ, վր. 1916 թ. 126
 Ետայի, Բաբա Մանուկյան Ջանփոլադյանցի որդին, հիշ. 1916 թ. 125
 Ետենին Ա., ռուս բանաստեղծ 172
 Եվանգոլյան Ծուռանիկ, վր. 1927 թ. թելավեցի 169
 Եվանգոլյանց Արտեմյան Եկատերինա (Կատարինե), Հայուհյաց բարեգործական ընկերության փոխնախագահ, քաղաքագլուխ Գևորգ Եվանգոլյանցի կինը, վր. 1895 թ. 61
 Եվանգոլյանց Գրիգոր, Սիրանուշ Սինասյան Եվանգոլյանցի ամուսինը, հիշ. 1906 թ. 81
 Եվանգոլյանց Գրիգորյան Գևորգ, Տփղիսի քաղաքագլուխ, վր. 1901 թ. 69
 Եվանգոլյանց Գևորգ, քաղաքագլուխ, Եկատերինա (Կատարինե) Արտեմյան Եվանգոլյանցի ամուսինը, հիշ. 1895 թ. 61
 Եվանգոլյանց Գևորգյան Լևոն, Վրաստանում Հայաստանի Հանրապետության դիվանագիտական նախկին ներկայացուցիչ, Նորաշենի ծխական հոգաբարձության անդամ, վր. 1920 թ. 159
 Եվանգոլյանց Սինասյան Սիրանուշ, Գրիգոր Եվանգոլյանցի կինը, վր. 1906 թ. 81
 Երամյանց Գրիգորյան Ալեքսեյ, վր. 1909 թ. 91
 Երամյանց Գրիգորյան Արտեմ, վր. 1915 թ. 116
 Երամյանց Երամյան Գրիգոր, վր. 1907 թ. 84
 Երեմյան Գևորգյան Տիգրան (Հովակիմ), ակադեմիկոս Սուրեն Երեմյանի հայրը, վր. 1930 թ. 173

Երեմյան Սուրեն, Տիգրան (Հովակիմ) Գևորգյան Երեմյանի որդին, հիշ. 1930 թ. 173
 Երեցփոխյան Գաբրիել բառարանագիր 110
 Երզնկյանց Հովհաննես, վր. 1916 թ. 127
 Երիցյան-Ճաղարեղյան Երանտի, դաշտային հիվանդանոցի կառավարիչ, սպա, վր. 1918 թ. 144
 Երիցյան Սրբոտի, վր. 1917 թ. 134
 Երիցյանց Սարգիս, Շոնեթ գյուղի ծխատեղ քահանա, խմբագիր և լրագրող Աստվածատուր (Բոգդան) Սարգսի Երիցյանի հայրը, հիշ. 1929 թ. 171
 Երիցյանց Սարգսի Աստվածատուր (Բոգդան, Գասպար Կալաստուզով), խմբագիր, լրագրող, Շոնեթի ծխատեղ քահանա Սարգիս Երիցյանի որդին, ծնվ. Շոնեթ, 1872 թ., վր. 1929 թ. 171
 Երկայնաբազուկ-Արղոթյանց Ջաբարյան Անատասյա, վր. 1912 թ. 103
 Երկայնաբազուկ-Արղոթյանց Հովհաննիսյան Ալեքսանդր, պաշտոնաթղթ գեներալ-մայոր իշխան, վր. 1895 թ. 60
 Երկայնաբազուկ-Արղոթյանց Փարսադանյան Եկատերինա (Կատարինե), Կուսանաց Սր. Ստեփանոս եկեղեցու մայրապետ, վր. 1898 թ. 64
 Երզնկյանց Եզնիկ, ավագ քահանա, Հովսեփ Երզնկյանցի հայրը, հիշ. 1903 թ. 73
 Երզնկյանց Հովսեփ, Օղեսայի բժշկական համալսարանի ուսանող, ավագ քահանա Եզնիկ Երզնկյանցի որդին, վր. 1903 թ. 73
 Երիցյան Սրբոտի (Բաղամենց Սրբ), վր. 1919 թ., պեքսանդրապոլցի 148
 Երիցյանց Գավթյան Ալեքսանդր, Երիցեանց Գարեթան Աղեքսանդր, Երիցյան Ալ., պատմաբան, հնագետ, ազգագրագետ, հայագիտական բազմաթիվ աշխատությունների հեղինակ, ծնվ. 1841 թ., վր. 1902 թ. 70, 90
 Երիցյանց Սարգիս, քահանա, վր. 1899 թ. 66
 Երնոլով, գեներալ 6
 Երվանդյանց Թադեոսյան Արշակ, ատամնաբույժ, վր. 1927 թ. 170
 Եփրեմ Խան, Հայ ազգային-ազատագրական շարժման գործիչ 129
 Եփրեմ, եպիսկոպոս, հիշ. 1912 թ. 101
 Եֆրիկյանց Վարդյան Հաջիբաբ, վր. 1926 թ. 166

Զ

Չաբել (Մարիամ Մախալյան-Կնորոզովա), դերասանուհի, 1858 թ., վր. 1926 թ., բաղեշցի 165
 Չախարյանց Հռիփսիմե, վր. 1916 թ. 123
 Չախիյանց Ալեքսանդր, հիշ. 1899 թ. 66
 Չավարյան (Չառարեան) Սիմոն, ՀՅԴ հիմնադիր-անդամ, վր. 1913 թ. 108, 112, 119, 140
 Չավեն վարդապետ, հիշ. 1915 թ. 119
 Չատիկյան Գուրգեն, վր. 1919 թ. 147
 Չարգարյան Չմրուխտ, վր. 1901 թ. 69
 Չարգարյանց Ջաբարյան Վաղինակ (Վաղո), Տփղիսի № 40 հիվանդանոցի աշխատակից, վր. 1916 թ., ագուլիսցի 128
 Չարգարյանց Կարապետյան Առաքել, վր. 1913 թ. 104
 Չարգարյանց Ռուստամյան Հայրապետ, վր. 1910 թ. 94
 Չարգարյանց Սմբատյան Գարսևան, վր. 1918 թ. 137
 Չարդադյանց Խաչատրյան Մարիամ, վր. 1906 թ. 82
 Չարդեղյանց Տեր-Գրիգորյան Մեսրոպ, պալատական խորհրդական, վր. 1913 թ. 107
 Չարյան Ռուբեն, արվեստաբան 179
 Չարոտի, Վարդուհի Կարապետյան Կյուլպենկյանցի դուստրը, Սերովերի բույրը, հիշ. 1916 թ. 124
 Չաքարյան Գ. Պետրոս, վր. 1927 թ. 168
 Չաքարյան Չաքար, հիշ. 1916 թ. 123
 Չաքարյանց Քրիստափորյան Մաթեմիկ, վր. 1918 թ. 144
 Չոհրաբյան Անտոն, վր. 1904 թ. 76
 Չոհրաբյան Արշակ, վր. 1920 թ. 154, 154 ծնթ.
 Չոհրաբյան Հարություն, ուսուցիչ, վր. 1915 թ. 115

Չոհրաբյանց Ավետիսյան Մարիամ, վր. 1899 թ. 65
 Չոհրաբյանց Հարությունյան Կարապետ, վր. 1906 թ. 80
 Չորյան Արիս, վր. 1909 թ. 93
 Չորյան Ստեփան տե՛ս Ռոստոմ
 Չորյանց Գրիգոր, վր. 1903 թ. 72
 Չորյանց Սարգսյան Եփեմյա, վր. 1910 թ. 94
 Չորյանց Վարդանյան Ալեքսանդր, վր. 1904 թ. 74
 Չիրաբյանց Հովհաննես, վր. 1906 թ. 80
 Չոխյանց Արուսյակ, վր. 1916 թ. 128
 Չուբալով 89, 105, 110
 Չուբյանց Դավթյան Գրիգոր (Գիգո), վր. 1916 թ. 122
 Չուրաբյանց Բ. Ա., պորուչիկ, վր. 1914 թ. 114
 Չուրաբյանց Դավթյան Նատալյա, վր. 1919 թ. 145

Է

Էղիյանց Կոստանտինյան Տիգրան, վր. 1918 թ. 141
 Էլիմիրյանց Ստեփանյան Մալովմե, վր. 1899 թ. 66
 Էլիբրեղյան Մանյակ, վր. 1919 թ. 147
 Էլչիբեգյան Պետրոսյան Ռուզան, վր. 1927 թ. 168
 Էլչիբեգյանց Մեքոն, վր. 1918 թ. 144
 Էլչիբեգյան-Ավագյան Նվարդ, վր. 1918 թ. 141
 Էլչիբեգյանց Գեորգիանց Վանդիկ, վր. 1923 թ. 161
 Էլչիբեգյանց Հարությունյան Աղաջան, վր. 1918 թ. 139
 Էլչյան Դահրաման, վր. 1910 թ. 96
 Էմինյանց Գևորգյան Հարություն, վր. 1895 թ. 61
 Էլրամյանց Սարգսյան Սեդրակ, վր. 1915 թ. 120
 Էլրամյան Հարությունյան (Արտեմյան) Գրիգոր, վր. 1931 թ. 175
 Էլրամյանց Պետրոսյան Ստեփան, Կովկասյան կայսերական գյուղատնտեսական ընկերության քարտուղար, վր. 1910 թ. 96
 Էնիկոլայանց Ելիզավետա, իշխանուհի, Միքայել Բիրբվելյան Թումանյանցի (Թումանով) կինը, հիշ. 1875 թ. 50
 Էնֆիանյան Իսկուհի, Կուսանաց անապատի միաբան, ավագ սարկավագուհի, վր. 1911 թ. 97
 Էնֆիանյան Սյուրյան Ավետիք, վր. 1909 թ. 91
 Էնֆիանյանց, իմժենը, հիշ. 1909 թ. 91
 Էնֆիանյանց Համբարձում, Թիֆլիսի առաջին հայ տպարանի տեր, Տփղիսի քաղաքային վարչության անդամ, կարմեցի, վր. 1896 թ. 62, 65
 Էնֆիանյանց Համբարձումյան Գրիգոր, Ալց. ընկ. «Ա. Էնֆիանյանց» ծխախոտի գործարանի տնօրեն և վարչության անդամ, վր. 1919 թ. 150
 Էջուբեան, հիշ. Մարտի 1888 թ. 55
 Էսիտյանց Կարապետյան Աստղիկ, վր. 1918 թ. 142
 Էվոյանց Աննա, վր. 1932 թ. 176
 Էփեմիա (Էփեմիա), Գարշո Տեր-Աբրահամյանի կինը, վր. 1875 թ. 50
 Էքսյուզյան Հռիփսիմե, վր. 1919 թ. 152
 Էքսյուզյանց Աբրահամ, վր. 1909 թ. 92

Թ

Թագուհի, վաճառական Մովսես Քրիստափորյան Հարությունյանցի մայրը, հիշ. 1899 թ. 65
 Թաղեոսյան (Թաղեոսեան) Սուրեն, Երրորդ հայկական հրացանաձիգ գնդի պողոտուչիկ, Գոռշոյան Ալեքսանդր-Վարդանի քրոջ որդին, վր. 1918 թ. 138
 Թաղեոսյան Մեքոն, վր. 1901 թ. 69
 Թաղեոսյանց Լուկիանյան Աննա, վր. 1912 թ. 103
 Թաղեոսյան Հակոբյան Հովհաննես, վր. 1894 թ. 60
 Թաղեոսյանց Ծամիրյան Մարգո, վր. 1925 թ. 164

Թամանյան, Թամանյաններ 31, 114
 Թամանյանց Ալեքսանդրյան Հովսեփ, ճարտարագետ-մեխանիկ, վրձ. 1894 թ. 59
 Թամանյանց Ալեքսեյան Արտեմ, վրձ. 1894 թ. 59
 Թամանյանց Միքայելյան Գևորգ (Գիորգի), վրձ. 1901 թ. 69
 Թամանյանց Միքայելյան Գարյա, վրձ. 1907 թ. 84
 Թամանյանց Վասիլյան Վառվառե, վրձ. 1917 թ. 130
 Թայիրյան Արուսյակ, վրձ. 1917 թ. 129
 Թայիրյան Հովհաննես, վրձ. 1927 թ. 169
 Թայիրյանց Ալեքսանդրյան Քրիստափոր, պալատական խորհրդական, վրձ. 1901 թ. 69
 Թայիրյանց Եղիսաբեթ, վրձ. 1897 թ. 63
 Թառայան Աննա, վրձ. 1892 թ. 57
 Թառայանց Ավագյան Սեդրակ, գործ, հասարակական գործիչ, շամախեցի, վրձ. 1916 թ. 128
 Թառայանց Ավետիսյան Հայկ, վրձ. 1905 թ. 79
 Թառույանց Ավետիսյան Տիգրանուհի, վրձ. 1918 թ. 142
 Թառույանց Կատյա, վրձ. 1920 թ. 156
 Թառույանց Հովհաննես, Շուշիի Ազուլյաց եկեղեցու քահանա, վրձ. 1906 թ. 80
 Թառույանց Մեսրոպյան Ավետիք, վրձ. 1918 թ. 141
 Թավադյան Մկրտումյան Մովսես, Թիֆլիսի առևտրական բանկի տնօրեն, վրձ. 1910 թ. 95
 Թավրեգյան Միսեն, Ախալցխայի ինքնապաշտպանության խմբի կամավոր, վրձ. 1918 թ. 139
 Թարխանյան Ալեքսանդր, հրատարակիչ, առևտրական տան հաշվապահ, վրձ. 1903 թ. 73
 Թարխանյանց Գևորգյան Գարեգին, վրձ. 1917 թ. 135
 Թեմուրազյանց (Թեմուրազեանց) Գևորգ, Կարթլիկե Սր. Գևորգ եկեղեցու ավագ քահանա, վրձ. 1882 թ. 52
 Թեմուրազյանց Հովհաննիսյան Եղիսաբեթ, վրձ. 1904 թ. 76
 Թեմուրազյանց Տեր-Գևորգյան Արզար, վրձ. 1914 թ. 111
 Թեյմուրազ Բ, վրաց թագավոր 42
 Թեյմուրազյանց Գրիգորյան Մարթա (օրիորդ. ազգանունը՝ Թունայանց), Արշակ Տեր-Գևորգյան Թեյմուրազյանցի կինը, վրձ. 1895 թ. 60
 Թեյմուրազյանց Հովհաննիսյան Գրիգոր, Լուրբայի հետևակային 155-րդ գնդի կապիտան, վրձ. 1910 թ. 96
 Թեյմուրազյանց Տեր-Գևորգյան Արշակ, Մարթա Գրիգորյան Թեյմուրազյանցի ամուսինը, հիշ. 1895 թ. 60
 Թերզյանց Պապյան Աննա, վրձ. 1927 թ. 168
 Թերլեմեզյան Միքայել, բանաստեղծ, վրձ. 1928 թ., վաճառվել է 171
 Թեմուրազեանց Կարապետ 125
 Թյունիբեկյան Եղիսաբեթ, Եսայի Թյունիբեկյանցի կինը, հիշ. 1915 թ. 117
 Թյունիբեկյանց Արզումանյան Անդրեաս, շուշեցի, վրձ. 1910 թ. 95
 Թյունիբեկյանց Եսայի, բարերար, Եղիսաբեթ Թյունիբեկյանցի ամուսինը, շուշեցի վրձ. 1915 թ. 117
 Թոխաբեկյան Իվանյան Բոգդան, վրձ. 1915 թ. 117
 Թովմասյան Ալեքսանդր (Սանդրո), վրձ. 1913 թ. 105
 Թովմասյանց Իսահակյան Արզար, վրձ. 1910 թ. 93
 Թովմասյանց Սահակյան Թովմաս, վրձ. Բաքու, 1902 թ. 72
 Թովյան Գրիգոր (Գրիշա), վրձ. 1919 թ. 153
 Թրամանյան Թորոս, ճարտարապետ 90
 Թրոսյանց Մարգարյան Եղիսաբեթ, վրձ. 1920 թ. 154
 Թրոսյանցյանց Չարարյան Ավետիք, վրձ. 1918 թ. 141
 Թումանյան Անուշ, Հովհաննես Թումանյանի դուստրը, վրձ. 1927 թ. 169
 Թումանյան Հովհաննես, Թումանյան Զովհաննես, ազգային-հասարակական գործիչ, Ա-

մենայն Հայոց բանաստեղծ, վրձ. 1923 թ. 161-162, 169, 176, 179
 Թումանյան Մարիամ, իշխանուհի, ազգային գործիչ և իրավաբան Մարկոս Եսայան Դուրյանյանցի դուստրը, իշխան Գևորգ (Գիորգի) Միքայելյան Թումանյանցի (Թումանով) կինը, հիշ. 1920 թ. 155, 160
 Թումանյան Ծվաննա, վրձ. 1919 թ. 147
 Թումանյանց Գևորգյան Վառվառա, իշխան Գևորգ (Գիորգի) Միքայելյան և իշխանուհի Մարիամ Թումանյանցների (Թումանով) դուստրը, հիշ. 1920 թ. 155
 Թումանյանց Դավթյան Մարգի, վրձ. 1897 թ. 63
 Թումանյանց (Թումանիշվիլի) Բիրթվել, պետական գործիչ, թագավորի պալատական քարտուղար և խորհրդատու, բանաստեղծ, իշխան Միքայել Բիրթվելյան Թումանյանցի (Թումանով) հայրը, վրձ. 1836 թ. 50
 Թումանյանց (Թումանով) Բիրթվելյան Միքայել, իշխան, բանաստեղծ, խորհրդական և պետական գործիչ Բիրթվել Թումանյանցի որդին, իշխանուհի Եղիզավետա Ենիկոլայանցի ամուսինը, ծնվ. Խելթրուրան, 1818 թ., վրձ. 1875 թ. 50
 Թումանյանց (Թումանով) Միքայելյան Բարսեղ (Վասիլ), Թիֆլիսի «Արտիստիկ» ընկերության հիմնադիրներից, վրձ. 1912 թ. 101
 Թումանյանց (Թումանով) Միքայելյան Գևորգ (Գիորգի), իշխան, վրաց բաստերական ընկերության կազմակերպիչ, “Кавказ” տեղեկագրի հրատարակիչ, Տիլիսի Ռամկավար կուսակցության նախագահ, իշխանուհի Մարիամ Թումանյանցի ամուսինը, Վառվառա Գևորգյան Թումանյանցի հայրը, վրձ. 1920 թ. 155
 Թումանյանց Կոնստանդին, իշխան Գևորգ (Գիորգի) Միքայելյան Թումանյանցի (Թումանով) եղբայրը, հիշ. 1920 թ. 155
 Թումանյանց Հովհաննիսյան Շահգաղե (Այանի), վրձ. 1916 թ. 121
 Թումանյանց Մարգարյան Գևորգ, ծնվ. Գողթան գավառի Հանդամեջ գյուղ, վրձ. 1902 թ. 71
 Թումանյանց Մարգարյան Մոֆյա, վրձ. 1910 թ. 94
 Թումանյանց Վասիլի, իշխան Գևորգ (Գիորգի) Միքայելյան Թումանյանցի (Թումանով) եղբայրը, հիշ. 1920 թ. 155
 Թումոյանց Գրիգորյան Մարիամ, վրձ. 1919 թ. 150
 Թումյանց Եկատերինա, վրձ. 1930 թ. 173
 Թուրքյան Հայկ, հիշ. 1916 թ. 124
 Թուրքյան Մոֆյա, հիշ. 1916 թ. 124
 Թուրյան Փեփրոնյա, Դավիթ Կարապետյան Թուրյանցի կինը, հիշ. 1898 թ., 64 ծնք.
 Թուրյանց Կարապետյան Դավիթ, կոմիկ դերասան, Փեփրոնյա Թուրյանցի ամուսինը, վրձ. 1898 թ., պոլսահայ 64, 64 ծնք.
 Թևանյանց Հարությունյան Կարապետ, վրձ. 1926 թ. 166
 Թ
 Ժախյանց Շողակաթ, վրձ. 1917 թ. 131
 Ժամկոչյան Հասմիկ (Այա), Վրաստանի ժողովրդական արտիստ, ծնվ. 1924 թ., վրձ. 2011 թ. 178
 Ժամհարեան, հիշ. Մոսկվա, 1888 թ. 55
 Ժամհարյան տե՛ս Շամխարյանց Իվ. Արտեմ Ժամհարյանց Իսահակի Նիկոլայ, վրձ. 1922 թ. 160
 Ի
 Իաշվիլի Պ., բանաստեղծ 172
 Իգիթյանց Հովհաննիսյան Եղիսաբեթ, վրձ. 1919 թ. 151
 Իգիթյանց Մարգի, ավագ քահանա, վրձ. 1913 թ. 107
 Իգիթյանց Մարգարյան Հովհաննես, ուսուցիչ, բժիշկ, վրձ. 1925 թ. 164
 Իգիթյանց Մարգարյան Մեղրակ (Արշակ), վրձ. 1904 թ. 75
 Իզմայիլյանց Պողոս, Տիլիսի քաղաքագլուխ 1893-1895 թթ., Նադեժդա Ալեքսանդրյան Ալիխանյանցի եղբայրը 109
 Իլիա Բ, Վրաստանի կաթոլիկոս-պատրիարք, հիշ. 1995 թ. 38-39, 40 ծնք.

Իլոյանց Գևորգ, Թորոս Համբարձումյան Իլոյանցի որդին, վրձ. 1917 թ. 129
 Իլոյանց Համբարձումյան Թորոս, Գևորգ Իլոյանցի հայրը, վրձ. 1917 թ. 129
 Իշխանյանց Մկրտումյան Ավետիք, վրձ. 1905 թ. 77
 Իշխանյան Փառանձեմ, վրձ. 1908 թ. 89
 Իշխանյան, օրիորդ, վրձ. 1905 թ. 78
 Իսագուլյանց Հայրապետ, վրձ. 1931 թ. 174
 Իսահակ տե՛ս Ծովանյանց Մարտիրոսյան Իսահակ
 Իսահակյան (Ջարիֆյան) Գեորգիվել, վրձ. 1920 թ. 157
 Իսահակյանց Ավագյան Արշակ, վրձ. 1917 թ. 133
 Իսահակյանց Մկրտչյան Թագուհի, վրձ. 1918 թ. 143
 Իսավերդյանց Նիկողայան Դավիթ, վրձ. 1910 թ. 96
 Իսապանդարյան Մխիթար, բժիշկ, Նիկողայոսի եղբայրը, հիշ. 1892 թ. 57
 Իսավերդյան Դավթյան Ալեքսանդր, վրձ. 1894 թ. 59
 Իսավերդյանց Դավթյան Նիկողայոս, վրձ. 1913 թ. 109
 Իսաամանյանց Մողոմոնյան Մարգի, Ալեքսանդրյան հիվանդանոցի տնօրեն, բժիշկ, վրձ. 1913 թ. 105
 Իսրայելյան Ա. Մարգի, երդվյալ հավատարմատարի օգնական, ենթասպա, վրձ. 1915 թ. 120
 Իսրայելյանց Մկրտչյան Կոնստանդին, վրձ. 1906 թ. 81
 Իվանյան Ժենյա, վրձ. 1932 թ. 175

Լ
 Լազարյան Վարվառե, Քանդակագործ օրիորդաց դպրոցի ուսուցչուհի, վրձ. 1911 թ. 98
 Լազարյանց Աղադյան Մարյեմ, վրձ. 1907 թ. 83
 Լազարյանց Մարտիրոսյան Գևորգ, վրձ. 1927 թ. 168
 Լազարյանց Պողոսյան Աննա, վրձ. 1923 թ. 161
 Լալայանց Ալեքսանդրյան Արտաշես, վրձ. 1907 թ. 84
 Լալայանց Մարիամ, վրձ. 1916 թ. 127
 Լալայանց Մարգարյան Դշխուհի, վրձ. 1919 թ. 148
 Լալի, խոջա Բեհրուտի կինը, հիշ. 1655 թ. 7
 Լայլու Ռ., բրիտանացի բժիշկ-ճանապարհորդ 43
 Լաշքարյան Աննա, վրձ. 1912 թ. 102
 Լեկոյանց Մանուկ Մանուկյան (Ջավախի), աշակերտուհի, վրձ. 1919 թ. 153
 Լիանոզյանց Ալեքսանդրյան Հովսեփ, վրձ. 1919 թ. 149
 Լիանոզյանց Կարապետյան (Գերասիմյան) Գասպար, վրձ. 1909 թ. 93
 Լիմիցի, կառավարութեան ներկայացուցիչ, հիշ. 1931 թ. 9
 Լիսիցյան Մարիամ, պետական խորհրդականի այրի, վրձ. 1906 թ. 83
 Լիսիցյանց Քրիստափորյան Դանիել, պետական խորհրդական, բժիշկ, «Աղբյուր» և «Տարագ» հանդեսների ժամանակավոր խմբագիր, վրձ. 1893 թ. 58
 Լոգին-Լոգինսկի Ա. Մ., նահանգապետ, հիշ. 1910 թ. 94
 Լոթոյանց Քրիստափորյան Գևորգ (Գիորգի), վրձ. 1925 թ. 164
 Լոռեցյանց Խաչատրյան Արուսյակ, վրձ. 1918 թ. 142
 Լորիս-Մելիքյան Կոմս, Մանյա Լորիս-Մելիքյանի հորեղբոր որդին, հիշ. 1912 թ. 101
 Լորիս-Մելիքյան Մանյա, Կոմսանց վաճառքի միաբան, կույս, Կոմս Լորիս-Մելիքյանի հորեղբոր դուստրը, ծնվ. 1836 թ., վրձ. 1912 թ. 101
 Լուսինյան Լեոն, վրձ. 1900 թ. 67
 Լուսինյան Հայկի Արտեմ, ՎՍՄՇ ժողովրդական դերասան, ծնվ. 1910 թ., վրձ. 1963 թ. 177
 Լևոնյան Գարեգին, կարգախոս աշուղ Ջիվանու (Մերոք Ստեփանյան Լևոնյան) որդին, 90
 Լևոնյան Ստեփանյան Սերոբ տե՛ս Ջիվանի, աշուղ

Խ
 Խաղաքանոց Գրիգորեան Ալեքսանդր, վր. 1884 թ. 52
 Խաղաքայն Սահակ, Ռոստովի բաժանմունքի կառավարիչ, վր. 1920 թ. 156
 Խաղաքայն Աստվածատրյան Իսահակ (Յակո), վր. 1925 թ. 164
 Խաղաքայն Բոգդանյան Մերգեյ, բժշկական գիտ. դոկտոր, վր. 1911 թ. 97
 Խաղաքայն Գրիգորյան Գրիգոր, վր. 1915 թ. 119
 Խաղաքայն Սահակյան Մյվաթ, վր. 1926 թ. 166
 Խախտույան Ալեքսանդրյան Հարություն (Արտեմ), վր. 1904 թ. 76
 Խանգանեղան Հովհաննիսյան Գևորգ, վր. 1904 թ. 76
 Խանդամիրյան Գրիգոր, Մարիամ Աստվածատրյան Հովհաննիսյանի եղբայրը, հիշ. 1914 թ. 111
 Խանդամիրյան Արիստակեսյան Արսեն, բժիշկ, վր. 1916 թ. 126
 Խանդամիրյան Արտեմյան Նինա, վր. 1908 թ. 89
 Խանդանյան Ստեփանյան Երեմիա, վր. 1915 թ. 119
 Խանջալաճե (ծն. Մանվելյան) Սավելենա Մարիա, վր. 1904 թ. 76
 Խանդուկյան Ավետիս, վր. 1906 թ. 83
 Խանդուկյան Ավետիսյան Բագրատ, վր. 1905 թ. 79
 Խանոյան Միրայելյան Գրիգոր, աշակերտ, վր. 1907 թ. 85
 Խաչատրյան Գայանե, նկարչուհի, վր. 2009 թ. 178
 Խաչատրյան Եկատերինե, վր. 1919 թ. 149
 Խաչատրյան Խաչատուր, վր. 1891 թ. 57
 Խաչատրյան Մելքոն, վր. 1916 թ. 126
 Խաչատրյան Գերասիմյան Ասատուր, վր. 1917 թ. 129
 Խաչատրյան Եփրեմյան Լուսիկ, վր. 1921 թ. 159
 Խաչատրյան Կարապետյան Ալեքսան, վր. 1911 թ. 97
 Խաչատրյան Կարապետյան Ավետիս, շուշեցի, վր. 1905 թ. 77
 Խաչատրյան Կարապետյան Միրզազան, վր. 1908 թ. 89
 Խաչատրյան Հայրապետյան Եղիաբեթ (Վասի), վր. 1919 թ. 150
 Խաչատրյան Հարությունյան Կարապետ, վր. 1899 թ. 65
 Խաչատուրյան Բեգլարյան Աննա, վր. 1925 թ. 164
 Խաչատուրյան Ստեփանյան Հակոբ, վր. 1926 թ. 165
 Խաչիկյան Շողակաթ, վր. 1917 թ. 130
 Խաչիկյան Ստեփանյան Մուսաբեթ, վր. 1914 թ. 111
 Խաչյան Սարգսյան Տիգրան, վր. 1913 թ. 106
 Խաչումյան Հայրապետյան Հռիփսիմե, վր. 1915 թ. 118
 Խառատյան Գևորգյան Եմիլիա, աշակերտուհի, վր. 1920 թ. 155
 Խառատյան Դանիելյան Նիկողայոս (Կոլյա), ուսանող, վր. 1920 թ. 156
 Խատի, խոջա Բեհբուտի եղբայրը, հիշ. 1655 թ. 7
 Խատիայան Ա., քաղաքագուլտի, հիշ. 1910 թ. 94
 Խարազյան Հռիփսիմե, վր. 1905 թ. 78
 Խարազյան Ջալիբեգյան Գրիգոր, վր. 1902 թ. 71
 Խենթ տե՛ս Հովհաննիսյան Սյրտիչ
 Խեչանյան Համբարձումյան Վասիլ, վր. 1920 թ. 157
 Խեչումյան Թոմասյան Մարիամ (Մակի), վր. 1916 թ. 122
 Խեչումյան Սողոմոնյան Նիկոլայ, վր. 1932 թ. 175
 Խզնայան Թադեոս, Մարիամյան-Հովհաննյան, Գայանյան դպրոցների ուսուցիչ, հասարակական գործիչ, վր. 1918 թ. 145
 Խիզանյան Խորենյան Ալեքսանդր, վր. 1914 թ. 111

Խոջաբեկյան Գևորգի Վանո, ծնվ. 1875 թ., նկարիչ, վր. 1922 թ. 160
 Խոջա-Էյնաթյան Իսահակյան Արտեմ, Գրիգոր քահանա Խոջա-Էյնաթյանի հորեղբոր որդին, վր. 1907 թ. 84
 Խոջա-Էյնաթյան Գրիգոր, քահանա, Արտեմ Իսահակյան Խոջա-Էյնաթյանի հորեղբոր որդին, հիշ. 1907 թ. 84
 Խոջամինասյան Աղանալովյան Թարխան, պաշտոնաթղ զենեղալ-լեյտենանտ, ճարտարագետ, իշխան, Տիգրիսի քաղաքային դումայի անդամ, վր. 1909 թ. 89
 Խոջամինասյան Սողոմոնյան Սովիա, իշխանուհի, վր. 1899 թ. 66
 Խոջամինասյան Ստեփանյան Նատալյա, իշխանուհի, վր. 1908 թ. 88
 Խոջամիրյան Արամ, վր. 1880 թ. 52
 Խոջամիրյան Գրիգոր, վր. 1905 թ. 79
 Խոջամիրյան Խաչատուր, վր. 1916 թ. 121
 Խոջամիրյան Ավետիս, Եվգենյա Քալանթարի հայրը, վր. 1902 թ. 70
 Խոջամիրյան Գրիգորյան Լևոն, զրականասեր, վր. 1925 թ. 164
 Խոջամիրյան Լևոն, վր. 1916 թ. 127
 Խոջամիրյան Կարինե, վր. 1907 թ. 84
 Խոջամիրյան Հովհաննիսյան Բալասան, վր. 1911 թ. 97
 Խոջամիրյան Հովհաննիսյան Եղիաբեթ, վր. 1906 թ. 80
 Խոջամիրյան Մելիք-Գուլամբաբյան Սոնա, վր. 1906 թ. 83
 Խոջայան Գեոնովաթե, վր. 1926 թ. 166
 Խոջայան (Խոջայեան) Լևոն, վարդապետ, արեղա, վր. 1895 թ. 60
 Խոջափարուխյան Վանի, տեխնիկոմի աշակերտ, վր. 1922 թ. 161
 Խոջափարուխյան Ավետիսյան Եղիաբեթ, վր. 1915 թ. 116
 Խոջափարուխյան Գրիգորյան Ալեքսանդր, վր. 1913 թ. 108
 Խոջափարուխյան Գրիգորյան Եգոր, վր. 1903 թ. 72
 Խոջափարուխյան Սողոմոնյան Վառվառե, վր. 1917 թ. 133
 Խոտիկյան Հովհաննիսյան Ռուբեն, վր. 1929 թ. 171
 Խոսրովյան Եփրեմյան Կատարինե, վր. 1909 թ. 91
 Խոսրովյան (Խոսրոն) Եգորյան Եվգրաֆ, Թիֆլիսի քաղաքային վարչության անդամ, վր. 1902 թ. 71
 Խրիմյան Կուլա (Կուլա Գլուանելի), ըմբիշ, վր. 1933 թ. 176
 Խրիմյան Մուրադ տե՛ս Մեքաստացի Մուրադ
 Խրիմյան Բեժանյան Մարիամ, վր. 1908 թ. 89
 Խրուշչով Ն., ԽՄԿԿ քարտուղար 36
 Խուրլարյան Սարգսյան Կոստանո, վր. 1903 թ. 72
 Խուրլարյան Սարգսյան Հովհաննես, վր. 1924 թ. 163
 Խուրյան Փեփրոնյա, Կոստանոց վանքի մարապետ, ավագ սարկավագուհի, վր. 1904 թ. 74
 Խուրդյան Դավթյան Հովհաննես, ԿՀԲ ընկերության բարեբար, վր. 1916 թ. 122
 Խուրդյան (Խուրդայան) Միքայելյան Հովհաննես, բարեբար, Թիֆլիսի վաճառականական բանկի տնօրեն և Բեթղեմի Սր. Աստվածածին եկեղեցու դպրոցի հոգաբարձու, վր. 1916 թ. 121
 Խուրավերդյան Թադեոս, վր. 1926 թ. 166
 Խուրավերդյան Խուրավերդյան Վարդան, վր. 1905 թ. 79
 Խումունց Բեգլարյան Աննա, վր. 1912 թ. 101
 Խումունց Հովսեփ, հիշ. 1904 թ. 76
 Խումունց Մահտեսի-Գրիգորյան Միանա, վր. 1906 թ. 80
 Խումունց Մնացական, հիշ. 1909 թ. 93
 Խումունց Մնացականյան Միքայել, նկարիչ-մանկավարժ, շուշեցի, վր. 1931 թ. 174
 Խումունց Սարգսյան Նախշուն, վր. 1901 թ. 69
 Խուցյան Մարիամ, վր. 1911 թ. 98

Շ
 Շաղիկյան Վարդայան Արաքսի, վր. 1909 թ. 91
 Շատուրյան Եփրեմ, հիշ. 1909 թ. 93
 Շատուրյան Ստեփան, Ջաքարալայի 2-րդ կարգի վաճառական, վր. 1910 թ. 95
 Շատուրյան Վարդուհի, հիշ. 1909 թ. 93
 Շատուրյան Ալեքսեյան Տիգրան, վր. 1902 թ. 71
 Շատուրյան Աղայան Բագրատ, վր. 1915 թ. 114
 Շատուրյան Եփրեմ, վր. 1930 թ. 173
 Շատուրյան Հովհաննիսյան Հռիփսիմե, վր. 1906 թ. 81
 Շատուրյան Հովսեփյան Ալեքսանդր, Շատուրեան Աղեքսանդր, բանաստեղծ, «Մշակ» թերթի աշխատակից, վր. 1917 թ. 100 ծնթ., 131
 Շերեթեյան Գոհարիկ (Գեոնիսի), աշակերտուհի, վր. 1919 թ. 147
 Շերենց (Հովսեփ Ըշնանյան, Յովսեփ Ըշնանեան), գրող, հրապարակախոս, պատմավիճակագիր, Թագուհի Մելիք-Ազարյանի (մականունը՝ օրիորդ Մեհիկ) հայրը, վր. 1888 թ. 53-54, 70, 90
 Շովհանյան Մարիամ, ձրի և էժանագին ճաշարանի հիմնադիր, հիշ. 1916 թ. 127
 Շովհանյան 177
 Շովհանյան Գևորգյան Նունե, Սր. Ստեփանոս Կոստանոց վանքի սարկավագուհի, կույս, վր. 1905 թ. 77
 Շովհանյան Մարտիրոսյան Ալեքսանդր, Գևորգի և Իսահակի եղբայր, վր. 1879 թ. 51
 Շովհանյան Մարտիրոսյան Բահակ, Ալեքսանդր Մարտիրոսյան Շովհանյանցի եղբայրը, վր. 1896 թ. 51, 62
 Շովհանյան Ստեփանյան Մարիամ, վր. 1903 թ. 73
 Շովհանյան Բարսեղյան Մարիա, վր. 1923 թ. 162

Ն
 Նալատոզյան Ջաքարյան Գևորգ (Եգոր), վր. 1932 թ. 175
 Նախյան Բարսեղյան Նինա, վր. 1926 թ. 167
 Նամարական Եգորյան Միքայել, վր. 1916 թ. 127
 Նաչարովսկայա Գաբրիելյան Եղիաբեթ, վր. 1909 թ. 91
 Նապոտիկյան Բարունակ 149
 Նարա-Դարվիշ տե՛ս Հակոբ Գեոնյան
 Նարայան Ավետյան Եղիաբեթ, վր. 1894 թ. 59
 Նարապետյան, բժիշկ, հիշ. 1898 թ. 64
 Նարապետյան Թալիկ, վր. 1911 թ. 100
 Նարապետյան Ժիրայր, ՀԽՍՀ և ՎԽՍՀ ժողովրդական արտիստ, վր. 2016 թ. 178
 Նարապետյան Ս. 7, 34
 Նարապետյան Մրբուհի, վր. 1903 թ. 73
 Նարապետյան Վարսենիկ, վր. 1901 թ. 69
 Նարապետյան Տիգրան, վր. 1918 թ. 144
 Նարապետյան Անդրեասյան Հովակիմ, վր. 1914 թ., կարճնանգի 114
 Նարապետյան Գևորգ, վր. 1907 թ. 85
 Նարապետյան Կարապետյան Արշակ, բժիշկ, ազգային ազատամարտի մասնակից, պարսկահայ, վր. 1917 թ. 129
 Նարապետյան Նիկողայան Հռիփսիմե, ուսանողուհի, վր. 1920 թ. 154
 Նարապետյան Պողոսյան Պերճուհի, վր. 1918 թ. 137
 Նարգանյան Բոգդանյան Իվան, վր. 1919 թ. 149
 Նաֆիյան Գերասիմյան Պետրոս, վր. 1930 թ. 173
 Նաֆյան Ներսես, գործատեր, վր. 1919 թ. 149
 Նաֆյան Հովհաննիսյան Վառվառե, վր. 1912 թ. 103
 Նեոնյան Մարտիրոս, մահտեսի, վր. 1917 թ. 134
 Նիրակոյան Սյրտիչ (Միկիչ), «Մարտակոչ»-ի գրաշար, վր. 1927 թ. 168
 Նիրակոյան Առաքելյան Երվանդ, վր. 1920 թ. 159
 Նյունիյան Հ., հիշ. 1909 թ. 93

Կյուլսպենկյանց Կարապետյան Վարդուհի, Զարուհու և Մերավբերի մայրը, վրձ. 1916 թ. 124

Կյուրեղյանց Բաբանյան Վարդան, վրձ. 1896 թ. 62

Կոլմանյան Մկրտիչ, վրձ. 1896 թ. 62

Կոխտյանց Աստվածատրյան Նունե, վրձ. 1905 թ. 77

Կոկչան (Կոկչայան) Պ. Ն., Թիֆլիսի քաղաքային վարչության անդամ, վրձ. 1912 թ. 104

Կոստանյանց Հովհաննես, վրձ. 1919 թ. 148

Կոստանյանց Հրանտ, վրձ. 1918 թ. 138

Կովալյանց Սարգսյան Հայկ, վրձ. 1905 թ. 78

Կոտինյանց Արկաղի (Կոտիկ), վրձ. 1930 թ. 173

Կորգանյանց Ալեքսանդրյան Աֆթանդիլ, վրձ. 1909 թ. 90

Կորգանյանց Դավթյան Մարֆա, վրձ. 1912 թ. 103

Կորգանյանց Իվանյան Վասիլի տե՛ս Բորդանյանց (Կորգանյանց) Հովհաննիսյան (Իվանյան) Բարսեղ (Վասիլի)

Կորգանյանց (Կորգանով) Նիկողոսյան Բարսեղ, փոխգնդապետ, վրձ. 1903 թ. 73

Կորգանյանց Ստեփանյան 177

Կորիմազյանց Արշակյան Սիրանուշ, աշակերտուհի, վրձ. 1917 թ. 133

Կոցեբու Մորից ֆոն, գերմանացի դիվանագետ 6 Կաակովյանց Մերոբյան Սաթենիկ, վրձ. 1920 թ. 156

Կրիթյանց Ֆադեյյան Միքայել, վրձ. 1919 թ. 150

Կուբարյանց Հակոբյան Սաթենիկ, վրձ. 1911 թ. 99

Կուզանյանց Կարապետյան Գրիգոր, վրձ. 1916 թ. 123

Կուզանյանց (Կուզանով) Լվարաբյան Գեորգի, ուսումնարանի և գիշերօթիկ դպրոցի տնօրեն, վրձ. 1909 թ. 91

Կուկուզանյանց Ալանյան Իվան, վրձ. 1907 թ. 85

Կուսիկյանց Ալեքսանյան Սպիրիդոն, վրձ. 1926 թ. 166

Հ

Հազարապետյան Եփրեմյան Վառվառե, վրձ. 1918 թ. 139

Հազիր (Աբրահամյանց՝ Աբր Դավթյան Աբրահամ), գուսան, շուկավերցի, վրձ. 1922 թ. 160

Հախնազարեան Ս., հիշ. Վերին-Ագուլիս, 1888 թ. 55

Հախնազարյանց Գայանե, Տփղիսի Կուսանաց վանքի միաբան և ավագ սարկավագուհի, կրթական և բարեգործական աշխատանքների նվիրյալ, վրձ. 1905 թ. 79

Հախնազարյանց Մարտիրոսյան Հովհաննես, վրձ. 1893 թ. 59

Հախնազարյանց Շուշանիկ, վրձ. 1907 թ. 83

Հախվերդյան Արտեմի Գրիգոր, բժիշկ, վրձ. 1932 թ. 175

Հախվերդյանց Գևորգ, գրական գործիչ, Նիկողոսյան Թեոդորյան Հախվերդյանցի եղբայրը, հիշ. 1896 թ. 62

Հախվերդյանց Թեոդորյան Նիկողայոս, ռոբբաճիկ (հրետանի) զորքերի գեներալ-մայոր, Գևորգ Հախվերդյանցի եղբայրը, վրձ. 1896 թ. 62

Հակոբյան Արտաշես, դերասանուհի Հասմիկի որդին, վրձ. 1917 թ. 132

Հակոբյան Եզրը, վրձ. 1902 թ. 28

Հակոբյան Կիմա 102

Հակոբյան Հովհաննես (Իվան), վրձ. 1932 թ. 176

Հակոբյան Միմաս, վրձ. 1898 թ. 65

Հակոբյան Մնացականի Հակոբ, բանաստեղծ, հայ պոռնիկարական պոեզիայի հիմնադիր, վրձ. 1937 177

Հակոբյան Ստեփան, վրձ. 1904 թ. 74

Հակոբյան Վրթանես, ֆրանսիական մավային «Մասաբրի-Մարիտիմ» ընկերության գործակից, վրձ. 1910 թ. 94

Հակոբյան Տեր-Կարապետյան Սարգիս (մակամունը՝ «Քեոսե Սարգիս», «Շուշվա պաշտպան»), Հնչակյան կուսակցության անդամ, վրձ. 1907 թ. 85

Հակոբյանց Արտեմի Ասյա, վրձ. 1929 թ. 172

Հակոբյանց Բաբայան Կարապետ, վրձ. 1929 թ. 172

Հակոբյանց Դավթյան Հռիփսիմե, վրձ. 1913 թ. 109

Հակոբյանց Հակոբյան Պետրոս, վրձ. 1918 թ. 138

Հակոբյանց Դավաբյան Ռուբեն, վրձ. 1905 թ. 78

Հակոբյանց Մարգարիտ, ծնվ. Գլջա, վրձ. 1917 թ. 132

Հակոբյանց Մարտիրոսյան Եզրը (Գևորգ), առաջին կարգի վաճառական, դպրոցի խնամակալ, Քաղաքային խորհրդի իրավասու, վրձ. 1902 թ. 71

Հակոբյանց Միմասյան Ստեփան, վրձ. 1909 թ. 92

Հակոբյանց Ստեփանյան Քրիստափոր, վրձ. 1908 թ. 87

Հակոբջանյանց Հարությունյան Արշակ, վրձ. 1916 թ. 127

Հակոբջանյանց Հովհաննիսյան Արտեմ, վրձ. 1910 թ. 95

Հակոբջանյանց Ստեփանյան Սաթենիկ, վրձ. 1906 թ. 82

Համբարձումյան Վիկտոր, աստղաֆիզիկոս 177

Համբարձումյանց Պետրոսյան Թամար, վրձ. 1932 թ. 176

Հայկազյանց Հայկ, դերասան, վրձ. 1913 թ. 106

Հայրաբաբանյան Հաջիպալ, վրձ. 1916 թ. 122

Հայրապետյան Ալեքսանդր (Մանրոյ), «Մշակ»-ի նախկին գրաշարապետ, վրձ. 1913 թ. 104

Հայրապետյան Մարտիրոս (Մատի), վրձ. 1927 թ. 170

Հայրապետյանց Արտեմյան Բագրատ, վրձ. 1928 թ. 170

Հայրապետյանց Գ. Փառանձեմ, վրձ. 1915 թ. 115

Հայրապետյանց Հակոբյան Հովհաննես՝ «Մտամբողջի», վրձ. 1916 թ. 124

Հայրապետյանց Հակոբյան Աբիսողոմ, դոկտոր, վրձ. 1929 թ. 172

Հաջիմահմոդյան Տիգրան, վրձ. 1918 թ. 138

Հասան-Ջալալյանց Ալեքսանդր (Սանդրիկ) , վրձ. 1928 թ. 171

Հասան-Ջալալյան Ավետյան Մխիթար, վրձ. 1906 թ. 82

Հասան-Ջալալյանց Գոհարիկ, գրքային քույր, վրձ. 1918 թ. 142

Հասան-Ջալալյանց Հելինե, վրձ. 1880 թ. 52

Հասան-Ջալալյանց Նիկիտայի Արտեմ, վրձ. 1929 թ. 172

Հասմիկ, Արտաշես Հակոբյանի մայրը, դերասանուհի 132

Հասրաթյանց Մեղրյան Հակոբ, վրձ. 1917 թ. 132

Հասրաթյանց Պողոսյան Նոյա, վրձ. 1915 թ. 114

Հարություն, վարժապետ, Երևանի Լազարյան Ծանազարյանցի ամուսինը, հիշ. 1904 թ. 76

Հարություն, քահանա, Փեփեկ Շախյանի որդին, Աշոտ եպիսկոպոսի եղբայրը, հիշ. 1908 թ. 86

Հարությունյան Արմեն, վրձ. 1903 թ., ջալալօղեցի 74

Հարությունյան Արտեմ, վրձ. 1913 թ. 106

Հարությունյան Բախշը, վրձ. 1918 թ. 139

Հարությունյան Եփեմյա, վրձ. 1920 թ. 159

Հարությունյան Կեկել, վրձ. 1917 թ. 132

Հարությունյան Հակոբ, վրձ. 1912 թ. 103

Հարությունյան Հարոթ. Սաթենիկ, վրձ. 1918 թ. 141

Հարությունյան Հարություն, վրձ. 1911 թ. 97

Հարությունյան Մարիամ, վրձ. 1918 թ. 140

Հարությունյան Մարիամ, Գարեգինի մայրը, հիշ. 1907 թ. 85

Հարությունյան Մեղրն, վրձ. 1930 թ. 173

Հարությունյան Ռոստոմյան Հովհաննես, վրձ. 1918 թ. 138

Հարությունյան Սիմոնյան Դավաթ, վրձ. 1905 թ. 78

Հարությունյան Սիրանուշ, վրձ. 1912 թ. 104

Հարությունյան Սոֆյա, Սր. Նշան եկեղեցու միաբան Գարեգին քահանա Առաքելյանի կինը, վրձ. 1911 թ. 97

Հարությունյան Վարազդատ, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս, ճարտարապետ, հիշ. 1998 թ. 179

Հարությունյանց Աղաջանյան Աննա, վրձ. 1918 թ. 146

Հարությունյանց Առուշանյան Թագուհի, վրձ. 1903 թ. 72

Հարությունյանց Բարսեղ, առևտրական դպրոցի անդամ, ուսուցիչ, քիմիկոս, վրձ. 1911 թ. 98

Հարությունյանց Բոգդանի Նիկոլայ, վրձ. 1930 թ. 173

Հարությունյանց Գաբրիելյան Գրիգոր, վրձ. 1927 թ. 168

Հարությունյանց Գաբրիելյան Վահան, վրձ. 1904 թ. 76

Հարությունյանց Գալադյան Երվանդ, վրձ. 1915 թ. 115

Հարությունյանց Գրիգորյան Արուսյակ, աշակերտուհի, վրձ. 1912 թ. 102

Հարությունյանց Գրիգորյան Սերգել, վրձ. 1920 թ. 155

Հարությունյանց Գևորգյան Աշխեն, վրձ. 1924 թ. 163

Հարությունյանց Դեմոսյան Գաբրիել, վրձ. 1916 թ. 121

Հարությունյանց Ջվարթ, վրձ. 1916 թ. 121

Հարությունյանց (ծն.՝ Արեշյանց) Գրիգորյան Մարիա, վրձ. 1923 թ. 162

Հարությունյանց Հ. Պետրոս, վրձ. 1907 թ. 85

Հարությունյանց Հայկանուշ, վրձ. 1918 թ. 141

Հարությունյանց Դավաթյան Բոգդան, վրձ. 1924 թ. 163

Հարությունյանց Դավաթյան Սարգիս, վրձ. 1917 թ. 133

Հարությունյանց Մարիամ, վրձ. 1905 թ. 77

Հարությունյանց Մեդրոսյան Փառանձեմ, Մարիամյան-Հովհաննյան դպրոցի շրջանավարտ-ուսուցչուհի, վրձ. 1912 թ. 101

Հարությունյանց Պողոսյան Գալուստ, վրձ. 1911 թ. 98

Հարությունյանց Սարգսյան Հովհաննես, վրձ. 1903 թ. 72

Հարությունյանց Սիմեոնյան Սոֆյա, վրձ. 1914 թ. 112

Հարությունյանց Սուլեյմանի Մարտիրոս, վրձ. 1924 թ. 163

Հարությունյանց Քրիստափորյան Մովսես, վաճառական, Թագուհու որդին, վրձ. 1899 թ. 65

Հերակլ Բ, Գիորգի ԺԲ-ի հայրը 50

Հերեթյանց Շահինյան Համազասպ, վրձ. 1916 թ. 125

Հյուսյան Հայկ, վրձ. 1929 թ. 172

Հովասափյանց Պողոսյան Արշալույս, վրձ. 1911 թ. 100

Հովասափյանց Պողոսյան Գասպար, վրձ. 1911 թ. 100

Հովիվյանց Անիկա, վրձ. 1920 թ. 154

Հովհաննես կարողիկոս, հիշ. 1837 թ. 17

Հովհաննիսյան Ջաբարյան Միքայել տե՛ս Նար-Դոս

Հովհաննիսյան Ջոհրաթ, վրձ. 1919 թ. 152

Հովհաննիսյան Մեղրյան Հայրապետ, վրձ. 1894 թ. 60

Հովհաննիսյան Օլյաննա, վրձ. 1903 թ. 73

Հովհաննիսյանց Աբիսողոմ, ուսուցիչ, հասարակական գործիչ, Տփղիսի քաղաքային վարչության նախկին ծառայող, վրձ. 1914 թ. 110

Հովհաննիսյանց Աստվածատրյան Մարիամ, Գրիգոր Խանդավազյանի քույրը, վրձ. 1914 թ. 111

Հովհաննիսյանց Արտեմյան Հովհաննես, վրձ. 1900 թ. 67

Հովհաննիսյանց Ջաբարյան Գևորգ, վրձ. 1918 թ. 145

Հովհաննիսյանց Ջաբարյան Հարություն, Նար-Դոսի եղբայրը, վրձ. 1908 թ. 88

Հովհաննիսյանց Կարապետյան Մարիամ, վրձ. 1897 թ. 63

Հովհաննիսյանց Համբարձումյան Մարիամ, աշակերտուհի, վրձ. 1919 թ. 148

Հովհաննիսյանց Համբարձումյան Վարդուհի, աշակերտուհի, վրձ. 1915 թ. 117

Հովհաննիսյանց Հարություն, բժշկապետ, իսկական պետական խորհրդական, վրձ. 1887 թ. 53

Հովհաննիսյանց Հարությունյան Ազգար, վրձ. 1904 թ. 75

Հովհաննիսյանց Մեքրոմյան Սարգիս, վր. 1918 ք. 137

Հովհաննիսյանց Մկրտիչ (Խենթ), վր. 1918 ք. 136

Հովհաննիսյանց Շահնագարյան Աստղիկ, վր. 1904 ք. 75

Հովհաննիսյանց Պետրոսյան Գևորգ, վր. 1917 ք. 134

Հովհաննիսյանց Քրիստափորյան Նինա (Նուրուշար), վր. 1932 ք. 175

Հովհաննիսյանց Հարությունյան Հովհաննես, վր. 1905 ք. 78

Հովհաննիսյանց Հարությունյան Ստեփանոս, վր. 1913 ք. 107

Հովհաննիսյանց Նաղաշ, նկարիչ 17

Հովհաննիսյանց Եղորդյան Սալոմե, վր. 1902 ք. 71

Հովհաննիսյանց Հովհաննիսյան Սկրտուն, նկարիչ, վր. 1845 ք. 48

Հովհաննիսյան Ա., հիշ. 1909 ք. 93

Հովհաննիսյան Շուշանիկ, վր. 1917 ք. 134

Հովհաննիսյան Սիմեոնյան Արթուր, վր. 1909 ք. 91

Հովհաննիսյանց Գրիգորյան Սոֆյա, վր. 1912 ք. 103

Հովհաննիսյանց Գևորգյան Հարություն, վր. 1919 ք. 149

Հովհաննիսյանց Գևորգյան Օլգա, վր. 1924 ք. 163

Հովհաննիսյանց Խաչատրյան Գայանե, վր. 1901 ք. 68

Հովհաննիսյանց Հարությունյան Գուրգեն, վր. 1920 ք. 159

Հովհաննիսյանց Մարգարյան Վահե, աշակերտ, վր. 1920 ք. 158

Հովհաննիսյանց Միքայել-Խան, վր. 1906 ք. 82

Հովհաննիսյանց Միրանուշ, վր. 1927 ք. 170

Հովհաննիսյան քահանա, Օլգա Գևորգյան Ամիրխանյանի ամուսինը, հիշ. 1901 ք. 68

Հովհաննիսյանց Վարդանուշ, վր. 1914 ք. 112

Հովհաննիսյան տատիկ, վր. 1929 ք. 172

Հունգարյանց Մարգարյան Մկրտիչ, վր. 1922 ք. 161

Չ

Չիբրոդյան Նիկիտյան Պավել, վր. 1928 ք. 171

Չիբրոդյանց Պետրոսյան Գևորգ, հրետանու պորտիչ, վր. 1916 ք. 127

Ղ

Ղազարյան Ալեքսանդր, բժիշկ, վր. 1913 ք. 104

Ղազարյանց Ալեքսանդրյան Աստղիկ, ուսանողուհի, վր. 1915 ք. 115

Ղազարյանց Կարապետյան Սոֆյա, վր. 1927 ք. 168

Ղազարյանց Նիկողոսյան Պարույր, վր. 1919 ք. 145

Ղազարյանց Ստեփան (Չաչան Ստեփան), ՀՅԴ կուսակցության անդամ, Խանասորի և ինքնապաշտպանական այլ մարտերի մասնակից, վր. 1918 ք. 137

Ղազարյանց Մարտիրոսիչ Վարոս, վր. 1918 ք. 141

Ղազարյանց Անուշավան, Շուշանիկ Հովհաննիսյան Գևորգյանի ամուսինը, հիշ. 1917 ք. 129

Ղազարյանց (ծն. Ափոյան) Հովհաննիսյան Շուշանիկ (Ղազարյանց Անուշավանի Շուշանիկ), Անուշավան Գևորգյանի կինը, վր. 1917 ք. 129

Ղազար Զահեկեցի, կաթողիկոս (1737-1751 թթ.) 8, 8 ծնթ.

Ղազարյան Դավիթ (Դաբիկո), վր. 1919 ք. 145

Ղազարյան Երվանդ, ուսուցիչ, հրապարակախոս, բարձրագույն, վր. 1899 ք. 65

Ղազարյան Հակոբ (Լազո, Ափե Լազո), մանկավարժ, քրդագետ, եզդիների դպրոցի վարիչ, վր. 1926 ք. 165

Ղազարյան Մ. Մկրտիչ, վր. 1927 ք. 167

Ղազարյան Հովհաննիսյան, աշակերտուհի, վր. 1919 ք. 152

Ղազարյանց Բաղդասար, վր. 1927 ք. 169

Ղազարյանց Հովհաննիսյան Սերգեյ, վր. 1925 ք. 164

Ղազարյանց Միքայելյան Խոսրովիդուխտ (Վարդյան), վր. 1916 ք. 121

Ղազարոս քահանա, հիշ. 1882 ք. 52

Ղազարոսյան Մարիամ, ուսուցչուհի, վր. 1914 ք. 110

Ղազարյանց Գրիգոր, վր. 1924 ք. 164

Ղազարյանց Գրիգորյան Սոֆյա, վր. 1913 ք. 105

Ղազարյանց Սարգիս, վր. 1916 ք. 123

Ղազարյանց Կարապետյան Սոնա, վր. 1917 ք. 132

Ղազարյանց Տեր-Հարությունյան Ստեփան, վր. 1908 ք. 88

Ղազարյանց Բալայան Թամար (Թամամ), վր. 1919 ք. 147

Ղազարյանց Պողոսյան Ստեփան, Տիֆլիսի նահանգային դատախազ, ծնվ. 1806 թ., վր. 1893 ք. 58

Ղազարյանց Աղաբեգյան Նունե, վր. 1919 ք. 153

Ղազարյանց Հարությունյան Գրիգոր, Սարունի ամուսինը, հիշ. 1881 ք. 51

Ղազարյանց Գեղամյան Դավիթ, վր. 1907 ք. 86

Ղազարյանց Գրիգորյան Սարգիս, վր. 1902 ք. 72

Ղազարյանց Խատյան Էփեմիա, վր. 1906 ք. 83

Ղազարյանց Անտոն, հիշ. 1916 ք. 124

Ղազարյանց Իվանի Ռուստոմ, երգվյալ հավատարմատար, վր. 1923 ք. 162

Ղազարյանց Խորեն, «Աշխատատուր» տպարանի բանվոր, վր. 1919 ք. 153

Ղազարյանց Հարություն, ուսուցիչ, վր. 1906 ք. 80

Ղազարյանց Մարգարյան Գրիգոր, վր. 1896 ք. 61

Ղազարյանց Մարգարյան Թադևոսի, վր. 1917 ք. 134

Ղազարյանց Եղորդյան Եգոր, իսկական քաղաքական խորհրդատու, վր. 1879 ք. 51

Ղազարյանց Մեխակ, վր. 1927 ք. 168

Ղազարյանց Գրիգորյան Ֆեմյա, վր. 1909 ք. 90

Ղազարյանց Քրիստափորյան Աղեքսանդր, ԿՀԲ ընկերության քարտեր, վր. 1920 ք. 159

Ղազարյանց Ալեքսանդր, վր. 1926 ք. 167

Ղազարյանց Հակոբյան, վր. 1918 ք. 142

Ղազարյանց Արտաշես, վր. 1905 ք. 77

Ղազարյանց Գրիգորյան Գալուստ, վր. 1898 ք. 65

Ղազարյանց Կարապետյան Հովհաննես (Վանյա), վր. 1917 ք. 133

Ղազարյանց Միքայելյան Էմմա (Վարդյան), վր. 1930 ք. 173

Ղազարյանց Պետրոսյան Վարդան, Էջմիածնեցուց Մարիամյան օրիորդաց դպրոցի հոգաբարձու և երեցփոխ, վր. 1919 ք. 153

Ղազարյանց Քրիստափորյան Վարդան, վր. 1919 ք. 147

Ղազարյանց Օհանջանյան Արուսյակ, վր. 1911 ք. 100

Ղազարյան Հովհաննիսյան Սոսյան Սոս Կոչյան Գայանե, վր. 1918 ք. 140

Ղազարյանց (Ղազարյանց) Հակոբյան Բաղդասար, վր. 1917 ք. 133

Ղազարյանց Հակոբյան Ստեփան, վր. 1920 ք. 158

Ղազարյանց Արթուրյան Խաչատուր, վր. 1918 ք. 138

Ղազարյանց Սաշա, վր. 1910 ք. 94

Ղազարյանց (Կորգանյան) Հովհաննիսյան (Իվանյան) Բարսեղ (Վասիլի), Քաղաքային կրեդիտային ընկերության վարչության տնօրեն, վր. 1901 ք. 69

Ղազարյանց (Կորգանյան) Հովհաննիսյան, գեներալ-մայոր, Աննա Արեստյանի ամուսինը, հիշ. 1904 ք. 74

Ղազարյանց (Կորգանյան) Հովհաննիսյան Գեղամարիտ, Ղորղանյան (Ղորղանյան) Յովսեփյան Գեղամարիտ, երգահան, վր. 1890 ք. 57, 98

Ղազարյանց Աղանյան Թադևոսի, վր. 1907 ք. 84

Ղազարյանց Կոլիջանյան Եգոր, Ղազարյանց Կոլիջանյան Եգոր, Թեղավի քաղաքացի, վր. 1910 ք. 94

Ղազարյանց Մարտիրոսյան Կարեգան, վր. 1907 ք. 84

Ղազարյանց Ա. Կարեգան, Ամենայն Հայոց կաթողիկոս (1780-1799 թթ.) 8

Ղազարյանց Ալեքսանդր Սերգեյ, վր. 1930 ք. 173

Ղազարյանց Միքայել Սարգսյան, կրեդիտային օգնական, կրեդիտային քարտուղար, վր. 1910 ք. 93

Ղազարյանց Մարգարյան Միքայել, վր. 1902 ք., շուշեցի 70

Ղազարյանց Բեգարյան Միքայել, ՀՅԴ կուսակցության Թիֆլիսի տեղական կոմիտեի անդամ, վր. 1919 ք. 148

Ղազարյանց Արշակյան Բախա, վր. 1915 ք. 120

Ղազարյանց Իվանիչ Ծղալոբ, հիշ. 1894 ք. 59

Ճ

Ճաղարեկյանց Ռուբեն, վր. 1930 ք. 173

Ճանապետյանց Կարապետյան Անդրեաս, վր. 1910 ք. 96

Ճավանյանց Գ. Ջ., գեներալ-ադյուտանտ, հիշ. 1904 ք. 74

Ճեպեյանց Գրիգորյան Գրիգոր, լուսանկարիչ, վր. 1911 ք. 97

Ճեպեյանց Լևոն, դերձակ, Հովհաննիսյան Գևորգյանի հայրը 123

Ճեպեյանց Հովհաննիսյան, Լևոն Ճեպեյանցի դուստրը, վր. 1916 ք. 123

Ճեպեյանց Մարգարյան Գրիգոր, դերձակ, վր. 1906 ք. 83

Ճերմակ-Բազյան Զարարյան Հովհաննես, վր. 1922 ք. 160

Ճերմակյան Սրբոսիկ, վր. 1926 ք. 165

Ճուղորդյան Հարություն, քահանա, Նունե Ճուղորդյանի ամուսինը, հիշ. 1916 ք. 121

Ճուղորդյան Նունե, Հարություն քահանա Ճուղորդյանի կինը, վր. 1916 ք. 121

Մ

Մաղաբյան Միքայել, վր. 1910 ք. 96

Մաղաբյանց Գավթյան Ալեքսանդր, վր. 1907 ք. 83

Մաղաբյանց Եսայան Նատալյա, վր. 1903 ք. 72

Մաղաբյանց Նազարեթյան Կոլաս, վր. 1924 ք. 162

Մազանյան Մանյա, վր. 1917 ք. 135

Մազանյանց Գևորգյան Եկատերինա, վր. 1932 ք. 175

Մաշտոմյանց (Մեծոմյանց) Գալուստյան Արմենակ, Երգումի հայկական հրացանաձիգ գնդի պրատորի, վր. 1918 ք. 138, 138 ծնթ.

Մալաբյան Մանուկ, վր. 1907 ք. 86

Մալաբյանց Մինայան Հովհաննես, վր. 1903 ք. 72

Մալաբյանց Դանիել, վր. 1919 ք. 151

Մալաբյանց Մանուկյան Արթուր, վր. 1929 ք. 171

Մալաբյանց Կարապետյան Արշակ, վր. 1920 ք. 154

Մալաբյանց Ռեբեկա, Հայ կանանց միության անդամ, վր. 1919 ք. 145

Մալաբյանց Սոսյան Զարար, վր. 1932 ք. 176

Մալաբյանց Մախակյան Ծաղիկ, վր. 1929 ք. 171

Մալաբյանց Խոսրովյան Գևորգ, վր. 1910 ք. 95

Մալաբյանց Տեր-Գևորգյան Կատարինե, վր. 1919 ք. 151

Մալաբյանց Կարապետյան Սերյոժա, վր. 1931 ք. 175

Մալաբյանց Բաղդասար, վր. 1898 ք. 64

Մալաբյանց Նինա, վր. 1930 ք. 174

Մալաբյանց (Մալաբյան) Աննա, Քալիի դուստրը, վր. 1853 ք. 48

Մալաբյանց Աննա, վր. 1905 ք. 79

Մալաբյանց Աննա, վր. 1905 ք. 79

Մալաբյանց Կոնստանդին, բժիշկ, վր. 1915 ք. 114

Մախարի Գ., արձակագիր, բանաստեղծ 172

Մախարի-Բաղդասարյան Մարգարյան, մանկավարժ, վր. 1915 ք. 115

Մաղաբյան Արմենակ, վր. 1918 ք. 142

Մաղաբյանց Թադևոսյան Հովհաննիսյան, վր. 1919 ք. 147

Մաղաքյանց Մաղաքյան Աստղիկ (Ասյա), վր. 1919 թ. 153

Մանվելյան Սիրան, վր. 1915 թ. 116

Մամաջանյան Մարգար, վր. 1906 թ. 80

Մամբրե վարդապետ, հիշ. 1882 թ. 28

Մամիկոնեան Յ., հիշ. Նոր-Քայազետ, 1888 թ. 55

Մամիկոնյան Ղևոնդ, քահանա, Լուսիկ Տեր-Ղևոնդյան Մամիկոնյանցի հայրը, հիշ. 1902 թ. 28, 92

Մամիկոնյան Սո., Մոսկվայի հայկական կոմիտեի նախագահ, հիշ. 1916 թ. 124

Մամիկոնյանց երվանդյան Վաղարշակ, աշակերտ, վր. 1915 թ. 119

Մամիկոնյանց Հակոբյան Ռուբեն, վր. 1919 թ. 147

Մամիկոնյանց Հարությունյան Ավետիք, վր. 1916 թ. 128

Մամիկոնյանց Տեր-Ղևոնդյան Լուսիկ, աշակերտ, վր. 1915 թ. 119

Մամուլյան Արշակ, Վարինկայի ամուսինը, հիշ. 1907 թ. 84

Մամուլյանց Գրիգորյան Բարսեղ, վր. 1924 թ. 162

Մամուլյանց Հովսեփյան Արշակ, վր. 1903 թ. 73

Մայակովսկի Վ., պոետ, դրամատուրգ 172

Մայիլյան Վարդիչկա, վր. 1919 թ. 153

Մայսուրյանց Սիբայելյան Օլգա (ծն.՝ Փուտինյանց), դերասանուհի, ծնվ. 1871, վր. 1931 թ. 174

Մանայան Արտեմի Գեորգի (Վանո), վր. 1931 թ. 174

Մանգասարյանց Մինայան Գևորգ, վր. 1918 թ. 137

Մանգասարյանց Մինակիչ Գևորգ, վր. 1918 թ. 138

Մանդակունի Գրիգոր, ավագ քահանա, վր. 1926 թ. 166

Մանդեկյանց Գևորգյան Պետրոս, վր. 1903 թ. 72

Մանդեկյանց Փարենոլյան Ռոստիսլան, արքունի խորհրդական, վր. 1900 թ. 67

Մանդիկյան Մանդեկ, մանկավարժ, «Սեղոու Հայաստանի» լրագրի հիմնադիր, Ստեփան քահանա Մանդիկյանի որդին, վր. 1915 թ. 118

Մանդիկյան Մեդրակ, Մանդիկեան Մեդրաք, Ներսիսյան դպրոցի տեսուչ, մանկավարժ, հասարակական և քառերական գործիչ, տղամախ, վր. 1915 թ. 120

Մանդիկյան Ստեփան, քահանա, Մանդեկ Մանդիկյանի հայրը, հիշ. 1918 թ. 118

Մանդիկյանց Մանդիկյան Ամիրամ, Ներսիսյան դպրոցի ուսուցիչ, թարգմանիչ, դերասան, վր. 1913 թ. 106

Մանթաշեան Ա., հիշ. 1916 թ. 125

Մանթաշյանց Դավթյան Սոֆյա, վր. 1930 թ. 173

Մանթաշյանց Հովսեփյան Կոնստանդին, վր. 1924 թ. 163

Մանի Էմանուել, ռումինահայ կոմիսիոներ, վր. 1888 թ. 56

Մանդալյանց (Խաչատրյանց) Տիգրան, վր. 1918 թ. 138

Մանվելյան Լևոն, գրականագետ, մանկավարժ, ներքինագույցիցի, վր. 1919 թ. 148

Մանվելյան Մարգար, վր. 1917 թ. 130

Մանվելյանց Լևոնյան Տիրան, վր. 1918 թ. 137

Մանվելյանց Մանվելյան Մկրտիչ, վր. 1920 թ. 154

Մանվելյանց Մկրտումյան Արշավիր, աշակերտ, վր. 1920 թ. 155

Մանուելյան Ռուբեն, բժիշկ, վր. 1915 թ. 117

Մանուելյանց Գևորգյան Եկատերինա, վր. 1914 թ. 111

Մանուելյանց Կարապետյան Վիկտոր, պոդպորուչիկ, վր. 1916 թ. 126

Մանուելյանց Հակոբյան Անդրանիկ, աշակերտ, վր. 1908 թ. 87

Մանուելյանց Հակոբյան Երվանդ, գործակատար, վր. 1913 թ. 104

Մանուելյանց Հարությունյան Մարիամ, վր. 1907 թ. 84

Մանուելեան Անդրանիկ, հիշ. 1908 թ., Նախիջևանի գավառի գյուղացի 87

Մանուկյան Երվանդ, քահանա, Աստղիկի ամուսինը, հիշ. 19131 թ. 106

Մանուկյան Թադևոսի, վր. 1917 թ. 132

Մանուկյան-Ղալիբաշյանց Հարությունյան Գեվորգ, վր. 1919 թ. 145

Մանուկյանց Հարությունյան Լևոն, վր. 1904 թ. 74

Մանուկյանց (Մանուկեանց) Դավթ, վր. 1914 թ., թավրիցի 110

Մանուկյանց Մկրտումյան Հովսեփյան, վր. 1911 թ. 99

Մանուչարյան ընտանիք 135

Մանուչարյան Նիկողայի Գրիգոր, վր. 1934 թ. 176

Մանուչարյանց Թանդիկյան Դարչո, վր. 1904 թ. 75

Մառանջյանց Գևորգյան Աննա, ուսուցչուհի, վր. 1909 թ. 91

Մառանջյանց Սրբուհի, վր. 1912 թ. 102

Մասեխյանց Լիզա, աշակերտուհի, վր. 1910 թ. 93

Մասյանց Հովհաննես, աշակերտ, վր. 1904 թ. 74

Մասումյանց Դավթյան Գրիգոր, վր. 1909 թ. 90

Մատենճյան Մամբրե, Մատենճեան Մամբրե, Ներսիսյան դպրոցի ուսուցիչ, գրականագետ, քննադատ մանկավարժ, վր. 1920 թ. 157

Մատինեանց Գրիգոր, քահանա, վերակացու, հիշ. 1900 թ. 67

Մատինյան Ստեփանոս, դերասան, վր. 1869 թ. 49

Մատինյանց Գարրիելյան Ալեքսանդր, 2-րդ կարգի վաճառական, վր. 1912 թ. 102

Մատինյանց Գրիգորիս, քահանա, բանտերի հայոց եկեղեցիների հոգևոր հովիվ 100

Մատինյանց Դավթյան Արտաշես, Թիֆլիսի հայոց ծխական դպրոցների ուսուցիչ, վր. 1901 թ. 68

Մատինյանց Կարապետ, տիտղոսակիր խորհրդական, Հայ դերասանական ընկերության խմբի հուշարար, Թիֆլիսի կոնսիստորիայի դիվանագետ, վր. 1896 թ. 62, 62 ծնթ.

Մատինյանց Հակոբյան Սիմոն, վաճառական, վր. 1921 թ. 160

Մատինյանց Հովհաննես, քիմիսցի 19

Մատինյանց Մովսիսյան Ռուբեն, Թիֆլիսի դատաստանական պալատի նախկին քարտուղար, երկվյալ հավատարմատարի օգնական, վր. 1919 թ. 148

Մատինյանց Սարիբեկյան Հերիքեան, վր. 1901 թ. 69

Մատոյանց Նազարեթյան Փառանձեմ, վր. 1916 թ. 126

Մարգարիտ, Կարապետ Տեր-Աբրահամյանի կինը, վր. 1876 թ. 51

Մարգարյան Գևորգ, վր. 1918 թ., ջահուկցի 139

Մարգարյանց Գրիգորյան Հովհաննես, վր. 1899 թ. 66

Մարգարյանց Շուշանիկ, վր. 1904 թ. 76

Մարգարյանց Պետրոսյան Ստեփանոս, վր. 1902 թ. 72

Մարգուլյանց Հաքիմյան Սարգիս, վր. 1928 թ. 171

Մարգուլյանց Մարգարյան Գրիգոր (Գրիշա), վր. 1925 թ. 164

Մարդանյան Վարվարե, վր. 1897 թ. 63

Մարիամ, տիկին, Յովսեփ Միլախվարեանի դուստրը, իշխան Յովսեփ Բեբոտեանի կինը, վր. 1841 թ. 47

Մարինյանց Գրիգորիս, Խոջիվանքի վերատեսուչ քահանա 28

Մարկոսյան Աննա, վր. 1926 թ. 167

Մարկոսյանց Կարապետյան Աննա, ավագ քահանա Բարդուղիմեոս Մարկոսյանցի կինը, վր. 1924 թ. 164

Մարկոսյանց Հովհաննիսյան Բարդուղիմեոս, Խոջիվանքի վաճառարար, ավագ քահանա, Աննա Կարապետյան Մարկոսյանցի ամուսինը, վր. 1924 թ. 9, 164

Մարմար, Մայաք-Նովայի կինը, վր. 1768 թ. 45

Մարտիկյան Համասիյոն, վր. 1918 թ. 137

Մարտիրոսյան Արավանդ, վր. 1919 թ. 148

Մարտիրոսյանց Ալեքսանդրյան Նիկողայոս, վր. 1918 թ. 136

Մարտիրոսյանց Ավագյան Ռոստոմ, վր. 1917 թ. 130

Մարտիրոսյանց Գրիգորյան Աշոտ, աշակերտ, վր. 1920 թ. 159

Մարտիրոսյանց Հարությունյան Կարապետ, Մարտիրոսեանց Յարութիմեան Կարապետ, հաֆթվանցի, վր. 1906 թ. 80

Մարտիրոսյանց Ռոստոմյան Մարգարիտա, վր. 1909 թ. 93

Մարտիրոսյանց Ստեփանյան Մարիամ, աշակերտուհի, վր. 1916 թ. 128

Մարտիրոսով Ենոքյան Արտեմ, վր. 1912 թ. 104

Մարտրյան Տիրան, ճարտարապետ, հիշ. 2001 թ. 179

Մեգերրյան Սիխայիլ, «Հերմես» տպարանի գրաշար, վր. 1907 թ. 84

Մեղվանյանց Դավթյան Գևորգ, ուսուցիչ, Նորաշենի եկեղեցական-ծխական դպրոցի հիմնադիրներից, վր. 1915 թ. 118

Մեղիք-Աղամյանց Արամայիս, վր. 1916 թ. 126

Մեղիք-Աղամյանց Կարլ, քաղաքային ճարտարագետ, վր. 1895 թ. 61

Մեղիք-Աղամյանց Ստեփանյան Սոկրատ, երկվյալ հավատարմատար, վր. 1906 թ. 81

Մեղիք-Ազարյան Թադևոսի (մակամունը՝ օրիորդ Սեմիկ), գրող, հրատարակախոս, պատմավիպագիր Շերեմեյի (Հովսեփ Շիշմանյան) դուստրը, ծնվ. 1859 թ., վր. 1885 թ. 53

Մեղիք-Ալլախովելյան Գերասիմյան Ալեքսանդր, Ներսիսյան և Միքայելյան Արևեստավորաց դպրոցի նախկին ուսուցիչ, վր. 1908 թ. 87

Մեղիք-Աղամյանց Դահրաման, Երևանի նահանգային դատարանի նախագահ, Մարիամ Դահրամանյան Մեղիք-Աղամյանցի հայրը, հիշ. 1895 թ. 60

Մեղիք-Աղամյանց Դահրամանյան Մարիամ, Երևանի նահանգային դատարանի նախագահ Դահրաման Մեղիք-Աղամյանցի դուստրը, «Մշակ»-ի հրատարակիչ, հիմնադիր-խմբագիր և մանկավարժ Գրիգոր Արծրունու կինը, վր. 1895 թ. 60

Մեղիք-Ամիրզադյանց Միքայելյան Գասպար, վր. 1919 թ. 151

Մեղիք-Ալվազյան Առաքելյան Վասիլ, վր. 1903 թ. 73

Մեղիք-Ալվազյանց Աղասի, վր. 1910 թ., նովսեցի 94

Մեղիք-Անդրեասյան Ռսկի, վր. 1920 թ. 154

Մեղիք-Բաբայանյանց Արտեմյան Իսահակ, վր. 1906 թ. 81

Մեղիք-Բախտամյան Ջավահիր, վր. 1906 թ. 81

Մեղիք-Բեգլարյան Ալեքսանդրյան Հովսեփ, Թիֆլիսի դուժայի ծայնավոր, ուսուցիչ, գանձակեցի, վր. 1911 թ. 99

Մեղիք-Բեգլարյանց Եգորյան Աննա, վր. 1901 թ. 69

Մեղիք-Բեգլարյանց, ճարտարապետ, հիշ. 1893 թ. 54

Մեղիք-Բեգլարյանց Շամիլյան Լվարսաք, Քաղաքային խորհրդի անդամ, պետական խորհրդական, վր. 1895 թ. 60

Մեղիք-Գրիգորյանց (Կարա-Մեղիք, Բիճա, Կարա-Մեղիք) Հարությունյան Բարսեղ, վր. 1915 թ. 116

Մեղիք-Գրիգորյանց Հուստիանե, վր. 1901 թ. 68

Մեղիք-Հակոբյան Հակոբ (Մեղիք-Յակոբեան Յակոբ) տն՝ Բաֆֆի

Մեղիք-Հայկազյանց Միքայելյան Լուսիկ, վր. 1914 թ. 112

Մեղիք-Հովհաննիսյան Հովսեփ, վր. 1916 թ. 121

Մեղիք-Հովհաննիսյան Ռուբեն, վր. 1914 թ. 114

Մեղիք-Ղազարյան Կատարինե, վր. 1917 թ. 129

Մեղիք-Ղարաբաղյան Մուսաբեկի Գրիգոր, ճարտարագետ, վր. 1934 թ. 176

Մեղիք-Ղարաբաղյանց Գասպարյան Պողոս, ԿՀԲԸ խորհրդի և Կովկասյան գյուղատնտեսական ընկերության անդամ, Ներսիսյան դպրոցի հոգաբարձու, Թիֆլիսի դուժայի ծայնավոր, Քամոսյանց եկեղեցու երեցփոխ, շուշեցի, վր. 1895 թ. 60

Մեղիք-Ղարաբաղյանց Գրիգորյան Մուսաբեկ (Մուսա), Վարդուհու ամուսինը, վր. 1912 թ. 101

Մելիք-Վարապետյանց Եսայան Վարդուհի, վր. 1917 թ. 133

Մելիք-Սլրտչյանց Շխալի-Ստեփան, վր. 1906 թ. 82

Մելիք-Մուրադյանց Հովհաննիսյան Նիկողայոս, վր. 1918 թ. 137

Մելիք-Նուբարյանց Գրիգորյան Տիգրան, վր. 1910 թ. 95

Մելիք-Նուբարյանց Գրիգորյան Ստեփան, վր. 1905 թ. 78

Մելիք-Շահնազարյան Նիկողայոս, սպա, վր. 1915 թ. 114

Մելիք-Շահնազարյանց Գերասիմյան Ալեքսանդր, վր. 1928 թ. 170

Մելիք-Շահնազարյանց Գմիտրիի Պավել, վր. 1927 թ. 168

Մելիք-Շահնազարյանց Փրիդրոնյան Հովսեփ, վր. 1900 թ. 67

Մելիք-Սարգսյանց Գրիգոր, վր. 1904 թ., շուրվերցի 75

Մելիք-Սարգսյանց Ջաքարյան Աննա, վր. 1913 թ. 109

Մելիք-Սողոմոնյանց Ստեփան, վր. 1918 թ. 139

Մելիք-Ստեփանյան Սամվել, աշակերտ, վր. 1916 թ. 127

Մելիք-Փաշայանց Խաչատուր, հիշ. 1916 թ. 122

Մելիք-Փաշայանց Միրանուշ, հիշ. 1916 թ. 122

Մելիք-Փաշայանց Մարգարյան Ներսես, վր. 1916 թ. 122-123

Մելիք-Փաշայանց Ներսիսյան Աշոտ (Շոթիկ), վր. 1928 թ. 171

Մելիք-Փաշայանց (Ուտունի) Ալեքսանդրյան Պողոս, դերասան, վր. 1907 թ. 84

Մելիք-Փարսադանյան Լևոն, ուսանող, վր. 1919 թ. 150

Մելիք-Փարսադանյան Սաշա, վր. 1904 թ. 74

Մելիք-Փարսադանյանց (Մելիք-Փարսադանյան) Մարգարյան Շահիրիար, Կարսի քաղաքային բժիշկ, վր. 1894 թ. 59

Մելիքյան Գևորգ, վր. 1927 թ. 170

Մելիքյանց Գալուստյան Բագրատ, վր. 1917 թ. 134

Մելիքյանց Գրիգորյան Հովհաննես, բժշկ. դր., վր. 1923 թ. 162

Մելիքյանց Հովհաննես, հիշ. 1900 թ. 67

Մելիքյանց (Մելիքեան) Իվ. Հակոբ, հոգաբարձու 25, 28 ծնք.

Մելիքյանց Մինասյան Մարիամ, վր. 1898 թ. 65

Մելիքյանց Մովսեսյան Դավիթ, իսկական քաղաքական խորհրդատու, վր. 1879 թ. 51

Մելիքյանց Պետրոսյան Ալեքսանդր (Ալեքսի), վր. 1916 թ. 125

Մելիքյանց Պետրոսյան Արտեմ, վր. 1897 թ. 63

Մելիքյանց Պետրոսյան Եգոր, վր. 1904 թ. 74

Մելիքեթյանց Միքայելյան Միքայել, վր. 1930 թ. 173

Մելիքեթյանց Քրիստափորյան Եկատերինա, վր. 1930 թ. 174

Մելքոնյան Նատալյա, վր. 1929 թ. 172

Մելքոնյանց Աբրահամյան Գլխտի, վր. 1924 թ. 163

Մելքոնյան Կարապետյան Ջառի, վր. 1908 թ. 86

Մելքոնյան Մարգարիտա, վր. 1927 թ. 168

Մելքոնյանց Գրիգորյան Հարություն, Հայկական 3-րդ հրացանաձգային գնդի պորուչիկ, «Հորիզոն» և «Արև» թերթերի թղթակից, վր. 1918 թ. 144

Մելքոնյանց Հովհաննիսյան Միքայել, վր. 1904 թ. 74

Մելքոնյանց Մարտիրոսյան Ներսես, վր. 1918 թ. 143

Մելքոնյանց Միքայել, հիշ. 1916 թ. 124

Մելքոնյանց Քրիստափորյան Մանյա, վր. 1918 թ. 143

Մեծատունյանց Գերասիմյան Հովհաննես, վր. 1924 թ. 162

Մեհրաբյան Վ., հիշ. 1909 թ. 93

Մեհրաբյանց Լևոն, վր. 1918 թ. 143

Մեհրաբյանց Հարությունյան Սլրտիշ, վր. 1913 թ. 109

Մեհրաբյանց Հովսեփյան Կատարինե, վր. 1906 թ. 83

Մեղվինյանց Ալեքսանդր, վր. 1901 թ. 68

Մեղվինյանց Գաբրիելյան Նիկողայոս, վր. 1905 թ. 78

Մեղվինյանց Գաբրիելյան Նինա, վր. 1904 թ. 76

Մեյտարճյանց Լևոնյան Երանտի, վր. 1919 թ. 150

Մետրոպ, եպիսկոպոս, հիշ. 1916 թ. 124

Մետրեվելի, հիշ. 1908 թ. 87 ծնք.

Մելիք-Փարսադանյանց Սերգենվիչ Սօլոմոն, հիշ. 1894 թ. 59

Մլրախվարեան Յովսեփ, տիկին Մարիամի հայրը, հիշ. 1841 թ. 47

Միլիտոն, Փռնըչի Գասպարի եղբայրը, վր. 1820 թ. 46

Մինասեանց Խաչատուր, հիշ. 1907 թ., Խոջիվանքի գերեզմանատան պահապան 29

Մինասյան Արշակ, Թաղիկ քահանա Մինասյանի հայրը, հիշ. 1911 թ. 100

Մինասյան Թաղիկ, Ջգրաշենի Ավետյաց Սր. Աստվածածին եկեղեցու միաբան քահանա, Արշակ Մինասյանի որդին, վր. 1911 թ. 100

Մինասյան Լևոն, Խոջիվանքի պահապան, Մերյոժա Մինասյանի հայրը 166

Մինասյան Շավոյան Քարմել, վր. 1927 թ. 168

Մինասյան Մերյոժա, Խոջիվանքի պահապան Լևոնի որդին, վր. 1926 թ. 166

Մինասյանց Եգորյան Հակոբ, վր. 1928 թ. 171

Մինասյանց Մելքոնյան Ռաֆայել, վր. 1919 թ. 145

Միրադյան Գևորգ, Միրադեան Գեորգ, դերասան, վր. 1875 թ., 50-51

Միրադյանց Բարսեղյան Գեղեղոն, Թիֆլիսի քաղաքային արհեստագիտական դպրոցի աշխատակից, դերասան, քարզմանիչ, ծնվ. 1859 թ., վր. 1919 թ. 147

Միրադյանց Արտեմյան Միքայել, բժիշկ, վր. 1900 թ. 68

Միրադյանց Եգորյան Սոֆյա, վր. 1927 թ. 170

Միրադյանց Հովսեփյան Արտեմ, պետական խորհրդական, վր. 1911 թ. 100

Միրադյանց Մաղաբյան Արմենակ, վր. 1915 թ. 119

Միրադյանց Միքայելյան Նինա, վր. 1929 թ. 172

Միրադյանց Մկրտչյան Աննա, վր. 1919 թ. 145

Միրադյանց Աղամիրյան Օվաննա, վր. 1915 թ. 119

Միրզայանց (Գանձակեցի Մշավյան) Ալեքսանյան Հայկանուշ, վր. 1915 թ. 118

Միրզայանց Կարապետյան Վահան, վր. 1907 թ. 85

Միրզայանց Մարիամ, Հայոց բեմական կոմսիտորիայի աշխատակից Պետոյի մայրը, վր. 1907 թ. 84

Միրզայան Մարիամ, վր. 1926 թ. 166

Միրզայանցեր, Միրզայանցեր 28, 30

Միրզայանցեր, նավթի գործարանատերեր 91

Միրզայանց Ավետիսյան Խորեն, վր. 1920 թ. 156

Միրզայանց Արկադիի Արմենակ, վր. 1923 թ. 162

Միրզայանց Արսենյան Լևոն, տեխնիկ, վր. 1913 թ. 104

Միրզայանց Բաղդասարյան Հարություն (Արտեմ), վր. 1918 թ. 143

Միրզայանց Գերասիմյան Արտեմ, վր. 1924 թ. 164

Միրզայանց Ջուրաբյան Նիկողայոս, վր. 1899 թ. 66

Միրզայանց Իսահակյան Սոֆյա, վր. 1908 թ. 88

Միրզայանց Իսրայելյան Լևոն, Հայկական սեմինարիայի աշակերտ, վր. 1903 թ. 72

Միրզայանց Վառվառե, օրիորդ, վր. 1896 թ. 63

Միրզայան Գ. 55

Միրիմանյան Աստղիկ, վր. 1920 թ. 157

Միրիմանյան Նատալյա, վր. 1908 թ. 88

Միրիմանյանց Եգորյան Հակոբ, վաճառական, վր. 1913 թ. 104

Միրիմանյանց Ջաքարյան Գաբրիել, Թիֆլիսի էլեկտրաբաշխ Ֆյունիկույորի աշխատակից, վր. 1908 թ. 86

Միրիմանյանց Հովհաննիսյան Հովսեփ, ռուս-միսոր, Ջաքարալա գավառի ճարտ-Մուխախյան տեղամասի պետ, վր. 1897 թ. 64

Միրիմանյանց Հովսեփյան Նատալյա, վր. 1927 թ. 170

Միրիմանյանց Հովսեփյան Նիկողայոս, Քաղաքային դումայի նախկին անդամ, Թիֆլիսի իգական առաջին գիմնազիայի պատվավոր հոգաբարձու, վր. 1916 թ. 122

Միրիմանյանց Սողոմոնյան Հովսեփ, ճարտարագետ, վր. 1905 թ. 76

Միրոնյան Եկատերինա, բժշկապետ Մարկիանոս Ռոտինյանցի կինը, վր. 1871 թ. 49

Միրվելյանց Ավետիսյան Հովհաննես, վր. 1894 թ. 59

Միրումյանց Արկադյան Սերգեյ, սահմանապահ, վր. 1927 թ. 170

Միրալել, Բաբա Մանուկյան Ջանվուղայանցի որդին, հիշ. 1916 թ. 125

Միրալել, Եգոր Արտեմյան Մուշայանցի որդին, հիշ. 1914 թ. 1913

Միրալելյան Արշ. Բագրատ, պորուչիկ, վր. 1918 թ. 137

Միրալելյանց Աղավելյան Շողակաթ, վր. 1917 թ. 134

Միրալելյանց Գրիգորյան Ղևոնդ, աշակերտ, վր. 1919 թ. 151

Միրալելյանց Միրալել, արձանագործ, Ջավախիր Միրալելյանի որդին, հիշ. 1912 թ. 102

Միրալելյանց Ջավախիր, Միրալել Միրալելյանցի մայրը, վր. 1912 թ. 102

Միրալելյանց Մարգարյան Վարսենիկ, վր. 1912 թ. 102

Միրալելյանց Ստեփանյան Քրիստափոր, վր. 1929 թ. 172

Միսիբար, եպիսկոպոս, հիշ. 1919 թ. 146

Միսիբարյան Կարապետ, վր. 1907 թ. 84

Միսիբարյան Վահագնյան Մարտունի, վր. 1929 թ. 171

Միսիբարյանց Սահակյան Խաչատուր, վր. 1917 թ. 132

Միշյանց Հարությունյան Արիստակես, վր. 1894 թ. 59

Մկրտչյան Միք, դերասան 52

Մկրտչյան Գրիգոր, Հայկական դպրոցների դասատուների պրոֆեսիոնալ միության վարչության անդամ, վր. 1918 թ. 144

Մկրտչյան Լեյլա, դերասանուհի, վր. 2016 թ. 178

Մկրտչյանց Պապիկյան Երանտի, կարսեցի, վր. 1918 թ. 137

Մկրտչյանց Պետրոսյան Եփրեմ, վր. 1911 թ. 100

Մկրտումյանց Թամասյան Ասատուր, վր. 1927 թ. 169

Մկրտումյանց Շաքարյան Մարիամ, վր. 1905 թ. 78

Մկրտումյանց Սերգեյի Մարտին, վր. 1932 թ. 176

Մեհրյանց Տեր-Հովհաննիսյան Կատարինե, վր. 1918 թ. 138

Մեղքոնյանց Ստեփանյան Դարչո (Պապա Դարչոյի), վր. 1919 թ. 147

Մնացականյան Գևորգյան Ստեփաննոս, վր. 1907 թ. 85

Մնացականյանց Առաքելյան Առաքել, վր. 1924 թ. 163

Մնացականյանց Ավետիսյան Գարեգին, բժիշկ դր., վր. 1927 թ. 168

Մնացականյանց Գասպարյան Գևորգ, վր. 1904 թ. 76

Մնացականյանց Մարգարյան Ռաֆայել, Կովկասում Նորին կայսրական մեծության փոխարքայի գրասենյակի տպագրատան նախկին գրաշար, վր. 1911 թ. 98

Մոկոզյանց Ներսիսյան Կարապետ, վր. 1927 թ. 169

Մոսիսյան Ալեքսան, Հայկական կորպուսի պահեստի զինվոր, վր. 1918 թ. 139

Մովսեսյան Հովհաննիսյան Գուրգեն, Չորրորդ հայկական բատարիի հրամանատար, շտաբ-կապիտան, վր. 1918 թ. 138-139

Մովսիսյան (Մովսիսեան) Սիրիան, խոհարար, հիշ. 1909 թ. 91

Մովսիսյանց Կիրակոսյան Տիգրան, վր. 1924 թ. 163

Մսերյան Հովհաննիսյան Մովսես, վրձ. 1931 թ. 174
 Մսերյանց Մարտիրոսյան Մարիամ, վրձ. 1909 թ. 92
 Մսերյանց Սահակյան Գարեգին, վրձ. 1920 թ. 158
 Մարխանյան Կարապետ, վրձ. 1913 թ. 107
 Մարյանց Շահբազյան Ելիզավետա, վրձ. 1924 թ. 163
 Մուրաֆյանց Կարապետյան Հովհաննես, վրձ. 1915 թ. 114
 Մուրաֆյանց Կարապետյան Վահրամ, վրձ. 1908 թ. 86
 Մուրաֆյանց Կարյան Լյուցիա, վրձ. 1914 թ. 112
 Մուրաֆյանց Հարությունյան Կարապետ, վրձ. 1897 թ. 63
 Մուհրեյանց Միքայելյան Ալեքսանդր, վրձ. 1898 թ. 64
 Մուշեղ, քահանա, հիշ. 1891 թ. 57
 Մուշեղյանց Բալարեկյան Վարդան, վրձ. 1927 թ. 170
 Մուշյան Եգորի Միքայել, Մուշյանց Արտեմյան Եգորի որդին, վրձ. 1934 թ. 176
 Մուշյանց Արտեմյան Եգոր, Միքայելի հայրը, վրձ. 1914 թ. 113
 Մուսինյանց Թադևոսյան Հովհաննես, վրձ. 1903 թ. 72
 Մուրադխանյանց Ասատուրյան Խաբուն, վրձ. 1926 թ. 166
 Մուրադյան Գ., հիշ. 1909 թ. 93
 Մուրադյան Հռիփսիմես, հիշ. 1909 թ. 93
 Մուրադյան Մարթա, վրձ. 1903 թ. 73
 Մուրադյանց Գրիգորյան Միսաք, վրձ. 1918 թ. 144
 Մուրադյանց Ջաքարյան Նազելի, վրձ. 1918 թ. 135
 Մուրադյանց Սարգսյան Գևորգ, վրձ. 1906 թ. 81
 Մուրադյանց Տեր-Մելքիսեթյան Հարություն, վրձ. 1876 թ. 51
 Մուրացան (Գրիգոր Տեր-Հովհաննիսյան), պատմավիպասան, դրամատուրգ, վրձ. 1908 թ. 88, 90, 179

Յ
 Յակոբյանց Գալստյան Կարապետ (Գերասիմ), վրձ. 1916 թ. 123
 Յակոբյանց Գերասիմյան Լյուսի, վրձ. 1907 թ. 86
 Յաղոբյանց Առաքելյան Կարապետ, երգվալ հավատարմատար, ախալքալաքցի, վրձ. 1911 թ. 100
 Յաղոբյանց Պետրոսյան Կոնստանդին, վրձ. 1918 թ. 136
 Յանիկյանց Հակոբյան Մկրտիչ, վրձ. 1919 թ. 145
 Յավրյան Մկրտիչ, վրձ. 1911 թ. 98
 Յարայանց Գևորգյան Նիկողայոս, վաճառական, Եկատերինա Ստեփանյան Յարայանցի ամուսինը, վրձ. 1890 թ. 56-57
 Յարայանց Եգորյան Ալեքսանդր, վրձ. 1919 թ. 146
 Յարայանց Ստեփանյան Եկատերինա, Նիկողայոս Գևորգյան Յարայանցի կինը, հիշ. 1890 թ. 57
 Յարամիշյան Եփրեմ, վրձ. 1918 թ. 143
 Յարոբյանց Մանվելյան Լուսիկ, վրձ. 1912 թ. 101
 Յարոբիմեան Գասպար, քարտաշ 55
 Յուզբաշյանց Արտեմ, Տիֆլիսի պատվավոր քաղաքացի, Գրիգոր Գաբրիելյան Յուզբաշյանցի եղբայրը, հիշ. 1894 թ. 59
 Յուզբաշյանց Գաբրիելյան Գրիգոր, Արտեմ Յուզբաշյանցի եղբայրը 59
 Յուզբաշյանց Հարություն բեկ, պալատական խորհրդական, վրձ. 1902 թ. 71
 Յուզբաշյանց Հովհաննիսյան Երանուհի, վրձ. 1918 թ. 145
 Յուզբաշյանց Տիգրանյան Համբարձում, վրձ. 1924 թ. 162

Ն

Նաղիբյանց Արտեմ, Կատարինե Տեր-Հակոբյանցի եղբայրը, հիշ. 1895 թ. 61

Նազարբեգյան Արշակյան Հովակիմ, 8-րդ դասարանի աշակերտ, բավորցի, վրձ. 1905 թ. 79
 Նազարբեգյանց Վարդանյան Խաչատուր, վրձ. 1916 թ. 120
 Նազարբեկյանց Հովհաննիսյան Բարսեղ, Տըրփիսի վերահսկիչ պալատի աշխատակից, վրձ. 1901 թ. 69
 Նազարբեկյանց (Նազարբեգեան) Հովհաննիսյան Թովմաս, սպարապետ, վրձ. 1931 թ. 174
 Նազարբեկյանց Մարգար, վրձ. 1897 թ. 63
 Նազարբեկյանց Բարսեղյան Նատալյա, վրձ. 1916 թ. 122
 Նազարբեկյանց Կարապետյան Արեգնազան, վրձ. 1918 թ. 143
 Նազարյան Մարիամ, վրձ. 1907 թ. 85
 Նազարյան Ստեփանոս, խմբագիր, արևելագետ 49, 53
 Նազարյան Տ., հիշ. 1916 թ. 121, 124
 Նազարյանց Գևորգյան Նազար, վրձ. 1918 թ. 135
 Նազարյանց Ջաքարյան Ազարիա, վրձ. 1919 թ. 152
 Նազարյանց Հովհաննիսյան Նազար, վրձ. 1918 թ. 136
 Նազարյանց Սարգսյան Սիմոն, վրձ. 1886 թ. 53
 Նազարյանց Քրիստափոր, վրձ. 1906 թ. 82
 Նաբանդյան Աշխեն, աշակերտուհի, վրձ. 1913 թ. 109
 Նաբանդյան Մ. 70
 Նաբանդյանց Իվանյան Արամ, վրձ. 1914 թ. 111
 Նաբանդյանց Հովհաննիսյան Լևոն, վրձ. 1915 թ. 115
 Նաբանդյանց Մելիքյան Տիրուհի, վրձ. 1918 թ. 142
 Նաբանդյանց Մովսեսյան Միքայել, վրձ. 1898 թ. 65
 Նաբանդյանց Մկրտչյան Արշակ (Արշավիր), վրձ. 1918 թ. 136
 Նաբանդյանց Սիմեոնյան Հեղինե, վրձ. 1915 թ. 120
 Նահապետյան Գասպար, պետական խորհրդական, վրձ. 1896 թ. 62
 Նահապետյանց Ալեքսանդրյան Իսահակ, վրձ. 1919 թ. 147
 Նահապետյանց Բարդասարյան Հովհաննես, վրձ. 1919 թ. 149
 Նահապետյանց Մալքունյան Ավետիս, վրձ. 1927 թ. 168
 Նանոյան Բարդուղ, ՀՅԴ կուսակցության անդամ, վրձ. 1919 թ. 147
 Նավասարդյան Ավետիս (Աւեդիս), վրձ. 1785 թ. 45
 Նավասարդյան Տիգրան, բանաստեղծ, ազգագրագետ, վրձ. 1927 թ. 169
 Նավասարդյանց Սահակ, վրձ. 1917 թ. 131
 Նավասարթ, Աւեդիսի հայրը, հիշ. 1845 թ. 48
 Նավասարթ, Նավասարդյան Ավետիսի (Աւեդիս) հայրը, հիշ. 1785 թ. 45
 Նավթիկյան Հովհաննես, քահանա, վրձ. 1919 թ. 149-150
 Նավթիկյանց Խաչատրյան Յագոր, վրձ. 1905 թ. 78
 Նավթիկյանց Քրիստափորյան Բարդասար (Վարդ), վրձ. 1915 թ. 117
 Նավթիկյան Եգորյան Վարվառա, վրձ. 1930 թ. 174
 Նավթիկյանց Բարդասարյան Գևորգ, վրձ. 1916 թ. 128
 Նար-Դոս (Հովհաննիսյան Ջաքարի Միքայել), գրող, վրձ. 1933 թ. 100 ծնբ., 176
 Նարիմանյանց Գրիգորյան Դավիթ, վրձ. 1909 թ. 91
 Ներսես, եպիսկոպոս, Ատրպատականի թեմի առաջնորդ, հիշ. 1916 թ. 125
 Ներսես (Ներսես) Ե, Ներսես Վ. Ամենայն Հայոց կաթողիկոս (1843-1857 թթ.) 18, 18 ծնբ., 23, 28, 28 ծնբ., 53
 Ներսիսեան Դավիթ, Թամարա Աղանյան-Ներսիսյանի ամուսինը, հիշ. 1889 թ. 56
 Ներսիսյանց Արտեմյան Կարապետ, վրձ. 1895 թ. 61

Ներսիսյանց Գերասիմյան Մարիա, վրձ. 1927 թ. 170
 Ներսիսյանց Հակոբյան Ստեփանոս, նկարիչ, կրթական գործիչ, Շուշիի Մարիանյան դպրոցի հիմնադրաման մասնակից, Ներսես Վ-ի որդեգիրը, վրձ. 1884 թ. 53
 Նիկոլ Դուման (Նիկոլ-Դուման), Տեր-Հովհաննիսյան (Տեր-Յովհաննիսեան) Նիկողայոս, ՀՅԴ կուսակցության անդամ, վրձ. 1914 թ. 112, 119, 140
 Նիկոլայ II, կայսր 131
 Նիկողայոս, բժիշկ Մխիթար Իսպանդարյանի եղբայրը, վրձ. 1892 թ. 57
 Նիկողայանց Խաչատրյան Ստեփան, Հովհաննես Նիկողայանցի հայրը, վրձ. 1905 թ. 79
 Նիկողայանց Հովհաննես, վաճառական, Ստեփան Խաչատրյան Նիկողայանցի որդին, 79
 Նինա, դերասան Աղայանի կինը, վրձ. 1926 թ. 165
 Նշանյան Մ. Եպրոս, վրձ. 1918 թ. 137
 Նշանյան Մկր., հիշ. 1909 թ. 93
 Նոնիկյանց Աբրահամյան Արշակ, վրձ. 1918 թ. 137
 Նուգարյան, Թիֆլիսի նախկին վաճառական, վրձ. 1905 թ. 79
 Նունուփարյանց Մարտիրոսյան Սարգիս, վրձ. 1915 թ. 120
 Նունուփարյանց Սարգսյան Մարտիրոս, վրձ. 1903 թ. 72
 Նունուփարյանց Սարգսյան Գևորգ (Ժորժիկ), վրձ. 1915 թ. 116

Շ

Շաղինյանց Գաբրիելյան Ալեքսանդր, Ստեփան Գաբրիելյան Շաղինյանցի եղբայրը, վրձ. 1917 թ. 132
 Շաղինյանց Ալեքսանդրյան Գեորգի, վրձ. 1920 թ. 159
 Շաղինյանց Ալեքսեյան Նիկողայոս, վրձ. 1899 թ. 67
 Շաղինյանց Գաբրիելյան Սոֆյա, վրձ. 1902 թ. 71
 Շաղինյանց Գաբրիելյան Ստեփան, Ալեքսանդր Շաղինյանցի եղբայրը, վրձ. 1917 թ. 132
 Շաղինյանց Դավթյան Բարսեղ, վրձ. 1895 թ. 60
 Շաղինյանց Իվանյան Ալեքսեյ, Թիֆլիսի նավթարդյունաբերական ընկերության վարչության անդամներից մեկի որդին, վրձ. 1913 թ. 107
 Շաղինյանց Հայկանուշ, վրձ. 1927 թ. 169
 Շաղինյանց Հովհաննես, Տիֆլիսի քաղաքագլուխ 1847-1848 թթ., Պողոս Հովհաննիսյան Շաղինյանցի հայրը 98
 Շաղինյանց Հովհաննիսյան Պողոս, բարեգործ, Թիֆլիսի քաղաքագլուխ Հովհաննես Շաղինյանցի որդին, վրձ. 1911 թ. 98
 Շաղինյանց Նիկողայոսյան Ալեքսանդր, վրձ. 1909 թ. 91
 Շաքիրյան Սարգիս, վրձ. 1907 թ. 84
 Շալամյանց Ավետյան Հովհաննես, վրձ. 1908 թ. 87
 Շալամյանց Միքայելյան Ավետիք (Մաշիկո), վրձ. 1924 թ. 164
 Շալայան Զ., երգիչ 172
 Շախկուլյանց Հարությունյան Սեդրակ, վրձ. 1914 թ. 113
 Շախյան Փեփեղ, Աշոտ եպիսկոպոսի և Հարություն քահանայի մայրը, վրձ. 1908 թ. 86
 Շախյանց Նիկողայոսյան Բագրատ, վրձ. 1913 թ. 109
 Շախյանց Սարգսյան Խաչատուր, վրձ. 1906 թ. 82
 Շահազիզ Սմբատ, բանաստեղծ, մանկավարժ 118
 Շահբազյան Արմատ, վրձ. 1918 թ. 139
 Շահբազյանց Եկատերինե, վրձ. 1897 թ. 63
 Շահբազյանց Թումանյան Հարություն, վրձ. 1912 թ. 102
 Շահբազյանց Նիկողայոս, Վաճառականների փոխադարձ օգնության ընկերության վարչության անդամ, վրձ. 1908 թ. 86
 Շահբեկյանց Խաչատրյան Մնացական, վրձ. 1916 թ. 123

Շահբուդդայանց Խարիստոնյան Գրիգոր, Ներսիսյան դպրոցի ուսուցիչ, վրձ. 1913 թ. 109

Շահգյաղդյան Հովհաննիսյան Սաթենիկ, վրձ. 1920 թ. 158

Շահգյաղդյանց Շահնաբաթ, վրձ. 1919 թ. 151

Շահիմարյանց Ռոմանյան Սեդրակ, վրձ. 1896 թ. 62

Շահխաթունյան Ավետիք, ՀՅԳ-կուսակցության անդամ, վրձ. 1918 թ. 143

Շահնուրդդյանց Կարապետյան Հովհաննես, Թիֆլիսի փոխադարձ վարկի ընկերության բյուրակից, վրձ. 1905 թ. 79

Շահնազարյան Հեղինե, վրձ. 1900 թ. 68

Շահնազարյանց Գրիգոր, քահանա, Արտաշեսի հայրը, հիշ. 1907 թ. 85

Շահնազարյանց Գրիգորյան Նիկիտա, պաշտոնաթղ գեներալ-լեյտենանտ, վրձ. 1905 թ. 79

Շահնազարյանց Լազարյան Եղիաբեթ, Հարություն վարժապետի կինը, վրձ. 1904 թ. 76

Շահնազարյանց Սահակյան Շահեն, վրձ. 1909 թ. 90

Շահոյան Նարզիզ, ստոնացի, վրձ. 1919 թ. 149

Շահպարտյանց Մինասյան Աշոտ, վրձ. 1913 թ. 106

Շահպարտյանց Կարապետյան Գասպար, վրձ. 1919 թ. 148

Շահպարտյանց Մինասյան Ավետիս, վրձ. 1911 թ. 98

Շահվերդյան Արագի Արտաշես, վրձ. 1922 թ. 160

Շահվերդյան Ստեփ. Մարիամ (Խանում), վրձ. 1918 թ. 137

Շահվերդյանց Արտեմյան Աննա (Անուշ), վրձ. 1930 թ. 173

Շահվերդյանց Ջաբարյան Նատալյա, վրձ. 1918 թ. 140

Շահվերդյանց Նեկտարիեն, Թիֆլիսի Սբ. Ստեփանոս Կուսանաց վանքի դպրուհի, վրձ. 1905 թ. 79

Շահվերդյանց Սիրանուշ, աշակերտ. վրձ. 1907 թ. 85

Շահումյան Գևորգ, վրձ. 1912 թ. 104

Շահումյան Կոլյա, վրձ. 1920 թ. 156

Շահումյան Սերուժան, Վրաստանի հայ նկարիչների միության նախագահ նկարիչ, վրձ. 2024 թ. 179

Շամախյանց Միքայելյան Մանյա (Ոգուհի), վրձ. 1918 թ. 137

Շամխարյանց Իվանյան Ելիզավետա, վրձ. 1908 թ. 89

Շամխարյանց Հովհաննիսյան Հարություն, վրձ. 1903 թ. 73

Շամխարյանց (Շամխարեան, Շամխարով, Շամխարյան) Իվ. Արտեմ, պետական խորհրդական 25, 28, 28 ծնթ.

Շամշինյանց (Շամշինյան) Իսահակյան Հարություն, Ներսիսյան դպրոցի ուսուցիչ, նկարիչ, վրձ. 1914 թ. 110-111

Շայրոն Աշոտ 179

Շանշին (Շանշյանց) Ջաբարյան Կոնստանդին, Թիֆլիսի նախկին գավառապետ, վրձ. 1912 թ. 104

Շանշյանց Շանշյան Կոնստանդին, վրձ. 1907 թ. 85

Շապշեկյան Հովհաննես, վրձ. 1918 թ. 142

Շավչերտցյան Աբրահամյան Մանուկ, վրձ. 1912 թ. 102

Շարաչյան Ավետիք, վրձ. 1926 թ. 166

Շարբաբչյան Գրիգոր, նկարիչ, հիշ. 1936 թ., 1938 թ. 13, 17, 17 ծնթ., 101

Շարոյանց Աստվածատրյան Արշակ, վրձ. 1910 թ. 94

Շելկովնիկյանց Գրիգորյան Սոֆյա, վրձ. 1924 թ. 163

Շելտյանց Կարապետյան Մարտիրոս, վրձ. 1917 թ. 135

Շելտյանց Մկրտչյան Վարդուհի, վրձ. 1918 թ. 137

Շեկոյան Հեղինե, վրձ. 1914 թ. 112

Շեկոյան Սերիկ, Հայաստանի վաստակավոր, Վրաստանի ժողովրդական արտիստ, վրձ. 2015 թ. 178

Շերենց Գրիգորյան Գևորգ, քանասեր, ուսուցիչ, դպիր, տիրացու, բազմաթիվ անոթի և տպագիր աշխատությունների հեղինակ, Գրիգոր-Պայազատի հայրը, վրձ. 1921 թ., վանքի 103, 159

Շերմազանյանց Գրիգոր, Սբ. Նշան եկեղեցու քահանա, վրձ. 1916 թ. 127

Շերվաշիձե, իշխան, նահանգապետ, հիշ. 1891 թ. 57

Շեքերջյան Հարություն, վրձ. 1914 թ. 113

Շիխիմյան Ավետիք, ծնվ. 1882 թ., վրձ. 1929 թ. 172

Շիկանյանց Ազարյան Շուրա (Շողիկ), վրձ. 1913 թ. 106

Շիմկիչ, ճարտարապետ, հիշ. 1893 թ. 54

Շիշմանյան Հովսեփ (Շիշմանյան Յովսեփ) տն ս Ծերենց

Շիտեվ 52

Շիրազյանց Ավետիսյան Լյուսի, վրձ. 1911 թ. 97

Շիրինյան Սյրաիշ, վրձ. 1914 թ. 112

Շիրինյան Սոֆյա, վրձ. 1914 թ. 112

Շիրվանգաղե, հիշ. Մերվ, 1888 թ. 55

Շիլյանց Ջաբարյան Արմենակ, վրձ. 1919 թ. 148

Շուկովնիկյանց Պետրոսյան Ջարվարդ, վրձ. 1902 թ. 71

Շուերն, ճարտարապետ, հիշ. 1893 թ. 54

Շուխտշվիլի Ջ., «Քարեկանություն» գրքայգուտն օրեն 1986 թ. 37

Շևարդնաձե Եղվարդ 38, 179

Ո

Ոսկանեան Պատական, Միքայել Ոսկանյանի եղբայրը, Ջանգեզուրի գավառի բնակիչ 87 ծնթ.

Ոսկանյանց Արտեմյան Նատալյա, վրձ. 1930 թ. 174

Ոսկանյանց Միքայել (Ոսկանեան Միքայել), Պատական Ոսկանեանի եղբայրը, վրձ. 1908 թ. 87, 87 ծնթ.

Ոսկանյանց Ստեփանյան Մարտեոս, Թիֆլիսի III գիմնազիայի 6-րդ դասարանի աշակերտ, վրձ. 1905 թ. 77

Չ

Չայգեշտյանց Արտեմյան Գեորգի, վրձ. 1928 թ. 171

Չայգեշտյանց Յազոր, Չայգեշտեանց Եսգոր, վրձ. 1900 թ. 67

Չաչիկյանց Մովսիսյան Գասպար, վրձ. 1928 թ. 171

Չարենց Ե., քանաստեղծ 172

Չարիշյանց Ավետիսյան Վարսենիկ, վրձ. 1919 թ. 151

Չարչարյան Միքայել, հուշարար, վրձ. 1926 թ. 166

Չարչարյանց Դավթյան Նատալյա, վրձ. 1903 թ. 73

Չարչողյան (ծն. Գոգալյան) Օլյա, վրձ. 1920 թ. 158-159

Չելշվիլի, ճյուղական մշակույթի պահպանման գծով տեսուչ, հիշ. 1936 թ. 13

Չերքեզյան Արամ, գրողապետ, վրձ. 1917 թ. 135

Չերքեզյան Կամսար, վրձ. 1918 թ. 136

Չիգինյանց Հարությունյան Օվսաննա, վրձ. 1902 թ. 71

Չիքախյանց Ա. Ի., իշխանուհի Մարիամ Հովհաննիսյան Բեկթաբեկյանցի (ծն. Չիքախյանց) հայրը, հիշ. 1902 թ. 72

Չիքախյանց Ալեքսեյան Նազար, վրձ. 1905 թ. 77

Չիքախյանց (Չիքախեան) Ստեփանյան Չիքախ, Թիֆլիսի ժառանգական պատուտոր քաղաքացի, վրձ. 1909 թ. 91

Չիլինգարյան Մովսիսյան Գևորգ 93

Չիլինգարյանց Անդրեասյան Լևոն, վրձ. 1927 թ. 169

Չիլինգարյանց Մովսիսյան Գևորգ 93, 130

Չիլինկարյանց Սարգսյան Հեղինե, մահտեսի, վրձ. 1919 թ. 148

Չիլինկարյանց Հովակիմյան Հակոբ, մահտեսի, վրձ. 1898 թ. 65

Չիլ-Հակոբյան Մարիամ, վրձ. 1926 թ. 166

Չիֆլիկյանց Մարտիրոսյան Եղիաբեթ, վրձ. 1920 թ. 155

Չմկյան Աբգար, վրձ. 1924 թ. 163

Չմկյան Սաթենիկ (Եղիաբեթ), դերասանուհի, վրձ. 1907 թ. 86

Չմկյան Միսնո, Մուրուժ Սբ. Գևորգ եկեղեցու ավագ քահանա, ուսուցիչ, Թիֆլիսում առաջին օրիորդաց դպրոցի հիմնադիր, վրձ. 1916 թ. 123

Չմկյանց Աշոտ, վրձ. 1917 թ. 132

Չմկյանց Գևորգյան Սեդրակ (Սեդրոս), վրձ. 1917 թ. 135

Չմկյանց Գևորգյան Տիգրան, վրձ. 1899 թ. 65

Չմկյանց Եգորյան Մակար, վրձ. 1920 թ. 158

Չոբանյան Պավել, արևելագետ, պատմաբան 47

Չուլչիյան Հակոբ, վրձ. 1915 թ. 114

Պ

Պայանց Սաթենիկ, վրձ. 1917 թ. 135

Պայանց Փիլիմյան Շողակաթ, վրձ. 1909 թ. 91

Պալոյան Սոֆյա, վրձ. 1916 թ. 121

Պահլավունի Խաչատրյան Գայանե, վրձ. 1918 թ. 136

Պայազատյան Վաղարշակ, վրձ. 1894 թ. 59

Պանյան Հակոբյան Սերգո, վրձ. 1927 թ. 168

Պապաջանյան Եղիաբեթ, վրձ. 1901 թ. 68

Պապաջանյան Սիրայել, Պապաջանյան Միքայել, հասարակական-քաղաքական գործիչ, Ժողովրդական կուսակցության ղեկավար, ծնվ. 1866 թ., վրձ. 1929 թ. 172

Պապիյան Բագրատ, հիշ. 1909 թ. 93

Պապիյան Երվանդ, վրձ. 1918 թ. 143

Պապյանց Բուրդանյան Հովսեփ, վրձ. 1917 թ. 135

Պապյանց Հովհաննիսյան Օլգա, վրձ. 1930 թ. 173

Պապյանց Մովսիսյան Նավասարդ (Ավետիսյանց Պապիկ), 4-րդ հայկական գնդի պորուչիկ, ուսանող, վրձ. 1919 թ. 151

Պապովյան Աննա, վրձ. 1912 թ. 103

Պապովյան Հովհաննես, Քարափի Սբ. Գևորգ եկեղեցու քահանա, վրձ. 1910 թ. 95

Պապովյանց Հարությունյան Գարեգին (Գրիգոր), իրավաբան, երգվյալ հավատարմատար, վրձ. 1919 թ. 146

Պապովյանց Միքայելյան Գևորգ (Գիվի), «Մշակ» թերթի գրաշար, վրձ. 1916 թ. 126

Պավել, Սամբա եկեղեցու խոստովանահայր 42

Պատկանեան Սերովբե, վարժապետ, 61 ծնթ.

Պատկանեան Քերովբե, պրոֆեսոր 61 ծնթ.

Պատկանյան (Պատկանեան) Գաբրիել, գրող, պատմաբան, քահանա, Ռաֆայել Պատկանյանի (Գամառ-Քաթիպա) հայրը, Միքայել Պատկանյանի եղբայրը 61, 61 ծնթ.

Պատկանյան, Պատկանեան տոհմ 61 ծնթ.

Պատկանյան Սերովբեի Միքայել, Պատկանեանց Միքայել, դրամատուրգ, բարձրագույն, ուսուցիչ, հասարակական գործիչ, «Կովկաս»-ի խմբագիր, Գաբրիել Պատկանյանի եղբայրը, վրձ. 1895 թ. 61, 61 ծնթ.

Պատկանյանց Արտեմյան Աննա, Հարություն վարդապետ Արամյարյանի դուստրը, Պետրոս ավագ քահանա Պատկանյանցի կինը, Քերովբե Պատկանյանի մայրը, վրձ. 1912 թ. 102

Պատկանյանց Պետրոս, ավագ քահանա, Աննա Արտեմյան Պատկանյանցի ամուսինը, հիշ. 1912 թ. 102

Պատկանյանց Պետրոսյան Սերովբե, երգվյալ հավատարմատար, Քերովբե Պատկանյանցի եղբայրը, վրձ. 1904 թ. 75

Պատկանյանց Քերովբե, Աննա Արտեմյան Պատկանյանցի որդին, երգվյալ հավատարմատար Սերովբե Պետրոսյան

Պատկանյանցի եղբայրը, հիշ. 1904 թ. 75, 102

Պարոնյան Արայո Գևորգ, վրձ. 1918 թ. 138

Պարոնյանի իրենցիկյանց Դավթյան Էփեմիա, վրձ. 1896 թ. 62

Պարոնյանց Աստիկ, վրձ. 1915 թ. 117

Պարոնյանց Գևորգ, լուսանկարիչ, ալեքսանդրապոլցի, վրձ. 1919 թ. 152

Պարոն-Սարգսյանց Հարությունյան (Արտեմյան) Նիկողայ, վրձ. 1931 թ. 175

Պարոն-Սարգսյանց Հարությունյան Գևորգ, դերասան, վրձ. 1915 թ. 115

Պարսանյան Հովհաննիսյան Սիմոն, վրձ. 1906 թ. 82
 Պետո, Հայոց թեմական կոնսիստորիայի աշխատակից, հիշ. 1907 թ. 84
 Պետրաշևսկի 153
 Պետրոս, ուստա, նորջուղայեցի 13
 Պետրոսյան Ասատուրյան Մուրադ, Իմնածեի ջրաղացի աշխատակից, վրձ. 1908 թ. 88
 Պետրոսյան Մ. 100 ծնթ.
 Պետրոսյան Սահակ, «Էպոլա» տպարանի և «Հորիզոն» թերթի գրաշար, վրձ. 1914 թ. 112
 Պողոսյան Սկրտչյան Գարեգին, վրձ. 1918 թ. 142
 Պետրոսյան Արտեմի Կոլյա, վրձ. 1930 թ. 173
 Պետրոսյան (Գրիգորյան) Գրիգորյան Պետրոս, վրձ. 1879 թ. 51
 Պետրոսյան Գևորգ, դերասան 165
 Պետրոսյան Եղյայան Սիմեոնյա, Ռ-ՄՖՍՀ Պետական բանկի արտարժույթային բաժնի ղեկավար, վրձ. 1923 թ. 161
 Պետրոսյան Հարությունյան Ալեքսանդր, վրձ. 1919 թ. 150
 Պետրոսյան Հեղինե (Էլիշկա), վրձ. 1913 թ. 110
 Պետրոսյան Հովսեփյան (Օսիպովիչ) Գևորգ (Եգոր), դերասան, օրդուբադցի, վրձ. 1906 թ. 82
 Պետրոսյան Սարգիս, ՀՅԳ անդամ, շարդախյուսեցի, վրձ. 1907 թ. 83
 Պետրոսյան Սարգսյան Ալեքսանդր, վրձ. 1906 թ. 80
 Պողոսյան Վարդանյան Գարեգին, վրձ. 1908 թ. 89
 Պողոսյան Բոգդանյան (Բուդյանյան) Սոնիկ, վրձ. 1917 թ. 129
 Պողոսյան Գրիգորյան Գայանե, վրձ. 1909 թ. 92
 Պողոսյան Մարտիրոսյան Եփեմյա, վրձ. 1918 թ. 141
 Պոյանյան Հովհաննես, վրձ. 1914 թ. 114
 Պոյանյան Ավետյան Բեսարիոն, վրձ. 1922 թ. 161
 Պոպովյան Դավթյան Հովհաննես, վրձ. 1906 թ. 82
 Պոպովյան Դավթյան Մարի, հայ դպրոցի ջատագով և բարերար, վրձ. 1916 թ. 121
 Պուշկին, բանաստեղծ 50
 Պոռչյան (Պոռչեան) Պերճ (Հովհաննես Տեր-Առաքելյան), գրող, ազգագրագետ-վիպասան, թատերագետ, ուսուցիչ, Աննա Պոռչյանցի ամուսինը, վրձ. 1907 թ. 61 ծնթ., 77, 86
 Պոռչյանց (Պոռչեանց) Աննա, Պերճ Պոռչյանցի կինը, վրձ. 1905 թ. 77

Ջ

Ջալալյան Գերասիմյան Բաղդասար, վրձ. 1930 թ. 174
 Ջալալյան Եգորյան Հովսեփ, վրձ. 1929 թ. 172
 Ջալալյան Սահակյան Բագրատ, վրձ. 1919 թ. 153
 Ջալալյան Սոֆյա, վրձ. 1906 թ. 83
 Ջալալյան Ստեփանյան Երվանդ, վրձ. 1904 թ. 74
 Ջաղինյան Ալեքսանյան Վասիլ, վրձ. 1920 թ. 158
 Ջաղինյան Մնացականյան Գարեգին, վրձ. 1916 թ. 121
 Ջանախյան Հովհաննիսյան Գրիգոր, վրձ. 1923 թ. 162
 Ջանիբեգյան Կարապետյան Ստեփան, վրձ. 1892 թ. 57
 Ջանիբեգյան Գրիգորյան Սիմոն, վրձ. 1927 թ. 170
 Ջանոյան Հովակիմ, վրձ. 1920 թ., սուրբացի 157
 Ջանիփոլայանց Բողոտյան Կատարինե, վրձ. 1917 թ. 130
 Ջանփոլայանց Մանուկյան Բաբա, Եսայիի, Ալեքսանդրի, Եղիայի և Միքայելի հայրը, վրձ. 1916 թ. 125
 Ջաշիտյան Մակար, մոզոլցի մանկավարժ Անդրեաս Մակարյան Ջաշիտյանցի որդին, վրձ. 1909 թ. 90
 Ջաշիտյան Մակարյան Անդրեաս, մանկավարժ, Մակար Ջաշիտյանցի հայրը, մոզոլցի, վրձ. 1904 թ. 76, 90

Ջառայան Արտեմյան Հակոբ, վրձ. 1906 թ. 83
 Ջավախյան Գալստյան Մարիամ, վրձ. 1920 թ. 158
 Ջավախյան Մարգարյան Գևորգ, վրձ. 1920 թ. 159
 Ջափարիճե Աբլի 40 ծնթ.
 Ջիլավդարեան Ալեքսանդր, գործակատար, հիշ. 1908 թ. 87 ծնթ.
 Ջինճարածե Ավթո, Սամեթա եկեղեցու խաչի պատվիրատու-մեկենաս 42
 Ջիվանի (Մերոբ Ստեփանյան Լևոնյան), Աշուղ Ջիվանի, աշուղ, Գարեգին Լևոնյանի հայրը, կարգախեցի, վրձ. 1909 թ. 90
 Ջոռանյան Հովհաննիսյան Ալեքսանդր, վրձ. 1915 թ. 114
 Ջուֆալյանց Ենոքյան Սամսոն, ալեքսանդրապոլցի, վրձ. 1920 թ. 157

Ռ

Ռաֆայելյան Աղեքսանդրյան Սավինազ, վրձ. 1916 թ. 123
 Ռաֆայելյան Նազարյան Մարիամ, վրձ. 1911 թ. 99
 Ռաֆիի տե՛ս Րաֆիի
 Ռեյտեր Ն. Ի., գեներալ-լեյտենանտ, հիշ. 1904 թ. 74
 Ռշտունի տե՛ս Մելիք-Փաշայանց (Ռշտունի) Ալեքսանդրյան Պողոս Ռոստոմ (Ստեփան Ջորյան), ՀՅԳ կուսակցության հիմնադիր, ցոնցեցի, վրձ. 1919 թ. 146
 Ռոստոմ, վրաց թագավոր (1632-1658 թթ.) 7
 Ռոստոմյան Դավթյան Կոլյա, «Մարտակոչ»-ի գրաշար, վրձ. 1927 թ. 169
 Ռոստոմյան Հովհաննիսյան Արթուր, «Մարտակոչ»-ի գրաշար, Բանվորական, գյուղացիական և կարմիրբանակային պատգամավորների թիֆլիսի խորհրդի նախագահության անդամ, վրձ. 1927 թ. 169-170
 Ռոստոմյան Միրոնյան Աննա, վրձ. 1916 թ. 127
 Ռոստոմանով Դավիդյան Բվան, վրձ. 1905 թ. 79
 Ռոտինյան Գրիգորյան Նատալյա, վրձ. 1911 թ. 99
 Ռոտինյան Մարկիանոս, բժշկապետ, Եկատերինա Միրոնյանի ամուսինը, հիշ. 1871 թ. 49
 Ռևազյան Նատալյա, վրձ. 1906 թ. 81

Ս

Սաղաղյան Նատալյա, վրձ. 1916 թ. 127
 Սաթուրյան Գարեգին, արքայախնույս, հիշ. 1908 թ. 89
 Սալամբեգյան Ջուրաբյան Աստվածատուր (Բոգդան), վրձ. 1912 թ. 103
 Սալամբեգյան Քալի, վրձ. 1880 թ. 52
 Սալամբեգյան (Սալամբեգեան, Սալամբեգեան) Եսայան Միքայել, Գայանյան դպրոցի հիմնադիրներից, Մարիամյան դպրոցի խնամակալ, ուսուցիչ, ճարտարապետ, վրձ. 1916 թ. 25, 28, 28 ծնթ., 125, 125 ծնթ.
 Սալամբեգեան Արշակ 55
 Սարմե, Գրիգոր Հարությունյան Դանդուրալյանցի կինը, վրձ. 1881 թ. 51
 Սախալյան-Կնորոզովա Մարիամ տե՛ս Ջաբել, դերասանուհի
 Սակայանց Սարգսյան Կարապետ, վրձ. 1915 թ. 116
 Սահաբյան Հարությունյան Բագրատ, վրձ. 1914 թ. 111
 Սահաբազյան Եգորյան Սողոմոն, վրձ. 1903 թ. 73
 Սահակ, ավագ քահանա, թիֆլիսի Նորաշենի եկեղեցու միաբան, Մարիամ Տեր-Հարությունյանցի ամուսինը, հիշ. 1903 թ. 73
 Սահակ, Սկրտիչ Սահակյանի հայրը, մշակար, նախնական 46
 Սահակյան Սկրտիչ, վաճառական, մշակար Սահակի որդին, վրձ. 1805 թ., նախնական 46
 Սահակյան Նատալյա, վրձ. 1909 թ. 91
 Սահակյան Ավետիսյան Սեդրակ, վրձ. 1916 թ. 121
 Սաղաթելյան (ծն.՝ Սահակյան) Փառանձեմ, վրձ. 1915 թ. 120

Սաղաթելյան Եգորովիչ Միխայիլ, կոլեգիական խորհրդական, վրձ. 1910 թ. 93
 Սաղաթելյան Սահակյան Գևորգ, Դվորցովի նոմենդերի պահող, վրձ. 1906 թ. 83
 Սաղաթյան Սարգիս (Փլիլ), գրաշար, ծնվ. 1870 թ., վրձ. 1924 թ. 163
 Սաղաթյան Մարտիրոսյան Նատալյա, վրձ. 1915 թ. 115
 Սամուելյան Ստեփանոս, Սամուելյան Ստեփանոս (աշխարհիկ անունը՝ Գրիգոր), ավագ քահանա, վրձ. 1927 թ. 167, 167 ծնթ.
 Սամուելյան Մինասյան Հռիփսիմե, վրձ. 1910 թ. 94
 Սայաթ-Նովա, միջնադարյան քնարերգակ, աշուղ, Մարմարի ամուսինը 45, 49
 Սանասարյան Բերգրոմի, վրձ. 1918 թ. 139
 Սանդուխտ, Բեհրոտյան ընտանիքի անդամ, հիշ. 1715 թ. 7, 8
 Սանթրոյան Արտաշես (Արաշուշ), վրձ. 1927 թ. 168
 Սանթրոյան Համասփյուռ, վրձ. 1908 թ. 87
 Սանթրոյան Համբարձում, դերասան, վրձ. 1915 թ. 117
 Սանթրոյան Ռուբեն, վրձ. 1915 թ. 119
 Սանուսյան Ալետիք, Վրաստանի վաստակավոր արտիստ, վրձ. 2007 թ. 177
 Սապոնցյան Գրիգորյան Հարություն, վրձ. 1927 թ. 169
 Սառաջյան Գևորգյան Գրիգոր, Սաղի հրապարակում կտորեղենի խանութի տեր, վրձ. 1902 թ. 70
 Սարաջիչվիլի Վ. 75
 Սարաջյան Հովհաննիսյան Սարմե, վրձ. 1909 թ. 93
 Սարաջյան Նինա, վրձ. 1897 թ. 64
 Սարաջյան (Սարաջև) Կարապետյան Դավիթ, վրձ. 1898 թ. 64
 Սարգեսեան, գինավաճառ, Արգար Մնացականյան Սարգսյանի հայրը, հիշ. 1909 թ. 92
 Սարգիս արքայախնույս, Վրաստանի Հայոց թեմի առաջնորդ, հիշ. 1858 թ. 48
 Սարգիսյան Մովսեսյան Սմբատ, երևանցի, վրձ. 1882 թ. 52
 Սարգսյան Մանգի, վրձ. 1915 թ. 118
 Սարգսյան Մնացականյան Արգար, գինեվաճառ Սարգեսեանի որդին, վրձ. 1909 թ. 92
 Սարգսյան Ալեքսանդր, բժիշկ, վրձ. 1930 թ. 173
 Սարգսյան Աղաբաբյան Մամիկոն, վրձ. 1920 թ. 157
 Սարգսյան Ավետիսյան Ծաղիկ, վրձ. 1919 թ., նույնպիսի 148
 Սարգսյան Բաբայան Շամիր, վրձ. 1915 թ. 118
 Սարգսյան Գևորգյան Եփեմյա, վրձ. 1913 թ. 105
 Սարգսյան Հալվերդյան Խաչատուր, վրձ. 1915 թ., հավթվանցի 114
 Սարգսյան Հարությունյան Վիկտոր, ինժեներ, վրձ. 1919 թ. 153
 Սարգսյան Հովհաննես (Հուշիկ-Ման), Հայոց դրամատիկական ընկերության աշխատակից և հուշարար, վրձ. 1913 թ. 109
 Սարգսյան Բագրատյան Գևորգ, վրձ. 1919 թ. 149
 Սարգսյան Մարիամ, վրձ. 1915 թ. 115
 Սարգսյան Սկրտչյան Աննա, վրձ. 1915 թ. 114
 Սարգսյան Նիկիտյան Իվան, կոլեգիական խորհրդական, վրձ. 1902 թ. 71
 Սարգսյան Շուշանիկ, վրձ. 1929 թ. 172
 Սարգսյան Վարդանյան Մարթա, վրձ. 1916 թ. 127
 Սարգսյան-Արևշատյան Թոմասյան Աղամ, բեմական գործիչ, վրձ. 1913 թ. 107
 Սարգսյան Դավիթ, տպարանի գրաշար, վրձ. 1920 թ. 157
 Սարգսյան Սարգիս. Կարապետ, վրձ. 1918 թ. 136
 Սարյան Պետրոսյան Հովհաննես, վրձ. 1897 թ. 63
 Սարյան Պետրոսյան Սարգիս, վրձ. 1905 թ. 77
 Սարյան Սաղաթելյան Մելիք, վրձ. 1904 թ. 74
 Սարոյանյան Ա., հիշ. 1909 թ. 93
 Սաֆարյան Ռուբեն (Տիգրան), վրձ. 1920 թ. 157

Սաֆարյան Անտոնյան Ավետիս, վրձ. 1907 թ. 85
 Սաֆարյան Բալայան Սիբայել, Թիֆլիսի ծը-
 խախտի գործարանատեր, վրձ. 1897 թ. 63
 Սաֆարյան Գաբրիելյան Հարություն, Կաշվի
 տրեստի հաշվապահ, վրձ. 1926 թ., նույնեցի
 165
 Սաֆարյան Կարապետյան Կեկել, վրձ. 1897 թ.
 63
 Սաֆարյան Հարությունյան Վաղարշակ, ճար-
 տարագետ, վրձ. 1930 թ. 173
 Սաֆարյան Սարգսյան Արամ, պրակտիկ, վրձ.
 1920 թ. 154
 Սաֆարյան (Սաֆարեանց) Միքայելյան Ա-
 րամ, ծխախոտի գործարանատիրոջ որդի,
 վրձ. 1909 թ. 90
 Սաֆարյան Վարդանյան Կարապետ, վրձ.
 1919 թ. 154
 Սաֆարյան Մանվելյան Ստեփան, դերասան,
 վրձ. 1913 թ. 107
 Սրբրչիկյան Գրիգոր, Կարսի վաճառական,
 Արամի հայրը, հիշ. 1896 թ. 62
 Սրբրչիկյան Հովհաննիսյան Նոյեմբար, վրձ.
 1914 թ. 113
 Սեբաստացի Մուրադ (Մուրադ Խրիմյան), Հայ
 ազգային-ազատագրական շարժման գործիչ,
 վրձ. 1918 թ. 140
 Սեյլանյան Նիկիտյան (Սերոշյան) Եղիշե,
 «Երբայր Սեյլանյանների ծխատուտի գործա-
 րան»-ի ղեկավար, վրձ. 1916 թ. 122
 Սեյրանյան Սերոշի Բենիկ, արձակագիր, դրա-
 մատուրգ, թարգմանիչ, Վրաստանի գրողների
 միության հայկական մասնաճյուղի նախա-
 գահ, վրձ. 2003 թ. 177
 Սերեբրյակյան Ջիզիկ, ուսանողուհի, վրձ. 1916
 թ. 127
 Սերեբրյակյան Հարությունյան Կեկել, վրձ.
 1917 թ. 132
 Սերեբրյակյան Մինոնյան Վառվառա, վրձ.
 1914 թ. 112
 Սերոբյան-Ինջիկյան Կարապետյան Յուզաբեր,
 դպրոցի վարիչ, վրձ. 1929 թ. 171
 Սերոբյան Գևորգյան Երմոնե, վրձ. 1919 թ. 153
 Սերոբյան Օվաննիս, վրձ. 1920 թ. 154
 Սերովբե, Վարդուհի Կարապետյան Կյուլպեն-
 կյանցի որդին, Ջարուհու եղբայրը, հիշ. 1916 թ.
 124
 Սիլահտարյան Մովսիսյան Դշխուհի, վրձ.
 1906 թ. 83
 Սիլիկյան Մելիքյան Արշավիր, աշակերտ, վրձ.
 1919 թ. 149
 Սիլիկյան Արտեմյան Ռոստոմ, վրձ. 1928 թ.
 171
 Սիմեոնյան Ջաբարյան Յազոն, վրձ. 1909 թ. 91
 Սիմեոնյան Առաքելյան Աննա, վրձ. 1910 թ. 96
 Սիմեոնյան Վարդանյան Ջաբարե, վրձ. 1911 թ.
 99
 Սիմոնյան Հակոբ, Հայկական 6-րդ կամավորա-
 կան գնդի զինվոր, ռոտսրբոցի, վրձ. 1917 թ.
 129
 Սիմոնյան Օհաննեսյան Մարտիրոս (Կրոն),
 Ղարաբիխայի հիդրոէլեկտրակայանի վա-
 րիչ, վրձ. 1926 թ. 165
 Սիմոնյան Խաչատրյան Սեդրակ (Սերյոժա),
 վրձ. 1920 թ. 157-158
 Սիմոնյան Միքայելյան Արշակ, վրձ. 1915 թ.
 115
 Սիմոնյան Նիկոլայի Ելիզավետա, վրձ. 1932 թ.
 176
 Սիրոյան Ջաբարյան Նազար, վրձ. 1917 թ. 132
 Սիրունյան Կատարինե, վրձ. 1913 թ. 110
 Սկանդարյան Գևորգ, «Սկանդարով և ընկ.» ըն-
 կերության հիմնադիր, վրձ. 1917 թ. 132
 Սկանդարյան Վառվառե, վրձ. 1907 թ. 84
 Սմբատյան Ստեփան, վարժապետ, վրձ. 1920 թ.
 158
 Սմբատյան Ստեփանյան Գոհարիկ, աշակեր-
 տուհի, վրձ. 1919 թ. 150
 Սողոյան Հարություն, ՀՅԴ կուսակցության ան-
 դամ, վրձ. 1919 թ. 147
 Սողովյան Սողոմոնյան Վառվառե, վրձ. 1917 թ.
 129
 Սոմնճյան Փիլիպոսյան Փեփրոնե, վրձ. 1918 թ.
 137

Սողոմոնյան Աշոտ, վրձ. 1908 թ. 89
 Սողոմոնյան Գաբրիելյան Ավագ, վրձ. 1917 թ.
 134
 Սողոմոնյան Հակոբյան Սոֆյա, վրձ. 1913 թ.
 108
 Սողոմոնյան Սյրոշյան Վարդուհի, վրձ. 1917 թ.
 131
 Սողոմոնյան Ն., հիշ. 1909 թ. 93
 Սողոմոնյան Սողոմոնյան Հարություն (Ար-
 տեմ), վրձ. 1919 թ. 146
 Սույան Սոս (Հովսեփ Դիջյան), Վրաստանի ժո-
 դովրդական արտիստ, վրձ. 2008 թ. 178
 Սպահանցյան Առաքել, վրձ. 1910 թ. 96
 Սպանդարյան Սուրեն, վրձ. 1916 թ. 127
 Սպանդարյան Հովհաննիսյան Մխիթար, ա-
 մանաբույժ, վրձ. 1896 թ. 62
 Սպարապետյան Արշակ, Ներսիսյան դպրոցի
 ուսուցիչ, վրձ. 1911 թ. 97
 Սվեչին Ն. Ի., Թիֆլիսի նահանգապետ, հիշ.
 1904 թ. 74
 Սվեչնիկյան Սովիա, վրձ. 1879 թ. 51
 Սվեչնիկյան (Սվեչնիկով, Սվեչնիկով) Ավե-
 տիքյան Աստվածատուր (Բոգդան), վրձ.
 1904 թ. 74
 Սվեչնիկով Աստվածատուրյան Ավետիք, Տիֆլիսի
 քաղաքագրու 1853-1856 թթ., հիշ. 1904 թ. 74
 Ստամբուլյան Գևորգյան Միքայել, Ժողո-
 վրդական տան հայկական բաժնի հիմնա-
 դիրներից, վրձ. 1926 թ., գյումրեցի 165
 Ստեփանբեգյան Թաթույան Եղիսաբեթ, վրձ.
 1916 թ. 126
 Ստեփանբեգյան Ստեփանյան Պետրոս, Տրփ-
 դիսի 2-րդ կարգի վաճառական, վրձ. 1905 թ.
 78
 Ստեփանյան Աբանեսյան Գրիգոր, վրձ. 1918 թ.
 143
 Ստեփանյան Արշակյան Արաքսյա, վրձ. 1909 թ.
 92
 Ստեփանյան, կառավար, վրձ. 1912 թ. 103
 Ստեփանյան Մարիամ, վրձ. 1913 թ. 105
 Ստեփանյան Բալայան Սովիա, վրձ. 1899 թ.
 66
 Ստեփանյան Ջաբարյան Ալեքսանդր, վրձ.
 1925 թ. 164
 Ստեփանյան Հակոբյան Եղիսաբեթ (Լիզա),
 վրձ. 1918 թ. 140
 Ստեփանյան Հովսեփյան Նիկողայոս, վրձ.
 1906 թ. 81
 Ստեփանյան Մատթեոսյան Դավիթ, վրձ. 1927 թ.
 169
 Ստեփանյան Սյրոշյան Կարապետ, Վիրա-
 հայ Ազգային խորհրդի անդամ բժիշկ, վրձ.
 1919 թ. 151
 Ստեփանյան Սարգսյան Մարտիրոս (Մար-
 տին), վրձ. 1916 թ. 123
 Ստեփանյան Սիմեոնյան Հովհաննես, վրձ.
 1898 թ. 64
 Ստեփանյան Ստեփանյան Հովսեփ, Օգուր-
 գեթի քաղաքային ուսումնարանի տեսուչ, ար-
 բունի խորհրդակց, վրձ. 1904 թ. 76
 Ստեփանյան Ստեփանյան Տիգրան, վրձ. 1910 թ.
 94
 Սուգանճյան Հարությունյան Հովհաննես,
 վրձ. 1917 թ. 131
 Սուգանճյան Տեր-Հարությունյան Միքայել,
 վրձ. 1912 թ. 103
 Սուլթանյան Պ. Էդուարդ, վրձ. 1918 թ. 143
 Սուլթանյան Սիմեոն Կալյայե, վրձ. 1900 թ.
 67
 Սուլթանյան Սարգսյան Գերասիմ, վրձ. 1919 թ.
 150
 Սուլթանյան Սողոմոնյան Մինաս, վրձ. 1929 թ.
 172
 Սուլթանյան Քրիստափորյան Ավետիս, վրձ.
 1927 թ. 168
 Սուլթան Միքայել, հուշագիր, վրացական 14-րդ
 գնդի բժիշկ Կոնստանդին Միքայելյան Սուլ-
 լանցի հայրը, հիշ. 1910 թ. 31, 96
 Սուլթան Գրիգորյան Կատարինե, վրձ. 1912 թ.
 103
 Սուլթան Միքայելյան Կոնստանդին, վրացա-
 կան 14-րդ գնդի բժիշկ, Միքայել Սուլթանի որ-
 դին, վրձ. 1910 թ. 96

Սունյան (Սունեան) Արտաշես, Կամավորական
 առաջին գնդի վաշտապետ, ախալցխացի,
 վրձ. 1916 թ. 122, 122 ծնթ.
 Սունդուկյան Սկրտումյան Գաբրիել (Համա),
 դրամատուրգ, գրող, «Մշակ»-ի աշխատակից,
 Սոֆյա Սիրունյան Սունդուկյանցի ամուսինը,
 Նունե և Նիկիտա Սունդուկյանցների հայրը,
 վրձ. 1912 թ. 101, 105, 123, 172, 177
 Սունդուկյան Նունե, Գաբրիել Սունդուկյանի ա-
 վագ դուստրը, վրձ. 1916 թ. 123
 Սունդուկյան Անտոնյան Գարեգին, վրձ. 1925 թ.
 164
 Սունդուկյան Գաբրիելյան Նիկիտա, բժիշկ,
 գրող Գաբրիել Սունդուկյանի որդին, վրձ.
 1929 թ. 172
 Սունդուկյան Եղիսաբեթ, վրձ. 1903 թ. 73
 Սունդուկյան Սիրունյան (Սիրինյան) Սոֆյա,
 Գաբրիել Սունդուկյանի կինը, վրձ. 1913 թ.
 105
 Սունդուկյան Միքայելյան Հովհաննես, ուսու-
 ցիչ, վրձ. 1926 թ. 165
 Սունդուկյան Ջիմֆերի (Գավթի) Արշակ (Ար-
 կադի), «Մյունխ և Վեյս» առևտրային ընկե-
 րության կառավարիչ և գլխ. հաշվապահ,
 վրձ. 1927 թ. 170
 Սուրենյան Գևորգ, Սուրենեան Գևորգ, Վրաս-
 տանի Հայոց թեմի առաջնորդ 55, 60
 Սուրենյան Սինասյան Եղիսաբեթ, վրձ. 1906 թ.
 82
 Սևունյան Լյուսի, դերասանուհի, երգչուհի, Օլի
 (Հովհաննես) Առաքելյան Սևունյանցի կինը
 158 ծնթ.
 Սևունյան Առաքելյան Օլի (Հովհաննես), Լյու-
 սի Սևունյանի ամուսինը, ներքինագուլիսի,
 վրձ. 1920 թ. 158

Վ
 Վաբյան Միքայելյան Հայկ, վրձ. 1920 թ. 155
 Վաթույան Գրիգորյան Միսակ, վրձ. 1917 թ.
 134
 Վահրամյան Ջ, վրաց թագավոր (ԺԵ դար) 17, 42
 Վահանյան Պողոսյան Օգեստ, վրձ. 1900 թ. 68
 Վահրամյան Խաչատրյան Աշխեն, վրձ. 1919 թ.
 149
 Վահրամյան Կարապետյան Արաքսի, վրձ.
 1919 թ. 147
 Վահրամյան Հովհաննիսյան Գրիգոր, ճարտա-
 րագետ, վրձ. 1896 թ. 63
 Վանցյան Խաչատրյան Գրիգոր, լեզվաբան,
 գրաքննադատ, ուսուցիչ, վրձ. 1908 թ. 88
 Վասիլյան Արշակյան Վարսենիկ, վրձ. 1920 թ.
 157
 Վարդազարյան Ավետիսյան Սկրտիչ, վրձ.
 1919 թ. 152
 Վարդազարյան Գասպարյան Եվգենյա, վրձ.
 1910 թ. 97
 Վարդանաբաբյան Իսահակյան Նատալյա,
 վրձ. 1898 թ. 64
 Վարդանեսյան Գերասիմյան Ռոման, վրձ.
 1909 թ. 89
 Վարդանյան Եղիսաբեթ, վրձ. 1917 թ. 134
 Վարդանյան Սկրտիչ, պրակտիկ, վրձ. 1917 թ.
 134
 Վարդանյան (Պրսեյան) Մեսրոպ, վրձ. 1910 թ.
 94
 Վարդանյան Մադաթե, վրձ. 1918 թ. 139
 Վարդանյան Սոնա, վրձ. 1919 թ. 149
 Վարդանյան Ստեփանոս, վրձ. 1913 թ. 109
 Վարդանյան Իսայան Գրիգոր, «Ռոսիյսկոե
 փոխարկական եւ ալախովագրական» ընկե-
 րության Թիֆլիսի գործակալության պաշտո-
 նակից, վրձ. 1906 թ. 81
 Վարդանյան Հարությունյան Մելքոն, վրձ.
 1908 թ. 88
 Վարդանյան Հովհաննիսյան Արտեմ, Թիֆլիսի
 դումայի ծայագիր, բժշկապետ, վրձ. 1908 թ.
 92
 Վարդանյան Մարտիրոսյան Մաթթաթ, վրձ.
 1915 թ. 118
 Վարդանյան Սկրտյան Աննա, վրձ. 1914 թ.
 114
 Վարդանյան Մովսիսյան Արտաշես, պորուչիկ,
 վրձ. 1915 թ. 115

Վարդանյանց Նադեժդա, վր. 1927 թ. 169
 Վարդանյանց Նավասարդյան Հովհաննես, վր. 1919 թ. 146
 Վարդանյանց Պետրոսյան Երանուհի, վր. 1922 թ. 161
 Վարդանյանց Ստեփանյան Գրիգոր, վր. 1919 թ. 151
 Վարդանյանց Ստեփանյան Քրիստափոր (Խաչիկ), «Народное хозяйство Закавказья» ամսագրի հրատարակչության ղեկավար, վր. 1929 թ. 172
 Վարդանյանց Տաճատյան Վահան, վր. 1927 թ. 167
 Վարդապետյան Արտաշես, փոխգնդապետ, վր. 1920 թ. 155
 Վարդիկյան Վարդուհի, վր. 1917 թ. 134
 Վարդապատրիկյան Ալեքսանդրյան Հակոբ, վր. 1928 թ. 170
 Վարդուհի, Մուսաբեկ Մելիք-Վարազյուզյանի կինը, հիշ. 1912 թ. 101
 Վարդույանց Սոսյան Եփեմյա, վր. 1927 թ. 169
 Վարդինկա, Արշակ Մանուկյանի կինը, վր. 1907 թ. 84
 Վարժեկյան Գրիգոր, Ներսիսյան դպրոցի նախկին ուսուցիչ, վր. 1904 թ. 74
 Վարչանյանց (ծն.՝ իշխանուհի Արամելիք) Միքայելյան Եկատերինա, գեներալ-մայորի այրին, վր. 1915 թ. 118-119
 Վարչանով Մովսես, Ղազարի գավառի բնակիչ, հիշ. 1908 թ. 87 ծնթ.
 Վարդյանց Տիգրանյան Ռուզան, աշակերտուհի, վր. 1919 թ. 150
 Վերաբյանց Ավ. Եղիաբեք, վր. 1920 թ. 155
 Վերմիշյանց Բոգդանյան Նիկոլայ, վր. 1895 թ. 61
 Վիլվիլյանց Օհանեսյան Խաչատուր, վր. 1914 թ. 113
 Վշտունի Էդուարդ, վր. 1927 թ. 168
 Վրոնցով 153
 Վրույր Արամ, թատերական գործիչ, դերասան, «Հուշարար» ամսագրի խմբագիր և լուսանկարիչ, ծնվ. 1863 թ., վր. 1924 թ. պոլսեցի 162-163

Տ
 Տաբիթե Տ. 172
 Տալյան Հարությունյան Մավլինազ, վր. 1927 թ. 169
 Տալյան Սկրտիչ՝ Աշուղ Ջամալի, վր. 1918 թ. 141
 Տանձակերյան Մ. Հովհաննես (Վանիչկա), վր. 1913 թ. 106
 Տատյան քնտանիք, Կ. Պոլիս 71
 Տատյանց Հարությունյան Մարիամ, վր. 1915 թ. 114
 Տարախյանց Թադևոսյան Ավետիք, վր. 1918 թ. 140
 Տեր-Աբրահամյան Դարչո, Տեր Աբրահամեանց Դարչո, Էփեմիայի ամուսինը, քիֆիսեցի 50
 Տեր-Աբրահամյան (ծն.՝ Տեր-Սիրաբյանյան) Գրիգորյան Հովհաննես, վր. 1916 թ. 123
 Տեր-Աբրահամյան Կարապետ, Աբրահամ քահանայի որդին, վր. 1872 թ. 49, 50
 Տեր-Աբրահամյան Կարապետ, քահանա, Մարգարիտի ամուսինը, հիշ. 1876 թ. 51
 Տեր-Աբրահամյան Սկրտիչ, վր. 1912 թ. 104
 Տեր-Աբրահամյանց Հովսեփյան Գևորգ, վր. 1902 թ. 72
 Տեր-Աբրահամյանց Տեր-Մովսիսյան Հովսեփ, վր. 1905 թ. 79
 Տեր-Աբրահամյանց Կարապետյան Դարյա, վր. 1924 թ. 163
 Տեր-Աղայան Յոզակ, ուսումնարանի աշակերտ, վր. 1916 թ. 123
 Տեր-Աղանյանց Վարդանյան Գրիգոր, վր. 1918 թ. 138
 Տեր-Առաքելյան Աստղիկ, վր. 1918 թ. 143
 Տեր-Առաքելյանց Գայանե, Սմբատ Ստեփանյան Տեր-Առաքելյանցի կինը, հիշ. 1915 թ. 116
 Տեր-Առաքելյանց Մովսեսյան Մեղրակ, վր. 1914 թ. 111
 Տեր-Առաքելյանց Ջալալյան Քրիստինե, Տեր-Առաքելյանց Ջալալյան Քրիստինե, վր. 1892 թ. 57

Տեր-Առաքելյանց Հակոբյան Արշակ (Գիգո), «Մշակ»-ի գրաշար, վր. 1918 թ. 136
 Տեր-Առաքելյանց Հովհաննիսյան Մովսես, վր. 1907 թ. 84
 Տեր-Առաքելյանց Ստեփանյան Սմբատ, ԿՀԲ ընկերության բարերար, Գայանե Տեր-Առաքելյանի ամուսինը, վր. 1915 թ. 116
 Տեր-Ասատրյանց Գարրիելյան Ալեքսանդր, վր. 1889 թ. 56
 Տեր-Ասատրյանց Վլադիմիր, Կարաբղինյան գնդի սողապետ, վր. 1897 թ. 63
 Տեր-Աստվածատրյանց Կարապետյան Աղասի, վր. 1899 թ. 66
 Տեր-Ավետիսյանց Մարտիրոսյան Սրբոհի, վր. 1919 թ. 152
 Տեր-Ավետիսյանց Մելքիսեդեկյան Գարեգին, վր. 1900 թ. 67
 Տեր-Բաղդասարյանց Կարապետյան Հարություն, արդահանցի, վր. 1916 թ. 126
 Տեր-Բարթոլոմեոսյան Տիգրան, խնուցի, վր. 1907 թ. 84
 Տեր-Բարսեղյան Բարսեղ, վր. 1912 թ. 103
 Տեր-Բարսեղյան Կատարինե, գնդապետի այրի, վր. 1905 թ. 78
 Տեր-Բարսեղյան Ծնավուն, քահանա, վր. 1911 թ. 99
 Տեր-Բարսեղյանց Գրիգոր, ավագ քահանա, Բեթղեմի Սր. Աստվածածին եկեղեցու միաբան, վր. 1908 թ. 87
 Տեր-Բարսեղյանց Գրիգորյան Եղիաբեք, վր. 1910 թ. 94
 Տեր-Բարսեղյանց Գևորգյան Մարթա, Գրիգոր ավագ քահանայի կինը, վր. 1906 թ. 80
 Տեր-Գարրիելյանց Աբեստոմյան Հնայակ, վր. 1924 թ. 164
 Տեր-Գասպարյանց Հայրապետյան Հովհաննես, վր. 1905 թ. 79
 Տեր-Գասպարյանց Սողոմոնյան Հովհաննես, վր. 1919 թ. 152
 Տեր-Գրիգորյան Արսեն (Մորթք Արսեն), նկարիչ, վր. 1927 թ. 87
 Տեր-Գրիգորյան Հովհաննիսյան Սանդուխտ, վր. 1912 թ. 101
 Տեր-Գրիգորյանց Ալեքսանյան Խաչատուր, ուսանող, Մագթաղ Առաքելյան Տեր-Գրիգորյանցի որդին, վր. 1919 թ. 146
 Տեր-Գրիգորյանց Առաքելյան Մագթաղ, Խաչատուր Ալեքսանյան Տեր-Գրիգորյանցի մայրը, հիշ. 1919 թ. 146
 Տեր-Գրիգորյանց Դանիելյան Սիրգաշան, վր. 1912 թ. 101
 Տեր-Գրիգորյանց Եղիշե, Հարանց վանքի քահանա, վր. 1893 թ. 58
 Տեր-Գրիգորյանց Վարդանյան Սանդուխտ, վր. 1920 թ. 155
 Տեր-Դավթյան Գարրիել, վր. 1916 թ. 126
 Տեր-Դավթյան Դավիթ, Թիֆլիսի փոխադարձ վարկի ընկերության նախկին պաշտոնյա, վր. 1916 թ. 128
 Տեր-Դավթյան Եղիաբեք, վր. 1914 թ. 112
 Տեր-Դավթյանց Ավագյան Եղիաբեք, վր. 1926 թ. 166
 Տեր-Դավթյանց Բոգդանյան (Աստվածատրյան) Կամսար, վր. 1917 թ. 132
 Տեր-Դավթյանց Բոգդանյան Կատարինե, վր. 1916 թ. 127
 Տեր-Դավթյանց Պողոսյան Դավիթ, Ներսիսյան դպրոցի վերակազմու 1897 թ.-ից, վր. 1901 թ. 69
 Տեր-Եսայան-Երիցյանց Մովսիսյան Հարություն, վր. 1924 թ. 163
 Տեր-Եսայանց Գեղամ, վր. 1919 թ. 148
 Տեր-Ջաբարյանց Գրիգորյան Կարապետ, վր. 1917 թ. 132-133
 Տեր-Ջաբարյանց Գևորգյան Ավետիս, վր. 1910 թ. 97
 Տեր-Ջաբարյանց Մինասյան Վահան, վր. 1915 թ. 119
 Տեր-Խաչատրյանց Աբրահամյան Եվա, վր. 1920 թ. 159
 Տեր-Խաչատրյանց Անտոն, Տիֆլիսի Սր. Հրեշտակապետաց եկեղեցու քահանա, վր. 1902 թ. 71

Տեր-Խաչատրյանց Ռոստոմյան Էփեմիա, վր. 1900 թ. 67
 Տեր-Խաչատրյանց Սարգսյան Մարիամ, վր. 1919 թ. 152
 Տեր-Խաչատրյանց Տեր-Մինասյան Վաղարշակ, վր. 1913 թ. 109
 Տեր-Խաչատրյանց Տեր-Մովսիսյան Արիստակես, վր. 1904 թ. 76
 Տեր-Խաչատրյանց Բեժանյան Մարիա, վր. 1902 թ. 71
 Տեր-Կարապետյանց Ղազարյան Հակոբ, վր. 1913 թ. 106
 Տեր-Կարապետյանց Նիկիտայի Ռոման (Ռոստոմ), վր. 1924 թ. 164
 Տեր-Հակոբյան Կարապետ, վր. 1918 թ. 137
 Տեր-Հակոբյան Հակոբ, հիշ. 1909 թ. 93
 Տեր-Հակոբյան Սմբատյան Պետրոս, ուսանող, վր. 1915 թ. 117
 Տեր-Հակոբյանց Գրիգոր, քահանա, վր. 1907 թ. 83
 Տեր-Հակոբյանց Գևորգյան Եկատերինա, վր. 1908 թ. 89
 Տեր-Հակոբյանց Կատարինե, Արտեմ Նաղիբյանցի քույր, վր. 1895 թ. 61
 Տեր-Հակոբյանց Պողոսյան Աստվածատուր, վր. 1913 թ. 104
 Տեր-Հակոբյանց Ռուզանյան Աննա, վր. 1917 թ. 130
 Տեր-Հակոբյանց (Տեր-Մարկոսյանց) Ավետիսյան Շուշան, վր. 1908 թ. 86
 Տեր-Հարությունյան Գրիգոր, Ներսիսյան դպրոցի ուսուցիչ և վերակազմու, վր. 1913 թ. 107
 Տեր-Հարությունյան Ջաբարյան Շողակաթ, վր. 1918 թ. 139
 Տեր-Հարությունյան Հ., հիշ. 1909 թ. 93
 Տեր-Հարությունյան Նիկողայոս (Հարո), Ներսիսյան դպրոցի ուսուցիչ, Պոլսի Նիկոլայի կապուցյան ինստիտուտի դասախոս, լրագրող, վր. 1920 թ. 157
 Տեր-Հարությունյան Սարգիս, հիշ. 1909 թ. 89
 Տեր-Հարությունյանց Գևորգյան Եվա, վր. 1904 թ. 75
 Տեր-Հարությունյանց Գևորգյան Կոնո, վր. 1919 թ. 146
 Տեր-Հարությունյանց Մարիամ, Թիֆլիսի Նորաշենի եկեղեցու միաբան Սահակ ավագ քահանայի կինը, վր. 1903 թ. 73
 Տեր-Հարությունյանց Շողակաթ, վր. 1926 թ. 167
 Տեր-Հովհաննիսյան Խաչատուր, վր. 1920 թ. 154
 Տեր-Հովհաննիսյան Մարգար, վր. 1910 թ. 93
 Տեր-Հովհաննիսյանց Գրիգորյան Հակոբ, երգվյալ հավատարմատար, վր. 1904 թ. 76
 Տեր-Հովհաննիսյանց Կոնստանդինյան Պետրոս (Պետոս), վր. 1920 թ. 158
 Տեր-Հովհաննիսյանց Հակոբյան Մուշեղ, վր. 1916 թ. 127
 Տեր-Հովհաննիսյանց Հովհաննիսյան Սալոմե, վր. 1931 թ. 174
 Տեր-Հովհաննիսյանց Սիմեոնյան Նատալյա, վր. 1906 թ. 81
 Տեր-Հովսեփյան, երգչախմբի ղեկավար, հիշ. 1912 թ. 101
 Տեր-Հովսեփյանց Հովսեփյան Ստեփան, վր. 1918 թ. 145
 Տեր-Ղազարյանց Ավետիսյան Հովակիմ, վր. 1879 թ. 51
 Տեր-Ղուկասյանց Եսայան Արթուր, վր. 1901 թ. 69
 Տեր-Ղուկասյանց Հովակիմյան Իվան, տիտղոսակիր խորհրդական, վր. 1915 թ. 118
 Տեր-Ղևոնդյան Մուշեղ, քահանա, վր. 1880 թ. 51
 Տեր-Ղևոնդյան Սոֆյա, վր. 1896 թ. 62
 Տեր-Ղևոնդյանց Գրիգոր, Լևոն Տեր-Ղևոնդյանցի հայրը, հիշ. 1906 թ. 80
 Տեր-Ղևոնդյանց Գրիգորյան Լևոն, Գրիգոր Տեր-Ղևոնդյանցի որդին, վր. 1906 թ. 80
 Տեր-Ղևոնդյանց Մուշեղ, Մուղու Սր. Գևորգ եկեղեցու միաբան քահանա, Տիֆլիսի եկեղեցիների բարեկարգիչ, վր. 1896 թ. 62
 Տեր-Մաթևոսյանց Բախչիյան Աշուղ, ուսանող, վր. 1923 թ. 161

Տեր-Մատթեոսյանց Գրիգոր, վրձ. 1904 թ. 76
 Տեր-Մատթեոսյանց (ծ.՝ Յարյան) Գասպարյան Գոհարիկ, վրձ. 1919 թ. 146
 Տեր-Մատթեոսյանց Սկրտումյան Բախշո, վրձ. 1919 թ. 149
 Տեր-Մարգարյաններ, հիշ. 1909 թ. 89
 Տեր-Մարկոսյան Սոֆյա, վրձ. 1912 թ. 103
 Տեր-Մարկոսյանց Մկրտչյան Դավիթ, վրձ. 1906 թ. 80
 Տեր-Մարկոսյանց Սարգսյան Հովհաննես, Տեր-Մարկոսեան Յովհաննէս, «Մշակ»-ի խմբագրակազմի անդամ, հրատարակիչ, վրձ. 1913 թ. 107
 Տեր-Մարության Ա., արծանագործ, հիշ. 1911 թ. 98
 Տեր-Մեսրոպյանց Ղազարյան Պետրոս, վրձ. 1919 թ. 150
 Տեր-Մինայան Կատարինե (Դոխո), վրձ. 1919 թ. 145
 Տեր-Մինայան Բրիտտափոր (Խրիստիկ), վրձ. 1919 թ. 151
 Տեր-Մինայանց Հովհաննէս, «Արամազդ» ֆիրմայի բանվոր, վրձ. 1908 թ. 87
 Տեր-Միրբեյան Ջանազան, վրձ. 1911 թ. 97
 Տեր Միքայելյան Լուսիկ, վրձ. 1910 թ. 94
 Տեր-Միքայելյան Մինասի Նիկոլայ (Ջումշուդ), վրձ. 1934 թ. 176
 Տեր-Միքայելյանց Ավագյան Վարսենիկ, վրձ. 1919 թ. 149
 Տեր-Միքայելյանց Կարապետյան Սալբի, վրձ. 1927 թ. 169
 Տեր-Միքայելյանց Մարտիրոսյան Համազասպ, վրձ. 1913 թ. 109
 Տեր-Միքայելյանց Միքայել, վրձ. 1918 թ. 143
 Տեր-Միքայելյանց Սարգսյան Հերիքբագ, վրձ. 1910 թ. 95
 Տեր-Միրաբյանց Մինայան Նոյեմզար, վրձ. 1918 թ. 141
 Տեր-Միրբելով Գաբրիել, Տեր-Միրբելով, ճարտարապետ 28
 Տեր-Մկրտչյան Մողոմոն, Թիֆլիսի Հրեշտակապետաց եկեղեցու տիրացու, վրձ. 1906 թ. 80
 Տեր-Մկրտչյան-Տերյանց Ստեփանյան Նիկողայոս, «Եսայի Գևորգյան Փիթոյան և ընկերություն» առևտրական տան գլխավոր գրասենյակի աշխատակից, վրձ. 1894 թ. 59
 Տեր-Մկրտչյանց Գևորգյան Հռիփսիմե, վրձ. 1916 թ. 127
 Տեր-Մկրտչյանց (Տերյան) Եգորյան Նինա, վրձ. 1912 թ. 103
 Տեր-Մկրտչյանց (Տերյան) Նիկիտյան Ստեփան, վրձ. 1904 թ. 76
 Տեր-Մովսիսյան Լյովրոչկա, ուսանող, վրձ. 1927 թ. 170
 Տեր-Մովսիսյանց Սրապիոնյան Ստեփան, նահանգային քարտուղար, վրձ. 1910 թ. 95
 Տեր-Ներսիսյան Սոֆյա, վրձ. 1907 թ. 84
 Տեր-Նիկողոսյանց Գևորգյան Աննա, վրձ. 1906 թ. 82
 Տեր-Նիկողոսյանց Միքայելյան Ռուբեն, շրջանային ինժեներ-տեխնոլոգ, վրձ. 1924 թ. 163
 Տեր-Նիկողոսյանց Շուշանիկ, վարժուհի, «Հասկեր»-ի խմբագրության և «Նուրբ մանուկներ» ընկերության վարչության անդամ, առամամարտի, վրձ. 1917 թ. 134-135
 Տեր-Ոսկանյանց Գրիգորյան Եկատերինա (Կեկել), վրձ. 1918 թ. 144
 Տեր-Ոսկանյանց Ոսկանյան Սարգիս, վրձ. 1915 թ. 119
 Տեր-Պետրոսյանց Անդրեասյան Ջանազան, վրձ. 1920 թ. 155
 Տեր-Պետրոսյանց Իվանյան Եգոր, վրձ. 1915 թ. 115
 Տեր-Պետրոսյանց Մարգարյան Վարդան, վրձ. 1917 թ. 134
 Տեր-Պետրոսյանց Տեր-Կարապետյան Մատթեոս, վրձ. 1919 թ. 148
 Տեր-Պողոսյան Աստղիկ (Նինա), աշակերտուհի, վրձ. 1915 թ. 115
 Տեր-Պողոսյան Հերսիլիա, վրձ. 1926 թ. 165
 Տեր-Պողոսյան Սերտիչ, վրձ. 1919 թ. 149
 Տեր-Պողոսյան Սոնա, վրձ. 1918 թ. 142
 Տեր-Ջանյան, բժիշկ, հիշ. 1898 թ. 64
 Տեր-Ջանյանց Գևորգյան Սերովբե, վրձ. 1892 թ. 57

Տեր-Սահակյան Աստղիկ, վրձ. 1920 թ. 157
 Տեր-Սահակյան Սաղոմե, վրձ. 1927 թ. 167
 Տեր-Սարգսյանց Աստվածատրյան Բրիտտափոր, գեղարվեստագետ-ճարտարապետ, նկարիչ, Հայոց ազգագրական ընկերության անդամ, շուշեցի, վրձ. 1917 թ. 131
 Տեր-Սարգսյանց Ղևոնդյան Հայկ, վրձ. 1918 թ. 144
 Տեր-Սարգսյանց Սամուելյան Հմայակ, վրձ. 1927 թ. 168
 Տեր-Սարգսյանց Սարգսյան Հովհաննէս, վրձ. 1909 թ. 92
 Տեր-Ստեփանյանց (Տեր-Ստեփանեան) Մուխանյան Գաբրիել, երդվյալ հավատարմատար, փաստաբան, ծնվ. 1851 թ., վրձ. 1900 թ., գորիցի 67-68
 Տեր-Ստեփանյանց Տեր-Գևորգյան Նունե, վրձ. 1906 թ. 80
 Տեր-Վարդանյանց Վարդան, քահանա, վրձ. 1918 թ. 138
 Տեր-Օհանյանց Ասկանդարյան Ջավախիր, վրձ. 1913 թ. 105
 Տեր-Օհանյանց Հովհաննիսյան Սարգիս, ՀՀ Խնամատարության և աշխատանքի նախարարության Վրաստանի ներկայացուցչության աշխատակից, վրձ. 1920 թ. 154
 Տեր-Օհանյանց Պետրոսյան Ալեքսի, վրձ. 1913 թ. 106
 Տերտերյան Գեորգի Սիմոն, վրձ. 1930 թ. 174
 Տերտերյանց Գևորգ, ավագ քահանա, Նորաշենի Սբ. Աստվածածին եկեղեցու միաբան, վրձ. 1909 թ. 90
 Տերտերյանց Միքայելյան Վահան, գերեզմանոցի օրդինատոր, վրձ. 1915 թ. 114
 Տերունյանց Ստեփանյան Նատալյա, վրձ. 1928 թ. 171
 Տեր-Կարապետեան Սու., հիշ. 1888 թ. 55
 Տեր-Սարգիսեան (Տեր-Սարգսյանց) տոհմ, վանեցի 133
 Տերտերեանց Անտոն 19
 Տիգրանյան Հակոբ, Թիֆլիսի քաղաքային խորհրդի քարտուղար, Հրատարակչական ընկերության խմբագրական մասնաժողովի նախագահ, վրձ. 1891 թ., բիֆլիսեցի 57
 Տիգրանյան Բաֆֆի, կանադահայ լեզվաբան 42
 Տիտիչյանց Թադեոսյան Մարի (Մարո) (Վերա Խողոնյան), դերասանուհի, վրձ. 1919 թ. 151
 Տիտիչյանց Նիկողայոսյան Հովհաննէս (Վանուշ), ՀՅԴ. Աշակերտական միության անդամ, վրձ. 1919 թ. 147
 Տիտոսյանց Ալեքսանդրյան Գրիգոր, վրձ. 1917 թ. 135
 Տիրոսյան Գևորգ, վրձ. 1918 թ. 141
 Տրոսյանց Սիմոնյան Գասպար, վրձ. 1919 թ. 146
 Տոնյան Խաչատրյան Մարիկա, վրձ. 1918 թ. 143
 Տևկանց (Տեր-Սարգսյանց, Տեր-Սարգիսեան) Արմենակ, ոսկերիչ-փորագրիչ, վանեցի, վրձ. 1917 թ. 133

Բ
 Բաֆֆի, Ռաֆֆի (Հակոբ Մելիք-Հակոբյան, Յակոբ Մելիք-Յակոբեան), պատմավիպասան, փայաջուկցի, վրձ. 1888 թ. 36, 40, 40 ծնբ., 53-56, 59, 70, 79, 90, 108, 120, 157
 Բոտինյանց Դավթյան Մարկիանոս, բժշկապետ, զինվորական բժիշկ, պետական խորհրդակցան, Տիգրան Բոտինյանցի հայրը, վրձ. 1898 թ. 65
 Բոտինյանց Տիգրան, Մարկիանոս Դավթյան Բոտինյանցի որդին, հիշ. 1898 թ. 65
 Բովսիկյանց Մարտիրոսյան Արամ, վրձ. 1919 թ. 148

Ց
 Յիցիկյանց Գևորգյան Եփեմյա, վրձ. 1911 թ. 98

Ո
 Ումիկյանց Բարսեղյան Նունե, վրձ. 1912 թ. 102
 Ուշարյանց Մկրտումյան Նատալյա, վրձ. 1932 թ. 175
 Ուրեկյան Գաբրիել, ԿՀԲ ընկերության մատենադարանի գրասենյակ, վրձ. 1896 թ. 62

Փ
 Փալանջյանց Բրաբրոն (Փափո), վրձ. 1918 թ. 142
 Փանյանց Ավետիքյան Հայկանուշ, վրձ. 1913 թ. 108
 Փանյանց Սիրանուշ, վրձ. 1908 թ. 87
 Փանոսյանց Գաբրիելյան Թագուհի, վրձ. 1901 թ. 68
 Փաշայան Սերտիչ, վրձ. 1926 թ. 166
 Փաշայանց Հարություն, վրձ. 1900 թ. 67
 Փարենուզյանց Ալեքսանյան Կատարինե, վրձ. 1909 թ. 93
 Փարենուզյանց Ջուրաբյան Արմենակ, «Հասկեր» կոոպերատիվ ընկերության վարչության անդամ, գանձապահ, վրձ. 1919 թ. 147
 Փարենուզյանց Խոսրովյան Մարթա, վրձ. 1903 թ. 73
 Փարենուզյանց Ֆյոդոր, վրձ. 1932 թ. 176
 Փարսաղանյանց Գերասիմյան Միքայել, վրձ. 1916 թ. 122
 Փարսաղանյանց Դավթյան Լիզա, վրձ. 1911 թ. 97
 Փարսաղանյանց Փաշայան Արտեմ, վրձ. 1913 թ. 105
 Փափանյանց Հարությունյան Հմայակ, վրձ. 1917 թ. 133
 Փերիխանյանց Եգորյան Նատալյա, վրձ. 1917 թ. 135
 Փիթոյան (Փիթոն) Եգորովիչ Եսայի (Իսայ), «Իսայ Եգորովիչ Փիթոն և ընկ.» առևտրական տան նախագահ, Հայոց դրամատիկական ընկերության հիմնադիր և վարչության անդամ, «Արտիստիկ» ընկերության և երաժշտական ուսումնարանի (այժմ՝ Վ. Սարաջիչ-Վիլո անվան կոմսերիվատորիա) փաստաբան շենքերի մեկենաս, վրձ. 1904 թ. 75
 Փիթոյանց Եգորյան Կոնստանդին, «Ի. Ե. Փիթոն և ընկ.» նավթարդյունաբերական և առևտրական ընկերության վարչության նախագահ, վրձ. 1913 թ. 108
 Փիթոն Եգորյան Ալեքսանդր, «Իս. Եգ. Փիթոն և ընկ.» առևտրական տան ղեկավար, վրձ. 1906 թ. 80
 Փիլիպպոսյանց Վասակյան Տրդատ (Ստոպ), վրձ. 1917 թ. 129
 Փիլոյան Պետրոսյան Ամաստ, վրձ. 1918 թ. 139
 Փիլոյանց Սարգիս, քահանա, Ջրաշենի Ավետյայ Սբ. Աստվածածին եկեղեցու միաբան, վրձ. 1893 թ. 58
 Փիրունյան Աննա, վրձ. 1919 թ. 150
 Փիրունյան Անուշ, վրձ. 1918 թ. 144
 Փիրունյան Նիկողայոսի Գևորգ, Վրաստանի ՍՍՀ ժողովրդական արտիստ, դերասան, վրձ. 1954 թ. 177
 Փիրունյանց Արետունյան Միքայել, վրձ. 1928 թ. 170
 Փիրունյանց Գևորգյան Նիկողայոս, հեքիմ, վրձ. 1906 թ. 82
 Փիրունյանց Հովհաննիսյան Նիկողայոս, Սբ. Սարգիս եկեղեցական-ծխական դպրոցի հոգաբարձության նախագահ, վրձ. 1914 թ. 111
 Փիրունյանց Պողոսյան Սերգեյ, վրձ. 1917 թ. 130
 Փրիդոնյան Նունե, վրձ. 1895 թ. 61
 Փրիդոնյանց Եգորյան Գրիգոր, «Եդր. Գ. և Մ. Փրիդոնյաններ» գրասենյակի ղեկավար, «Ի. Ե. Փիթոյան և ընկ.» նավթարդյունաբերական և առևտրական ընկերության հիմնադիր, քատերական գործիչ, վրձ. 1913 թ. 106
 Փրիդոնյանց Թովմայան Ալեքսանդր. «Ա. Փրիդոնյան և ընկ.» դրամատան գրասենյակի տնօրեն, վրձ. 1914 թ. 111
 Փրիդոնյանց Թովմայան Միքայել, վրձ. 1905 թ. 77
 Փրիդոնյանց Միքայել, Ներսիսյան դպրոցի ուսուցիչ, ազգային աշխարհիկ եղբերի առաջին ուսուցանող, վրձ. 1899 թ. 66
 Փոքրիկյան Արամ, վրձ. 1920 թ. 156
 Փուլիմյանց Գերասիմյան Նիկողայոս, վրձ. 1903 թ. 72
 Փուլիմյանց (ծն.՝ Ջուրաբյան) Գերասիմյան Վատվատա, վրձ. 1927 թ. 169
 Փուլիմյանց Հովհաննիսյան Նունե, վրձ. 1916 թ. 121

Փուլինյանց Միքայելյան Դ-միտրի, «Արտիստիկ» ընկերության հիմնադիրներից, վր. 1917 թ. 135

Ք

Քարանյանց Գրիգորյան Փեփրոնյա, վր. 1916 թ. 126
 Քարաջյան Կարապետյան Անի, վր. 1930 թ. 173
 Քազարյանց Անտոնյան Վարսենիկ, վր. 1907 թ. 84
 Քարանյանց Բաբայան Հովհաննես, Քաթանեանց Բաբայան Յովհաննես, նկարիչ, մանկավարժ, կրթական գործիչ, վր. 1894 թ. 60
 Քարանյանց Սինայան Պողոս, վր. 1913 թ. 109
 Քարանջյանց Գրիգորյան Բոգդան, վր. 1924 թ. 162
 Քալանթար Եվգենյա, Ավետիս Խոջամիրյանցի դուստրը, հիշ. 1902 թ. 70
 Քալանթար Հայրապետյան Ալեքսանդր (Ալեքսանթր), «Սշակ»-ի խմբագիր, գրաքննադատ և հրատարակախոս, հասարակական գործիչ, վերինագուլիսցի, վր. 1913 թ. 108
 Քալանթարյան Հասմիկ, վր. 1918 թ. 137
 Քալանթարյանց Անդրեյան Իվան, Շուշիի նախկին քաղաքագուլիս, պաշտոնաթող փոխգնդապետ, վր. 1913 թ. 107
 Քալանթարյանց Անդրենա Աննա, վր. 1902 թ. 71
 Քալանթարյանց Խաչատրյան Բաղդասար, վր. 1917 թ., վերինագուլիսցի 130
 Քալանթարյանց Հովհաննիսյան Քալանթար, երգվյալ հավատարամատար, Սանկտ Պետերբուրգի քիմիկոսյան բաժանմունքի հեռագրային ընկերության կառավարիչ, վր. 1914 թ. 112
 Քալանթարյանց Հովսեփյան Միքայել, վր. 1923 թ. 161
 Քալի, իշխանուհի Աննա Մակայանի մայրը, հիշ. 1853 թ. 48
 Քանդարյանց (ծն.՝ Պատկանյան) Տեր-Պետրոսյան Կատարինե, վր. 1916 թ. 122

Քարելի Սողոմոնյան Մովսես, վր. 1932 թ. 175
 Քացախյան Մելքոնյան Հեղինե, վր. 1918 թ. 139
 Քերեսթեջյանց Աննա, վր. 1927 թ. 168
 Քերեստեճյանց Եղիազարյան Մարտիրոս, վր. 1907 թ. 83
 Քեփինով Իսայան Նիկիտա, Թիֆլիսի Քաղաքային վարչության ղեկավար, վր. 1905 թ. 78
 Քիչմիշյան Ա., 98
 Քիչմիշյանց Հովսեփյան Ալեքսանդր, Քիչմիշեանց Յովսեփեան Աղեքսանդր, Նորաշենի Սբ. Մարիամյան ծխական դպրոցի հոգաբարձության նախագահ, ԿՀԲ ընկերության պատվավոր անդամ և վարչության նախկին քարտուղար, գրող, վր. 1914 թ. 111
 Քիչմիշյանց Հովսեփյան Արտեմ, վր. 1910 թ. 95
 Քյանդարյանց Մարգարիտ, վր. 1914 թ. 110
 Քյարամյան Սոնա, վր. 1915 թ. 117
 Քյոսյան Մելիք, վր. 1926 թ. 166
 Քյուչարյանց Արտեմյան Գրիգոր, բժշկապետ, վր. 1910 թ. 95
 Քյուրքեճյան Սեդրակ, Դաշնակցական դերձակների միության վարչության անդամ, վր. 1907 թ. 85
 Քոչարյան-Տասալյան Թադևոսյան Հովակիմ, վր. 1908 թ. 88
 Քոչարյանց Արկադիի Գրիգոր, բժիշկ, վր. 1923 թ. 162
 Քոչարյանց Դանիելյան Խաչատուր, վր. 1913 թ. 109
 Քոչարյանց Հարությունյան Միքայել, վր. 1906 թ. 80
 Քոչարյանց Մարտիրոսյան Ավետիք, վր. 1916 թ. 121
 Քոչարյանց Միքայելյան Աննա, վր. 1924 թ. 162
 Քոչարյանց Օհանջանյան Մարգիս, Քոչարեանց Օհանջանեան Մարգիս, գանձակեցի, վր. 1908 թ. 86
 Քրիստափորյան Իսկուիի, վր. 1904 թ. 76
 Քրիստափորյան Կարապետ, հիշ. 1909 թ. 93

Քրիստոստորյան Սոֆյա, վր. 1911 թ. 100
 Քուպալյանց Հարությունյան Սկրտիչ, վր. 1920 թ. 156

Օ

Օդարայանց Խաչատրյան Պետրոս, վր. 1918 թ. 140
 Օթարյանց Միքայելյան Մարիա (Մանյա), վր. 1932 թ. 175
 Օթարյանց Մխիթարյան Թամարա, վր. 1914 թ. 110
 Օհանյան Արշակյան Ալեքսանդր (Սաշա Օգանեզավիլի), քամանչահար, վր. 1932 թ. 175
 Օհանյան Հովհաննես, վր. 1900 թ. 68
 Օհանյանց Արզումանյան Կարապետ, վր. 1916 թ. 123
 Օհանջանյան Գևորգ, վր. 1917 թ. 134
 Օհանջանյան Հովհաննես, վր. 1917 թ. 129
 Օհանջանյանց Արմենակ, Համազասպ և Սաքենիկ Օհանջանյանցների եղբայրը 119
 Օհանջանյանց Համազասպ (Համո), բժիշկ, Արմենակ Օհանջանյանցի և Սաքենիկ Համազասպյան Օհանջանյանցի եղբայրը 119
 Օհանջանյանց Համազասպյան Սաքենիկ, Համազասպ և Արմենակ Օհանջանյանցների քույրը, վր. 1915 թ. 119
 Օհանջանյանց Հարությունյան Արտաշես, վր. 1912 թ. 100
 Օհանջանյանց Դոմոդյան Սուսամբար, վր. 1926 թ. 166
 Օհանջանյանց Մելքոնյան Գայանե, վր. 1920 թ. 158
 Օհանջանյանց (Օհանջանով) Ստեփանյան Լևոն, բժիշկ, վր. 1930 թ. 173
 Օտարյանց Հարությունյան Սիմոն, վր. 1904 թ. 75

Ֆ

Ֆրանգուլյանց Առաքելյան Մերոբ, վր. 1926 թ. 165
 Ֆրանգուլյանց Գերասիմյան Սմբատ, վր. 1919 թ. 147

ՏԵՂԱՆՈՒՆՆԵՐԻ ՑԱՆԿ

Ա
 Աախեն քաղաք 61, 65
 Աբասարադյան, Աբաս-Աբաքեան
 հրապարակ 6, 6 ծնք.
 Աբասուման 76, 92
 Աբխազիա 41
 Ագուլեաց, Ագուլյաց եկեղեցի, Շուշի
 70, 80
 Ագուլիս 128
 Ադանա 92-93
 Ազգային պանթեոն տե՛ս Հայ մշա-
 կույթի գործիչների պանթեոն
 Ալաշկերտ 85, 120
 Ալեքսանդրապոլ, Ալեքսանդրապոլ
 տե՛ս Գլումբի
 Ալիևի փողոց, Կուրի աջափնյակ,
 Թբիլիսի 33
 Ախագոր գյուղ, Հարավային Օսիա
 66
 Ախալցխա 55, 122, 139
 Ախալքալաք գյուղ, Գորո գավառ 60
 Ախալքալաք քաղաք, շրջան 88, 99,
 104, 107, 119, 148, 152
 Ախթալա 146
 Աղբուլաղ 76
 Աղբաշ 55
 Այգեհատ գյուղ, Լոռու մարզ, ՀՀ 108
 Անանուր գյուղ, Դուշեթի շրջան 66
 Անդրկովկաս 165
 Աշտարակ քաղաք, ՀՀ 86
 Աստրախան 55
 Ատրպատական 125
 Արամյանցի հիվանդանոցի մատուռ
 140
 Արդահան 126
 Արմենակի Բագար փողոց, Թբիլիսի
 92
 Արցախ 85, 117, 155, 161
 Արևմտահայաստան 89

Բ
 Բաբերդ 157
 Բագրևանդ 77
 Բաթում 70, 73, 110, 125
 Բալախան 91
 Բաղեշ 122, 165
 Բարաթաշվիլու փողոց, Թբիլիսի 34,
 36
 «Բարեկամություն» գրոսայգի, Թբի-
 լիսի 34-37, 40
 Բարդուղ 151
 Բաբու, Բագու 23, 55, 73-74, 79, 81,
 86, 100, 108, 111, 140, 149
 Բեթղեհեմի Սբ. Աստվածածին եկեղե-
 ցի, Թբիլիսի 78-79, 87, 121, 145,
 154
 Բեժանո գյուղ, Ախալքալաքի շրջան
 88
 Բելի-Կլյուչ ավան, Թեթրի-Շղարոյի
 շրջան 59
 Բեհրուդյանների տոհմական գերեզ-
 մանոց, դամբարան 7, 9, 46-48, 75,
 98, 120, 156
 Բեռլին 66, 73, 95
 Բեսարաբիա 167 ծնք.
 Բերկրի գյուղ, Վասպուրական 88
 Բուլնիս 65
 Բուլնիս-Խաչեն 98
 Բորժոն 66, 99, 117
 Բորչալուի գավառ 101
 Բրեխալ քաղաք, Գերմանիա 64
 Բուլանլըն, Պուլանլըն գավառ 65

Գ
 Գանձակ 55, 86, 99, 118
 Գանձակայա փողոց, Թբիլիսի 90

Գերմանիա 42, 64, 88, 110
 Գլումբի գյուղ 110
 Գյուլչայ 100
 Գյումրի 55, 110, 128-129, 138, 148,
 152-153, 157, 165
 Գյումուշխանն 125
 Գողթան գավառ 71
 Գորիի գավառ, շրջան 50, 60
 Գրիբոյեդովի փողոց, Թբիլիսի 90
 Գրիգորիուպոլ քաղաք, Բեսարաբիա
 167 ծնք.
 Գօրի 9, 55, 67

Դ
 Դաբախանա փողոց, Թբիլիսի 52
 Դաշտիխաչ եկեղեցի, Վրաստան 9
 ծնք.
 Դարալագյազ 71
 Դարաչիչակ տե՛ս Ճաղկածոր
 «Դեղա ենա», «Դեղա Էնա» (Մայրե-
 նի լեզու) հուշահամալիր, պուրակ,
 Թբիլիսի 32, 35
 Դերիկ 113
 Դորպատ 66
 Դսեղ 161
 Դվորցովայա փողոց, Թբիլիսի 54, 127
 Դուշեթ քաղաք, գավառ 66, 177

Ե
 Եկմալ գյուղ, Բագրևանդ 77
 Եղվարդ գյուղ, Կապան 101
 Երևան քաղաք, նահանգ 52-53, 55,
 60, 71, 110, 117-118, 128, 133, 154,
 167

Զ
 Զանգեզուրի գավառ 87 ծնք.. 121
 Զաքարյալ քաղաք, գավառ 64, 95,
 131
 Զրկինյանց Սբ. Կարապետ եկեղեցի,
 Թբիլիսի 6, 69, 90, 96, 137, 149, 155

Է
 Էջմիածին, Վաղարշապատ քաղաք
 48, 52, 60, 62, 77, 79, 100 ծնք., 118,
 119 ծնք., 125, 167, 169
 Էջմիածնի Մայր Աթոռ, Մայր տաճար
 48, 79
 Էջմիածնեցոց Սբ. Գևորգ եկեղեցի,
 Հավաքար քաղաք, Թբիլիսի
 66-67, 71, 73, 88, 92, 103, 106, 113,
 116-121, 125-128, 130-131, 134,
 136-139, 141-143, 149-151, 153,
 156, 158-159
 Էրզրում 70, 108 ծնք., 138

Թ
 Թամաշյանների տոհմական մա-
 տուռ, Խոջիվանքի գերեզմանոց 31
 Թանդոյան (Թանդոյանց) Սբ. Աստ-
 վածածին եկեղեցի 60, 73, 75-76,
 78-79, 84,-86, 91-92, 94, 96, 98-100,
 102, 104-106, 109-115, 117, 120-
 122, 125-137, 139, 141-144, 149-
 158, 158 ծնք., 159
 Թավրիզ 79
 Թբիլիսի, Թիֆլիս, Թիֆլիզ, Տփլիսիսի,
 Տփլիս քաղաք, գավառ 6-7, 7 ծնք.,
 8, 8 ծնք., 9, 13, 18, 18 ծնք., 23, 25,
 27-28, 35-37, 40 ծնք., 47, 49, 50, 53,
 55-57, 59-60, 61 ծնք., 62-65, 68-74,
 76, 76 ծնք., 77-81, 84, 86, 87-90, 92-
 93, 95-101, 104-108, 110-112, 114-
 115, 118- 119, 121-125, 127-128,

131-133, 135, 137, 147-150, 154-
 156, 157 ծնք., 159-160, 165, 167,
 167 ծնք., 171 ծնք., 176, 179
 Թելավ, Թելա 56, 94, 169
 Թելեթի Սբ. Գևորգ եկեղեցի, Վրաս-
 տան 9 ծնք.
 Թեոդոսիա 100 ծնք., 130, 167 ծնք.
 Թոուզ կայարան 153

Ի
 Իգդիր 119 ծնք.
 Իմերեթ 88
 Իսանի քաղաք, Թբիլիսի 39

Լ
 Լագոդաշ, Կախեթ 62
 Լազարևակայա փողոց, Թբիլիսի 158
 Լասախցիխե գյուղ 79
 Լիս գյուղ, Մցխեթի շրջան 60
 Լոռու մարզ 108

Խ
 Խանասոր 113
 Խարբերդ 129
 Խարկով 73
 Խարփուխի Սբ. Սարգիս եկեղեցի,
 Թբիլիսի 6, 9, 73, 111, 123, 141-142
 Խելթուբան գյուղ, Գորիի շրջան 50
 Խնուս 84
 Խոջա Բեհրուդովի ժամ տե՛ս Խոջի-
 վանք
 Խոջիվանք, Խոջանց վանք, Խոջի
 վանք, Խոջիվանք, Ծիրանավոր
 Սբ. Աստվածածին վանք, Ծիրա-
 նավոր սրբոյ Աստուածածնի անա-
 պատ, Խոջիվանքի Ծիրանավոր
 Սբ. Աստվածածին, Հալաբարի
 Խոջիվանք, Խոջիվանքի եկեղեցի,
 Խոջիվանքի Սբ. Աստվածածին
 եկեղեցի, Թբիլիսի 6-8, 8 ծնք., 9-
 13, 17, 25-28, 31-37, 40, 40 ծնք., 42,
 42 ծնք., 48, 52, 57-58, 61, 67, 70-72,
 82, 88-89, 90-92, 95, 98, 102, 105,
 107, 112, 114, 118-119, 122, 126-
 128, 132-133, 136, 139, 141-146,
 149-150, 153, 156, 161, 164, 166,
 179
 Խոջիվանքի գերեզմանատան մա-
 տուռ 89-90, 131
 Խոջիվանքի պանթեոն տե՛ս Հայ մշա-
 կույթի գործիչների պանթեոն

Ս
 Տավալի շրջան 142
 Տաղկաձոր (Դարաչիչակ) 71
 Տավլիս գյուղ 156
 Տեբեղդա գյուղ, Վրաստան 94
 Տիմուբան գյուղ 51
 Տիրանավոր (Տիրանավոր) Սբ. Աստ-
 վածածին վանք, Ծիրանավոր սրբ-
 բոյ Աստուածածնի անապատ
 տե՛ս Խոջիվանք
 Տղնեթ գյուղ, Վրաստան 66, 94, 105,
 156, 171
 Տմնիկա Սամբա, Սամբա, Սամե-
 բա մայր մազմուրդանիստ, Սբ.
 Տրորոդոյան եկեղեցի, Թբիլիսի
 13, 41- 42

Վ
 Վաթրոլիկե Սբ. Գևորգ (Սբ. Գեորգ,
 Կաթուղիկե Սբ. Գևորգ) տե՛ս Մեյ-
 դանի Սբ. Գևորգ եկեղեցի
 Վաթրոլիկե Սբ. Աստվածածին եկե-
 ղեցի տե՛ս Մեյդանի (Մայրան) Սբ.
 Գևորգ եկեղեցի

Վախթբ 9
 Վասպան 101
 Վավազազ գյուղ 92
 Վաստիլենակայա փողոց, Թբիլիսի 92
 Վարդախ գյուղ, Ջավախք 90
 Վարդաբաղ, Գերմանիա 112
 Վարճևան գյուղ, Մեղրի համայնք,
 Սյունիքի մարզ, ՀՀ 114, 176
 Վարմիր Ավետարան եկեղեցի տե՛ս
 Շամբրեցոց Կարմիր Ավետարան
 եկեղեցի
 Վարս քաղաք, բերդ 58-59, 62, 114,
 122-123, 137-138
 Վերչ 167 ծնք.
 Վիսլովոլակ 95, 112, 133
 Վոթր գյուղ, Տավուշի մարզ, ՀՀ 167
 Վոջոր ավան 103
 Վովկաս 48, 60-61, 67, 94, 98, 116-117,
 122, 129-130, 133, 159
 Վովտուն գյուղ, Մերասիա նահանգ
 140
 Վ.Պոլիս 53, 64, 71, 77, 108, 158, 162
 Վրասնոյարսկ 127
 Վրասնոգորսկի փողոց, Թբիլիսի 87
 ծնք.
 Վուկիսա քաղաք, գերեզմանոց, Թբի-
 լիսի 43 ծնք., 55, 64, 92
 Վուկիայի Սբ. Աստվածածին, Վուկիո
 Սբ. Աստվածածին, Վուկիայի Նո-
 րաշեն Սբ. Աստվածածին եկեղե-
 ցի, Թբիլիսի 6, 64, 92-93, 100, 104,
 109, 111, 121, 124, 131, 136, 138,
 141, 143, 149, 151-152, 155, 158,
 160
 Վուսանաց դամբարան, Խոջիվանքի
 գերեզմանոց 79, 97
 Վուսանաց վանք, Վուսանաց անա-
 պատ, Սբ. Ստեփանոս Վուսանաց
 վանք, Վուսանաց Սբ. Ստեփանոս
 եկեղեցի, Սբ. Ստեփանոս եկեղե-
 ցի, Թբիլիսի 8 ծնք., 50, 64, 66, 74,
 77, 79-100, 100 ծնք., 101, 104, 160
 Վուր գետ 32-33, 35, 170

Հ
 ՀՀ տե՛ս Հայաստան
 Հալուարարու դաշտ 9
 Համատ գյուղ, Ալաշկերտ 85
 Հայաստան 101, 116, 121, 125, 154,
 159, 169, 176-179
 Հայ մշակույթի գործիչների պանթե-
 ոն, Ազգային պանթեոն, Խոջիվան-
 քի պանթեոն, բազմակ է 1961 թ.,
 Թբիլիսի 36-40, 40 ծնք., 42, 86, 102,
 161, 177-179
 Հանդամեջ գյուղ, Գողթան գավառ 71
 Հաջի Դալա գյուղ, Ալեքսանդրապոլի
 սահմանին 138
 Հավաքար, Հալաբար քաղ, քաղա-
 մաս, Թբիլիսի 6-8, 18 ծնք., 24-26,
 28, 28 ծնք., 39, 48, 52, 61, 65, 67, 70-
 71, 82, 91, 107, 117, 119, 121, 125,
 127, 135, 138, 150-151, 155, 164
 Հավաքարի Էջմիածնեցոց Սբ. Գե-
 վորգ եկեղեցի տե՛ս Էջմիածնեցոց
 Սբ. Գևորգ եկեղեցի
 Հավաքարի Խոջիվանքի գերեզմա-
 նատան եկեղեցի տե՛ս Խոջիվանք
 Հավաքարի Սբ. Գրիգոր Լուսավորիչ
 տե՛ս Սբ. Գրիգոր Լուսավորիչ եկե-
 ղեցի
 Հավաքարի Սբ. Կարապետ եկեղեցի
 տե՛ս Սբ. Կարապետ եկեղեցի
 Հավաքարի Սբ. Մինաս եկեղեցի
 տե՛ս Սբ. Մինաս եկեղեցի

Հավաքարու անապատ, Հայտարարու անապատ տեսնելու համար Հարանց վանք տեսնելու (Փաշա-վանք)
 Հայտարարի հրապարակ 28, 112
 Հաֆթվան գյուղ, Սարմաստ գավառ 80, 114
 Հերթիք գյուղ, Քոչի 129
 Հին Նախիջևան 125, 139
 ՀՅԴ կուսակցության պամբենոն, Խո-ջիվանքի գերեզմանոց 146, 154
 Հրեշտակապետաց եկեղեցի տեսնելու Սր. Հրեշտակապետաց եկեղեցի

Չ
 Չորաբաշի Սր. Գևորգ եկեղեցի 104, 122, 135, 146, 166

Ղ
 Ղազարի գավառ 87 ծնր.
 Ղազանչեցոց եկեղեցի, Շուշի 70
 Ղարաբաղ տեսնելու Արցախ
 Ղարաբեյլիս 165
 Ղզջա գյուղ, Սարմաստ գավառ 109, 132
 Ղվարելի 57
 Ղուբա 96, 100
 Ղուշի գյուղ, Ծաղկալի շրջան 142

Ճ
 Ճարո-Մոլխայան տեղանա, Զա-բարալա գավառ 64
 Ճուղուրեք, քաղաք 39, 101, 106, 117-118
 Ճուղուրեքի Սր. Աստվածածին եկե-ղեցի, Պանասիլի փողոցի Սր. Աստվածածին եկեղեցի, Թբիլիսի 101, 106, 117-118, 121, 134-135, 138, 140, 149

Մ
 Մախաբ, Մախաբի բլուր, լեռ, սար 7, 22, 39, 87
 Մախիջևանի ավան 151
 Մահլան գյուղ, Սարմաստ գավառ 115
 Մանգլիս 103, 163
 Մանիչալի տախտ գերեզմանատեղի 6
 Մաչաբելի փողոց, Թբիլիսի 35
 Մալդան, Մեյդան, Թբիլիսի 52, 68, 150
 Մարսել 55
 Մերեցոց եկեղեցի, Շուշի 101
 Մեյդանի (Մալդան) Սր. Գևորգ եկե-ղեցի, Թբիլիսի 17, 52, 63, 68, 84, 92, 98, 102, 104, 106, 111, 117-118, 123, 127-129, 132-133, 135, 139, 150, 152, 155-156, 159, 162, 167 ծնր.
 Մեյդանի Քառասնից մանկանց եկե-ղեցի տեսնելու Սր. Հրեշտակապետաց եկեղեցի
 Մեջիբու գյուղ, Բուլանջի գավառ 65
 Մետեխի 87, 131
 Մետեխի Սր. Գևորգ եկեղեցի 131
 Մետիսկայա փողոց, Թբիլիսի 135
 Մերվ քաղաք 55
 Միքայելյան հիվանդանոցի մատուռ 56, 62, 65, 102, 170
 Միքայելյան փողոց, Թբիլիսի 154
 «Մշակ»-ի պամբենոն, Խոջիվանքի գե-րեզմանոց 57, 139
 Մոգրոկ 76, 76 ծնր., 90, 149
 Մողուտ փողոց, Թբիլիսի 87
 Մոսկվա, Մոսկուա 55-56, 60-61, 71, 97, 107, 116, 124, 127, 146, 171 ծնր.
 Մցխեթ 7, 125
 Մուխրան գյուղ, Վրաստան 66
 Մուղու Սր. Գևորգ եկեղեցի, Թբիլիսի 52-53, 57-63, 65-67, 69-70, 72-73, 75, 77, 84, 88-89, 91-94, 96-98, 100, 103-105, 107-112, 114-122, 124-133, 135-139, 141, 142-147, 149-158, 158 ծնր., 159, 161
 Մուշի շրջան 125

Ն
 Նախիջևան, Նախիջևան քաղաք, գավառ 46, 82, 87
 Նախիջևան գյուղ, Մցխեթի շրջան 8 ծնր., 66
 Նավթիա ճալա գյուղ 87
 Նավթուղի Սր. Գևորգ, Թբիլիսի 6
 Ներքին Ազուլիս 148, 158
 Նիկոլայան կամուրջ, Թբիլիսի 124
 Նմջման Սր. Աստվածածին եկեղեցի, Նախիջևան գյուղ, Մցխեթի շրջ-ան 8 ծնր.
 Նորաշեն 111, 159
 Նորաշենի Սր. Աստվածածին եկե-ղեցի, Թբիլիսի 13, 59, 72-73, 86, 88, 90, 92-93, 95, 100, 102-103, 106, 108, 110-111, 116, 119, 123, 130, 132-133, 137-138, 140, 144, 152, 155-156, 159, 163, 170
 Նոր-Քայազե 55, 71, 114
 Նոր-Նախիջևան 55
 Նոր Ջուղա 13
 Նովի 80, 89, 94, 148, 165

Շ
 Շամախի 128
 Շամբորեցոց Կարմիր Ավետարան, Սր. Աստվածածին եկեղեցի, Թբի-լիսի 69, 99-100, 114-115, 129, 134, 136, 139-140, 141 ծնր., 142, 149-154, 157
 Շարքիս սար 39
 Շուվալեր 75, 160
 Շուշի քաղաք 53, 60, 70, 77, 80, 85, 95-96, 101, 107, 131, 136, 140, 174

Ո
 Ոսկան գյուղ, Բորչալուի գավառ 101

Չ
 Չարդախուր 83
 Չեքեզովսկայա փողոց, Թբիլիսի 151
 «Չոր» կամուրջ 35, 36

Պ
 Պ. Յաշվիլու փողոց, Թբիլիսի 94
 Պանասիլի փողոց, Թբիլիսի 138
 Պանասիլի փողոցի Սր. Աստվածա-ծին եկեղեցի տեսնելու Ճուղուրեքի Սր. Աստվածածին եկեղեցի
 Պանթեոն տեսնելու Հայ մշակույթի գոր-ծիչների պամբենոն
 Պարսկաստան 124 ծնր.
 Պետերբուրգ, Սուրբ Պետերբուրգ 15, 53, 55, 56, 63, 68, 86, 100, 112
 Պետրոգրադ 115, 117, 123, 128, 150
 Պետրոպոլսկայան գերեզմանա-տուն, Թբիլիսի 39
 Պյատիգորսկ 79
 Պոլիս տեսնելու Կ. Պոլիս
 Պուլանջի գավառ տեսնելու Բուլանջի գավառ

Ջ
 Ջալալօղլի տեսնելու Ստեփանավան քա-ղաք
 Ջահուկ գյուղ, Հին Նախիջևան 139
 Ջգրաշեն 92, 95
 Ջգրաշենի Ավետյաց Սր. Աստվածա-ծին եկեղեցի, Ջգրաշենի Սր. Ա-վետյաց եկեղեցի, Ջգրաշենի եկե-ղեցի, Թբիլիսի 6, 58, 62, 67, 69, 71, 73-74, 76, 78, 83, 85, 91-93, 97, 99-100, 103, 107, 109, 111-116, 119-123, 128-135, 137-139, 141-144, 150-151, 151 ծնր., 152-156, 158-161, 165, 168

Ռ
 Ռոդոսթո 129
 Ռոստով 156
 ՌՍՖՍՀ 161
 Ռումինիա 56
 Ռուսկայա փողոց, Թբիլիսի 112
 Ռևանդուզ 123

Ս
 Սարբուրաղ արվարձան, Թբիլիսի 129
 Սարդախուր կայարան 138
 Սալիան ավան 59
 Սալմաստ գավառ, Իրան 54, 80, 109, 112, 124, 132, 149
 Սաղի հրապարակ, Թբիլիսի 70
 Սամարղանդ 70
 Սամեթա եկեղեցի տեսնելու Ծմինդա Սա-մեթա եկեղեցի
 Սամահին 157
 Սանկտ Պետերբուրգ տեսնելու Պետեր-բուրգ
 Սառնա գյուղ, Սարմաստ գավառ 149
 Սասուն 113
 Սարիղամիշ 114, 129
 Սր. Աստվածածին եկեղեցի, Կարս քաղաք 58
 Սր. Աստվածածին եկեղեցի տեսնելու Խո-ջիվանք
 Սր. Գևորգ եկեղեցի, Մալդան տեսնելու Մեյդանի Սր. Գևորգ եկեղեցի
 Սր. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցի, Հավաքար, Թբիլիսի 6, 113, 106, 113, 115, 121-123, 127, 137-138, 141, 149-150, 167-168
 Սր. Գևորգ եկեղեցի, Թբիլիսի 138, 143, 167
 Սր. Երրորդային եկեղեցի, Հին Նա-խիջևան 125
 Սր. Երրորդային եկեղեցի տեսնելու Ծմինդա Սամեթա եկեղեցի
 Սր. Էջմիածին եկեղեցի տեսնելու Էջմիած-նեցոց Սր. Գևորգ եկեղեցի
 Սր. Էջմիածնեցոց Սր. Գևորգ եկեղե-ցի տեսնելու Էջմիածնեցոց Սր. Գևորգ եկեղեցի
 Սր. Լուսավորիչ եկեղեցի տեսնելու Սր. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցի
 Սր. Կարապետ եկեղեցի, Թբիլիսի 67, 79, 91, 101-102, 112, 115, 119, 123-124, 126-127, 130, 133, 135-136, 138, 142, 144, 149, 152-154, 157
 Սր. Հրեշտակապետաց եկեղեցի, Թբի-լիսի 6, 71, 80, 112, 134
 Սր. Սինաս եկեղեցի, Հավաքար, Թբի-լիսի 68, 100, 107, 109, 115, 117, 127, 133-134, 137, 139, 144, 149, 150-153, 155-156
 Սր. Նշան եկեղեցի, Թբիլիսի 9, 61, 64, 85, 97, 98, 127, 129-130, 132, 135, 140, 143
 Սր. Սարգիս եկեղեցի տեսնելու Խարիտու-լի Սր. Սարգիս եկեղեցի
 Սր. Ստեփանոս եկեղեցի տեսնելու Կու-սանաց վանք
 Սր. Ստեփանոս Կուսանաց վանք տեսնելու Կուսանաց վանք
 Սեբաստիա մահանգ 140
 Սղմախ 62, 120
 Սյունիքի մարզ 101, 114, 176
 Սուլալ 65
 Սողանուղ 175
 Սովետական Հայաստան տեսնելու Հա-յաստան
 Ստավրոպոլ 76 ծնր., 174
 Ստեփանավան, Ջալալօղլի քաղաք 74
 Սուլդա 157
 Սուխում 94
 Սուրան 68

Սուրբ Պետերբուրգ տեսնելու Պետեր-բուրգ
 Սևքար գյուղ, Տավուշի մարզ, ՀՀ 167 ծնր.

Վ
 Վաղարշապատ տեսնելու Էջմիածին Վան 103, 116, 119 ծնր., 133, 149, 149 ծնր., 159, 171, 179,
 Վանք (Հարանց, Փաշավանք), ա-ռաջնորդանիստ վանք, Հարանց վանքի եկեղեցի, Վանքի Մայր ե-կեղեցի, Վանքի ավագ եկեղեցի, Վանքի եկեղեցի, Վանքի տաճար, Թբիլիսի 6, 7 ծնր., 48, 58, 61-66, 69, 71-74, 83, 85, 87-88, 90-93, 95, 97-98, 101-102, 105-108, 112-113, 116-118, 120, 122, 124-128, 130-132, 134-137, 139-144, 149-150, 152-153, 155, 157, 165
 Վասպուրական 88
 Վաքեի քաղաքային գերեզմանոց, Թբիլիսի 177
 Վերա քաղաք, գերեզմանոց, Թբի-լիսի 43, 93, 160-161
 Վերին-Ազուլիս 55, 61, 70, 104, 119, 130
 Վրաստան, Վրաստանի Հանրապե-տություն, Վրաստանի ՍՍՀ 6 ծնր., 9, 31, 35-36, 38, 40 ծնր., 41-42, 46, 48, 88, 159, 173, 175-179, 154

Տ
 Տավուշի մարզ, ՀՀ 167, 167 ծնր.
 Տափի քաղ, Թբիլիսի 6
 Տավիթաղի Սր. Գևորգ եկեղեցի, Թբիլիսի 6
 Տիգրանակերտ 157
 Տիլիսի տեսնելու Թբիլիսի
 Տիլիսի մահանգ 58
 Տիլիսի քաղաք տեսնելու Թբիլիսի քաղաք

Յ
 Յարիցին 55
 Յոնա 146

Ու
 Ուրալ 65

Փ
 Փայաջուկ գյուղ, Սարմաստ գավառ 54, 118, 138
 Փաշավանք տեսնելու Վանք
 Փարիզ 157 ծնր.
 Փոքի 144

Ք
 Քաղաքամեջ, Վան 133
 Քանդակ (Քանդակ) Սր. Գևորգ ե-կեղեցի, Գվորցովսկայա փողոց, Թբի-լիսի 54, 59-60, 64, 66, 103-105, 110, 112, 114-115, 117, 119-123, 126-129, 131, 133-137, 139-141, 143-146, 149-156, 157-160
 Քարափի Սր. Գևորգ եկեղեցի, Թբի-լիսի 95
 Քոչի 129
 Քյաթուկ գյուղ, Արցախ 161
 Քորուլեթի 152

Օ
 Օդեսա 73
 Օգուրգեթ 76
 Օրդուբադ 82
 Օրբանավա 156

Ֆ
 Ֆիգերի (մախկին՝ Պրեդրամեն-սկայա) փողոց, Հավաքար, Թբի-լիսի 135

ԽՈՏԻՎԱՆՔ

ՍԱՄՎԵԼ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ

ԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԱԳՐՈՒՄԸ	ԷՄՄԱ ԱԲՐԱՅԱՄՅԱՆԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒՄԸ ԵՎ ՍՐԲԱԳՐՈՒՄԸ	ՀԱՍՄԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆԻ
ՑԱՆԿԵՐԸ	ՇՈՂԻՆԵ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆԻ
ՀԱՍՏԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՁԵՎԱՎՈՐՈՒՄԸ	ԱՐՄԵՆ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆԻ
	ԼԻԱՆԱ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ-ՔՈՐԹՈՇՅԱՆԻ

ՏՊԱԳՐՎԱԾ Է «ԶԱՆԳԱԿ» ՏՊԱՐԱՆՈՒՄ

ԵՐԵՎԱՆ 2024

ՀՐԱՏԱՐԱԿԱՍ ԱՇԽԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1997

1998

1999 հայերեն, 2000 ռուսերեն, 2001 անգլերեն

2001

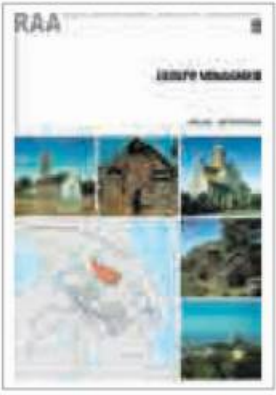
2003 հայերեն, ռուսերեն

2004 հայերեն, 2007 անգլերեն

2004

2004

2006 հայերեն, 2011 անգլերեն

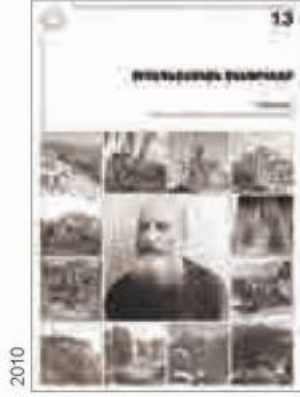
2007

2008

2009 հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն

2010

2011

2012

2013

2015

2018

ISBN 978-9939-843-66-7

9 789939 843667